BnF Gallica

Coislin 213

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France. Département des manuscrits. Coislin 213

(BnF Gallica

GRÉGOIRE DE NICÉE. Auteur du texte. Coislin 213. 1027.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :
- La réutilisation non commerciale de ces contenus ou dans le cadre d'une publication académique ou scientifique est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source des contenus telle que précisée ci-après : « Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France » ou « Source gallica.bnf.fr / BnF ».
- La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés ou de fourniture de service ou toute autre réutilisation des contenus générant directement des revenus : publication vendue (à l'exception des ouvrages académiques ou scientifiques), une exposition, une production audiovisuelle, un service ou un produit payant, un support à vocation promotionnelle etc.

CLIQUER ICI POUR ACCÉDER AUX TARIFS ET À LA LICENCE

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

- des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés, sauf dans le cadre de la copie privée, sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.
- des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est le producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code de la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue dans un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter
utilisation.commerciale@bnf.fr.

COISLIN

213

Codex Graecus membranaceu[s].
undecimi saeculi, exaratus anno
mundi ϛφλε. 6535. sive anno christi.
1027. in quo

Pars Euchologii continens capita 142.
deest in fine folium unum.
fuit Strategii Presbyteri magnae Ecclesiae,
et Patriarchalium oratoriorum.

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France. Département des manuscrits. Coislin 213

213. Euchologium Strategii presbyteri.
Copié en 1027. Parch. 211 fol. P.

ἀχολογιον +

πται περὶ αὐτοῦ + οὐαὶ
δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ·
δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πα-
ραδίδοται + καλὸν ἦν
αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη
ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος + ἀπο-
κριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ
παραδιδοὺς αὐτὸν εἶ-
πεν + μήτι ἐγώ εἰμι
ῥαββί + λέγει αὐτῷ +
σὺ εἶπας + ἐσθιόντων
δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ ι̅ς̅
ἄρτον· καὶ εὐχαριστή-
σας· ἔκλασε· καὶ ἐδίδου
τοῖς μαθηταῖς καὶ εἶπεν +
λάβετε φάγετε + τοῦτο
ἐστὶ τὸ σῶμά μου + καὶ
λαβὼν τὸ ποτήριον καὶ
εὐχαριστήσας ἔδωκεν
αὐτοῖς + λέγων· πίετε
ἐξ αὐτοῦ πάντες + τοῦ-
το γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ
τῆς καινῆς διαθήκης·
τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυ-
νόμενον· εἰς ἄφεσιν ἁ-
μαρτιῶν + λέγω δὲ ὑ-
μῖν + ὅτι οὐ μὴ πίω ἀ-
π' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ
γεννήματος τῆς ἀμπέλου·

ἕως τῆς ἡμέρας ἐκεί-
νης· ὅταν αὐτὸ πίνω
μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν
τῇ βασιλείᾳ τοῦ π̅ρ̅ς̅ μ(ου) γ +
καὶ ὑμνήσαντες· ἐξῆλθον
εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν +
τότε λέγει αὐτοῖς ὁ ι̅ς̅ +
πάντες ὑμεῖς σκανδα-
λισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν
τῇ νυκτὶ ταύτῃ + γέγρα-
πται γάρ· πατάξω τὸν
ποιμένα· καὶ διασκορ-
πισθήσονται τὰ πρόβα-
τα τῆς ποίμνης + μετὰ
δὲ τὸ ἐγερθῆναί με· προ-
άξω ὑμᾶς εἰς τὴν γαλι-
λαίαν + ἀποκριθεὶς
δὲ ὁ πέτρος· εἶπεν αὐτῷ +
εἰ πάντες σκανδαλισθή-
σονται ἐν σοί· ἐγὼ δὲ
οὐδέποτε σκανδαλισθή-
σομαι + ἔφη αὐτῷ ὁ ι̅ς̅ +
ἀμὴν λέγω σοι· ὅτι ἐν
ταύτῃ τῇ νυκτί· πρὶν ἀ-
λέκτορα φωνῆσαι· τρίς
ἀπαρνήσῃ με + λέγει αὐ-
τῷ ὁ πέτρος + κἂν δέ-
ῃ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν·
οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι +

ὁμοίως δὲ καὶ πάντες
οἱ μαθηταὶ εἶπον + τό-
τε ἔρχεται μετ᾽ αὐτῶν ὁ
ι̅ς̅· εἰς χωρίον λεγόμε-
νον γεθσημανῆ· καὶ λέ-
γει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ +
καθίσατε αὐτοῦ· ἕως
οὗ ἀπελθὼν προσεύξο-
μαι ἐκεῖ + καὶ παραλα-
βὼν τὸν πέτρον· καὶ τοὺς
δύο υἱοὺς ζεβεδαίου·
ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ
ἀδημονεῖν + τότε λέ-
γει αὐτοῖς ὁ ι̅ς̅ + περί-
λυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου·
ἕως θανάτου + μείνα-
τε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε
μετ᾽ ἐμοῦ + καὶ προ-
σελθὼν μικρόν· ἔπε-
σεν ἐπὶ πρόσωπον +
αὐτοῦ· προσευχόμενος
καὶ λέγων + πάτερ μου·
εἰ δυνατόν ἐστι· παρελ-
θέτω ἀπ᾽ ἐμοῦ τὸ πο-
τήριον τοῦτο + πλήν·
οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω· ἀλλ᾽ ὡς
σύ· ὤφθη δὲ αὐτῷ
ἄγγελος ἀπ᾽ οὐρανοῦ ἐνι-
σχύων αὐτόν· καὶ γενό-
μενος ἐν ἀγωνίᾳ· ἐκτε-
νέστερον προσηύχετο +
ἐγένετο δὲ ὁ ἱδρὼς αὐ-
τοῦ· ὡσεὶ θρόμβοι αἵ-
ματος· καταβαίνοντες
ἐπὶ τὴν γῆν + καὶ ἀνα-
στὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς·
ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθη-
τάς· καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς
καθεύδοντας· καὶ λέγει
τῷ πέτρῳ + οὕτως· οὐ-
κ ἰσχύσατε μίαν ὥραν
γρηγορῆσαι μετ᾽ ἐμοῦ;
γρηγορεῖτε· καὶ προσεύ-
χεσθε· ἵνα μὴ εἰσέλθητε
εἰς πειρασμόν + τὸ μὲν
πνεῦμα πρόθυμον· ἡ δὲ
σὰρξ ἀσθενής + πάλιν
ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν·
προσηύξατο λέγων +
πάτερ μου· εἰ οὐ δύναται
τοῦτο τὸ ποτήριον πα-
ρελθεῖν ἀπ᾽ ἐμοῦ· ἐὰν
μὴ αὐτὸ πίω· γενηθή-
τω τὸ θέλημά σου + καὶ
ἐλθὼν· εὑρίσκει αὐτοὺς
πάλιν καθεύδοντας·
ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλ-
μοὶ βεβαρημένοι·

δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς + καὶ
οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κό-
σμῳ· καὶ οὗτοι ἐν τῷ
κόσμῳ εἰσί· καὶ ἐγὼ πρὸ-
ς σὲ ἔρχομαι + πάτερ ἅγιε·
τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ
ὀνόματί σου· ᾧ δέδω-
κάς μοι· ἵνα ὦσιν ἕν· κα-
θὼς ἡμεῖς + ὅτε ἤμην
μετ᾽ αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ·
ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς
ἐν τῷ ὀνόματί σου +
οὓς δέδωκάς μοι ἐφύ-
λαξα· καὶ οὐδεὶς ἐ-
ξ αὐτῶν ἀπώλετο· εἰ μὴ
ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας· ἵνα
ἡ γραφὴ πληρωθῇ + νῦν
δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι·
καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν
τῷ κόσμῳ· ἵνα ἔχωσι
τὴν χαρὰν τὴν ἐμήν·
πεπληρωμένην ἐν αὐ-
τοῖς + ἐγὼ δέδωκα
αὐτοῖς τὸν λόγον σου· καὶ
ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐ-
τούς· ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ
τοῦ κόσμου· καθὼς ἐγὼ
οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου +
οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς
αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου·
ἀλλ᾽ ἵνα τηρήσεις αὐτοὺς
ἐκ τοῦ πονηροῦ + ἐκ τοῦ
κόσμου οὐκ εἰσίν· καθὼς
ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί +
ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀλη-
θείᾳ σου + ὁ λόγος ὁ σὸς·
ἀλήθειά ἐστιν + καθὼς
ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν
κόσμον· κἀγὼ ἀπέστειλα
αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον +
καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἁγιά-
ζω ἐμαυτόν + ἵνα καὶ αὐ-
τοὶ ὦσιν· ἡγιασμένοι ἐν
ἀληθείᾳ + οὐ περὶ τού-
των δὲ ἐρωτῶ μόνον·
ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πι-
στευόντων διὰ τοῦ λόγου
αὐτῶν εἰς ἐμέ + ἵνα
πάντες· ἓν ὦσιν· κα-
θὼς σὺ πάτερ ἐν ἐμοί· κἀ-
γὼ ἐν σοί· ἵνα καὶ αὐτοὶ
ἐν ἡμῖν· ἓν ὦσιν· ἵνα ὁ
κόσμος πιστεύσῃ· ὅτι
σύ με ἀπέστειλας + καὶ
ἐγὼ τὴν δόξαν· ἣν δέδω-
κάς μοι· δέδωκα αὐτοῖς·
ἵνα ὦσιν ἕν· καθὼς ἡ-
μεῖς ἕν ἐσμεν + ἐγὼ ἐν
αὐτοῖς·

καὶ σὺ ἐν ἐμοί· ἵνα αὐτοὶ
ὦσι τετελειωμένοι εἰς
ἕν· καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ
κόσμος· ὅτι σύ με ἀπέ-
στειλας· καὶ ἠγάπησας
αὐτούς, καθὼς ἐμὲ ἠγά-
πησας· πάτερ· οὓς δέ-
δωκάς μοι θέλω ἵνα
ὅπου εἰμὶ ἐγώ· κἀκεῖ-
νοι ὦσι μετ' ἐμοῦ· ἵνα
θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν
ἐμήν· ἣν δέδωκάς
μοι· ὅτι ἠγάπησάς με
πρὸ καταβολῆς κόσμου·
πάτερ δίκαιε· καὶ ὁ κόσμος
σε οὐκ ἔγνω· ἐγὼ δέ σε
ἔγνων· καὶ οὗτοι ἔγνω-
σαν· ὅτι σύ με ἀπέστει-
λας· καὶ ἐγνώρισα αὐ-
τοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ
γνωρίσω· ἵνα ἡ ἀγάπη
ἣν ἠγάπησάς με· ἐν αὐ-
τοῖς ᾖ· κἀγὼ ἐν αὐτοῖς·
Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· ἐξῆλ-
θε σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐ-
τοῦ· πέραν τοῦ χειμάρ-
ρου τῶν κέδρων· ὅπου ἦν
κῆπος· εἰς ὃν εἰσῆλθεν
αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ:

Εὐ(αγγέλιον) β΄ ...

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ
θὼν ὁ Ἰ(ησοῦ)ς σὺν τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ· πέραν τοῦ
χειμάρρου τῶν κέδρων·
ὅπου ἦν κῆπος· εἰς ὃν
εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ· ᾔδει
δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παρα-
διδοὺς αὐτὸν τὸν τόπον·
ὅτι πολλάκις συνήχθη
καὶ ὁ Ἰ(ησοῦ)ς ἐκεῖ μετὰ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ· ὁ οὖν
Ἰούδας λαβὼν τὴν
σπεῖραν· καὶ ἐκ τῶν ἀρ-
χιερέων καὶ φαρισαίων
ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐ-
κεῖ· μετὰ φανῶν καὶ λαμ-
πάδων καὶ ὅπλων·
Ἰ(ησοῦ)ς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ
ἐρχόμενα ἐπ' αὐτόν· ἐ-
ξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς·
τίνα ζητεῖτε· ἀπε-
κρίθησαν αὐτῷ· Ἰ(ησοῦ)ν τὸν
Ναζωραῖον· λέγει αὐ-
τοῖς ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· ἐγώ εἰμι· εἱστή-
κει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ πα-
ραδιδοὺς αὐτὸν μετ' αὐτῶν·
ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς

+ Πίναξ ἀκριβὴς τῆς γραφῆς τοῦ βιβλίου +
Εὐχολόγιον ἐστὶ δὲ τὸ βιβλίον ...
κτηθέν μοι τῷ ... +

Ἐπὶ θεμελίου ἐκκλ(ησίας) καὶ σταυροπηγίου εὐχ(ή) β
Ἐπὶ καθιερώσει ναοῦ καὶ ἱδρύσει τῆς ἐν αὐτῷ ἁγίας τρα-
πέζης· ἐν τοῦ ... ἐνθρονισμοῦ ἡ τάξις· ἔχουσα
εὐχὰς μικρὰς καὶ μεγάλας ἀμφοτέρ(ας)
Τάξις διὸ ἐπεὶ σαλευθεῖσα ἡ ἁγία τράπεζα ἔχουσα ἐν
χρείᾳ ἀναμμάς· εὐχαί β
Εἰς τὴν κατάθεσιν τῶν ἁγίων λειψάνων εὐχ(ή) α
Ἑτέρα μετὰ τὴν κατάθεσιν α
Εἰς τὴν ἀπαμφίασιν τῆς ἁγίας τραπέζης τῆς μεγά-
λης ἐκκλ(ησίας) γινομένη τῇ ε̄ ε̄ εὐχ(ή)
Μετὰ τὴν ἔκπλυσιν εὐχ(ή)
Τάξις ἡ τοῦ νιπτῆρος
Ἐπὶ ποιήσει μύρου τῇ ε̄ ε̄ ὁμοίως εὐχαί
Ἀκολουθία ἑτέρα τοῦ νιπτῆρος γινομένη ἐν τοῖς μονα-
στηρίοις ἔχουσα εὐχαί
Κατήχησις τῆς ε̄ παρασκευῆς
Τάξις ἐπὶ χειροτονίᾳ ἐπισκόπου καὶ εὐχαί
Ἐπὶ χειροτονίᾳ πρεσβυτέρου εὐχαί
Ἑτέρα τάξις ἐπὶ χειροτονίᾳ πρεσβυτέρου γινομένη παρὰ τοῦ
πατριάρχου εἰς τὸν πληροῦντα τὸ ἀρχιδιακονικὸν
τῆς ἐκκλ(ησίας)

ιε' Ἐπὶ χειροτονίᾳ διακόνου εὐχαί β'
ιϛ' Ἐπὶ χειροτονίᾳ διακονίσσης εὐχαί β'
ιζ' Ἐπὶ χειροτονίᾳ ὑποδιακόνου εὐχ(ή) α'
ιη' Ἐπὶ χειροθεσίᾳ ἀναγνώστου καὶ ψάλτου εὐχ(ή) α'
ιθ' Ἐπὶ προχειρίσει κηροφόρου καὶ δεποτάτου εὐχ(ή) α'
κ' Ἐπὶ προχειρίσει ἡγουμένου εὐχαί· ἐπὶ προχειρίσει βασιλέως εὐχαί β'
κα'
κβ' Ἐπὶ προχειρίσει καισαρνωβελισίμου καὶ κουροπαλάτου εὐχή α'
κγ' Ἐπὶ προαγωγῇ ἀρχόντων ἤτοι πριγκίπων εὐχαί β'
κδ' Γινομένης ἐν τῷ μεγάλῳ σεκρέτῳ ἀπὸ τοῦ πατριάρχου εἰσόδου εὐχή α'
κε' Ὁσάκις εἰσέλθῃ ὁ πατριάρχης εἰς τὸν βασιλέα εὐχ(αί) β'
κϛ' Ἑτέραι ἐπὶ βασιλέως εἰσερχομένου τοῦ πατριάρχου πρὸς αὐτὸν εὐχαί β'
κζ' Γινομένης ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ ἱπποδρομίας ἀπὸ τοῦ πατριάρχου εὐχ(ή) α'
Ἡ αὐτὴ καὶ ἐπὶ πλοίου παντὸς μέλλοντος πλεῖν.
κη' Ἐπὶ χελανδίων ἀποστελλομένων κατὰ πολεμίων εὐχ(ή) α'
κθ' Ἀκολουθία τοῦ βαπτίσματος· εἰς τὸ κατασφραγίσαι παιδίον τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ εὐχή α'
λ' Τῇ τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ εὐχαί γ'
λα' Εἰς τὸ ποιῆσαι κατηχούμενον εὐχή α'
λβ' Τῶν ἀφορκισμῶν εὐχαί γ'
λγ' Μετὰ τὸ ποιῆσαι κατηχούμενον πρὸς τὸν πρὸς ὥραν βαπτιζόμενον ὅτε ἐμφυσᾷ εὐχ(ή) α'
λδ' Ἡ ἀποταγὴ καὶ συνταγὴ καὶ μετὰ τὴν ἀποταγὴν εὐχ(ή) α'

λε' Τῶν ἁγίων βαπτισμάτων· ὁ διάκονος τὰ εἰρηνικὰ καὶ ὁ ἱερεὺς εὐχ(αί) δ'
λϛ' Ἄλλη ἔχουσα τὸ προοίμιον σύντομον εὐχ(ή) α'
λζ' Εἰς τὸ ἀπολοῦσαι τοὺς νεοφωτίστους εὐχαί γ'
λη' Εἰς τὸ κουρεῦσαι παιδίον εὐχαί β'
λθ' Εἰς τεκνοποίησιν εὐχή α'
μ' Εἰς ἀδελφοποίησιν εὐχαί β'
μα' Ἐπὶ πώγωνος κουρᾷ ἢ κεφαλῆς εὐχή α'
μβ' Εἰς τὸ ἀναδῆσαι γυναῖκα κεφαλὴν εὐχ(ή) α'
μγ' Τῶν ἁγίων θεοφανίων εὐχαί δ'
μδ' Τῆς γονυκλισίας τῆς ἁγίας ν' εὐχαὶ μεγάλαι δ'
καὶ μικραὶ ε' εὐχαὶ ἀμφότεραι θ'
με' Τοῦ λυχνικοῦ εὐχαὶ μετὰ καὶ τῆς ἐκτενῆς καὶ ε' ἀμφότεραι ιζ'
μϛ' Τῶν κατὰ γύρων εὐχαί δ'
μζ' Κατὰ τὰ παννυχίδων εὐχαί ε'
μη' Αἱ τῶν μεσονυκτινῶν εὐχαί ε'
μθ' Αἱ ἑωθιναὶ ἀμφότεραι εὐχαί ιϛ'
ν' Τῶν ὡρῶν τῆς α' ὥρας εὐχαί ε'
να' Ἕτεραι πρωϊναὶ εὐχαί β'
νβ' Τῆς τρίτης ὥρας εὐχαί ε'
νγ' Τῆς ἕκτης ὥρας εὐχαί ε'
νδ' Τῆς ἐνάτης ὥρας εὐχαί ε'
νε' Ἕτεραι τοῦ ἁγίου Βασιλείου μετὰ τὴν τῆς κλίνης
ἐξανάστασιν καὶ ἑωθινὴ τῶν ὡρῶν καὶ λοιπαὶ ἀμφότεραι θ'
νϛ' Ἕτεραι κατὰ τὴν ἑσπέραν καὶ ἀπὸ τῆς ἐπὶ κοίτης εὐχ(αί)
νζ' Τάξις γινομένη ἐπὶ λιτῇ μελλούσῃ τῆς ... εἰς κλ...

ἐξέρχεσθαι ἔχουσα εὐχαί β

νη Γινομένη ἐν τῷ φόρῳ ἡ ἐκτενὴ καὶ ἑτέρα εὐχαί β

νθ Ἐν ᾗ μετὰ διάφορον ἐξωτέρων πορτῶν εἰς τὴν ἐκκλ(ησίαν) εὐχὴ α

ξ Τάξις γινομένη τῇ ιαʹ τοῦ σεπτεμβρίου καὶ τῇ ιαʹ τοῦ μαΐου ἐν τῷ φόρῳ καὶ ὑποστροφῆς τῆς λιτῆς εἰς τὰς λειτουργίας.

ξα Τάξις γινομένη ἐν ταῖς ἀπερχομέναις λιτῇς ἐν τῷ καιρῷ τοῦ τριβόλου.

ξβ Τάξις γινομένη ἐπὶ ἐγκαινίοις ναοῦ ἔχουσα εὐχὰς ςʹ τ... εἰς δʹ.

ξγ Τῷ κρωτ... ληιε τῶν θείων μυστηρίων εὐχαί β

ξδ Καὶ μετὰ τὴν μετάληψιν εὐχὴ α

ξε Ἐπὶ κολύβοις μνήμης ἁγίου εὐχαί β

ξς Ἐπὶ κολύβοις κεκοιμημένου εὐχὴ α

ξζ Ἐπὶ θυμιάματος εὐχαί β

ξη Ἐπὶ τελευτήσαντος ἱερέως μοναχοῦ καὶ κοσμικοῦ εὐχ(αί)

ξθ Ἐν λιτῇ ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς εὐχαί β

ο Ἀπολυτ(ικὴ) καὶ σαββάτῳ ἑσπ(έρας) εὐχαί β

οα Ἀπολυτ(ικὴ) καὶ εἰ τοῦνο ὁ π... σαββάτων καὶ εἰς κυριακ(ὰς) καὶ διαφόρους ἑορτὰς εὐχαί γ

οβ Ἐπὶ προσφερόντων ἀπαρχὴν εὐχὴ α

ογ Ἐπὶ θυσίας κτηνῶν εὐχὴ α

οδ Ἐπὶ διαδόσει ἐκ κρέως ἢ κολύβων καὶ λοιπῶν ἐν μνήμῃ ἁγίου εὐχ(ὴ) α

οε Ἐπὶ τραπέζης εὐχὴ α

ος Πρὸ τοῦ ἀρίστου ἐν τῇ κατ' οἶκον εὐωχίᾳ εὐχ(ὴ) α

οζ Εἰς τὴν εὐλογίαν τοῦ κανισκίου τῆς τραπέζης εὐχ(ὴ) α

Μετὰ τὸ ἀναστῆναι τῆς τραπέζης εὐχὴ α

Μετὰ τὸ ἄριστον εὐχὴ α καὶ ἑτέρα ὁμοίως εὐχ(ὴ) α

Ἐπὶ ἀνομβρίας εὐχαὶ γ· καὶ ἐπὶ σεισμοῦ εὐχ(ὴ) α

Ἀπολυτικὴ ἐν ἡμέρᾳ κατανύξεως εὐχὴ

Τάξις γινομένη ἐπὶ μνήστροις βασιλέων καὶ λοιπῶν ἔχουσα εὐχὰς μετὰ τὴν τῆς λύσεως τῶν στεφάνων καὶ τὴν ἐπὶ διγάμων εὐχαί ζ

Ἐπὶ ὀρύξει φρέατος καὶ εὑρέσει ὕδατος εὐχὴ α

Ἐπὶ μιαροῦ τινὸς ἐμπεσόντος εἰς φρέαρ εὐχαί β

Τάξις γινομένη εἰ συμβῇ μιαρόν τι ἢ ἀκάθαρτον προσφάτως ἐμπεσεῖν εἰς ἀγγεῖον οἴνου ἢ ἐλαίου εὐχ(ὴ) α

Ἐπὶ τῶν ἐν βρώμασι σκανδαλισθέντων εὐχ(ὴ) α

πθ Ἐπὶ μιαροφαγησάντων εὐχὴ α

Τάξις καὶ ἀκολουθία γινομένη παρὰ τῶν ζ πρεσβυτέρων ἐπὶ ἐλαίου ἀρρώστου εὐχαί ζ

Ἐπὶ ἀρρώστου ἑτέρα εὐχ(ὴ) α ϙβ Ἐπὶ πυρέττοντος εὐχ(ὴ) α

Εἰς πᾶν εἶδος ἀρρώστου εὐχὴ α

Εἰς ψυχορραγοῦντας εὐχὴ α

Ἐν τῷ ταφῷ ἡνίκα βάλλει ὁ ἱερεὺς μύρον ἢ ἔλαιον ἐπάνω τοῦ λειψάνου εὐχὴ α

Εἰς ἀρχὴν σπόρου εὐχ(ὴ) α ϙζ Ἐπὶ θέρους εὐχαί β

Εἰς τὸ φυτεῦσαι ἀμπελῶνα εὐχὴ α

Εἰς ἀρχὴν τρυγῆς κοινῆς εὐχὴ α

Ἐπὶ τρυγῆς ἑτέρα εὐχὴ α

Μετάληψιν σταφυλῆς εὐχὴ α

ρλδ Ὁ λόγος Γρηγορίου τοῦ Νικαίας ὅτι οὐ χρὴ ταχέως βαπτίζειν Ἑβραίους, εἰ μή τις ἀκριβῶς τούτους πρότερον δοκιμάσει·

† ἡ ἀκολουθία τοῦ σχήματος τῶν μοναχῶν

ρλε Ἐπὶ τοῦ μέλλοντος λαμβάνειν μανδύον εὐχαὶ β

ρλς Ἐπὶ τῆς μελλούσης λαμβάνειν σχῆμα μοναχῆς εὐχαὶ β

ρλζ Ἀκολουθία τοῦ προσχήματος τῶν μοναχῶν καὶ εὐχαὶ β

ρλη Εἶτα τάξις τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος· καθίσματα· στιχηρά· ὁ κανών· καὶ οὕτω πᾶσα ἡ τάξις καὶ ἀκολουθία τά τε ἀντίφωνα καὶ οἱ μακαρισμοί· τὰ πρὸ τῆς εἰσόδου· τὰ μετὰ τὴν εἴσοδον· τὰ πρὸ τοῦ εὐαγγελίου· μετὰ τὸ εὐαγγέλιον· αἱ ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις· αἱ κατηχήσεις· αἱ δ' εὐχαὶ καὶ τὰ λοιπά· εἰσὶ δὲ εὐχαὶ σὺν τοῦ ἀποκουκουλίσματος ἀμφότεραι

ρλθ Ἑτέρας ἀκολουθίας κατὰ σύνοψιν λαμβάνειν μέλλοντος σχῆμα μοναχοῦ ἔχουσα εὐχὰς ε

ρμ Ἑτέρα τάξις καὶ ἀκολουθία τῶν μοναζουσῶν ἤγουν τὰ ψαλλόμενα κατὰ προσθήκην τῶν ἀνδρῶν τροπάρια καὶ οἱ λοιποὶ τύποι· ἔχουσα καὶ εὐχὰς τοῦ νιπτῆρος·

Αἱ δὲ λοιπαὶ ἐγράφησαν εἰς τὸ τῶν ἀνδρῶν σχήματος

ρμα Ἀκολουθία καὶ τυπικὸν τοῦ ἁγίου λούματος τῶν Βλαχερνῶν· περιέχει ἀκριβῶς τὴν ὅλην ἀκολουθίαν πάντων τῶν τροπαρίων καὶ τὰς εὐχὰς καὶ εἶτα γίνεται ἀπὸ τῆς ἑσπέρας μέχρι τῆς ἀπολύσεως τοῦ λούματος εὐχαὶ δὲ εἰσὶ σὺν τῆς ἐκτενοῦς εὐχαὶ ς εἰς ποιήσας [illegible]

ἀδελφοὺς ἀμφοτέρας ς

ρμβ Ἑτέρα τάξις καὶ ἀκολουθία ἁγιασμοῦ γινομένη ἐν διαφόροις ἐκκλησίαις κυριακαῖς καὶ ἑορταῖς ἔχουσα εὐχὰς α

διὰ [illegible] λέγει

† [illegible] ἱερεὺς ὁ [illegible] [illegible] [illegible]

† ἑτέρα τάξις καὶ ἀκολουθία

† [illegible]

ἡ μνῶν ὅπερ ευθειο ΚΕ επ
της

Εὐχὴ ἐπὶ θεμελίῳ ἐκκλησίας καὶ ἐπὶ σταυροπηγίου.

Κ(ύρι)ε ὁ Θ(εὸ)ς ἡμῶν, ὁ ἀρεσθεὶς καὶ ἐν πέτρᾳ ταύτῃ τῇ στερεᾷ οἰ-
κοδομηθῆναι σου ἐκκλησίαν· αὐτὸς τοῖς πᾶσιν ἐκ-
τενῶς ἡμῖν προσκομίζομεν· ὁ ἐπάνω οἰκοδομεῖν τοῦ
πρὸς σὴν δοξολογίαν κτιζομένου οἴκου, ἐν ὀνό-
ματι τοῦ ἁγίου τοῦ δὲ τοῦ σοῦ θεράποντος ἐπὶ
πλείθει ... ὡς οὐρανῶν ... καὶ
τοὺς ... ἐν αὐτῷ ἐνίσχυσον ...
ὡς φυλάττων τὰ θεμέλια αὐτοῦ· ἄρρηκτα καὶ ἀσάλευ-
τα διατήρησον καὶ τελειῶσαι ἀξίωσον οἶκόν σου· ὅ-
πως ἐν αὐτῷ καὶ ... εὐλογίαις καὶ ὑμνο-
λογίαις ἀνυμνῶμέν σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θ(εὸ)ν ἡμῶν·
Σοὶ γὰρ πρέπει δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ
Π(ατ)ρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πν(εύματ)ι, νῦν καὶ ἀεί.

Εὐχὴ ἄλλη ἐπὶ θεμελίῳ ἐκκλησίας

Κ(ύρι)ε ὁ Θ(εὸ)ς ἡμῶν, ὁ τὸν ... ἀκρογωνιαῖον θεμέ-
λιον τῇ ἁγίᾳ σου ἐκκλησίᾳ· δεόμεθά σου καὶ ...
τῆς ... ἡμῶν δεήσεως ...
τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου πν(εύματο)ς τοῖς θεμελίοις τοῦ
μέλλοντος ἀνοικοδομεῖσθαι ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ
ναοῦ· καὶ ἀπαρτίσαι καὶ τελειῶσαι καὶ σκήνωμα

τοῦ τὸν δοξάζοντα τῆς δόξης σου· ὅπως οἱ ἐν αὐτῷ ψαλμοῖς
καὶ ᾠδαῖς τὴν σὴν δοξολογοῦντες μεγαλωσύνην· ἀντι
λαμβάνωσι τῆς παραδείσου χορηγίας τῶν ἀγαθῶν
τοῦ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν πληροῦντος· ἀμέτρητα δὲ καὶ
τοῖς τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσκομίζουσιν· ὅτι τὸ
πλεῖον οἰκοδομὴν αὐτοῦ καὶ τὴν λοιπὴν ματριαρχίαν καὶ ἀνθρώ
πων τὰ τῆς δόξης σου· καὶ τοῖς ἐν αὐτῷ ὑπηρετοῦσι τὴν
ἐκπλήρωσιν τῶν κατὰ ψυχὴν καὶ σωματικῶν ἀφθόρων
τῶν αἰτημάτων αὐτῶν· καὶ ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι
διατήρησον· καὶ ἐν τῷ μέλλοντι τῆς σῆς καταξίω
σον αὐτοὺς ἀπολαύσεως· ἐκφώ(νως)

Ἵνα δοξάζηται σὺν τὸ πανάγιον ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ
τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος νῦν καὶ ἀεί·

∴ Τάξις γινομένη ἐπὶ καθιερώσει ναοῦ καὶ ἱ
β δρύσει τῆς ἐν αὐτῷ ἁγίας τραπέζης·

Πρὸ μιᾶς ἡμέρας καταλαμβάνει τὸν τοιοῦτον ναὸν ὁ ἐ
πὶ τῶν χειροτονιῶν ἢ ὁ ἱερομνήμων ἢ καὶ ἕ
τερός τις ἐκκλησιαστικὴν πεπιστευμένος διακονί
αν· παρασκευάζει τε τοὺς λιθοξόους εὐτρεπίσαι
τὴν τράπεζαν καὶ ἐπιθεῖναι τοῖς κίοσιν ὡς ὀφείλει καθι
δρυνθῆναι· παραγινόμενος δὲ μετὰ ταῦτα ὁ ἀρχιερεὺς
λαμβάνει μαρτυρικῶν ἁγίων λειψάνων μερί
δας τρεῖς αἵτινες ὀφείλουσι κατατεθῆναι μετὰ

τὴν ἱεροτελεστίαν· εἰ μὲν κίονες βαστάζουσι τὴν
τράπεζαν εἰς τὸν εὐτρεπισμένον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους οἱ
ονεὶ τάφον μεταξὺ τῶν πρὸς ἀνατολὰς κιόνων· εἰ
δὲ βωμὸς ἀνέχει ταύτην· εἴτε μονόλιθος· εἴτε
συντεθειμένος ἐκ πολλῶν λίθων εἰς τὴν γινομέ
νην παρὰ τοῦ τεχνίτου θήκην ἐν τῷ μέσῳ τοῦ
βωμοῦ κατὰ τὴν πλευρὰν ἀπαντοῦν τὴν πρὸς τὸ σύν
θρονον· καὶ ταύτας τὰς τρεῖς τῶν λειψάνων μερίδας ἐμβάλ
λων εἰς γλωσσόκομον ὁμοίως καλυπτηρίῳ μεθ' οὗ
καὶ κατατίθεσθαι μέλλουσι· τὸ τοιοῦτον γλωσσόκο
μον ἐπιτίθησι δίσκῳ ἁγίῳ· καὶ τὸν λεγόμενον ἀστε
ρίσκον ἐπιτιθεὶς τῷ τοῦ δίσκου σκεπάζει καλύμ
ματι· καὶ φέρων ἀποτίθησιν ἔν τινι σεπτῷ ναῷ
προσεγγίζοντι· κἀκεῖ τελεῖται λυχνικὸν καὶ παννυ
χὶς καὶ ὄρθρος· κατὰ δὲ τὴν ἑξῆς προλαμβάνει πά
λιν ὁ ἱερομνήμων ἢ ἄλλος ἐκκλησιαστικὸς· καὶ τὰ ἐπιτή
δεια προετοιμάζει καθὰ παρ' ὀφείλοντα εἶναι πάν
τα καινὰ καὶ ἀμεταχείριστα· ὧν τὸ καθέκαστον ἐστιν ἐν τού
τοις· σάβανα ἤτοι τοῦ λευκὰ σινδόνια· δύο μαντή
λια ποῦ τε τοι χειρόμακτρα τρία· ζώνας γ' τα
πητα ἤγουν ἐπεύχιον· καὶ προσκεφάλαιον χάρ
την χορτινὸν ἢ μέτωπον ἢ καὶ πιττάκιον· πρὸς
τὸ πάχος τῶν τὴν τράπεζαν ὑπερειδόντων κιό
νων· σφήκωμα ὅ ἐστι σχοινίον λεπτόν· μαστίχη·
σάνια· οὐδετέρου κηρὸν εὐλαίου ἄραβα οἰκουμένη.
σαν... ὅθεν καὶ ... τὸ λιτὸν ... φασμα·

κηρόν· μάρμαρον τετριμμένον· καὶ χύτραν· θερ-
μηρὸν ἀγγεῖον· καὶ σίτλαν ἢ ἐπιχύτην· εἴτε χαλ-
κᾶ εἴτε κεραμεᾶ· καὶ σπόγγους τέσσαρας· καὶ νίτρον
λευκόν· καὶ κανδήλαν ἢ καὶ λύχνον ὡς λέγετε· καὶ λαμ-
πτῆρ· καὶ μολυβδίδα· καὶ θρυαλλίδα· καὶ βήκους δύο·
τὸν μὲν οἰνάνθης ἢ οἴνου πλήρη· τὸν δὲ μύρου·
ἀλλ᾽ ἐγχώς τινες ἔγραψαν, κόλλαθον οἰνάνθης ἢ
οἴνου. καὶ κόλλαθον μύρου· διότι ὁ κόλλαθος μέ-
γα μέτρον ἐστὶν ἄγον. τὸ ἥμισυ τοῦ ἀγγρούσαι-
του ἤτοι ξέστας εἴκοσι καὶ πέντε· οἳ ποιοῦσι λίτρας
τεσσαράκοντα μίαν ὀγκίην· ὡς τοῦ ξέστου ἔ-
χοντος. λίτραν μίαν ὀγκίην

Ταῦτα τοίνυν εὐτρεπίζων ὁ προλαμβάνων ἐκ-
κλησιαστικὸς, κελεύει τὸν κηρὸν ἐν τῇ χύτρᾳ θερ-
μαινόμενον τακῆναι· καὶ γίνεται τῆς μαστίχης ἐπιβλη-
θείσης καὶ προσεπιβληθῆναι καὶ μάρμαρον τετριμ-
μένον· ἀναλογούσης δηλαδὴ τῆς ποσότητος
τούτων. τῇ ποσότητι καὶ τῷ πάχει τῶν κιόνων· εἶτα
προστάττει ἐπάνω ὅπου κινεῖσθαι δυνάμενον.
ἐκβληθῆναι τοῦ ναοῦ· καὶ μηδὲ κανδήλαν ὑπολει-
φθῆναι· παραγενομένου δὲ τοῦ ἀρχιερέως ἡ μὲν τρά-
πεζα καταφέρεται τῶν κιόνων καὶ προσέτι δὲ ταῖς τινὶ
τῶν τοίχων ἐκβάλλεται δὲ καὶ παλαιϊκός· μόνοι
τε μένουσιν ἔνδον οἱ ἱερεῖς· καὶ οἱ λοιποὶ κληρικοὶ καὶ ὑ-

πηρέται· καὶ τῷ πρὸ τὴν καθιέρωσιν ἐπιτηδεία·
καὶ πανταχόθεν ἀσφαλῶς κλειομένων τῶν τοῦ να-
οῦ πυλῶν· τὴν ἀρχιερατικὴν πᾶσαν περιβαλλό-
μενος στολὴν ὁ ἀρχιερεύς· καὶ οἱ συνόντες αὐτῷ ἀρ-
χιερεῖς ἴσως· καὶ ἱερεῖς· καὶ ὑπηρέται· ταῖς ἰδίαις ἐν-
διδύσκονται στολαῖς· αὐτῷ δὲ τῷ μέλλοντι
τὴν καθιέρωσιν ἀνιεργεῖν, ἐπάνωθεν τῶν
ἱερατικῶν ἀμφίων περιτίθεται σάβανον ἐμ-
προσθεν μὲν ἀπὸ τοῦ στήθους ἕως ποδῶν δηλαδὴ
κονῶ· ὄπισθεν δὲ ὑπὸ ταῖς μασχάλαις πρὸς τὴν ῥά-
χιν διὰ ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων. φερόμενον καὶ δεσ-
μούμενον· διὰ μέσον τε ζώνη περισφιγγόμε-
νον· περιτίθεται δὲ αὐτῷ καὶ καθ᾽ ἑκάτερον τῶν βρα-
χιόνων μανίκια· ζώναις διαδεσμούμενα· καὶ οὕ-
τως στολισάμενος εἰσέρχεται ἅμα τοῖς παρεπομένοις.
εἰς τὸ θυσιαστήριον· καὶ αὐτοῦ ἐπιστάντος τὸν
χόρτινον χάρτην λαμβάνουσιν οἷς ἐστὶν ἐπιτη-
δειότατος ὡς τετμήμασι τούτων τοῖς ἀρκοῦσι, περι-
λαβεῖν ἕκαστον τῶν τῆς τραπέζης κιόνων· τέμνον-
τες οὖν ὅσον ἱκανόν ἐστι. τὸ μὲν ἄνωθεν τοῦ χάρ-
του μέρος ὃ πρὸς τὴν κεφαλὴν δεῖ τοῦ κίονος εἶναι· δι-
πλοῦν ποιοῦσι τὸ βραχύτερον τοῦ διπλώματος ἐν-
τὸς ἀποκλείοντες· τὸ δὲ κάτωθεν, ἁπλοῦν· ἄνω γὰρ
ἐπιχεῖσθαι μέλλει ξέων ὁ σὺν μαστίχῃ κηρός· καὶ χρὴ τὸν

χάρτην ὑπάρχειν διπλοῦν ὅπως δύνηται
γειν· ἀλλὰ καὶ ὑπερέχειν αὐτὸν τῆς περιμέτρου τοῦ
κίονος κυκλόθεν· ὅσον ἐπὶ δάκτυλον μέγαν. πρὸ
τοῦ μὴ τὴν κηρομαστίχην ἐκχεῖσθαι. οὕτως γὰρ
ὡς εἴρηται περιελίττοντες ἕκαστον κίονα διὰ τοῦ χάρ-
του. κατασφίγγουσιν ἔξωθεν σφηκώματι τρὶς
ἄνω περιειλουμένῳ· καὶ κάτω τρίς· εἶτα τοῦ τε ἄνω
καὶ τοῦ κάτω δεσμοῦ τὰ ἄκρα· ἐπ' αὐτὸ τοῦτο παρηρ-
τημένα. περὶ τὸ μέσον ἄγουσι· καὶ ἀντιπαραλλάτ-
τοντες σχῆμα σταυρικὸν ἔμπροσθεν ἀποτελοῦ-
σι μεταξὺ τοῦ ἄνω καὶ κάτω δεσμοῦ· καὶ τότε φέρον-
τες ὄπισθεν. ἀποδεσμοῦσι μετὰ δὲ ταῦτα· περι-
τιθέασι μάρμαρον τετριμμένον ταῖς ἄνω περι-
φερείαις τῶν κιόνων, παρὰ τὰ ἐξέχοντα τοῦ χάρτου
διπλώματα. πρὸ τοῦ μὴ διά τινος βραχείας ὀπῆς
τὴν κηρομαστίχην ἐκρεῖν· καὶ τῆς χύτρας κομιζομέ-
νης, ἐπιχεῖται τοῖς κίοσιν ἡ κηρομαστίχη μέχρις ἂν
πληρωθῶσιν. αἱ διὰ τοῦ χάρτου χειλώσεις· ἀφιε-
μένης δὲ αὐτῆς ψυχρανθῆναι μικρὸν· ζέουσα
γάρ ἐστιν. ὁ ἀρχιερεὺς εὔχεται ταύτην:

Κύριε ὁ θεὸς καὶ σωτὴρ ἡμῶν· ὁ [illegible] καὶ πραγμα-
τευσάμενος τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων· πρόσ-
δεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν τῶν ἀναξίων δούλων σου
καὶ ἱκάνωσον ἡμᾶς ἐν τῇ παρούσῃ ὥρᾳ, τὸ

ἀκατακρίτως τὸν ἐγκαινισμὸν ἐπιτελέσαι τοῦ
ναοῦ τούτου. τοῦ πρὸς σὴν δοξολογίαν οἰκοδομη-
θέντος ἐπὶ ὀνόματι τοῦ ἁγίου τοῦδε. καὶ τὴν ἀνόρ-
σιν τῆς ἐν αὐτῷ ποιήσασθαι τραπέζης:

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα· τιμὴ· καὶ προσκύνησις, τῷ
πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν· καὶ ἀεὶ καὶ εἰς:

Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν· ἐπιλαμβάνεται τῆς τραπέζης
ἅμα τοῖς συμπαροῦσι προσκαλουμένοις καὶ τε-
χνίτου τινός, εἰ δεήσειε· καὶ τιθέασιν αὐτὴν ἐπὶ
τοὺς κίονας· ψαλλομένου δὲ τρίτον τοῦ
ψαλμοῦ· τοῦ ὑψώσω σε ὁ θεός μου ὁ βασιλεύς μου,
δοξάζουσι· καὶ ξεομένης τῆς ἀπορρευσάσης κηρο-
μαστίχης καθαιρομένων τε τῶν τόπων ἐφ' οὓς
ἔρρευσε· πάλιν λέγουσι ψαλμὸν κβ'· κύριος ποιμαίνει με,
καὶ οὐδέν με ὑστερήσει· πληρωθέντος δὲ τούτου
δοξάζουσι· καὶ φησὶν ὁ ἀρχιερεύς:

Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ἡμῶν· πάντοτε· νῦν· καὶ ἀεί·
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν·

Εἶτα ταῖς χερσὶ πανταχόθεν καταπιέζουσιν
ἠρέμα τὴν τράπεζαν· εἰς τὸ προσαρμοσθῆναι
τοῖς κίοσιν αὐτήν. καὶ καλῶς ἱδρυνθῆναι· ταῦ-
τα δὲ γίνεται πάντα. τῆς τραπέζης ὑπὸ κιόνων
ἢ καὶ κίονος ἑνὸς βασταζομένης· βωμοῦ δὲ ὑποκει-
μένου τετραγώνου· εἰ μὲν ἡ ἐπικειμένη τοῦ

τῷ τραπέζῃ τετραγώνῳ οὔσῃ τυγχάνοι· ταῖς τέ-
τταρσι γωνίαις ἐπιχεῖται κηρομαστίχη· ὅ ἐστι
τῷ ἀπαρτίζεσθαι ἡ καθίδρυσις· εἰ δὲ καὶ διαφό-
ρων εἴη συγκειμένη μαρμάρων· τὰ μὲν ἄλλα
συντίθεται παρὰ τοῦ τεχνίτου· τὸ δὲ μέσον
τετράγωνον· καθιδρύεται διὰ κηρομαστίχης·
μήτε χάρτου περιδεσμουμένου· μήτε τῶν
ἄλλων τινὸς ἐπακολουθοῦντος· μετὰ δέ γε τὸ
καθιδρυθῆναι τὴν τράπεζαν· τάπης εὐθὺς
πρὸ τῶν ἁγίων θυρῶν τίθεται· καὶ προσκεφάλαι-
ον· καὶ τοῦ ἀρχιδιακόνου λέγοντος τὸ κλίνωμεν τὰ γόνατα,
ὁ ἀρχιερεὺς ἐπάνω τῶν γονυκλιτεῖ· καὶ εὔχεται οὕτως·
Ὁ θεὸς ὁ ἄναρχος καὶ ἀΐδιος· ὁ ἐκ μὴ ὄντων [illegible] τὸ εἶναι
τὰ σύμπαντα παραγαγών· ὁ φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον
καὶ θρόνον ἔχων τὸν οὐρανόν· τὴν δὲ γῆν ὑποπόδιον·
ὁ τῷ Μωσῇ τὸ πρόσταγμα δοὺς καὶ ὑπογραμμὸν
τοῦ δὲ Βεσελεὴλ πνεύματος σοφίας ἐμπλήσας καὶ ἱκανώσας
αὐτοὺς πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς τοῦ μαρτυρίου σκη-
νῆς· ἐν ᾗ πρᾶξις δικαιώματα ἦν τῆς ἀληθεί-
ας· ἐν ᾗ ἱεράτευσεν [illegible] καὶ προχειρισάμενος ὁ τὸ Σολομῶντι τὸ πλά-
τος καὶ χύμα καρδίας δωρησάμενος καὶ δι' αὐτοῦ
τὸν παλαιὸν ἀναστήσας· τοῖς ἁγίοις δὲ καὶ ἀπο-
στόλοις σου ἀποστόλοις τὴν ἐν πνεύματι λατρείαν
καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς [illegible] τὴν χά-

καὶ δι' αὐτῶν τὰς ἁγίας ἐκκλησίας καὶ τὰ θυσιαστή-
ρια ἐν πάσῃ τῇ γῇ καταφυ-
τεύσας· αὐτὸς καὶ νῦν δέσποτα προσφέρων τὰς δεήσεις ἡμῶν
[illegible] καὶ τοῦτον τὸν ναὸν εὐδοκήσας
ὀνόματι οἰκοδομηθῆναι καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ δεσπότου
δόξαν καὶ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ καὶ τοῦ παν-
αγίου σου πνεύματος, αὐτὸς ἀθάνατε καὶ μακρόθυμε
[illegible] οἶκον [illegible] καὶ τοῦ ἐνδόξου
ὅτι ἁγιασμοῦ τοῦ αἰῶνος ἐστί· καὶ μὴ βδελύξῃ ἡμᾶς πολ-
[illegible] ἁμαρτιῶν· μηδὲ [illegible]
τὴν διαθήκην σου διὰ τὴν ἡμετέραν ἀκαθαρσίαν·
ἀλλὰ παρ' ἡμῶν καὶ νῦν τὰ παραπτώματα ἡμῶν· ἐνδυνά-
μωσον ἡμᾶς καὶ ἱκάνωσον τῇ χάριτι καὶ [illegible]
τοῦ ζωοποιοῦ καὶ ἁγίου σου πνεύματος· [illegible]
τοῦ ἐγκαινισμοῦ τοῦ ναοῦ τούτου· καὶ τοῦ ἐν αὐ-
τῷ θυσιαστηρίου· ποιήσασθαι τὴν καθίδρυσιν· ἵνα
[illegible] τοῦτο λογικὰς θυσίας [illegible]
μυστικαῖς λειτουργίαις καὶ τὴν σὴν [illegible]
[illegible] κύριε ὁ θεὸς ὁ
[illegible] τῶν [illegible]
[illegible] ἁμαρτωλῶν δεομένων σου·
καὶ καταπέμψον τὸ πανάγιόν σου καὶ προσκυνητὸν
καὶ παντοδύναμον πνεῦμα· καὶ ἁγίασον τὸν οἶκον τοῦ-
τον· πλήρωσον αὐτὸν φωτὸς ἀϊδίου· αἱρετίσαι αὐτὸν·

ἅγιος κατοικίαν σήν· ποίησον αὐτὸν τὸ τοῦ σκηνώ-
ματος δόξης σου· κατακόσμησον αὐτόν· τοῖς θεί-
οις σου χαρίσμασι· κατάστησον αὐτόν· λιμένα χει-
μαζομένων· ἰατρεῖον παθῶν· καταφύγιον ἀσθε-
νῶν· δαιμόνων φυγαδευτήριον. ἵνα ὦσιν οἱ ὀφθαλ-
μοί σου ἀνεῳγμένοι ἐπ' αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυ-
κτός· καὶ τὰ ὦτά σου προσέχοντα εἰς τὴν δέησιν
τῶν ἐν φόβῳ σου καὶ εὐλαβείᾳ ἐν αὐτῷ εἰσιόντων· καὶ
ἐπικαλουμένων τὸ πάντιμον καὶ προσκυνητὸν
ὄνομά σου· ὡς ἂν αἰτήσωνταί σε, καὶ σὺ εἰσακούσῃ
ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω· καὶ ποιήσῃς ἔλεος. φύλα-
ξον αὐτὸν ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος ἀσάλευ-
τον· καὶ τὸ ἐν αὐτῷ θυσιαστήριον ἅγιον ἁγίων ἀνά-
δειξον· τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ ἁγίου σου πνεύματος.
δόξασον αὐτὸν ὑπὲρ τὸ κατὰ νόμον ἱλαστήριον·
ὥστε τὰς ἐν αὐτῷ τελουμένας ἱερουργίας εἰς
τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερόν σου θυσιαστήριον
καταντᾶν· καὶ τὴν χάριν ἡμῖν τῆς σῆς ἀχράντου
κατακομίζειν ἐπισκιάσεως· θαρροῦμεν γάρ· οὐ-
κ εἰς τὴν τῶν ἡμετέρων ἀναξίων χειροποίητον ὑπουργί-
αν· ἀλλ' εἰς τὴν σὴν ἄφατον ἀγαθότητα·

Μέλλοντος δὲ αὐτοῦ ἀναστῆναι, λέγει ὁ ἀρχιδιάκονος·
Ἀντιλαβοῦ σῶσον ἐλέησον ἀνάστησον· ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης·
ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος· ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν

καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ· καὶ τῶν συμπαρόν-
των ἁπάντων ἱερέων τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
ὑπὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι τὸν οἶκον τοῦτον καὶ τὸ ἐν αὐτῷ θυ-
σιαστήριον· τῇ ἐπιφοιτήσει καὶ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ
ἁγίου πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων· ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης καὶ πάσης πόλεως.
ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς· τῆς παναγίας ἀχράντου
ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρ-
θένου Μαρίας· καὶ τοῦ ἁγίου οὗ ἐστιν ὁ ἐγκαινιζόμε-
νος ναός· ἐκφώνως·
Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν· καὶ ἁγίοις τοῖς ὑπὲρ σοῦ ἀθλήσασι
τιμίοις μάρτυσιν ἐπαναπαύῃ· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀνα-
πέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ·

Καὶ λεγομένου τοῦ ἀμήν· εἰσπορεύεται ὁ ἀρχιερεὺς καὶ ἵστα-
ται πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης· ἤ νίτρον τὸ λευκὸν λαμβάνων·
τρόπους δι' αὐτοῦ ποιεῖ τρεῖς ἐπάνω τῆς μέσον ἕνα·
καὶ δύο παρ' ἑκάτερα· καὶ ... ἐκ τοῦ θερμοῦ ἀγγεί-
ου βάλλεται χλιαρὸν ὕδωρ εἰς λεκάνην ἐπιχύ-
την· τούτῳ δὲ τὴν κεφαλὴν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπικλί-
νων· εὔχεται ταῦτα·

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ ἁγιάσας τὰ ῥεῖθρα τοῦ Ἰορδάνου διὰ
τῆς σωτηριώδους σου ἐπιφανείας· αὐτὸς καὶ νῦν κατά-
πεμψον τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου πνεύματος· καὶ εὐλόγη-
σον τὸ ὕδωρ τοῦτο· πρὸς ἁγιασμὸν καὶ τελείωσιν τοῦ

θυσιαστηρίου σου τούτου· ὅτι [illegible] ὑ-
πάρχεις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν ταύτην, ἀπὸ τοῦ τοιούτου χλι-
αροῦ ὕδατος τρίτον ἐπιχέει τῇ τραπέζῃ λέγων·
Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος.
Καὶ διὰ τοῦ νίτρου ταύτην καὶ τοὺς κίονας κατασμή-
χοντες αὐτοί τε καὶ οἱ συμπαρόντες ἱερεῖς ἢ καὶ ἀρχιε-
ρεῖς, μετὰ σπόγγων ἐκμάσσουσιν· εἶτα μετὰ λι-
νῶν καθαρῶν ὑφασμάτων, οἷα καὶ κατὰ τὴν ἁγίαν καὶ με-
γάλην ἐνεργεῖ πέμπτην, εἰς ἔκπλυσιν τῆς ἁγίας τρα-
πέζης· ἣν καὶ μετὰ τῶν ἀντιμηνσίων [illegible]· ἐπι-
χεόμενον δηλαδὴ καὶ τούτοις ἑτέρου χλιαροῦ
ὕδατος τοῦ ἀρκοῦντος. ἐν ᾧ δὲ καιρῷ τελεῖται ταῦ-
τα, λέγεται ψαλμὸς πγ΄· ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώ-
ματά σου κύριε τῶν δυνάμεων. μετὰ δὲ τὴν τελείαν ἔκπλυν-
σιν καὶ ἀπόσμηξιν, δοξάζουσι· καὶ λέγει ὁ ἀρχιερεύς·
Δόξα τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Τῶν δὲ ἱερέων [illegible] πλησίον τὰ ἀντιμήν-
σια μετατιθέντων, λαμβάνει ὁ ἀρχιερεὺς [illegible] οἰ-
νάνθης οἴνου πλήρη· καὶ τρὶς ἐξ αὐτοῦ τῇ τρα-
πέζῃ σταυροειδῶς ἐπιχέων, φησί· ῥαντιεῖς με ὑσσώ-
πῳ καὶ καθαρισθήσομαι· πλυνεῖς με καὶ ὑπὲρ χιόνα
λευκανθήσομαι· ἀκουτιεῖς με ἀγαλλίασιν καὶ εὐφρο-
σύνην, ἀγαλλιάσονται ὀστέα τεταπεινωμένα.

τοῦτο δὲ τρίτον εἰπών, ἐπισυνάπτει καὶ τὰ ἑξῆς
τοῦ ψαλμοῦ μέχρι τέλους· καὶ δοξάζων, λέγει·
Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Εἶτα λαμβάνων ἀγγεῖον μύρου καθαροῦ πεπλη-
ρωμένον ἢ καὶ ἐλαίου μίγους διὰ σπάνιν· τοῦ ἀρχιδιακόνου
λέγοντος· πρόσχωμεν, ἐπιχέει τῇ τραπέζῃ, λε-
γομένου τοῦ ἀλληλούια· ὡς ἐπὶ τοῦ βαπτίσματος· καὶ ποιεῖ
δι' αὐτοῦ σταυροὺς τρεῖς· μέσον ἕνα, καὶ δύο ἑκατέρω-
θεν· ἔπειτα διαδοὺς τὸ ἀγγεῖον τῷ προσαγαγόντι,
πᾶσαν ἐπάνωθεν ἀλείφει τὴν τράπεζαν ἀπὸ τῶν
τριῶν σταυρῶν· καὶ καθ' ἕκαστον κίονα ποιεῖ σταυροὺς τρεῖς·
ἔν τε τῷ μέσῳ καὶ τοῖς πλαγίοις. τῶν δὲ ἱερέων πάλιν ἐ-
πιτιθέντων τῇ τραπέζῃ τὰ ἀντιμήνσια, καὶ τούτοις ἐκ
τῆς λοιπῆς οἰνάνθης ἢ τοῦ οἴνου καὶ ἐκ τοῦ μύρου,
τὸ ἀρκοῦν ἐπιχεῖ· καὶ λεγομένου ψαλμοῦ ρλβ΄·
τοῦ ἰδοὺ δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν· ἕως τοῦ τέ-
λους, δοξάζου[illegible]σι· καὶ αὐτὸς φησί·
Δόξα σοι ἡ ἁγία τρι[illegible] ὁ θεὸς ἡμῶν, εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἐκμασσομένης δὲ τῆς τραπέζης διὰ τῶν ἀντιμηνσί-
ων, αὐτὰ μὲν παρὰ τῶν ἱερέων αὖθις [illegible] μετατατί-
θενται· λαμβάνει δὲ ὁ ἀρχιερεὺς τὸ λε[illegible]γόμενον
κατασάρκα· ὅ ἐστι σάβανον καινὸν ἢ λινὸν ὕφα-
σμα παρηρτημένους ἔχον εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα·

σχοίνους λεπτούς· οὕτω τῆς τραπέζης ἐφαπλουμένου. δεσμοῦνται δὲ οἱ σχοῖνοι σταυροειδῶς ὑποκάτωθεν τῆς τραπέζης, ἢ κατὰ τοὺς κίονας· καὶ οὕτω πάλιν ἐπάνωθεν τοῦ κατασάρκου τίθεται τὰ ἁγιασθέντα ἀντιμήνσια. ἐν ὅσῳ δὲ πράττεται ταῦτα, λέγεται ψαλμὸς ρλα΄· Μνήσθητι Κύριε τοῦ Δαβὶδ καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ· ἅπαξ ἢ δίς· καὶ τοῦ ἔργου τελειουμένου, δοξάζουσι· καὶ λέγει ὁ ἀρχιερεύς·

Δόξα τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Μετὰ δὲ ταῦτα νιπτόμενοι τὰς χεῖρας, μαντηλίῳ τε καὶ ... ἐκμάσσοντες, λαμβάνει ... τὴν ἐπένδυσιν τῆς τραπέζης, ἧς ... αὐτὸν ἐφαπλουμένης, λέγεται ψαλμὸς ϙβ΄· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο· ἅπαξ ἢ δὶς καὶ τρίς· καὶ οὕτω δοξάζουσι· καὶ μετὰ τὸ ἀμήν, ἐπιδίδοται τῷ ἀρχιερεῖ θυμιατήριον· καὶ αὐτοῦ θυμιῶντος τὴν ἁγίαν τράπεζαν· καὶ τὸ ἱερατεῖον· καὶ τὸν ναὸν ὅλον, λέγεται ψαλμός· Κρῖνόν μοι Κύριε ὅτι ἐγὼ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην, ἅπαξ ἢ πολλάκις· εἷς δὲ τῶν συμπαρόντων ἱερέων καὶ ἀρχιερέων ὄπισθεν ἐπακολουθεῖ βαστάζων τὸ τοῦ μύρου ἀγγεῖον· καὶ ποιεῖ σταυροὺς ἐξ αὐτοῦ καθ' ἕκαστον κίονα καὶ μέσον τοῦ ναοῦ. Συμπληρουμένης δὲ τῆς τε θυμιάσεως καὶ τοῦ ψαλμοῦ, δοξάζουσι· καὶ τοῦ διακόνου τὴν εἰ-

θισμένην ἐκτενῆ ποιοῦντος· καὶ μετὰ τὸ ἀντιλαβοῦ λέγοντος· τῆς παναγίας ἀχράντου· καὶ τὸν ἅγιον τοῦ ... οὗ ἐστιν ὁ ἐγκαινιζόμενος ναός, ὁ ἀρχιερεὺς πρὸ τῆς ἁγίας ἑστὼς τραπέζης· καὶ γόνυ μὴ κλίνων, εὔχεται οὕτω·

Κύριε ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὁ τὴν ἁγίαν σου ἐκκλησίαν ἀρρήτῳ σοφίᾳ θεμελιώσας· καὶ ἀντίτυπον τῆς ἀγγελικῆς ἐν οὐρανοῖς λειτουργίας τὴν τῆς ἱερωσύνης τάξιν ἐν τῇ γῇ συστησάμενος· σὺ δέσποτα πολυέλεε, πρόσδεξαι καὶ νῦν δεομένους ἡμᾶς· καὶ εἰ ἀξίους ὄντας ὑπὲρ τηλικούτων αἰτημάτων· ἀλλ' ἵνα τὸ ὑπερμέγεθες διηγηθῇ τῆς σῆς ἀγαθότητος· καὶ γὰρ οὐ σοῦ τὸ ἄφθιτον ... τρόπον ... κόσμου ... ἐφανέρωσας ... τὴν ἐν σαρκὶ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ παρουσίαν· ὃς ἐπὶ γῆς ὀφθείς· καὶ λάμψας τοῖς ἐν σκότει φῶς σωτηρίας· ἀνήνεγκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν θυσίαν· καὶ γέγονε τοῦ κόσμου παντὸς ἱλαστήριον· κοινωνοὺς ἡμᾶς τῆς ἰδίας ἀφθαρσίας ποιησάμενος· καὶ ἀναληφθεὶς εἰς οὐρανούς, ἐνέδυσε τοὺς ἑαυτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους καθὼς ὑπέσχετο δύναμιν ἐξ ὕψους· ... τὸ ... τὸ ἅγιον· τὸ προσκυν... μή τοῖς ... τὴν δύναμιν· τὸ ... τοῦ Θεοῦ καὶ πρὸς ... δι' οὗ γενόμενοι δυνατοὶ ἐν ἔργοις καὶ λόγοις·

βαπτίσματα παρέδωκας καὶ καινὰς θυσίας· ἐκκλησίας ἀ-
ναστῆσαι· ἱδρῦσαι θυσιαστήρια· ἱερωσύνης ἔ-
θετο κανόνας καὶ νόμους· ὧν ἡμᾶς οἱ ἁμαρτωλοὶ
κατέχοντες τὴν παράδοσιν· προσπίπτομέν
σοι τῷ αἰωνίῳ θεῷ· καὶ δεόμεθά σου ὦ εὔσπλαγχνε·
τὸν πρὸς τὴν ἡμῶν δύναμιν οἰκοδομηθέντα τοῦ-
τον ναόν· τῆς θείας σου πλήρωσον δόξης· καὶ τὸ
ἐν αὐτῷ παγὲν θυσιαστήριον· ἅγιον ἁγίων ἀνάδει-
ξον· ὥστε ἡμᾶς παρεστῶτας αὐτῷ ὡς τῷ φρικτῷ
τῆς βασιλείας σου θρόνῳ· ἀκατακρίτως λατρεύειν
σοι· δεήσεις τε ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τοῦ λαοῦ σου παν-
τὸς ἀναπέμποντας· καὶ τὴν ἀναίμακτον θυσί-
αν τῇ σῇ προσφέροντας ἀγαθότητι· εἰς ἑκου-
σίων καὶ ἀκουσίων ἁμαρτημάτων συγχώρησιν·
εἰς κυβέρνησιν βίου· εἰς ἀγαθῆς πολιτείας κα-
τόρθωσιν· εἰς ἐκπλήρωσιν πάσης δικαιο-
σύνης· ὅτι εὐλόγηται σου τὸ πανάγιον ὄνομα
τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν· καὶ ἀεὶ
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν. λέγει· Εἰρήνη πᾶσι· Καὶ τοῦ δια-
κόνου λέγοντος· τὰς κεφαλὰς ἡμῶν· ἐπεύχεται οὕτως·

Εὐχαριστοῦμέν σοι κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων· ὅτι ἠ-
ξίωσας χάριν δοῦναι τοῖς ἁγίοις σου ἀποστόλοις· καὶ
τοῖς ὁσίοις ἡμῶν πατράσι· ἠξίωσας διὰ τὴν πολ-

σου φιλανθρωπίαν καὶ μέχρις ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν.
καὶ ἀχρείων σου δούλων ἐκτεῖναι· διὸ δεόμεθά σου
δέσποτα πολυέλεε· πλήρωσον δόξης καὶ ἁγι-
ασμοῦ καὶ χάριτος τὸ θυσιαστήριόν σου τοῦτο· ὥστε
μεταποιεῖσθαι τὰς ἐν αὐτῷ προσφερομένας σοι ἀ-
ναιμάκτους θυσίας· εἰς τὸ ἄχραντον σῶμα· καὶ τὸ
τίμιον αἷμα τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·
τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ· πρὸς σωτηρίαν παντὸς
τοῦ λαοῦ σου· καὶ τῆς ἡμῶν ἀναξιότητος· Ἐκφώνως·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν· θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν· καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ:

Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν· λέγει ὁ διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν· καὶ τε-
λειοῦται πᾶσα ἡ ἀκολουθία:-

Μετὰ δὲ ταῦτα· κομίζεται τῷ ἀρχιερεῖ κανδήλα
καινή· καὶ μολιβίς· καὶ θρυαλλὶς καὶ ἔλαιον· καὶ αὐτὸς οἰ-
κείαις χερσὶ πληρώνει ἐλαίου τὴν κανδήλαν· καὶ ἀνά-
πτων τὴν θρυαλλίδα· ταύτην ἀποτίθησιν ἐν
τῷ θυσιαστηρίῳ· καὶ λοιπὸν ἀποτιθέμενος ἤτοι τὸ τέσσα-
ρακανόν· καὶ τὰ μανουάλια· καὶ πᾶσαν τὴν ἀρχιερατι-
κὴν στολήν· ἐπιτρέπει τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὑπη-
ρέταις· εἰσάγειν κανδήλας· καὶ κηρούς· καὶ πάντα
τὸν τοῦ ναοῦ κόσμον· ἐν ὅσῳ δὲ τελεῖται ταῦτα· μι-
κρὸν αὐτὸς ἀναπαύεται· καὶ εἴπερ δύναται κατ' αὐ-
τὴν ἐκείνην τὴν ἡμέραν τελειῶσαι τὴν ὅλην καθιέ-

ρωσιν· καὶ τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ ναοῦ· πάλιν τὰ
τῆς ἀρχιερατείας ἅπαντα περιβάλλεται ἀμ-
φια· καὶ ἄπεισιν ἅμα τοῖς ἱερεῦσι καὶ τῷ λοιπῷ
κλήρῳ καὶ τῷ λαῷ εἰς τὸν ἕτερον ναὸν ἐν ᾧ τὰ
μαρτυρικὰ προαπετέθη λείψανα· εἰ δὲ τοῦτο
ποιῆσαι κατ' ἐκείνην ἀδυνατεῖ τὴν ἡμέραν· ὑ-
ποχωρεῖ μὲν αὐτός· γίνεται δὲ καὶ αὖθις λυ-
χνικὸν· καὶ παννυχίς· καὶ ὄρθρος εἰς τὸν ναὸν τὸν
ὑποδεξάμενον τὰ λείψανα τῶν μαρτύρων·
τῇ δὲ ἑξῆς ὁ ἀρχιερεὺς ἐκεῖ παραγίνεται σὺν ἅ-
μα τῷ κλήρῳ καὶ τῷ λαῷ· καὶ τοῦ διακόνου ποιοῦντος τὴν εὐ-
χὴν συναπτὴν τρισαγίου· ἀντὶ τοῦ εὔχεται ταύτην

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ πιστὸς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ ἀψευ-
δὴς ἐν ταῖς ἐπαγγελίαις σου· ὁ χαρισάμενος τοῖς
ἁγίοις σου μάρτυσι· τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνίσα-
σθαι· καὶ τὸν δρόμον τῆς εὐσεβείας τελέσαι· καὶ τὴν
πίστιν τῆς ἀληθοῦς ὁμολογίας φυλάξαι· αὐ-
τὸς δέσποτα τῷ σῷ φίλῳ ταῖς αὐτῶν ἱκεσίαις παρα-
κληθεὶς· καὶ χάρισαι ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις σου
δούλοις· μέρος καὶ κλῆρον ἔχειν μετ' αὐτῶν· ἵνα μι-
μηταὶ αὐτῶν γενόμενοι· καταξιωθῶμεν
καὶ τῶν ἀποκειμένων αὐτοῖς ἀγαθῶν. Ἐκφώ(νως)

Ἐλέει καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ· με-
θ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ

καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας·

Μετὰ δὲ τὸ ἀμήν. ἐκφωνεῖ· εἰρήνη πᾶσι· καὶ τοῦ δι-
ακόνου λέγοντος τὰς κεφαλάς· ἐπεύχεται οὕτως·

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ταῖς πρεσβείαις τῆς ἁγίας δεσποίνης ἡ-
μῶν θεοτόκου· καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου· τὰ ἔργα
τῶν χειρῶν ἡμῶν τῶν ἀναξίων σου δούλων
κατεύθυνον· καὶ δὸς πᾶσι διὰ ῥημάτων τῆς
σῆς ἀγαθότητος καταξίωσον· Ἐκφώ(νως)

Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου εὐλογημένον
καὶ δεδοξασμένον τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος·

Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν. αἴρει τὰ λείψανα ἐπὶ τῆς ἑαυ-
τοῦ κεφαλῆς μετὰ τοῦ ἁγίου δίσκου· καὶ προπορευ-
ομένων τῶν ἱερέων καὶ ἀρχιερέως καὶ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ
λαοῦ προλιτανεύοντι κοντάκιον ψάλλεται λέγουσιν· ἦχος γ'·

Ὁ ἐν τῇ πέτρᾳ τῆς πίστεως οἰκοδομήσας τὴν
ἐκκλησίαν σου ἀγαθέ· ἐν αὐτῇ κατεύθυνον τὰς ἱκε-
σίας ἡμῶν· καὶ πρόσδεξαι λαὸν ἐν πίστει βοῶντά
σοι· σῶσον ἡμᾶς ὁ θεὸς ἡμῶν σῶσον ἡμᾶς·

Ἐπεὶ δὲ πλησιάσουσι τῷ καθιερουμένῳ ναῷ ψάλ-
λουσι τό· Δόξα σοι Χριστὲ ὁ θεὸς ἀποστόλων καύχημα· καὶ ἡνίκα
φθάσουσιν εἰς τὴν μέσην τοῦ ναοῦ πύλην κε-
κλεισμένην οὖσαν μετὰ καὶ τῶν λοιπῶν. ἐκφωνεῖ ὁ ἀρ-
χιερεύς·

Εὐλογητὸς εἶ Χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ

καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν:

Καὶ τιθέντος αὐτοῦ τὸν δίσκον εἰς τράπεζαν ἐ-
πὶ τούτου ἑτοιμασμένην· οἱ μὲν ψάλται κατὰ τοὺς ἤχους
ματων ἐγκαινίων ψάλλουσι τὸ ἄρατε πύλας· ὁ δὲ
ἀρχιερεὺς λέγειν πρὸ τῆς συνήθους εὐχῆς τῆς
εἰσόδου, τὴν εὐχὴν ταύτην:

Ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὁ ὢν εὐλογητὸς
εἰς τοὺς αἰῶνας· ὁ διὰ τοῦ καταπετάσματος τῆς
σαρκὸς αὐτοῦ ἐγκαινίσας ἡμῖν τὴν τῶν πρωτο-
τόκων ἐκκλησίας τῶν ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμ-
μένων τὴν εἴσοδον· ἐν ᾗ θαυμαστὸς ἦχος ἑορταζόντων
καὶ φωνὴ ἀγαλλιάσεως· αὐτὸς φιλάνθρωπε δέσποτα
ἐπίβλεψον ἐφ᾽ ἡμᾶς τοῖς ἁμαρτωλοῖς καὶ ἀναξίοις
δούλοις σου· τὸν ἐγκαινισμὸν ἑορτάζοντας τοῦ
θυσιαστηρίου ναοῦ ἁγίου τοῦ δὲ εἰς σύμβολον τῆς
ἁγιωτάτης σου ἐκκλησίας τοῦ τιμίου αὐτοῦ
τοῦ σκήνους ἡμῶν· ὃ σώζει· καὶ ναὸν σοῦ· καὶ μέλη
Χριστοῦ σου· διὰ τοῦ σαρκωθέντος αὐτοῦ λόγου πα-
λαιόμενα καταηξίωσας· καὶ τοῦτον στερέω-
σον μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος· ἀσάλευ-
τον· καὶ δοξασμὸν ἐν ὕμνοις· καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς
ἐν αὐτῷ αἰνέσεις καὶ δοξολογίας ἀκαταπαύστως
προσάγειν τῇ δόξῃ σου· καὶ τῷ μονογενεῖ σου υἱῷ
τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ σου πνεύματι· ἐν γνώσει

καὶ πάσης αἰσθήσεως· καὶ προσκυνοῦντας σε ἐμφό-
βως σου· τῶν ἀθλίων ἀναξίοις δὲ ἐχθῆμαι οἰκτιρμῶν·
ἐν προσδέκτοις τε τῇ σῇ ἀγαθότητι γενέσθαι·
τὰς δεήσεις ταύτας· τὰς ὑπὲρ ἡμῶν καὶ παν-
τὸς τοῦ λαοῦ σου τῇ ἀρρήτῳ σου εὐσπλαγχνίᾳ προσα-
γομένας· πρεσβείαις τῆς ἁγίας ἀχράντου δεσποί-
νης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας: ἐκφώ(νησις)

Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν· καὶ ἁγίοις ἐπαναπαύῃ· καὶ σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ·

Ἡ δὲ αὐτὴ εὐχὴ λέγεται· καὶ εἰς ἐγκαίνια ναοῦ παν-
τὸς ἁγίου· μικρὸν τοῦ ἀρχιερέως ἐναλλάττοντος·
καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν· τὸν ἐγκαινισμὸν ἑορτάζοντας
τοῦ σεβασμίου ναοῦ· λέγοντος· τὴν ἀνάμνησιν ἑορ-
τάζοντας τοῦ ἐγκαινισμοῦ τοῦ σεβασμίου ναοῦ·
λέγεται δέ· καὶ εἰς ἐγκαίνια ναοῦ τῆς θεοτόκου ὀλίγον
τοῦ ἀρχιερέως πάλιν ἐναλλάσσοντος· καὶ ἀντὶ τοῦ
εἰπεῖν τοῦ σεβασμίου ναοῦ τοῦ ἁγίου τοῦ δεῖνα· λέ-
γοντος· τοῦ σεβασμίου ναοῦ τῆς ἁγίας ἀχράντου
δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· με-
τὰ δὲ τὸ ἀμήν· εὐθὺς ἐπιφέρει τὴν εἰθισμένην
τῆς εἰσόδου εὐχὴν ἔχουσαν οὕτω:

Δέσποτα κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα
καὶ στρατιὰς ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων· εἰς λειτουρ-
γίαν τῆς σῆς δόξης· ποίησον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν

εἴσοδον ἁγίων ἀγγέλων γενέσθαι· συλλειτουργούν-
των ἡμῖν· καὶ συνδοξολογούντων τὴν σὴν ἀγαθότη-
τα. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα· καὶ πρὸς κύριον τῷ πατρί:
Καὶ παραυτὰ πάλιν ἐπιτίθησι τὰ λείψανα μετὰ
τοῦ δίσκου τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ σφραγιζόμενα·
διὰ παραυτὸν τῶν πυλῶν καὶ ἀνοιγομένων· καὶ παν-
των μετὰ τὴν ἄνοιξιν εἰσερχομένων· δοξάζουσιν
οἱ ψάλται καὶ λέγουσιν· ὡς τὸν ἄνω στερεώματος
τούτου δὲ ψαλλομένου· τὰ σεβάσμια λείψανα·
παρὰ τοῦ ἀρχιερέως εἰς τὴν ἡτοιμασμένην αὐτοῖς
ἀποτίθεται θήκην· εἴτε κατὰ τὸ ἔδαφος· μετα-
ξὺ τῶν πρὸς ἀνατολὰς κιόνων· εἴγε τὴν τράπεζαν
ὑπηρείδουσι κίονες· εἴτε βωμοῦ ταύτην βαστά-
ζοντος· κατὰ τὸ μέσον αὐτοῦ μέρος τὸ πρὸς τὸ
σύνθρονον· μύρον δὲ τούτοις τοῦ ἀρχιερέως ἐπι-
χέοντος· ἐπιτίθεται παραυτίκα τὸ πῶμα τῇ θή-
κῃ· καὶ κατασφαλίζονται πανταχόθεν αἱ τούτου ἁρ-
μογαὶ διὰ κηρομαστίχης ἢ γύψου· ἢ καὶ μολύβδου·
καὶ λέγει καθ᾽ ἑαυτὸν ὁ ἀρχιερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην·
Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ καὶ ταύτην τὴν τιμὴν δόξαν τοῖς ὑπὲρ σοῦ
ἀθλήσασιν ἁγίοις μάρτυσι σου δωρησάμενος· τὸ κατα-
ρῆναι ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ λείψανα αὐτῶν ἐν τοῖς
ἁγίοις οἴκοις σου· καὶ καρποὺς ἰαμάτων βλαστάνειν·
αὐτὸς δέσποτα· ὁ πάντων τῶν ἀγαθῶν χορηγός

ὑπάρχων· πρεσβείαις τῶν ἁγίων· ὧν εὐδόκησας
τὴν ἀπόθεσιν τῶν λειψάνων ἐν τούτῳ τῷ σεπτῷ σοι
οἴκῳ γενέσθαι· ἀξίωσον ἡμᾶς ἀκατακρίτως τὴν
ἀναίμακτον σοι προσενεγκεῖν αὐτῷ θυσίαν· καὶ
δώρησαι ἡμῖν πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα· ἀμ-
τάματί τιν παρέχων· καὶ δι᾽ αὐτοῦ τοῖς ἀθλήσασιν ὑ-
πὲρ τοῦ ἁγίου ὀνόματός σου· τὸ θαυματουργεῖν διὰ
τῶν πρὸς ἡμετέραν σωτηρίαν:— ἐκφώ
Ὅτι σὸν ἐστιν ἡ βασιλεία· καὶ ἡ δύναμις· καὶ ἡ δόξα· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ·
καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων·
Καὶ εὐθὺς οἱ ψάλται δοξάζοντες· ἐπισυνάπτουσι
τὸ τρισάγιον· καὶ πᾶσα ἡ θεία μυσταγωγία πληροῦ-
ται κατὰ τὴν τῶν ἐγκαινίων ἀκολουθίαν:
Μέχρι δὲ συμπληρώσεως ἡμερῶν ἑπτὰ καθ᾽ ἑκάστην ἐν
τῷ τοιούτῳ ναῷ λειτουργία τελεῖται· τῶν ἀντιμην-
σίων ὑποκειμένων τῷ τῆς ἁγίας τραπέζης ἁπλώ-
ματι· μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην αἴροντες τὰ ἀντιμήνσια·
καὶ λοιπὸν ἡ ἱερουργία καὶ χωρὶς ἀντιμηνσίων γίνεται ἐν
τούτῳ· διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν καθιερωμένον· ἰστέον
δὲ ὅτι μήνσια πρὸ τῆς καθιερώσεως κόπτονται καὶ ῥα- ἀντι
πτονται· καὶ πλύνονται· μετὰ γὰρ τὸ ἁγιασθῆναι· οὐδὲν
εἰς αὐτὰ πράττεται τοιοῦτον· ἀλλὰ μόνον ἐπι-
γράφονται οὕτω· θυσιαστήριον τοῦ ἁγίου τοῦ
δεῖνος· ἱερουργηθὲν ὑπὸ τοῦ δεῖνος μητροπολίτου

ἐπισκόπου τῆς δεῖνος πόλεως μετὰ τῶν δεῖνι· ἐὰν δὲ ἔτι τῶν
εἴτ᾽ ἐν τῇ πόλει γένωνται· προστίθεται· ἐπὶ δὲ
νος τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου
μετὰ τῶν: +

ι̅ Τάξις γινομένη ἐπὶ σαλευθείσης ἁγίας τραπέζης

Ὁπόταν μέλλῃ ἡ σαλευθεῖσα τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας
τράπεζα καθιερωθῆναι πρὸ τῆς θείας λειτουργίας
ἑτοιμάζεται παρὰ τῶν ἐπιτηδείως ἐχόντων
πρὸς τοῦτο κηρομαστίχη μετὰ τριμμένου μαρ-
μάρου· ἐν χύτρᾳ καινῇ· διὰ τὸ εἶναι τὴν παλαιὰν
κηρομαστίχην τῆς σαλευθείσης τραπέζης ξηρὰν·
καὶ μὴ δύνασθαι πάλιν αὐτὴν ἐν ταύτῃ κατα-
σχεθῆναι· καὶ τῆς ἁγίας τραπέζης αἰρομένης καὶ
κατατιθεμένης. εἰ μὲν φυλάττονται τὰ τοῦ ἐν-
θρονισμοῦ χαρτία ἐν τοῖς κίοσιν ὡς καὶ ὑγιῆ μέ-
νουσιν οὕτως· εἰ δὲ διεφθάρησαν· ἐναλλάττονται·
λαμβάνοντες γὰρ οἱ εἰς ταῦτα τεταγμένοι χαρ-
τίον ἀπὸ τριπτακίου· διπλοῦσιν αὐτὸ εἰς δύο
καθὰ καὶ ἐν τῷ ἐνθρονισμῷ γέγραπται. ἀλλὰ τὸ μὲν
ἔσωθεν μέρος ὀλίγον. τὸ δὲ ἔξωθεν πλεῖον· ὥστε
ὑπερέχειν ἑκάστου κίονος. ἕνα δάκτυλον· καὶ μετὰ
σφηκώματος δεσμοῦσιν ἄνωθεν τρίτον. καὶ κάτω τρί-
τον· καὶ οὕτως ἀντιστρέφοντες, μιγνύουσι τὰ δύο

ἄκρα τοῦ σφηκώματος καὶ συνδέουσιν· ὥστε ἐμ-
προσθεν ἀποτελεῖσθαι σταυρὸν ἐν μέσῳ τῶν δύο δεσ-
μῶν· εἶτα διὰ τοῦ προτετριμμένου μαρμάρου περιέ-
θεν τὰ χαρτία κατασφαλίζονται· ὡς ἂν μὴ ἡ κηρο-
μαστίχη ἐκκρυῇ κατὰ τὸ διάπηγμα τῆς· καὶ οὕτω τῆς λει-
τουργίας ἀρχομένης καὶ τῆς εἰσόδου τοῦ ἀρχιερέως γινο-
μένης κομίζεται ἡ κηρομαστίχη ζέουσα· καὶ ἐπιχεῖ-
ται τοῖς κίοσιν. ἕως τοῦ πληρωθῆναι τὴν χείλωσιν·
μικρὸν δὲ αὐτῆς ψυχρανθείσης· ἐπιλαμβάνον-
ται τῆς ἁγίας τραπέζης ὅ τε ἀρχιερεὺς καὶ οἱ συμπα-
ρόντες αὐτῷ ἱερεῖς· καὶ ἕτεροί τινες, εἴπερ εἰσὶ μεγά-
λοι· καὶ ἐπιθέασιν αὐτὴν ἐπὶ τῶν κιόνων· ψάλλοντες
τὸν ρμδ´ ψαλμόν. τὸ Ὑψώσω σε ὁ θεός μου ὁ βασι-
λεύς μου· καὶ τούτου πληρουμένου ἐν τῷ ξέεσθαι
τὴν κηρομαστίχην καὶ σπογγίζεσθαι τὴν θάλασσαν·
ψάλλουσι καὶ τὸν κβ´ ψαλμόν· τὸ Κύριος ποιμαίνει με· καὶ
μετὰ τὸ ἐξαυτὸν πληρῶσαι· δοξάζοντες λέγουσιν·
Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ ὢν πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν:

Καὶ πιέζουσι ταῖς χερσὶ τὴν τράπεζαν ὥστε συναρ-
μοσθῆναι αὐτὴν καλῶς. ἔπειτα λαμβάνει θυμιατή-
ριον ὁ ἀρχιερεὺς, θυμιᾷ κυκλόθεν αὐτὴν καὶ οὕ-
τως ἔμπροσθεν ἱστάμενος αὐτοῦ. λέγεται παρὰ
τοῦ διακόνου συναπτή· οὕτως:

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας:
Ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν ὁ δεῖνα καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου:
Ὑπὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι τὸν οἶκον τοῦτον καὶ τὴν ἐν αὐτῷ θείαν τράπεζαν καθιδρυνθῆναι τῇ ἐπιφοιτήσει καὶ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, δεηθῶμεν.
Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων. Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης καὶ πάσης πόλεως:
Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς. Τῆς παναγίας ἀχράντου ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου οὗ ἐστιν ὁ ναός:

Ἐν ὅσῳ δὲ λέγεται τὴν συναπτὴν ὁ διάκονος, ποιεῖ ὁ ἀρχιερεὺς τὴν ἐπισάλευσιν θεὶς ἐν ἁγίᾳ τραπέζῃ καὶ εὔχεται:

Εὐχαριστοῦμέν σοι Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, τῷ τὴν σὴν χάριν ἐκχέαντι ἐπὶ τοῖς ἁγίοις σου ἀποστόλοις, καὶ τοῖς ὁσίοις ἡμῶν πατράσιν, ὅτι ἠξίωσας διὰ τὴν πολλήν σου φιλανθρωπίαν καὶ μέχρις ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀναξίων δούλων σου ταύτην ἐκτελέσαι· καὶ δεόμεθά σου δέσποτα πολυέλεε· πλήρωσον δόξης καὶ ἁγιασμοῦ καὶ χάριτος τὸ θυσιαστήριόν σου τοῦτο· ἵνα [illegible] τὰς προσφερομένας σοι ἀναιμάκτους θυσίας τοῦ ἀχράντου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, πρὸς σωτηρίαν πάντος τοῦ λαοῦ σου καὶ τῆς ἐμῆς ἀναξιότητος: ἐκφώνως.

Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς:
Καὶ τοῦ λαοῦ τὸ ἀμὴν λέγοντος, ἄρχονται οἱ ψάλται τοῦ τρισαγίου, καὶ τελεῖται καθεξῆς ἡ ἀκολουθία πᾶσα τῆς ἱερᾶς λειτουργίας:

Ἄλλη τάξις γινομένη ἐπισαλευθείσης ἁγίας τραπέζης.

Πρὸ τῆς ἀρχῆς τῆς θείας λειτουργίας, ἀποστέλλεται εἴτε λιθοξόος εἴτε χρυσοχόος, καὶ τοὺς σαλευθέντας κίονας οἷς βαστάζεται ἡ ἁγία τράπεζα, ἀποστηρίζει καὶ κατάξει πρὸς τοὺς ἰδίους τόπους, καὶ μετὰ τοῦτο γεμίζει τὰς ἁρμονίας τὰς σαλευθείσας κηρομαστίχης εἴτε μετ' ἐργαλείου τινὸς εἴτε μαλάσσων αὐτὴν ὡς κηρόν, εἴτε ἄλλως ὡς ἂν ἐγχωρεῖ. εἶτα περιτίθησι ξυλοχάρτια καὶ δεσμεῖ αὐτὰ μετὰ σφηκωμάτων καινῶν, πρὸς παραφύλαξιν τῆς κηρομαστίχης. καὶ τούτων γενομένων, εἰσέρχεται ὁ ἀρχιερεὺς ἅμα τοῖς πρεσβυτέροις καὶ διακόνοις, καὶ ἵσταται πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης. καὶ λέγοντος τοῦ ἀρχιδιακόνου τὸ εὐλόγησον δέσποτα, ἐκφωνεῖ αὐτός:

Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων:
Καὶ μετὰ τὸ ἀμὴν λέγει ὁ ἀρχιδιάκονος συναπτήν.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρή(νης).
Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου· ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου.
Ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (ὁ δεῖνα) καὶ τοῦ ἐργασαμένου(?) τῶν ἀναστησάντων τοῦτον τὸν (κλήρικον) κυρίου δεηθῶμεν.
Ἔτι ἐκτενέστερον ὑπὲρ ἁπάντων τῶν συνελθόντων(?) ἐν τῷ παρόντι ἱερῷ.
Ὑπὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι τὸν οἶκον τοῦτον· καὶ τὸ ἐν αὐ-
τῷ θυσιαστήριον· καὶ τὴν σαλευθεῖσαν τράπεζαν τῇ ἐπι-
φοιτήσει καὶ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ ἁγίου πνεύματος τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.
Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων· ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι.
Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης καὶ πάσης· ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων.
Ὑπὲρ πλεόντων ὁδοιπορούντων· ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς.
Καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν χρῃζόντων τῆς παρὰ τοῦ κυρίου βοηθ(είας).
Τῆς παναγίας ἀχράντου ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου
καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· καὶ τοῦ ἁγίου οὗ ἐστιν ἡ σα-
λευθεῖσα τράπεζα· μετὰ πάντων τῶν ἁγίων:
Οὕτω τῆς συναπτῆς παρὰ τοῦ ἀρχιδιακόνου γινομένης
ποιεῖ ὁ ἀρχιερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην:
Εὐχαριστοῦμέν σοι κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων· ὅτι ἣν ὁ [illegible]
χάσας χάριν δέδωκας τοῖς ἁγίοις σου ἀποστόλοις· καὶ τοῖς ὁ-
σίοις ἡμῶν πατράσιν· ἠξίωσας διὰ τὴν πολλήν σου
φιλανθρωπίαν καὶ ἐπιτελεῖσθαι καὶ μέχρις ἡμῶν τῶν ἁμαρ-
τωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σου· τοῦ ἐκτεῖναι
χεῖρας ἡμῶν ἐπὶ τὴν σὴν ἁγίαν τράπεζαν· ὥστε τὸ
ταύτην στερεὰν αὐτὴν ἱκανῶς στῆσαι πρὸς τὸ λειτουρ-
γεῖν σοι τῷ μόνῳ ἀληθινῷ κυρίῳ· καὶ δεόμεθά σου πολυ-

εύσπλαγχνε κύριε· ἀμνημονοῦντες καὶ προσκυνοῦμεν τὸ σὸν
ἐφ' ἡμῶν· πλήρωσον δόξης καὶ ἁγιασμοῦ καὶ χάριτος
τὸ θυσιαστήριόν σου· ὥστε τὸ μὲν ... σοι ... τὰς δι' αὐτοῦ
προσφερομένας σοι ἀναιμάκτους θυσίας· καὶ ἐν
αὐτῷ τὸ ἄχραντον σῶμα καὶ τὸ τίμιον αἷμα τοῦ
μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ
προτιθέμενα· διαλαβ... τοῖς ... αὐτῶν μετα-
λαμβάνουσιν:· ἐκφώ(νησις)
Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν
τῷ πατρὶ· καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν.
Καὶ τοῦ μὲν ἀρχιδιακόνου λέγοντος τὸ ἐν εἰρήνῃ προέλ-
θωμεν· τῶν δὲ λοιπῶν ἀποκρινομένων τὸ ἐν ὀνόματι κυρίου·
ἐπεύχεται ὁ ἀρχιερεὺς οὕτω:
Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν· ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχ-
ράντου αὐτοῦ μητρὸς· καὶ τοῦ ἁγίου οὗ ἐστιν ἡ ἀκο-
λουθία· καὶ πάντων αὐτοῦ τῶν ἁγίων· ἐλεήσαι καὶ
σώσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος:
Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀκολουθίας· εἰσέρ-
χεται ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ διακονικὸν καὶ ἀναπαύεται·
ἕως ὅτε ὁ καιρὸς ἔλθῃ τῆς θείας μυσταγωγίας· εἷς τῶν
πρεσβυτέρων καὶ εἷς τῶν διακόνων λαμβάνουσι και-
ρόν· καὶ ψαλλομένων τῶν ἀντιφώνων εἰσοδεύει ὁ ἀρ-
χιερεὺς καὶ γίνεται τελεία λειτουργία:
Εὐχὴ ἑτέρα εἰς τὴν κατάθεσιν τῶν ἁγίων λειψάνων ε

Ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἡ δόξα τῶν ἁγίων· ὁ θεὸς τῶν ἀπο-
στόλων καὶ καύχημα τῶν μαρτύρων· τὸ καύχη-
μα τῶν ἁγίων σου. καὶ ὁ στέφανος πάντων τῶν εὐα-
ρεστησάντων τῷ ὀνόματί σου· μνήσθητι καὶ ἡμῶν κύριε
ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου· ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῷ
σωτηρίῳ σου· χάρισαι ἡμῖν μνήμην ἔχειν τῶν ἁγίων σου
καὶ κοινωνὸν γενέσθαι αὐτῶν τοῖς παθήμασι· ναὶ κύριε ὁ θεός·
ὁ πιστὸς ἐν τοῖς λόγοις σου· ὁ χαρισάμενος τοῖς ἁγίοις
σου μάρτυσι τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνίσασθαι· καὶ τὸν
δρόμον τῆς ἀθλήσεως τελειῶσαι· καὶ τὴν πίστιν τὴν
ἀληθινὴν τῆς ὁμολογίας φυλάξαι· παρακλήθη-
τι καὶ χάρισαι ἡμῖν τοῖς σοῖς οἰκέταις· μέρος καὶ
κλῆρον ἔχειν μετὰ πάντων τῶν ἁγίων σου· ἵνα μι-
μηταὶ αὐτῶν γενόμενοι· καταξιωθῶμεν τῶν ἀπο-
κειμένων ἀγαθῶν· χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φι-
λανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ· μεθ' οὗ σοι πρέ-
πει δόξα σὺν τῷ παναγίῳ σου πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

† εὐχὴ δευτέρα μετὰ τὴν κατάθεσιν τῶν ἁγίων λειψάνων·

Δέσποτα κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ διὰ τῶν καλλινίκων σου
μαρτύρων καταγωνισάμενος τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν
διάβολον· χάρισαι ἡμῖν τοῖς σοῖς οἰκέταις μέρος
ἔχειν καὶ κοινωνίαν μετὰ τῶν ἁγίων σου· δὸς ἡμῖν ἀγα-
πᾶν τοὺς ἀγαπῶντάς σε· καὶ μιμεῖσθαι αὐτῶν τὸν ζῆ-
λον καὶ τὴν ἐλπίδα· ποίησον ἡμᾶς μαθητὰς
τῶν ἀθλητῶν τῆς ἀληθείας· τῶν ἐκχεάντων
τὰ ἑαυτῶν αἵματα· ὑπὲρ τῆς ὁμολογίας τοῦ
μεγάλου καὶ προσκυνητοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ σου·
καὶ καταξίωσον ἡμᾶς ἀληθείαις καὶ προσευχαῖς αὐτῶν
ἀντέχεσθαι τῆς πίστεως· καὶ τῆς ἀληθείας τοῦ
λόγου σου· διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην
ἐν τοῖς οὐρανοῖς· τοῖς ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνει-
αν τοῦ Χριστοῦ σου· ἵνα σοι εὐχαριστῶμεν· καὶ σοὶ δου-
λεύωμεν· τύχωμεν τῶν ἐπουρανίων σου δωρεῶν·
ὅτι ἅγιος εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν· καὶ ἐν ἁγίοις κατοικεῖς· καὶ
ἐν αὐτοῖς θαυματουργεῖς· καὶ [illegible]· καὶ σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· σὺν τῷ μονογενεῖ
σου υἱῷ· καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωο-
ποιῷ σου πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων·

† εὐχὴ εἰς τὴν ἀμφίασιν τῆς ἁγίας τραπέζης τὴν
γινομένην τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως με-
τὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς τριτοέκτης· οὕτως· ς

Πρῶτον μὲν θυμιᾷ ὁ ἀρχιερεὺς τὴν ἁγίαν τράπε-
ζαν κατὰ τὸ ἔθος πέριξ· καὶ εἶθ' οὕτως ποιεῖ τὴν
εὐχὴν ταύτην καθ' ἑαυτόν· καὶ εἰς τὸ τέλος ἐκφω-
νεῖ· καὶ ἀποκρίνονται οἱ ὑψάλται· τὸ ἀμήν· καὶ τότε ἀ-
μφιάζει τὴν ἁγίαν τράπεζαν· καὶ κατὰ τὴν

νουσι μετὰ τῶν σπόγγων καὶ νῶν· καὶ ἀνὰ τὸ χιλιαρίου·
καὶ ῥοδοσταγματ. καὶ ἀποσπογγίζουσιν αὐτὴν
μετὰ ἐγχειρίων· εἶτα πάλιν ἀμφιάζουσι· καὶ
πάλιν θυμιᾷ κατὰ τὸ ἔθος· καὶ οὕτως ποιεῖ τὴν
ἑτέραν ἐντυχίαν καθ᾽ ἑαυτόν· καὶ εἰς τὸ τέλος ἐκφωνεῖ·
εἶτα διανέμει τὰ σπογγάρια· καὶ οὕτως γίνεται
ὁ νιπτήρ:~

Κ(ύρι)ε ὁ Θ(εὸ)ς ἡμῶν ὁ τῷ ζωοποιῷ φωτί σου θανατώσας τὸν θά-
νατον νεκρώσας· καὶ ἡμᾶς τῶν παθῶν τῆς ἁμαρ-
τίας ἀμαυρώσας· αὐτὸς καὶ νῦν κυκλοῦντας ἡμᾶς
τοὺς σπίλους τέως τὸν τάφον. καὶ διὰ τῆς ὀφειλο-
μένης ἱερᾶς ὑπηρεσίας τὸν πόθον ἀφοσιου-
μένοις, πρὸς δόξαν καὶ αἶνον τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρ-
μῶν σου· καὶ τοῦ μυστικοῦ σου δείπνου· κοινωνοὺς
γενέσθαι καταξιώσας, μετόχους καὶ τῆς ἐπουρανίου
σου βασιλείας ἀνάδειξον: ἐκφώ(νως)

Ὅτι παρὰ σοί ἐστιν ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς· καὶ τῆς τῶν ἀγα-
θῶν ἀπολαύσεως· καὶ τῆς ἀθανάτου δόξης· καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ π(ατ)ρὶ καὶ τῷ υἱῷ·

∴ εὐχ(ὴ) μετὰ τὴν ἔκπλυσιν: ✝

Ὁ εὐλογῶν καὶ οἰκτιρμῶν Θ(εὸ)ς· ὁ δι᾽ ὧν φανερωθεὶς τῇ
τῷ πρὸς λειτουργίαν τοῦ ἁγίου σου καὶ ἀχράν-
του σου θυσιαστηρίου τὴν ἡμῶν ἀχρειότητα
προσγενόμενος· αὐτὸς καὶ νῦν ἐνδυνάμωσον ἡ-
μᾶς

μένοι παραδέχεσθαι· ὑπὲρ μακαρίτε τῶν ἱερέων
ἡμῶν· τὴν ἑαυτῶν ζωὴν ἐν παντὶ καιρῷ ἀσφαλι-
ζόμενοι. οὐδὲν ἐπαγγελίαν μὴν· τοῦ μὴ ἀγαθῶν
μὴ ταῖς συμφέρονται αὐτοῖς λοιπὸν οἱ δυνατοὶ πρὸς
φυλάττεσθε· ἐγὼ γάρ ὁ ἡμέτερος μοι ἐποίησαι· προει-
πὼν ἡμῖν ταῖς συμφέρονται· μὴ πρὸς τὸ ἐπιβλέπου
σαρομένου ἀλλὰ βουλὴν ἐκ τοῦ λαοῦ· ἐπιτηρεῖ
γὰρ ἡμῶν ὁ ἐχθρὸς λοιπόν· καὶ ῥῆμα καὶ ἐνθύ-
μημα· καὶ ἐννοίαν· καὶ κίνημα. καὶ πρᾶξιν· ἀλ-
λ᾽ ἡμᾶς οὕτως ἐπανασφαλίσαι σθε. ἵνα τοὺς ζ-
μαρτίας μηδὲν ἔχοντος λέγειν περὶ ἡμῶν φαῦ-
λον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς φοβερᾶς κρίσεως· παρα-
στῶμεν τῷ βήματι τοῦ Χ(ριστο)ῦ ἀκαταισχύντως· καὶ ἀκού-
σωμεν παρ᾽ αὐτοῦ τὴν ἀνεκτιμένην καὶ μακα-
ρίαν φωνήν. δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ π(ατ)ρός μου.
κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ἡμῖν βασι-
λείαν. ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· αὐτῷ πρέπει πᾶ-
σα δόξα· τιμὴ καὶ προσκύνησις· σὺν τῷ π(ατ)ρὶ καὶ
τῷ ἁγίῳ πν(εύματ)ι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:~

Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν· λέγει ὁ διάκονος· μετὰ χαρᾶς ἡμῶν·:
εἶτα λέγει ὑπὲρ τῆς οἰκουμενικῆς καταστάσε-
ως καὶ ἀγαθῆς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν
πάντων σωτηρίας. εἶτα πάλιν κ(ύρι)ε ἐλέ(ησον).
ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων ἡμῶν βασιλέων· πάντο(ς)

τοῦ παλατίου. καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν· καὶ τοῦ
φιλοχρίστου λαοῦ. εἴπωμεν κύριε ἐλέησον:
Ὑπὲρ τῆς ἀπολυτρώσεως τῶν ψυχῶν ἡμῶν· καὶ ὑπὲρ τοῦ συντριβῆναι τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν· καὶ ὑπὲρ τοῦ ἄσειστον· καὶ ἄφλεκτον. καὶ ἀναίμακτον διαφυλαχθῆναι τὴν πόλιν ἡμῶν. καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν.
εἴπωμεν κύριε ἐλέησον:-

Καὶ σφραγίζει τὸν λαὸν κατὰ τὸ ἔθος ὁ ἀρχιερεὺς καὶ ἐκφω[νεῖ]:
Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος θεὸς ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι:
Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν, λέγει· ἐνδύσασθαι καὶ ὑποδήσασθαι:-
Εἶτα κατέρχεται καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ· καὶ γινομένης τῆς τῶν πρὸς τὸ ἅγιον φώτισμα εὐτρεπιζομένης συνήθους εὐχῆς ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ διακονικῷ· ποιεῖ ὁ ἀρχιερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην. μὴ λέγων τὴν συνήθη ἐκφώνησιν ἐν τῷ τέλει τῆς εὐχῆς:-

Δέσποτα κύριε ὁ θεός. πρόσκυψον τοῖς δούλοις σου πρὸς τὸ ἅγιόν σου φώτισμα. καὶ καταξίωσον αὐτοὺς τῆς μεγάλης σου ταύτης χάριτος· ἀπόλουσον αὐτῶν τὴν παλαιότητα. καὶ ἀναγέννησον αὐτοὺς εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον· καὶ πλήρωσον αὐτοὺς τῆς τοῦ ἁγίου σου πνεύματος δυνάμεως. εἰς ἕνωσιν τοῦ χριστοῦ σου:-

Καὶ πληρώσας τὴν εὐχὴν τῶν φωτιζομένων ὁ διάκονος. ἀντὶ τοῦ κλίνωμεν αὐτοὺς τὰς κεφαλάς. λέγει·
Ὅσοι πρὸς τὸ φώτισμα. προσέλθετε τῇ χειροθεσίᾳ καὶ εὐλογεῖσθε. Καὶ πάντας χειροθετεῖ ὁ ἀρχιερεύς· ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας. ἔρχεται πλησίον τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ ἐκφωνεῖ·
Ὅτι σὺ εἶ ὁ φωτισμὸς ἡμῶν. καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ πατρί·
ὁ λαός, ἀμήν· ὁ ἀρχιερεύς, εἰρήνη πᾶσι. Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος τὰς κεφαλάς. ὁ ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται.
Ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν· ὁ πάντας θέλων σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν· λάμψον τὸ φῶς γνώσεως ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. καὶ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον φώτισμα εὐτρεπιζομένων· καὶ ἀξίωσον αὐτοὺς τῆς ἀθανάτου σου δωρεᾶς. καὶ ἕνωσον αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ σου καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ. ἐκφώ[νως]·
Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν:
Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν. λέγει ὁ διάκονος. ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν·
ὁ λαός, ἐν ὀνόματι κυρίου· καὶ εὐθέως ἀπόλυσις +
Εἶτα δίδονται καιροί, καὶ τελεῖται ἡ θεία
λειτουργία.

+ Τάξις γινομένη, ἐπὶ χειροτονίᾳ ἐπισκόπου + ιβ
Μετὰ τὴν τοῦ τρισαγίου συμπλήρωσιν, ἄνεισι

ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὴν κρηπῖδα τὴν πρὸ τῆς ἁγίας τρα-
πέζης· καὶ προσάγεται τούτῳ παρὰ τῶν συμπαρόν-
των τριῶν ἀρχιερέων ὁ χειροτονηθησόμενος·
ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους· ὁ χαρτοφύλαξ ἐκ τοῦ
ἀριστεροῦ· δίδωσιν αὐτῷ χάρτην ἐν ᾧ γέγρα-
πται· εἰ μὲν πρὸς ἀρχιεπισκοπὴν χειροτονεῖται, ταῦτα·
Ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῶν θεοφιλεστάτων μητρο-
πολιτῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων·
Εἰ δὲ μητροπολίτης, ταῦτα·
Ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπι-
σκόπων καὶ τῶν ὁσιωτάτων πρεσβυτέρων
καὶ διακόνων:
Ἡ θεία χάρις ἡ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύου-
σα καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα προχει-
ρίζεται τὸν δεῖνα τὸν θεοφιλέστατον πρεσβύ-
τερον ἐπίσκοπον τῆς θεοσώστου πόλεως τῆσ-
δε· εὐξώμεθα οὖν ὑπὲρ αὐτοῦ ἵνα ἔλθῃ
ἐπ' αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ παναγίου πνεύματος:
Ἐπιδιδομένου τοίνυν τοῦ τοιούτου χάρτου
τῷ ἀρχιερεῖ καὶ τοῦ χαρτοφύλακος ἢ τοῦ ἀρχιδια-
κόνου λέγοντος τὸ πρόσχωμεν, ὁ ἀρχιερεὺς
ἀναγινώσκει τὰ γεγραμμένα εἰς ἐπήκοον τῶν
περιεστώτων· καὶ πάντων φωνούντων ἐκ
τρίτου τὸ Κύριε ἐλέησον, ἀναπτύσσει τὸ εὐαγγέλιον

ὁ ἀρχιερεὺς· καὶ ἐπιτίθησι τῇ κεφαλῇ καὶ τῷ τρα-
χήλῳ τοῦ χειροτονουμένου, συνεφαπτομένων
καὶ τῶν ἄλλων ἀρχιερέων· εἶτα ποιῶν σταυροὺς τρεῖς ἐπὶ
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἔχων ἐπικειμένην
αὐτῇ τὴν χεῖρα, εὔχεται οὕτως:
Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ νομοθετήσας ἡμῖν διὰ τοῦ
πανευφήμου σου ἀποστόλου Παύλου βαθμῶν
καὶ ταγμάτων τάξιν εἰς τὸ λειτουργεῖν τοῖς σεπτοῖς καὶ ἀχράντοις σου μυστηρίοις·
ἐν τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ· πρῶτον ἀποστόλους·
δεύτερον προφήτας· τρίτον διδασκάλους· αὐτὸς
δέσποτα τῶν ἁπάντων· καὶ τοῦτον τὸν ψηφισθέν-
τα καὶ ἀξιωθέντα ὑπεισελθεῖν τὸν εὐαγγελικὸν
ζυγὸν καὶ τὴν ἀρχιερατικὴν ἀξίαν διὰ τῆς χειρὸς
ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ τῶν συμπαρόντων λειτουρ-
γῶν καὶ συνεπισκόπων· τῇ ἐπιφοιτήσει καὶ δυ-
νάμει καὶ χάριτι τοῦ ἁγίου σου πνεύματος ἐνίσχυσον, ὡς
ἐνίσχυσας τοὺς ἁγίους σου ἀποστόλους καὶ προφήτας·
ὡς ἔχρισας τοὺς βασιλεῖς· ὡς ἡγίασας τοὺς ἀρχιερεῖς·
καὶ ἀνεπίληπτον αὐτοῦ τὴν ἀρχιερωσύνην ἀπόδειξον·
καὶ πάσῃ σεμνότητι κατακοσμῶν, ἅγιον ἀνάδειξον·
πρὸς τὸ ἄξιον γενέσθαι τοῦ αἰτεῖν τὰ πρὸς σωτηρίαν
τοῦ λαοῦ καὶ ἐπακούειν σε αὐτοῦ. ἐκφώ(νησις)
Ὅτι ἡγίασταί σου τὸ ὄνομα καὶ δεδόξασταί σου ἡ βασιλεία·

τοῦ πρς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνς· νῦν:
Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν· λέγει τῶν συγχειροτονούν-
των ἀρχιερέων εἷς, λεπτῇ φωνῇ ὅσον ἀκούειν τοὺς
συνόντας ἀρχιερεῖς καὶ ἀποκρίνεσθαι τὰ διακονι-
κὰ ταῦτα· Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυ δεηθῶμεν.
Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς: Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος:
Ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν τοῦ δεῖνος, ἱερωσύνης
ἀντιλήψεως, διαμονῆς, εἰρήνης, ὑγείας καὶ σωτη-
ρίας αὐτοῦ καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ. τοῦ κυ:
Ὑπὲρ τοῦ δεῖνος τοῦ νυνὶ προχειριζομένου ἐπισκόπου καὶ
τῆς σωτηρίας αὐτοῦ τοῦ κυ δεηθῶμεν:
Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος θεὸς ἄσπιλον καὶ ἀμώμητον αὐτῷ
τὴν ἀρχιερωσύνην χαρίσηται δεηθῶμεν.
Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων· ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας:
Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς. Καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν χρῃζόντων.
Ἀντιλαβοῦ σῶσον ἐλέησον. τῆς παναγίας ἀχράντου.
Καὶ τούτων λεγομένων ὁ ἀρχιερεὺς ἔχων ὡσαύτως
τὴν τοῦ χειροτονουμένου κορυφὴν τὴν χεῖρα ἐ-
πικειμένην, εὔχεται οὕτως:
Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὴν ἀνθρώπου φύ-
σιν τὴν τῆς θεότητος ὑποστῆναι οὐσίαν, τῇ
σῇ οἰκονομίᾳ ὁμοιοπαθεῖς ἡμῖν διδασκάλους
καταστήσας, τὸν σὸν ἐπέχοντας θρόνον, εἰς τὸ
ἀναφέρειν σοι θυσίαν καὶ προσφορὰν ὑπὲρ

παντὸς τοῦ λαοῦ σου· σὺ κε καὶ τοῦτον τὸν ἀπο-
δειχθέντα οἰκονόμον τῆς ἀρχιερατικῆς χάρι-
τος, ποίησον γενέσθαι μιμητὴν σοῦ τοῦ ἀληθι-
νοῦ ποιμένος, τιθέντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ
τῶν προβάτων σου· ὁδηγὸν τυφλῶν, φῶς τῶν
ἐν σκότει, παιδευτὴν ἀφρόνων, φωστῆρα ἐν κό-
σμῳ· ἵνα καταρτίσας τὰς ψυχὰς τὰς ἐμπιστευθεί-
σας αὐτῷ ἐπὶ τῆς παρούσης ζωῆς, παραστῇ τῷ
βήματί σου ἀκαταισχύντως καὶ τὸν μέγαν μισθὸν
λήψεται, ὃν ἡτοίμασας τοῖς ἀθλήσασιν ὑπὲρ
τοῦ κηρύγματος τοῦ εὐαγγελίου σου: ἐκφώ
Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ:
Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν, αἴρει τὸ εὐαγγέλιον καὶ ἐπιτίθησιν
εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν· καὶ οὕτως περιτίθησι τῷ χει-
ροτονηθέντι τὸ ὠμοφόριον, λέγοντος τοῦ κλήρου τοῦ ἄ-
ξιος. εἶτα τὸν χειροτονηθέντα ἀσπάζεται ὁ αὐτὸν
χειροτονήσας καὶ οἱ λοιποὶ ἐπίσκοποι· καὶ τῆς
συνήθους εὐφημίας τελουμένης ἀνέρχονται
εἰς τὸν σύνθρονον· καὶ καθεζομένου πρῶτον τοῦ χειροτο-
νηθέντος, εἰρηνεύει εἰς τὸν ἀπόστολον καὶ πρῶτος τῶν ἄλλων
τοῦ τιμίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ χυ μεταλαμβάνει
αὐτὸς καὶ τῷ χειροτονήσαντι καὶ τοῖς λοιποῖς μεταδίδωσιν:
† αὕτη ἡ ἀκολουθία γίνεται καὶ ἐπὶ πατριάρχου καὶ μητροπολίτου.

ιγ' + Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονίᾳ πρεσβυτέρου ὀφεί-
λοντος εἶναι χρόνων τριάκοντα τελείων +

Μετὰ τὸ εἰσενεχθῆναι καὶ ἀποτεθῆναι τὰ θεῖα δῶρα
εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν, πληρωθῆναί τε τὸν μυστικὸν
ὕμνον, προσάγεται ὁ χειροτονεῖσθαι μέλλων ὑπὸ
τοῦ πρώτου τῶν πρεσβυτέρων ἢ ἄλλου τῇ ἱερᾷ τραπέζῃ·
καὶ τοῦ χαρτοφύλακος διδόντος τῷ ἀρχιερεῖ χάρτην
ἔγγραφον καὶ ἐκφωνοῦντος αὐτὸν τοῦ ἀρχιδιακόνου, πρόσχω-
μεν· ἀναγινώσκει τὰ γεγραμμένα ὁ ἀρχιερεὺς εἰς ἐπή-
κοον τῶν περιεστώτων ἔχοντα οὕτως·

Ἡ θεία χάρις ἡ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύ-
ουσα καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα, προ-
χειρίζεται τὸν δεῖνα τὸν εὐλαβέστατον διάκο-
νον εἰς πρεσβύτερον· εὐξώμεθα οὖν ἵνα ἔλθῃ
ἐπ' αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ παναγίου πνεύματος.

Καὶ πάντων λεγόντων ἐκ τρίτου τὸ Κύριε ἐλέησον, ὁ χειρο-
τονούμενος ἀμφότερα κλίνει τὰ γόνατα ἐπὶ τῆς κρηπῖδος·
ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ποιῶν εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ σταυροὺς τρεῖς, καὶ ἔ-
χων ἐπικειμένην αὐτοῦ τὴν χεῖρα, εὔχεται οὕτως·

Ὁ Θεὸς ὁ ἄναρχος καὶ ἀτελεύτητος, ὁ πάσης κτίσε-
ως πρεσβύτατος ὑπάρχων, ὁ τῇ προσηγορίᾳ
τοῦ πρεσβυτέρου τιμήσας τοὺς ἀξιωθέντας
ἐν τούτῳ τῷ βαθμῷ ἱερουργεῖν τὸν λόγον τῆς

ἀληθείας σου· αὐτὸς δέσποτα τῶν ἁπάντων
καὶ τοῦτον ὃν εὐδόκησας προχειρισθῆναι παρ'
ἐμοῦ, ἐν ἀκατακρίτῳ πολιτείᾳ καὶ ἀκλινεῖ τῇ πί-
στει εὐδόκησον ὑποδέξασθαι τὴν μεγάλην ταύτην
χάριν τοῦ ἁγίου σου πνεύματος· καὶ τέλειον ἀνάδειξον δοῦ-
λόν σου, ἐν πᾶσιν εὐαρεστοῦντά σοι, καὶ ἀξίως
πολιτευόμενον τῆς δωρηθείσης αὐτῷ παρὰ
τῆς σῆς προγνωστικῆς δυνάμεως μεγάλης ταύ-
της ἱερατικῆς τιμῆς. Ἐκφώνως·

Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα.

Καὶ λέγει ὁ πρῶτος τῶν πρεσβυτέρων ἢ ἕτερος πρεσβύτερος
λεπτῇ φωνῇ, ὅσον ἀκούειν τοὺς συμπαρόντας
πρεσβυτέρους καὶ ἀποκρίνεσθαι τὸ Κύριε ἐλέησον, ταῦτα·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης.
Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος. Ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν
τοῦ δεῖνος, ἱερωσύνης, ἀντιλήψεως, διαμονῆς, εἰρήνης, ὑ-
γείας καὶ σωτηρίας αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου.
Ὑπὲρ τοῦ δεῖνος τοῦ νῦν προχειριζομένου πρεσβυτέρου καὶ
τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἄσπιλον καὶ ἀμώμητον αὐτῷ
τὴν ἱερωσύνην χαρίσηται, δεηθῶμεν.
Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων. Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης καὶ πάσης πόλεως.
Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς. Καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν χρῃζόντων.
Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. Τῆς παναγίας ἀχράντου.

Καὶ τούτων λεγομένων, ὁ ἀρχιερεὺς ἔχων ὁμοίως τὴν
χεῖρα ἐπικειμένην τῇ τοῦ χειροτονουμένου
κορυφῇ, εὔχεται οὕτως:—

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας ἐν δυνάμει, καὶ ἀνεξιχνίαστος ἐν
συνέσει· ὁ θαυμαστὸς ἐν βουλαῖς ὑπὲρ τοὺς
υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων· αὐτὸς Κύριε, καὶ τοῦτον ὃν εὐδόκη-
σας τὸν τοῦ πρεσβυτέρου ὑπεισελθεῖν βα-
θμόν, πλήρωσον τῆς τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος δω-
ρεᾶς· ἵνα γένηται ἄξιος παρεστάναι ἀμέμ-
πτως τῷ θυσιαστηρίῳ σου, κηρύσσειν τὸ εὐαγγέ-
λιον τῆς βασιλείας σου, ἱερουργεῖν τὸν λόγον
τῆς ἀληθείας σου, προσφέρειν σοι δῶρα καὶ θυ-
σίας πνευματικάς, ἀνακαινίζειν τὸν λαόν σου διὰ
τῆς τοῦ λουτροῦ παλιγγενεσίας· ὅπως καὶ
αὐτὸς ὑπαντήσας ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐπιδημίᾳ
τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μονογε-
νοῦς σου Υἱοῦ, δέξηται τὸν μισθὸν τῆς ἀγαθῆς
οἰκονομίας τοῦ οἰκείου τάγματος, ἐν τῷ πλή-
θει τῆς ἀγαθότητός σου: Ἐκφώνως

Ὅτι ηὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ
μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος:

Καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν, φέρει τὸ ὀπισθεν τοῦ ὠραρίου
αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἔμπροσθεν· εἶτα φαινόλιον αὐ-
τὸν ἐνδύων καὶ διδοὺς αὐτῷ ἀσπασμόν, ἐπιτρέπει

στῆναι μετὰ τῶν λοιπῶν πρεσβυτέρων. Καὶ οὕτως ὁ δι-
άκονος λέγει· τὸ πληρώσωμεν τὴν δέησιν. Ὅτε δὲ ἀρθῇ τὸ κα-
ταπέτασμα ἐκ τῶν ἁγίων δώρων, καὶ εἴπῃ ὁ λα-
ὸς τὸ ἄξιον καὶ δίκαιον, λαμβάνει ὁ ἀρχιερεὺς ἐκ τοῦ
δίσκου μερίδα τῶν θείων ἄρτων, δίδωσιν
εἰς τὰς τοῦ χειροτονουμένου χεῖρας, καὶ κλίνει
τοῦτον ἐπάνω τῆς ἁγίας τραπέζης. Ὁ δὲ τὸ μέτωπον
ἐπιτίθησι τῷ παρ᾽ αὐτοῦ κατεχομένῳ ἄρτῳ
καὶ μένει κεκλιμένος οὕτως. Ὅτε δὲ εἴπῃ ὁ ἀρχιερεύς·
τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις, τότε ὁ χειροτονηθεὶς ἀπο-
δίδωσιν αὐτῷ τὸν ἄρτον· καὶ παρ᾽ αὐτοῦ μετα-
λαμβάνει τοῦ τιμίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ
πρὸ τῶν ἄλλων πρεσβυτέρων· μεταδίδωσιν αὐτὸς
τοῖς λοιποῖς· ποιεῖ δὲ καὶ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν
καὶ λειτουργεῖ καθεξῆς ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας:—

\+ Τάξις ἀκολουθίας ἐν τῇ χειροτονίᾳ πρεσβυτέρου ιδ´
τοῦ πληροῦντος ἀρχιδιακόνου. +

Μετὰ τὸ εἰσενεχθῆναι τὰ ἅγια καὶ βληθῆναι τὸ κα-
ταπέτασμα, ἀποτίθησιν ὁ ἀρχιδιάκονος τὸ τοῦ πρι-
μικηρίου ὠμοφόριον ἐπάνω τοῦ καταπετάσματος ἐν τῷ δε-
ξιῷ αὐτοῦ μέρει· καὶ ἵσταται ὄπισθεν τοῦ πριμικηρίου ἄρχου
ἀναμένων πληρωθῆναι τὸν μυστικὸν ὕμνον.
Καὶ τότε ὁ μὲν ἐν τῷ ἄμβωνι διάκονος σιγᾷ· προσά

γέγονε δὲ ὑπὸ τοῦ πρωτοπρεσβυτέρου· καὶ λέγοντος τοῦ
ὑπεισερχομένου ἀρχιδιακόνου· πρόσχωμεν·
ὑπαναγινώσκει τὸ κιτατώριον ὁ πατριάρχης
λαμβάνων αὐτὸ ἐκ τοῦ χαρτοφύλακος· καὶ τοῦ ἐπι-
κλίνοντος τὰ γόνατα τοῦ χειροτονουμένου ἐν
τῇ κρηπίδι τῆς ἁγίας τραπέζης· σφραγίζει αὐτοῦ
τὴν κεφαλὴν τρίτον· καὶ ἔχων ἐπικειμένην τὴν χεῖ-
ρα ποιεῖ τὴν εὐχήν· καὶ μετὰ τοῦτο ποιεῖ ὁ πρωτο-
πρεσβύτερος εὐχὴν διακονικὴν, ἔχοντος τοῦ πατριάρχου τὴν
χεῖρα ὁμοίως· καὶ ποιοῦντος τὴν β' εὐχήν. ἧς πληρω-
θείσης. ἐγείρει τὸν χειροτονούμενον· καὶ φέρει τὸ ὄ-
πισθεν τοῦ ὀραρίου ἔμπροσθεν· καὶ ἐνδύει αὐτὸν
φαινόλιον· καὶ δίδωσιν αὐτῷ ἀγάπην· καὶ ἵσταται
αὐτὸν μετὰ τῶν πρεσβυτέρων· ὁ δὲ μέλλει εἰσιέναι
ἀρχιδιάκονος. ἵσταται πλησίον τοῦ πατριάρχου· καὶ ἐπαί-
ρων ὁ πατριάρχης ἐκ τῆς ἁγίας τραπέζης τὸ ὠ-
μοφόριον ἐπιδίδωσιν αὐτῷ· καὶ ἀπολύει τῷ ἑστῶτι
ἐν τῷ ἄμβωνι διακόνῳ· καὶ λέγει τὸ πληρώσωμεν
μέχρι τοῦ ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους· καὶ δίδωσιν ἀγάπην τῷ
πατριάρχῃ ὁ χειροτονηθεὶς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων
ἀφ' οὗ ἐφθάσθη ὁ ἀρχιδιάκονος· μετὰ δὲ τὸ ῥηθῆ-
ναι τὸ ἅγιον μάθημα καὶ ἐπαρθῆναι τὸ κατα-
πέτασμα· καὶ εἰπεῖν τὸ ἄξιον καὶ δίκαιον, ἐπιδί-
δωσι τῷ χειροτονηθέντι παρ' αὐτὸν ἐν ταῖς χερσί

καθὰ προείρηται μέχρι τοῦ εἰπεῖν τὰ ἅγια τοῖς
ἁγίοις· καὶ οὕτως ἀποδιλοῦς· μεταδίδωσι τῷ πατρι-
άρχῃ τῆς ἁγίας κοινωνίας· καὶ μεταλαμβάνει
πρῶτος· καὶ εἰ συμβῇ ἐπισκόπους παρεῖναι· καὶ με-
ταλαμβάνων τὸ ποτήριον ἐκ τοῦ πατριάρχου. με-
ταδίδωσι τοῖς κοινωνοῦσιν ἐν τῷ ἱερατείῳ:—

ιε'

† τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονίᾳ διακόνου. ὀφείλει τὸ
εἶναι χρόνων τελείων εἴκοσι καὶ πέντε †

Μετὰ τὸ γενέσθαι τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν· καὶ τὰς θύρας
ἀνοιγῆναι· καὶ τὸν ἀρχιερέα ἐκφωνῆσαι τὸ καὶ ἔσται τὰ
ἐλέη· πρὶν εἰπεῖν τὸν διάκονον τὸ πάντων τῶν ἁγίων
μνημονεύσαντες· ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι
προσάγεται ὑπὸ τοῦ ἀρχιδιακόνου ἢ καὶ ἑτέρου τινὸς
τῶν διακόνων, τῇ ἱερᾷ τραπέζῃ· κατὰ τὸ δεξι-
ὸν τοῦ ἀρχιερέως μέρος· ὁ δὲ χαρτοφύλαξ ἐκ τοῦ
ἀριστεροῦ δίδωσι τῷ ἀρχιερεῖ χάρτην ἔγγραφον· καὶ
ἐκφωνοῦντος αὐτοῦ τοῦ χαρτοφύλακος ἢ καὶ
τοῦ ἀρχιδιακόνου· πρόσχωμεν· ἀναγινώσκει τὰ
γεγραμμένα ὁ ἀρχιερεὺς εἰς ἐπήκοον τῶν πε-
ριεστώτων. ἔχοντα οὕτως:—

Ἡ θεία χάρις ἡ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θερα-
πεύουσα· καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα·
προχειρίζεται τὸν δεῖνα τὸν εὐλαβέστατον

ὑποδιάκονον εἰς διάκονον· εὐξώμεθα οὖν ὑπὲρ αὐτοῦ ἵνα
ἔλθῃ ἐπ' αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ παναγίου πνεύματος·
Καὶ πάντων λεγόντων ἐκ τρίτου κύριε ἐλέησον· ὁ χειροτο-
νούμενος κλίνει τὸ δεξιὸν γόνυ· καὶ ὁ ἀρχιερεὺς
ποιῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τρεῖς σταυρούς· καὶ
ἔχων ἐπικειμένην αὐτῇ τὴν χεῖρα, εὔχεται·
Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τῇ προγνώσει τῇ σῇ τὴν τοῦ
παναγίου σου πνεύματος χορηγίαν καταπέμπων
τοῖς ὡρισμένοις ὑπὸ τῆς σῆς ἀφράστου δυνάμεως
λειτουργοῖς γενέσθαι καὶ διακο-
νεῖν τοῖς ἀχράντοις σου μυστηρίοις· αὐτὸς
δέσποτα καὶ τοῦτον ὃν εὐδόκησας προχειρισθῆ-
ναι παρ' ἐμοῦ εἰς τὴν τῆς διακονίας λειτουργίαν
ἐν πάσῃ σεμνότητι διατήρησον· ἔχοντα τὸ
μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει·
δώρησαι δὲ αὐτῷ τὴν χάριν ἣν ἔδωκας στεφάνῳ
τῷ πρωτομάρτυρί σου· ὃν καὶ ἐκάλεσας πρῶτον
εἰς τὸ ἔργον τῆς διακονίας σου· καὶ καταξίω-
σον αὐτὸν κατὰ τὸ σοὶ ἀρεστὸν οἰκονομῆσαι
τὸν παρὰ τῆς σῆς ἀγαθότητος δεδωρημένον
αὐτῷ βαθμόν· οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες
βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται· καὶ τέ-
λειον ἀνάδειξον τὸν δοῦλόν σου:- ἐκφώ(νως)
Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ
υἱοῦ:

Καὶ λέγει ὁ ἀρχιδιάκονος λεπτῇ φωνῇ ὅσον ἀκούειν
τοὺς συμπαρόντας διακόνους καὶ ἀποκρίνεσθαι
τὰ διακονικὰ ταῦτα:-
Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν: Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς:
Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος: Ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν
τοῦ δεῖνος· ἱερωσύνης ἀντιλήψεως διαμονῆς εἰ-
ρήνης ὑγείας καὶ σωτηρίας αὐτοῦ καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν:-
Ὑπὲρ τοῦ δεῖνος τοῦ νυνὶ προχειριζομένου διακόνου καὶ τῆς
σωτηρίας αὐτοῦ, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν:-
Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος θεὸς ἄσπιλον καὶ ἄμωμον τὴν
αὐτῷ τὴν διακονίαν χαρίσηται δεηθῶμεν:-
Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων: Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης καὶ πάσης πόλεως:
Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς: Καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν χρῃζόντων:
Ἀντιλαβοῦ σῶσον ἐλέησον: Τῆς παναγίας ἀχράντου ὑπερευ(λογημένης):
Καὶ τούτων λεγομένων ὁ ἀρχιερεὺς ἔχων ὡσαύτως
τῇ τοῦ χειροτονουμένου κορυφῇ τὴν χεῖρα
ἐπικειμένην, εὔχεται οὕτως:-
Ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν· ὁ τῇ ἀφθάρτῳ σου φωνῇ τοῖς ἀ-
ποστόλοις σου θεσπίσας· καὶ πρῶτον αὐτῶν κη-
ρύξας τὸν τὸ τοῦ διακόνου ἀποπληροῦντα
ἔργον· καθὼς γέγραπται ἐν τῷ ἁγίῳ εὐαγγελίῳ
σου· ὅστις θέλει ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔστω ὑμῶν
διάκονος· σὺ δέσποτα τῶν ἁπάντων καὶ τὸν δοῦ-
λόν σου τοῦτον ὃν κατηξίωσας τὴν τοῦ διακό-
μου

[illegible] λειτουργίαν· πλήρωσον αὐ-
σης πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ δυνάμεως καὶ ἁγιασ-
μοῦ τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ ἁγίου καὶ ζωοποιοῦ σου πνεύματος·
οὐ γὰρ ἐν τῇ ἐπιθέσει τῶν ἐμῶν χειρῶν, ἀλλ' ἐν
τῇ ἐπισκοπῇ τῶν πλουσίων σου οἰκτιρμῶν
δίδοται χάρις τοῖς ἀξίοις σου· ἵνα καθαρὸς πά-
σης ἁμαρτίας γενόμενος, ἐν τῇ φοβε-
ρᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεώς σου ἀμέμπτως σοι πα-
ραστῇ· καὶ τὸν μισθὸν τὸν ἀψευδῆ τῆς σῆς ἐ-
παγγελίας λήψεται: ἐκφώνως

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πρὶ
καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:

Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν, περιτίθησι τῷ χειροτονηθέν-
τι τὸ ὀράριον· καὶ ἀσπαζόμενος τοῦτον, ἐπιδί-
δωσιν αὐτῷ τὸ ἅγιον ῥιπίδιον· καὶ ἵστησιν αὐ-
τὸν ἐκ πλαγίου τῆς ἁγίας τραπέζης· πρὸς τὸ ῥι-
πίζειν· καὶ οὕτως ὁ ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος διάκονος λέγει
τὸ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες. Κατὰ δὲ
τὸν τῆς μεταλήψεως τῶν θείων μυστηρίων
καιρόν· πρῶτος τῶν ἄλλων διακόνων ὁ χειροτο-
νηθεὶς, τοῦ θείου ἄρτου μετέχει παρὰ τοῦ χειρο-
τονήσαντος ἀρχιερέως· καὶ μεταλαμβάνει τοῦ τιμίου
αἵματος προάγων τῶν παρὰ τοῦ μεταλαβόντος
τῷ ἀρχιερεῖ· καὶ πρώτου δεχομένου παρ' αὐτοῦ

τὸ ἅγιον ποτήριον ἱερέως ἢ καὶ ἀρχιερέως· καὶ τοῦ-
τον μεταλαμβάνειν. Εἰ μὲν δύο ποτήριά εἰσιν, αὐ-
τίκα δέχεται παρὰ τοῦ ἀρχιερέως τὸ δεύτερον·
καὶ ἐξιὼν μεταδίδωσιν αὐτοῦ τοῖς κοινωνοῦ-
σι λαοῖς. Εἰ δὲ ἓν ὑπάρχει μόνον, προσμένει μέ-
χρις ἂν οἱ τοῦ βήματος μεταλάβωσι πάντες·
παρὰ τοῦ λαβόντος τὸ ποτήριον ἱερέως ἢ καὶ ἀρχι-
ερέως· καὶ τοῦ κομιζομένου τοῦ ποτηρίου τῷ
χειροτονήσαντι ἀρχιερεῖ· λαμβάνει τοῦτο
παρ' αὐτοῦ· καὶ ἐξερχόμενος, μεταδίδωσι τοῖς
προσερχομένοις· καὶ ταύτῃ τιμῇ, ὅτε γίνεται
λειτουργία τελεία. Ἐπεὶ δὲ ἔξεστι τὴν τοῦ διακόνου
καὶ τὴν τῆς διακονίσσης χειροτονίαν καὶ ἐν τοῖς
προηγιασμένοις ποιεῖν, ἰστέον ὅτι μετὰ τὸ ἀπο-
τεθῆναι τὰ προηγιασμένα ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ·
πρὶν ἢ εἰπεῖν τὸν διάκονον· πληρώσωμεν τὴν
δέησιν ἡμῶν τῷ κυρίῳ, προσάγεται ὁ χειροτονεῖσθαι
μέλλων· καὶ τὰ ἑξῆς ἅπαντα ἀκολούθως καὶ ἀπαρα-
λλάκτως:-

ιϛ

† Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονίᾳ διακονίσσης. Ἥτις
ὀφείλει εἶναι μ' χρόνων, παρθένος ἁγνὴ καὶ κατὰ τὸ νῦν
κρατοῦν, μονάζουσα μεγαλοσχήμων· κεκαρμένη
πὲ κοσμίου· καὶ εἰς τοσοῦτον διὰ τῆς ἐπανθούσης ἀρετῆς

ἀνηγμένη τοῦ ὕψους, ὥστε μιμεῖσθαι κατά γε τοῦτο τοῖς ἀληθῶς ἀνδράσι· κἀντεῦθεν ἀξιοῦσθαι καὶ τοσαύτης τιμῆς:—

Τελεῖται τοίνυν ἡ ἐπὶ ταύτῃ, πάντα ὅσα καὶ ἐπὶ τοῖς διακόνοις, ὀλίγων τινῶν γινομένων ἐνηλλαγμένων· προσάγεται γὰρ τῇ ἱερᾷ τραπέζῃ, μαφορίῳ καλυπτομένη τὴν κεφαλήν· οὕτω τὰ ἀμφότερα ἄκρα ἔμπροσθεν ἀποτίθησι· καὶ μετὰ τὸ ῥηθῆναι τὸ ἡ θεία χάρις, οὐ κλίνει γόνυ καθάπερ ὁ διάκονος, ἀλλὰ μόνην τὴν κάραν· καὶ ὁ ἀρχιερεὺς σφραγίζων ταύτην τρίς, καὶ ἔχων ἐπικειμένην αὐτῇ τὴν χεῖρα, εὔχεται οὕτως:—

Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος καὶ παντοδύναμος, ὁ διὰ τῆς ἐκ παρθένου κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν ἁγιάσας τὸ θῆλυ· καὶ οὐ τοῖς ἀνδράσι μόνον, ἀλλὰ καὶ γυναιξὶ δωρησάμενος τὴν χάριν καὶ τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος· αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, ἔπιδε ἐπὶ τὴν δούλην σου ταύτην, καὶ προσκάλεσαι εἰς τὸ ἔργον τῆς διακονίας σου, καὶ κατάπεμψον αὐτῇ τὴν πλουσίαν δωρεὰν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος· διαφύλαξον αὐτὴν ἐν ὀρθοδόξῳ πίστει, ἐν ἀμέμπτῳ πολιτείᾳ, κατὰ τὸ σοὶ εὐάρεστον, τὴν ἑαυτῆς λειτουργίαν διὰ παντὸς ἐκπληροῦσαν:— Ἐκφώνησις.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς:

Καὶ λεγομένων τῶν διακονικῶν, λέγεται ἡ καὶ ἐπὶ τοῖς διακόνοις· ὁ ἀρχιερεὺς ἔχων ὡσαύτως τὴν ἐπὶ τῆς χειροτονουμένης κορυφῆς τὴν χεῖρα ἐπικειμένην, εὔχεται οὕτως:—

Δέσποτα Κύριε, ὁ μηδὲ γυναῖκας ἀναθεμένας σαυτάς, καὶ βουληθείσας καθὸ προσήκει λειτουργεῖν τοῖς ἁγίοις σου οἴκοις ἀποβαλλόμενος, ἀλλὰ ταύτας ἐν τάξει λειτουργῶν προσδεξάμενος· δώρησαι τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος καὶ τῇ δούλῃ σου ταύτῃ, τῇ βουληθείσῃ ἀναθεῖναί σοι ἑαυτήν, καὶ τῆς διακονίας ἀποπληρῶσαι τὴν χρείαν· ὡς ἔδωκας καὶ τὴν χάριν τῆς διακονίας σου Φοίβῃ, ἣν ἐκάλεσας εἰς τὸ ἔργον τῆς λειτουργίας. Παράσχου δὲ αὐτῇ, ὁ Θεός, ἀκατακρίτως προσκαρτερεῖν τοῖς ἁγίοις ναοῖς σου, ἐπιμελεῖσθαι τῆς οἰκείας πολιτείας, σωφροσύνης δὲ μάλιστα· καὶ τελείαν ἀνάδειξον δούλην σου, ἵνα καὶ αὐτὴ παραστᾶσα τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ σου, ἄξιον τῆς ἀγαθῆς πολιτείας ἀπολήψηται τὸν μισθόν· Ἐκφώνησις.

Ἐλέει καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, με

θεὸν εὐλογητὸν εἶναι· σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγα-
θῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.
Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν, περιτίθησι τῷ τραχήλῳ
αὐτοῦ τῆς ὑποκάτωθεν τοῦ μαφορίου τὸ διακο-
νικὸν ὀράριον· φέρων εἰς τὸ ἔμπροσθεν, τὰς
δύο τούτου ἀρχάς· καὶ οὕτως ὁ ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος
διάκονος λέγει τὸ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες· κατὰ δὲ
τὸν τῆς μεταλήψεως τῶν θείων μυστηρίων και-
ρόν, κοινωνεῖ μὲν τοῦ θείου σώματος καὶ αἵματος
μετὰ τοὺς διακόνους· λαμβάνοντα δὲ τὸ πο-
τήριον ἐκ τῶν τοῦ ἀρχιερέως χειρῶν, οὐδὲ νῦν
μεταδίδωσιν· ἀλλ' εὐθὺς ἐπιτίθησιν αὐτὸ
τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ. +

ιζ + Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονίᾳ ὑποδιακόνου +

Τοῦ ἀρχιερέως ἱσταμένου πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης
τῆς ἐν τῷ διακονικῷ ἢ καὶ πρὸ τῶν μεγάλων
τοῦ ναοῦ πυλῶν, ὅτε μέλλει εἰσόδευσιν· προ-
σάγεται ὁ χειροτονεῖσθαι μέλλων φορῶν φαι-
νόλιον. καὶ κελεύει ὁ ἀρχιερεὺς ἀποδύσασθαι τοῦ-
τον τὸ φαινόλιον· καὶ ἐνδύσασθαι στιχάριον.
καὶ ζώσασθαι. κομισθῆναι δὲ καὶ χέρνιβοξεστον· καὶ
μανδήλιον. εἶτα σφραγίζων τρὶς τὴν αὐτοῦ
κεφαλὴν· καὶ ἐπιτιθεὶς αὐτῇ τὴν χεῖρα. εὔχεται οὕτως:—

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ διὰ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἁγίου πνεύματος
διαιρῶν ἑκάστῳ τῶν ὑπὸ σοῦ ἐκλεχθέντων τὰ σὰ χαρίσματα·
ὁ τάγματα διάφορα τῇ ἐκκλησίᾳ σου δωρησά-
μενος. καὶ βαθμοὺς λειτουργίας καταστησά-
μενος ἐν αὐτῇ πρὸς ὑπηρεσίαν τῶν ἁγίων σου
καὶ ἀχράντων μυστηρίων· ὁ τῇ σῇ ἀρρήτῳ προ-
γνώσει ὁρίσας καὶ τοῦτον τὸν δοῦλόν σου· ἄξιον
γενέσθαι τοῦ ὑπηρετεῖν τῇ ἁγίᾳ σου ἐκκλησίᾳ· αὐτὸς
δέσποτα ἀκατάγνωστον αὐτὸν ἐν πᾶσι διαφύ-
λαξον· καὶ δὸς αὐτῷ ἀγαπᾶν εὐπρέπειαν τοῦ οἴ-
κου σου· παρεστάναι ταῖς θύραις τοῦ ναοῦ τοῦ
ἁγίου σου· ἅπτειν τὸν λύχνον σκηνώματος δόξης
σου. καὶ φύτευσον αὐτὸν ἐν τῇ ἁγίᾳ σου ἐκκλησίᾳ
ὡς ἐλαίαν κατάκαρπον· καρποφοροῦντα καρ-
πὸν δικαιοσύνης· καὶ τέλειον ἀνάδειξον δοῦλόν
σου ἐν καιρῷ τῆς παρουσίας σου· τῆς τῶν εὐαρε-
στησάντων σοι ἀπολαύσοντα ἀμοιβῆς:— ἐκφώνησις
Ὅτι σόν ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ:—
Ἔπειτα τὸ μανδήλιον ὁ ἀρχιερεὺς δεχόμενος ἐπιτί-
θησι τῷ τοῦ χειροτονηθέντος ὤμῳ· καὶ κελεύει
λαβεῖν τὸ χέρνιβοξεστον καὶ δοῦναι αὐτῷ νίψα-
σθαι· τοῦτο δὲ ποιῶν ὁ χειροτονηθεὶς ἐν τῷ νί-
πτεσθαι τὸν ἀρχιερέα λέγει τρίτον· ὅσοι πιστοὶ καὶ
ὅπως σφραγιζόμενα ἄπεισιν εἰς τὰ ὑποδιακόνου:—

ιη + Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονίᾳ ἀναγνώστου καὶ ψάλτου +

Προσαγόμενος τῷ ἀρχιερεῖ ὁ τοιοῦτος, σφραγίζεται
τρίτον τὴν κεφαλήν· καὶ κείρεται παρ' αὐτοῦ
σταυροειδῶς, λέγοντος:–

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος:
Ἐπιφωνοῦντος καθ' ἑκάστην ἐπίκλησιν τῶν ἐν-
παρόντων τὸ ἀμήν. Εἶτα, τέλεον ὑπό τινος εἰς
κληρικοῦ κείρεται σχῆμα· καὶ οὕτω πάλιν τῷ
ἀρχιερεῖ προσάγεται· καὶ αὐτὸς λαμβάνων φαι-
νόλιον, ἐνδιδύσκει αὐτόν· καὶ τρίτον τὴν τοῦ-
τον κεφαλὴν σφραγίζων, ἐπιτίθησιν αὐτῷ
τὴν χεῖρα· καὶ εὔχεται οὕτως:–

Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἐκλέξαι τὸν δοῦλον
σου τοῦτον· καὶ ἁγίασον αὐτόν· καὶ καταξίωσον αὐ-
τὸν μετὰ πάσης σοφίας καὶ συνέσεως τῶν θείων
σου λογίων τὴν μελέτην καὶ τὴν ἀνάγνωσιν ποι-
εῖσθαι· διαφυλάττων αὐτὸν ἐν ἀμέμπτῳ πο-
λιτείᾳ: ἐκφώνησις

Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογε-
νοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ
παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί:

Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν, τῷ μὲν ἀναγνώστῃ δίδοται βιβλί-
ον ἀποστολικόν· καὶ ὀλίγον ἀναγινώσκει· λαμβά-

νει παρὰ τοῦ ἀρχιερέως εἰρήνην. τῷ δὲ ψάλτῃ
ψαλτήριον· καὶ λέγει προκείμενον:–

+ Τάξις γινομένη ἐπὶ προχειρίσει κηροφόρου ἤγουν δεποτάτου + ιθ

Προσαγόμενος ὁ τοιοῦτος τῷ ἀρχιερεῖ, κλίνει τὴν κε-
φαλήν· καὶ σφραγίζων αὐτὴν τρίτον ὁ ἀρχιερεὺς
εὔχεται οὕτως:–

Ὁ πᾶσαν κτίσιν τῇ αἴγλῃ λαμπρύνας τῶν θαυ-
μασίων σου Κύριε· ὁ καὶ πρὶν γενέσθαι τὰς τῶν ἀν-
θρώπων γνώμας εἰδώς· καὶ μετὰ τὸ γενέσθαι
πάσας προθέσεις θεωρῶν τοῦ παραμικροῦ· καὶ τοὺς
ἀξιώσαντας ἠρετίσθαι σοι δουλομένοις ἐνισχύων· αὐτὸς
καὶ τὸν δοῦλόν σου τόνδε προτρέχειν λαμπα-
δηφόρον τῶν ἁγίων σου μυστηρίων ἀρετισάμενος,
κατακόσμησον ταῖς ἀμολύντοις σου καὶ ἀ-
χράντοις στολαῖς· ἵνα λελαμπρυσμένος καὶ
ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι τῆς ἀσωτίας σου αἰῶνι. δέξηται
τὸν τῆς ζωῆς ἀκήρατον στέφανον σὺν τοῖς ἐκ-
λεκτοῖς σου, εὐφραινόμενος ἐν μακαρίᾳ διαίωνι μα-
καριότητι:– ἐκφώνησις

Ὅτι ἡγίασταί σου τὸ ὄνομα καὶ δεδόξασταί σου ἡ βασι-
λεία, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν:–

Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν, ἐνδιδύσκει αὐτὸν τὴν τε-
τυπωμένην στολήν· καὶ ἐπευξάμενος ἀπολύει +

κ'

+ Τάξις γινομένη ἐπὶ προχειρίσει ἡγουμένου +

Περικειμένου τοῦ ἀρχιερέως φαινόλιον καὶ ὠμοφόριον, προσάγεται αὐτῷ ὁ προχειριζόμενος· παρόντων καὶ τῶν ἐκλεξαμένων αὐτὸν μοναχῶν· καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος· τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν: σφραγίζει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τρίτον ὁ ἀρχιερεὺς· καὶ εὔχεται οὕτως:—

Ὁ Θεὸς ὁ διὰ παντὸς τῆς ἀνθρώπων σωτηρίας προνοούμενος· ὁ καὶ τὴν λογικὴν ταύτην ποίμνην ὑπὸ τὸ αὐτὸ τῶν δούλων σου συναγαγών, αὐτὸς δέσποτα τῷ πανταχοῦ [illegible] τῇ ἀμέτρῳ σου φιλανθρωπίᾳ ἀμέμπτως αὐτὴν διατήρησον· τοὺς σοὺς δούλους διαμένοντας φυλάττουσαν· πρὸς τὸ μὴ ἀποσπᾶσθαι ἐξ αὐτῆς ὑπὸ βαρβάρων καὶ ἀπὸ λύκου ἁμαρτίας διαφθαρῆναι· καὶ τὸν δοῦλόν σου τοῦτον ὃν εὐδόκησας καταστῆναι ἐπ' αὐτοῖς ἡγούμενον· ἄξιον τῆς σῆς ἀναδείξον ἀγαθότητος· καὶ ποίησον ταῖς ἀρεταῖς κατακοσμήσον· δι' αὐτῶν οἰκοδομεῖσθαι τῶν ἔργων τοὺς ὑφ' αὐτὸν γενομένους· ὡς ἂν αὐτοῖς [illegible] τῆς ἀμέμπτου αὐτοῦ πολιτείας· καὶ σὺν αὐτοῖς ἀκατακρίτως παραστῆναι τῷ φοβερῷ σου βήματι:— Ἐκφώ(νησις)

Ὅτι σὸν ἐστὶν ἡ βασιλεία· καὶ ἡ δύναμις· καὶ ἡ δόξα· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:

Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν· εἰρηνεύει ὁ ἀρχιερεύς· καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος τὰς κεφαλάς, εὔχεται πάλιν οὕτω:

Κλῖνον Κύριε τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν· καὶ ἀνάδειξον τὸν δοῦλόν σου τοῦτον πιστὸν καὶ φρόνιμον οἰκονόμον τῆς [illegible] τῆς σῆς χάριτος λογικῆς ποίμνης· ποιοῦντα ἐν πᾶσι τὸ σὸν θέλημα· καὶ ἄξιον τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας γενόμενον. Ἐκφώ(νησις)

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς· καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς:

Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν. αἴρει τὸ παλλίον ὃ περίκειται ὁ προχειρισθείς· καὶ περιτίθησιν αὐτῷ ἕτερον· καὶ οὕτως ἀσπαζόμενος, ἀπολύει αὐτόν:—

κα'

+ Εὐχὴ ἐπὶ προχειρίσει βασιλέως:—

Μετὰ τὸ φορέσαι τὸν μέλλοντα στέφεσθαι βασιλεύειν πάντα τὰ βασιλικὰ ἱμάτια· ἄνευ τῆς χλανίδος· τοῦ στέμματος καὶ τῆς φίβλας· ταῦτα γὰρ ἐν τῷ ἀντιμηνσίῳ προαποτίθενται· ὅταν ἐν τῷ ἄμβωνι τούτου ἔμπροσθεν ἵσταται μένει ὁ πατριάρχης· παρίσταται δὲ ὁ μέλλων στέφε

σθαι βασιλεὺς καὶ τοῦ διακόνου ποιοῦντος συν-
απτήν· κλίνοντος ἐκείνου τὴν κεφαλήν.

εὔχεται ὁ ἀρχιερεύς:–

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ
κύριος τῶν κυριευόντων· ὁ διὰ σαμουὴλ τοῦ προφή-
του ἐκλεξάμενος τὸν δοῦλόν σου δαδ· καὶ χρί-
σας αὐτὸν εἰς βασιλέα ἐπὶ τὸν λαόν σου τὸν ἰσλ·
αὐτὸς καὶ νῦν ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν
τῶν ἀναξίων· καὶ ἔπιδε ἐξ ἁγίου κατοικητηρί-
ου σου· καὶ τὸν πιστόν σου δοῦλον τόνδε· ὃν ηὐδόκη-
σας ἀναστῆσαι βασιλέα ἐπὶ τὸ ἔθνος σου τὸ ἅγι-
ον· ὃ περιεποιήσω τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ μονο-
γενοῦς σου υἱοῦ· χρῖσαι καταξίωσον τῷ ἐλαίῳ
τῆς ἀγαλλιάσεως· ἔνδυσον αὐτὸν δύναμιν ἐξ ὕ-
ψους· ἐπίθες ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον
ἐκ λίθου τιμίου· χάρισαι αὐτῷ μακρότητα
ἡμερῶν· δὸς ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκῆπτρον σωτηρίας·
ἵδρυσον αὐτὸν ἐπὶ θρόνου δικαιοσύνης·
περίφραξον αὐτὸν τῇ πανοπλίᾳ τοῦ ἁγίου
σου πνς· ἐνίσχυσον αὐτοῦ τὸν βραχίονα· ὑπό-
ταξον αὐτῷ πάντα τὰ βάρβαρα ἔθνη· ἔνσπει-
ρον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ τὸν φόβον σου· καὶ τὴν
πρὸς τοὺς ὑπηκόους συμπάθειαν· διατήρησον
αὐτὸν ἐν τῇ ἀμώμῳ πίστει· ἀνάδειξον αὐτὸν

ἀκριβῆ φύλακα τῶν τῆς ἁγίας σου καθολικῆς
ἐκκλησίας δογμάτων· ἵνα κρίνῃ τὸν λαόν
σου ἐν δικαιοσύνῃ· καὶ τοὺς πτωχούς σου ἐν κρί-
σει· σώσῃ τοὺς υἱοὺς τῶν πενήτων· καὶ κλη-
ρονόμος γένηται καὶ τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας· ἐκφώ(νως)

Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ
ἡ δόξα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος νῦν:

Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν, ἐπαίρει τὸ χλανίδιον ὁ πρι-
άρχης· καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτὸ τοῖς βεστήτορσι καὶ
τὴν φίβλαν. εἰ δὲ ἐστὶν ὁ στεφόμενος υἱὸς βασιλέως
ἢ θυγάτηρ ἢ γυνή, οὐ τοῖς βεστήτορσιν, ἀλλὰ τ[illegible]
βασιλεῖ ἐπιδίδωσι ταῦτα ὁ πριάρχης· φρα-
γίε [illegible]· ὁ δὲ περιτίθησιν ἅπαντα τῷ στεφομένῳ·

Καὶ λέγοντος τοῦ πριάρχου· εἰρήνη πᾶσι:
ὁ διάκονος· τὰς κεφαλάς· ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται:–

Σοὶ τῷ μόνῳ βασιλεῖ τῶν αἰώνων· ὁ τὴν ἐπίγειον
βασιλείαν ὑπὸ σοῦ πιστευθεὶς ὑπέκλινε τὸν
αὐχένα σὺν ἡμῖν· καὶ δεόμεθά σου δέσποτα
τῶν ἁπάντων· φύλαξον αὐτὸν ὑπὸ τὴν σκέ-
πην τὴν σήν· κράτυνον αὐτοῦ τὴν βασιλεί-
αν· τὰ εὐάρεστά σοι πράττειν διὰ παντὸς αὐ-
τὸν καταξίωσον· ἀνάτειλον ἐν ταῖς ἡμέραις
αὐτοῦ δικαιοσύνην καὶ πλῆθος εἰρήνης· ἵνα
ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτοῦ ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον

διὰ γνωμῶν, ὅμως ὡς ἡ ὥσ εὐξαι καὶ ὁ δημότης·

ἐκφω(νησις). Εὐγάριστοῦ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ σὴ ἡ προτων ἐ(ϊ)σικ(ω)
καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ:
Καὶ μετὰ τὸ ἀμὴν λαμβάνει ἐκ τοῦ ἀντιμην-
σίου τὸ στέμμα ὁ πατριάρχης. καὶ κρατῶν αὐ-
τὸ ταῖς δυσὶ χερσὶ στέφει αὐτὸν λέγων:-
Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ. καὶ τοῦ ἁγίου πνς:
Καὶ ταῦτα μὲν γίνεται. ὅτε βασιλεὺς στέφεται ὁ
πατὴρ· δὲ εἰ ἐστιν υἱός. ἡ θυγάτηρ· τὸ στέμμα οὐκέτι
τίθησιν ὁ πατριάρχης. ἀλλ' ἐπιδίδωσιν αὐτὸ τῷ
βασιλεῖ· κἀκεῖνος. στέφει αὐτόν, καὶ εἰ μὲν γυνὴ
ἐστιν ἡ στεφομένη· στέφεται εἰς τὸν αὐτοῦ θά-
ρον, εἰς τὸ ἀντιμήνσιον· εἰ δὲ ἀνήρ· ἐν τῷ ἄμ-
βωνι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας· καὶ κοινωνεῖ προηγιασμέ-
να· καὶ προσκυνεῖ καὶ τὰ σκῆπτρα· τρίτον λέγε(ι).
Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ· καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη. ἐν ἀνθρώποις
εὐδοκία· καὶ ἀνακηρύττοντος, καὶ τὸν στεφόμενον.
Εἰς δὲ πᾶσαν αὐγούστας. προαποτίθεται ἐκεῖσε ἐ-
πὶ τραπέζης στέμμα. καὶ ἱσταμένου τοῦ βασι-
λέως καὶ τοῦ πατριάρχου. εἰσάγεται ἡ βασίλισσα
παρὰ τῶν πραιποσίτων· καὶ παριστῶσιν αὐτὴν
τὴν τῷ πατριάρχῃ κεκαλυμμένην μαφορίῳ·
καὶ τὸν ῥιπιδοφόρον· πᾶσαν ποιοῦντος στάσιν ἐν τῇ ...
... ἐπεύχεται ὁ πατριάρχης τὴν εὐχὴν ἣν ποιεῖ ἐπὶ

τῶν βασιλέων. ἐναλλάσσων μόνον τὰ ῥήματα
πρὸς γυναῖκα. εἶτα μεθιστῶσιν αὐτήν. καὶ ἀπο-
καλύπτουσι τὸ μαφόριον· καὶ ἁπλοῦσιν αὐτὸ πρὸς
τὸ μὴ βλέπεσθαι. καὶ οὕτω προσάγουσιν αὐ-
τὴν τῷ πατριάρχῃ. καὶ λαμβάνων ὁ πατριάρχης ἐκ τῆς
τραπέζης τὸ στέμμα, ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ·
ὁ δὲ στέφει αὐτήν. καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος
τὰς κεφαλὰς κλίνατε· ὁ πατριάρχης καὶ τὴν β' εὐχήν·
Εἶτα παραινεῖ αὐτὴν τὰ συμφέροντα. καὶ οὕτως
ὁ μὲν πατριάρχης ὑποχωρεῖ· ἡ δέ, κάθηται μετὰ
τοῦ βασιλέως καὶ προσκυνεῖται ὑπὸ τῆς συγκλή-
του κατὰ τὸ ἔθος· ὁ δὲ στεφθεὶς ἐν τῷ ἄμβωνι
τῆς μεγάλης ἐκκλησίας κατέρχεται, ἐστεμμένος:-

† εὐχὴ ἐπὶ προχειρίσει καίσαρος· νωβελισίμου καὶ
† κουροπαλάτου:

Ὁ θεὸς ὁ μέγας ὁ αἰώνιος· ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευό(ντων)
καὶ κύριος τῶν κυριευόντων· ὁ κατ' εἰκόνα τῆς σ(ῆς)
ἐπουρανίου καὶ θείας ὅλω κοσμήσας· τὴν ἐ-
πίγειον ταύτην πολιτείαν ποιήσασθαι·
καὶ θεσμοὺς ὁμοῦ ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας
καὶ τῇ μιμήσει τῶν ἀγγελικῶν σου ταγμάτων
ὁ βασιλεῦσι τῶν ἀνθρώπων ὑποτάξας
καὶ τὰς μείζονας ἢ δευτέρας ἀρχὰς ἱδρυσάμενος.

τας ἀλλήλων μετ' ἐπικουρίαν καὶ συνοχὴ
αν· καὶ μὴν δὲ τῶν ἀρχομένων προστασί
αν καὶ λύσιν τὸν ἔλεγχον· αὐτὸς δὲ ἐπόπτα τῶν
ὅπων πάντων· καὶ τὸν δοῦλον σου τόνδε· ὃν
ἐκέλευσας τὸν ὁ θεὸς ζωῆς· καὶ εὐδόκησας τὴν
τοῦ δεσπότου ἐνδύσασθαι ἀξίαν· ἔνδυσον αὐτὸν τὴν
τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν καὶ ἀσφάλειαν· φρού
ρησον αὐτὸν ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων
σου· ἀνόθευτον φόβον αὐτῷ καὶ ἀνυπέρεασον
τὴν ἀρχὴν ταύτην διατήρησον· εἰρηνικὴν
διὰ βίου καὶ ἀστασίαστον τὴν ζωὴν αὐτῷ χαρι
ζόμενος· ποίησον αὐτὸν τοῖς πολεμίοις·
φοβε[illegible]ρον καὶ ἀνυπόστατον· καὶ με
μὴ τοῖς ὑπο[illegible]χείροις· καὶ φιλάνθρωπον
ἐκφώ ἀξίων καὶ τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας:–
Ἵνα διὰ παντὸς δοξάζηται σου τὸ πανάγιον
ὄνομα· τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος
εὐχὴ ἐπὶ προαγωγῇ ἄρχοντος ἤτοι πριγκίπων:–
κγ΄ Ἀντὶ τῆς γινομένης ἐν τοῖς ἀντιμηνσίοις τῶν κατηχ
μένων τῆς ἐκκλησίας· ἐν τῇ σωλέᾳ τιθεμένης
τραπέζης· καὶ ἐνδύτης· καὶ προνοίας μετ'· καὶ τοῦ δι
ακόνου λέγοντος συναπτήν· ὁ ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται·
Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ πάσης ἀρχῆς καὶ δυνάμεως
τὴν ἐξουσίαν ἔχων μόνος· καὶ ἐπιγνώσκων

τὸν δοῦλον σου τόνδε· εὐδοκήσας τὴν τῶν πριγκιπό
τητος ἰθύνειν ἀρχήν· δώρησαι αὐτῷ· πάντα
τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα· καὶ ἀξίωσον αὐτὸν
κρίμασι τοῖς ἀπ' αὐτοῦ· ἐν δικαιοσύνῃ καὶ εὐθύ
τητι· πρὸς τὸ διαρκεῖν ἐν σοὶ γνώσεως· ἐν πάσῃ
ὁσίως διαπρέπειν· πᾶσαν ἐργασίαν ἐλεημο
σύνης πτωχοῖς καὶ δεομένοις ἐπιδεικνύμε
νον· καὶ τοῖς ἐξ ἐπικρατοῦν μεγίστοις αὐτῷ· ἐνάρε
μη καὶ ἀπαιτοῦσι κοινωφελὲς εὐδόκησον· πληθυνθῆ
ναι ἐπιθέσει τοῖς γνωρίσμασι τῆς γῆς· πρὸς ἐπιθυ
μίαν πάντοτε τοῦ λαοῦ σου:– ἐκφώ
Ὅτι σὸν τὸ κράτος· καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία· καὶ ἡ δύναμις· καὶ ἡ δόξα:
ὁ διάκονος· τὰς κεφαλάς· ὁ ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται:–
Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ πάσης κτίσεως δημιουργός·
ὁ πάντων ἄρχων τῆς δημιουργίας ἡμῶν· καὶ χάρισαι
τῷ πιστῷ σου δούλῳ τῷδε· πάντα τὰ πρὸς
σωτηρίαν αἰτήματα· ἀξίωσον αὐτὸν κατὰ τὸ σὸν
θέλημα· τελειῶσαι καὶ ἐπιτελέσαι αὐτῷ ἀρχὴν οἰ
κονομῆσαι· καὶ μέτοχον γενέσθαι τῆς ἐπου
ρανίου σου βασιλείας:– ἐκφώ
Σὺ γὰρ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν·
τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεί:·
Εἶτα ἐπαίρει τὸ ἐπιτραχήλιον ὁ πριμικήριος τῆς ἀρχῆς κεί
μενον εἰς τὸ ἀντιμήνσιον· καὶ δίδωσι τῷ τῆς κα

τὰ ἅγια· καὶ βάλλει ἐκεῖνα ἐν τῷ τοῦ πατριάρχου κιβωτίῳ· καὶ
οὕτω προσκυνεῖ καὶ ἀσπάζεται τὸν πατριάρχην καὶ
κοινωνεῖ καὶ ὑποχωρεῖ:-

+ Εὐχὴ γινομένη ἐν τῷ μικρῷ σεκρέτῳ ἀπιόντος τοῦ πατριάρ-
χου πρὸς ὁδοιπορίαν καὶ ἐπανιόντος +

Ἡ ὁδὸς τῆς δικαιοσύνης Χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ συνεπαρεὶς
ἡμᾶς πρὸς σέ· καὶ γενοῦ ἡμῖν ἐν ὁδῷ ...
... ἡμῖν· καὶ ... φυγῆς τοῦ σοῦ ... ἡμ..
ὅτι σὺ εἶ ὁ σωτὴρ ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπο-
μεν τῷ πατρί· καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:

+ Εὐχὴ γινομένη ὁσάκις ἐξέλθῃ ὁ πατριάρχης εἰς τὸν βασιλέα·
ἐξαιρέτως δὲ τῇ ε´ τῆς διακαινησίμου· μετὰ τὸν ἀ-
σπασμὸν λέγοντος τοῦ ῥαιφερενδαρίου συναπτήν· εὐχὴ τοῦ:

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων·
καὶ κύριος τῶν κυριευόντων· σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ παρα-
καλοῦμεν· σῶσον τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν τοὺς ὀρ-
θοδόξους καὶ σῶσας βασιλείαν ἐπὶ τῆς γῆς· φύλαξον
αὐτοὺς ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς σῆς ἀγαθότητος·
ὑπόταξον αὐτοῖς πάντα τὰ βάρβαρα καὶ
πολέμια ἔθνη· χάρισαι αὐτοῖς εἰρηνικὸν τὸ
βασίλειον· καὶ τὸ διαρκῶς σοι εὐαρεστεῖν καὶ
ὦ παντὸς αὐτοὺς καταξίωσον· τοὺς ἄρχον-
τας αὐτῶν ὑποταγῇ καὶ φόβῳ ἀδιορθώτους (?)

τοὺς δὲ φύλαξον

τὸν στρατὸν ὑπ' αὐτῶν παρατίθει (?) πολεμίων ἰσχὺν
σόν· τὸν δῆμον ἐν ὁμονοίᾳ εὐφροσύνῃ· καὶ εἰρηνικὴν διά-
γειν ἀδόκησον· πᾶσαν ἀναθυμίαν τῶν ἀπὸ τῆς
γῆς ἀγαθῶν· ὑπὲρ τῆς βασιλείας αὐτῶν διοργ..
μερισ.. : ἐκφώνησις

Ὅτι εὐλόγηταί σου τὸ πανάγιον ὄνομα· δεδόξα-
σταί σου ἡ βασιλεία τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος:-

Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν, λέγει· εἰρήνη πᾶσιν· ὁ διάκονος·
τὰς κεφαλάς· ὁ ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται:

Σοὶ τῷ μόνῳ καὶ φιλανθρώπῳ κριτῇ οἱ δοῦλοί σου
... τὴν ἐπὶ γῆς βασιλείαν· ὑπέκλινε σοι
ἡμῶν τὸν αὐχένα· καὶ δεόμεθα σου δέσποτα τῶν
ἁπάντων· τὴν σὴν εἰρήνην δώρησαι ...
τῶν ἡμῶν καρδίαις· καὶ παράσχου αὐτῶν πάν-
των τῷ προσώπῳ ... καὶ ...
αὐτοὺς τὰ τῆς σῆς φιλανθρωπίας ἐπιδείκνυσθαι
πᾶσι τοῖς ὑπηκόοις: ἐκφώνησις

Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν·
καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ:-

Εὐχὴ ἄλλη ἐπὶ βασιλέως εἰσερχομένου τοῦ πατριάρχου πρὸς αὐτόν:

Δέσποτα κύριε παντοκράτορ· ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡ-
μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν·
τοῖς δούλοις σου τοῖς πιστοτάτοις ἡμῶν βασιλεῦσι·
ἐν εἰρήνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀνδρείᾳ διαφύλα-
ξον· ὑπόταξον αὐτοῖς πάντα τὰ βάρβαρα ἔθνη·

τοῖς πολεμίοις θέλουσι· πρόσθες αὐτοῖς πίστιν καὶ ἐλπίδα· ἀσφάλισαι αὐτοὺς τῷ φόβῳ σου· δὸς αὐτοῖς ἔργον καὶ φρόνημα πρὸς ἡμᾶς, καὶ πρὸς τὸ ἅγιόν σου ὄνομα· λάλησον εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἀγαθὰ ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας σου καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· ἵνα ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι: ἐκφώ(νως)

Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου εὐλογημένον καὶ δεδοξασμένον· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν:

Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος τὰς κεφαλαίας, ἐπεύχεται πάλιν ὁ πατριάρχης:

Ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, ὁ βασιλεὺς τῶν αἰώνων· κλῖνον τὸ οὖς σου πρὸς τὴν δέησιν ἡμῶν· καὶ τὴν σὴν εἰρήνην δώρησαι τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν· καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου· ἵνα κατὰ τὸ θέλημά σου πολιτευόμενοι τύχωμεν τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας θεοτόκου· καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου:~ ἐκφώ(νως)

Σὺ γὰρ εἶ ὁ θεὸς καὶ σωτὴρ ἡμῶν· καὶ διαμένει σου ἡ βασιλεία· τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν καὶ ἀεί:

\+ Εὐχὴ γινομένη ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ ὑπὸ τοῦ πατριάρχου μετὰ τὸ ῥηθῆναι τὸν ρκʹ ψαλμόν· λέγοντος τοῦ διακόνου τοῦ κυρίου δεηθῶμεν· εὔχεται οὕτως:~

τούτοις αὐτὸς ἐξ οὐρανοῦ καὶ [illegible] τῶν ἁγίων σου πατέρων· στήριξον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀγάπῃ σου· σύνδησον αὐτοὺς ἐν τῇ εὐλογίᾳ σου· εὐλόγησον αὐτοὺς ἐν τῇ δόξῃ σου· ἑδραίωσον αὐτοὺς ἐκ τοῦ πιστοὺς φυλάττειν διὰ παντὸς καὶ μὴ ... ταῖς ἐκπορευομέναις διὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ γενοῦ μεσίτης τῆς αὐτῶν ὑποσχέσεως· ἵνα αὐτοὶ διάρρηκτον μέχρι τέλους ζωῆς αὐτῶν τὴν σχέσιν ἣν ἐνώπιόν σου ὡμολόγησαν καὶ ἄθραυστον φυλάττωσιν ἐν σοὶ ζῶντι τῷ μόνῳ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ θεῷ ἡμῶν· καὶ ἀξίωσον αὐτοὺς κληρονόμους γενέσθαι τῆς βασιλείας σου:

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα· τιμὴ καὶ προσκύνησις· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν:

∴ Εὐχὴ εἰς ἀδελφοποίησιν:~ με

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν ἡμῖν χαρισάμενος· ὁ ἐντειλάμενος ἡμῖν ἀγαπᾶν ἀλλήλους καὶ συγχωρεῖν ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα· αὐτὸς καὶ νῦν φιλάνθρωπε κύριε· καὶ τοὺς δούλους σου τούσδε τοὺς πνευματικῇ ἀγάπῃ ἑαυτοὺς ἀγαπήσαντας· καὶ προσελθόντας ἐν τῷ ἁγίῳ σου ναῷ παρὰ σοῦ εὐλογηθῆναι καὶ ἁγιασθῆναι· φύλαξον ἐν τῷ σῷ ἁγιασμῷ· χάρισαι αὐτοῖς πίστιν ἀκαταίσχυντον· ἀγάπην ἀνυπόκριτον· καὶ ὡς ἐδωρήσω τοῖς ἁγίοις σου μαθηταῖς τὴν σὴν εἰρήνην καὶ τὴν σὴν

ἀγάπην· δώρησαι καὶ τούτοις παρ' αὐτῶν προσ-
σωτηρίαν αἰτήματα· καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον· ἐκφ(ώνησις)
Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι
Εἰρήνη πᾶσιν. ὁ διάκ(ονος)· τὰς κεφ(αλάς). ὁ ἱερεύς·
Δέσποτα κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ τὸν χορὸν τῶν ἁγίων
σου ἀποστόλων ἐκλεξάμενος εἰς μίαν ποίμνην
μίαν ἀδελφότητα· καὶ ἀποστείλας αὐτοὺς εἰς
τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης κηρύξαι τὰ σὰ
προστάγματα· αὐτὸς δέσποτα εὐλόγησον καὶ
τοὺς δούλους σου· οὓς εὐδόκησας παραγενέσθαι
κατενώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου. καὶ ἀδελφοὺς
γενέσθαι πνευματικούς· τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ σῷ
ὀνόματι· ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· ἵνα
πολιτευσάμενοι κατὰ τὰς ἐντολάς σου· κλη-
ρονόμοι γένωνται τῆς σῆς βασιλείας·
Ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν
ἀναπέμπομεν τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι·
μά ∴ εὐχὴ ἐπὶ πώγωνος κουρᾷ ἢ κεφαλῆς +
Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι τὰ πάν-
τα παραγαγὼν τῇ σῇ μεγαλειότητι ἐμφανῆ
γνωρίσματα· καὶ τὸν ἄνθρωπον μόνον τῇ σῇ εἰκόνι
τιμήσας νοερῷ τε καὶ λογικῷ διαφόρως κατα-
κοσμήσας· ἀλλὰ καὶ θριξὶν αὐτὸν ποικίλως
καθωραΐσας αὐτὸς καὶ τὸν δοῦλόν σου τόνδε

τὸν εἰς εὐπρέπειαν παρὰ τῆς ἑαυτοῦ προσόψεως ἀπο-
κειρόμενον τὸν ἑαυτοῦ πώγωνα ἢ τὴν κόμην·
πᾶσι τοῖς παρὰ σοῦ θείοις χαρίσμασι κατα-
κόσμησον· καὶ κατευλόγησον τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ καὶ τὸν πώγωνα ἢ εὐλόγησον ὡς κατ-
ευλόγησας τὴν κεφαλὴν Ἀαρών· καὶ τὸν πώγωνα·
εὐλόγησας τῆς δόξης τοῦ ἀποστόλου παρὰ τῇ ἡμᾶς(?)
εἰς δόξαν σου ποιεῖν· καὶ τὴν τοῦ πώγωνος αὐ-
τοῦ ἢ τῆς κόμης ἀπόκαρσιν ἐνάρχεται ποιεῖν
αὐτὸς ὁ δοῦλός σου· ἐκφώ(νησις)
Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις τῷ πατρί:
∴ εὐχὴ ἐπὶ τὸ ἀναδήσασθαι κεφαλὴν γυναῖκα:
Ὁ θεὸς ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἐν προφήταις λαλήσας καὶ προ-
κηρύξας τὸν φωτισμὸν τῆς γνώσεώς σου ἐπ' ἐσχάτων
ἐπ' ἐσχάτων τῶν γενεῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν· ὁ μὴ
θέλων τινὰ τῶν ἰδίων σου ἀπωσθῆναι ἢ ἀμοιρεῖν
ἀμοιρεῖν τῆς σῆς σωτηρίας· ὁ νόμους ἐκθέμενος διὰ
διὰ τοῦ σκεύους τῆς ἐκλογῆς Παύλου τοῦ ἀπο-
στόλου σου· τοῖς ἐν αὐτῷ πολιτευομένοις
ἀνδράσι καὶ ταῖς γυναιξὶν· ἵνα οἱ μὲν ἀκαλύ-
πτῳ τῇ κεφαλῇ προσφέρωσιν αἶνον καὶ δοξο-
λογίαν τῷ ἁγίῳ ὀνόματί σου· αἱ δὲ κεκαλυμμέ-
νῃ τῇ κεφαλῇ μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης
κοσμῶσιν ἑαυτὰς ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς καὶ ἤθεσι
προσέχωσι τῇ δόξῃ σου· αὐτὸς δέσποτα εὐλόγησον καὶ τὴν

δούλην σου τήνδε· καὶ κόσμησον τὴν αὐτῆς κεφα-
λήν· κόσμῳ τῷ σοὶ ἀρέσκοντι· ὅπως καὶ ταῖς
ἐν τῷ λαῷ σου πορευομένη καὶ τοῖς μέλλουσι πρὸς
σωφρονισμὸν παιδαγωγοῦσα, τύχῃ τῶν αἰ-
ωνίων σου ἀγαθῶν· ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν· μεθ'
οὗ πρέπει σοι δόξα σὺν τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν
καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν:

† ἀκολουθία τῶν ἁγίων θεοφανίων:-

Μετὰ τὸ ἀπολῦσαι τὴν θείαν λειτουργίαν ὁ
λέγει ὁ διάκονος· ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν· ἀλλ' ἐνθέως γίνεται ὑ-
πὸ τοῦ ἀρχιδιακόνου συναπτή: Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν:
Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης: Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου:
Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου: Ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡ-
μῶν τοῦ δεῖνα· ἱερωσύνης ἀντιλήψεώς τε διαμονῆς
καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν:
Ὑπὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο τῇ ἐπιφοιτήσει
καὶ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ ἁγίου πνεύματος· τοῦ κυρίου δεηθῶμεν:
Ὑπὲρ τοῦ καταπεμφθῆναι αὐτῷ τὴν χάριν τῆς
ἀπολυτρώσεως τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου· τοῦ κυρίου:
Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων: Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι:
Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης: Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων εὐφορίας:
Ὑπὲρ πλεόντων ὁδοιπορούντων: Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς:
Καὶ τῶν πάντων χριστιανῶν: Τῆς παναγίας ἀχράντου:
Καὶ τούτων λεγομένων ὁ ἱερεὺς εὔχεται καθ' ἑαυτόν:

ὑπὲρ τοῦ ἐνθάδε αὐτῷ παρεχομένου ... τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν τοῦ κυρίου δεηθῶμεν: ὑπὲρ τοῦ ἀναδειχθῆναι αὐτὸ πηγὴν ἀφθαρσίας ἁγιασμοῦ δῶρον τοῦ κυρίου δεηθῶμεν

Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ μονογενὴς υἱὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον
τοῦ πατρὸς ὁ ἀληθινὸς θεός· ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς
καὶ τῆς ἀθανασίας· τὸ φῶς τὸ ἐκ τοῦ φωτός· ὁ
ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον τοῦ φωτίσαι αὐτόν· κα-
ταύγασον ἡμῶν τὴν διάνοιαν τῷ ἁγίῳ σου πνεύματι·
καὶ πρόσδεξαι ἡμᾶς μεγαλωσύνην καὶ εὐχαρι-
στίαν σοι προσφέροντας· ἐπὶ τοῖς ἀπ' αἰῶνος θαυ-
μασίοις σου μεγαλουργήμασι· καὶ τῇ ἐπ' ἐσχάτων
τῶν αἰώνων σωτηρίῳ σου οἰκονομίᾳ· ἐν ᾗ τὸ ἡμῶν
ἀσθενὲς καὶ πτωχὸν περιβαλλόμενος φύραμα·
καὶ τοῖς τῆς δουλείας μέτροις συγκαταβὰς ὁ τῶν
ἁπάντων βασιλεύς· ἔτι καὶ δουλικῇ χειρὶ κα-
ταβαπτισθῆναι κατηξίωσας· ἵνα τὴν τῶν ὑδάτων
φύσιν ἁγιάσας ὁ ἀναμάρτητος, ὁδοποιήσῃς
ἡμῖν τὴν δι' ὕδατος καὶ πνεύματος ἀναγέννησιν· καὶ
πρὸς τὴν πρώτην ἡμᾶς ἀποκαταστήσῃς
ἐλευθερίαν· οὗ τινος θείου μυστηρίου τὴν ἀνά-
μνησιν ἑορτάζοντες· δεόμεθά σου φιλάνθρωπε·
ῥᾶνον καὶ ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους δούλους σου
κατὰ τὴν θείαν σου ἐπαγγελίαν ὕδωρ καθάρσιον
τῆς σῆς εὐσπλαγχνίας τὴν δωρεάν· εἰς τὸ τὴν
ἐπὶ τῷ ὕδατι τούτῳ αἴτησιν ἡμῶν τῶν ἁμαρ-
τωλῶν εὐπρόσδεκτον γενέσθαι τῇ σῇ ἀγαθό-
τητι· καὶ τὴν εὐλογίαν σου ἡμῖν τε καὶ παντὶ τῷ
πιστῷ σου λαῷ χαρισθῆναι· εἰς δόξαν τοῦ ἁγίου

καὶ προσκυνητοῦ σου ὀνόματος· σοὶ γὰρ πρέ-
πει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις· νῦν τῷ
ἀνάρχῳ σου πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ
ζωοποιῷ σου πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶ-
νας τῶν αἰώνων. ἀμήν:

Καὶ πληρώσας τὴν εὐχὴν λέγει καθ' ἑαυτὸν τὸ ἀμήν:
καὶ ἐνθέως ἀπάρχεται ἐν ἐκφωνήσει:

Μέγας εἶ κύριε καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου· καὶ οὐδεὶς λό-
γος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων σου·
σὺ γὰρ βουλήσει ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παρα-
γαγὼν τὰ σύμπαντα, τῷ σῷ κράτει συνέχεις τὴν
κτίσιν· καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ διοικεῖς τὸν κόσμον·
σὺ ἐκ τεσσάρων στοιχείων τὴν κτίσιν συναρμόσας
τέτρασι καιροῖς τὸν κύκλον τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστε-
φάνωσας· σὲ τρέμουσιν αἱ νοεραὶ πᾶσαι δυνά-
μεις· σὲ ὑμνεῖ ἥλιος· σὲ δοξολογεῖ σελήνη· σοὶ
ἐντυγχάνει τὰ ἄστρα· σοὶ ὑπακούει τὸ φῶς·
σὲ φρίσσουσιν ἄβυσσοι· σοὶ δουλεύουσιν αἱ πη-
γαί· σὺ ἐξέτεινας τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ δέρριν· σὺ ἐστερέ-
ωσας τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδάτων· σὺ περιετείχισας
τὴν θάλασσαν ψάμμῳ· σὺ πρὸς ἀναπνοὰς τὸν
ἀέρα ἐξέχεας· αἱ ἀγγελικαὶ δυνάμεις σοὶ λειτουρ-
γοῦσιν· οἱ τῶν ἀρχαγγέλων χοροὶ σὲ προσκυ-
νοῦσι· τὰ πολυόμματα χερουβὶμ καὶ τὰ ἑξα-
πτέρυγα σεραφὶμ κύκλῳ ἑστῶτα καὶ περιϊ-

πτάμενα φόβῳ τῆς ἀπροσίτου σου δόξης κατα-
καλύπτεται· σὺ γὰρ θεὸς ὢν ἀπερίγραπτος, ἄναρ-
χός τε καὶ ἀνέκφραστος, ἦλθες ἐπὶ τῆς γῆς μορ-
φὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμε-
νος· οὐ γὰρ ἔφερες, δέσποτα, διὰ σπλάγχνα ἐλέ-
ους σου θεάσασθαι ὑπὸ τοῦ διαβόλου τυραννούμε-
νον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων· ἀλλ' ἦλθες καὶ ἔσωσας ἡμᾶς·
ὁμολογοῦμεν τὴν χάριν· κηρύττομεν τὸν ἔ-
λεον· οὐ κρύπτομεν τὴν εὐεργεσίαν· τὰς τῆς φύ-
σεως ἡμῶν γονὰς ἠλευθέρωσας· παρθενικὴν
ἡγίασας μήτραν τῷ τόκῳ σου· πᾶσα ἡ κτίσις
ὕμνησέ σε ἐπιφανέντα· σὺ γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν ἐπὶ
τῆς γῆς ὤφθης· καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστρά-
φης· σὺ καὶ τὰ ἰορδάνεια ῥεῖθρα ἡγίασας οὐ-
ρανόθεν καταπέμψας τὸ ἅγιόν σου πνεῦμα· καὶ
τὰς κεφαλὰς τῶν ἐκεῖσε ἐμφωλευόντων συ-
νέτριψας δρακόντων· αὐτὸς οὖν φιλάνθρωπε βασιλεῦ
πάρεσο καὶ νῦν διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ ἁγίου
σου πνεύματος· καὶ ἁγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο· καὶ δὸς αὐτῷ
τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαν
τοῦ ἰορδάνου· ποίησον αὐτὸ ἀφθαρσίας πηγήν·
ἁγιασμοῦ δῶρον· ἁμαρτημάτων λυτήριον·
νοσημάτων ἀλεξιτήριον· δαίμοσι πανώλεθριον·
ταῖς ἐναντίαις δυνάμεσιν ἀπρόσιτον· ἀγγελικῆς
ἰσχύος πεπληρωμένον· ἵνα πάντες οἱ ἀρυό-

μένοι καὶ μεταλαμβάνοντες ἐξ αὐτοῦ· ψυχῶν
τὸ πρὸς καθαρισμὸν τυχόντες καὶ σωμάτων·
πρὸς ἰατρείαν παθῶν· πρὸς ἁγιασμὸν οἴ-
κων· πρὸς πᾶσαν ὠφέλειαν ἐπιτήδειον·
σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ δι' ὕδατος καὶ πνεύματος ἀνα-
καινίσας τὴν παλαιωθεῖσαν φύσιν ὑπὸ τῆς
ἁμαρτίας· σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ δι' ὕδατος κατα-
κλύσας ἐπὶ τοῦ Νῶε τὴν ἁμαρτίαν· σὺ εἶ ὁ Θεὸς
ἡμῶν· ὁ διὰ θαλάσσης ἐλευθερώσας ἐκ τῆς
δουλείας Φαραὼ διὰ Μωσέως τὸ γένος τῶν Ἑ-
βραίων· σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ διαρρήξας πέτραν
ἐν ἐρήμῳ· καὶ ἐρρύησαν ὕδατα· καὶ χείμαρ-
ροι κατεκλύσθησαν· καὶ διψῶντα τὸν λαόν
σου κορέσας· σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ δι' ὕδατος καὶ
πυρὸς διὰ τοῦ Ἠλιοὺ ἀπαλλάξας τὸν Ἰσραὴλ ἐκ
τῆς πλάνης τοῦ Βάαλ· αὐτὸς καὶ νῦν δέσπο-
τα ἁγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο· τῷ πνεύματί σου τῷ ἁγί-
ῳ· δὸς πᾶσι· τοῖς τε ἀπτομένοις· τοῖς τε μετα-
λαμβάνουσιν· τοῖς τε χριομένοις· τὸν
ἁγιασμόν· τὴν εὐλογίαν· τὴν κάθαρσιν· τὴν
ὑγείαν· καὶ σῶσον κύριε τοὺς δούλους σου τοὺς πι-
στοὺς βασιλεῖς ἡμῶν· καὶ φύλαξον αὐτοὺς ὑ-
πὸ τὴν σκέπην σου ἐν εἰρήνῃ· ὑπόταξον αὐ-
τοῖς πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· χάρισαι
αὐτοῖς πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα· καὶ

ζωὴν αἰώνιον· ἵνα καὶ διὰ στοιχείων· καὶ διὰ
ἀνθρώπων· καὶ διὰ ἀγγέλων· καὶ διὰ ὁρωμένων· καὶ διὰ
ἀοράτων· δοξάζηταί σου τὸ πανάγιον ὄνομα· σὺν
πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν· καὶ ἀεὶ· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων ἀμήν:

ὁ λαός· Ἀμήν· ὁ ἱερεύς· Εἰρήνη πᾶσι· ὁ διάκονος· τὰς κεφαλάς·

Κλῖνον κύριε τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν· ὁ ἐν Ἰορ-
δάνῃ βαπτισθῆναι καταδεξάμενος· καὶ ἁγιάσας
τὰ ὕδατα· εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς· τοὺς διὰ
τῆς κλίσεως τοῦ ἑαυτῶν αὐχένος σημαίνον-
τας τὸ τῆς δουλείας πρόσχημα· καὶ κατα-
ξίωσον ἡμᾶς ἐμπλησθῆναι τοῦ ἁγιασμοῦ σου·
διὰ τῆς τοῦ ὕδατος τούτου μεταλήψεως· καὶ
γενέσθω ἡμῖν κύριε εἰς ὑγείαν ψυχῆς καὶ σώματος:
Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν
ἅμα τῷ πατρί· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν· καὶ ἀεὶ· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:

∴ Εὐχὴ ἄλλη εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν ἁγίων θεοφανίων
λεγομένη ἐν τῇ φιάλῃ τοῦ μεσαύλου:

Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ τὸ πικρὸν ὕδωρ ἐπὶ Μωσέως τῷ
λαῷ γλυκὺ μεταποιήσας· καὶ τὰ νοσερὰ
ὕδατα ἐπὶ Ἐλισσαίου ἅλατι θεραπεύσας· καὶ τὰ
ἰορδάνεια ῥεῖθρα ἁγιάσας τῇ ἀχράντῳ σου ἐπι-
φανείᾳ· αὐτὸς καὶ νῦν δέσποτα ἁγίασον τὸ ὕδωρ
τοῦτο· καὶ ποίησον αὐτὸ γενέσθαι πᾶσι τοῖς ἀρ-
υομένοις· καὶ μεταλαμβάνουσιν ἐξ αὐτοῦ. εἰ

λογίας πηγῶν ἰατρείαν παθῶν ἱλασμὸν μοι
κ(αὶ) πάσης ἐπιβουλῆς ὁρατῆς τε καὶ ἀοράτου ἀ-
λεξιτήριον:
Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα
ὁ λαός. Ἀμήν. ὁ ἱερεύς. Εἰρήνη πᾶσι. ὁ διάκονος. τοῦ πρ-
τὰς κεφαλὰς ὑμῶν. ὁ ἱερεὺς εὔχεται.
Κλῖνον κ(ύρι)ε τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν· ὁ [illegible]
καὶ τὰ λοιπὰ καθὼς προεγράφη:

μα ∴ Εὐχαὶ τῆς γονυκλισίας τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς:
Μετὰ τὸ προκείμενον καὶ τὸ κ(ύρι)ε ἐλέησον τῆς ἐκτενοῦς λέγεις ε΄
τοῦ διακόνου λέγοντος κλίνοντες τὰ γόνατα. λέγει
ὁ ἀρχιερεὺς ἐν ἐπηκόῳ τὴν α΄ εὐχὴν ταύτην:
Ἄχραντε, ἀμίαντε, ἄναρχε, ἀόρατε, ἀκατάλη-
πτε, ἀνεξιχνίαστε, ἀπαράλλακτε, ἀνυπέρβλη-
τε, ἀμέτρητε, ἀνεξίκακε κ(ύρι)ε· ὁ μόνος ἔχων ἀθανα-
σίαν· φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον· ὁ ποιήσας τὸν οὐ-
ρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν· καὶ πάν-
τα τὰ δημιουργηθέντα ἐν αὐτοῖς· ὁ πρὸ τοῦ αἰ-
τῆσθαι τοῖς πᾶσι τὰς αἰτήσεις παρέχων· σοῦ
δεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν δέσποτα φι-
λάνθρωπε· τὸν πατέρα τοῦ κ(υρίο)υ καὶ θ(εο)ῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰ(ησο)ῦ
Χ(ριστο)ῦ· τοῦ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν
σωτηρίαν κατελθόντος ἐκ τῶν οὐρανῶν σαρκωθέ-
ντος ἐκ πν(εύματο)ς ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς ἀειπαρθένου

καὶ ἐνδόξου θεοτόκου· ὃς πρότερον μὲν λόγοις διδά-
σκων· ὕστερον δὲ καὶ τοῖς ἔργοις ὑποδεικνὺς ἡμῖ(ν)·
καὶ τὸ σωτήριον ὑφιστάμενος πάθος· παρέσχεν ἡμῖν ὑ-
πογραμμὸν τοῖς ταπεινοῖς· καὶ ἁμαρτωλοῖς·
καὶ ἀναξίοις δούλοις σου· δεήσεις προσφέ-
ρειν ἐν αὐχένος καὶ γονάτων κλίσει· ὑπὲρ
τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων· καὶ τῶν τοῦ λαοῦ
ἀγνοημάτων· αὐτὸς πολυέλεε· καὶ φιλάνθρωπε· ἀν ἧ
ἐπάκουσον ἡμῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπικαλεσόμεθά
σε· ἐξαιρέτως δὲ καὶ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τῆς πεν-
τηκοστῆς· ἐν ᾗ μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν κ(ύριο)ν
ἡμῶν Ἰ(ησο)ῦν Χ(ριστό)ν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεσθῆναι ἐν
δεξιᾷ σου τοῦ θ(εο)ῦ καὶ π(ατ)ρ(ό)ς· κατέπεμψε τὸ ἅγιον
πν(εῦμ)α ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀπο-
στόλους· ὃ καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν· καὶ
ἐπλήσθησαν ἅπαντες τῆς ἀκενώτου χάρι-
τος αὐτοῦ· καὶ ἐλάλησαν γλώσσαις ἑτέραις
τὰ μεγαλεῖά σου καὶ προεφήτευσαν· νῦν οὖν δεό-
μενων ἐπάκουσον ἡμῶν· καὶ μνήσθητι ἡμῶν
τῶν ταπεινῶν καὶ κατακρίτων· καὶ ἐπίστρε-
ψον τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν· τὴν
οἰκείαν συμπάθειαν ἔχων ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύου-
σαν· δέξαι ἡμᾶς προσπίπτοντάς σοι καὶ βο-
ῶντας τὸ ἡμάρτομεν· ἐπὶ σὲ ἐπερρίφημεν
ἐκ μήτρας· ἀπὸ γαστρὸς μητρὸς ἡμῶν· θ(εὸ)ς ἡμῶν

εἰσου· ἀλλ᾽ ὅτι ἐξελίπομεν ἐν ματαιότητι τὰς ἡμέρας
ἡμῶν· ἐγυμνώθημεν τῆς σῆς βοηθείας· ἐστερή-
μεθα πάσης ἀπολογίας· ἀλλὰ θαρροῦντες
τοῖς οἰκτιρμοῖς σου κραυγάζομεν· ἁμαρτίας νεό-
τητος ἡμῶν καὶ ἀγνοίας μὴ μνησθῇς· ἐκ τῶν
κρυφίων ἡμῶν καθάρισον ἡμᾶς· μὴ ἀπορρί-
ψῃς ἡμᾶς εἰς καιρὸν γήρως· ἐν τῷ ἐκλείπειν
τὴν ἰσχὺν ἡμῶν μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς· πρὶν
ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ἀποστραφῆναι· ἀξίωσον ἡμᾶς
πρὸς σὲ ἐπιστρέψαι· καὶ πρόσχες ἡμῖν ἐν εὐ-
μενείᾳ καὶ χάριτι· ἐπιμέτρησον ταῖς ἀνομίαις
ἡμῶν τοὺς οἰκτιρμούς σου· ἀντίθες τὴν ἄβ-
υσσον τῶν οἰκτιρμῶν σου τῷ πλήθει τῶν
πλημμελημάτων ἡμῶν· ἐπίβλεψον ἐξ ὕ-
ψους ἁγίου σου Κύριε ἐπὶ τὸν λαόν σου τὸν περιεστῶ-
τα· καὶ ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλούσι-
ον ἔλεος· ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί
σου· ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ τῆς καταδυναστείας τοῦ
διαβόλου· ἀσφάλισαι τὴν ζωὴν ἡμῶν τοῖς
ἁγίοις καὶ ἱεροῖς νόμοις σου· ἀγγέλῳ πιστῷ φύλα-
κι παράθου τὸν λαόν σου· πάντας συ-
νάγαγε εἰς τὴν βασιλείαν σου· δὸς συγγνώμην
τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ σέ· ἄφες αὐτοῖς καὶ ἡμῖν
τὰ ἁμαρτήματα· καθάρισον ἡμᾶς τῇ ἐνεργεί-
ᾳ τοῦ ἁγίου σου πνεύματος· διάλυσον τὰς μηχανὰς

τοῦ ἐχθροῦ:-

Καὶ ἐπισυνάπτει τὴν εὐχὴν τὴν ἀντιφώνου τοῦ λυχ(νικοῦ)
καθ᾽ ἑαυτὸν ἤδη:

Εὐλογητὸς εἶ Κύριε δέσποτα παντοκράτορ· ὁ φω-
τίσας τὴν ἡμέραν τῷ φωτὶ τῷ ἡλιακῷ· καὶ τὴν
νύκτα φαιδρύνας ταῖς αὐγαῖς τοῦ πυρός· ὁ τὸ
μῆκος τῆς ἡμέρας διελθεῖν ἡμᾶς καταξιώσας·
καὶ προσεγγίσαι ταῖς ἀρχαῖς τῆς νυκτός· ἐπάκου-
σον τῆς δεήσεως ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου·
καὶ πᾶσιν ἡμῖν συγχωρήσας τὰ ἑκούσια καὶ τὰ
ἀκούσια ἁμαρτήματα, πρόσδεξαι τὰς ἑσπε-
ρινὰς ἡμῶν ἱκεσίας· καὶ κατάπεμψον τὸ
πλῆθος τοῦ ἐλέους σου καὶ οἰκτιρμῶν σου ἐ-
πὶ τὴν κληρονομίαν σου· τείχισον ἡμᾶς ἁγίοις
ἀγγέλοις· ὅπλισον ἡμᾶς ὅπλοις δικαιοσύνης·
περιχαράκωσον ἡμᾶς τῇ ἀληθείᾳ σου·
φρούρησον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου· ῥῦσαι ἡμᾶς
ἀπὸ πάσης περιστάσεως· καὶ πάσης ἐπιβουλῆς·
τοῦ ἀντικειμένου· παράσχου δὲ ἡμῖν· καὶ τὴν
παροῦσαν ἑσπέραν σὺν τῇ ἐπερχομένῃ νυ-
κτὶ τελείαν ἁγίαν· εἰρηνικήν· ἀναμάρτητον·
ἀσκανδάλιστον· ἀφαντασίαστον· καὶ πάσας τὰς ἡμέ-
ρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς θεοτόκου· καὶ πάν-
των τῶν ἁγίων τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος σοι εὐαρεστησάντων:-

Καὶ λεγομένης τῆς ἐκτενῆς καθ᾽ αὐτόν· λαμβάνει καὶ ὁ

ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ ἄμβωνι διάκ(ονος) καὶ λέγει· ἀντιλαβοῦ
σῶσον ἐλέησον ἀνάστησον καὶ διαφύλαξον· Καὶ οὕτω ποιεῖ
συναπτήν: ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης: ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ:
καὶ τὰ λοιπὰ τῶν αἰτήσεων ἐξ ἔθους παρὰ τοῦ ἀρχιδ(ιακόνου)
Καὶ ἀπολυθῇ. Καὶ τότε λέγει· τῆς παναγίας ἀ-
χράντου· καὶ ἐκφωνεῖ ὁ ἀρχιερεύς:
Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἐλεεῖν καὶ σώζειν ὁ Θεὸς ἡμῶν. καὶ σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν. τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ
Καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, ἀντίφωνον α´ ἁγί(ῳ):
στί(χος) α´ Ἠγάπησα ὅτι εἰσακούσεται κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου· ταῖς πρ(εσβείαις):
στί(χος) β´ Ὅτι ἔκλινε τὸ οὖς αὐτοῦ ἐμοὶ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μου ἐπικαλέσομαι·
στί(χος) γ´ Ἐλεήμων ὁ κύριος καὶ δίκαιος καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐλεεῖ· ταῖς πρ(εσβείαις):
στί(χος) δ´ Εὐαρεστήσω ἐνώπιον κυρίου ἐν χώρᾳ ζώντων·
ταῖς πρεσβείαις: δόξα· καὶ νῦν:
Εἶτα αὖθις λέγοντος τοῦ διακ(όνου) ἔτι καὶ ἔτι κλίνον-
τες τὰ γόνατα· ποιεῖ ὁ ἀρχιερεὺς τὴν β´ εὐχήν:
Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ τὴν σὴν εἰρήνην δεδωκὼς τοῖς
ἀνθρώποις. καὶ τὴν τοῦ παναγίου πνεύματος δωρεὰν
ἔτι τῷ υἱῷ καὶ ἡμῖν παρὼν εἰς κληρονομίαν ἀνα-
φαίρετον ἀεὶ τοῖς πιστοῖς ἐπιπέμπων· φανερώτερον δὲ ταύτην τὴν χά-
ριν τοῖς σοῖς μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις σήμε-
ρον καταπέμψας. καὶ τὰ τούτων χείλη πυ-
ρίναις ἐφοπλίσας γλώσσαις. δι' ὧν πᾶν γένος ἀνθρώπων
τὴν θεογνωσίαν ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἀκοήματι
δεξάμενοι· φωτὶ τοῦ πνεύματος ἐφωτίσθημεν· καὶ

τῆς πλάνης ὡς ἐκ σκότους ἀπηλλαγμένων· καὶ
τῇ τῶν αἰσθητῶν καὶ πυρίνων γλωσσῶν διανο-
μῇ· καὶ ὑπερφυεῖ ἐνεργείᾳ· τὴν σὴν σοφίαν·
ἐμαθήτευσας ἡμᾶς. καὶ σὲ θεολογεῖν μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ
τοῦ ἁγίου πνεύματος· ἐν μιᾷ θεότητι· καὶ δυνάμει καὶ ἐ-
ξουσίᾳ κατηύγασας ἡμᾶς· σὺ οὖν τὸ ἀπαύγασμα
τοῦ πατρός· ὁ τῆς οὐσίας καὶ τῆς φύσεως αὐτοῦ ἀ-
παράλλακτος καὶ ἀμετακίνητος χαρακτήρ·
ἡ πηγὴ τῆς σοφίας καὶ τῆς χάριτος· διάνοι-
ξον κἀμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ τὰ χείλη· καὶ δίδα-
ξόν με πῶς δεῖ· καὶ ὑπὲρ ὧν χρεία προσεύχε-
σθαι· σὺ γὰρ εἶ ὁ γινώσκων τὸ πολὺ τῶν ἁμαρτι-
ῶν μου πλῆθος· ἀλλ' ἡ σὴ εὐσπλαγχνία νική-
σει τούτων τὸ ὑπέρμετρον· ἰδοὺ γὰρ φόβῳ παρί-
σταμαί σοι· καὶ εἰς τὸ πέλαγος τοῦ ἐλέους σου τὴν
ἀπόγνωσιν ῥίψας τῆς ψυχῆς μου· κυβέρνη-
σόν μου τὴν ζωήν· ὁ πᾶσαν ῥήματι τὴν κτί-
σιν ἀρρήτῳ σοφίας δυνάμει κυβερνῶν· ὁ εὔδιος
τῶν χειμαζομένων λιμήν· καὶ γνώρισόν
μοι ὁδόν, ἐν ᾗ πορεύσομαι· πνεῦμα σοφίας σου
τοῖς ἐμοῖς παράσχου διαλογισμοῖς· πνεῦμα
συνέσεως, τῇ ἀφροσύνῃ μου δωρούμενος· πνεῦ-
μα φόβου σου, τοῖς ἐμοῖς ἐπισκίασον ἔρ-
γοις· καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκά-
τοις μου· καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ· τὸ τῆς διανοί-

ἀσμοῦ στήριξον ὀλισθηρόν· ἵνα καθ' ἑκάστην
ἡμέραν τῶν πιστῶν σου τῶν ἀγαθῶν· πρὸς τὸ συμ-
φέρον ὁδηγούμενος· καταξιωθῶ τοῖς ἐξαιρέτ-
οις τοῦ λαοῦ σου· καὶ τῆς σῆς ἀλήκτου μνήμης ἐν-
δόξου· καὶ ἐρευνητικῆς τῶν ἐσωραγμένων
ἡμῶν παρουσίας· καὶ μὴ παρίδῃς με τοῖς
φθειρομένοις τοῦ κόσμου τούτου συναπάγε-
σθαι τερπνοῖς· ἀλλὰ τῶν μελλόντων ὀρέγεσθαι
τῆς ἀπολαύσεως· ἐμπίστευσον θησαυρῶν· σὺ γὰρ εἶ-
πας δέσποτα ὅτι προσῆλθα τῆς αἰτήσεως τῶν ὁ-
μολογητῶν σου· ἀκωλύτως παρὰ τοῦ σοῦ λαοῦ
συναϊδίου θεοῦ καὶ πατρός· διὸ κἀγὼ ὁ ἁμαρτωλὸς
ἐν τῇ δεήσει φοιτῆσαι τοῦ ἁγίου σου πατρός· τὴν σὴν
ἱκετεύω θεότητα· ὅσα ηὐξάμην· ἀπόδος μοι
εἰς σωτηρίαν· καὶ κτῆσιν τῆς σῆς ἐργασίας πλού-
σιος παρόχος δὸς τὴν ἀγαθήν· ὅτι σὺ εἶ ὁ διδοὺς
ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα· σὺ εἶ ὁ συμ-
παθὴς ὁ ἐλεήμων· ὁ ἀναμάρτητος γενόμενος
τῆς σαρκὸς ἡμῶν κοινωνός· ὁ τοῖς κάμπτου-
σι πρὸς σὲ γόνυ ὑπεισκαμπτόμενος. φιλεύ-
σπλαγχνος· ἱλασμός τε γενόμενος τῶν
ἁμαρτιῶν ἡμῶν· δὸς δὴ τῷ λαῷ σου τοῖς οἰ-
κτιρμοῖς σου· ἐπάκουσον ἡμῶν ἐξ οὐρανοῦ
ἁγίου σου· ἁγίασον αὐτοὺς τῇ δυνάμει τῆς
σωτηρίου δεξιᾶς σου· σκέπασον αὐτοὺς ἐν τῇ σκέ-

πῃ τῶν πτερύγων σου· μὴ παρίδῃς τὰ ἔργα τῶν
χειρῶν σου· σοὶ μόνῳ ἁμαρτάνουσιν· ἀλλὰ καὶ
σοὶ μόνῳ λατρεύουσιν· οὐκ οἴδασι προσκυ-
νεῖν θεῷ ἀλλοτρίῳ· οὐδὲ διαπετάσαι δέσποτα πρὸς
ἕτερον θεὸν τὰς ἑαυτῶν δεσπότα χεῖρας· ἄφες
αὐτοῖς τὰ παραπτώματα· καὶ προσδεχόμενος
αὐτῶν τὰς γονυκλισίας δεήσεις· ἔκτεινον αὐτοῖς
χεῖρα βοηθείας· πρόσδεξαι τὴν εὐχὴν πάντων
ὡς θυμίαμα δεκτόν· ἀναλαμβανόμενον ἐν ὑψί-
στῳ τῆς σῆς ἀγαθοῦ βασιλείας:-

Καὶ ἐπισυνάπτει καθ' ἑαυτὸν τὴν β' εὐχὴν τῶν πιστῶν·

Κ(ύρι)ε κ(ύρι)ε· ὁ ῥυσάμενος ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς βέλους
πετομένου ἡμέρας· ῥῦσαι ἡμᾶς καὶ ἀπὸ
παντὸς πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου·
πρόσδεξαι θυσίαν ἑσπερινὴν τὰς τῶν χειρῶν ἡ-
μῶν ἐπάρσεις· καταξίωσον δὲ ἡμᾶς καὶ τὸ
νυκτερινὸν στάδιον ἀμέμπτως διελθεῖν ἀ-
πειράστους κακῶν· καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς πά-
σης ταραχῆς καὶ δειλίας ἐκ τοῦ διαβόλου ἡ-
μῖν προσγινομένης· χάρισαι ταῖς ψυχαῖς ἡ-
μῶν κατάνυξιν· καὶ τοῖς λογισμοῖς ἡμῶν
μέριμναν τῆς ἐν τῇ φοβερᾷ καὶ δικαίᾳ σου
κρίσει ἐξετάσεως· καθήλωσον ἐκ τοῦ φόβου
σου τὰς σάρκας ἡμῶν· καὶ νέκρωσον τὰ μέ-
λη ἡμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· ἵνα καὶ ἐν τῇ καθ' ὕ-

πόρον ἡσυχίας ἐμφαιδρυνόμενον τῇ θεωρίᾳ
τῶν κριμάτων σου· ἀποσόβησον ἀφ' ἡμῶν πᾶσαν
φαντασίαν ἀτόπων ἐννοιῶν καὶ ἐνθυμήσεων μια-
ράν· διαφύλαξον τὸ πνεῦμα ἡμῶν τῷ καιρῷ τῆς
προσευχῆς ἐπηρεισμένοις τῇ πίστει· καὶ προ-
κόπτοντας ἐν τοῖς παραγγέλμασί σου:—

Ἐπισυνάπτοντος δὲ αὐτοῦ, λέγει ὁ διάκονος, ἀντιλα-
βοῦ σῶσον ἐλέησον ἀνάστησον: Καὶ ποιεῖ συναπτήν: [illegible]
τῆς παναγίας ἀχράντου: ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφωνεῖ·

Εὐλογίᾳ καὶ ἀγαθότητι τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ,
μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγα-
θῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:—

Εἶτα ἀντίφωνον β'. ψαλμὸς ρια'(?) Ἐπίστευσα διὸ ἐλάλησα· σῶσον
ἡμᾶς παράκλητε ἀγαθὲ ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια.

στ. β' Ἐγὼ δὲ ἐταπεινώθην σφόδρα· σῶσον ἡμᾶς παρ(άκλητε).

στ. γ' Τὰς εὐχάς μου τῷ κυρίῳ ἀποδώσω ἐναντίον παν-
τὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ· σῶσον ἡμᾶς παράκλητε ἀγαθέ:

στ. δ' Ἐν αὐλαῖς οἴκου κυρίου ἐν μέσῳ σου Ἱερουσαλήμ· σῶσον ἡμᾶς:
Δόξα. ὁ μονογενὴς υἱός. καὶ νῦν.

Τὴν ὑπερένδοξον τοῦ Χριστοῦ μητέρα καὶ τῶν ἀγγέλων ἁγιω-
τέραν· ἀσιγήτως ὑμνήσωμεν καρδίᾳ καὶ στό-
ματι· θεοτόκον αὐτὴν ὁμολογοῦντες· ὡς κυρίως
γεννήσασαν Θεὸν σεσαρκωμένον· καὶ πρεσβεύου-
σαν ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν:—

Καὶ πάλιν λέγοντος τοῦ διακόνου, ἔτι καὶ ἔτι κλίνοντες

τὰ γόνατα· ποιεῖ ὁ ἀρχιερεὺς ἐν ἐκφωνήσει ὁμοίως
τὴν γ' εὐχήν:

Ἡ ἀέναος βρύουσα ζωτικὴ καὶ φωτιστικὴ
πηγή· ἡ συναΐδιος τοῦ πατρὸς δημιουργικὴ
δύναμις· ὁ πᾶσαν τὴν οἰκονομίαν διὰ τὴν
τῶν βροτῶν σωτηρίαν ὑπερκάλως πληρώσας
Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ θανάτου δεσμοὺς ἀλύτους καὶ
κλεῖθρα ᾅδου διαρρήξας· πονηρῶν δὲ πνευμά-
των τὰ πλήθη καταπατήσας· ὁ προσαγαγὼν ἑ-
αυτὸν ἄμωμον καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἱερεῖον· τὸ σῶμα
δοὺς τὸ ἄχραντον εἰς θυσίαν· τὸ πάσης ἁμαρ-
τίας ἄψαυστον καὶ ἀνέπαφον· καὶ διὰ τῆς φρι-
κτῆς ταύτης καὶ ἀνεκδιηγήτου ἱερουργίας·
ζωὴν αἰώνιον ἡμῖν χαρισάμενος· ὁ εἰς ᾅδου
καταβὰς καὶ μοχλοὺς αἰωνίους συντρίψας· καὶ
τοῖς ἐν σκότει καθημένοις ἄνοδον ὑποδείξας· τὸν
δὲ ἀρχέκακον καὶ βύθιον δράκοντα θεοσό-
φῳ δελεάσματι ἀγκιστρεύσας· καὶ σειραῖς ζό-
φου δεσμεύσας ἐν ταρτάρῳ· καὶ πυρὶ ἀσβέστῳ·
καὶ σκότει ἐξωτέρῳ διὰ τῆς ἀπειροδυνάμου
σου κατασφαλισάμενος ἰσχύος· ἡ μεγαλώνυ-
μος σοφία τοῦ πατρός· ὁ τοῖς ἐπηρεαζομένοις
μέγας βοηθὸς ἐπιφανείς· καὶ φωτίσας τοὺς ἐν
σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένους· σὺ δό-
ξης ἀενάου κ(ύρι)ε· καὶ πατρὸς ὑψίστου υἱὲ ἀγαπητέ·

ἀΐδιον φῶς, ἐξ ἀϊδίου φωτός· Χριστὲ δικαιοσύ-
νης· ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων σου· καὶ ἀ-
νάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου· τῶν
προκεκοιμημένων πατέρων ἡμῶν· καὶ ἀ-
δελφῶν· καὶ λοιπῶν συγγενῶν κατὰ σάρ-
κα· καὶ πάντων τῶν οἰκείων τῆς πίστεως·
περὶ ὧν καὶ τὴν μνήμην ποιούμεθα νῦν· ὅτι
ἐν σοὶ πάντων τὸ κράτος· καὶ ἐν τῇ χειρί σου
κατέχεις τὰ πέρατα· δέσποτα παντοκράτορ·
θεὲ πατέρων· καὶ κύριε τοῦ ἐλέους· γένους θνητοῦ
τε καὶ ἀθανάτου· καὶ πάσης φύσεως ἀνθρωπί-
νης δημιουργέ· συνισταμένης τε καὶ πάλιν
λυομένης· ζωῆς τε καὶ τελευτῆς· τῆς ἐν-
ταῦθα διαγωγῆς· τῆς ἐκεῖθεν μεταστάσεως·
ὁ χρόνους μετρῶν τοῖς ζῶσι· καὶ καιροὺς ἱστῶν
θανάτου· κατάγων εἰς ᾅδου· καὶ ἀνάγων· δεσμεύων
ἐν ἀσθενείᾳ· καὶ ἀπολύων ἐν δυναστείᾳ· ὁ τὰ
παρόντα χρησίμως οἰκονομῶν· καὶ τὰ μέ-
λλοντα λυσιτελῶς διοικῶν· ὁ τοὺς θανάτου
κέντρῳ πληγέντας· ἀναστάσεως εὐφραί-
νων ἐλπίσιν· αὐτὸς δέσποτα τῶν ἁπάντων·
ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν· ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν πε-
ράτων τῆς γῆς· καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακράν·
ὁ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἐσχάτῃ καὶ μεγάλῃ καὶ σωτηρίῳ
ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς· τὸ μυστήριον τῆς ἁγίας καὶ

ὁμοουσίου· καὶ συναϊδίου· καὶ ἀδιαιρέτου· καὶ
ἀσυγχύτου τριάδος ὑποδείξας ἡμῖν· καὶ τὴν
ἐπιφοίτησιν καὶ παρουσίαν τοῦ ἁγίου· καὶ ζω-
οποιοῦ σου πνεύματος· ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν·
ἐπὶ τοὺς ἁγίους σου ἀποστόλους ἐκχέας· καὶ εὐ-
αγγελιστὰς αὐτοὺς θεμελίους τῆς εὐσεβοῦς πί-
στεως· καὶ ὁμολογητὰς· καὶ κήρυκας τῆς ἀλη-
θοῦς ἀναδείξας θεολογίας· ὁ καὶ ἐν ταύτῃ
τῇ παντελεῖ ἑορτῇ καὶ σωτηριώδει· ἱλασμοὺς μὲν
ἱκεσίους ὑπὲρ τῶν κατεχομένων ἐν ᾅδου κα-
ταξιώσας δέχεσθαι· μεγάλας δὲ παρέχων ἡ-
μῖν ἐλπίδας· ἄνεσιν τοῖς κατεχομένοις τῶν
κατεχόντων αὐτοὺς ἀνιαρῶν· καὶ παραψυχὴν
παρὰ σοῦ καταπέμπεσθαι· ἐπάκουσον ἡμῶν
τῶν ταπεινῶν· καὶ σῶν ἱκετῶν δεομένων σου·
καὶ ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου·
τῶν προκεκοιμημένων· ἐν τόπῳ φωτεινῷ·
ἐν τόπῳ χλοερῷ· ἐν τόπῳ ἀναψύξεως· ἔν-
θα ἀπέδρα ὀδύνη πᾶσα· καὶ λύπη καὶ στε-
ναγμός· καὶ κατάταξον τὰ πνεύματα αὐτῶν· ἐν
σκηναῖς δικαίων· καὶ εἰρήνης· καὶ ἀνέσεως· ἀ-
ξίωσον αὐτούς· ὅτι οὐχ οἱ νεκροὶ αἰνέσουσί σε
κύριε· οὐδὲ οἱ ἐν ᾅδου ἐξομολογεῖσθαι παρρη-
σιάσονται φθέγξασθαί σοι· ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ζῶντες
εὐλογοῦμέν σε· καὶ ἱκετεύομεν· καὶ τὰς ἱλα

στηρίοις εὐχὰς καὶ θυσίας προσάγομέν σοι
ὑπὲρ τῶν ἀγνοημάτων αὐτῶν:
Καὶ ἐπισυνάπτει τὴν τ̄ εὐχὴν καθ' ἑαυτόν:
Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ αἰώνιος· ὁ ἅγιος καὶ φιλάνθρωπος· ὁ
καταξιώσας ἡμᾶς καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ στῆναι
κατενώπιον τῆς ἀπροσίτου σου δόξης σοι ὕ-[?]
μνον καὶ αἶνον τῶν θαυμασίων σου· ἱλάσθητι
ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις δούλοις σου καὶ παράσχου
χάριν τοῦ μετὰ συντετριμμένης καρδίας ἀμε-
τεωρίστως προσενεγκεῖν σοι τὴν τρισάγιον δο-
ξολογίαν καὶ τὴν εὐχαριστίαν τῶν μεγάλων σου
δωρεῶν ὧν ἐποίησας καὶ ποιεῖς πάντοτε εἰς ἡ-
μᾶς· μνήσθητι Κύριε τῆς ἀσθενείας ἡμῶν καὶ μὴ
συναπολέσῃς ἡμᾶς ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν· ἀλ-
λὰ ποίησον ἔλεος μετὰ τῆς ταπεινώσεως
ἡμῶν ἵνα τὸ τῆς ἁμαρτίας σκότος διαφυγόν-
τες ἐν ἡμέρᾳ δικαιοσύνης περιπατήσωμεν
καὶ ἐνδυσάμενοι τὰ ὅπλα τοῦ φωτός· ἀνεπι-
βούλευτοι διαμείνωμεν ἀπὸ πάσης ἐπηρεί-
ας τοῦ πονηροῦ· καὶ μετὰ παρρησίας δοξάσω-
μεν ἐν πᾶσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν καὶ φι-
λάνθρωπον Θεόν:-
Ἐπισυνάπτοντος δὲ αὐτοῦ, λέγει ὁ διάκονος· ἦχ(ος)[?]
λαβοῦ σῶσον ἐλέησον ἡμᾶς: Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης:
Ἐπαναλαμβάνει[?] ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως· Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ

σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ:
Καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, ἀντίφωνον τοῦ τρισαγίου· στίχ(ος)
Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη· ἅγιος ὁ Θεός· ἅγιος ἰσχυ-
ρός· ἅγιος ἀθάνατος ἐλέησον ἡμᾶς: στίχ(ος) β'
Ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί· ἅγιος ὁ Θεός· ἅγι(ος):
στίχ(ος) γ' Ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς· ἅγιος ὁ Θεός· ἅγι(ος):
Καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα· ἅγιος ὁ Θεός:
Δόξα πατρὶ καὶ υἱῷ καὶ ἁγίῳ πνεύματι· ἅγιος ὁ Θεός· ἅγιος ἰσχυρός:
Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας: ἅγιος ὁ Θεός· ἅγιος ἰσχυρός· ἅγιος ἀθάνατος:
Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ τρίτου ἀντιφώνου· τοῦ διακόνου ποιοῦντος
τὴν συναπτὴν τὸ πληρώσωμεν τὴν δέησιν καὶ τὴν ἐπί-
λοιπα, λέγει ὁ ἀρχιερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην ὅλην καθ' ἑαυτὸν
τὸν δ' ὕστερον λόγον ἐν ἐκφωνήσει:
Σὸν ὡς ἀληθῶς καὶ μέγα ὄντως μυστήριον, Δέσπο-
τα τῶν ἀγαπώντων[?] ποιηταί· ἥ τε πρόσκαιρος σύ-
στασις τῶν σῶν κτισμάτων καὶ ἡ μετὰ ταῦτα συνά-
φεια καὶ ἀναπαύσεις εἰς τοὺς αἰῶνας· σοὶ χάριν
ἐν πᾶσιν ὁμολογοῦμεν ἐν ταῖς εἰσόδοις ἡμῶν
ταῖς εἰς τὸν κόσμον τοῦτον καὶ ταῖς ἐξόδοις· αἷς
τὰς ἐλπίδας ἡμῖν τῆς ἀναστάσεως καὶ ζωῆς τῆς
ἀκηράτου παρὰ τῆς ἀψευδοῦς ἐπαγγελίας προ-
μνηστεύονται· ἧς ἀπολαύσαιμεν ἐν τῇ μελλού-
σῃ δευτέρᾳ παρουσίᾳ σου· σὺ γὰρ εἶ καὶ τῆς ἀ-
ναστάσεως ἡμῶν ἀρχηγός· καὶ τῶν βεβιω-
μένων ἀδέκαστος καὶ φιλάνθρωπος κριτής· καὶ τῆς

μισθαποδοσίας. δέσποτα κύριε· ὁ καὶ κοινω-
νήσας ἡμῖν παραπλησίως σαρκὸς καὶ αἵμα-
τος διὰ σπλάγχνα ἐλέους ἄκραν· καὶ τῶν ἡμετέρων
ἀδιαβλήτων παθῶν ἐν τῷ ἑκουσίῳ σου πά-
ρακατασταῖναι· προσλαβόμενος σπλάγχνα
οἰκτιρμῶν· καὶ ἐν ὁμοίῳ πόθῳ θαυμαστῶς αὐ-
τοῦ· τοῖς ἐργαζομένοις ἡμῖν γινόμενος αὐ-
τὸς ἀπόστολος καὶ θεός· διὸ καὶ συναμήγαγες ἡ-
μᾶς. εἰς τὴν σὴν ἀναπαῦσαν· δικαίων δεσπό-
της καὶ ἱκεσίας ἡμῶν δεξάμενος· καὶ ἀναπαύσας
πάντας τοὺς προαποιχομένους· καὶ μνημονεύσας τοὺς κατ᾽
αὐτοὺς ἀδελφούς· καὶ ὁμογενεῖς, καὶ ὁμο-
φύλους· καὶ πάσας τὰς προαναπαυσαμένας
ψυχὰς ἐν ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου·
κατάταξον τὰ πνεύματα αὐτῶν. καὶ τὰ ὀνόματα
ἐν βίβλῳ ζωῆς ἐν κόλποις ἀβραάμ. καὶ ἰσαὰκ
καὶ ἰακώβ. ἐν χώρᾳ ζώντων εἰς βασιλείαν οὐ-
ρανῶν. ἐν παραδείσῳ τρυφῆς· διὰ τῶν φωτει-
νῶν ἀγγέλων σου· εἰσάγων ἅπαντας, εἰς τὰς ἁγίας
σου μονάς· συνεγείρων καὶ τὰ σώματα ἡμῶν· ἐν ἡ-
μέρᾳ ᾗ ὥρισας. κατὰ τὰς ἁγίας σου καὶ ἀψευδεῖς
ἐπαγγελίας· οὐκ ἔστι μὲν οὖν κἂν τοῖς δούλοις σου θά-
νατος· ἐκδημούντων ἡμῶν ἀπὸ τοῦ σώματος
καὶ πρὸς σὲ τὸν θεὸν ἐνδημούντων· ἀλλὰ μετά-
στασις ἀπὸ τῶν λυπηροτέρων, ἐπὶ τὰ χρηστότε-
ρα

καὶ θυμηδέστερα· καὶ ἀνάπαυσις καὶ χαρά·
εἰ δέ τι ἥμαρτον εἰς σέ, ἵλεως γενοῦ ἡμῖν
τε καὶ αὐτοῖς· διότι, οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ ῥύ-
που ἐνώπιόν σου· οὐδ᾽ ἂν μία ἡμέρα ἡ ζωὴ
αὐτοῦ ἐστιν· εἰ μὴ μόνος σὺ· ὁ ἐπὶ γῆς φανεὶς ἀνα-
μάρτητος· ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστός· δι᾽ οὗ πάντες ἐλπί-
ζομεν· ἐλέους τυχεῖν. καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν·
διὰ τοῦτο ἡμῖν τε καὶ αὐτοῖς· ὡς ἀγαθὸς καὶ
φιλάνθρωπος θεός· ἄνες. ἄφες· συγχώρησον τὰ παρα-
πτώματα ἡμῶν· τὰ ἑκούσια· τὰ ἀκούσια·
τὰ ἐν γνώσει· τὰ ἐν ἀγνοίᾳ· τὰ πρόδηλα· τὰ
λανθάνοντα· τὰ ἐν πράξει· τὰ ἐν διανοίᾳ·
τὰ ἐν λόγῳ· τὰ ἐν πάσαις ἡμῶν· ταῖς ἀναστρο-
φαῖς καὶ τοῖς κινήμασι· καὶ τοῖς μὲν προλα-
βοῦσιν· ἐλευθερίαν καὶ ἄνεσιν δωρήσαι· ἡμᾶς δὲ
τοὺς περιόντας· εὐλόγησον· τέλος ἀγαθόν· καὶ εἰ-
ρηνικὸν χαριζόμενος ἡμῖν τε· καὶ παντὶ
τῷ λαῷ σου· καὶ ἐλέους σπλάγχνα καὶ φιλαν-
θρωπίας· διανοίγων ἡμῖν ἐν τῇ φρικτῇ καὶ φοβε-
ρᾷ σου παρουσίᾳ· καὶ τῆς βασιλείας σου· ἀξί-
ους ἡμᾶς ποίησον· σὺ γὰρ εἶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν
ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δό-
ξαν ἀναπέμπομεν· σὺν τῷ ἀνάρχῳ καὶ σῷ ἁγί-
ῳ πατρί· καὶ τῷ ὁμοουσίῳ καὶ παναγίῳ καὶ ἀγα-
θῷ καὶ παντοδυνάμῳ· καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι·

μῶν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων. Ἀμήν.

Καὶ ἐπισυνάπτει τὴν δ' εὐχὴν ἀπολυτ(ικήν).

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ ὕψιστος, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασί-
αν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν
ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας· ὁ διαχωρίσας
ἀνὰ μέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκό-
τους, καὶ τὸν ἥλιον θέμενος εἰς ἐξουσίαν τῆς
ἡμέρας, σελήνην δὲ καὶ ἀστέρας εἰς ἐξουσί-
αν τῆς νυκτός· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ἁμαρ-
τωλοὺς καὶ ἐν τῇ παρούσῃ ὥρᾳ προφθά-
σαι τὸ πρόσωπόν σου ἐν ἐξομολογήσει, καὶ τὴν
ἑσπερινήν σοι λατρείαν προσαγαγεῖν· αὐτὸς φι-
λάνθρωπε Κύριε, κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν
ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, καὶ πρόσδεξαι
αὐτὴν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας· παράσχου δὲ ἡμῖν
τὴν ἑσπέραν ταύτην καὶ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα
εἰρηνικήν· ἔνδυσον ἡμᾶς ὅπλα φωτός· ῥῦσαι
ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ καὶ παντὸς πράγμα-
τος ἐν σκότει διαπορευομένου· καὶ δὸς ἡμῖν
τὸν ὕπνον, ὃν εἰς ἀνάπαυσιν τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν
ἐδωρήσω, πάσης διαβολικῆς φαντασίας
ἀπηλλαγμένον· ναί, δέσποτα, τῶν ἀγαθῶν χο-
ρηγέ, ἵνα καὶ ἐν ταῖς κοίταις ἡμῶν κατανυγό-
μενοι, μνημονεύωμεν καὶ ἐν νυκτὶ τοῦ ἁγί-

ου ὀνόματός σου· καὶ τῇ μελέτῃ τῶν σῶν ἐντο-
λῶν καταυγαζόμενοι, ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς
διανιστώμεθα πρὸς δοξολογίαν τῆς σῆς ἀγα-
θότητος, δεήσεις καὶ ἱκεσίας τῇ σῇ εὐσπλαγ-
χνίᾳ προσάγοντες, ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν
καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· ὃν ταῖς πρεσβείαις
τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν ἐλέει ἐπίσκεψαι.

Καὶ ὅτε εἴπῃ ὁ διάκονος τῆς Παναγίας, ἐκφώνως ὁ ἀρχ(ιερεύς)·
Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δό-
ξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι·
Ὁ λαός· Ἀμήν. Ὁ ἀρχιερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.
Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος τὸ Τὰς κεφαλάς, ἐπεύχεται·
Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κλίνας οὐρανοὺς καὶ καταβὰς
ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἔπιδε ἐπὶ τοὺς
δούλους σου καὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου· σοὶ
γὰρ τῷ φοβερῷ καὶ φιλανθρώπῳ κριτῇ οἱ σοὶ δοῦ-
λοι τὰς ἑαυτῶν ὑπέκλιναν κεφαλάς, καὶ τοὺς ἑ-
αυτῶν ὑπέταξαν αὐχένας, οὐ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἀνα-
μένοντες βοήθειαν, ἀλλὰ τὸ σὸν περιμένον-
τες ἔλεος, καὶ τὴν σὴν ἀπεκδεχόμενοι σωτηρί-
αν· οὓς διαφύλαξον ἐν παντὶ καιρῷ, καὶ κα-
τὰ τὴν παροῦσαν ἑσπέραν καὶ τὴν προσιοῦ-
σαν νύκτα, ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ, ἀπὸ πάσης
ἀντικειμένης ἐνεργείας, διαλογισμῶν
ματαίων, καὶ ἐνθυμήσεων πονηρῶν.

Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου εὐλογημένον
καὶ δεδοξασμένον· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος· νῦν· καὶ ἀεί· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων:
ὁ λαός· ἀμήν. ὁ διάκονος· ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν
Καὶ ἀπερχόμεθα εἰς ἅγιον Πέτρον καὶ εἰς τὸ βῆ-
μα· καὶ ποιοῦμεν τὰ κατάγραφα· ἔνθα γίνεται
εἰς τὸ κενοτάφιον ἡ διανομὴ τοῦ κηρίου παρὰ τοῦ
πατριάρχου· καὶ ἐξερχόμεθα.
Καὶ οὕτω μὲν ποιεῖ ἡ τοῦ θεοῦ μεγάλη ἐκκλησία τὴν τῶν
γονυκλισιῶν ἤτοι γονυκλισίας τῆς πεντηκοστῆς ἀ-
κολουθίαν· ὥσπερ αἱ λοιπαὶ καὶ αἱ καθολικαὶ καὶ αἱ
κατὰ τοὺς οἴκους καὶ τὰ μοναστήρια· ἀλλήλαις ἄλλως ποι-
εῖ καὶ ἑτέρα ἑτέρως· ἡ μὲν γὰρ μετὰ τὸ προκείμενον
καὶ τὴν ἐκτενῆ ἱκεσίαν, τὰς τέσσαρας ὁμοῦ· καὶ οὕτω τὸ κα-
ταξίωσον κύριε· καὶ τὰ πληρωτικὰ νῦν ἀπόλυσιν· καὶ τὴν λοιπὴν ἀ-
κολουθίαν· ἡ δὲ μετὰ τὸ προκείμενον τὰς εὐχάς· καὶ τὴν ἐκ-
τενῆ ἐν τῷ τέλει τοῦ λυχνικοῦ· ἡ δέ, μετὰ τὸ
προκείμενον καὶ τὴν ἐκτενῆ, εὐχὴν μίαν καὶ στιχηρὸν καὶ πά-
λιν ἑτέραν εὐχὴν καὶ ἕτερον στιχηρόν· καὶ ἀνθ᾽ ἑτέρας ἑ-
τέραν· καὶ ἕτερον· αἱ δέ, τὰς τρεῖς πρὸ τῶν στιχηρῶν
καὶ τὴν δευτέραν μετὰ τὰ στιχηρά· καὶ οὕτως νῦν ἀπολύεις τὸν
δοῦλόν σου· αἱ δὲ τὰς τρεῖς μόνας· καὶ τὴν δευτέραν οὐ
λέγουσιν· οὐ καλῶς οὐδὲ δικαίως· ὡς ἐκ κα-
κοῦ τῶν ἱερέων ἀκριβείας καὶ εἰδήσεως ἔχει, ἢ
ἀμαθείας καὶ ἀγροικίας ἢ ἀσιτίας ὡς καί τινες

τῶν ἐκκλησιῶν παρέλαβε. +

εὐχὴ ἀντιφώνου α΄ τοῦ λυχνικοῦ + με΄
Κύριε οἰκτίρμον καὶ ἐλεῆμον· μακρόθυμε καὶ πο-
λυέλεε· ἐνώτισαι τὴν προσευχὴν ἡμῶν· καὶ
πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεως ἡμῶν· καὶ
ποίησον μεθ᾽ ἡμῶν σημεῖον εἰς ἀγαθόν· ὁδήγη-
σον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῇ
ἀληθείᾳ σου· εὔφρανον τὰς καρδίας ἡμῶν
εἰς τὸ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου· διότι μέγας
εἶ καὶ ποιῶν θαυμάσια· σὺ εἶ ὁ θεὸς μόνος· καὶ οὐ-
κ ἔστιν ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς κύριε· δυνατὸς ἐν ἐλέει
καὶ ἀγαθὸς ἐν ἰσχύϊ· εἰς τὸ βοηθεῖν· καὶ παρακα-
λεῖν· καὶ σῴζειν πάντας τοὺς ἐλπίζοντας εἰς τὸ
ὄνομα τὸ ἅγιόν σου: ἐκφώνησις
Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα· τιμή· καὶ προσκύνησις· τῷ πατρὶ
καὶ τῶν: ·:· εὐχὴ ἀντιφώνου β΄·:
Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς ἡμᾶς· μηδὲ τῇ ὀρ-
γῇ σου παιδεύσῃς ἡμᾶς· ἀλλὰ ποίησον μεθ᾽ ἡ-
μῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου· ἰατρὲ καὶ θερα-
πευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν· ὁδήγησον ἡμᾶς· ἐπὶ
λιμένα θελήματός σου· φώτισον τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς τῶν καρδιῶν ἡμῶν εἰς ἐπίγνωσι-
ν τῆς σῆς ἀληθείας· καὶ δώρησαι ἡμῖν τὸ λοι-
πὸν τῆς παρούσης ἡμέρας εἰρηνικὸν καὶ

ἀναμαρτήτου· καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου: ἐκφώ(νως)

Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς:

εὐχ(ὴ) ἀντιφώνου γ':

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, μνήσθητι ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σου ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι τὸ ἅγιον καὶ προσκυνητὸν ὄνομά σου· καὶ μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς προσδοκίας τοῦ ἐλέους σου· ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν, Κύριε, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἀγαπᾶν καὶ φοβεῖσθαί σε ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ ποιεῖν ἐν πᾶσι τὸ θέλημά σου:

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι:

∴ εὐχὴ ἀντιφώνου δ':

ϛ Ὁ τοῖς ἀσιγήτοις ὕμνοις καὶ ἀπαύστοις δοξολογίαις ἐν τοῖς ὑψηλοῖς ὑπὸ τῶν ἁγίων δυνάμεων ἀνυμνούμενος, πλήρωσον τὸ στόμα ἡμῶν τῆς αἰνέσεώς σου, τοῦ δοῦναι μεγαλωσύνην τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ· καὶ δὸς ἡμῖν μερίδα καὶ κλῆρον μετὰ πάντων τῶν φοβουμένων σε ἐν ἀληθείᾳ καὶ φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου· πρεσβείαις τῆς ἁγίας θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου: ἐκφώ(νως)

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς αἰῶ(νας):

εὐχ(ὴ) ἀντιφώνου ε'

Εὐλογητὸς εἶ Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἐπιστάμενος τὴν μοῖραν τῶν ἀνθρώπων, ὁ εἰδὼς ὧν χρῄζομεν, ὁ πρὸ ἐκπορίσας ὧν αἰτούμεθα ἡμονοοῦμεν· αὐτὸς φιλάνθρωπε ἐλέησον καὶ κατὰ πάντα τὰ ἀγαθὰ ἱκάνωσον ἡμᾶς ἐν τῷ πλήθει τῶν οἰκτιρμῶν σου. ἀναβῶσαι σχήματι συνδόντι ἐπικαλέσασθαι τὸ ἅγιον ὄνομά σου· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν· ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. καὶ πάντα πρὸς τὸ σύμφορον ἡμῖν οἰκονόμησον: ἐκφώ(νως)

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶ(νας):

∴ εὐχ(ὴ) ἀντιφώνου ϛ'

Κύριε Κύριε, ὁ τῇ ἀχράντῳ σου δυνάμει συνέχων τὰ σύμπαντα, ὁ μακροθυμῶν ἐπὶ πᾶσιν ἡμῖν, καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις ἡμῶν, καὶ μακρύνων ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶν· μνήσθητι τῶν οἰκτιρμῶν σου καὶ τοῦ ἐλέους σου· καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς τῇ σῇ ἀγαθότητι, καὶ δὸς ἡμῖν διαφυγεῖν καὶ τὸ λοιπὸν τῆς παρούσης ἡμέρας ἐκ τῶν τοῦ πονηροῦ ποικίλων μηχανημάτων· καὶ ἀνεπιβούλευτον τὴν ζωὴν ἡμῶν διαφύλαξον τῇ χάριτι τοῦ ἁγίου σου πνεύματος: ἐκφώ(νως)

ἐλέει καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:

∴ εὐχὴ ἀντιφώνου ζ' ∴

Ὁ θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, ὁ ἀνεκδιηγήτῳ ἀγαθωσύνῃ καὶ πλουσίᾳ προνοίᾳ διοικῶν τὴν τῶν ἁπάντων ζωήν· ὁ καὶ τὰ ἐγκόσμια ἡμῖν ἀγαθὰ δωρησάμενος, καὶ κατεγγυήσας ἡμῖν τὴν ἐπηγγελμένην βασιλείαν διὰ τῶν ἤδη κεχαρισμένων ἡμῖν ἀγαθῶν· ὁ ποιήσας ἡμᾶς καὶ τῆς νῦν ἡμέρας τὸ παρελθὸν μέρος ἀπὸ παντὸς ἐκκλῖναι κακοῦ· δώρησαι ἡμῖν καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἀμέμπτως ἐκτελέσαι ἐνώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου, ὑμνοῦντάς σε τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ φιλάνθρωπον θεὸν ἡμῶν: ἐκφώνησις

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι·

∴ εὐχὴ ἀντιφώνου η' πρὸ τοῦ Κύριε ἐκέκραξα ∴

Ἑσπέρας καὶ πρωῒ καὶ μεσημβρίας αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, εὐχαριστοῦμεν καὶ δεόμεθά σου, δέσποτα τῶν ἁπάντων· κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου· καὶ μὴ ἐκκλίνῃς τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς λόγους πονηρίας, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς. ὅτι πρὸς σέ, κύριε κύριε, οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν, καὶ ἐπὶ σοὶ ἠλπίσαμεν· μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς ὁ θεὸς ἡμῶν:

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:

Καὶ μετὰ τὸ προκείμενον καὶ τὸ κύριε ἐλέησον γίνεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως εὐχὴ ἀντίφωνον α', ἐν ᾧ ψάλλεται Ταῖς πρεσβείαις τῆς θεοτόκου, ἔχουσα οὕτως:

Εὐλογητὸς εἶ, κύριε, δέσποτα παντοκράτορ, ὁ φωτίσας τὴν ἡμέραν τῷ φωτὶ τῷ ἡλιακῷ, καὶ τὴν νύκτα φαιδρύνας ταῖς αὐγαῖς τοῦ πυρός· ὁ τὸ μῆκος τῆς ἡμέρας διελθεῖν ἡμᾶς καταξιώσας καὶ προσεγγίσαι ταῖς ἀρχαῖς τῆς νυκτός· ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· καὶ πᾶσιν ἡμῖν συγχωρήσας τὰ ἑκούσια καὶ τὰ ἀκούσια ἁμαρτήματα, πρόσδεξαι τὰς ἑσπερινὰς ἡμῶν ἱκεσίας· καὶ κατάπεμψον τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου καὶ τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου· τείχισον ἡμᾶς ἁγίοις ἀγγέλοις· ὅπλισον ἡμᾶς ὅπλοις δικαιοσύνης· περιχαράκωσον ἡμᾶς τῇ ἀληθείᾳ σου· φρούρησον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου· ῥῦσαι ἡμᾶς πάσης περιστάσεως καὶ πάσης ἐπιβουλῆς τοῦ ἀντικειμένου· παράσχου τε ἡμῖν καὶ τὴν παροῦσαν ἑσπέραν σὺν τῇ ἐπερχομένῃ νυκτὶ τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικήν, ἀναμάρτητον, ἀσκανδάλιστον, ἀ-

φαρτῶν· καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς
ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας θκου· καὶ πάν
των τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος σοι εὐαρεστησάν
των:- ἐκφω

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν ὁ θς ἡμῶν. καὶ σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ
εὐχὴ ἀντιφώνου β· ἐν ᾧ ψάλλεται ὁ μονογενής

Κε κε· ὁ ῥυσάμενος ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς βέλους
πετομένου ἡμέρας· ῥῦσαι ἡμᾶς καὶ ἀπὸ παν
τὸς πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου·
πρόσδεξαι θυσίαν ἑσπερινήν· τὰς τῶν χειρῶν
ἡμῶν ἐπάρσεις· καταξίωσόν τε ἡμᾶς καὶ τὸ
νυκτερινὸν στάδιον ἀμέμπτως διελθεῖν· ἀ
πειράστους κακῶν· καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς· πά
σης ταραχῆς καὶ δειλίας ἐκ τοῦ διαβόλου ἡ
μῖν προσγινομένης· χάρισαι ταῖς ψυχαῖς ἡ
μῶν κατάνυξιν· καὶ τοῖς λογισμοῖς ἡμῶν μέ
ριμναν τῆς ἐν τῇ φοβερᾷ καὶ δικαίᾳ σου κρί
σει ἐξετάσεως· καθήλωσον ἐκ τοῦ φόβου σου
τὰς σάρκας ἡμῶν· καὶ νέκρωσον τὰ μέλη ἡμῶν
τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· ἵνα καὶ ἐν τῇ καθ' ὕπνον ἡσυ
χίᾳ ἐμφαιδρυνώμεθα τῇ θεωρίᾳ τῶν κρι
μάτων σου· ἀπόστησον ἀφ' ἡμῶν· πᾶσαν φαν
τασίαν ἀπρεπῆ καὶ ἐπιθυμίαν βλαβεράν· δια
νάστησόν τε ἡμᾶς ἐν τῷ καιρῷ τῆς προσευχῆς·

ἐστηριγμένους τῇ πίστει· καὶ προκόπτοντας
ἐν τοῖς παραγγέλμασί σου:- ἐκφω

Εὐλογίας καὶ ἀγαθότητι τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ
μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ· σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγα
θῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς αἰ· εὐχὴ ἀντιφώνου γ τοῦ

Ὁ θς ὁ μέγας καὶ αἰώνιος· ὁ ἅγιος καὶ φιλάνθρωπος· ὁ τρισάγιον·
καταξιώσας ἡμᾶς καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ στῆναι
κατενώπιον τῆς ἀπροσίτου σου δόξης· εἰς ὕ
μνον καὶ αἶνον τῶν θαυμασίων σου· ἱλάσθητι
ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις δούλοις σου· καὶ παράσχου
χάριν· τοῦ μετὰ συντετριμμένης καρδίας ἀνε
ορίστως προσενέγκασθαι τὴν τρισάγιον δοξολο
γίαν· καὶ τὴν εὐχαριστίαν τῶν μεγάλων σου δω
ρεῶν· ἃς ἐποίησας καὶ ποιεῖς πάντοτε εἰς ἡμᾶς·
μνήσθητι κε· τῆς ἀσθενείας ἡμῶν· καὶ μὴ συν
απολέσῃς ἡμᾶς ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν· ἀλλὰ
ποίησον μέγα ἔλεος μετὰ τῆς ταπεινώσεως
ἡμῶν· ἵνα τὸ τῆς ἁμαρτίας σκότος διαφυγόν
τες· ἐν ἡμέρᾳ δικαιοσύνης περιπατήσωμεν·
καὶ ἐνδυσάμενοι τὰ ὅπλα τοῦ φωτὸς ἀνεπι
βούλευτοι διαμείνωμεν ἀπὸ πάσης ἐπηρεί
ας τοῦ πονηροῦ· καὶ μετὰ παρρησίας δοξάσω
μεν ἐπὶ πᾶσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν καὶ φι
λάνθρωπον θν:- ἐκφω

Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ θς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμ

ι

πομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν:
∴ εὐχὴ κατηχουμένων μετὰ τὸ τρισάγιον τοῦ λυχνικοῦ:
Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ κατηχούμενοι τοῦ λυχνικοῦ,
οὐ πώποτε γίνονται· ἀλλ' ἐν πέμπτῃ καὶ τρίτῃ·
μόνον· καὶ οὐδὲ ἐν ταύταις ἁπλῶς· ἀλλ' ὅτε μὴ ἔ-
χει λειτουργίαν ἢ ἐκκλησίαν ἢ λιτήν· λειτουργί-
ας γὰρ ἢ λιτῆς οὔσης, οὐ γίνονται:
Ὁ θεὸς ὁ τῶν κρυπτῶν γνώστης· ὁ εἰδὼς τὰ πάντα
πρὶν γενέσεως αὐτῶν· ὁ μὴ βουλόμενος τὸν θά-
νατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ· ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν
αὐτόν: αὐτὸς ἐπίδε ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου
σου ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς κατηχουμένους·
διάνοιξον τὰ ὦτα τῶν καρδιῶν αὐτῶν· πρὸς τὸ
εἰσδέξασθαι τὸ μυστήριον τοῦ μονογενοῦς σου
υἱοῦ καὶ θεοῦ ἡμῶν· ἀναγέννησον αὐτοὺς δι' ὕδα-
τος καὶ πνεύματος· εἰς τὴν αἰώνιόν σου βασιλείαν: ἐκφώ(νως)
Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον
καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ:
Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· καὶ νῦν προσερχόμεθα ἐν ὅλῃ καρ-
δίᾳ· καὶ ἐπικαλούμεθα τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου· καὶ
εὐχαριστοῦμέν σοι· τῷ διαφυλάξαντι ἡμᾶς εἰς
τὸ μῆκος τῆς ἡμέρας· καὶ ἀγαγόντι εἰς τὸ ἑσπέ-
ρινὸν φῶς· καὶ δεόμεθά σου· δὸς ἡμῖν διελθεῖν
ἀμέμπτως· καὶ τὴν παροῦσαν ἑσπέραν σὺν τῇ
ἐπερχομένῃ νυκτί· καὶ πάντα τὸν χρόνον·

τῆς παροικίας ἡμῶν· ἔνδυσον ἡμᾶς τὴν πα-
νοπλίαν τοῦ ἁγίου σου πνεύματος· κατὰ τῶν πνευ-
μάτων τῆς πονηρίας· καὶ κατὰ τῶν παθῶν
τῆς σαρκός· πάσης ἁμαρτίας ἀπόστησον· καὶ
τῆς αἰωνίου σου βασιλείας ἀξίωσον:
Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα· τιμὴ καὶ προσκύνησις τῷ πατρὶ
καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς αἰῶ(νας):
∴ εὐχὴ πιστῶν β':
Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τὸ ἀπρόσιτον οἰκῶν φῶς· ὁ τω
ραγγέλων ἐν τῷ μεγαλείῳ σου ἐλθεῖν τὴν παροῦσαν ἡ-
μέραν· καὶ ἐπὶ τὴν ἑσπερινὴν δοξολογίαν ἡ-
μᾶς προσκαλούμενος· πρόσδεξαι τὴν ἱκεσί-
αν ἡμῶν τῶν ἀναξίων σου δούλων· καὶ ῥῦσαι
μὲν ἡμᾶς ἐκ τοῦ σκότους τῆς ἁμαρτίας; φώ-
τισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν καρδιῶν ἡμῶν ἵ-
να πάντοτε ἐν τῷ φόβῳ σου διαμένοντες καὶ
ἐν τῷ φωτί σου περιπατοῦντες· καταμόνοι
μὲν τῷ θαυμαστῷ σου· ἐπὶ τοῖς δοξάζομεν
τὸν σὲ τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ φιλάνθρωπον θεόν·
Ὅτι σὸν τὸ κράτος· καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία· καὶ ἡ δύναμις·
καὶ ἡ δόξα· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν
∴ εὐχὴ γ'· ἢ τῆς ἀπολύσεως:
Θεὸς ὁ μέγας καὶ ὕψιστος· ὁ μόνος ἔχων ἀθανασί-
αν· φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον· ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν
ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας· ὁ διαχωρίσας ἀνὰ

μέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀναμέσον τοῦ σκότους· καὶ
τὸν ἥλιον θέμενος εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας·
σελήνην δὲ καὶ ἀστέρας εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός·
ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ ἐπὶ
τῆς παρούσης ὥρας προφθάσαι τὸ πρόσω-
πόν σου ἐν ἐξομολογήσει· καὶ τὴν ἑσπερινήν
σοι λατρείαν προσαγαγεῖν· αὐτὸς φιλάνθρωπε
Κύριε· κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν ὡς θυμί-
αμα ἐνώπιόν σου· καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς ὀσ-
μὴν εὐωδίας· παράσχου δὲ ἡμῖν τὴν ἑσπέραν
ταύτην· καὶ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα εἰρηνικήν· ἔν-
δυσον ἡμᾶς ὅπλα φωτός· ῥῦσαι ἀπὸ φόβου
νυκτερινοῦ· καὶ παντὸς πράγματος ἐν σκότει
διαπορευομένου· καὶ δὸς ἡμῖν τὸν ὕπνον ὃν
εἰς ἀνάπαυσιν τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν ἐδωρήσω·
πάσης διαβολικῆς φαντασίας ἀπηλλαγμέ-
νον· ναὶ δέσποτα τῶν ἀγαθῶν χορηγέ· ἵνα
καὶ ἐπὶ ταῖς κοίταις ἡμῶν κατανυγόμενοι·
μνημονεύωμεν· καὶ ἐν νυκτὶ τοῦ παναγίου
ὀνόματός σου· καὶ τῇ μελέτῃ τῶν σῶν ἐντο-
λῶν καταυγαζόμενοι· ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς
διανιστώμεθα πρὸς δοξολογίαν τῆς σῆς ἀγα-
θότητος· δεήσεις καὶ ἱκεσίας τῇ σῇ εὐσπλαγ-
χνίᾳ προσάγοντες ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτι-
ῶν· καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· ὃν ταῖς πρεσβεί-

αις τῆς ἁγίας θεοτόκου ἐν ἐλέει ἐπίσκεψαι:
Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος θεὸς ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν δόξαν
ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι:
Ὁ ἱερεύς, Εἰρήνη πᾶσιν· Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος
τὰς κεφαλάς. ἐπεύχεται ὁ ἱερεύς:-
Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ κλίνας οὐρανοὺς καὶ καταβὰς ἐ-
πὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἔπιδε ἐπὶ τοὺς δού-
λους σου· καὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου· σοὶ γὰρ
τῷ φοβερῷ καὶ φιλανθρώπῳ κριτῇ· οἱ σοὶ δοῦλοι·
τὰς ἑαυτῶν ἔκλιναν κεφαλάς· καὶ τοὺς ἑαυτῶν
ὑπέταξαν αὐχένας· οὐ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἀναμένον-
τες βοήθειαν· ἀλλὰ τὸ σὸν περιμένοντες ἔλε-
ος· καὶ τὴν σὴν ἀπεκδεχόμενοι σωτηρίαν· οὓς διαφύ-
λαξον ἐν παντὶ καιρῷ· καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν
ἑσπέραν· καὶ τὴν προσιοῦσαν νύκτα· ἀπὸ παν-
τὸς ἐχθροῦ· ἀπὸ πάσης ἀντικειμένης ἐνερ-
γείας· διαλογισμῶν ματαίων· καὶ ἐνθυμή-
σεων πονηρῶν: ἐκφω
Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου εὐλογημένον
καὶ δεδοξασμένον· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος:
Ὁ διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν:
εὐχὴ τῶν κατὰ γύρων γινομένων ἐν τοῖς κενοφυλακ· ιϛ
τοῦ διακόνου ποιοῦντος τὴν συναπτήν· ἐπεύχεται ὁ ἱερεύς·
Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ θησαυρὸς τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν·
ὁ παντὸς ἁγιασμοῦ χορηγός· ὁ κτίσας ἡμ

εὐέργοις ἀγαθοῖς· ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσω-
μεν· ἐπεὶ καὶ γέγονεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν· ὁ ποι-
ήσας ἡμᾶς σκεύη σου ἡγιασμένα. καὶ εὐχρη-
στα τῷ δεσπότῃ ἁρμοσθῆναι πρὸς πᾶν ἔργον
ἀγαθὸν ἐξηρτισμένοις ἐποικοδομηθεῖσι τοῖς
θεμελίοις τῆς σῆς ἐπιγνώσεως· χρυσὸν ἄρ-
γυρον· λίθοις τιμίοις· τὰς θείας καὶ ζωοποι-
οὺς ἐντολάς· πόλιν καὶ ἐνδιαίτημα τῆς σῆς
ἀγαθότητος· τὴν ἡμετέραν γενέσθαι ψυχήν·
ἵνα ἐνοικῶν ἐν ἡμῖν· καὶ ἐμπεριπατῶν· ὁδο-
ποιήσῃς ἡμῖν· καὶ τὴν εἰς τὴν αἰώνιόν σου βα-
σιλείαν ὁδόν. καὶ δόξαν: ἐκφώ(νως)

Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν· καὶ ἁγίοις ἐπαναπαύῃ· καὶ
σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ· καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι:

ὁ ἱερεύς, εἰρήνη πᾶσι. ὁ διάκονος. τὰς κεφαλὰς. ὁ ἱερεύς:

Δέσποτα παράσχε· τοῖς κλίνασί σοι τὸν αὐχέ-
να τοῦ σώματος. δεόμεθα· δὸς ἡμῖν πάντο-
τε ἐν ὀρθῷ καὶ ἀκλινεῖ τῷ φρονήματι· τὴν
οὐράνιον δόξαν περισκοπεῖν· καὶ τῆς σῆς προ-
σαν ἀξίαν μακαριότητι:– ἐκφώ(νως)

Ὅτι σὸν τὸ κράτος· καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία. καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ
δόξα· τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν:

∴ εὐχὴ λεγομένη ἐν τῷ ἁγίῳ βαπτιστηρίῳ· μετὰ τὸ λουτρόν ∴

Καὶ νῦν εὐχαριστοῦμέν σοι δέσποτα τῷ θεῷ καὶ
πατρὶ· τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς· εἰς τὴν μερίδα

τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί· ὅτι ἐρρύ-
σω ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους· καὶ μετέ-
στησας εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης
σου· ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν· τὴν ἄφεσιν
τῶν ἁμαρτιῶν διὰ υἱοῦ αὐτοῦ μόνου· καὶ τῆς ἐπουρανί-
ου σου δόξης τὴν κληρονομίαν· ἵνα οἱ συμμορ-
φωθέντες τῷ θανάτῳ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ
ἁγίου βαπτίσματος· διὰ τῆς κατὰ τὰς ἐντολὰς
αὐτοῦ πολιτείας· καὶ ἀποστροφῆς πάντων τῶν
σαρκικῶν παθημάτων· κοινωνοὶ· καὶ τῆς ἀνα-
στάσεως αὐτοῦ· καὶ τῆς αἰωνίου βασιλείας ἐν
τῇ λαμπρότητι τῶν ἁγίων σου· ἐν τῷ φωτὶ τοῦ
προσώπου σου γενώμεθα: ἐκφώ(νως):

Ὅτι σὺ εἶ ὁ φωτισμὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ
καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεί:

ὁ ἱερ(εύς). εἰρήνη πᾶσι. ὁ διάκ(ονος). τὰς κεφαλὰς. ὁ ἱερ(εύς).

Κύριε κύριε· ὁ διὰ τῆς κατὰ σάρκα ἐπιφανείας τοῦ μο-
νογενοῦς ζομ σου υἱοῦ καὶ θεοῦ ἡμῶν ἐγκαινί-
σας ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν· τὴν δι' ὕ-
δατος καὶ πνεύματος ἀναγέννησιν· αὐτὸς δέσποτα τὴν
ἐν αὐτῷ τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι δεδομένην ἡμῖν
τοῦ ἁγίου σου πνεύματος χάριν ἀναφαίρετον ἡμῖν
διατήρησον· φωτίζων ἡμῶν τὰς ψυχάς· καὶ
τὰ σώματα· εἰς ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθεί-
ἐρ ας· καὶ ἐργασίαν τῶν προσταγμάτων σου:–

ἐκ φω(νῆς)

Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θ(εὸ)ς ἡμῶν, ὁ Θ(εὸ)ς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν, καὶ σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Π(ατ)ρὶ καὶ τῷ Υἱῷ:
ὁ Διάκονος: Σοφία:
Χ(ριστ)ὸς ὁ Θ(εὸ)ς ἡμῶν, διὰ πρεσβειῶν τῆς παναχράν-
του αὐτοῦ μ(ητ)ρ(ὸ)ς, καὶ τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου προφή-
του προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, καὶ πάν-
των αὐτοῦ τῶν ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σώσαι τὰς ψυ-
χὰς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν:

+ εὐχὴ κατὰ παννυχίδα:
∴ εὐχὴ ἀντιφώνου α' τῆς παννυχίδος ∴
Ὁ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἡμέρας τῇ θεωρίᾳ τῆς
ἐν τῇ κτίσει μεγαλουργίας σου ἐντρυφήσαντας
Κ(ύρι)ε· καὶ διὰ ταύτης σε τὸν γενέτην ἐγνωκότας ἁπάν-
των. καὶ τῶν ὑπερφυῶν θαυμάτων ποιητήν.
ὑπερεκπλαγέντας καὶ δοξάσαντάς σε· καὶ νῦν τὴν
ταύτης παρεμβολὴν ἀξίως [illegible] αἰνοῦντάς σοι
προσάγομεν· καταμανθάνοντες τῆς μεγάλης σου σο-
φίας τὴν πρόνοιαν· ὅτι ἔθου σκότος, καὶ ἐγένετο νύξ,
ἀνθρώποις μὲν κόπων ἀνάπαυσιν φέρουσαν, θηρί-
οις δὲ τροφῆς πορισμόν. καὶ μετὰ τοῦ προφήτου
ὑμνοῦμέν σοι· ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου Κ(ύρι)ε·
πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας. διὸ δεόμεθά σου φι-
λάνθρωπε [illegible] ἡμῖν [illegible] τὸ παροργισ-

μὸν ἡμῶν. σὺ τὸν τῆς δικαιοσύνης ἥλιον· ἀλλὰ
διὰ παντὸς ἡμᾶς, ἐν τῷ φωτισμῷ τῆς σῆς κα-
ταλάμψαι [illegible] χάριτος· ἵνα ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν
νυκτὶ δοξάζωμεν τὴν ἀκατάληπτόν σου με-
γαλειότητα: ἐκ φω(νῆς)
Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ
Π(ατ)ρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πν(εύματ)ι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας [illegible] ∴ εὐχὴ ἀντιφώνου β' +
Σὲ τὸν ἄπλετον καὶ ἀνέσπερον φῶς ὁ Θ(εὸ)ς ἡμῶν, πα-
ρ' οὗ καὶ παραλλαγὴ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα·
ἐν τῷ παρόντι καιρῷ τῆς νυκτὸς ἀνυμνοῦντες,
δεόμεθα· συνεγρηγορεῖν τοῖς σωματικοῖς ὀ-
φθαλμοῖς καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν λογισμούς·
ἐν τῇ θεωρίᾳ τῆς δόξης σου· καταξίωσον. καὶ
μήτι ματαιογνωμοσύνης [illegible] στε-
ρηθῶμεν τῆς πνευματικῆς φωνῆς τῆς ἐν σοὶ ἀγαλλιά-
σεως καὶ ἐξομολογήσεως. ἀλλ' ἐν ψαλμοῖς
καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς. ᾄδοντες ἐν ταῖς
καρδίαις ἡμῶν καὶ ἐν τῷ στόματι ἡμῶν σοὶ τῷ Θ(ε)ῷ·
τῆς παρουσίας [illegible] ἡμᾶς· ὅπως καὶ ἠ-
χούντων [illegible] ἀπολαῦσαι
[illegible] ἀξιωθῶμεν: ἐκ φω(νῆς)
Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ
μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Π(ατ)ρ(ὸ)ς καὶ τοῦ Υἱοῦ·

Εὐχὴ ἀντιφώνου γ'

Ὁ τὴν ἄϋλον καὶ ἀκατάπαυστον δοξολογίαν
ὑπὸ τῶν ὑμνούντων ἀσωμάτων καὶ νοερῶν ἁγίων
δυνάμεων δεχόμενος θεός· ὁ εἰς ἐσχάτων παραχθὲν
ὑλικόν· ἀλλὰ τῆς σῆς ἀπροσίτου δόξης. καὶ ἀϊδίοις
ἐλλάμψεσι τὸ ἀϊδίαι φαιδρυνόμεναις ταῖς τῆς ἀγγελικῆς
σου λατρείας χαρίζεσθαι. ὁ δοὺς ἐν ὕμνοις σοὶ τὴν ἡ-
μετέραν ταπείνωσιν· καὶ πρὸς δόξαι τὴν ὑ-
σιωπῆ ... τῆς ἀτίμης ἀσθενείας μεμνῆσθαι· τῶν
ὑπερουρανίων νοῶν· προσάγομεν ὕμνον σοι· ἀπα-
ἡμῖν ... τὴν ἐμποδίαν μέλλει πρὸς τὸ ἀξ-
ιον ἀφορῶντες ... τῆς ἡμετέρας ζωῆς. ἀλλ' ὢ τοῦ
τὸ ἄμετρον τῆς σῆς ἀγαθότητος· δι' ἣν παρήγα-
γες ἡμᾶς ἐκ μὴ ὄντων· καὶ πρὸς τὸ εἶναι σωτηρίας
καὶ τῆς σῆς ... τὴν εὐωδίαν· διὰ τῶν ἁγίων
σου γραφῶν ἐνδωμάτισας ἡμῖν· ὑμνεῖν σε τὸν μό-
νον ἅγιον· ἄρρητόν τε καὶ ἀκατάληπτον· τῶν
ἀσωμάτων ... τὴν ... προσκυ-
νοῦντες δοξάζομεν· αἰτούμενοι· τὴν ἐκ τοῦ
σκότους τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν λύτρωσιν· καὶ ἐν
τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου· ἀπολαύειν τῆς τῶν
μακαριότητος:— ἐκφώ(νησις)

Ὅτι σὸν τὸ κράτος· καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύ(ναμις)· καὶ ἡ
δόξα· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν

Εὐχὴ τῆς ἀπολύσεως τῆς παννυχίδος

Δέσποτα παντοκράτορ· ἀκατάληπτε· καὶ ἀρχί-
φωτος καὶ ἀπερινόητος δύναμις· ὁ τῆς μονογε-
νοῦς καὶ ἐνυποστάτου σοφίας πατήρ· ὁ τοῦ ζωο-
ποιοῦ καὶ ὁμοδυνάμου σου πνεύματος προβολεύς· ὁ διὰ
σπλάγχνα ἐλέους καὶ ἄφατον ἀγαθότητα μὴ ὑπε-
ριϊδὼν τὴν ἀτίμην φύσιν τῷ σκότει τῆς ἁμαρτί-
ας συνεχομένην· ἀλλὰ τῷ φαιδρῷ φωτὶ τῶν ἱερῶν
σου διδαγμάτων· διά τε νόμου καὶ προφητῶν ἀναλάμ-
ψας ἡμῖν· ἔσχατον δὲ αὐτὸν τὸν ἀληθινὸν καὶ ἀΐδι-
ον τὸν τῆς δικαιοσύνης ἥλιον τὸν μονογενῆ σου
υἱόν· εὐδοκήσας διὰ σαρκὸς ἀναλάμψαι· καὶ πρὸς
τὴν λαμπρότητα ἡμᾶς τοῦ σοῦ φωτὸς ὁδηγῆσαι γνώμη
θήτω ταῖς ... σου προσέχοντα εἰς τὴν φωνὴν
τῆς δεήσεως ἡμῶν· καὶ δώρησαι ἡμῖν· ἐν ἀγρυ-
πνίᾳ καὶ νήψει ψυχῆς πᾶσαν τὴν τοῦ παρόν-
τος καὶ ... νυκτὸς διελθεῖν· ἐκδεχομένους τῆς
... ἡμέρας τοῦ Χριστοῦ σου καὶ θεοῦ ἡμῶν· καὶ κριτοῦ
ἁπάντων· τὴν παρουσίαν· ἵνα μὴ ἀμαρτητικῶς
κότως καὶ ὑπνοῦντες· ἀλλὰ γρηγοροῦντες καὶ
διεγηγερμένοι ἐν τῇ ἐργασίᾳ τῶν αὐτοῦ ἐντο-
λῶν εὑρεθῶμεν· καὶ εἰς τὴν χαρὰν αὐτοῦ τοῦ κυ-
ρίου ἡμῶν· συνεισέλθωμεν· ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη καὶ λύ-
πη καὶ στεναγμός· ἔνθα ἡ τῶν εὐφραινομένων πάν-
των ...

τῶν ἡμῶν κατοικιῶν ἐν σοί:- ἐκφώ(νησις)
Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι.
Ὁ ἱερεύς, Εἰρήνη πᾶσιν. Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος
τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, ἐπεύχεται ὁ ἱερεύς:

εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, κλῖνον τὸ οὖς τῆς καρδίας ἡμῶν πρὸς
ὑπακοὴν τῶν θείων σου προσταγμάτων, καὶ ἀ-
πόστρεψον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν
τοῦ μὴ προσκεῖσθαι τῇ κοσμικῇ ματαιότητι,
ἀλλὰ ἀτενίζειν τῷ κάλλει τῆς δόξης σου διαπαντός:-
Ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν, καὶ σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγί-
ῳ πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν:

+ εὐχαὶ μεσονυκτικαί:·

:· εὐχὴ ἀντιφώνου α τῶν μεσονυκτικῶν:·

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τοῦ πνεύματος ἁγίου τῷ Δαβὶδ χορηγή-
σας πρὸς ἡμετέραν ὑποτύπωσιν ψάλλειν καὶ
ἐν τε τῇ ὥρᾳ καὶ μέσον νυκτὸς ἐξε-
γειρόμενον τοῦ ἐξομολογεῖσθαί σοι ἐπὶ τὰ κρίμα-
τα τῆς δικαιοσύνης σου, ἱκάνωσον ἡμᾶς τοῦ
ἐξομολογεῖσθαί σοι ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἡμῶν, ἐπί-
σκεψαι ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς τὴν ταπείνω-
σιν ἡμῶν· ὡς ἀγαθοῖς καὶ φρονίμοις οἰκονόμοις καὶ

ἡμᾶς ἀναδειχθῆναι ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς
ἐξετάσεώς σου, πρεσβείαις τῆς ἁγίας θεοτόκου
καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου:- ἐκφώ(νησις)
Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ πατρὶ
καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων:

:· εὐχὴ ἀντιφώνου β :·

Καὶ νῦν ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς καταντήσαντες
κύριε, τὰς κατὰ δύναμιν ἡμῶν χαριστηρίους σοι προσφέ-
ρομεν· καὶ δεόμεθά σου τὸν δωρηθέντα ταῖς
καρδίαις ἡμῶν τῆς γνώσεώς σου θησαυρὸν ἀνε-
ξάλειπτον διαφύλαξον ἐν ἡμῖν καὶ αὔξησον τὸν σπόρον ἐν ἡμῖν
τὸν τῆς σοφίας σου λόγον· καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀ-
πὸ παντὸς πράγματος ἐν σκότει διαπορευο-
μένου:- ἐκφώ(νησις)
Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ
δόξα, τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, νῦν:

:· εὐχὴ ἀντιφώνου β :·

Ὁ θεὸς ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ πατὴρ τῶν αἰώνων, ὁ μήτε ἀρχὴν
μήτε τέλος ἔχων, ὁ λυτρωτὴς τῶν ψυχῶν καὶ
θεμέλιος τῶν φρονημάτων καὶ φύλαξ τῶν
καρδιῶν ἡμῶν, ὁ διὰ τῶν κτισμάτων σου ὑποδεί-
ξας ἡμῖν τῆς σῆς δημιουργίας τὴν ἄφραστον δύ-
ναμιν· αὐτὸς δέσποτα καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν
ὥραν τῆς νυκτὸς πρόσδεξαι ἡμῶν τὴν δέη-
σιν, καὶ τὴν ἐγκαίρου σου ἐνδιάθετον ἀναπλήρωσον

[illegible]ότητι τῷ· καὶ ἀξίους ἡμᾶς ἀναδεῖξον τῆς
σῆς ἀγαθότητος:- ἐκφώ(νησις)

Ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ με-
γαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου:

∴ εὐχὴ τῆς ἀπολύσεως ∴

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ πολλὴν χρηστότητα καὶ
πολλοὺς οἰκτιρμούς σου δωρησάμενος ἡμῖν καὶ
τὸ παρελθὸν μῆκος τῆς νυκτὸς ἀνεπηρέα-
στον ἀπὸ παντὸς κακοῦ· σὺ δέσποτα τῶν ἁπάν-
των δημιουργέ, δὸς ἡμῖν καταντῆσαι ἐπὶ τὰς
ἑωθινὰς εὐχάς· καὶ καταλάμψον ἐν ταῖς καρ-
δίαις ἡμῶν τῷ ἀληθινῷ φωτὶ τὸν τῆς γνώσε-
ώς σου θησαυρόν· ὅπως τὸ ποιεῖν τὸ θέλημά σου:-

ἐκφώ(νησις) Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δό-
ξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν:

Ὁ διάκο(νος)· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν. ὁ ἱερ(εὺς) ἐπεύχεται:

Σοὶ τῷ Θεῷ τῶν αἰώνων δημιουργῷ καὶ πάσης
κτίσεως· ἡμεῖς οἱ ἀχρεῖοι δοῦλοί σου ἐκκλί-
νομεν τὰς ἑαυτῶν κεφαλάς· καὶ δεόμεθά
σου· ἐξαπόστειλον τὴν εὐλογίαν σου τὴν πνευματικὴν
ἐφ' ἡμᾶς· καὶ ἐν πάσῃ σεμνότητι καὶ ἴσως κο-
λλη τῶν ἐντολῶν σου διαφύλαξον τὴν ζωὴν ἡμῶν:

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν· Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν· καὶ σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι:

∴ εὐχὴ ἑωθινὴ α΄ ∴ μθ

Εὐχαριστοῦμέν σοι Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· τῷ ἐξαναστή-
σαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν· καὶ ἐμβαλόν-
τι ἐν τῷ στόματι ἡμῶν λόγον αἰνέσεως· τοῦ προ-
σκυνεῖν καὶ ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου·
καὶ δεόμεθά σου· τοῖς σοῖς οἰκτιρμοῖς· τοῖς καὶ
χρηστότητι καὶ πάντοτε ἐχρήσω περὶ τὴν
ἡμετέραν ζωήν· καὶ νῦν ἐξαπόστειλον τὴν
βοήθειάν σου ἐπὶ τοὺς ἑστῶτας πρὸ προσώ-
που τῆς ἁγίας δόξης σου· καὶ ἀπεκδεχομέ-
νοις τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος· καὶ δὸς αὐ-
τοῖς μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης πάντοτε λα-
τρεύουσί σοι· αἰνεῖν· ὑμνεῖν· προσκυνεῖν· τὴν ἀ-
νεκδιήγητόν σου ἀγαθότητα:- ἐκφώ(νησις)

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ πατρὶ
καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν:-

∴ εὐχὴ ἑωθινὴ β΄ ∴

Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα ἡμῶν πρὸς σὲ ὁ Θεός·
διότι φῶς τὰ προστάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς·
δικαιοσύνην καὶ ἁγιασμὸν ἐν τῷ φόβῳ σου
συνέτισον ἡμᾶς· σὲ γὰρ δοξάζομεν τὸν ὄν-
τως ὄντα Θεόν· κλῖνον τὸ οὖς σου· καὶ ἐπάκου-
σον ἡμῶν· καὶ μνήσθητι Κύριε τῶν συμπαρόν-
των· καὶ συνευχομένων ἡμῖν πάντων· και

τὸ ὄνομα· καὶ σῶσον αὐτοὺς ἐν τῇ δυνάμει σου·
εὐλόγησον τὸν λαόν σου· καὶ ἁγίασον τὴν κλη-
ρονομίαν σου· εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρη-
σαι· ταῖς ἐκκλησίαις σου· τοῖς ἱερεῦσι· τοῖς
βασιλεῦσι· καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου:- ἐκφώ(νησις)
Ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον
καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου· τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς καὶ τοῦ υἱ-
οῦ καὶ τοῦ ἁγίου πν(εύματο)ς· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶ(νας):-

∴ εὐχὴ ἑωθινὴ γ' ∴

Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πν(εῦμ)α ἡμῶν πρὸς σὲ ὁ θ(εό)ς·
διότι φῶς τὰ προστάγματά σου· δίδαξον ἡμᾶς
ὁ θ(εὸ)ς τὴν δικαιοσύνην σου· καὶ τὰς ἐντολάς σου
καὶ τὰ δικαιώματά σου· φώτισον τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς τῶν διανοιῶν ἡμῶν· μήποτε ὑπνώσωμεν
ἐν ἁμαρτίαις εἰς θάνατον· ἐξέλασον πάντα
ζόφον ἀπὸ τῶν καρδιῶν ἡμῶν· χάρισαι ἡμῖν
τὸν τῆς δικαιοσύνης σου ἥλιον· ἀνεπηρέαστον
τὴν ζωὴν ἡμῶν διατήρησον· τῇ σφραγῖδι τοῦ
ἁγίου σου πν(εύματο)ς· κατεύθυνον τὰ διαβήματα
ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης· δὸς ἡμῖν ἰδεῖν τὸν ὄρ-
θρον· καὶ τὴν ἡμέραν ἐν ἀγαλλιάσει· ἵνα σοι
τὰς ἑωθινὰς ἀναπέμπωμεν εὐχάς:- ἐκφώ(νησις)
Ὅτι σὸν τὸ κράτος· καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασι(λεία)· καὶ ἡ δύ(ναμις)· καὶ ἡ δό(ξα):

∴ εὐχ(ὴ) ἑωθινὴ δ' ∴

Δέσποτα ὁ θ(εό)ς· ὁ ἅγιος καὶ ἀκατάληπτος· ὁ εἰπὼν

ἐκ κότους φῶς λάμψαι· ὁ ἀναπαύσας ἡμᾶς·
ἐν τῷ τῆς νυκτὸς ὕπνῳ· καὶ διαναστήσας πρὸς
δοξολογίαν καὶ ἱκεσίαν τῆς σῆς ἀγαθότητος·
δυσωπούμενος ὑπὸ τῆς ἰδίας σου εὐσπλαγ-
χνίας· πρόσδεξαι ἡμᾶς καὶ νῦν· προσκυνοῦν-
τάς σε· καὶ κατὰ δύναμιν εὐχαριστοῦντάς σοι·
καὶ δώρησαι ἡμῖν πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰ-
τήματα· ἀνάδειξον ἡμᾶς υἱοὺς φωτός· καὶ κλη-
ρονόμους τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν· μνήσθητι κ(ύρι)ε
ἐν τῷ πλήθει τῶν οἰκτιρμῶν σου· παντὸς τοῦ
λαοῦ σου· τῶν συμπαρόντων· καὶ συνευχομένων
ἡμῖν· καὶ τῶν ἀπόντων ἀδελφῶν ἡμῶν· τῶν
ἐν γῇ· τῶν ἐν θαλάσσῃ· τῶν ἐν παντὶ τόπῳ
τῆς δεσποτείας σου δεομένων τῆς σῆς φιλαν(θρω)-
πίας καὶ βοηθείας· καὶ πᾶσι χορήγησον τὸ μέγα
σου ἔλεος· ἵνα σωζόμενοι ψυχῇ καὶ σώματι·
πάντοτε διαμένοντες· μετὰ παρρησίας δοξά-
ζωμεν τὸ θαυμαστὸν καὶ εὐλογημένον
ὄνομά σου:- ἐκφ(ώνησις)
Ὅτι θ(εὸ)ς ἐλέους καὶ οἰκτιρμῶν ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ π(ατ)ρὶ· καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πν(εύματ)ι:

∴ εὐχ(ὴ) ἑωθινὴ ε' ∴

Ἀγαθῶν θησαυρέ· πηγὴ ἀενάου· π(ατ)ὴρ ἅγιε·
θαυματοποιέ· παντοδύναμε· παντοκρά-
τορ· πάντες σε προσκυνοῦμεν· καὶ σοῦ δεόμε-
θα·

τῷ σῷ λαῷ· καὶ τοῖς σοῖς οἰκτιρμοῖς ἐπικαλού-
μενοι· ὡς ὁ ὢν ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ ἀντίληψις τῆς ἡμε-
τέρας ταπεινώσεως· μνήσθητι κύριε τῶν
σῶν ἱκετῶν· καὶ προσδέξαι πάντων ἡμῶν
τὰς ἐν ὀρθότητι δεήσεις· ὡς θυμίαμα ἐνώ-
πιόν σου· καὶ μηδένα ἡμῶν ἀδόκιμον ποιή-
σῃς· ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς περιποίησαι, διὰ τῶν
οἰκτιρμῶν σου· μνήσθητι κύριε τῶν ἀγρυπνούν-
των καὶ ψαλλόντων· εἰς δόξαν σὴν· καὶ τοῦ μονο-
γενοῦς σου υἱοῦ καὶ θεοῦ ἡμῶν· καὶ τοῦ ἁγίου σου
πνεύματος· γενοῦ αὐτοῖς, ὁ ὢν θεὸς καὶ ἀντιλήπτωρ·
καὶ προσδέξαι αὐτῶν τὰς ἱκεσίας, ὡς τὸ ὑ-
περουράνιον καὶ νοερόν σου θυσιαστήριον·:- ἐκφώ(νησις)
Ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν· θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν· καὶ σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι
∴ εὐχὴ ἑωθινὴ ς ∴
Εὐχαριστοῦμέν σοι κύριε ὁ θεὸς τῶν σωτηριῶν ἡμῶν· ὅτι
πάντα ποιεῖς εἰς εὐεργεσίαν τῆς ζωῆς ἡμῶν·
ἵνα διὰ παντὸς πρὸς σὲ ἀποβλέπωμεν· τὸν
σωτῆρα καὶ εὐεργέτην τῶν ψυχῶν ἡμῶν· καὶ ὅτι
διανέπαυσας ἡμᾶς ἐν τῷ παρελθόντι τῆς νυ-
κτὸς μέτρῳ· καὶ ἐξήγειρας ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν
ἡμῶν· καὶ ἔστησας εἰς προσκύνησιν τοῦ τιμί-
ου ὀνόματός σου· διὸ δεόμεθά σου κύριε· δὸς ἡμῖν
χάριν καὶ δύναμιν ἵνα καταξιωθῶμεν ψάλ-

λειν σοι συνετῶς· καὶ προσεύχεσθαι ἀδιαλείπτως·
ἐν φόβῳ καὶ τρόμῳ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατερ-
γαζόμενοι· διὰ τῆς ἀντιλήψεως τοῦ χριστοῦ σου·
μνήσθητι κύριε καὶ τῶν ἐν νυκτὶ πρὸς σὲ βοών-
των· ἐπάκουσον αὐτῶν καὶ ἐλέησον αὐτούς· καὶ
σύντριψον ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν τοὺς ἀορά-
τους καὶ πολεμίους ἐχθρούς:- ἐκφώ(νησις)
Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀνα(πέμπομεν)
∴ εὐχὴ ἑωθινὴ ζ ∴
Ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὁ ἐξαναστήσας
ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου· καὶ ἐπισυναγαγὼν ἡμᾶς ἐν τῇ
ὥρᾳ ταύτῃ τῆς προσευχῆς· δὸς ἡμῖν χά-
ριν ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος ἡμῶν· καὶ προσδέ-
ξαι ἡμῶν τὰς κατὰ δύναμιν εὐχαριστίας· καὶ
δίδαξον ἡμᾶς τὰ δικαιώματά σου· ὅτι τί
προσευξόμεθα καθὸ δεῖ, οὐκ οἴδαμεν· ἐὰν
μὴ σὺ κύριε τῷ ἁγίῳ σου πνεύματι ὁδηγήσῃς ἡμᾶς·
διὸ δεόμεθά σου· εἴ τι ἡμάρτομεν μέχρι
τῆς παρούσης ὥρας· ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ
κατὰ διάνοιαν· ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως· ἄ-
νες· ἄφες· συγχώρησον· ἐὰν γὰρ ἀνομίας
παρατηρήσῃς κύριε· κύριε τίς ὑποστήσεται· ὅτι
παρὰ σοὶ ὁ ἱλασμός ἐστι, καὶ παρὰ σοὶ ἡ ἀπολύ-
τρωσις· σὺ εἶ μόνος ἅγιος· ὁ ὢν θεὸς κραταιός,
ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς ἡμῶν· καὶ ἐν

σοὶ καὶ ὑμνήσωσιν ἡμῶν διαπαντός :- ἐκφώνησις
Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου εὐλογημένον·
καὶ δεδοξασμένον· τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου:

∴ εὐχὴ ἑωθινὴ η' ∴

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τὴν τοῦ ὕπνου ῥαθυμίαν ἀπο-
σκεδάσας ἀφ' ἡμῶν· καὶ συγκαλέσας ἡμᾶς κλή-
σει ἁγίᾳ· τοῦ καὶ ἐν νυκτὶ ἐπαίρειν τὰς χεῖρας ἡμῶν·
καὶ ἐξομολογεῖσθαί σοι ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικ-
αιοσύνης σου· πρόσδεξαι ἡμῶν τὰς δεήσεις·
τὰς ἐντεύξεις· τὰς ἐξομολογήσεις, τὰς νυ-
κτερινὰς λατρείας· καὶ χάρισαι ἡμῖν ὁ θεὸς·
πίστιν ἀκαταίσχυντον· ἐλπίδα βεβαίαν· καὶ
ἀγάπην ἀνυπόκριτον· εὐλόγησον ἡμῶν εἰσό-
δους καὶ ἐξόδους· πράξεις· ἔργα· λόγους· ἐν-
θυμήσεις· καὶ δὸς ἡμῖν καταντῆσαι εἰς τὰς
ἀρχὰς τῆς ἡμέρας· αἰνοῦντας· ὑμνοῦντας·
εὐλογοῦντας· τῆς σῆς ἀφράστου δυνάμεως
τὴν ἀγαθότητα :- ἐκφώνησις

Ὅτι εὐλόγηταί σου τὸ ὄνομα· δεδόξασταί σου ἡ βα-
σιλεία· τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν ∴

∴ εὐχὴ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου ∴

Δεῖ δὲ γινώσκειν· ὅτι πάντοτε ἡ εὐχὴ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλη-
σίᾳ οὐ γίνεται· ἀλλ' ἐν ταῖς λοιπαῖς· ἐν αἷς μετὰ τὴν
ς' ᾠδὴν λέγεται τὸ εὐαγγέλιον κατὰ τὰς ἐπισήμους
ἑορτάς :-

Ἔλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν δέσποτα·
τὸ τῆς θεογνωσίας σου ἀπρόσιτον φῶς·
καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν ὀφθαλμοὺς, ἄνοιξον
εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν κηρυγμάτων κατανό-
ησιν· ἔνθες ἡμῖν καὶ τὸν φόβον τῶν μακα-
ρίων σου ἐντολῶν· ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυ-
μίας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτεί-
αν μετέλθωμεν· πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν
σὴν· καὶ φρονοῦντες· καὶ πράττοντες :-
Ὅτι σὺ εἶ, ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν:

∴ εὐχὴ ἑωθινὴ θ' ἤτοι τοῦ ν' ∴

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τὴν διὰ μετανοίας ἄφεσιν τοῖς
ἀνθρώποις δωρησάμενος· καὶ τύπον ἡμῖν ἐπιγνώ-
σεως ἁμαρτημάτων· καὶ ἐξομολογήσεως τὴν
τοῦ προφήτου Δαβὶδ μετάνοιαν· πρὸς συγχώ-
ρησιν ὑποδείξας. αὐτὸς δέσποτα· πολλοῖς ἡμᾶς
καὶ μεγάλοις περιπεπτωκότας, πλημμε-
λήμασιν· ἐλέησον κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος· καὶ
κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου· ἐξάλει-
ψον τὰ ἀνομήματα ἡμῶν· ὅτι σοὶ ἡμάρτομεν
κύριε· τῷ καὶ τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς καρ-
δίας ἡμῶν γινώσκοντι· καὶ μόνῳ ἔχοντι ἐξου-
σίαν ἀφιέναι ἁμαρτίας· καρδίαν δὲ καθαρὰν
κτίσας ἐν ἡμῖν· καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στηρίξας
ἡμᾶς· καὶ τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου γνωρίσ-

ἡμῖν· μηδὲ ἀπορρίψῃς ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ προσώπου σου· ἀλλ' ἀξίωσον ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος θεός, μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς προσφέρειν σοι θυσίαν δικαιοσύνης καὶ ἀναφορὰν ἐν τοῖς ἁγίοις σου θυσιαστηρίοις:– ἐκφώ(νησις)

Ἐλέει καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶ(νας)

∴ Εὐχ(ὴ) ι΄ εἰς τοὺς αἴνους ∴

Ὁ θεὸς ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰς νοερὰς καὶ λογικὰς ὑποστήσας δυνάμεις τῷ σῷ θελήματι· σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ ἱκετεύομεν· πρόσδεξαι ἡμῶν μετὰ πάντων τῶν κτισμάτων σου τὴν κατὰ δύναμιν δοξολογίαν· καὶ ταῖς πλουσίαις τῆς σῆς ἀγαθότητος ἀντάμειψαι δωρεαῖς· ὅτι σοὶ κάμπτει πᾶν γόνυ, ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων· καὶ πᾶσα πνοὴ καὶ κτίσις αἰνεῖ τὴν ἀκατάληπτόν σου δόξαν· μόνος γὰρ εἶ θεὸς ἀληθινὸς καὶ πολυέλεος:–

ἐκφώ(νησις) Ὅτι σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ:

∴ Εὐχ(ὴ) κατηχουμένων ∴

Γινομένης γὰρ εἰσόδου, καὶ λεγομένου τοῦ δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ, καὶ τοῦ τρισαγίου, καὶ τοῦ προκει-

μ(ένου)· καὶ μετὰ ταῦτα λιτανεύοντος τοῦ διακόνου καὶ ἀπολύοντος τοὺς κατηχουμένους, εὔχεται ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην: Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ τοῦ ὄρθρου κατηχούμενοι οὐδέποτε ἄλλοτε γίνονται, εἰ μὴ ὅτε ψάλλονται τὰ ιβ΄ προκείμενα· ψάλλονται δὲ ἐν ταῖς δυσὶν ἑβδομάσι ταῖς πρὸ τῆς ἀποκρέω· καὶ κατ' αὐτὴν τὴν τῆς ἀποκρέω καὶ τὴν τυροφάγον· ἤτοι τρία καθ' ἑβδομάδα· τῇ τρίτῃ, τῇ πέμπτῃ, καὶ τῷ σαββάτῳ· ἐν μὲν οὖν ταῖς τρίταις καὶ ταῖς πέμπταις λέγονται καὶ οἱ κατηχούμενοι, εἰ μὴ λειτουργία ἐστὶν ἢ ἑορτή· ἐν δὲ τοῖς σαββάτοις μόνα τὰ προκείμενα χωρὶς τῶν κατηχουμένων· διὰ τὸ γίνεσθαι λειτουργίαν· τότε γάρ· εὐθὺς μετὰ τὴν εἴσοδον καὶ τὸ δόξα ἐν ὑψίστοις καὶ τὸ τρισάγιον καὶ τὸ προκείμενον, γίνεται ἡ λιτανεία τοῦ διακόνου, ἤτοι τὸ μέγα κύριε ἐλέησον, ὅπερ ἐστὶν ἡ ἐκτενὴς εὐχή, καὶ τὰ κατηχουμένων ἐωμένων. λέγει ὁ διάκονος· πληρώσωμεν τὴν ἑωθινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ κυρίῳ· καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην· ἀμήν· καὶ νῦν ἀμήν:

Εὐλόγησον καὶ νῦν κύριε τοὺς δούλους σου τοὺς κατηχουμένους· οὓς προσεκαλέσω πρὸς τὴν ἁγίαν ἐπὶ τὸ θαυμαστὸν φῶς τῆς σῆς ἐπιγνώσεως· καὶ δὸς αὐτοῖς ἐπιγνῶναι τῶν σωτηρίων κωσέως(?) τῆς χάριτος λόγων τὴν ἀσφάλειαν· ἔμπλησον αὐτοὺς πνεύματος ἁγίου· ἵνα τὸ γόνυ κλίνωσι καὶ αὐτοὺς

προνοίας σου, τοῦ ἀληθινοῦ ποιμένος· ἐ-
σφραγισμένα τῇ σφραγῖδι τοῦ ἁγίου πν(εύματο)ς· ὁ-
πως μέλη τίμια γενόμενα τοῦ σώματος
τῆς ἐκκλησίας σου· καὶ καταξιωθῶσι καὶ
ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι τῆς μακαρίας ὄντως
ἐλπίδος· ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν: ἐκφώ(νως)
Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντι-
μον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου· τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς καὶ τοῦ υἱοῦ:
∴ εὐχὴ ἐπιλυχνίων α΄ +
Κ(ύρι)ε κ(ύρι)ε· σὴ ἐστιν ἡ ἡμέρα· καὶ σὴ ἐστιν ἡ νύξ· σὺ κα-
τηρτίσω φαῦσιν καὶ ἥλιον· σὺ ἐποίησας πάν-
τα τὰ ὡραῖα τῆς γῆς· καὶ σοῦ δεόμεθα· σὺ
ἀνάτειλον τῷ φωτὶ τῆς ἡμέρας τὰ πλούσι-
ά σου ἐλέη· ὅτι τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν· ἐρ-
ρῶσον ἡμᾶς ἀπὸ σκότους καὶ σκιᾶς θανάτου·
καὶ πάσης ἐπιβουλῆς καὶ τέχνης τοῦ πο-
νηροῦ :- ἐκφώ(νως)
Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ με-
γαλοπρεπὲς ὄνομά σου· τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγί(ου):
∴ εὐχὴ ἐπιλυχνίων β΄ ∴
Τῇ ἰδίᾳ [illegible] σου κ(ύρι)ε κ(ύρι)ε· διαμένει σὴ ἡμέρα· καὶ
σοὶ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ δύναμις τῶν οὐρανῶν· καὶ σὲ προσ-
κυνεῖ πᾶσα ψυχὴ κατὰ δύναμιν δοξολο-
γοῦσα· καὶ δεόμεθά σου· χάρισαι ἡμῖν τὴν
ἡμέραν πᾶσαν εἰρηνικὴν ἐκτελέσαι· ἐν πο-

λιτείᾳ ἀμέμπτῳ· ἐν ζωῇ ἀκεραίῳ· ἐν καθαρᾷ καρ-
δίᾳ· ἵνα πάντων ἐν εἰρήνῃ ἀπολαύοντες
ἀξιωθῶμεν ἐν παρρησίᾳ ἀκατακρίτως δοξο-
λογεῖν τὴν σὴν ἀγαθότητα :- ἐκφώ(νως)
Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα· τιμὴ καὶ προσκύ(νησις)· τῷ π(ατ)ρί:
∴ εὐχὴ δ΄ ἡ τῆς ἀπολύσεως ∴
Αἰνοῦμεν· καὶ ὑμνοῦμεν· καὶ εὐλογοῦμεν καὶ
δοξάζομεν· καὶ εὐχαριστοῦμέν σοι ὁ θ(εὸ)ς τῶν π(ατέ)ρων
ἡμῶν· ὅτι παρήγαγες τὴν σκιὰν τῆς νυκτὸς· καὶ
ἔδειξας ἡμῖν πάλιν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας· ἀλ-
λ' ἱκετεύομεν τὴν σὴν ἀγαθότητα· ἱλάσθη-
τι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν· καὶ προσδέξαι τὴν
δέησιν ἡμῶν ἐν τῇ μεγάλῃ σου εὐσπλαγχνίᾳ· ὅ-
τι πρὸς σὲ καταφεύγομεν, τὸν ἐλεήμονα καὶ
παντοδύναμον· λάμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν
τὸν ἀληθινὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης σου· φώ-
τισον τὸν νοῦν ἡμῶν· καὶ τὰς αἰσθήσεις ὅλας
διατήρησον· ἵνα ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως πε-
ριπατοῦντες τὴν ὁδὸν τῶν ἐντολῶν σου· κα-
ταντήσωμεν εἰς τὴν αἰώνιον ζωήν· ὅπου παρὰ σοὶ
ἐστὶν ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς· καὶ ἐν ἀπολαύσει γε-
νόμενοι καταξιωθῶμεν τοῦ ἀπροσίτου σου φωτὸς:
Ὅτι θ(εὸ)ς ἐλέους καὶ οἰκτιρμῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρ-
χεις· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ π(ατ)ρί :-
Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος· τὰς κεφαλὰς· ἐπεύχεται ὁ ἱερεύς

Κ(ύρι)ε ἐφορε· ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφο-
ρῶν σου ὄμματι· ἐπιμελεῖ πάντων ἐπὶ πᾶσαν τὴν κτί-
σιν. σοὶ ἐκλίναμεν τὸν αὐχένα τῆς καρδίας
καὶ τοῦ σώματος· καὶ δεόμεθά σου· ἔκτεινον τὴν
χεῖρά σου τὴν ἀόρατον ἐξ ἁγίου κατοικητηρί-
ου σου· καὶ εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς· καὶ εἴ τι ἡ-
μάρτομεν ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως ὡς ἀγαθὸς
καὶ φιλάνθρωπος θ(εὸ)ς συγχώρησον· δωρούμενος ἡ-
μῖν καὶ τὰ ἐγκόσμια ἀγαθά σου :- ἐκφώ(νως)
Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν ὁ θ(εὸ)ς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ π(ατ)ρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁ-
γίῳ πν(εύματ)ι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας :-

Ν΄ + Εὐχαὶ τῶν ὡρῶν τῆς ἡμέρας·

·:· Εὐχ(ὴ) ὥρας α΄· ἀντίφωνον α΄ ·:·

Ὁ θ(εὸ)ς ὁ ἐπὶ τῶν χερουβὶμ καθεζόμενος καὶ ὑ-
πὸ τῶν σεραφὶμ δοξαζόμενος· ἐπίβλεψον
ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους
σου· καὶ διέγειρον ἡμῶν τὸν νοῦν πρὸς δοξολο-
γίαν τῆς σῆς ἀγαθότητος· ἐξάρπασον τὸ ἡμ(ῶν)
ἀπὸ πάσης ἐπιβουλῆς τοῦ ἐχθροῦ· ἵνα τῷ
φωτί σου καταλαμπόμενοι καὶ τῇ βουλῇ σου
ὁδηγούμενοι πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν· ἀξιω-
θῶμεν τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας· συναρι-
θμούμενοι πᾶσι τοῖς ἐκλεκτοῖς σου :- ἐκφώνησις

Ὅτι σὺ εἶ ὁ θ(εὸ)ς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ π(ατ)ρί:

·:· Εὐχ(ὴ) ὥρας α΄ ἀντίφωνον β΄ ·:·

Ἀκουστὸν ποίησον ἡμῖν τὸ πρωῒ τὸ ἔλεός σου ὁ θ(εὸ)ς
ἡμῶν· ὅτι πρὸς σὲ προσευξόμεθα κ(ύρι)ε· τὸ
πρωῒ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς ἡμῶν· τὸ πρω-
ῒ παραστησόμεθά σοι· καὶ ἐπόψει ἡμᾶς· ὅτι ἀγα-
θὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαί σοι· καὶ ἀναγγέλλειν τὸ
πρωῒ τὸ ἔλεός σου· πλήρωσον τὸ στόμα ἡμῶν
αἰνέσεως· ὅπως ὑμνήσωμεν τὴν δόξαν σου·
ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρέπειάν σου·
ἐνέπλησον ἡμᾶς τὸ πρωῒ τοῦ ἐλέους σου· καὶ
τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον καὶ
τὸ θέλημά σου· καὶ φύλαξον πάντας
ἡμᾶς εἰς τὸν φόβον σου :- ἐκφώ(νως)
Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ με-
θ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ
καὶ ζωοποιῷ σου πν(εύματ)ι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:

·:· Εὐχ(ὴ) ὥρας α΄· ἀντίφωνον γ΄ +

Ὁ ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος θ(εὸ)ς ἡμῶν· ὁ παραγαγὼν ἡμ(ᾶς)
ἐν εἰρήνῃ τὴν νύκτα· καὶ ἀγαγὼν εἰς τὴν ἀρχὴν
τῆς ἡμέρας ἀποδοῦναί σοι τὰς εὐχὰς ἡμῶν·
παράσχου ἡμῖν νίκην κατὰ τῶν ἀντικειμέ-
νων τῶν αἱμάτων τῆς πονηρίας· φώτισον
τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν διανοιῶν ἡμῶν· εἰς τὸ
ἀπαύστως δοξάζειν σε σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου·

πρὶ καὶ τῷ ζωοποιῷ σου πνι :- ἐκφω

Ὅτι σὺ εἶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπ:

∴ εὐχ δ΄ ἡ γονυκλ ἀπόλυσις ∴

Κε κε, σὴ ἐστὶν ἡ ἡμέρα· καὶ σή ἐστιν ἡ νύξ· σὺ κατηρτίσω φαῦσιν καὶ ἥλιον· σὺ ἐποίησας πάντα τὰ ὅρια τῆς γῆς· καὶ σοῦ δεόμεθα· σὺ τῷ φωτὶ τῆς ἡμέρας ἀνάτειλον τὰ πλούσιά σου ἐλέη ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν· καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ σκότους καὶ σκιᾶς θανάτου· καὶ πάσης ἐπιβουλῆς καὶ παγίδος ἐχθρῶν :- ἐκφω

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα· τιμὴ καὶ προσκύ τῷ πρὶ:

∴ εὐχ τῆς κεφαλοκλισίας ∴

Ὁ ὢν ἥκοος καὶ ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος θς ἡμῶν· κλῖνον τὸ οὖς καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν τῆς δεήσεως· καὶ εὐλόγησον ἡμᾶς τοὺς κλίνοντας τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς ἐνώπιόν σου· ἁγίασον πνικῶς ἀναμαρτ :- ἐκφω

Ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου· τοῦ πρς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγ: ΝΑ

∴ εὐχ πρωϊνή ∴

Ὁ θς τῶν δυνάμεων ὁ ὑπάρχων πρὸ τῶν αἰώνων καὶ μένων εἰς τοὺς αἰῶνας· ὁ δημιουργὸς τῶν ἁπάντων· ὁ ποιήσας τὸν ἥλιον εἰς φωτισμὸν τῆς ἡμέρας· καὶ τὴν νύκτα εἰς ἀνάπαυσιν πάσης σαρκός· εὐχαριστοῦμέν σοι ὅτι διήγαγες ἡμᾶς

ἐν εἰρήνῃ τὴν νύκτα· καὶ προσήγαγες τῇ ἀρχῇ τῆς ἡμέρας ἐν εὐχαριστίᾳ· καὶ δεόμεθά σου· ἐπίλαμψον ἡμῖν τὸν τῆς δικαιοσύνης σου ἥλιον· καὶ ποίησον ἡμᾶς υἱοὺς φωτὸς καὶ υἱοὺς ἡμέρας· ἵνα τήν τε παροῦσαν ἡμέραν σωφρόνως διαπεράσωμεν· καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἀπροσκόπως διανύσωμεν: ἐκφω

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ· μεθ᾽ οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνι· νῦ :

∴ εὐχ τῆς ἀπολύσεως :-

Κε ὁ θς ἡμῶν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας ἐλθεῖν· ἀνάτειλον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν τὸν ἀληθινὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης σου· φωταγωγῶν ἡμᾶς τὴν ὁδὸν τῶν ἐντολῶν σου πορευθῆναι :- ἐκφω

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος θς ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁ: ΝΒ

∴ εὐχ ὥρας γ΄ ἀντιφώνου α΄ ∴

Ὁ θς ὁ καταξιώσας ἡμᾶς ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐλθεῖν ἐν ᾗ τὸ πνεῦμά σου τὸ ἅγιον ἐξέχεας ἐπὶ τοὺς ἁγίους σου ἀποστόλους ἐν εἴδει γλωσσῶν πυρίνων διαμερίζων αὐτοῖς τὴν δωρεὰν καὶ τὴν χάριν σου· αὐτὸς καὶ νῦν δέομαι σου τοῖς προσκυνηταῖς παράσχου καὶ ἡμῖν τὴν αὐτὴν εὐλογίαν· ἵνα

καὶ ἡμᾶς διαφυλαττομένων καὶ ἱλεων καὶ ὁδηγῶν
πρικῶν ὀξιλεουμένοις ἑτοίμοις ἀπολαγχάνομεν
ἀπὸ τῆν. τύχωμεν τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν:· ἐκφώ(νησις)
Ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ
μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ:

⁘ εὐχὴ ὥρας γ. ἀντιφώνου β⁘

Ὁ θεὸς ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τῆς τοῦ ἁγίου σου πνεύματος χάριτι
τῇ τρίτῃ ὥρᾳ ἐμπλήσας τοὺς ἁγίους καὶ ἐνδό-
ξους σου ἀποστόλους· ἀπόσμηξον πάντα σπῖ-
λον καὶ ῥυπίδα ἀπὸ τῶν διανοιῶν ἡμῶν· ὅ-
πως ἐν καθαρᾷ συνειδότι προσερχόμενοι
τῷ φοβερῷ ὀνόματί σου· ἀπολαύσωμεν τῶν
ἐπηγγελμένων ἡμῖν ἀγαθῶν:· ἐκφώ(νησις)
Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν· τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ μεθ'
οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ
καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:·

⁘ εὐχὴ ὥρας γ ἀντιφώνου γ⁘

Ὁ θεὸς ὁ τὰς ὑπερκοσμίους κτίσας δυνάμεις πρὸ
ἀνυμνούσας σου δοξολογίαν· καὶ τοῖς ἀνθρώποις κατὰ
δύναμιν θελήσας προσφέρειν σοι αἰνέσεις
καὶ ἱκεσίας ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων
καὶ εὐχαριστηρίους σοι τῶν εὐεργεσιῶν χάριν ὧν ἐν-
ποίησας καὶ ποιεῖς εἰς ἡμᾶς· πρόσδεξαι καὶ
τὰς κατὰ τὴν παροῦσαν ὥραν ἀναφερομένας
σοι παρ' ἡμῶν προσευχάς· καὶ παράσχου ἡμῖν

πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα:· ἐκφώ(νησις)
Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία· καὶ ἡ δύναμις· καὶ ἡ δόξα· τοῦ πατρὸς
καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν· καὶ ἀεὶ· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:

⁘ εὐχὴ τῆς ἀπολύσεως⁘

Ὁ θεὸς ὁ τῇ σῇ εἰκόνι τιμήσας ἡμᾶς· καὶ ὑπεξουσί-
ους ἡμᾶς τῷ ἰδίῳ θελήματι· λύτρωσαι ἡμᾶς
ἀπὸ πάσης ἐπιθέσεως πειραζούσης ἡμᾶς·
ἐν πίστει καὶ δικαιοσύνῃ διατηρῶν ἡμᾶς πά-
σας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· προκόπτον-
τας ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου διὰ παντός:· ἐκφώ(νησις)
Ὅτι σὸν τὸ κράτος· καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία· καὶ ἡ δύναμις
καὶ ἡ δόξα· τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν
ὁ διάκονος. Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν. ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται:
Κλῖνον κύριε τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον τῆς προσευ-
χῆς ἡμῶν· καὶ πάντας τοὺς ὑποκεκλικότας
σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλάς· εὐλόγησον· φύλαξον·
ἁγίασον: ἐκφώ(νησις)
Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς· καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς
σου υἱοῦ· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ· σὺν τῷ παναγίῳ
καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:

⁘ εὐχὴ ὥρας ϛ ἀντιφώνου α⁘

Ἀνεδείχθης ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ κατὰ τὴν παροῦσαν
ὥραν ἐν τῷ προσκυνητῷ σου σταυρῷ τὰς ἀχράν-
τους σου χεῖρας ἐκτείνας· καὶ τὸ τῶν ἡμετέρων
ἁμαρτιῶν ἐν αὐτῷ προσηλώσας καὶ ἐξαλείψας

χειρόγραφον· ἄφες ἡμῖν καὶ νῦν πᾶν ἁμαρ-
τημάτων ἐθέλημα· καὶ πάσης τῆς ἐξ ἔργων
καὶ λόγων καὶ ἐνθυμήσεων πονηρῶν κατα-
κρίσεως· ἐλευθέρους ἡμᾶς ἀναδεῖξον· ἵνα ἐν
καθαρᾷ καρδίᾳ τὴν ὀφειλομένην σοι δοξολο-
γίαν ἐν παντὶ καιρῷ προσφέρωμεν· ἐκφω(νησις)
Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα· τιμὴ· καὶ προσκύ(νησις) τῷ πατρί·
∴ εὐχὴ ὥρας ϛ ἀντιφω(νου) β ∴
Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ διὰ τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων
σου Πέτρου ὑποδείξας ἡμῖν προσευχῆς ἀξίαν
κατὰ τὸν τῆς ἕκτης ὥρας καιρόν· ἐπι-
βλέψον ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἀχρείους καὶ ἀναξίους
δούλους σου· καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς συμ-
πτώματος καὶ δαιμονίου μεσημβρινοῦ· δια-
τηρῶν ἡμᾶς τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας ἀ-
πὸ παντὸς κακοῦ ὁ Θεὸς ἡμῶν· ἐκφω(νησις)
Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία· καὶ ἡ δύναμις· καὶ ἡ δόξα· τοῦ πατρός·
∴ εὐχὴ ὥρας ϛ ἀντιφω(νου) γ ∴
Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ τὸν οὐρανὸν ἔχων θρόνον
καὶ τὴν γῆν ὑποπόδιον· ὁ περιέχων τὰ σύμ-
παντα καὶ ὑπ' οὐδενὸς περιεχόμενος· μὴ ἐκ-
κλίνῃς ἐν ὀργῇ ἀπὸ τῶν δούλων σου· φύλαξον
ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ματαιότητος κοσμικῆς
καὶ ἰδίοις ἐν λόγοις καὶ ἔργοις· καὶ ἴθυνον ἡ-
μᾶς ἐπὶ τὸ σὸν θέλημα·- ἐκφω(νησις)

παρθένου Μαρίας· καὶ τῶν θ(είων) καὶ [illegible]
λειτουργῶν σου· σεραφὶμ τῆς πρώτης ἱεραρ-
χίας· καὶ διακοσμήσεως· καὶ δοξάζειν σὺν τῷ πατρὶ
καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι·
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν·
∴ εὐχὴ ἑωθινή
Δέσποτα ὁ Θεὸς ὁ πρὸ ἑωσφόρου γεννηθεὶς ἐκ τοῦ
πατρός· τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν· ὁ φωτίζων [illegible]
πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.
ὁ διὰ ἄφατον ἀγαθότητα τὴν σὴν ἐπ' ἐσχάτου τῶν
χρόνων ἐκτελέσας οἰκονομίαν· καὶ τῷ φωτὶ τῆς
ἐπιφανείας σου πρὸς λῆξιν καταυγάσας τὴν συ-
νέχουσαν νύκτα τὴν ζωὴν ἡμῶν· καὶ τὴν ἀμέ-
ρουσαν? ὡς ὄρθρον ἡμέραν· ἀναδείξας τῆς σῆς ἐπιγνώσεως·
αὐτὸς καὶ νῦν δεόμεθά σου· ἐξαπόστειλον τὸ
φῶς σου τὸ ὑπερουράνιον· εἰς τὸ καταλάμψαι
τοῖς νοεροῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν· καὶ κυβέρνησον
πᾶσαν κίνησιν τῆς καρδίας ἡμῶν· κατὰ τὸ σὸν
εὐάρεστον· προσδεχόμενος ταύτας ἡμῶν
τὰς ἑωθινὰς δεήσεις· καὶ ἀ[illegible]
[illegible] ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὴν σὴν κληρονομίαν·
φρουρουμένους τῷ ἐλέει σου· ἀπὸ παντὸς σκανδάλου καὶ
προσκόμματος· καὶ ταραχῆς σκοτίας ἡμῶν
τε αὐτῶν ἐκκλίνων τοὺς πόδας· καὶ ἄγγελον
φωτὸς φύλακα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος

καὶ ὁδηγὸν παρεχόμενος ἡμῖν ἐν ταῖς ὁδη-
γούμενοι ἐν τῇ ὁδῷ τῶν ἐντολῶν σου καταρ-
τήσωμεν τὰς τὴν σὴν διατήρησιν· καὶ τύχω-
μεν τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν· πρεσβεί-
αις τῆς ἀχράντου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ
ἀειπαρθένου μαρίας· τῶν θείων καὶ μοσδρῶν
λειτουργῶν σου· χορῶν τῆς πρώτης
ἱεραρχίας· καὶ διακοσμήσεως· δοξά-
ζοντα καὶ εὐχαριστοῦντα· εἰς τοὺς αἰ-
ῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:-

⁘ εὐχὴ τῆς πρώτης ὥρας ⁘

Πάτερ ἅγιε· ὁ τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης τὸν κύριον ἡμῶν
ἰησοῦν χριστὸν εὐδοκήσας ἀνατεῖλαι ἡμῖν μετὰ τὴν νύ-
κτα τοῦ νόμου καὶ τὴν ταύτης συμπλήρωσιν·
ὁ τῷ προφήτῃ δαυὶδ ἐμπνεύσας εἰπεῖν· τὸ
πρωῒ παραστήσομαί σοι καὶ ἐπόψει με. αὐτὸς
καὶ ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους διὰ τὴν σὴν φιλανθρωπί-
αν παραστῆναι τολμῶντας τῷ προσώπῳ
τῆς δόξης σου· ἐπίβλεψον ἐν οἰκτιρμοῖς καὶ
χρη[illegible]στότητι· καὶ παράσχου ἡμῖν τὴν παροῦ-
σαν ἡμέραν· καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς
ἡμῶν· διελθεῖν ἀκλινῶς καὶ ἀσχημόνως·
συντηρῶν ἡμᾶς ἐξ ἀοράτων καὶ ὁρωμένων ἐ-
χθρῶν· καὶ παῦσαι ἐν θυμήσει καὶ πράξει πα-
παιγνίως ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖσθαι ποιῶν· καὶ πάν-

τοτε ὡς ὑπὸ τοῖς σοῖς ὀφθαλμοῖς ὄντας καὶ ὁ-
ρωμένοις· ἐν εὐθύτητι καρδίας ὁδηγήσομεν· πρεσ-
βείαις τῆς ἀχράντου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου
καὶ ἀειπαρθένου μαρίας· τῶν θείων καὶ μο-
δρῶν σου λειτουργῶν· τῶν οἷς ἐπαναπαύῃ θρό-
νων· τῆς πρώτης ἱεραρχίας· καὶ διακοσμήσε-
ως δοξάζομεν σὴν καὶ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ· καὶ
τοῦ παναγίου καὶ ἀγαθοῦ καὶ ζωοποιοῦ σου πνεύματος·
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:-

⁘ εὐχὴ τῆς γ' ὥρας ⁘

[..]ερ ἅγιε· παράκλητον· τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας·
τὸ ἐν τοῖς ἁγίοις ἐνοικῆσαν μαθηταῖς καὶ ἀπο-
στόλοις διὰ τῆς εὐδοκίας τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· καὶ
πληρώσαν αὐτοὺς τοῦ παρὰ σοῦ ἁγιασμοῦ· καὶ
τῆς χάριτος· τὸ φωστῆρας τούτους ἀπεργασά-
μενον καὶ δι' αὐτῶν φωτίσαν τὸν κόσμον· κατα-
ξίωσον καὶ ἐν ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς· τὴν σὴν
ποιῆσαι ἐνοίκησιν· καὶ ἀποσμήξας ἀφ' ἡμῶν·
πάντα ζόφον κακίας ἐν τῷ φωτίσαι· ἀποπλυ-
νον ἡμᾶς τῶν προλαβόντων ῥύπων τῆς ἁμαρ-
τίας· καὶ τῶν ἔτι καθ' ἡμῶν φερομένων ἐπ' αὐτῆς.
ἀμετόχους συντήρησον· δὸς ἡμῖν τὴν μετοχὴν
τῆς σῆς καθαρότητος· ἐν τῷ αὐτῷ καθάραι
πᾶσαν ψυχῆς κηλίδα· καὶ ὅλην αὐτῆς ἁγιάσαι
τὴν τριμερῆ δύναμιν· ὥστε παντότε τὴν

σὴν ἐν ἑαυτοῖς οἰκήσιν ἔχειν· καὶ τῇ σῇ γνώσει.
καὶ σοφίᾳ συμμίζεσθαι τὰ ἀνθρώπινα· καὶ συμφέ-
ροντα ἡμῖν τε καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου· πρεσβεί-
αις τῆς ἀχράντου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀει-
παρθένου μαρίας· τῶν ἀγγέλων καὶ μοσδρωῶν(?)
λειτουργῶν σου· τῶν ἁγίων κυριοτήτων τῆς
δευτέρας καὶ μέσης ἱεραρχίας. καὶ διακοσμή-
σεως· ὅτι παρὰ σοῦ πᾶσαι αἱ ἀγαθότητες. καὶ σωτηρία·
καὶ χορηγία τῶν ἀγαθῶν· νῦν καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας :–

∴ εὐχὴ τῆς ἕκτης ὥρας ∴

Χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ διὰ τὴν ἡμετέραν ἐν τῷ ξύλῳ
καταπερισμένας(?) τὰς ἀχράντους σου χεῖρας ἐπὶ ξύ-
λου ταμύσας(?)· καὶ τὸ χειρόγραφον τῆς πρὸς τὴν
ἁμαρτίαν ὑποταγῆς ἡμῶν διαρρήξας. αὐτὸς
ἀπὸ πάσης ἐπιβουλῆς ῥῦσαι. καὶ μεθοδείας τοῦ
διαβόλου· καὶ περισσῇ(?) κατασφάλισαι προμοίαν(?) τὸν
νοῦν ἡμῶν· καὶ τὸ σῶμα· ἀπορραί(?) καὶ τοῖς αὐτῷ ποιοῦν
καὶ ἀνεμβριθέστοις(?) τὰς καθ' ἡμῶν ἐπιχειρήσεις.
μηδὲ ἀνδίξῃ(?) τὴν ἐλευθερίαν ἀπολέσαι ἡμᾶς·
ἣν διὰ τοῦ ζωοποιοῦ αἵματος τῆς ἁγίας πλευ-
ρᾶς σου ἐξηγόρασας· μηδὲ πάλιν καθ' ἡμῶν ἐπι-
χαίρειν τὸν ἐπίβουλον γνώμῃ τῷ δαίμονι· διὰ τοῦ
τὴν αὐτοῦ δουλείαν. καὶ τὴν ἐκ ταύτης αἰσχύνην
ἐπαγχεμίσαι(?) ἡμῖν· ἀλλὰ τήρησον ἡμᾶς ἀδού-
λωτους. καὶ ἀνεπάφους(?) σχῆτοις(?) τῆς ἐκείνου θέλησεως(?) καὶ

αν τι λήθει ἐνδύμασι μου νέμοις(?)· καὶ τὴν παρα
σοῦ δεδομένην ἐξουσίαν· ὡς τὸν πατέρα ἐπὶ τοῦ
σαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· σοὶ μόνῳ γνωσίως
δουλεύοντας· τῷ σοὶ ἀνάρχῳ μὲν ἐλέζοντας(?)· τῷ
σαιέργα(?) ἀνθρώποις ἐπιτελοῦντας· καὶ σοὶ ἀγα-
πῶντας ἐξ ὅλης καρδίας. τὸν ἀγαπήσαντα ἡμᾶς
δεσπότην· καὶ τοῖς ἑαυτοῦ σώσαντα τραύμασι καὶ
τραύμασι· ἐκ τῆς σῆς φιλανθρωπίας καὶ ἐν μυκτη-
καὶ ἐν μνήμῃ ὁλοῦσοῦντας καὶ μηδέποτε τῶν
τῆς ἀφισταμένοις· μηδὲ τῆς σῆς ἐνωσέως· ἵνα
καὶ τῶν ἐκ θεοῦ ἀπολαύειν καταξιωθῶμεν ἀγαθῶν
τῆ τοσ· πρεσβείαις τῆς ἀχράντου δεσποίνης
ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου μαρίας· τῶν ἀγγέλων
καὶ μοσδρωῶν λειτουργῶν σου· τῶν θείων δυνά-
μεων· τῆς δευτέρας καὶ μέσης ἱεραρχίας. καὶ δι-
ακοσμήσεως· καὶ δοξάζομεν σὲ σὺν τῷ πατρὶ καὶ
τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι· ὡς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν :–

∴ εὐχὴ τῆς θ ὥρας +

Δέσποτα κύριε ἰησοῦ χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ ὑπὸ τῆς ἀφάτου σου
φιλανθρωπίας καὶ τῆς ἀπείρου πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀ-
σπλαγχνίας· μηδὲ νεκρὸς ὀφθῆναι παραιτη-
σάμενος· ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ τιμίου σου τὸ πνεῦμα
παραθέμενος τῷ πατρὶ καὶ θεῷ· τὸ δὲ σῶ-
μα μονονοῦ μαῖα σου ἀπὸ τιμίων ἐκδῦναι σθαι παριδών·

ἵνα τοιαύτῃ θριαμβευθείσης οἰκονομίας· πᾶσαν
τοῦ διαβόλου καθ᾽ ἡμῶν τὴν ἰσχύν· αὐτὸς ἐν τῇ
δυνάμει τῆς ζωοποιοῦ σου νεκρώσεως· τὰς
σαρκικὰς ἀπονέκρωσον ἡμῶν ἐπιθυμίας· τὰς
ἐνοικούσας ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν ἁμαρτίας καὶ
τὰς τῆς ψυχῆς ἐρεθίζει καὶ ἀναιρεῖ· λύτρω-
σαι ἀπὸ παντὸς ψυχοφθόρου πολέμου ἔξω-
θεν ἢ ἔνδοθεν ἐπισυνισταμένου· καὶ περιφρού-
ρησον ἡμῶν τὴν ζωὴν ἀνώλεθρον ἣν δεδώρησαι
ἡμῖν διὰ τοῦ μεταποιήσαντος ἡμᾶς πρὸς ἀθανα-
σίαν θανάτου σου· καὶ ἐνσκήνωσον αὐτῷ κύριε ἐν τῷ
πνεύματι καὶ ἐν τῇ σαρκὶ ἡμῶν· ἵνα τῷ πνεύματι ζωο-
ποιοῦσαν καὶ συγκροτοῦσαν φυσικῆς δυνάμε-
ως· τὸ σαρκικὸν φρόνημα καθυποτάσσου-
σαν τῷ πνεύματι· καὶ ἁρμοποιοῦσαν τὸν ἐν ἡμῖν πό-
λεμον· πρεσβείαις τῆς ἀχράντου δεσποίνης
ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου μαρίας· καὶ τῶν
ἀΰλων καὶ νοερῶν λειτουργῶν σου· τῶν θείων
ἐξουσιῶν· τῆς δευτέρας καὶ μέσης ἱεραρχίας·
καὶ ἀκοσμήτως· ἵνα ἐν τῇ σῇ δόξῃ ζῶμεν ἀνυ-
μνοῦντες τὸ πανάγιον ὄνομά σου σὺν τῷ πατρὶ καὶ τῷ
παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι·
πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν:–

∴ εὐχὴ κατὰ τὴν ὥραν τὴν ἑσπερινήν∴

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τὴν ἀΐδιον ζωὴν ἡμέραν καὶ νυ-

κτὶ διορίσας· ἵνα δι᾽ ἀμφοτέρων σου μεμνημένοι·
ἀδιαλείπτως εὐχαριστῶμεν· καὶ μεγαλύνωμεν
τὴν σὴν βασιλείαν καὶ κυριότητα· καὶ νῦν τὴν
ἀποβριμὴν εὐχαριστίαν· φόβῳ προσάγομεν τας.
πρόσδεξαι τῇ σῇ ἀγαθότητι· συμπαθῶς ἡμῖν
ἐπικλίνων τὸ πανάγιον ὄμμα σου· καὶ προσδε-
χόμενος τὰς δεήσεις ἡμῶν· ἃς ἀναξίως τολ-
μῶμεν σοι ἀναφέρειν· καὶ μὴ διὰ τὰς ἁμαρτί-
ας ἡμῶν τὴν ὀργήν σου ἐφ᾽ ἡμῶν ἐκκλίνῃς· ἀλλὰ
παράσχου τῶν μέχρι τῆς παρούσης ὥρας ἡ-
μαρτημένων τὴν συγχώρησιν· ὁ εἰδὼς τὴν ἀ-
σθένειαν καὶ τὸ τῆς φύσεως ἡμῶν ὀλισθηρόν· ξ
τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας διέλθωμεν ἀναμάρτη-
τον· ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ τῆς δειλίας σου ἐνέδρας τοῦ πονη-
ροῦ· καὶ παραπτώματος ὁρωμένου καὶ ἀφα-
ροῦ· καὶ παραπτώματος ὁρωμένου καὶ ἀθρόοις
μοῖς· πάτερ εὔσπλαγχνε· ὁδηγῶν τῆς φωτιστικῆς
καὶ ἡμερινῆς συνέσεως ἡμᾶς γνωρίσας·
ἀξίωσον ὡς υἱοῖς φωτὸς καὶ ἡμέρας τὴν σὴν
ὁμοιότητα διασώζειν ἀνόθευτον· καὶ πρὸς σὲ
πάντοτε τὸ ἀνώτερον διὰ γνώσεως ἐνατενίζειν· καὶ μὴ
συγχωρήσῃς ὑπὸ τοῦ σκότους καταληφθέν-
τας ἀπονυστάξαι τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν· ἀλ-
λὰ γρηγοροῦντας μελετήσωμεν ἀπὸ τῆς ἡμέρ-
τῆς ζωῆς ταύτης· πρὸς τὴν ἐκεῖθεν ἀπόλαυσιν
τητον ἡμέραν· καὶ παραμενοῦμεν τῇ ἀκορέστῳ

φωτὶ τοῦ προσώπου σου· πρεσβείαις τῆς ἀ-
χράντου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρ-
θένου μαρίας· καὶ τῶν ἱερῶν λειτουργῶν σου·
τῶν θείων ἀρχῶν τῆς τε [illegible] ἱεραρχί-
ας καὶ διακοσμήσεως· ἵνα τῆς αὐτοῦ καταπ-
ξιωθῶμεν ἀπολαύσεως· δοξάζομέν σε εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:-

∴ εὐχὴ ἀπιόντων εἰς κοίτην· ἤτοι ἀπὸ δείπνου ∴

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς χορηγός·
ὁ καὶ τὴν ἐπίκηρον ταύτην καὶ θνητὴν συγχωρῶν
ζωὴν ἡμῶν ἐν τῷ ταῖς νυξὶ καὶ ἡμέραις
τὰς ἀλλήλων διαδοχήν· ἵνα τῇ μὲν διὰ τῆς
χορηγίας τῶν σῶν ἀγαθῶν ἐμπιπλῶνται καρ-
δίαι· τῇ δὲ ἀπὸ τῶν ἡμερινῶν πόνων τῇ σαρ-
κὶ δωρῆται ἡ ἀνάπαυσις· αὐτὸς καὶ νῦν δέσποτα διὰ τὸ
πολυέλεος τῶν οἰκτιρμῶν σου εὐδόκησας ἡμᾶς
τοὺς ἀναξίους παρελθεῖν τὸ στάδιον τῆς ἡμέ-
ρας· καὶ τοῖς ὅροις ἐπιβῆναι τῆς νυκτός· πα-
ράσχου ἡμῖν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος ἀνάπαυσιν·
καὶ τὸν ὕπνον ἀμέτοχον κατὰ πάσης βλα-
βῆς καὶ παντοίας διαβολικῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ ἄληκ-
τον καὶ ἀτάραχον· ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ φόβου νυ-
κτερινοῦ· ἀπὸ ῥαθυμίας καὶ σκοτεινῶν λο-
γισμῶν· ἵνα μὴ πρὸς θάνατον καθυπνώ-
σωμεν· διατήρησον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου καὶ τῆς

ἡσυχίας τῆς κοίτης ἡμῶν· πεφωτισμένοις
τοῖς ὀφθαλμοῖς τῆς ψυχῆς· ταῖς αἰσθήσεσι
ἀμώμοις καὶ ἀνεμποδίστως· ἐξ ἐγκαρδίας δὲ
νωθρότητος· ἵνα πεφωτισμένῃ διανοίᾳ
καὶ γλώσσῃ προθύμως καὶ χείλεσιν εὐφήμοις τὴν
σὴν παρὰ σοῦ μὲν ἀνυμνῶμεν χάριν εὐχαριστίαν· πρεσβείαις
τῆς ἀχράντου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀ-
ειπαρθένου μαρίας· τῶν θείων καὶ νοερῶν
λειτουργῶν σου καὶ ἀρχηγῶν τῆς [illegible]
ας ἱεραρχίας καὶ διακοσμήσεως· καὶ δοξά-
ζομεν τὸ πανάγιον ὄνομά σου· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ
υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν· καὶ ἀεὶ καὶ εἰς:-

∴ εὐχὴ τῶν μεσονυκτινῶν +

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· τὸ ἀΐδιον ἀπαύγασμα τοῦ πρώτου·
ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης· ὁ ἐν μέσῳ τῆς γῆς ἐ-
παρθείς· καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος νυκτωμένοις
τῆς ἁμαρτίας καταυγάσον· καὶ ἐν ταύτῃ τῇ
ὥρᾳ τῆς νυκτὸς τοῖς νοεροῖς ὀφθαλμοῖς μου·
καὶ πρὸς σὲ τούτους ἐγείρειν τολμῶντι ἐπι-
φάνον τὸ πρόσωπόν σου· καὶ ἐξαπόστειλον
τὴν μονὴν θείαν σου· ῥυόμενος ἐκ τῆς καταδυ-
ναστείας τοῦ ἄρχοντος τοῦ σκότους· καὶ τὸν ἐν-
το συνιστάμενον διὰ τοῦ τῆς κακίας παθῶν·
κατὰ τῆς ζωῆς ἡμῶν· στήριξον ἀκλόνητον καὶ
νῦν καὶ πάντοτε· παρέστω τῷ ὅσα χρεῖον μοι

κ(ύρι)ε ζηρ σοὶ ποιῶ θ(ε)ῷ μου, καὶ βασιλεῦ, ἀπὸ πάσης
πονηρᾶς φαντασίας· κ(αὶ) τὴν ταπεινὴν μου δέ
ησιν. ἂν ἐνυπνίῳ ποδηγόν· καὶ ἀνυπόδεκτον ποίησον·
ἀπὸ λογισμῶν ῥυπαρῶν· καὶ προσερχομέ
νων, ἵνα διὰ τῆς αὐτῶν δυσωδίας. τὸ ἀνάξιον
ἡμῶν πλεονάζωσιν· ἀλλὰ σὺ ὁ εὔσπλαγχνε· ἐ
παύονται πληροῦσαν καρδίαν πλήρωσον
καὶ ἡμᾶς τῆς σῆς ἐνεργείας. καὶ καθάρισον ἀ
πὸ πάσης ἀκαθαρσίας σαρκὸς καὶ πν(εύματο)ς· καὶ προσ
δέξαι ἡμᾶς ἐξομολογουμένους τῇ ἀγαθότη
τί σου· ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησας μεθ' ἡμῶν· καὶ
μὴ ἀνταπέλθης τοῖς οἰκτιρμοῖς σου· μηδὲ τοῖς
σινωμαι φθόλης ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου· ἀλ
λὰ καὶ ἐν νυκτὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ· καὶ ἐν παντὶ
καιρῷ ἐφορῶν ἡμᾶς. συντήρησον ἐκ τῶν ἔργων τοῦ
σκότους· πρεσβείαις τῆς ἀχράντου δεσποίνης
ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· τῶν ἀγ
γέλων τῆς ... ἱεραρχίας καὶ δι
ακοσμήσεως δοξαζόντων σε θ(εὸ)ς τοῖς αἰῶσι·
+ εὐχὴ κατὰ τὴν ἑσπέραν +
Σοὶ κ(ύρι)ε τῷ δεδωκότι ἡμῖν ἡμέραν εἰς ἐργασίαν,
καὶ νύκτα εἰς ἀνάπαυσιν τὴν ἑσπερινὴν ἀπο
διδόντες εὐχαριστίαν αἰτούμεθα· καὶ ἱκετεύο
μεν ὑπὸ τῆς σῆς χάριτος πάντοτε διαφυλάτ
τεσθαι ἀπροσκόπους· καὶ ἐν ἡμέρᾳ μὲν πρὸς

ἐργασίαν τῶν θελημάτων σου ἐν τῷ λαῷ ἐνισχύεσθαι·
ἐν νυκτὶ δὲ ἀφαντασιάστως καρποῦσθαι
τὸν ὕπνον μόνον εἰς ἀνάπαυσιν ἡμῖν δεδόσθαι·
καὶ διὰ τῆς ὑψώσεως μετὰ τῆς πολιτείας ἐπὶ τὴν
μέλλουσαν προσαχθῆναι σου δόξαν:—
∴ εὐχὴ ἀπιόντων ἐπὶ κοίτην∴
Κ(ύρι)ε ὁ θ(εὸ)ς ἡμῶν· εἰς ὃν ἐπιστεύσαμεν· καὶ οὗ τὸ ὄνο
μα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα ἐπικεκλήμεθα·
δὸς ἡμῖν εἰς ὕπνον ἀπιοῦσιν, ἄνεσιν σώματος·
καὶ ψυχῆς· διατήρησον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης φαντα
σίας καὶ σκοτεινῆς ἡδυπαθείας ἐκτός· παῦ
σον τὰς ὁρμὰς τῶν παθῶν· σβέσον τὴν πύρωσιν
τῆς ἐπαναστάσεως σαρκός· δὸς ἡμῖν σω
φρόνως βιοῦν ἐν ἔργοις καὶ λόγοις· ὅπως ἐνά
ρετον πολιτείαν ἀναλαβόμενοι· τῶν ἐπηγγελ
μένων μὴ ἐκπέσωμεν ἀγαθῶν σου:—
∴ εὐχὴ ἑωθινή∴
Δόξα σοι κ(ύρι)ε ὁ θ(εό)ς μου· ὅτι τῇ θείᾳ σου καὶ φιλανθρώπῳ προ
νοίᾳ ἀξιώσας με τὸν ἀνάξιον ἐκ τοῦ ὕπνου ἀνα
στῆναι· καὶ τῆς εἰσόδου τυχεῖν τοῦ ἁγίου οἴκου σου·
πρόσδεξαι κ(ύρι)ε τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου·
καὶ ἀξίωσον ἐν πνεύματι ταπεινώσεως καὶ καρδίᾳ
συντετριμμένῃ· τὴν ἐκ τῶν χειλέων μου προσε
νεχθῆναί σοι αἴτησιν· ὅπως κἀγὼ κοινωνὸς γέ
νωμαι τῶν [illegible] τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον:—

57 † Τάξις γινομένη ἐπὶ λιτῇ μελλούσῃ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἐξέρχεσθαι. †

Καὶ ἐπειδὴ γίνεται (?) ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον διὰ τῆς πλαγίας, προπορευομένου τοῦ κανστρισίου· καὶ προσκυνοῦντος αὐτοῦ τρίς, ἀνυψοῖ ὁ κανστρίσιος τὸ κατὰ τὴν ἐν δυτικὴν (?) τῆς ἁγίας τραπέζης ταβλίον· καὶ ἀσπάζεται αὐτό. λαμβάνων δὲ καιρὸν ὁ ἀρχιδιάκονος, ἐπιτρέπει τῷ διακόνῳ· καὶ μὴ λέγων τὸ εὐλόγησον δέσποτα, εὐθὺς φησίν· ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. καὶ λαμβάνων ὑπὸ διακόνου τὸν θρόνον τὸν πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης ἔρχεται σὺν αὐτῷ καὶ ἵσταται εἰς τὸ ἀριστερὸν τοῦ ἀρχιερέως μέρος. καὶ ὁ ἀρχιερεὺς εὔχεται οὕτως:—

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· μνήσθητι ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σου, ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι ἡμᾶς τὸ ἅγιον καὶ προσκυνητὸν ὄνομά σου· καὶ μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς προσδοκίας τοῦ ἐλέους σου· ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν κύριε πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα· καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἀγαπᾶν καὶ φοβεῖσθαί σε ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἡμῶν· καὶ ποιεῖν ἐν πᾶσι τὸ θέλημά σου:— Ἐκφώνως.

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος θεὸς ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν.

Ὁ λαός. Ἀμήν. Ὁ ἱερεύς. Εἰρήνη πᾶσιν. Ὁ διάκονος.

Τὰς κεφαλὰς. Ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται:—

Κύριε ὁ θεὸς ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τῷ παντεφόρῳ ὄμματι ἐπιβλέπων ἐπὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν σου· σοὶ ἐκλίναμεν τὸν αὐχένα τῆς καρδίας ἡμῶν· καὶ δεόμεθά σου· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου τὴν ἀόρατον ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου· καὶ εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς· καὶ εἴ τι ἡμάρτομεν ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος θεὸς συγχώρησον, δωρούμενος ἡμῖν τὰ ἐγκόσμια ἀγαθά σου:— Ἐκφώνως.

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῴζειν ὁ θεὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι.

Καὶ λαμβάνων καιρὸν ὁ ἀρχιδιάκονος, ἐπιτρέπει τοῖς ψάλταις· καὶ ἀπάρχονται τοῦ προ- (?) τῆς λιτῆς (?). εἰσερχομένου δὲ διακόνου, ἐπιφέρουμεν τὰ θυμιατήρια (?)· καὶ θυμιᾶν αὐτό· καὶ λέγοντος τὸ εὐλόγησον δέσποτα, καὶ φησίν· (?) σφραγίζει τὸ θυμίαμα ὁ ἀρχιερεύς, καὶ φησίν:—

Θυμίαμά σοι προσφέρομεν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, Χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν· ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ παναγίου σου πνεύματος:—

Καὶ οὕτω τοῦ διακόνου θυμιῶντος, αὐτὸς λαμβάνει τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ τῆς ἁγίας τραπέζης· καὶ ἵσταται ἐπάνωθεν τοῦ τὸν θρόνον βαστάζοντος. θυμιῶν δὲ ὁ διάκονος τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὸν ἀρχιερέα κατέχοντα τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, μεθίσταται

πρὸς τὸ θυμιάσαι καὶ τὸν σταυρόν· εὐθέως οὖν
λαμβάνει ὁ ἀρχιδιάκονος ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ
ἀρχιερέως τὸ εὐαγγέλιον· καὶ ἀσπάζεται αὐτό, ὁ ἀρχιε-
ρεύς· προσάγοντος δὲ καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ βαστάζοντος
αὐτὸν ἀσπάζεται καὶ τοῦτον· καὶ οὕτως ἐξέρχον-
ται· πρῶτον μὲν ὁ διάκονος ὁ κατέχων τὸ θυμια-
τήριον· εἶτα ὁ τὸν σταυρὸν βαστάζων· ἔπειτα ὁ
ἀρχιδιάκονος μετὰ τοῦ εὐαγγελίου· καὶ ἐπὶ τούτοις
ὁ ἀρχιερεύς, ὑπὸ τινῶν ἱερέων παρακρατούμενος· ὅ-
ταν δὲ ἔλθωσιν εἰς τὸ τρίτον ποτάμιον· ὁ
μὲν ἀρχιερεὺς ἵσταται μέσον· τὸ δὲ εὐαγγέλιον ἐκ δε-
ξιῶν αὐτοῦ· καὶ ὁ σταυρὸς ἐξ ἀριστερῶν· ἔνθα καὶ
τὸ θυμιατήριον· λέγοντος δὲ τοῦ ἀρχιδια-
κόνου τοῦ κυρίου δεηθῶμεν· ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως:-
Εὐλογημένη ἡ δόξα κυρίου· ἐκ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου
αὐτοῦ· πάντοτε· νῦν· καὶ ἀεί· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:-
Εἶτα προσάγοντος τοῦ ἀρχιδιακόνου τὸ εὐαγγέλιον· καὶ
τὸν σταυρὸν τοῦ βαστάζοντος αὐτόν· ἀσπάζεται ἀμ-
φότερα· καὶ οὕτως ὑποδιακόνων δομεστίκου φαινό-
λιον φέροντος· περιβάλλει τὸν αἴροντα τὸν σταυρόν· καὶ
κατιόντων πάντων εἰς τὰς βασιλικὰς πύλας·
στρέφεται πρὸς ἀνατολὰς ὁ ἀρχιερεὺς καὶ εὔχεται·
καὶ οὕτω καλύπτων τὴν ἑαυτοῦ κεφαλήν, ἀ-
πάρχεται τῆς ὁδοῦ· ἐρχομένων δὲ τῆς λιτῆς εἰς τὸν
φόρον· ἢ εἰς ἕτερον τόπον ἔνθα ἂν ᾖ τυπικόν· δοξά-

ζουσιν οἱ ψάλται· καὶ γινομένης τῆς ἐκτενοῦς δεή-
σεως, ὁ ἀρχιερεὺς εὔχεται οὕτως:-
Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσ-
δεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων· καὶ ἐλέησον ἡμᾶς
κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· καὶ τοὺς οἰκτιρ-
μούς σου κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς· καὶ ἐπὶ πάντα
τὸν λαόν σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ
σοῦ πλούσιον ἔλεος:-
Εἶτα σφραγίζει τρίτον ἐπὶ τὸ ἔμπροσθεν μέρος καὶ ἐκ-
φωνεῖ:- Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος θεὸς ὑπάρχεις·
καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι:
Ἔπειτα λέγει· Εἰρήνη πᾶσι· Καὶ τοῦ διακόνου λέ-
γοντος:- Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν· εὔχεται οὕτως:-
Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνου δόξης καὶ
ἐπὶ χερουβὶμ ἀναπαυόμενος· ὁ ὄμματι εὐσπλάγχνῳ τὴν
ταπείνωσιν ἡμῶν ἐπισκοπούμενος· εὐλόγησον
πάντας ἡμᾶς· τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τὰς
ἑαυτῶν κεφαλάς· καὶ ὕψωσον τὸ κέρας ἡμῶν ἐν
τῇ εὐδοκίᾳ σου:- ἐκφώνως
Εἴη τὸ παναγίον ὄνομα τῆς φιλανθρωπίας σου εὐλογη-
μένον καὶ δεδοξασμένον· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ
τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν· καὶ ἀεί· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:-
Καὶ εὐθέως ἀπάρχονται οἱ ψάλται τοῦ τροπαρίου,
καὶ κινεῖται ἡ λιτή:-

+ ἐν λιτῇ διὰ φόβον γίνεται τῇ κε τοῦ σεπτ(εμβρίου)
ἐν τῷ κάμπῳ τοῦ τριβουναλίου ἔξω τῆς χρυσῆς πόρ(της)
καὶ κτ(ίσματος) κ(αὶ) τοῦ ἁγίου δημητρίου τῇ μνήμῃ τοῦ σει-
σμοῦ· καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων ἔξω τῆς πόρ(της)
τῶν βλαχερνῶν· καὶ τῇ λ΄ μετὰ τὴν κ(αὶ) τῶν ἁγί-
πάντων ἔξω τῆς χερσαίου πόρτης ἀπερχομέν(ης)
τῆς λιτῆς εἰς τὴν παλαιὰν πέτραν· (καὶ) τὴν ἐκτ(ενῆ)
ἰκεσί(αν) εὐθὺς τῆς κεφαλοκλισίας:-

Παμμ[illegible] κ(ύρι)ε τοῦ φιλ[illegible] μὴ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] χρείων δούλων συγχώρησε
[illegible] γινωσκόντων ὅσον [illegible]
τῶν μεγάλων τοσοῦτον καὶ τῇ ἀμνησίᾳ καὶ κοῦ
σπλαγχνίων [illegible]
ὁ θ(εὸ)ς τῶν [illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
καὶ ταχὺ προκαταλαβέτωσαν [illegible] οἱ οἰκτιρ-
μοί σου κ(ύρι)ε:- ἐκφω(νησις)
ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος θ(εὸ)ς ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπ(ομεν) τῷ π(ατ)ρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πν(εύματ)ι· νῦν:-

+ τάξις γινομένη τῇ ἁγίᾳ τοῦ σεπτ(εμβρίου) ἐν τ(ῷ) φόρῳ· ὁμοία τάξ(ις)
καὶ τῇ ια τοῦ μαΐου εἰς τὸ γενέθλιον τῆς πόλ(εως)· πλὴν
ἀλλ' ἡ ἀκολουθία τῶν ἀντιφ(ώνων) καὶ τ(ὰ) λοιπ(ὰ) καὶ λέγεται δὲ

γίνεται ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ:

Μετὰ τὸν ὄρθρον· κατέρχεται ὁ ἀρχιερ(εὺς) καὶ εἰσέρχετ(αι)
διὰ τ(ῆς) πλαγίας ἐν τῷ ἱερατείῳ· καὶ γίνεται εὐχὴ
[illegible] πλὴν οὐ λέγει ὁ διάκ(ονος) εὐλ(όγησον) δέσποτα ἀλλ' οὕτ(ως)
[illegible] ἐν εἰρήνῃ τοῦ κ(υρίου) δεηθ(ῶμεν)· καὶ μετὰ τὸ ἐκφώνησαι
ἄρχεται· ἐν εἰρήνῃ τοῦ κ(υρίου)· καὶ [illegible] ὁ
τὸν ἀρχιερέα ἢ τὸν ἱερέα· καὶ εἰρήνευσαι αὐτὸν οὕτως
αἱ κεφαλαὶ ἡμῶν τῷ κ(υρί)ῳ κλ(ίνωμεν)· ὁ διάκονος ποιήσας τὴν συναπ-
ἀλλ' ὁ ἀρχιδιάκ(ονος) ἵσταμενος ὄπισθεν τοῦ ἀρχιερέως· οἱ δὲ
ψάλται λέγουσι ἐν τῷ ἄμβωνι· εἰ ἐνάρξει τὸ τρισά-
γιον· τοῦτο ψάλλεται μέχρι τοῦ φω(νήσαι)· καὶ ὁ πεάνελθὴ
λιτὴ ἐν τῷ φόρῳ· δοξάζουσιν οἱ ψάλται τὸ αὐτὸ τρισάγιο(ν)·
καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τοῦτο· καὶ τὸν λαὸν· ποιεῖ ὁ διάκ(ονος) εὐλόγ(ησον)
[illegible] μὴ λέγει εὐλ(όγησον) δέσποτα ἀλλ' ἐν εἰρ(ήνῃ) τοῦ κ(υρίου) δεηθ(ῶμεν)· καὶ γίνο(νται)
[illegible] ἀντιφω(να) γ· τὸ α· στιχ(ος)
μακάριος ἀνὴρ [illegible]
[illegible] μου κ(ύρι)ε [illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
ἀντιφω β [illegible]
[illegible] ἀλληλούϊα [illegible]
[illegible] καὶ οἱ ἄρχοντες [illegible]
[illegible] ἀλλ(ηλούϊα)· [illegible]
[illegible] ἀλλ(ηλούϊα)· [illegible] μακάριοι πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτ(ῷ)·
[illegible] ἀντιφω γ· [illegible]
[illegible]

θήσῃ ἀρχὴ ἐν Ἱερουσαλήμ· καταφύγιον καὶ ἀλληλούια· ἐπά-
κουσον ἡμῶν ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν· ἡ ἐλπὶς πάντων
τῶν περάτων τῆς γῆς· καταφύγιον· στίχος β' εὐλογήσεις τὸν στέ-
φανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητος· καταφύγιον· καὶ ἀλληλούια
ἀλληλούια καὶ ἦχος πρὸ ... ἡ κυρίως καὶ ἀμήν· θεὸς θεὸς ἡμῶν

Καὶ μετὰ τὰ ἀντίφωνα λέγει ὁ ἀρχιερεὺς τὰς προσευχὰς
ἐκτενεῖς δεήσεις οὕτως:

Ὑπὲρ τῆς οἰκουμενικῆς καταστάσεως καὶ ἀγίας τοῦ θεοῦ
ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως
τοῦ κυρίου δεηθῶμεν· κύριε ἐλέησον· τοῦ γ'.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων ἡμῶν βασιλέων παντὸς τοῦ παλατίου
καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ τοῦ κυρίου.

Ὑπὲρ τοῦ ἀσείστου καὶ ἀθλεκτον καὶ ἀναίμακτον διαφυ-
λαχθῆναι καὶ τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώ-
ραν τοῦ κυρίου: — Καὶ σφραγίζει τὸν λαὸν τρίτον καὶ ἐκφωνεῖ:
Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι:

Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν, κάθηται ἐν τῷ θρόνῳ· εἶτα ὁ διάκονος
λέγει· σοφία· ὁ ψάλτης τὸ προκείμενον· μέγας ὁ κύριος ἡμῶν καὶ
στίχος α' αἰνεῖτε τὸν κύριον ὅτι ἀγαθὸς ψαλμός· στίχος β' οἰκοδομῶν Ἱερουσαλὴμ
ὁ ἀπόστολος· ... τιμιώτερον ἐκ ... θεοῦ πρὸς καλ... τῶν πάν-
των ποιητὴς ... ἀλληλούια ἦχος δ' σοὶ πρέπει ὕμνος ὁ θεὸς ἐν Σιών·
στίχος β' εὐλογήσεις τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητος· καὶ
λέγοντος τοῦ διακόνου σοφία· λέγει ὁ ἀρχιδιάκονος· ὀρθοὶ ἀκού-
σωμεν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου· καὶ τοῦ λαοῦ ἡσυχάζοντος.

σφραγίζει ὁ ἀρχιερεὺς τὸν λαὸν γ' καὶ λέγει εἰρήνη πᾶσι· εἶτα
ἐκφωνεῖ ὁ ἀρχιερεύς· ἐκ τοῦ κατὰ ζ' καὶ λέγει ὁ ἀρχιδιάκονος ἐν σο-
φίᾳ πρόσχωμεν· καὶ τὸ τέλος ἀπάρχεται τῆς περιοχῆς ὁ ἀρχιε-
ρεύς· ὁ δὲ τότε διάκονος δευτερεύων ἐκφωνεῖ τὰ ὑπὲρ τὸ λεγό-
μενον· τῷ καιρῷ ἐκείνῳ· ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Ναζαρέτ·

Καὶ τοῦ διακόνου λιτανεύοντος τὸ μέγα κύριε ἐλέησον· σφραγί-
ζει ὁ ἀρχιερεὺς τὸν λαὸν γ' καὶ ἐκφωνεῖ· ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλ.
Εἰρήνη πᾶσι· ὁ ἀρχιδιάκονος· τὰς κεφαλάς· Καὶ ποιεῖ ὁ
ἀρχιερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας καὶ ἐκφωνεῖ· σὸν
γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν: Καὶ ἄρχονται οἱ ψάλται
τοῦ τροπαρίου ἦχος β' ὁ πάσης δημιουργός· Καὶ κατέρχεται
ἐν τοῖς χαλκοπρατείοις· καὶ ἄρχεται ἡ λειτουργία
καὶ γίνονται τὰ ἀντίφωνα· εἰς δὲ τὸ γ' ἀντίφωνον ψάλλεται
ὁ πάσης δημιουργός· καὶ εἰς τὸ ἀλληλούια καὶ ἦχος πρὸ ἦχος β'.

Χαῖρε κεχαριτωμένη θεοτόκε παρθένε λιμὴν καὶ προστασία
προκείμενον ἦχος β' μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματος· στίχος α' ἄκου-
σον θύγατερ: στίχος β' καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεύς·
ἀπόστολος· ὁ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι· ἀλληλούια ἦχος β'.

Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον· στίχος β' ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ
τοῦ νῦν μακαριοῦσι· εὐαγγέλιον· ἀναστᾶσα Μαριὰμ
κοινωνικόν· ποτήριον σωτηρίου λήψομαι· ἐν δὲ τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ
ἀκολουθία τοῦ ἁγίου· προκείμενον· εὐφρανθήσεται δίκαιος·
ἀπόστολος· ἐνδύσασθε ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ ἅγιοι· ἀλληλούια· δίκαιος ὡς
φοῖνιξ ἀνθήσει· εὐαγγέλιον· τίς ἐστιν· ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ
μαθηταῖς· ἢ ἀπὸ Ἰησοῦ ... κοινωνικόν· εἰς μνημόσυνον:

ἢ εὐλογήσομεν τὸν πατέρα :-

τάξις γινομένη ἐν τῷ κάμπῳ τοῦ τριβουναλίου·
ξα' ἐν ταῖς ἔξωθεν ἐκεῖσε ἀπερχομέναις λιταῖς +

Μετὰ τὸ ἀνελθεῖν τὸν ἀρχιερέα καὶ δοξάσαι τοὺς ψάλ-
τας: λέξασθαι δὲ τὸν λαόν, γίνονται ἀντίφωνα γ'.
τὸ πρῶτον ἐν τῷ θλίβεσθαί με, καὶ τὰ λοιπὰ· καὶ
τὸ γ' ἀντίφωνον λέγοντος τοῦ ἀρχιδιακόνου πρόσχωμεν· ὁ
τρισάγιος· ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης κ(αὶ) τ(ῶν) λ(οιπῶν)· ὑπὲρ τῶν εὐσε-
βεστάτων β'· ὑπὲρ τοῦ ἀέρος καὶ ἀφλέκτου
καὶ ἀσείστου τηρηθῆναι: Καὶ τοῦ λαοῦ
λέγοντος τὸ κύριε ἐλέησον· σφραγίζει τρὶς ἐκ φωνῆς·
ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν:
Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν· καθήμενος ἐν τῷ θρόνῳ· καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος
σοφία· λέγεται τὸ προκείμενον· καὶ τὸ ἀλληλούια λέγοντος τοῦ ἀρ-
χιδιακόνου ὀρθοὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου· σφραγί-
ζει τρὶς λέγων εἰρήνη πᾶσι· ὁ λαός, Καὶ τῷ πνεύματί σου· εἶ-
τα ἐκ φωνῆς· ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. ὁ ἀρχιδιάκονος ἐν σοφίᾳ πρόσ-
χωμεν· Καὶ οὕτως ἀρχομένης ἀναγινώσκει
τῶν διακόνων πάντων περιοχὴν τοῦ εὐαγγελίου· καὶ εἶτα
τὴν ἐκτενῆ ὑποστρέφει ἡ λιτὴ εἰς τὸν ναὸν τοῦ
θεολόγου εἰς τὸ ἕβδομον καὶ τελεῖται ἡ θεία λειτουρ-
γία· ἢ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Βαβύλα·
τῇ ε' τοῦ ἰουνίου μηνός:

τάξις γινομένη ἐπὶ ἐγκαινίοις ναοῦ +

Τῆς λιτῆς τὸν τοιοῦτον ναὸν καταλαμβανούσης·
καὶ τῶν θυρῶν πασῶν κλειομένων· ἵσταται ὁ ἀρχιερεὺς
πρόσθεν τῆς μέσης πύλης κεκλεισμένης καὶ αὐτῶν
οὐσῶν· καὶ φωνοῦσι μὲν οἱ ἀναγνῶσται ἔξωθεν· τὸ ἄρατε
πύλας· ἀντιφωνοῦσι δὲ οἱ ψάλται ἔσωθεν· τὸ τίς ἐστιν
οὗτος· τοῦ δὲ ἀρχιδιακόνου λέγοντος τοῦ κυρίου δεηθῶμεν· ὁ ἀρχιε-
ρεὺς εὔχεται οὕτως:-

Ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὁ διὰ τῆς ἁγίας
αὐτοῦ καὶ θεοφόρου σαρκός· ἣν ὑπὲρ σωτηρίας καὶ ἀμαι-
μνήστου(?) τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ὁμοίως ἐξ ἡγιασμένης παρ-
θενίας γαστρὸς αὐτὸς ὑπεστήσω· ὁ καὶ μύσας
ἡμῖν τῆς τῶν πρωτοτόκων ἐκκλησίας τῶν
ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων τὴν εἴσοδον· ἔν-
θα ἦχος ἑορταζόντων καὶ φωνὴ ἀγαλλιάσεως
καὶ αἰνέσεως· αὐτὸς φιλάνθρωπε δέσποτα· δώρησαι
τοῖς ἁμαρτωλοῖς καὶ ἀναξίοις δούλοις σου· τοῖς
τὴν ἀνάμνησιν ἑορτάζουσι τοῦ ἐγκαινισμοῦ· ταύ-
της τῆς ἁγιωτάτης σου ἐκκλησίας· καὶ δι᾽ αὐτῆς·
τοῦ χοϊκοῦ σκήνους ἡμῶν μετὰ τῶν ψυχῶν· οἴκους
καὶ ναούς· καὶ μέλη τοῦ Χριστοῦ σου· διὰ τοῦ ἁγίου σου
ἀποτελέσας πνεύματος· καὶ ταύτην μὲν μέχρι συν-
τελείας αἰῶνος· ἀσάλευτον μένειν ἐν τῷ παντοκρά-
τορί σου παντὶ στηριζομένην· καὶ πάντοτε δι-

παῖς κόσμου μόνην ἁμαρτίαν ἔχοντες χάρισιν· ἡμᾶς
δὲ καταξίωσον ἐν ταύτῃ· ἀμέμπτως καὶ δοξολογί-
ας ἀκαταγνώστως προσάγειν τῇ δόξῃ σου τοῦ
ἀληθινοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ σου
παιδὸς καὶ τοῦ ζωοποιοῦ πνεύματος· ἐν ἐπιγνώσει
τῆς ἀληθείας σου· πάντας ἡμᾶς ἀξίωσον πο-
λιτεύεσθαι· ἵνα ἀπρόσκοποι καὶ υἱοὶ καὶ πολί-
ται τῆς ἁγίας σου πόλεως γενόμενοι χάριτι πρεσβείαις
τῆς ἀχράντου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀει-
παρθένου Μαρίας· τὰς ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν καὶ
παντὸς τοῦ λαοῦ προσφερομένας σοι ἀκατα-
γνώστοις διηνεκῶς· μερίδα τινὰ καὶ κλῆρον μετὰ τῶν
ἁγίων σου· τῆς οὐρανίου βασιλείας σου ἱκέ-
τας· σὺ γὰρ εἶ θεὸς πλούσιος ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρ-
μοῖς· καὶ μόνη χρηστότητι τοῦ κλήρου καταξι-
ῶν τῶν εὐαρεστησάντων σοι τοὺς ἐλπίζοντας
ὅσιοι· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ
καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν· καὶ ἀεὶ· καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων :-

Μετὰ δὲ τὸ ἀμήν· εὐθὺς ἐπιφέρει τὴν εἰθισμένην
τῆς εἰσόδου εὐχήν· ἔχουσαν οὕτως:-

Δέσποτα κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα:

Καὶ ὅτε εἴπωσι τρίτον τὸ ἄρατε πύλας· σφραγίζει
ταύτας ἐκ τρίτου· καὶ ἀνοιγομένων, γίνεται
κατὰ τάξιν ἡ εἴσοδος:

+ εὐχὴ προσφερομένη τῷ καιρῷ τῆς μεταλήψεως
τῶν θείων μυστηρίων :- ξγ'

Δέσποτα φιλάνθρωπε· ἀμόλυντε· ἄχραντε· ὁ μὴ ἀπαξιώ-
σας διὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου τὴν ῥυπωθεῖσαν
φύσιν ἡμῶν ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας· ἀναμάρτητος
καὶ ἀρυπάντως ἀναλαβεῖν· καὶ ἀνακαθαρίσας
αὐτὴν ἐν τῷ ἁγίῳ σου αἵματι· τῷ κόσμῳ θέντι διὰ
τὴν σωτηρίαν τοῦ πλάσματος τῶν ἀχράντων χει-
ρῶν σου· ὁ τὴν σὴν ἄφραστον οἰκονομίαν ἐπι-
τελέσας· ἦλθες οὐ καλέσαι τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντάς σοι
οὐδὲ τῶν εὐαρεστησάντων· ἀλλὰ καλέσαι τῶν παρορ-
γισάντων τῶν ἀθετησάντων· τῶν διὰ τῆς ἁμαρ-
τίας πάσης ἀπογνωσθέντων σωτηρίας· αὐτὸς γὰρ
εἶπας ἀγαθέ· μὴ χρείαν ἔχειν τοὺς ὑγιαίνοντας
ἰατροῦ· ἀλλὰ τοὺς ἀσθενοῦντας· καὶ ἦλθες οὐ
χίσαι σῶσαι τοὺς σωζομένους· ἀλλὰ τὸ ἀπολωλός·
σὺ οὖν ὁ ἐσπλαγχνίκας με τὸν ἀνάξιον ἐν τοῖς σοῖς
θαρρήσαντα οἰκτιρμοῖς· καὶ τολμῶντα προ-
σελθεῖν ἐν τῷ δέξασθαι τὸ σὸν πανάγιον σῶμα
καὶ αἷμα· δέξαι τοῖς σοῖς σπλάγχνοις· καὶ ἀνά-
σχου τῶν φρικτῶν σου μυστηρίων· καὶ ἀξίωσον κοινω-
νὸν τὴν ἐμὴν ἀγαθότητι· καὶ μὴ βδελύξῃ με· μη-
δὲ ὀργισθῇς· μηδὲ εἰς ἐνοχὴν περιτηρήσῃς με·
διότι ὁ ἁμαρτωλὸς ἐγὼ ἀναξίως προσέρχομαι·

μὴ κε̄ φιλόψυχε· ὁ δοὺς ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς·
τὸ σῶμα· καὶ τὸ αἷμά σου εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.
δὸς δή μοι διὰ τῆς αὐτῶν μεταλήψεως τὴν σὴν
ἐν ἐμοὶ τῷ ἀχρείῳ δούλῳ σου· καὶ τὴν ἐμὴν μόνῳ
σοὶ μονήν. τῷ ἀγαθῷ δεσπότῃ καὶ σωτῆρι μου· ποίη-
σόν μοι τὴν τούτων κοινωνίαν· εἰς κουφισμὸν
τοῦ ἀμυθήτου κάρους τῶν ἁμαρτιῶν μου· εἰς
ἀπολύτρωσιν ἐνοχῆς· εἰς ἀποστροφὴν πονη-
ρίας· ... εἰς φωτισμὸν διανοίας· εἰς ἁγιασμὸν
ψυχῆς· εἰς καθαρισμὸν σώματος· ὡς ὑπὲρ
ἁμαρτωλῶν· ὑπὲρ κατακρίτων· ὑπὲρ ἀνα-
πολογήτων· ἐξ ἀγάπης ἀπολλυμένων σωματωθῆναι κα-
ταξιώσας με τούτου ... καὶ τοῦ ζωοποιοῦ
σου φαγεῖν σώματος· καὶ μὴ ἐγγὺς ἐσθίω μοι ἀναξί-
ως ἐσθίοντι τὸ τίμιον τι φιλάνθρωπε. ἢ μεταλαμβάνοντι
εἰς κατάκριμα· μὴ δὲ γένοιτό μοι καρυτόραι(?)
ἢ καταδίκη, ἀντὶ τοῦ τυχεῖν τῆς ἀφθάρτου
τῶν καλῶν· ὅτι σὺ γινώσκεις ὅτι ἀπαρτισθεὶς
τεταμένος· ὡς οὐ προσῆκον οὐδὲ ἀδιακρίτως.
ἀλλὰ μετὰ φόβου· καὶ τρόμου· μετὰ φρίκης καρ-
δίας· καὶ ὁ γόνυ· καὶ αὐτῶν μυστηρίων προσέρχομαι
τῇ ἀγαθότητι τῇ σῇ· ἡ δὲ ὡς μὲν αὐτοκατάκρι-
τον ἐμαυτὸν καὶ ἀνάξιον. τοῦ καὶ ὀφθαλμοῖς
ἐνατενίζειν τῇ φρικτῇ σου τραπέζῃ. ὅμως
δὲ διὰ ἣν ἐχαρίσω τοῖς ἁμαρτωλοῖς ἄφατον εὐσ-

σπλαγχνίαν· τολμῶν τραφῆναι τῆς ψυχοτρόφου
σου τροφῆς· εἰς τὸ σωθῆναι· εἰς τὸ σὸν χε̄ὸ θε̄ς
ἡμῶν τέλος τοῦ ἐλέους. ὑπόρρητον ἐμαυτὸν
ἰδέ τὴν γνῶσιν μου· καὶ παράσχου μοι ἀντὶ μό-
χθους· καὶ ἀκατακρίτως· ἐπισκέψασθαι τῶν σῶν ἁγί-
ων θεοποιῶν σου μυστηρίων· εἰς ἁγιασμόν· εἰς σωτηρίαν·
εἰς ἀποφυγὴν τῆς μελλούσης τιμωρίας· καὶ
εἰς τὴν ἡτοιμασμένην ἀπόλαυσιν. τοῖς σε ἀγα-
πῶσι· καὶ ἐν σοὶ ζῶσι· καὶ μένουσι· πρεσβείαις
τῆς ἐνδόξου ἀκαταισχύντου ἐλπίδος καὶ προστα-
σίας· τῆς ὑπερενδόξου· καὶ ἀχράντου δεσποί-
νης ἡμῶν θκου̑· εὐδοκίᾳ τοῦ παραδόντος σε
εἰς θάνατον ὑπὲρ ἡμῶν φιλοκόσμου πρός σου·
σὺν τῷ παναγίῳ· καὶ ἀγαθῷ· καὶ συνδοξαζομένῳ
σοι πνι̅. νῦν· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων:-

∴ εὐχὴ ἑτέρα τῆς ἁγίας κοινωνίας +

Κε̄ οὐκ εἰμὶ ἄξιος οὐδὲ ἱκανὸς· ἵνα μου ὑπὸ τὴν
στέγην εἰσέλθῃς. τοῦ οἴκου τῆς ψυχῆς· διότι ὅλη
ἔρημος. καὶ καταπέπτωκεν· καὶ οὐκ ἔχεις
παρ' ἐμοὶ τόπον ἄξιον. τοῦ κλῖναι τὴν κεφαλήν.
ἀλλ' ὡς ἐξ ὕψους δι' ἡμᾶς ἐταπείνωσας σεαυτόν· συμ-
μετρίασον καὶ νῦν τοῖς ταπεινοῖς· καὶ ὡς κατε-
δέξω ἐν σπηλαίῳ· καὶ φάτνῃ ἀλόγων ἀνακλι-
θῆναι· καταξίωσον ἐν τῇ φάτνῃ τῆς ἀλόγου
μου ψυχῆς· καὶ ἐν τῷ ἐσπιλωμένῳ μου σώματι

εἰσελθεῖν· καὶ ὥσπερ οὐκ ἀπηξίωσας συνεισελθεῖν·
καὶ δειπνῆσαι εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος τοῦ λε-
προῦ· οὕτως συμμετριάσαι κατάδεξαι εἰ-
σελθεῖν εἰς τὸν οἶκον τῆς ψυχῆς μου τοῦ νε-
κροῦ καὶ λεπροῦ· ὁ καταδεξάμενος τὴν ὁ-
μοίαν μου πόρνην ἁμαρτωλὸν ἁπτομένην
σου· οὕτως σπλαγχνίσθητι καὶ ἐν ἐμοὶ προσερ-
χομένῳ καὶ ἁπτομένῳ σου· καὶ ὥσπερ οὐκ ἐβδε-
λύξω τὸ στόμα αὐτῆς τὸ ῥυπαρὸν καταφιλοῦν-
σε· μὴ καὶ ἐμὲ βδελύξῃ τὸ ῥυπαρόν μου στόμα· καὶ
ἐν ἐμοί· μηδὲ τὰ ἐμμυσαῆ καὶ ἀκάθαρτα χεί-
λη· καὶ τὴν ἁμαρτωλόν μου γλῶσσαν· ἀλλὰ
γενέσθω μοι ὁ ἄνθραξ τοῦ παναγίου σου σώ-
ματος εἰς κουφισμὸν τοῦ βάρους τῶν ἐμῶν
πλημμελημάτων· εἰς φυλακτήριον πά-
σης διαβολικῆς ἐνεργείας· εἰς ἀποτροπὴν
καὶ ἐμποδισμὸν τῆς φαύλης μου καὶ πονηρᾶς
συνηθείας· ἐν ᾧ ἐγὼ οὐ καταφρονῶν προσέρχο-
μαί σοι Χριστέ· ἀλλὰ θαρρῶν τῇ ἀφάτῳ σου ἀγαθό-
τητι· καὶ ἵνα μὴ ἀφιστάμενος τῆς κοινωνίας·
θηριάλωτος ὑπὸ τοῦ λύκου γένωμαι· διὸ δέ-
ομαί σου ὡς μόνος ὢν ἅγιος δέσποτα· ἁγίασόν
μου τὴν ψυχήν· ἁγίασόν μου τὸν νοῦν· καὶ τὴν
καρδίαν καὶ τοὺς νεφρούς· καὶ τὰ σπλάγχνα·
καὶ ὅλον με ἀνακαίνισον· καὶ ἐρρίζωσον

τὸν φόβον σου ἐν τοῖς μέλεσί μου· καὶ τὸν ἁγια-
σμόν σου ἀνεξάλειπτον ἀπ' ἐμοῦ ποίησον· καὶ γε-
νοῦ μοι βοηθὸς καὶ ἀντιλήπτωρ· καταξίωσόν
με τῆς ἐκ δεξιῶν σου στάσεως· ταῖς εὐχαῖς καὶ πρε-
σβείαις τῆς παναγίου Θεοτόκου· καὶ πάντων τῶν
ἁγίων σου τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων· ἀμήν:
∴ εὐχὴ μετὰ τὴν μετάληψιν τῆς ἁγίας κοινωνίας ∴ ξα
Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταβὰς ἄρτος· καὶ τῷ
κόσμῳ ζωὴν παρασχόμενος· ὁ ζωοποιὸν ἡμῖν
ποιήσας τὸ τίμιόν σου σῶμα καὶ αἷμά σου· καὶ εἰ-
πών· ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου
τὸ αἷμα· ἐν ἐμοὶ μένει· κἀγὼ ἐν αὐτῷ· ὁ δεδωκὼς
ἡμῖν τοῦ ἐν τῇ παλαιᾷ σκηνῇ ἀσυγκρίτοις
ὑπερέχον θυσιαστήριον ὑψηλότερον· ὁ ἀμνὸς
τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου· ὁ
καθ' ἑκάστην ἡμέραν μελιζόμενος· καὶ τοῖς πιστοῖς
διαδιδόμενος· καὶ μένων ἀδαπάνητος· ὁ ἀμε-
τάπτωτος τῶν ἀγαθῶν θησαυρός· καὶ ἀμείωτος·
ἡ ἀέναος πηγὴ τοῦ ἁγιασμοῦ· καὶ ἀνέκλειπτος·
εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς τοὺς ἀξιωθέντας
τῆς τῶν ἀχράντων σου μυστηρίων μεταλήψεως·
χάρισαι ἡμῖν δι' αὐτῶν τῶν τότε ἐπταισμένων τὴν
ἄφεσιν· καὶ τὴν ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου πρὸς
τὸ ἑξῆς εὐδοκίμησιν· ἁγίασον ἡμῶν τὸν νοῦν·
τήρησον ἡμῶν ἄσπιλον τὴν ψυχήν· καὶ τὴν καρδίαν

δηλονότι καὶ διὰ τῆς τῶν ἀχράντων σου μυ-
στηρίων μεταλήψεως κοινωνεῖν παρεχόμε-
νος· καὶ τῆς σῆς βασιλείας ἀξίωσον:– ἐκφώ(νως)
Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ
καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:–
ξε ∴ Εὐχὴ ἐπὶ κολλύβοις μνήμης ἁγίου ∴
Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ· ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ
τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν
αὐτοῖς· ὁ εὐλογήσας τοὺς πέντε ἄρτους καὶ
πεντακισχιλίους χορτάσας· αὐτὸς εὐλόγησον
καὶ τοὺς καρποὺς τούτους· καὶ καταξίωσον ἡμᾶς
μεταλαμβάνειν ἐξ αὐτῶν εἰς ὑγείαν καὶ σωτηρίαν τῶν ψυ-
χῶν καὶ τῶν σωμάτων· καὶ τοῖς προσενεγκοῦσι
μισθὸν οὐράνιον παράσχου· πρεσβείαις τῆς ἁγίας
Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦδε· οὗ καὶ τὴν μνήμην
ἐπιτελοῦμεν:–
Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν καὶ ἁγιάζων τὰ σύμπαντα
Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ Πατρὶ καὶ τῷ:
∴ Εὐχὴ ἑτέρα ἐπὶ κολλύβοις μνήμης ἁγίου +
Ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου Κύριε· καὶ κε-
λεύσας τὴν γῆν παντοδαποὺς ἐκφέρειν καρ-
ποὺς πρὸς τροφὴν ἡμετέραν καὶ εὐφροσύνην· ὁ
τοῖς σπέρμασι τοῖς ἐν Βαβυλῶνι παῖδας λαμ-
προτέρους ἀποφήνας τῶν ἁβροδιαίτων·
αὐτὸς καὶ τὰ σπέρματα ταῦτα εὐλόγησον·

καὶ ἁγίασον τοὺς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνοντας· ὅ-
τι ἐπὶ τιμὴν ταῦτα τῶν ἁγίων σου προσετέθη καὶ
δόξαν τοῦ παναγίου σου ὀνόματος· παράσχου
δὲ καὶ τοῖς ἐπιτηδεύσασι ταῦτα· καὶ τὴν μνήμην
ἐπιτελοῦσι· πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα·
καὶ τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν τὴν ἀπόλαυσιν·
ὅπως καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσί σου τὸ πα-
νάγιον ὄνομα:– ἐκφώ(νως)
Ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον
καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου· τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ:
∴ Εὐχὴ ἐπὶ κολλύβοις μνήμης κοιμηθέντος ∴ ξϛ
Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν ἐπικαλου-
μένων σε καὶ ἐπεγνωκότων σου τὸ πανάγιον ὄνο-
μα· ταῦτα εἰς μνήμην τοῦ σοῦ ἀναπαυσαμένου
δούλου σου ὁ δεῖνα ἐν τῷ ἁγίῳ ναῷ σου προτε-
θέντα σπέρματα εὐλόγησον· καὶ τὸν δι' οὗ
ταῦτα προσηνέχθησαν· ἐν κόλποις Ἀβραὰμ
καὶ ἐν χώρᾳ ζώντων κατασκήνωσον· ἄφεσιν αὐ-
τῷ καὶ τῶν ἐπταισμένων συγχώρησιν παρεχό-
μενος· καὶ δὲ ὥσπερ τὸ τὴν ἀρχὴν ἀσθενὲς σπέρ-
μα· καὶ τὸ ταύτης εὐόλισθον· μετὰ σπουδῆς ἀσ-
φαλείας κρίσιν μετὰ τοῦ ἐν πίστει τῆς σῆς· καὶ ἐλπίδι
μεταφοιτήσαντος· δίδου καὶ ἡμῖν ἐκ τοῦ λαμβάνειν
ἁγιωσύνην τοῖς ἐν τῷ λαῷ σου· καὶ τοῖς τὴν αὐτοῦ
κοίμησιν ἐκτελοῦντας· ἀξίους τῆς πρου-

ῥᾳθύμως ἁμαρτησάμενος:
Ὅτι σὺ εἶ ἡ τῶν κεκοιμημένων ἀνάπαυσις· καὶ σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ:
∴ εὐχὴ θυμιάματος +
Σοὶ τῷ πεπληρωμένῳ πάσης εὐωδίας καὶ εὐφρο-
σύνης· κε ὁ θς ἡμῶν· ὁ ζῶν δεσπότης καὶ ἡμεῖς προσ-
φέρομεν τὸ θυμίαμα τοῦτο· [illegible] προσδεξό-
μεθα ἐνώπιόν σου ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν, εἰς ὀ-
σμὴν εὐωδίας· εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ἡμῶν· εἰς
ἱλασμὸν τοῦ λαοῦ σου· χάριτι τοῦ μονογενοῦς
σου υἱοῦ· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ·
καὶ ἀγαθῷ· καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι· νῦν· καὶ ἀεὶ καὶ εἰς:
+ εὐχὴ θυμιάματος ἐπὶ κεκοιμημένου
Ὁ ὢν καὶ προὼν καὶ διαμένων εἰς τοὺς αἰῶνας κε·
ὁ ὑπὸ πάσης [illegible] τῆς δοξαζόμενος· ὁ εὐδοκήσας
παρ' ὧν τῆς ἀτίμης [illegible] εὐχὰς· καὶ θυμιά-
ματα προσφέρεσθαί σου τῷ παναγίῳ ὀνόματι·
μνήσθητι ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ ἀναπαυσαμένου ἀ-
δελφοῦ ἡμῶν· καὶ λύτρωσαι αὐτὸν τῆς δυσώ-
δους ἁμαρτίας· εὐωδίᾳ τῆς σῆς ἀγαθότητος· καὶ
ἐλέους· καὶ φιλανθρωπίας· ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως κατα-
ξίωσον· σὸν γάρ ἐστι τὸ κράτος καὶ ἡ βασιλεία
ἡ ἀτελεύτητος· τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου:
+ εὐχὴ ἐπὶ τελευτήσαντος κοσμικοῦ +
Ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός· ὁ τὸν θάνατον

καταργήσας· καὶ τὸν διάβολον καταπατήσας·
καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ χαρισάμενος· ἀνάπαυσον
τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου τοῦδε ἐν τόπῳ φωτεινῷ·
ἐν τόπῳ ἀναψύξεως· ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη, λύ-
πη καὶ στεναγμός· πᾶν ἁμάρτημα παρ' αὐτοῦ
πραχθὲν ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ κατὰ διάνοιαν, ὡς
ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος θεός, συγχώρησον· ὅτι οὐ-
κ ἔστιν ἄνθρωπος ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσει· σὺ γὰρ
μόνος πάσης ἁμαρτίας ἐκτὸς ὑπάρχεις· καὶ
ἡ δικαιοσύνη σου· δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα κε·
καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια:- ἐκφω
Ὅτι σὺ εἶ ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ κεκοιμημένου
δούλου σου Χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀνα-
πέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ·
+ εὐχὴ ἐπὶ τελευτήσαντος ἑτέρα +
Ὁ θεὸς ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ δημιουργὸς καὶ σωτὴρ τῶν ἁπάν-
των· καὶ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν· ὁ κατάγων
εἰς ᾅδου πύλας· καὶ ἀνάγων· καὶ ἐκ μὴ ὄντων εἰς
τὸ εἶναι τὰ πάντα παραγαγών· ὁ ἐκ γῆς πλά-
σας τὸν ἄνθρωπον· καὶ εἰς γῆν δι' ἁμαρτίας πάλιν
ἀποστρέψας· διὰ δὲ τὴν σὴν φιλανθρωπίαν ἀνακα-
λούμενος εἰς ζωήν· ἀνάπαυσον τὴν ψυχὴν
τοῦ δούλου σου τοῦδε [illegible] καὶ οἰκτιρ-
μοῖς· ἐν χώρᾳ φωτός· ἐν τόπῳ ἀναπαύσεως·
ἐν κόλποις Ἀβραάμ· καὶ Ἰ[illegible]σαάκ· καὶ Ἰακώβ·

μετὰ πάντων τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρε-
στησάντων: ἐκφώ(νησις)

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ κεκοιμημένου δούλου
σου, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ πατρί:

Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος τὰς κεφ(αλαίας), ἐπεύχεται ὁ ἱερ(εύς):

Κύριε ἐλέησον, τῶν θλιβομένων παραμύθιον, καὶ τῶν
πενθούντων παράκλησις, καὶ πάντων τῶν
ἐν ὀλιγοψυχίᾳ ἀντίληψις ὑπάρχων, τοὺς τῷ
πένθει τοῦ κοιμηθέντος συνεχομένους, τῇ
σῇ εὐσπλαγχνίᾳ παραμύθησαι· πᾶν ἄλγος
λύπης ἐγκείμενον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν θερά-
πευσον· καὶ τὸν δοῦλόν σου ἐπ' ἐλπίδι ἀνα-
στάσεως κεκοιμημένον, ἐν κόλποις Ἀβραὰμ
ἀνάπαυσον:– ἐκφώ(νησις)

Σὺ γὰρ εἶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ σοῦ δούλου, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν,
καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ:

∴ εὐχ(ὴ) ἐπὶ τελευτήσαντος ἱερέως:·

Εὐχαριστοῦμέν σοι Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι σοῦ μόνου ἀθά-
νατον τὸ ζῆν· καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος· καὶ ἡ
φιλανθρωπία ἄφατος· καὶ ἡ βασιλεία ἀΐδιος·
καὶ οὐκ ἔστι προσωποληψία παρὰ σοί· πᾶσι γὰρ
ἀνθρώποις κοινὸν τὸν θάνατον ἔταξας, τὸν ὅρον τῆς
ζωῆς πληρωθέντων· διὸ ἱκετεύομέν σε δέ-
σποτα Κύριε, τὸν δοῦλόν σου τόνδε, ἀδελφὸν ἡ-
μῶν καὶ συλλ[illegible]τουργὸν γενόμενον τὴν

εἰς σὲ πίστιν καὶ ὁμολογίαν ὀρθὴν ἐσχηκότα·
καὶ ἀδιάλειπτον· καὶ ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως
αἰωνίου κοιμηθέντα· ἐν κόλποις Ἀβραὰμ
ἀνάπαυσον· καὶ ὥσπερ τῆς ἐπιγείου ἐκκλησί-
ας σου καταξιώσας αὐτὸν λειτουργόν· οὕτω καὶ τοῦ
ἐπουρανίου σου θυσιαστηρίου ἀνάδειξον κε· τὸν ἐπι-
κηρύξια ἐκόσμησας· ἐπὶ ὅλων τῆς
σῆς δόξης ἀναμάρτητον καταξίωσον· αὐτὸς
ἐπὶ γῆς τελείᾳ ζωῇ καὶ αὐτοῦ ἐδόξασας· αὐτὸς καὶ
τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἐν τῇ τῶν ἁγίων σου εἰσόδῳ δι-
καίωσον· τὸ πνεῦμα αὐτοῦ μετὰ πάντων τῶν ἀπ' αἰ-
ῶνος σοι εὐαρεστησάντων συναρίθμησον:– ἐκφ(ώνησις)

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ σοῦ δούλου, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν,
καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ:

Καὶ τοῦ διακ(όνου) λέγοντος τὰς κεφ(αλαίας), ἐπεύχεται ὁ ἱερ(εύς)·

Κύριε ἐλέησον, τῶν θλιβομένων παραμύθιον καὶ τῶν πενθ(ούντων):

∴ εὐχ(ὴ) εἰς κοιμηθέντα διάκονον:–

Ὁ οἴκησιν ἔχων τὸν οὐρανόν· καὶ πάντα ταῦτα περιδεδραγμέ-
νος ἐν τῇ χειρί· αὐτὸς ἐπίστασαι τὴν ἐργασίαν τοῦ
τελευτήσαντος ἀδελφοῦ ἡμῶν· ἣν ἐν τῷ οἴκῳ
σου ἐπὶ σοῦ διακονούμενος μεθ' ἡμῶν ἐξετέ-
λεσεν· διὸ ἀνάπαυσον αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἐκεῖθεν ἀνάπαυσιν· καὶ
παράσχου αὐτῷ ἐν φωτὶ κατοικῆσαι· καὶ ἐν χο-
ροῖς δικαίων· πάντων ἁμαρτημάτων συγχωρῶν αὐ-
τῷ τῶν ὀφειλημάτων· καὶ ἡμῖν μὴ [illegible] ἀμ-

παρεχόμενος ἐν τῷ φωτὶ τῶν προσαγιαί-
των σου· μέχρις ἂν καὶ ἡμᾶς ταύτης τῆς σκι-
ᾶς ὑπεξέλθωμεν: ἐκφ(ώνησις)
Ὅτι προσκυνητὸν ὑπάρχει τὸ πανάγιον ὄνο-
μά σου· τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πν(εύματο)ς, ν(ῦν):
∴ εὐχ(ὴ) ἄλλη ἐπὶ τελευτῇ κεκοιμημένου·
Παρὰ σοῦ καὶ πρὸς σὲ τὰ πν(εύματ)α τῶν ἀνθρώ-
πων· σοῦ δέ ἀποταί· διὸ δυσωποῦμέν σε· ἀνά-
παυσον τὸ πν(εῦ)μα τοῦ κεκοιμημένου δούλου
σου τοῦ δ(εῖνος)· ἐν τόπῳ φωτεινῷ· ἐν χώρᾳ δικαί-
ων σου· καὶ ἀναστήσας ἐν τῇ δευτέρᾳ σου καὶ
φρικτῇ παρουσίᾳ· μὴ εἰς κρίσιν ἐξαμαρτή-
σης· ἀλλ' ὡς δικαίωσιν· οὐ γὰρ δικαιωθήσεται ἐνώ-
πιόν σου πᾶς ζῶν:- ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ
σοῦ δούλου σου Χ(ριστ)ὲ ὁ Θ(εὸ)ς ἡμῶν ∴ εὐχ(ὴ) ἐπὶ τελευτῇ νηπίου ∴
Ὁ φυλάσσων τὰ νήπια κ(ύρι)ε ἐν τῷ παρόντι βί-
ῳ· ἐν δὲ τῷ μέλλοντι διὰ τὸ τῆς γνώμης ἁπλοῦν·
καὶ ἀμαθυμον τοῖς ἀβρααμιαίοις κόλποις
αὐτοὺς κληρ(ῶν)· καὶ φωτοειδέσι τόποις κατα-
σκηνῶν· ἐν οἷς αὐλίζονται τῶν δικαίων τὰ πνεύμα-
τα· πρόσδεξαι ἐν εἰρήνῃ καὶ τὴν τοῦ δούλου
σου τοῦ δ(εῖνος) ψυχήν· αὐτὸς γὰρ εἶπας τῶν τοι-
ούτων εἶναι τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν:- ἐκφ(ώνησις)
Ὅτι σοῦ μόνου ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δόξα ἀ[illegible]·
τοῦ ῶν π(ατ)ρ(ὸ)ς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πν(εύματο)ς· ν(ῦν) καὶ ἀεί:

εὐχ(ὴ) ἐπὶ τελευτῇ μοναχ(οῦ) ∴
Κ(ύρι)ε ὁ Θ(εὸ)ς ἡμῶν· ὁ ἐν τῇ σοφίᾳ σου πλάσας ἐκ γῆς τὸν
ἄνθρωπον· καὶ πάλιν αὐτὸν εἰς γῆν ἀποστρέφειν νο-
μοθετήσας διὰ τὴν ἁμαρτίαν· ὁ κατάγων εἰς
ᾅδου καὶ ἀνάγων· ὁ ἀποκτένων καὶ πάλιν ζωο-
ποιῶν· πρόσδεξαι τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου
τοῦ δ(εῖνος)· καὶ ἀνάπαυσον αὐτὸν ἐν κόλποις Ἀ-
βραάμ· καὶ ἀνθ' ὧν ἐκοπίασεν ἄρας τὸν σ(ταυ)ρὸν
αὐτοῦ καὶ ἀκολουθήσας σοι ὡς ἐνετείλω· ἀμεί-
ψαι αὐτὸν τοῖς πλουσίοις σου οἰκτιρμοῖς· καὶ
εἴ τι ὡς ἄνθρωπος ἥμαρτε· σοὶ γὰρ μόνῳ τὸ ἀναμάρ-
τητον πρόσεστι· συγχώρησον ὡς ἀγαθὸς· καὶ
ἀνάπαυσιν ἐν ταῖς μοναῖς τῶν ἁγίων σου
δώρησαι:- ἐκφ(ώνησις)
Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς
σου υἱοῦ· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ
καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πν(εύματ)ι ν(ῦν) καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶ(νας):
∴ εὐχ(ὴ) λεγομένη ἐν λ' ἡμέρᾳ ἑορτῆς †
Ὁ Θ(εὸ)ς καὶ π(ατ)ὴρ τοῦ κ(υρίο)υ ἡμῶν Ἰ(ησο)ῦ Χ(ριστο)ῦ ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς
τοὺς αἰῶνας· ὁ ἐξαποστείλας τὸν μονογενῆ σου
υἱὸν εἰς τὸν κόσμον ἵνα τὸ πεπλανημένον ἐπι-
στρέψῃ· τὸ πεπτωκὸς ἀναστήσῃ· καὶ τὸ τεθα-
νατωμένον ζωοποιήσῃ· πρόσδεξαι ἡμᾶς
τοὺς ἀναξίους δούλους σου ἐν τῷ παρόντι σου να-
ῷ ἑορτάζοντας σοι πν(ευματ)ικῶς· καὶ τὴν ἐν ψαλ-
μοῖς καὶ ὕμνοις δοξολογίαν σοι προσάγοντας.

ἐπὶ τῇ γενομένῃ μυστηρίῳ σου χάριτι καὶ εὐδοκίᾳ·
τῶν ἐν μέσῳ τῶν ἀμβώνων· καταξίωσον ἡμᾶς καὶ τὴν
ἀναίμακτον θυσίαν ἀκατακρίτως προσφα-
γεῖν σοι· ἵνα μέτοχοι γενώμεθα καὶ ἐν τῇ ἐκ-
κλησίᾳ τῶν πρωτοτόκων τῶν ἀπογεγραμμέ-
νων ἐν οὐρανοῖς· τοῦ ἤχου τῶν ἑορταζόντων·
ἐν θεῷ πάντων εὐφραινομένων ἡ κατοικία
ἐν σοί· πρεσβείαις τῆς ἁγίας θεοτόκου· καὶ πάντων
τῶν ἁγίων σου:- ἐκφώ(νως)

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος θεὸς ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι:

Εἰρήνη πᾶσι· ὁ διάκ(ονος). τὰς κεφαλάς· ὁ ἱερεύς·

Δέσποτα κύριε κλῖνον τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς ὑπα-
κοὴν τῶν θεσμῶν σου προσταγμάτων· ἵνα εὐθυ-
πορῶμεν ἐν τῇ τρίβῳ τῶν ἐντολῶν σου· καὶ
τὴν προκειμένην ἡμῖν τοῦ βίου ὁδὸν ἀπρο-
σκόπως διανύσαντες· ἀποδώσωμέν σοι
τὰς εὐχὰς ἡμῶν δεκτὰς εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερ-
ουράνιον καὶ νοερόν σου θυσιαστήριον:- ἐκφώ(νως)

Ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον
καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ:

∴ εὐχ(ὴ) ἀπολυτικὴ ἑσπέρας σαββάτου +

Παντοδύναμε Χριστὲ ὁ θεὸς καὶ σωτὴρ ἡμῶν· ὁ ἐπὶ συν-
τελείᾳ τῶν αἰώνων ὡς ἐν ἑσπέρᾳ διὰ σαρκὸς

ἐν κόσμῳ λάμψας δικαιοσύνης ἥλιος· καὶ τὸ
σκότος τῆς ἁμαρτίας· καὶ τοῦ θανάτου διασκε-
δάσας· ὁ τῷ πάθει σου χαρισάμενος τὴν ἀπα-
θείαν· καὶ τῇ τριημέρῳ σου ἀναστάσει τὴν
ἐν ᾅδῃ ἡμᾶς ζοφερᾶς καταδύσεως ἐλευθερώ-
σας· καὶ πρὸς φῶς ἀνέσπερον· καὶ ζωὴν χειρα-
γωγήσας αἰώνιον· πρόσδεξαι ἡμᾶς καὶ νῦν προ-
σκυνοῦντάς σου τὸ κράτος· καὶ τὰς ἐπιλυχνίους
λατρείας σοι προσκομίζοντας· καὶ χάρισαι
ἡμῖν ἁμαρτιῶν ἄφεσιν· καὶ παθῶν ἀλλοτρίω-
σιν· σκέπασον ἡμᾶς ἐν τῇ τῶν πτερύγων σου
σκέπῃ· καὶ ἐξελοῦ πάσης ζοφερᾶς καὶ σκοτει-
νῆς τῶν δαιμόνων ἐπιβουλῆς· καὶ πονηρῶν ἀν-
θρώπων ἐπιθέσεως· ἀξίωσον τὸν νυκτερινὸν καιρὸν
ἀπροσκόπως διελθόντας· ἐπισυναχθῆναι καὶ
παραστῆναι πρὸς τὴν δοξολογίαν σου· καὶ τῷ
φωτὶ καταλαμφθῆναι τῆς σῆς ζωοποιοῦ ἀ-
ναστάσεως· σὺ γὰρ εἶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν καὶ ἀ-
νέσπερον· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν·
σὺν τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν:-

∴ εὐχ(ὴ) ἑτέρα ὁμοίως ∴ +

Δέσποτα θεὲ υἱὲ καὶ κύριε τοῦ ἐλέους· ὁ τοῖς ζωο-
ποιοῖς σου παθήμασι λύσας τῆς τοῦ προπά-
τορος κατάρας τὸ ἐπιτίμιον· ὁ τῇ ζωηφόρῳ σου

ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς τὸν πεσόντα συνεγείρας·
καὶ τὴν παμφάγον τοῦ ᾅδου γαστέρα διαρρήξας·
καὶ τοῦτον τῆς ἰσχύος σφαλῆ· [illegible] δορυάλωτον· δι-
άρρηξον τὸ τῶν ἡμετέρων πταισμάτων χειρό-
γραφον· φώτισον τὰς καρδίας ἡμῶν τῷ ἀ-
σπέρῳ φωτί σου· χάρισαι ἡμῖν καὶ [illegible]
[illegible]ρομένοις· μακρ[illegible] σοι ἐν κατανύξει τυχεῖν·
σὺ γὰρ εἶ ὁ σωτὴρ ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμ-
πομεν· σὺν τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν· καὶ ἀεί· καὶ εἰς·

+ εὐχὴ ἀπολυτικὴ κυριακῆς ὀπισθάμβωνος +

Ἡ [illegible] θεοῦ καὶ [illegible] Χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ πλαστουργὸς
καὶ δημιουργὸς τῆς ἡμῶν φύσεως· ὁ σταυρωθεὶς ὑπὲρ
ἡμῶν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὸ σωτήριον αἷμά σου· καὶ τὴν τρ-
τὸν ἀρχίφωτόν σου πρῶτον καταλλαγὴν ἡμῖν
ποιησάμενος· ὁ δήσας τὸν ἰσχυρὸν καὶ τὰς
ἐξ αἰῶνος δεδεμένας ψυχὰς τῷ ὑπερέχον-
τί σου τῆς δυνάμεως λύσας· ὁ τὸν ἄμαχον τοῦ
θανάτου ζόφον διασκεδάσας· καὶ τὸ φῶς ἡμῖν
ἀνατείλας τῆς ἀναστάσεως· τί σοι ἀντιπροσοίσο-
μεν· ἀλλ' ἢ λόγον χειλέων καρπὸν χαριστήριον·
σοὶ παρηγορίζομεν δὲ αὐτοί· τῆς σῆς μεθέ-
ξεως ἐρειδόμεθα· ὁμοίως σοι ἡμῖν δεόμεθα·
καὶ ἐμπόρει ποίησον· τὸν κόσμον εἰρήνευσον·
τὴν ἐκκλησίαν σου στήριξον· τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν
κατὰ πολεμίων τρόπαια δωρῆσαι· τὸν ἡγεσιν

δοξολογίαν ἐν ταῖς ἁγίαις σου ἐκκλησίαις σου
[illegible] σου· εὐλόγησον ἡμᾶς ἐν σοὶ τῷ
βασιλεῖ ἡμῶν καὶ θεῷ ἀγαλλόμενοι· δοξάζομεν
σε τὸν παντὸς ἡμῖν τῶν ἀγαθῶν αἴτιον· σὺν
τῷ ἀνάρχῳ σου πατρὶ καὶ τῷ ζωοποιῷ σου πνεύματι·
νῦν· καὶ ἀεί· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας·

∴ εὐχὴ ἑτέρα ὁμοίως +

Φρικτὴ καὶ παράδοξος ἡ παροχή, ἡ ὑπὲρ ἡμᾶς
σου γενομένη· φιλάνθρωπε οἰκονόμε Χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν·
ἡ πατρικὴ σοφία καὶ δύναμις· διὰ γὰρ τὴν προ-
γονικὴν ἡμῶν προπέτειαν· καὶ τὴν προαιρετι-
κὴν ἡμῶν παρεκτροπήν· ἐξορισθέντων ἡμῶν
τοῦ παραδείσου καὶ θανάτῳ κατακριθέντας·
εὐδοκήσας βουλῇ πατρικῇ τὸ τῆς φιλανθρωπίας σου
πέλαγος ἐφ' ἡμᾶς ἐκχύσαι· καὶ πλημμελήματα
[illegible] ἄνθρωπος γενόμενος ἐξ ἁγίας παρθένου· καὶ τρόπῳ
θάνατον τῇ σαρκὶ ὑποστάς· ἐλευθερώσας ἡμᾶς
διὰ τῆς ἐνδόξου σου ἀναστάσεως τοῦ προτέρου
ἐπιτιμίου· καὶ κληρονόμους [illegible] ἠξίωσας·
δοὺς ἡμῖν εἰς βρῶσιν τὸ ἄχραντόν σου σῶμα·
καὶ εἰς πόσιν τὸ τίμιόν σου αἷμα· ἐν ᾧ καὶ νῦν
[illegible] σπλαγχνίας σου μὴ παριδόντας· μὴ καταβλέψῃς ἡ-
μᾶς [illegible] τῆς μεγαλότητος τοσοῦτον [illegible]
μηδὲ καταγνῷς [illegible] ὅτι
ἀναξίως μετέχομεν· ἁγίασον ἡμᾶς διὰ

καὶ τῇ ἁγίᾳ σου πίστει πεποιθότας· μὴ καταισχύνῃ
ὅτι σοὶ μόνῳ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσ-
κύνησις, σὺν τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν καὶ
ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν:-

∴ εὐχὴ ἑτέρα ὁμοίως +

Ἄφατος ἡ πρὸς ἡμᾶς σου ἀγάπησις κύριε· ἀπέ-
ραντον τὸ πέλαγος τῆς σῆς ἀγαθότητος· ἐπειδὴ
γὰρ ἀπεστράφημεν σε τὸν εὐεργέτην ἡμῶν· οὐκ ἠνέ-
γκας τῶν ποθουμένων τὴν στέρησιν· ἀλλ᾽ ἐ-
ξαπέστειλας τὸν μονογενῆ σου υἱὸν πρὸ βραχέ-
ων καιροῦ τὰ ἀρχήν· ὃς τῇ ἐκχύσει τοῦ ἰδί-
ου αἵματος· κατήλλαξεν ἡμᾶς πρὸς σέ· τὸν δὲ
θάνατον ἐποιήσατο· ἐν μέσῳ θεὸς ἡμῶν καὶ ἑνώσας
ἑαυτῷ· καὶ σοὶ τῇ μετοχῇ τοῦ παναγίου αὐτοῦ σώ-
ματος· καὶ τοῦ τιμίου αἵματος· διὸ δεόμεθά σου
βασιλεῦ τῶν αἰώνων μόνε θεὲ ἡμῶν· μὴ παρα-
δῷς αἰωνίῳ πυρὶ σαρκικὰς τὰς ἐν μέσῳ θλίψεις σοι·
μηδὲ διαρρήξῃς τὴν ἕνωσιν δι᾽ ἧς ἐποιήσω· ἀλλὰ
δόκησον τοῖς τοσοῦτον ἀγαγέσθαι τὴν σύγκρασιν
ἐν τῷ θαύματι διὰ βίου καὶ θεωρίας· καὶ πολι-
τείας ἀρίστης· ἐκ ἔδει λιθόμετον τῶν ἐπὶ πρώ-
τῃ ἀρηθῆναι· τὴν ἀπόπτωσιν τῆς δόξης σου
ἐν αὐτῷ τῷ μονογενεῖ σου υἱῷ· μεθ᾽ οὗ σοι πρέ-
πει δόξα· καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια σὺν τῷ παναγί-
ῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι· νῦν:

∴ εὐχὴ εἰς ἑορτὰς τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου +

Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας σου κύριε· τίς ἀκουστὰς
ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις τῆς περὶ ἡμᾶς
σου ἀγαθότητος· ὅτι τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμ-
μένον ἀπ᾽ αἰῶνος· τῆς ἐπισπορίας τοῦ γένους τῶν
ἀνθρώπων τοῦ μονογενοῦς σου παιδὸς ἐνανθρω-
πήσεως φανερῶσαι βουλόμενος· καὶ τὴν
πρὸς τὸν προφήτην Δαβὶδ ἐπαγγελίαν σου εἰς
τέλος προθέμενος ἀγαγεῖν· τὴν ἁγίαν ἐξελέ-
ξω μητέρα σου· εἰς κατοίκησιν τῆς διὰ σαρκός σου
ἐπιφανείας· ἀφ᾽ ἧς προελθὼν τῷ ὁμοίῳ τὸ ὅμοι-
ον ἔσωσας· καὶ διὰ τοῦ ἐξ αὐτῆς προσλήμματος
ὅλου τοῦ γένους τὴν ἀνάπλασιν ἐπραγματεύσω·
ἧς καὶ νῦν τὴν σεβάσμιον ἑορτάζοντες ἡμέ-
ραν τῆς κοιμήσεως· εὐχαριστοῦμέν σοι τῷ δοτῆ-
ρι τῶν ἀγαθῶν· καὶ δεόμεθά σου δι᾽ αὐτῆς· ἐπιφᾶ-
ναι τὸ πρόσωπόν σου ἐφ᾽ ἡμᾶς· καὶ γνωρίσαι
ἡμῖν ὁδὸν ἐν ᾗ πορευθῶμεν· εὐαρεστήσομεν
σου τῇ ἀγαθότητι· ῥύσασθαι ἡμᾶς τῶν τοῦ δια-
βόλου ἐπιβουλῶν· καὶ ὁδηγῆσαι πρὸς τὴν
τῆς διαιωνιζούσης σωτηρίαν· καὶ ἐν φαιδρότητι ψυ-
χῆς ἑορτάζειν τὴν ἁγίαν ταύτην ἑορτήν· θεὸς
γὰρ ἐλέους καὶ παραμυθίας ὑπάρχεις· καὶ σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ
υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεί:-

† εὐχὴ ἐπὶ τῆς θεοτόκου ὄπισθεν ἄμβωνος †

Δέχου τοίνυν καὶ νῦν ἀγαθή· τιμιωτέρα καὶ σοὶ
μόνῃ ἁρμόζοντα πανάγια παρθένε· παρ' ἡμῶν
τῶν ἀναξίων δούλων σου· ἡ πασῶν γενεῶν
τιμιωτέρα· καὶ πάντων ἀνθρώπων τιμιωτέρα· ἡ
πάντων ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων δημιουργη-
μάτων ἀνωτέρα φανεῖσα· μακαρία ἡ ῥίζα
τοῦ Ἰεσσαί· ἡ τρισμακάριος ὁ οἶκος Δαβίδ· ἐν ᾧ
σὺ ἐβλάστησας· ὁ θεὸς ἐν μέσῳ σου καὶ οὐ σαλευθή-
σῃ· ἡγίασε γάρ σε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιστος·
ὅτι ἐν σοὶ διαθῆκαι καὶ ὁρκωμοσίαι τοῦ θεοῦ πρὸς
τοὺς πατέρας ἡμῶν· τέλος ἀνεκλάλητον ἐδέξαν-
το· ὅτι διὰ σοῦ γεγόναμεν κοινωνοὶ τῶν δυνάμεων μεθ' ἡ-
μῶν· μακαριοῦσί σε ἐν γενεαῖς γενεῶν· θεο-
μακάριστε· ἡ πάσης κτίσεως οὐρανῶν τε καὶ
ὅσοι γῆς ὑψηλοτέρα φανεῖσα· ἡ τῶν χερου-
βὶμ λαμπροτέρα· καὶ τῶν σεραφὶμ ἐνδο-
ξοτέρα· παρθενίας καύχημα· πιστῶν στήρι-
γμα· καὶ νῦν πανύμνητε θεοτόκε· μὴ παύσῃ πρε-
σβεύουσα ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἀναξίων δούλων
σου· ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· καὶ πά-
σης περιστάσεως· διὰ σοῦ γὰρ καὶ τὸν υἱὸν τοῦ
θεοῦ ἐγνωρίσαμεν· καὶ ἠξιώθημεν τοῦ πα-
ναγίου αὐτοῦ σώματος· καὶ αἵματος· καὶ με-
χρι τέλους ἀκατακρίτους ἡμᾶς διαφύλα-

ξον ταῖς σαῖς ἱκεσίαις· ὅπως ταῖς πρεσβείαις σου
σωζόμενοι· δόξαν ἀναπέμπωμεν τῷ πατρὶ καὶ τῷ
υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:

∴ εὐχὴ ὄπισθεν ἄμβωνος εἰς ἑορτὴν τοῦ προδρόμου ∴

Ὁ τὸν ἐν σώματι ἄγγελον· καὶ μέγαν ἐν γεννητοῖς
γυναικῶν Ἰωάννην· πρόδρομον πρὸ προσώπου τοῦ μονο-
γενοῦς σου υἱοῦ δεσπότα ἐξαποστείλας· διὰ μὲν
παραδόξου τόκου τῆς εἰς γῆν αὐτοῦ ἐξόδου μηνῦ-
μιν τὴν παρουσίαν· τοῖς δὲ νεκροῖς διὰ θανά-
ματος κήρυκα τῆς εἰς ᾅδου αὐτοῦ καταβάσεως·
ὁ καταξιώσας αὐτὸν μετὰ τῆς περισσοτέρου
προφήτου μαρτυρίας ἔτι καὶ μαρτυρικοῦ στε-
φάνου· αὐτὸς τῇ τοῦ βίου αὐτοῦ λαμπρότητι·
περίλαμψον καὶ ἡμᾶς· καὶ τοῦ κηρύγματος
αὐτοῦ φωτὶ ὁδήγησον ἐν τῇ ὁδῷ τῶν σωζομένων τὸν
λαόν· καὶ πάντας ἡμᾶς εἰς τὴν ἐπουράνιόν σου
βασιλείαν εἰσάγαγε· διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν τοῦ Χριστοῦ
σου· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος
σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ· καὶ ζωοποιῷ σου
πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων:

∴ εὐχὴ ἀπολυτικὴ εἰς μνήμην ἀποστόλων ∴

Χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ δωρησάμενος ἡμῖν τοῖς ἁγίοις
σου μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις· φύλακας ἰατροὺς
καὶ προστάτας· καὶ ἐξ ἀμίσθων· καὶ ἀγραμμάτων
καὶ τελωνῶν διὰ τῆς μεγάλης σου χάριτος ἀπο-

καταισχύνας ῥήτορας καὶ σοφούς· καὶ διʼ αὐτῶν τὰ ἔθνη πρὸς θεογνωσίαν ζωγρήσας· ὁ διδάξας ἡμᾶς διʼ αὐτῶν τὴν ἀληθινὴν πίστιν· ἀξίωσον ἡμᾶς ταῖς πρεσβείαις αὐτῶν φρουρουμένους· ἀμέμπτως τὰς αὐτῶν ἑορτάζειν μνήμας· καὶ δὸς ἡμῖν ἀπτώτως ἀτενίζειν πρὸς σέ· καὶ τῇ τῶν σῶν ἐντολῶν λαμπηδόνι περιαυγάζεσθαι· ὥστε τὸ ἐκτρέπεσθαι τὰς φαύλας ὁδούς τε καὶ πράξεις· καὶ μόνοις προσανέχειν τοῖς θείοις σου οἰκτιρμοῖς· ἵνα καὶ τῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως τῶν ἀπʼ αἰῶνος σοι εὐαρεστησάντων ἀξιωθῶμεν· ὅτι θεὸς ἐλέους καὶ οἰκτιρμῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου πατρὶ καὶ τῷ ζωοποιῷ σου πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

∴ εὐχὴ ἀπολυτικὴ εἰς μνήμην προφητῶν ∴

Δέσποτα κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τῇ ἐμβριθείᾳ τοῦ παναγίου σου πνεύματος τοὺς ἁγίους σου προφήτας φωτίσας καὶ θεολήπτους αὐτοὺς ἀποφήνας· καὶ τὰς τούτων προρρήσεις πληρώσας τῇ παρουσίᾳ σου· προσδεξάμενος καὶ ἡμῶν τὴν προσευχὴν ταύτην ἐν ὀσμῇ εὐωδίας· καθάρον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλῖδος καὶ παθῶν κινήσεως· καὶ ναοὺς σου ἀπεργασάμενος ἔνσταξον ταῖς καρδίαις ἡμῶν τοῦ ἁγίου πνεύματός σου τὴν γλυκύτητα· ὅπως ὀπίσω σου τρέχοντες ἀντιλαμβανώμεθα τῆς τῶν νοητῶν μύρων ὀσμῆς.

καὶ ἐν σοὶ καταπαύσωμεν· ἀεὶ ὑμνοῦντές σε· καὶ δοξάζοντες, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι· νῦν καὶ ἀεί:

∴ εὐχὴ εἰς μνήμην ὁσίων καὶ ἱεραρχῶν ἀπολυτική ∴

Δέσποτα Χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τοῦ θεοῦ λόγος καὶ υἱὸς καὶ ἀμνός· ὁ καθαρώτατος ἱερεύς· ὁ μόσχος ὁ ἄμωμος· ὁ διʼ ὑπερβολὴν ἀγαθότητος ἀρχιερεὺς ἡμῶν χρηματίσαι καταδεξάμενος· ὁ διαφόροις τάγμασι κοσμήσας τὴν ἁγίαν σου ἐκκλησίαν, ἣν τῷ τιμίῳ σου ἐξηγόρασας αἵματι· χάρισαι ἡμῖν ἀξίως τὴν τῶν ὁσίων σου μνήμην πνευματικῶς ἑορτάζειν· καὶ ἐν ὁσιότητι μνημονεύειν τῶν ἁγίων ποιμένων καὶ διδασκάλων ἡμῶν· τῶν ὀρθοτομησάντων τὸν λόγον τῆς ἀληθείας σου· καὶ φωτισάντων ἡμᾶς· οὓς ὡδήγησας ἐπὶ λιμένα θελήματός σου· καὶ ἐδόξασας ἀξίως· ὅτι καὶ αὐτοί σε ἐδόξασαν· ἀξίωσον ἡμᾶς εὐχαῖς αὐτῶν καὶ πρεσβείαις καὶ μάλιστα τοῦ σήμερον τιμωμένου φωστῆρος καὶ διδασκάλου· ἀμέμπτως καὶ ἀπροσκόπως πολιτεύεσθαι· ἵνα ἐν φόβῳ σοι δουλεύσαντες εὕρωμεν σὺν αὐτοῖς τὴν παρὰ σοῦ χάριν καὶ φιλανθρωπίαν· σὺ γὰρ εἶ ὁ χορηγὸς καὶ δοτὴρ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν· καὶ σοὶ πρέπει δόξα τιμὴ καὶ κράτος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων :-

∴ εὐχὴ ὀπισθάμβωνος εἰς μνήμην μαρτύρων †

Κύριε ὁ θεὸς ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος· ὁ χαρισάμενος
ἐν τοῖς ἁγίοις σου μάρτυσι τὸν καλὸν ἀγῶνα ἀγω-
νίσασθαι· τὸν δρόμον τῆς εὐσεβείας τελέσαι· καὶ
τὴν ὁμολογίαν τηρῆσαι τῆς πίστεως· μνή-
σθητι ἡμῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ σου· ἐπίσκεψαι ἡ-
μᾶς ἐν τῷ σωτηρίῳ σου· χάρισαι ἡμῖν δέσποτα
μνήμην εὐφρόσυνον τῶν ἁγίων σου ἐν παντὶ καιρῷ·
ἵνα κοινωνῶμεν ἐν τοῖς αὐτῶν παθήμασιν· ὅπως
μιμηταὶ αὐτῶν γενόμενοι· τύχωμεν καὶ τῶν
ἀποκειμένων αὐτοῖς ἀγαθῶν· πρεσβείαις τῆς
ὑπερευλογημένης μητρός σου καὶ πάντων τῶν
ἁγίων σου· ὅτι σὺ εἶ ὁ σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ σοὶ
πρέπει πᾶσα δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰ-
ώνων· ἀμήν:-

οβ ∴ εὐχὴ ἐπὶ τῶν προσφερόντων ἀπαρχήν +

Δέσποτα κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν προσ-
φέροντά σοι κατὰ πρόθεσιν ἕκαστον κελεύσας·
καὶ τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν τὴν ἀντάμειψιν τού-
τοις ἐπαγγειλάμενος· ὁ τῆς χήρας τὴν κατὰ
δύναμιν προσφορὰν εὐαρέστως δεξάμενος·
πρόσδεξαι καὶ τὴν νῦν προσκομισθεῖσάν σοι πα-
ρὰ τοῦ δούλου σου τοῦδε· καὶ τοῖς αἰωνίοις σου
θησαυροῖς ἐναποθέσθαι· δωρούμενος αὐτῷ καὶ
τῶν ἐγκοσμίων σου ἀγαθῶν ἄφθονον τὴν ἀπό-
λαυσιν· σὺν πᾶσι τοῖς διαφέρουσιν αὐτῷ:- ἐκφώ(νησις)

Ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ
μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ
τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:-

∴ εὐχὴ ἐπὶ θυσίας κτηνῶν ∴

Εὐλογητὸς εἶ κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν· καὶ εὐλογη- ογ
μένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης σου τὸ ἅγιον· εὐλογητὸς
εἶ κύριε ὁ θεὸς· ὁ εὐλογήσας τὴν θυσίαν τοῦ ἀβραὰμ
ἐν τῇ δρυῒ τῇ μαμβρῇ· καὶ τὸν μόσχον τὸν σιτευ-
τόν· καὶ τὸν κριὸν τὸν κατεχόμενον τῶν κεράτων
ἐν φυτῷ σαβέκ· εὐλογητὸς εἶ κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων
ἡμῶν· ὁ προσδεξάμενος ζαχαρίου τὰ θυμιά-
ματα καὶ ἠλιοὺ τὰς ὁλοκαρπώσεις· αὐτὸς δέ-
σποτα· πρόσδεξαι καὶ τὴν θυσίαν ταύτην
τῶν δούλων σου τῶνδε· εἰς ὀσμὴν εὐωδίας· τοὺς
υἱοὺς αὐτῶν· πανάγαθους ποίησον· τὴν σιτοποιΐαν
αὐτῶν πλήθυνον· τὰ ποίμνια αὐτῶν πολύ-
τοκα ποίησον· εἰσόδους αὐτῶν καὶ ἐξόδους
ἀγγελικῇ σου δυνάμει κατασφάλισαι· ἵνα πάν-
τοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες· περισσεύω-
σιν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. καὶ σοὶ εὐάρεστον· δοξά-
ζοντές σου τὸ πανάγιον ὄνομα· τοῦ πατρὸς· καὶ
τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν· καὶ ἀεὶ· καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν:-

∴ εὐχὴ ἐπὶ μνήμης ἁγίων γινομένης διαδόσεως κρε- οδ
ῶν· οἴνου· ἄρτων· καὶ κολλύβων +

Ὁ εὐλογήσας τὴν θυσίαν τοῦ Ἀβραάμ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡ-
μῶν· καὶ προσδεξάμενος Ἠλιοὺ τὰς ὁλοκαρ-
πώσεις· ὁ τὴν προθυμίαν ἡμῶν ἀντιμετρῶν τὰς
εὐεργεσίας σου· μᾶλλον δὲ πλείους τὰς ἀμοιβὰς
τῶν ἐντολῶν ἡμῶν ἀγαθοεργιῶν παρεχόμενος:
εὐλόγησον ταῦτα τὰ εἰς τιμὴν τῶν ἁγίων σου
προσαχθέντα· καὶ εἰς πενήτων διανομήν· καὶ
προσηκάμενος ταῦτα ὡς τὴν τοῦ Ἄβελ θυσίαν·
πλήθυνον τὰ γενήματα τῶν προσενεγκάν-
των· τὰ ποίμνια αὐτῶν· καὶ κοιλίας πολυτό-
κα· καὶ τοὺς υἱούς, παρέχων ἐν τῇ σῇ ἀγαθότητι ποι-
ησον· καὶ αὐτοὺς ὧνπερ ἂν ἐπιτύχωσιν ἀγαθῶν μόνιμα κοι-
ναὶ τῶν πτωχῶν τοῦ λαοῦ σου· ἐν τῇ δικαιοκρισί-
ᾳ σου διόρισαι· ἵνα πάντοτε αὐτάρκειαν ἔχοντες
εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν· καὶ σοὶ εὐαρεστοῦντες περισ-
σεύωσι δοξάζοντες τὸ πανάγιον ὄνομά σου τοῦ
πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν· καὶ ἀεὶ·
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ·:-

·:· εὐχὴ ἐπὶ τραπέζης ·:·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ ἐπουράνιος καὶ ζωοποιὸς ἄρτος·
ἡ ἀληθινὴ τροφὴ τοῦ παντὸς κόσμου· ὁ καὶ τῆς
παρούσης ζωῆς ἡμῶν κύριος ὑπάρχων· καὶ τῆς μελ-
λούσης τὴν ἀπόλαυσιν ἡμῖν ἐπαγγειλάμενος·
αὐτὸς εὐλόγησον τὴν βρῶσιν ἡμῶν καὶ τὴν πό-
σιν· καὶ ἀκατακρίτως μεταλαμβάνειν ἡμᾶς αὐτῶν·

f. 9. Λ

καταξίωσον· δοξάζοντάς σε· καὶ εὐχαριστοῦν-
τας σοὶ τῷ χορηγῷ πάντων τῶν ἀγαθῶν δωρη-
μάτων: ἐκφω(νως)

ὁ ἱε(ρεύς)· εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ... πάντοτε· νῦν :

·:· εὐχὴ πρὸ ἀρίστου ἐν τῇ κατ' οἶκον εὐωχίᾳ ·:·

Ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος· εὐφροσύνης καὶ χαρᾶς χορηγός·
ὁ χαρισάμενος ἡμῖν ἄρτον στηρίζοντα· καὶ οἶ-
νον εὐφραίνοντα· δὸς ἡμῖν γνωρίζεσθαι τὴν ἑτοιμα-
σθεῖσαν ἀπόλαυσιν παρὰ τῆς σῆς ἀγαθότη-
τος· μὴ εἰς σαρκὸς ἐπαναστάσιν· ἢ τύχης δι' ἀ-
γνωσιν· ἢ λήθην τῶν σωτηρίων σου ἐντολῶν· ἀλλ' εἰς
ἀφορμὴν εὐχαριστίας· εἰς ὑπόθεσιν δοξολογί-
ας· εἰς ἔπαινον καὶ δόξαν· τῆς πολυϋμνήτου
σου μεγαλειότητος· ἵνα τῶν παρὰ πάντων ὧν
ἀπολαύοντες· καὶ τῆς αἰωνίου σου ζωῆς ἀξι-
ωθῶμεν· ὅτι σὺ μόνος εἶ χορηγὸς τῆς ζωῆς ἡ-
μῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ
καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν ·:·

·:· εὐχὴ εἰς τὴν εὐλόγησιν τοῦ κανισκίου τῆς τραπέζης · δόξ(α)

Σοὶ τῷ ἀληθινῷ Θεῷ ἡμῶν· τῷ δοτῆρι πάντων τῶν
ἀγαθῶν· καὶ χορηγῷ τῆς ζωῆς ἡμῶν· ἐμπλη-
σθέντες τῶν πλουσίων σου ἀγαθῶν· δόξαν καὶ
εὐχαριστίαν σοι ἀναπέμπομεν· καὶ δεόμε-
θά σου οἰκτίρμον παντοδύναμε· φύλαττε τοὺς
δούλους σου τοὺς οἰκέτας ἡμῶν· καὶ ἡμᾶς

ἀπὸ πάσης προσκολλήσεως ἁμαρτίας· εὐλογῶν
τὴν περιουσίαν τῆς τραπέζης ἡμῶν· πρὸς
δόξαν σὴν· καὶ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ· καὶ τοῦ
παναγίου πνεύματος· νῦν καὶ ἀεί· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων· ἀμήν:–

† εὐχὴ μετὰ τὸ ἀναστῆναι τῆς τραπέζης:·

Σοὶ τῷ ἀμιθίμῳ καὶ φιλανθρώπῳ θεῷ ἡμῶν οἱ ἁμαρ
τωλοὶ καὶ ἀνάξιοι δοῦλοί σου· ἐμπλησθέντες
τῶν πλουσίων σου ἀγαθῶν· τὴν εὐχαριστίαν προ
σάγομεν· καὶ δεόμεθά σου δέσποτα· ὥσπερ τοῖς σωματι
κοῖς σου ἀγαθοῖς· καὶ τῶν ἐπουρανίων σου δωρεῶν
μετόχους ἡμᾶς ἀνάδειξον· πρεσβείαις τῆς ἀ
χράντου μητρός σου· καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου:
Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα· τιμὴ καὶ προσκύνησις τῷ πατρί:

∴ εὐχὴ μετὰ τὸ ἄριστον:–

Ὁ θεὸς ὁ τρέφων ἡμᾶς ἐκ νεότητος ἡμῶν· ὁ διδοὺς
τροφὴν πάσῃ σαρκί· ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν καὶ χορη
γὸς τῆς ζωῆς ἡμῶν· ποίησον τὴν μετάληψιν
ἡμῶν ὡς ἀκατάγνωστον ἐν εὐφροσύνῃ· τὴν περίσ
σειαν ὡς εὐλογίαν· καὶ τοῖς ὑποδεξαμένοις ἡ
μᾶς διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον εὐλογήσας ἐμπλή
σον αὐτῶν τὰ ταμεῖα τῶν ἀγαθῶν σου· καὶ τὰς
ψυχὰς ἐν ἁγιασμῷ διατήρησον· ἵνα δοξά
ζηται τὸ πανάγιον ὄνομά σου· τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ
υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος: νῦν:– ∴ εὐχὴ ἑτέρα:

Σοὶ τῷ χορηγῷ τῆς ζωῆς ἡμῶν Χριστὲ ὁ θεός· τῷ πάν
των εὐδοκίᾳ ἐμπιπλῶντι· τῶν παρόντων
ἀγαθῶν σου ἐμπλησθέντες· εὐχαριστίαν προ
σάγομεν· καὶ δεόμεθά σου ἐμπλῆσαι ἡμᾶς πρὸς
τῇ ἐγκοσμίῳ ταύτῃ εὐωχίᾳ· καὶ τῆς ἀκενώ
του τῶν αἰωνίων σου δωρεῶν ἀπολαύσεως:
Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀληθὴς εὐφροσύνη τῶν καρδιῶν ἡμῶν: ἐκφώ(νως)
καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ:

∴ εὐχὴ ἐπὶ ἀνομβρίας:–

Δέσποτα κύριε ὁ θεὸς· ὁ διὰ τὸν πρὸς σὲ ζῆλον ὑπα
κούσας Ἠλιοῦ τοῦ Θεσβίτου· καὶ τὸν κατὰ καιρὸν
τῇ γῇ ποτιζόμενον ὑετὸν ἐπισχεθῆναι κελεύ
σας· εἶτα πάλιν διὰ τῆς αὐτοῦ ἱκεσίας ὄμβρον
καρποφόρον αὐτῇ χαρισάμενος· αὐτὸς δέ
σποτα τῶν ἁπάντων· ὑπὸ τῆς ἰδίας σου εὐσπλαγ
χνίας δυσωπούμενος· ὑετὸν ἑκούσιον ἀφώ
ρισον τῇ κληρονομίᾳ σου· καὶ τὰ ἡμέτερα πλημμε
λήματα παριδὼν· τοῖς ἔργοις σου καταπέμ
ψον ἐπὶ τοὺς χρήζοντας· καὶ δεομένους τόπους·
εὐφραίνων τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. διὰ τοὺς πτω
χοὺς τοῦ λαοῦ σου· καὶ τὰ νήπια· καὶ τὰ κτήνη·
καὶ τὰ ἄλλα πάντα· ὅτι πρὸς σὲ προσδοκῶσι·
δοῦναι τὴν τροφὴν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ: ἐκφώ(νως)
Σὺ γὰρ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν· καὶ σοὶ τ(ὴν)

† εὐχὴ ἄλλη ἐπὶ ἀνομβρίας: †

Δέσποτα κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ· ὁ προσκαλού
μενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης· καὶ ἐκχέων αὐ
τὸ ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς· ὁ διὰ τὸν
πρὸς σὲ ζῆλον βοήσαντος ἡλιοὺ τοῦ θεσβί
του· καὶ τὸν κατὰ καιρὸν τῇ γῇ πεμπόμε
νον ὑετὸν ἐπισχεθῆναι κελεύσας· ἔτι τε λιμὸν διὰ
τῆς αὐτοῦ ἱκεσίας· ὄμβρον καρποφόρον αὐτῇ
χαρισάμενος· αὐτὸς δέσποτα τῶν ἁπάντων·
ὑπὸ τῆς ἰδίας σου εὐσπλαγχνίας δυσωπούμε
νος· πάριδε πάντα τὰ ἐπὶ πλημμελήματα
ἡμῶν· καὶ πάντας τοὺς λαοὺς σου τοὺς ἐν τάξει δε
ζώμενος· [illegible] ἀκούσιον ἀφορισμὸν τῇ κλη
ρονομίᾳ σου· καὶ τὰς αὔλακας τῆς γῆς μέθυ
σον· καὶ τὰ γενήματα αὐτῆς πλήθυνον· ἀ
νάπτει [illegible] ἐλέους· [illegible] τὰ τοῦ δι
ὰ χόρτον τοῖς κτήνεσιν· ἐξανάτειλον ἄρτον εἰς
[illegible]· καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων· οἱ
γὰρ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσι
καὶ πάντα πρὸς σὲ προσδοκῶσι· δοῦναι τὴν
τροφὴν αὐτῶν εἰς εὔκαιρον· ἐπεὶ σοὶ πάντοθεν
μέν· ἐκ τοσοῦ ἀμοιβοῦ [illegible]· τὰ παρὰ
σοῦ πλούσια ἐλέη ἀπεκδεχόμεθα: ἐκφω
Σὺ γὰρ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν· θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν· καὶ
σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ κ(αὶ) τ(ῷ):
εὐχὴ ἑτέρα ἐπὶ ἀνομβρίας ·

100

Κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ· ὁ ἀναφέρων νεφέλας ἐξ ἐσ
χάτου τῆς γῆς· ἀστραπὰς εἰς ὑετὸν ποιήσας· [illegible]
[illegible]· ὁ ἐξάγων ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν [illegible]
ὁ προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης· καὶ
ἐκχέων αὐτὸ ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς·
σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ ἱκετεύομεν· ἐξομολογούμε
νοι τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· καὶ αἰτούμενοι τὸ
παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος· ἄνοιξον τοὺς κατα
ράκτας τοῦ οὐρανοῦ· ἐν ταῖς νεφέλαις τοῦ
κρύψαι [illegible]· οἰκτείρον πάντα τὰ τῆς γῆς σου·
σπλαγχνίσθητι ἐπὶ πρεσβύτας καὶ νέους καὶ μη
πιαι θηλάζοντα· μηδὲ δούλοις σου καὶ δουλί
δας· υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἐπὶ πάντα τὰ
κτήνη τῆς γῆς· ἐξανάτειλον ἡμῖν ἄρτον εἰς κρῶ
σιν· καὶ χλόην τοῖς κτήνεσι· πρὸς δόξαι τὰς
δεήσεις πάντων τοῦ λαοῦ σου· τοῖς [illegible]
τῶν πενήτων· καὶ μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς ἡ
μᾶς· μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσῃς ἡμᾶς· μὴ
δὲ διαφθάρῃς λιμῷ· καὶ δίψει τὸν λαόν σου·
οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσι·
[illegible] τὴν παρὰ σοῦ τροφὴν εἰς εὔκαιρον· ἐπεὶ
σοὶ πεποιθαμεν· ἐκ τοσοῦ ἀμοιβοῦ κοινωνοὶ
τὰ παρὰ σοῦ πλούσια ἐλέη ἀπεκδεχόμεθα: ἐκφω
Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος θεὸς ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι:

πβ ⁘ εὐχὴ ἐπὶ σεισμοῦ :

Ὁ φοβερὸς καὶ θαυμαστὸς καὶ μέγας, ὑπερένδοξός τε καὶ ἀληθινὸς θ(εό)ς· ὁ ποιῶν πάντα καὶ μετασκευάζων αὐτά· ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν· ὁ ἁπτόμενος τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται· ὁ σείων τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐκ θεμελίων· οἱ δὲ στῦλοι αὐτῆς ἐκ θεμελίων σαλεύονται· ὃν πάντα φρίσσει καὶ τρέμει ἀπὸ προσώπου δυνάμεώς σου· ὅτι ἄστεκτος ἡ ὀργὴ τῆς ἐπὶ ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀπειλῆς σου· ἀμέτρητόν τε καὶ ἀνεξιχνίαστον τὸ ἔλεος τῆς εὐσπλαγχνίας σου· αὐτὸς μνήσθητι τῶν οἰκτιρμῶν σου κ(ύρι)ε· καὶ τὰ ἐλέη σου παρ' ἀρχῆς ἡμῖν· ὅτι ἀπὸ τοῦ αἰῶνός εἰσι· καὶ στήριξον τὴν κτίσιν· παῦσον τὸν κλόνον αὐτῆς· ἕδρασον τὴν δονηθεῖσαν οἰκουμένην· καὶ μὴ συναπολέσῃς ἡμᾶς ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν· μηδὲ καταδικάσῃς ἡμᾶς ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς : ἐκφώ(νησις) :–

Ὅτι σὸν ἐστιν ὁ θ(εό)ς ἡμῶν τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ π(ατ)ρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πν(εύματ)ι :

πγ εὐχὴ ἀπολυτικὴ ἐν ἡμέρᾳ κατανύξεως :

Τέλος ἐν τῷ παναγίῳ σου στάσεως· καταξιωθέντας ἡμᾶς οἱ ἀνάξιοι κ(ύρι)ε ὁ θ(εὸ)ς ἡμῶν· καὶ μηδὲ μίαν ἀγαθοεργίαν ἔχοντας προσάγειν σοι, συντετριμμένην

καρδίας καὶ πν(εύματο)ς τεταπεινωμένου θυσίαν μόνον σοι τῷ μηδενὸς χρήζοντι τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν· ἱλασμὸν ἁμαρτιῶν αἰτούμενοι παρὰ τῆς σῆς ἀγαθότητος καὶ φιλανθρωπίας· ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν· ὁ τὸν τελώνην μεῖζον δικαιώσας ταπεινούμενον ἐν μετανοίᾳ σου· ἀλλὰ δικαιότερον ἀναδεῖξαι τοῦ δικαιοῦντος ἑαυτὸν φαρισαίου· ὁ τιμῶν τὴν καύχησιν· καὶ τὴν ἐνδεῆ γνώμην σοι μεγαλορρημοσύνην ἀπὸ τῆς γλώττης ἡμῶν ἀπωλέσας· τὴν ἐλπίζουσάν σοι τοῦ τελώνου ταπείνωσιν δωρῆσαι· ὁ τοῖς ταπεινοῖς ὑψῶν· καὶ τοῖς ὑψηλοῖς ταπεινῶν· καὶ καταξίωσον ἡμᾶς τῆς ἀποκειμένης τοῖς πτωχοῖς τῷ πν(εύματ)ι μακαριότητος ἐν τῇ βασιλείᾳ σου· διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Χ(ριστο)ῦ σου· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ· καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ σου πν(εύματ)ι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων :–

– τάξις γινομένη ἐπὶ μνήστροις βασιλέ(ων) καὶ λοιπ(ῶν) πδ

Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν τοῦ ἀρχιερέως ἔτι ὄντος ἐν τῷ ἱερατείῳ· παρίστανται οἱ μέλλοντες ζεύγνυσθαι πρὸ τῶν ἁγίων θυρῶν· ὁ ἀνὴρ ἐκ δεξιῶν, ἡ δὲ γυνὴ ἐξ ἀριστερῶν· ἀπόκεινται δὲ ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῆς τραπέζης δακτύλιοι δύο χρυσοῦς καὶ σιδηροῦς· ὁ μὲν σιδηροῦς, ἀπονεύων πρὸς

πβ

∴ εὐχὴ ἐπὶ σεισμῶν:

Ὁ φοβερὸς καὶ θαυμαστὸς καὶ μέγας, ὑπερέν
δοξός τε καὶ ἀληθινὸς θεός· ὁ ποιῶν πάν
τα καὶ μετασκευάζων αὐ
τά· ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐ
τὴν τρέμειν· ὁ ἁπτόμενος τῶν ὀρέων καὶ κα
πνίζονται· ὁ σαλεύων τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐκ θεμελί
ων· οἱ δὲ στῦλοι αὐτῆς ἐκ θεμελίων σαλεύονται·
ὃν πάντα φρίσσει καὶ τρέμει ἀπὸ προσώπου
δυνάμεώς σου· ὅτι ἀνυπόστατος ἡ ὀργὴ τῆς ἐ
πὶ ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀπειλῆς σου· ἀμέ
τρητόν τε καὶ ἀνεξιχνίαστον τὸ ἔλεος τῆς
εὐσπλαγχνίας σου· αὐτὸς μνήσθητι τῶν οἰκτιρ
μῶν σου κύριε· καὶ τὰ ἐλέη σου παράσχου ἡμῖν·
ὅτι ἀπὸ τοῦ αἰῶνός εἰσι· καὶ στήριξον τὴν κτίσιν·
παῦσον τὸν κλόνον αὐτῆς· ἕδρασον τὴν δονη
θεῖσαν οἰκουμένην· καὶ μὴ συναπολέσῃς ἡμ
ᾶς ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν· μηδὲ καταδικάσῃς ἡ
μᾶς ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς: ἐκφω:
Ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν· καὶ
σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι:

πγ εὐχὴ ἀπολυτικὴ ἐν ἡμέρᾳ κατανύξεως:

Κύριε ἐν τόπῳ ἁγίῳ σου [illegible] καταξίωσον ἡμᾶς
ἡμᾶς οἱ ἀνάξιοι κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· καὶ μηδεμίαν
ἀγαθοεργίαν ἔχοντες προσαγαγεῖν σοι τριῶν

καρδίας καὶ πνεύματος ταπεινώσει· θυόμενόν σοι τῷ
μὴ δεομένῳ χρῄζοντι τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν·
ἱλασμὸν ἁμαρτιῶν αἰτούμενοι παρὰ τῆς σῆς
ἀγαθότητος καὶ φιλανθρωπίας· εἰσάκουσον τῆς δεή
σεως ἡμῶν· ὁ τὸν τελώνην [illegible]
ταπεινούμενον μόνον ἐνώπιόν σου· ἀλλ' ὡς δικαιότερον
ἀποδεξάμενος τοῦ δικαιοῦντος ἑαυτὸν φαρισαίου· ὁ
τιμήσας τὴν καύχησιν· καὶ τὴν [illegible] σοι
μεγαλορρημοσύνην ἀπὸ τῆς γλώττης ἡμῶν·
ἀποκλείσας· τὴν ἐλπίζουσάν σοι τοῦ τελώνου
ταπεινώσει δωρῆσαι· ὁ τοῖς ταπεινοῖς ὑψῶν·
καὶ τοὺς ὑψηλοὺς ταπεινῶν· καὶ καταξίωσον
ἡμᾶς τῆς ἀποκειμένης τοῖς πτωχοῖς τῷ πνεύματι
μακαριότητος ἐν τῇ βασιλείᾳ σου· διὰ τῶν
οἰκτιρμῶν τοῦ Χριστοῦ σου· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ·
καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ σου πνεύματι νῦν
καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων:

πδ τάξις γινομένη ἐπὶ μνήστροις βασιλέων καὶ λοιπῶν

Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν τοῦ ἀρχιερέως ἑστῶ
τος ἐν τῷ ἱερατείῳ· παρίστανται οἱ μέλλοντες ζεύ
γνυσθαι πρὸ τῶν ἁγίων θυρῶν· ὁ ἀνὴρ ἐκ δεξι
ῶν· ἡ δὲ γυνὴ ἐξ ἀριστερῶν· ἀπόκεινται δὲ ἐν τῷ δε
ξιῷ μέρει τῆς τραπέζης· δακτύλιοι δύο χρυσοῦς
καὶ σιδηροῦς· ὁ μὲν σιδηροῦς, ἀπονεύων πρὸς

τὰ δεξιά· ὁ δὲ χρυσοῦς, πρὸς τὰ ἀριστερὰ σύν ἑτέ-
ρους ἄλλ(ους)· καὶ σφραγίσας ἐκ τρί(του) ταῖς κεφαλαῖς τῶν
νυμφίων ὁ ἀρχιερ(εύς)· λέγει ὁ διάκο(νος) συναπτήν:
Ἐν εἰρ(ήνῃ) τοῦ κ(υρίο)υ δεηθῶμ(εν): Ὑπ(ὲρ) τῆς ἄνωθεν εἰρ(ήνης) καὶ τῆς σω(τη)ρί(ας):
Ὑπ(ὲρ) τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος: Ὑπ(ὲρ) τοῦ ἀρχιεπισκ(όπου) ἡμῶν
ὁ ἱερωσύνης ἀντιλήψε(ως)· διαμονῆς· καὶ τοῦ ἔργου
τῶν χειρῶν αὐτοῦ τοῦ κ(υρίο)υ δεηθ(ῶμεν):
Ὑπ(ὲρ) τῶν ἐν σεβεστάτ(ων): Ὑπ(ὲρ) τοὺς νῦν ἀπολειπησάντων:
Ὑπ(ὲρ) τῶν δούλων τοῦ θ(εο)ῦ τοῦ καὶ τῆς δὲ τῶν νυν νι-
μνημονευομένων ἀλλήλοις καὶ τῆς σωτηρίας αὐτ(ῶν) τοῦ κ(υρίο)υ δεηθ(ῶμεν):
Ὑπ(ὲρ) τοῦ παρασχεθῆναι αὐτ(οῖς) τοῖς τέκνα εἰς διαδο-
χὴν γένους· καὶ πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα τοῦ κ(υρίο)υ δεηθ(ῶμεν):
Ὑπ(ὲρ) τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ π(άσης): Ἀντιλαβοῦ σῶσον ἐλέ(ησον):
Τῆς παναγίας ἀχράν(του)· Καὶ τούτων λεγομέ(νων)·
εὔχεται ὁ ἀρχιερ(εύς):-
Ὁ θ(εὸ)ς ὁ αἰώνιος· ὁ τὰ διῃρημένα συναγαγὼν εἰς ἑνότη-
τα· καὶ σύνδεσμον διαθέμενος τιθεὶς ἄρρηκτον·
ὁ εὐλογήσας Ἰσαὰκ καὶ Ῥεβέκκαν· καὶ κληρονό-
μους αὐτοὺς τῆς σῆς ἐπαγγελίας ἀναδείξας· αὐ-
τὸς εὐλόγησον καὶ τοὺς δούλους σου· ὁδη-
γῶν αὐτοὺς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ:- ἐκφώ(νως):
Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος θ(εὸ)ς ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ π(ατ)ρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πν(εύματ)ι:
Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντ(ος)· τὰς κεφα(λὰς) ὁ ἀρχιερ(εὺς) ἐπεύχ(εται):
Κ(ύρι)ε ὁ θ(εὸ)ς ἡμῶν· ὁ τὴν ... ἡμῶν ... μόνος ἑαυ-

τῷ ἐκκλησίαν ἁρμοσάμενος ἀμήν· εὐλόγησον τὰ
μνῆστρα ταῦτα· καὶ ὁμόφρον· καὶ διαφύλαξον
τοὺς δούλους σου ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ:- ἐκφώ(νως):
Σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα· τιμὴ καὶ προσκύ(νησις)· τῷ π(ατ)ρί:
Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν, ἐπιδίδωσι τῷ ἀνδρὶ τὸν χρυ-
σοῦν δακτύλιον· τὸν σιδηροῦν δὲ τῇ γυναικί· ἐ-
κεῖνοι ἀντιδιδόασι τούτους ἀλλήλοις· καὶ οὕτω
κρατήσας ὁ ἀρχιερ(εὺς) συμπλέκει τὰς δεξιὰς ἀλ-
λήλων καὶ κρατοῦντες ἐξέρχονται:
Εἰ δὲ βούλονται ἐνταῦτῷ καὶ στεφανωθῆναι· εἰσέρ-
χονται διὰ τοῦ μέσου ναοῦ ἡγούμενοι μετὰ θυ-
μιατοῦ· καὶ λέγουσι ψαλμὸν ρκζ΄· μακάριοι πάν-
τες οἱ φοβούμενοι τὸν κ(ύριο)ν· καὶ ἐλθόντες πρὸ τοῦ
θυσιαστηρίου· ἀπολύουσιν ἀλλήλων τὰς χεῖ-
ρας· καὶ ἵστανται πρὸ τῶν ἁγίων θυρῶν· ἀπόκει-
ται δὲ ἐν τῇ θείᾳ τραπέζῃ ποτήριον ἔχον προη-
γιασμ(ένα)· καὶ στέφανα δύο· καὶ ποτήριον ὑάλου· πλὴν
τοῦ διακόνου λέγοντο(ς)· ἐν εἰρήνῃ
τοῦ κ(υρίο)υ δεη(θῶμεν)· καὶ ἑξῆς:-
Ὑπ(ὲρ) τοῦ ἀρχιεπισκ(όπου) ἡμῶν ὁ ἱερωσύνης· ἀντιλήψε(ως)·
διαμονῆς· καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτ(οῦ)· τοῦ κ(υρίο)υ δε(ηθῶμεν):
Ὑπ(ὲρ) τῶν δούλων τοῦ θ(εο)ῦ τοῦ δε καὶ τῆς δε· τῶν συνα-
πτομένων ἀλλήλοις πρὸς γάμου κοινωνί-
αν· καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν· τοῦ κ(υρίο)υ δε(ηθῶμεν):-
Ὑπ(ὲρ) τοῦ εὐλογηθῆναι τὸν γάμον αὐτῶν ὡς τὸν

ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν:
Ὑπὲρ τοῦ παρασχεθῆναι αὐτοῖς σωφροσύνην ὁμο-
φροσύνην· καρπὸν κοιλίας πρὸς τὸ συμφέρον·
τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν:
Ὑπὲρ τοῦ εὐφρανθῆναι αὐτοὺς ἐν ὁράσει υἱῶν αὐτῶν
καὶ θυγατέρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν:
Ὑπὲρ τοῦ δωρηθῆναι αὐτοῖς τε καὶ ἡμῖν πάντα τὰ πρὸς
σωτηρίαν αἰτήματα· τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν:
Καὶ ὑπὲρ τοῦ παντὸς τῶν χρηστῶν· τῆς παναγίας ἀχράν-
των λεγομένων· ὁ ἀρχιερεὺς εὔχεται:
Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος· ὁ πλάσας τὸν ἄνθρωπον· καὶ ἐκ τῆς πλευρᾶς
αὐτοῦ ἀνοικοδομήσας γυναῖκα καὶ συζεύξας
αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν· διὰ τὸ οὕτως ἀρέσαι τῇ
σῇ μεγαλειότητι μὴ μόνον εἶναι τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς
γῆς· αὐτὸς καὶ νῦν δέσποτα ἐξαπόστειλον τὴν
χεῖρά σου ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου· καὶ ἅρμο-
σον τὸν δοῦλόν σου τόνδε· τὴν δούλην σου τήνδε·
ὅτι παρὰ σοῦ ἁρμόζεται ἀνδρὶ γυνή· σύζευ-
ξον αὐτοὺς ἐν ὁμοφροσύνῃ· στεφάνωσον αὐτοὺς
ἐν ἀγάπῃ· ἕνωσον αὐτοὺς εἰς σάρκα μίαν· χά-
ρισαι αὐτοῖς καρπὸν κοιλίας αὐτῶν· εὐτεκνίας
ἀπόλαυσιν· καὶ ἀκατάγνωστον διαγωγήν· ἐκφώ(νως)
Ὅτι σὸν τὸ κράτος· καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία· καὶ ἡ δύναμις· καὶ ἡ δόξα·
τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος· νῦν καὶ ἀεί:
Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν· στέφει ἀμφοτέρους λέγων. ἐ-

πὶ μὲν τῷ ἀνδρί· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξῃ καὶ τιμῇ στε-
φάνωσον αὐτόν· ἐπὶ δὲ τῇ γυναικί:
Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξῃ καὶ τιμῇ στεφάνωσον αὐτήν·
Καὶ συμπλέξας ἀλλήλων τὰς δεξιάς, λέγει·
Εἰρήνη πᾶσιν· ὁ διάκονος· τὰς κεφαλάς· ὁ ἀρχιερεὺς εὔχεται
Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ ἐν τῇ σωτηριώδει σου οἰκονομίᾳ κα-
ταξιώσας ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας τίμιον ἀνα-
δεῖξαι τὸν γάμον διὰ τῆς σῆς παρουσίας· αὐτὸς
δέσποτα καὶ νῦν τοῖς δούλοις σου τῷδε καὶ τῇ-
δε· οἷς εὐδόκησας συναφθῆναι ἀλλήλοις ἐν εἰ-
ρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διαφύλαξον· τίμιον αὐτοῖς
τὸν γάμον ἀνάδειξον· ἀμίαντον αὐτῶν τὴν κοί-
την διατήρησον· ἀκηλίδωτον αὐτῶν τὴν συμβίω-
σιν διαμεῖναι εὐδόκησον· καὶ καταξίωσον
αὐτοὺς ἐν γήρει πίονι καταντῆσαι ἐν καθαρᾷ
τῇ καρδίᾳ ἐργαζομένους τὰς ἐντολάς σου: ἐκφώ(νως)
Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν· Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν· καὶ σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν: τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ:
Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν, λέγει· Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς
δέσποτα μετὰ παρρησίας· καὶ τὰ ἑξῆς:
ὁ λαός. Πάτερ ἡμῶν· Καὶ κρατήσας τὸ ποτήριον λέγει τὰ
προηγιασμένα τοῖς ἁγίοις· καὶ κοινωνεῖ αὐτούς·
εἶτα ποιεῖ τὴν εὐχὴν τοῦ κοινοῦ ποτηρίου:
Εὐχὴ τοῦ κοινοῦ ποτηρίου:
Ὁ Θεὸς ὁ τὰ πάντα ποιήσας τῇ ἰσχύϊ σου καὶ στερε-

ώσας τὴν οἰκουμένην· καὶ κοσμήσας τὸν στέφανον πάντων τῶν πεποιημένων ὑπὸ σοῦ· ὁ τοῦ δωρησάμενος μετὰ γάμου· καὶ ἐμπλήσας τῆς εὐφροσύνης τῆς σῆς ἀγαθότητος· τοῖς ἐν τῷ γάμῳ ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας· καὶ τὸ ποτήριον τὸ κοινὸν τοῦτο τὸ παρεχόμενον τοῖς συναφθεῖσι πρὸς γάμου κοινωνίαν· εὐλόγησον εὐλογίᾳ πνευματικῇ· ἐκφώ

Ὅτι εὐλόγηταί σου τὸ ὄνομα· καὶ δεδόξασταί σου ἡ βασιλεία τοῦ πρς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνς· ν

Εἶτα δίδωσι τῷ ἀνδρὶ πιεῖν· ἀπὸ τοῦ κατέχων τὸ ποτήριον· καὶ ἀνατίθεται τῇ γυναικί· καὶ μετὰ τοῦτο ἐπιδίδωσι τὸ ποτήριον τῷ ἀνδρί· καὶ πίνει ἐκεῖνος· εἶτα δίδωσι τῇ γυναικὶ τὸ ποτήριον· καὶ πίνει κἀκείνη· καὶ ἀνατιθεὶς δίδωσι τῷ ἀνδρὶ τὸ ποτ(ήριον)· ὁ δὲ ἐκ τῶν ἀποδίδωσι τὸ ποτήριον τινί· ἢ ὡς ἔνιοι κλάσ(ας)· καὶ οὕτως ἐξέρχονται·

Εὐχ(ὴ) εἰς τὴν λύσιν τῶν στεφάνων

Κε ὁ θς ἡμῶν· ὁ τὸν τοῦ ἐνιαυτοῦ στέφανον εὐλογήσας· καὶ τοὺς παρόντας στεφάνους ἐπιτίθεσθαι τοῖς διὰ νόμου γάμου συναπτομένοις ἀλλήλοις· καὶ μισθὸν ὥσπερ ἀπονέμων αὐτοῖς τοῦτον τῆς σωφροσύνης· ὅτι ἁγνοὶ ὄντες τὸν ὑπὸ σοῦ νομοθετηθέντα γάμον συνήφθησαν· αὐτὸς καὶ ἐν τῇ λύσει τῶν παρόντων στεφάνων·

μων·

τοῖς συναφθεῖσιν ἀλλήλοις εὐλόγησον· καὶ τὴν συνάφειαν αὐτῶν ἀδιάσπαστον διατήρησον· ἵνα εὐχαριστῶσι διαπαντὸς τῷ παναγίῳ ὀνόματί σου· τοῦ πρς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνς· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων·

Εὐχ(ὴ) ἐπιγαμίων

Κε ὁ θς ἡμῶν· ὁ τὸν Ἀβραὰμ φίλον καλέσας καὶ τὸν Ἰσαὰκ ὑπεραγαπήσας· καὶ τῷ Ἰακὼβ διὰ γυναικὸς(?) καὶ τὴν Λείαν συνάψας· οἰκονομήσας δὲ αὐτὸν καὶ δεσπότας(?) καὶ τῆς τῆς ἐν Ῥαχὴλ κοινωνῆσαι· αὐτὸς καὶ νῦν εὐλόγησον καὶ τοὺς δούλους σου τόνδε· καὶ τήνδε· καὶ ἁγίασον τοὺς πρὸς δεύτερον συνοικέσιον ἐρχομένους· διὰ τὸ τὴν τῆς φύσεως ... καὶ τὴν ἐμμέσως τηρεῖσθαι σημαίνουσαν χηρεί(αν)· οὐ γὰρ κε συγκαταβαίνων τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν διὰ τοῦ Παύλου τοῦ σκεύους τῆς ἐκλογῆς σου ἐνομοθέτησας· κρεῖσσον γαμῆσαι τῆς σωματικῆς πυρώσεως· τὸν ἐν κῷ γάμον ἀγαπησία(?) ... τῶν· καὶ εἰρηναίαν τὴν ζωὴν διατήρησον αὐτῶν· καὶ τοῖς προσφορὰν(?) αὐτοῖς ... καὶ τοῖς προσ... σου δῶσαι ... μὴ παρεμποδιζομένοις ἐκ τοῦ τῆς συζυγίας δεσμοῦ· ἐκφώ

Ὅτι σὸν τὸ κράτος· καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία· καὶ ἡ δύναμις· καὶ ἡ δόξα· τοῦ πρς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνς· ν(ῦν) καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων·

Εὐχὴ ἐπὶ ὀρύξει φρέατος καὶ εὑρέσει ὕδατος.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ παντοκράτωρ καὶ παντοδύναμος· ὁ ποιῶν πάντα καὶ μετασκευάζων μόνῳ τῷ βούλεσθαι· ὁ ἐν ἀπόροις πόροις εὑρίσκων ἀρρήτοις λόγοις ἀκαταλήπτου σοφίας· ὁ ἐξ ἀκμήκου (?) πέτρας ὕδατα παρασκευάσας ῥυῆναι χειμάρροις· καὶ διὰ τούτων τὸν σὸν ἐμπολίσας λαόν· αὐτὸς καὶ νῦν δέσποτα τῶν ἁπάντων ἐπάκουσον τῆς δεήσεως τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων σου δούλων· καὶ χάρισαι ἡμῖν ὕδωρ ἐν τῷδε τῷ τόπῳ διαυγὲς τὸ ἐκπότιμον· ἄφθονον μὲν πρὸς χρείαν· ἀβλαβὲς δὲ πρὸς ἀπόλαυσιν· ὡς ἂν καὶ ἐν τούτῳ δοξάζωμεν τὸ πανάγιον ὄνομά σου· τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐχὴ ἐπὶ μιαροῦ τινος ἐμπεσόντος εἰς φρέαρ.

Χρὴ πρῶτον ἀντλῆσαι ἐκ τοῦ φρέατος κάδους μ̅ καὶ ἐκχέειν· καὶ οὕτω βαλεῖν ὕδωρ τῶν ἁγίων θεοφανίων σταυροειδῶς τρίς· καὶ ἅψαι κηρούς· καὶ θυμιᾶσαι πέριξ· καὶ οὕτως ἐπεύξασθαι·

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστός· ὁ ἀνεκδιηγήτῳ ἀγαθωσύνῃ καὶ πλουσίᾳ προνοίᾳ διοικῶν τὴν τῶν ἀνθρώπων ζωήν· ὁ καὶ τὰ ἐγκόσμια ἡμῖν δωρησάμενος ἀγαθά σου· ὁ τὸ πικρὸν ὕδωρ διὰ Μωϋσέως τῷ Ἰσραὴλ λαῷ γλυκύτατον μεταποιήσας· καὶ τὰ ὕδατα τὰ πικρὰ διὰ Ἐλισσαίου ἀγαθὰ θεραπεύσας· ὁ τῷ ἀποστόλῳ σου Πέτρῳ διὰ ὀπτασίας ὑποδείξας μηδὲν ἡγεῖσθαι κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον· αὐτὸς δέσποτα ἁγίασον καθαρίσας τὸ ὕδωρ τοῦτο διὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ σου ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ· ἁγίασον αὐτὸ τοῦ πνεύματός σου τῇ ἐπιφοιτήσει (?)· ὥστε γενέσθαι αὐτὸ τοῖς ἐξ αὐτοῦ ἀρυομένοις ὡς πόσιμον ἀρύπαρον· ἴασις γὰρ ἡμῶν καὶ ἁγιασμὸς ὑπάρχεις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι· νῦν.

Εἰ δὲ ἐν ἑτέρῳ σκεύει καινῷ ἐμπέσοι μιαρόν· χρὴ ἐᾶν τὸ πλύνεσθαι· καὶ βαλλομένου ἁγιάσματος σταυροειδῶς γίνεσθαι καὶ τὴν εὐχὴν ταύτην·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ μόνος ἅγιος· ἁγίασον τὸ σκεῦος τοῦτο τῇ ἁγιαστικῇ σου ἐπιφοιτήσει· καὶ καθάρισον αὐτὸ ἐκ μιασμάτων εἰς ὑπηρεσίαν τῶν δούλων σου ἀμίαντον· καὶ δὸς ἡμῖν πάντοτε ἐν ἁγιωσύνῃ προσέρχεσθαι ταῖς ἁγίαις σου ἐκκλησίαις· καὶ τῇ χάριτί σου τῇ ἀγαθότητι· ὅπως ὑπὸ σοῦ πάντοτε φυλαττόμενοι δόξαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπωμέν σοι τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι· νῦν:-

Τάξις γινομένη εἰς τὸ μιαρόν τι ἢ ἀκάθαρτον

προσφάτως ἐμπεσεῖν εἰς ἀγγεῖον οἴνου ἢ ἐλαίου:

Χρὴ τὸ ἐμπεσὸν ἀκάθαρτον παραχρῆμα αἴρεσθαι καὶ ῥίπτεσθαι ἔξω· καὶ ἕτερον ἀγγεῖον πλυνέσθαι καθαρίως ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν· καὶ οὕτω τὸν ἱερέα λαβόντα θυμιατὸν θυμιᾶν αὐτὸ τὸ νέον τοῦτο ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν· καὶ μετὰ τοῦτο βαλεῖν ὕδωρ τῶν ἁγίων θεοφανίων ποιῶν τρεῖς σταυρούς· καὶ τότε μεταβαλεῖν τὸ ἔλαιον ἢ τὸν οἶνον εἰς αὐτό. ἐκ τοῦ μιανθέντος ἀγγείου· καὶ ἅψαι κηροὺς δύο· καὶ θυμιᾶσαι· καὶ οὕτως ἐπεύξασθαι τῷ ἀγγείῳ:

Ἅγιε κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τῇ σῇ εὐσπλαγχνίᾳ βουλήσει τῇ θεία βουλήσει δὲ μιᾶς πᾶσαν ἀκαθαρσίαν τοῦ ἐχθροῦ καταργήσας· ὁ διαστειλάμενος μὲν τῷ σῷ προφήτῃ μὴ κοινὸν τὸν ἄρτον· ἀλλὰ πάντα καθαρὰ εἶναι τοῖς καθαροῖς· ὁ διὰ τοῦ σκεύους τῆς ἐκλογῆς σου ἀποστόλου Παύλου διδάξας ἡμᾶς· πάντα τὰ ὑπὸ σοῦ κτισθέντα καλὰ εἶναι πιστεύειν· καὶ μηδὲν μιαίνεσθαι ἀπόβλητον τὸ διὰ θείου λόγου καὶ τῆς πρὸς σὲ ἐντεύξεως ἁγιαζόμενον· αὐτὸς εὐλόγησον τὸν οἶνον τοῦτον ἢ τὸ ἔλαιον τῇ σῇ χάριτι διὰ τῆς ἐπιχύσεως τοῦ ἁγίου ὕδατος τούτου· καὶ πάντα μολυσμὸν διώκων ἐκ τοῦ ἐν αὐτῷ ἐμπεσόντος ἑρπετοῦ κατὰ μεθοδείαν τοῦ πονηροῦ· ἀποδεχόμενος ἐκ τῆς διακονίας τῶν δούλων σου· εἰς τὸ γεύεσθαι τοῖς ποιμοῦσιν αὐτὸ εἰς εὐφροσύνην· δίδου πᾶσι τοῖς ἐξ αὐτοῦ μεταλαμβάνουσιν· ἐν ἁγιασμῷ· καὶ ἐν καθαρᾷ συνειδήσει προσιέναι τοῖς ἀχράντοις σου μυστηρίοις:- Ἐκφώ(νησις)

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιάζων τὰ σύμπαντα· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν:

Καὶ ἐπιχέων αὖθις ἐκ τοῦ ὕδατος τῶν ἁγίων θεοφανίων τρίτον σταυροειδῶς· ἀπογευέσθω πρῶτον ὁ ἱερεὺς τοῦ οἴνου. Εἰ μέντοι συμβῇ τὸ ἐμπεσὸν ἀκάθαρτον χρονίσαν ἐν τῷ ἀγγείῳ τοῦ οἴνου ἢ τοῦ ἐλαίου σαπῆναι, ἐκχέεσθαι τὸν οἶνον ἢ τὸ ἔλαιον· καὶ μηδένα αὐτῶν ἅπτεσθαι:-

:· Εὐχὴ ἐπὶ τῶν ἐν βρώμασι σκανδαλισθέντων:·

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τῷ κορυφαίῳ ἀποστόλῳ σου Πέτρῳ δι᾽ ὀπτασίας καὶ φωνῆς νομοθετήσας μηδὲν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον ἡγεῖσθαι τῶν ὑπὸ σοῦ δημιουργηθέντων εἰς ἀνθρώπων τροφὴν τῶν ἀνθρώπων· καὶ δι᾽ αὐτοῦ σκεύους τῆς ἐκλογῆς Παύλου πάντα καθαρὰ τοῖς καθαροῖς κηρύξας. αὐτὸς καὶ νῦν δέσποτα τὸν δοῦλόν σου τόνδε· τὸν μαρυαρι καὶ σὰ ἀναγκαίως ὑβριζόμενον· καὶ οὐ κατὰ πρόθεσιν μιαρὸν ἀκάθαρτον ὡς ἐνόμισε γευσάμενον ἢ καὶ σκανδαλισθέντα· τὴν κηλῖδα τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ ἀπόσμηξον· καὶ τὰ σὰ προστάγματα ἐμμελῶς ἐν αὐτῷ μαθὼν αὐτὸν ἀμολύ-

τὸν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος· καταξίωσον αὐτὸν ὑπο-
δοχὴν τῶν ἀχράντων καὶ ἀθανάτων σου
μυστηρίων. Ἐκφ.
Ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ
μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ·

Εὐχὴ ἐπὶ μιαροφαγήσαντι.

Δέσποτα Κύριε ὁ Θεός, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ
ταπεινὰ ἐφορῶν, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος,
ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραήλ· κλῖνον τὸ οὖς σου καὶ εἰσάκου-
σον ἡμῶν δεομένων σου· καὶ παράσχου συγχώ-
ρησιν τῷ σῷ οἰκέτῃ τῷδε, μιαροφαγήσαντι καὶ
γευσαμένῳ κρεῶν τῶν μὴ καθαρῶν, ὧν τὴν
βρῶσιν ἀπηγόρευσας ἐν νόμῳ ἁγίῳ σου· τοῦτο
ἀβουλήτως μὲν ἔχοντι συγχώρησον· καὶ κα-
ταξίωσον αὐτὸν ἀκατακρίτως ἐν καθαρότη-
τι ψυχῆς τε καὶ σώματος μεταλαμβάνειν τῶν φρι-
κτῶν σου καὶ ἀθανάτων μυστηρίων, τοῦ ἀ-
χράντου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος
τοῦ Χριστοῦ σου· ὅπως ῥυσθῇ τοῦ λοιποῦ πάσης
ἀκαθάρτου μεταλήψεώς τε καὶ πράξεως·
καὶ ἐντρυφῶν τοῖς θείοις σου μυστηρίοις καὶ
ἀπολαύων τῆς ἁγίας καὶ μυστικῆς σου τραπέ-
ζης, καὶ διαφυλαττόμενος σὺν ἡμῖν ἐν τῇ ἁγί-
ᾳ σου ἐκκλησίᾳ, αἰνῇ καὶ δοξάζῃ τὸ ὄνο-
μά σου τὸ ἅγιον πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζω-

ῆς αὐτοῦ. Ἐκφώ.
Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς
καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Τάξις καὶ ἀκολουθία γινομένη παρὰ τῶν ἑπτὰ πρεσβυ-
τέρων ἐπὶ ἐλαίῳ ἀρρώστου.

Συναγομένων τῶν ἑπτὰ ἱερέων ἐν τῷ ναῷ τῆς οἰκίας,
ἐν ᾗ ἡ τοιαύτη ἀκολουθία γίνεται κατὰ τὸν καιρὸν
τῆς θείας λειτουργίας, γίνεται παρ' ἑνὸς τούτων ἡ προ-
σκομιδή· εἶτ' οὖν ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων· προσκομίζον-
ται δὲ προσφοραὶ ζʹ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἱερέων· εἶ-
τα μετὰ τοῦτο πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας λέγοντος
τοῦ μέλλοντος κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἱερουργῆσαι·
Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· καὶ ψάλλομεν παρὰ
πάντων τὸ Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεος· κατέχει ὁ ὀρ-
θεὶς ἱερεὺς τὸ ἀγγεῖον τοῦ ἐλαίου ἐπὶ τουτονὶ εὐτρε-
πισμένον· καὶ κατακενοῖ τοῦτο κατ' ὀλίγον πρὸς
τὸ καὶ τὸν ψαλμὸν πληρωθῆναι κενωθῆναι τὸ ἀγγεῖον ἐν
κανδήλᾳ καινῇ· εἶτα λέγει Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν· καὶ ποιεῖ τὴν
εὐχὴν ταύτην.

Κύριε ὁ ἐν τῷ ἐλέει καὶ τοῖς οἰκτιρμοῖς σου ἰώμενος τὰ
συντρίμματα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν,
αὐτὸς δέσποτα ἁγίασον καὶ τὸ ἔλαιον τοῦτο, ὥστε
γενέσθαι τοῖς χριομένοις ἐξ αὐτοῦ εἰς θεραπείαν
καὶ ἀπαλλαγὴν παντὸς πάθους, νόσου σωματικῆς·

μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος καὶ παντὸς κακοῦ· ἵ-
να καὶ ἐν τούτῳ δοξασθῇ σου τὸ πανάγιον ὄνομα· ἐκφώ(νως)
Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν ὁ Θεὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ:
Καὶ λέγοντος αὐτοῦ τὴν τοιαύτην ἐκφώνησιν ἅπτει τὴν μο-
λυβίδα αὐτοῦ· πρὸ εὐτρεπεσμένα γάρ εἰσι πάν-
τα τὰ χρειώδη καὶ ἐτοιμασμένα· καὶ πάλιν λέγοντος
αὐτοῦ τοῦ διακόνου· ὑπεισέρχεται ἕτερος ἱερεὺς καὶ ποιεῖ τὴν
τοιαύτην εὐχήν· καὶ ἅπτει· καὶ ἅπαξ καθεξῆς οἱ λοιποί·
καὶ τὴν εὐχὴν λέγουσι καὶ ἅπτουσιν ὁ καθεὶς· εἶτα γί-
νεται ἡ ἔναρξις τῆς θείας λειτουργίας· καὶ λέγονται
τὰ ἀντίφωνα· καὶ μετὰ τὴν εἴσοδον· δόξα· καὶ λέγεται· οἱ τὴν χάριν
λαβόντες· καὶ ἡμεῖς θείας γεγόναμεν κοινωνοὶ
φύσεως· εἶτα τὸ τρισάγιον· προκείμενον· ἐγὼ εἶπα κύριε ἐλέη-
σόν με· στίχος· μακάριος ὁ συνιῶν ἐπὶ πτωχόν· ὁ ἀπόστολος καθο-
λικῆς ἐπιστολῆς ἰακώβου· ἀδελφοί· ὑπόδειγμα λάβετε· ἀλληλούϊα·
ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με· εὐαγγέλιον κατὰ μάρκον· τῷ
καιρῷ ἐκείνῳ προσκαλεσάμενος ὁ ἰησοῦς τοὺς ιβ' μαθητὰς ἤρ-
ξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο· τέλος· καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ
πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον· κοινωνικόν· ποτή-
ριον σωτηρίου:- Εἰ δὲ τελεῖται ἡ τοιαύτη ἀκολουθία ἐν ἡ-
μέρᾳ ἑορτασίμῳ ἁγίου τινός· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γὰρ
τοῦ ἁγίου θεολόγου ποιοῦσι τοῦτο τῷ α' σαββάτῳ τῆς ἡ τῷ σαβ-
βάτῳ τοῦ λαζάρου· καὶ ἅπαξ λέγονται πρῶτον τὰ τῆς
ἡμέρας· εἶτα τῶν ζ' πρεσβυτέρων:-

Ἱστέον δὲ ὅτι καὶ τὸ προκείμενον καὶ ὁ ἀπόστολος καὶ τὰ λοιπὰ πάν-
τα παρὰ τῶν ἱερέων λέγονται· μετὰ δὲ τὸ ῥηθῆναι τὸ ὀπισ-
θάμβωνος εὐχὴν ἢ κλάσαι τοῦ ἄρτου ὡς εἰώθασιν ἐν τοῖς οἴ-
κοις γίνεσθαι· ἀλλ' ἐνθὺς βάπτουσι τὰ ηὐτρεπισ-
μένα μουνδίτζα μετὰ βαμβακίου οἱ ἱερεῖς τῆς κανδήλας·
καὶ ψάλλοντες πάντες τῶν ἱερέων μόνον ἀλλὰ καὶ τῆς
οἰκίας κοσμικοὶ τὸ πηγὴ ἰαμάτων ἔχοντες, ποιοῦσι
πάντες οἱ ἱερεῖς ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ λειτουργή-
σαντος τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας· καὶ μετ' αὐτὸν τοῖς
τοῖς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ πᾶσι, τὴν εὐχὴν ταύτην:
Πάτερ ἅγιε ἰατρὲ τῶν ψυχῶν καὶ σωμάτων· ὁ πέμψας τὸν
μονογενῆ σου υἱὸν τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν πᾶσαν νό-
σον ἰώμενον καὶ ἐκ θανάτου λυτρούμενον· ἴα-
σαι καὶ τὸν δοῦλόν σου τόνδε ἐκ τῆς περιεχούσης
αὐτὸν σωματικῆς ἀσθενείας διὰ τῆς χάριτος
τοῦ χριστοῦ σου· καὶ ζωοποίησον αὐτὸν κατὰ τὸ σοὶ
εὐάρεστον, τὴν ὀφειλομένην σοι εὐχαριστίαν ἐν ἔργοις
ἀγαθοῖς ἀποπληροῦντα: Ὅτι σὸν τὸ κράτος· καὶ σοῦ
ἐστιν ἡ βασιλεία· καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ:
Καὶ ἐν τῇ ἐκφωνήσει ἀλείφουσιν αὐτὸν σταυροειδῶς, μέτωπον
ὦτα καὶ στῆθος καὶ τὰς χεῖρας· καὶ μετὰ τὸ ἀλεῖψαι πάντας πάλ(ιν)
ἐμβάπτουσι τὰ μουνδίτζα αὐτῶν· καὶ περιγυρεύουσι
τὸν οἶκον πάντα ψάλλοντες τὸ αὐτὸ τροπάριον πηγὴ ἰ-
αμάτων· καὶ τὸ ἅγιοι ἀνάργυροι· καὶ τὴν χάριν τῶν ἰαμάτων· καὶ ποιοῦσι
σταυροὺς τύπον μετὰ τοῦ ἁγίου ἐλαίου, καθ' ἑκάστην θύραν

καὶ θυρίδας καὶ ὑπέρθυρον καὶ παραστάδας καὶ πεσ-
σὸν μετὰ καὶ τοῦ μαγειρίου καὶ στάβλου ἐὰν ἔστιν· εἶτα
ὑποστρέφουσι συναγομένων πάντων εἰς τὴν οἰκίαν
ἐν ᾗ κοιμᾶσθαι εἴωθεν ὁ ἑορτάζων· καὶ δοξάζον-
τες ψάλλουσι τοῦ οἴκου τὴν χάριν λαβόντος· καὶ θυ-
μιᾷ εἰς, εἶτα λέγει ὁ ἱερεύς· σοφία ὀρθοὶ ἀκούσωμεν·
καὶ ἀναγινώσκει ὁ λειτουργήσας ἐν ἀγγελίῳ κατὰ λουκᾶν·
διήρχετο ὁ ἰησοῦς τὴν ἰεριχώ· εἶτα ἡ ἐκτενὴς λέγεται· ἐλέη-
σον ἡμᾶς ὁ θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεος· ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων
ὑπὲρ τοῦ ἐλεηθῆναι καὶ ἐν μνήμῃ γενέσθαι καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχω-
ρηθῆναι ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα· ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν
δούλων τοῦ θεοῦ τοῦδε καὶ τῆς συμβίου αὐτοῦ καὶ τῶν
τέκνων αὐτῶν καὶ παντὸς τοῦ οἴκου αὐτῶν· ὑγείας σωτηρί-
ας ἐπισκέψεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν· τὸ κύριε
ἐλέησον μ'· καὶ ἐκφώνως·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος θεὸς ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν δόξαν·
Ὁ λαός, Ἀμήν· ὁ ἱερεύς, Σοφία· ὁ λαός, Εὐλο-
γεῖ ἅγιοι ἐν λόγῳ δέσποτα· ὁ ἱερεύς· Ὁ ὢν εὐλογητὸς ὁ θεὸς
ἡμῶν πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ὁ λαός, Ἀμήν·
στερέωσον ὁ θεὸς τοὺς βασιλεῖς· λέγεται καὶ νῦν· καὶ ποιεῖ τὴν εὐ-
χὴν τῆς ἀπολύσεως:-

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρός· τῶν
ἁγίων καὶ θαυματουργῶν ἀναργύρων καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἐλεήσαι·
Ὁ λαός, Ἀμήν· Καὶ ὑποστρέφοντες ἐν τῷ ἐνκτ... καὶ σω:
τοῦ οἴκου λέγουσι τὸ εὐλογήσω τὸν κύριον ἐν παν-

τὶ καιρῷ· καὶ γίνεται ἡ κλάσις τοῦ ἄρτου καὶ ἡ διανομή· καὶ
τὸ ἀκόλουθον λαμβάνουσι τὴν λειτουργίαν καὶ ὑποχωροῦσιν· εἰ δὲ πλού-
σιωτέρα ἐστὶν ἡ τοῦ κεκληκότος προαίρεσις, καὶ ἀρι-
στῶσι μετὰ πάντων:-

Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὲν λειτουργήσας τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας
σβέννυσι τὸ ἀπὸ πρώτου βουνὸν αὐτοῦ καὶ ἀπομένουσι τὰ ἕξ· καὶ οὐ
τοῦτο ποιῶσι καὶ οἱ λοιποί. καὶ τὸ λειτουργῆσαι σβεννύου-
σι· καθεκάστην γὰρ λειτουργεῖ μέχρις ὅτε πλη-
ρωθῶσιν οἱ ἑπτά· εἰ μὲν τῇ ... γένηται ἡ ἀκολουθία ἐν
σαββάτῳ προηγιασμένη φυλάττουσι· εἰ δὲ ἔξω
τῆς μεγάλης προσκομιδῆς γινομένης καθεκάστην:
εὐχὴ ἄλλη ἐπὶ ἐλαίου ἀρρώστων:-

Ὁ πολυέλεος καὶ πλούσιος ἐν ἀγαθότητι κύριε ὁ
σωτὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως·
ὀδυνώμενος τοῖς συντρίμμασι τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σω-
μάτων ἡμῶν· ὁ διὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων σου ἐγχει-
ρίσας ἡμῖν ... μετὰ τῆς προσευχῆς τῶν τῆς ἐκκλη-
σίας πρεσβυτέρων ταῖς ἀσθενείαις θεραπεύεσθαι·
αὐτὸς δέσποτα ἁγίασον καὶ τὸ ἔλαιον τοῦτο· ὥσ-
τε γενέσθαι τοῖς χριομένοις αὐτῷ εἰς θερα-
πείαν πάθους παντός. νόσου καὶ παντὸς μο-
λυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος. ἵνα καὶ ἐν τούτῳ δοξασθῇ
σου τὸ πανάγιον ὄνομα:- ἐκφώνως·

Σὺ γὰρ εἶ τὸ ἐλεεῖν καὶ σῴζειν ὁ θεὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι:

∴ Εὐχὴ ἐπὶ πυρεττόντων :-

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ τὰ χρόνια καὶ δυσίατα πάθη λόγῳ μόνῳ θεραπεύσας· ὁ τὴν πενθερὰν Πέτρου πυρέττουσαν ἰασάμενος. αὐτὸς καὶ νῦν, δέσποτα, ἴασαι τὸν δοῦλόν σου τόνδε ἀπὸ τῆς συνεχούσης αὐτὸν μάστιγος· ὁ παιδεύων ὡς φιλάνθρωπος καὶ ἰώμενος ὡς ἀγαθός· ὁ πᾶσαν νόσον ἀφαιρεῖσθαι καὶ μαλακίαν δυνάμενος· καὶ ἀνάστησον αὐτὸν ἀπὸ κλίνης ὀδυνηρᾶς καὶ στρωμνῆς κακώσεως· ἐπίθες ἐπ' αὐτὸν τὸ φάρμακον τοῦ ἐλέους σου· παράσχου αὐτῷ τὴν ταχεῖαν ἀνάρρωσιν :- ἐκφώ(νησις) :-

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀνα(πέμπομεν)

∴ Εὐχὴ ἐπὶ παντὶ εἴδει ἀρρωστίας :-

Δέσποτα δέσποτα παντοκράτωρ, ἰατρὲ ψυχῶν καὶ σωμάτων· ὁ ταπεινῶν καὶ ἀνυψῶν· ὁ παιδεύων καὶ πάλιν ἰώμενος· τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν τόνδε ἀσθενοῦντα ἐπίσκεψαι ἐν τῷ ἐλέει σου· καὶ ἔκτεινον τὸν βραχίονά σου τὸν ἀόρατον, τὸν πλήρη ἰάσεως καὶ θεραπείας· καὶ ἴασαι αὐτὸν ἐξανιστῶν ἀπὸ κλίνης ἀρρωστίας· ἐπιτίμησον τῷ πνεύματι τῆς ἀσθενείας· ἀπόστησον ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν πληγήν· πᾶσαν ἀλγηδόνα· πᾶσαν μάστιγα· πάντα πυρετὸν ἢ ῥῖγος· καὶ εἴ τι ἐστὶν ἐν αὐτῷ πλημμέλημα ἢ ἀνόμημα, ἄνες, ἄφες, συγχώρησον διὰ τὴν φιλανθρωπίαν· ναὶ κύριε φεῖσαι

τοῦ πλάσματός σου· ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι· νῦν :-

∴ Εὐχὴ εἰς ψυχορραγοῦντας :-

Δέσποτα κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ· ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὁ πάντας ἀνθρώπους θέλων σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν· δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμέν σε· τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου τοῦδε ἀπὸ παντὸς δεσμοῦ λῦσον· καὶ ἀπὸ πάσης κατάρας ἐλευθέρωσον· ὅτι σὺ εἶ ὁ λύων τοὺς πεπεδημένους· ὁ ἀνορθῶν τοὺς κατερραγμένους· ἡ ἐλπὶς τῶν ἀπηλπισμένων· κύριε τῇ παρά σου ἐλεήσας· κέλευσον δέσποτα φιλάνθρωπε ἀπολυθῆναι ἐν εἰρήνῃ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ δούλου σου· καὶ καταπαῦσαι εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς μετὰ τῶν ἁγίων σου :-

Χάριτι τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι νῦν :- ϛε

∴ Εὐχὴ ἐν τῷ τάφῳ ἡνίκα βάλλῃ μύρον ἢ ἔλαιον.
σταυροειδῶς ἐπάνω τοῦ λειψάνου :-

Μνήσθητι κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ ἐν πίστει καὶ ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου κοιμηθέντος ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦδε· καὶ ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος ὁ ἀναιρῶν ἁμαρτίας καὶ ἐξαλείφων ἀδικίας· ἄνες· ἄφες· συγχώρησον πάντα τὰ ἑκούσια αὐτοῦ πλημμελήματα καὶ ἀκούσια· ἐξανιστῶν αὐτὸν ἐν τῇ ἁγίᾳ δευ-

τόραισου παρουσίαι· ὡς μετέχειν τῶν αἰωνίων
σου ἀγαθῶν· ἀνθρώπων ὡς σὺ μόνος ὑπάρχεις ὁ τῶν
ἀγαθῶν θεὸς· καὶ φιλάνθρωπος:- ἐκφώ(νησις)
Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ δούλου σου Χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν· καὶ
σοὶ δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι:

∴ εὐχὴ ἐν ἀρχῇ σπόρου ∴

Κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ· ὁ ποιήσας γῆν καὶ ἀνθρώ-
πους ἐπ' αὐτῆς· ἐξ ἀρχῆς ὁ πᾶν ἐξαγαγὼν ἐκ γῆς κατὰ μῆ-
χόρτου σπόρον σπέρματα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁ-
μοιότητα· καὶ μέχρι τοῦ νῦν διὰ τοῦ αὐτοῦ σου
προστάγματος· ἐπιχορηγῶν σπέρματα τῷ σπεί-
ροντι καὶ τὸ καρποφορεῖν παντὶ βουλήματι· καὶ
τὸ σπόριμον καὶ νῦν τὴν εὐλογίαν σου ἐπὶ τὰ σπέρ-
ματα ταῦτα· εὐδόκησον ταῦτα πολυπλασια-
σθῆναι ἰσχύϊ σου· πληθυνόμενα γονίματα τῆς
γῆς· εὐφρανθήτωσαν ταῖς σταγόσιν αὐτῆς ἀνατέλ-
λουσαι· ἵνα πληρούμενοι ἐκ τῶν ἀγαθῶν
τοῦ οἴκου σου· καὶ πρὸς ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν
σου διαμένωμεν:- ἐκφώ(νησις)
Ὅτι σὺ εἶ ὁ χορηγὸς τῆς ζωῆς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν
ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι:

ξζ ∴ εὐχὴ ἐπὶ θέρους ∴

Σοὶ κύριε τῷ [illegible] τῆς σπορᾶς τὸν καὶ κηδεμόνι· ἐλπίζον-
τες· καὶ ἀρχόμενοι τὴν εὐχαριστίαν ἐπὶ πᾶσι προ-
σαναφέρομεν· καὶ δεόμεθά σου· παράσχου

ἡμῖν τὴν τῶν γεννημάτων καρπῶν μετάληψιν ἀκατά-
κριτον· καὶ συγκομισθῆναι ἀνεπίβουλον· τὰ δρά-
γματα πλήθυνον· τοῖς συγκομίζουσι τὰς [illegible]-
χυσον· πολύχουν τὸν τῆς ἀρούρας καρπὸν
ἐν τῇ ἅλωνι ποίησον· ἵνα καὶ ὁ θερίζων χαί-
ρῃ μετὰ τοῦ σπείραντος· καὶ ὁ ἀπο[illegible] μετὰ
[illegible]· ἐν τοῖς σοῖς ἀγαθοῖς εὐθυμούμενος:-

∴ εὐχὴ ἑτέρα ∴

Ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ διὰ τὴν πολλήν σου εὐσπλαγχνίαν ἀνα-
γαγὼν ἡμᾶς καὶ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον· ὁ ποιή-
σας τὸν οὐρανὸν· καὶ τὴν γῆν· ὁ πλάσας θέρος καὶ ἔ-
αρ· ὁ εὐλογήσας τὸν κύκλον τοῦ ἐνιαυτοῦ· καὶ στε-
φανώσας αὐτὸν τῇ τῆς ποικίλης χλόης καρπο-
φορίᾳ· ἐν ἀνθρώποις τε καὶ δένδροις· ὁ κελεύσας
τὴν γῆν ἐξ ὧν ἐκφύειν καρποὺς παντοδαπούς·
ὡς ἀποτροφὴν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων· καὶ παν-
τὸς ζώου· αὐτὸς κύριε· καὶ τὸν καρπὸν τοῦτον
εὐλόγησον· καὶ πλήθυνον· καὶ παράσχου
τοῖς δούλοις σου· τὴν μετ' εἰρήνης συγκομιδὴν ξη
αὐτοῦ· καὶ ἀπόλαυσιν:-

∴ εὐχὴ εἰς τὸ φυτεῦσαι ἀμπελῶνα ∴

Σὺ εἶ ἡ ἄμπελος Χριστὲ ἡ ἀληθινή· καὶ ὁ πατὴρ ὁ γεωρ-
γός ἐστι· σὺ εἶ καὶ τοῖς ἀποστόλοις ἐκκαθάρας κλή-
ματα· σὺ καὶ τὸν Ἰσραὴλ ὡς ἄμπελον ἐξ Αἰγύπτου
μετῆρας· ἐξέβαλες ἔθνη· καὶ κατεφύτευσας

αὐτήν. ὅπως καὶ μὴ ἐνδεῶσι τῇ ἐπιφοιτήσει σου ἐπὶ τὸν ἀμπελῶνά σου τοῦτον. φύτευσον. ῥίζωσον. αὔξησον τὸ κλῆρος σου ἐπ' αὐτῷ. δὸς αὐτῷ φύλακα τὴν ὑψηλὴν χεῖρά σου. περιχαράκωσον τὰς εἰσόδους καὶ ἐξόδους αὐτοῦ τῇ προνοίᾳ σου. λύτρωσαι αὐτὸν καὶ πᾶσαν τὴν περιοχὴν αὐτοῦ. ἀπὸ πάσης χιόνος. καὶ ζάλης. κρυστάλλου. ὑδρομανίας. ἀπὸ φρίκης καὶ ἐμπρησμοῦ. καὶ πνεύματος καύσωνος. ἀπὸ καταιγίδος. καὶ ἀνέμου τυφῶνος. ἀπὸ πάσης ἀπωλείας. ἐφόδου ὁρατοῦ. καὶ ἀοράτου ἐχθροῦ. ὅπως δὲ καὶ εὑρίσκεται τὴν ἄμπελον ταύτην. καὶ καταρτίσαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιά σου. γενέσθαι ἀποδοῦναι ἐν καιρῷ τοὺς καρποὺς αὐτῆς. καὶ καταξιωθῶμεν εἰς ὥρας τρυγῆσαι καὶ προσκομίσαι σοι ἐξ αὐτῆς. καὶ μεταποιηθῆναι εἰς αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου:- ἐκφώνως:

ξθ Σοὶ γὰρ πρέπει δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ:

:· εὐχὴ ἐν ἀρχῇ τρυγῆς κοινῆς:·

Ὁ προσκυνητὸς σὺ καὶ πάντων θεός. ὁ τὴν ἄμπελον φυτευθῆναι τῷ δικαίῳ σου Νῶε καθυποδείξας. καὶ τὸ ἀναφυλλῆς αἷμα τὸν οἶνον τὸν λαόν σου ποτίσας. εὐλόγησον τὴν παροῦσαν τρύγην. ὅτι μὲν χαριστήριον σοι ἀπαρχόμεθα ἐκ τῶν σῶν δωρεῶν ἀπολαύοντες. καὶ τοῖς ἐκ τῶν σῶν σοι

προσφέροντες. δοξάζομεν τὸ πανάγιον ὄνομά σου. τοῦ πατρὸς. καὶ τοῦ υἱοῦ. καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. νῦν. καὶ ἀεὶ. καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. :·:· εὐχὴ ἐπὶ τρυγῇ:·

Ὁ θεὸς ὁ θεὸς ἡμῶν. ὁ εὐδοκήσας ἄμπελον κληθῆναι τὸν μονογενῆ σου υἱόν. καὶ θεὸν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. καὶ δι' αὐτοῦ καρπὸν ἡμῖν ἀθανασίας χαρισάμενος. αὐτὸς καὶ τοῦτον τὸν καρπὸν τῆς ἀμπέλου εὐλόγησον. καὶ τοῖς δούλοις σου τοῖς μεταλαμβάνουσιν ἐξ αὐτοῦ. τῆς ἀληθινῆς ἀμπέλου μετόχους ποίησον. ἀναβιώσκεσθαι τὴν ζωὴν ἐπιτρέπων αὐτοῖς διαπαντὸς αὐτῶν διαφυλάξον. εἰρήνην αὐτοῖς διαπαντὸς χαριζόμενος. καὶ ταῖς αἰωνίοις σου καὶ ἀφθάρτοις δωρεαῖς. τὰς ψυχὰς αὐτῶν καταξίωσον. πρεσβείαις τῆς ἁγίας θεοτόκου. καὶ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος σοι εὐαρεστησάντων:- ἐκφώνως

Ἀγαθότητι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ. μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ. σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι. νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.

:· εὐχὴ εἰς μετάληψιν σταφυλῆς +

Εὐλόγησον κύριε τὸν καρπὸν τοῦτον τὸν νέον τῆς ἀμπέλου. διὰ τῆς τοῦ ἀέρος εὐκρασίας. καὶ τῶν σταγόνων τῆς βροχῆς. καὶ τῆς τῶν καιρῶν γαλήνης. εἰς τὴν ὡριμότητα ταύτην ἐλθεῖν εὐδοκήσας. ἔστω ἡμῖν τοῖς μεταλαμβάνουσιν εὐφροσύνην. καὶ προσενεχθῆναι σοι δῶρον εἰς ἐξιλασμὸν ἁμαρτιῶν. διὰ τοῦ ἱε-

ρου καὶ ἁγίου σώματος τοῦ Χριστοῦ σου· μεθ' οὗ εὐλο-
γητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποι-
ῷ σου πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ(νων).
∴ Εὐχὴ γινομένη ὑπὸ τοῦ πατριάρχου, ὅτε προσευχὴν
ἐπιτελεῖ τὴν τρύγην ὁ βασιλεύς· καὶ τῇ ιε' Αὐγούστου
μηνὸς ἐν Βλαχέρναις. τοῦ διακόνου λέγοντος συναπτήν· ὁ ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται:
Ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν· ὁ εὐδοκήσας ἄμπελον κληθῆ-
ναι τὸν μονογενῆ σου υἱὸν, καὶ θεὸν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν
Χριστόν· καὶ δι' αὐτοῦ καρπὸν ἀθανασίας ἡμῖν χαρισά-
μενος· αὐτὸς καὶ τοῦτον τὸν καρπὸν τῆς ἀμπέλου
εὐλόγησον· καὶ ἡμᾶς τούτου μεταλαμβάνοντας
ἀξίωσον ἡμᾶς ἀκαταγνώστως εὐχαριστεῖν καὶ δοξά-
ζειν σε τὸν δοτῆρα καὶ χορηγὸν πάντων, τῶν
πρὸς διατροφὴν ἡμῶν ἀγαθῶν σου· καὶ τοῖς
δούλοις σου τοῖς πιστοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν· τῆς
ἀληθινῆς ἀμπέλου μετόχους ποίησον· ἀ-
[illegible] αὐτῶν τὴν ζωὴν διαφύλαξον·
ταῖς αἰωνίοις σου καὶ ἀφθάρτοις δωρεαῖς
αὐτοὺς κατακοσμῶν· καὶ εἰρήνην αὐτοῖς δια-
παντὸς χαριζόμενος· πρεσβείαις τῆς ἁγί-
ας θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶ-
νος σοι εὐαρεστησάντων:- ἐκφώ(νησις)
Ἀγαθότητι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου
υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ
ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶ(νας):

Ὁ ἀρχιερ(εύς)· Εἰρήνη πᾶσι· ὁ διάκ(ονος)· Τὰς κεφαλὰς
ἀρχιερεὺς ἐπεύχεται:
Κύριε τῶν δυνάμεων, ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης· τοῖς πι-
στοῖς ἐπίγειον βασιλείαν ὑπὸ σοῦ πιστευθεῖσι·
ὧν παρέδωκας εὐσεβεῖν· καὶ εἰρήνῃ διατήρησον· ὁδή-
γησον αὐτοὺς ἐπὶ λιμένα τοῦ θελήματός σου· δώ-
ρησαι αὐτοῖς τῶν ἐπουρανίων σου ἀγαθῶν τὴν ἀπό-
λαυσιν· καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ πανά-
γιον ὄνομά σου· ἐν τῇ μεταλήψει τοῦ υἱοῦ σου
τοῦ ἀφορισθέντος τῆς ἀμπέλου καρποῦ μετὰ
τῶν ἐγκοσμίων καὶ τῶν ἀπορρήτων σου ἀγαθῶν κα-
ταξίωσον:- ἐκφώ(νησις)
Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ σωτὴρ τῶν ψυχῶν
ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ:
+ Εὐχὴ ἐπὶ οἴκῳ κτιζομένῳ +
Ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ· ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν ἐν συ-
νέσει· καὶ θεμελιώσας τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφά-
λειαν αὐτῆς· ὁ κτίστης καὶ δημιουργὸς τῶν ἁ-
πάντων· ἔπιδε ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τόνδε· τὸν
βουλόμενον ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος σου ἐγεῖραι
οἶκον εἰς κατοικίαν· ἕδρασον αὐτὸν ἐπὶ τὴν στε-
ρεὰν πέτραν· ἣν κατὰ τὴν σὴν θείαν εὐαγγε-
λικὴν φωνήν· οὐκ ἄνεμος· οὐχ ὕδωρ· οὐχ ἕτερον
τι καταβλάψαι ἰσχύσῃ· εὐδόκησον αὐτὸν ἐπὶ τέ-
λος ἀχθῆναι· καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ μέλλοντας

κατοικούντων ἐκ πάσης ἐπιβουλῆς τοῦ ἀντικειμέ-
νου διαβόλου καὶ ἀνθρώπων· Ἐκφώνως·
Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ
ἡ δόξα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος:

Εὐχὴ ἐπὶ εὐλογίᾳ οἴκου +

Ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν ὁ καταξιώσας ὑπὸ τὴν σκη-
νὴν τοῦ Ζακχαίου εἰσελθεῖν καὶ σωτηρία αὐτῷ
καὶ παντὶ τῷ οἴκῳ γενόμενος· αὐτὸς καὶ
νῦν τοὺς ἐνταῦθα οἰκεῖν βουληθέντας καὶ δι'
ἡμῶν τῶν ἀναξίων τὰς δεήσεις σοι καὶ ἱκεσί-
ας προσάγοντας· ἀπὸ πάσης [illegible] συν-
τήρησον· εὐλόγησον αὐτῶν τὴν ἐνταῦθα κα-
τοίκησιν καὶ ἀνεπιβούλευτον αὐτῶν τὴν
ζωὴν ἐν τῷ σῷ ἐλέει (?) διαφυλάττων· Ἐκφώνως·
Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις τῷ πατρί:

Εὐχὴ ἐπὶ οἴκῳ περιεργαζομένῳ

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξου-
σίας· ὁ μέγας καὶ φοβερὸς ἐπὶ πάντας τοὺς πε-
ρικύκλῳ σου· ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
ἐν ἰσχύϊ σου καὶ κατορθώσας τὴν οἰκουμέ-
νην ἐν τῇ σοφίᾳ σου· ὁ πύλας συντρίψας χαλ-
κᾶς καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συνθλάσας· ὁ τὸν ἰσ-
χυρὸν δήσας καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσας·
ὁ τὸν δράκοντα τὸν ἀρχέκακον τῆς ἀνθρωπί-
σεως (?) σου ἑλκύσας καὶ δεσμοῖς αὐτὸν ζόφου

πεδήσας· αὐτὸς κύριε ἡ ἀσφάλεια τῶν εἰς σὲ ἐλπι-
ζόντων· τὸ ὀχυρὸν τεῖχος τῶν ἐν σοὶ πεποιθό-
των· ἀποδίωξον πᾶσαν διαβολικὴν ἐνέργειαν·
πᾶσαν σατανικὴν ἔφοδον· πᾶσαν ἐπιβουλὴν
ἐναντίας καὶ ἀντικειμένης δυνάμεως ἀπὸ
τῆς οἰκίας ταύτης· καὶ τῶν ἐν αὐτῇ κατοικούν-
των· τῇ σημειώσει (?) τοῦ φοβεροῦ σου κατὰ
δαιμόνων τροπαίου τοῦ σταυροῦ φορούντων· καὶ
τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον ἐπικεκλημένων· ναὶ κύριε
ὁ τὸν λεγεῶνα τῶν δαιμόνων ἀποδιώξας· ὁ τῷ
ἀκαθάρτῳ πνεύματι τὴν ἐκ τοῦ κωφοῦ καὶ ἀλάλου ἀνε-
πίστροφον ἔξοδον ἐπιτάξας· ὁ δώσας τοῖς ἑβδο-
μήκοσί σου πατεῖν ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐ-
χθροῦ· αὐτὸς ἀνώτερον πάσης ἐπιβουλῆς
τοὺς ἐνταῦθα ἐν τῷ οἴκῳ διατήρησον· ῥυόμενος ἀ-
πὸ φόνου νυκτερινοῦ· ἀπὸ συναντήματος καὶ
δαιμονίου μεσημβρινοῦ· ἵνα τῆς σῆς ἀπο-
λαύοντες οἱ δοῦλοί σου ἀσφαλείας· ψάλλωμεν
ὁμοφώνως· κύριε ἡμῖν βοηθός· καὶ οὐ φοβη-
θησόμεθα τί ποιήσει ἡμῖν ἄνθρωπος· καὶ οὐ φοβη-
θησόμεθα κακά· ὅτι σὺ εἶ μεθ' ἡμῶν ὁ θεὸς ὁ κρα-
ταιὸς καὶ αἰώνιος· καὶ σοῦ μόνου ἐστὶν ἡ δόξα καὶ
ἡ τιμὴ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων:

Εὐχὴ εἰς [illegible] ἢ τοῖς εἰρην[illegible]

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ τῆς [illegible] φυτουργός· καὶ τῆς

εἰρήνην κυριεύειν τῆς· καὶ τῆς ὁμονοίας δοτήρ·
χάρισαι ἡμῖν τὴν ἀγάπην σου· τὸ πλήρωμα
τοῦ νόμου σου· δὸς ἡμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν κατὰ
Χριστὸν Ἰησοῦν· χάρισαι ἡμῖν προσλαμβάνεσθαι ἀλ-
λήλους ἐν ἀγάπῃ· καθὼς καὶ ὁ μονογενής σου
υἱὸς· προσελάβετο ἡμᾶς· δὸς ἡμῖν ἀλλήλων
τὰ βάρη βαστάζειν· καὶ μὴ ὁμοίας δουλεύειν ἀλ-
λήλοις· καὶ ἀναπληροῦν τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ σου·
μετὰ πάσης προθυμίας· λυτρούμενος ἀ-
πὸ πάσης ἐπιβουλῆς καὶ ἐνεργείας τοῦ πο-
νηροῦ :— ἐκφώ(νησις)
Ὅτι Θεὸς εἰρήνης ἀγάπης οἰκτιρμῶν καὶ φιλανθρωπί-
ας ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ Πατρί:

∴ εὐχὴ ἐπὶ τοῖς ἀπὸ ἔχθρας εἰρηνεύουσι ∴

Εὐχαριστοῦμέν σοι δέσποτα φιλάνθρωπε βασιλεῦ
τῶν αἰώνων· καὶ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν· τῷ καθε-
λόντι τὸ τῆς ἔχθρας μεσότοιχον· καὶ εἰρήνην
βραβεύσαντι τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων· τῷ δωρη-
σαμένῳ· καὶ νῦν εἰρήνην τοῖς δε(ῖνι) τοῖς δούλοις
σου· ῥίζωσον ἐν αὐτοῖς τὸν φόβον σου· καὶ τὴν
πρὸς ἀλλήλους ἀγάπην στερέωσον· κατά-
σβεσον πᾶσαν ἔχθραν· καὶ ἐριθείαν· περίε-
ἐκφώ(νησις) λε πάντα τὰ τῆς διχοστασίας σκάνδαλα:
Ὅτι σὺ εἶ ἡ εἰρήνη ἡμῶν· καὶ καταφυγή· καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι:

∴ εὐχὴ ἐπὶ ἀποδημούντων ∴

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ συνοδεύσας τῷ θεράποντί σου
Ἰακώβ· καὶ συνεκδημήσας τῷ δούλῳ σου Ἰω-
σήφ· συνόδευσον καὶ τῷ δε(ῖνι) τῷ δούλῳ σου δέσπο-
τα· καὶ ῥῦσαι αὐτὸν ἀπὸ πειρατηρίων· καὶ λῃστηρί-
ων· καὶ πάσης ἐπιβουλῆς· καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ
ἀσφαλείᾳ ἀποκατάστησον· δικαιοσύνης πά-
σης ποιούμενον πρόνοιαν· κατὰ τὰς ἐντολ(ὰς)
σου· καὶ πλήρη τῶν βιωτικῶν· καὶ ἐπουρανίων ἀ-
γαθῶν γενόμενον· πάλιν ἐπανελθεῖν ἡμῖν εὐδό-
κησον :— ἐκφώ(νησις)
Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία· καὶ ἡ δύναμις· καὶ ἡ δόξα· τοῦ Πατρί:

∴ εὐχὴ ἐπὶ ἐξομολογουμένων ∴

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ τῷ Πέτρῳ καὶ τῇ πόρνῃ διὰ δα-
κρύων ἄφεσιν ἁμαρτιῶν δωρησάμενος· καὶ τὸν
τελώνην τῶν οἰκείων ἐπιγνόντα πταισμάτων δι-
καιώσας· πρόσδεξαι καὶ τὴν ἐξομολόγησιν
τοῦ δούλου σου τοῦ δε(ῖνος)· καὶ εἴ τι πεπλημμέλη-
ται αὐτῷ ἑκούσιον ἢ ἀκούσιον ἁμάρτημα· ἐν
λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ κατὰ διάνοιαν· ὡς ἀγαθὸς
συγχώρησον· σὺ γὰρ μόνος ἐξουσίαν ἔχεις
ἀφιέναι ἁμαρτίας :— ἐκφώ(νησις)
Ὅτι Θεὸς ἐλέους οἰκτιρμῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρ-
χεις· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ
καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων :—

+ Εὐχὴ ἐπὶ πενθούντων ∴

Κύριε κύριε ὁ καὶ τοῖς ἐν θλίψεσι ποικίλαις περιπίπτοντας παρακαλῶν· καὶ πάντων τῶν ἐν ὀλιγοψυχίᾳ ὄντων ἀντιλήπτωρ ὑπάρχων· αὐτὸς καὶ τὰ νῦν τοῖς τῷ πένθει τούτῳ κατεχομένοις· ψυχαγώγησον· πᾶσαν λύπην καὶ θλῖψιν ἐγκειμένην ταῖς καρδίαις αὐτῶν ἀπόσμηξον· καὶ τὴν σὴν εὐφροσύνην δώρησαι αὐτοῖς· ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον ὄνομά σου· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν:—

∴ Εὐχὴ ἐπὶ τῶν προπετῶς ὀμνυόντων ∴

Ὁ Θεὸς ὁ τῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως τὸ εὐάλωτον καὶ ἀσθενὲς ἐπιστάμενος· καὶ τοὺς τῶν ἐμποιουμένων ἡμῖν διαλογισμοὺς σαφῶς ἐπιγινώσκων· τὰς ἐκ προπετείας ἡμῖν γινομένας ἐνθυμήσεις· ἀμνησικακήσας, παριδὼν κατ᾽ ἀξίωσιν· καὶ τοῖς προλήψεσιν ὅρκου συσχεθεῖσι συγχώρησον· σὺ γὰρ μόνος ἐπίστασαι τὰ κρύφια τῶν καρδιῶν ἡμῶν· διὸ δεόμεθά σου· συγγνώμην αὐτοῖς καὶ ἡμῖν παράσχου διὰ τὴν σὴν ἄρρητον φιλανθρωπίαν:— ἐκφώ(νησις)

Ὅτι εὐλόγηταί σου τὸ πανάγιον ὄνομα τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς:

∴ Εὐχὴ ἐπὶ λογισμῶν αἰσχρῶν ∴

Δέσποτα Κύριε ὁ Θεός μου· οὗ ἐν ταῖς χερσί σου οἱ κλῆ-

ροι μου· ἀντιλαβοῦ μου κατὰ τὸ ἔλεός σου· καὶ μὴ ἐάσῃς με συναπολέσθαι ταῖς ἁμαρτίαις μου· μηδὲ τῷ θελήματι ἐξακολουθῆσαι τῆς ἐπιθυμίας τῆς σαρκός μου κατὰ τοῦ πνεύματος· πλάσμα σόν εἰμι· μὴ παρίδῃς ἔργον χειρῶν σου· μὴ ἀποστραφῇς· οἰκτείρησον· ἀλλὰ μὴ ἐξουδενώσῃς· μηδὲ ὑπερίδῃς με Κύριε· ὅτι ἀσθενής εἰμι· ὅτι πρὸς σὲ κατέφυγον· τὸν σκεπαστήν μου Θεόν· ἴασαι τὴν ψυχήν μου· ὅτι ἥμαρτόν σοι· σῶσόν με ἕνεκεν τοῦ ἐλέους σου· ὅτι ἐπὶ σὲ ἐπερρίφην ἐκ νεότητός μου· αἰσχυνθήτωσαν οἱ ἐπανιστάμενοί μοι καὶ ἐντραπήτωσαν οἱ ζητοῦντές με ἐξουδενῶσαι ἀπὸ σοῦ· διὰ πράξεων αἰσχρῶν· διὰ λογισμῶν ἀπρεπῶν· δι᾽ ἐνθυμήσεων ματαίων φορῶν· ἀπέλασον ἀπ᾽ ἐμοῦ πᾶσαν ῥυπαρίαν· καὶ κακίας περισσείαν· ὅτι σὺ εἶ μόνος ἅγιος· μόνος ἰσχυρός· μόνος ἀθάνατος· καὶ κατὰ πάντων ἔχων τὴν δυναστείαν ἀνείκαστον· καὶ διὰ σοῦ δίδοται πᾶσιν ἡ κατὰ τοῦ διαβόλου καὶ τῆς αὐτοῦ στρατιᾶς ἰσχύς· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν:—

∴ Εὐχὴ ἐπὶ μετανοούντων +

Ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν· ὁ διὰ τοῦ προφήτου σου Νάθαν μετανοήσαντι τῷ Δαβὶδ ἐπὶ τοῖς ἰδίοις

πλημμελήμασιν ἀμέτρων ὀργήσαι μέλλοντος·
καὶ τοῦ Μανασσῆ τὴν ἐμοὶ ὁμοίαν προσευχὴν
προσδεξάμενος· αὐτὸς καὶ τὸν δοῦλόν σου τόν-
δε ἐν ζωῇ ὄντα ἐφ' οἷς ἔπταισε πλημμελή-
μασι· πρόσδεξαι τῇ συμπαθείᾳ σου φιλανθρωπίᾳ·
παρορῶν πάντα τὰ αὐτῷ πεπραγμένα ἑκού-
σια· ἀδικίας καὶ ὕβρεις καὶ παρανομίας· σὺ
γὰρ εἶπας Κύριε· μὴ θελήσει θέλω τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρ-
τωλοῦ θάνατον· ὡς τὴν ἐπιστροφὴν καὶ ζωήν·
καὶ ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ ἀφιέναι τὰ παρα-
πτώματα· ὅτι ὥσπερ ἡ μεγαλωσύνη σου ἀνείκα-
στος, καὶ τὸ ἔλεός σου ἀμέτρητον· εἰ γὰρ ἀνο-
μίας παρατηρήσῃς, τίς ὑποστήσεται·
ἐπεὶ σὺ εἶ ὁ Θεὸς τῶν μετανοούντων· καὶ σοὶ πρέπει
δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ:
+ εὐχὴ ἐπὶ τῶν ἐξ ἐπιτιμίων λυομένων +
Εὔσπλαγχνε ἀγαθὲ καὶ φιλάνθρωπε Κύριε· ὁ διὰ τοῖς σοῖς
οἰκτιρμοῖς ἐξαποστείλας τὸν μονογενῆ σου
υἱὸν εἰς τὸν κόσμον· ἵνα διαρρήξῃ τὸ καθ' ἡμῶν
τῶν πλημμελημάτων χειρόγραφον· καὶ
λύσῃ τῶν δεσμῶν τοὺς ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας πε-
πεδημένων· καὶ κηρύξῃ αἰχμαλώτοις ἄ-
φεσιν· σὺ δέσποτα καὶ τὸν παρόντα δοῦλόν
σου τῇ σῇ ἀγαθότητι ἐλευθέρωσον τοῦ ἐπι-
κειμένου αὐτῷ δεσμοῦ· καὶ δώρησαι αὐτῷ ἀμω-

μαρτήτως ἐν παντὶ καιρῷ· καὶ τὸ προσι-
έναι τῇ σῇ μεγαλειότητι· μετὰ παρρησίας· καὶ
καθαροῦ συνειδότος· καὶ αἰτεῖσθαι τὸ παρὰ σοῦ
πλούσιον ἔλεος :- ἐκφώ(νως)
Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ ὁ μονο-
γενής σου υἱὸς καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ παναγιον· νῦν καὶ ἀεί·
∴ εὐχὴ ἐπὶ χειμαζομένων ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ∴
Ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος· ὁ λυτρωσάμενος ἡμᾶς ἐκ τῆς αἰ-
χμαλωσίας τοῦ διαβόλου· ῥῦσαι καὶ τὸν δοῦ-
λόν σου τόνδε πάσης ἐνεργείας πνευμάτων
ἀκαθάρτων· ἐπίταξον τοῖς πονηροῖς καὶ ἀ-
καθάρτοις δαίμοσιν ἀποστῆναι τῆς ψυχῆς καὶ
τοῦ σώματος τοῦ δούλου σου· καὶ μὴ ἐνδημεῖν
μηδὲ ἐγκρύπτεσθαι ἐν αὐτῷ· φυγαδευθήτω-
σαν τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ καὶ τοῦ μονογενοῦς
σου υἱοῦ καὶ τοῦ ζωοποιοῦ πνεύματος· ἀπὸ τοῦ πλά-
σματος τῶν χειρῶν σου· ἵνα καθαρισθεὶς ἀ-
πὸ πάσης διαβολικῆς ἐπιβουλῆς· ὁσί-
ως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσῃ· ἀξιού-
μενος τῶν ἀχράντων μυστηρίων τοῦ μονο-
γενοῦς σου υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν· μεθ' οὗ εὐλογη-
τὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος· σὺν τῷ παναγίῳ
καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι· νῦν καὶ
ἀεὶ· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:
∴ εὐχὴ ἄλλη ἐπὶ χειμαζομένων ∴

Ὁ πᾶσιν ἀκαθάρτοις πνεύμασιν ἐπιτιμήσας καὶ
δυνάμει ῥήματος ἐκδιώξας τοὺς δαίμονας, ἐπι-
φανεὶς καὶ ἡμῖν διὰ τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ σου ἐπὶ
τὸ σὸν πλάσμα ὃ κατ' εἰκόνα σου ἐποίησας·
καὶ ἐξ ὅλου αὐτὸ καταδυναστευόμενον ὑπὸ τοῦ
ἀντικειμένου· ἵνα ἐλεηθέντες καὶ καθαρισθέντες
ἐνταχθῶμεν τῇ ἁγίᾳ σου ποίμνῃ· καὶ διαφυλαχθέντες
ἡμᾶς ἀξίους τοῦ ἁγίου σου πνεύματος καὶ τῶν θεί-
ων καὶ ἀχράντων σου ἁγιασμάτων. Ἐκφώ(νως)

Χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τῆς σῆς ἀγαθότητος· τοῦ πατρὸς
καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς.

Εὐχὴ ἐπὶ θλιβομένοις καὶ χειμαζομένοις.

Ἐπάκουσον ἡμῶν Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· τῶν ἐν συμφορᾷ ἀ-
τυχίας· καὶ πνεύματος ἀκηδίᾳ κεκρατημένων πρὸς σέ·
μὴ συγχωρήσῃς ἡμᾶς πειρασθῆναι· ὑπὲρ ὃ
φέρειν δυνάμεθα· ἀλλὰ ποίησον σὺν τῷ πει-
ρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν· τοῦ δύνασθαι ἡμᾶς
ὑπενεγκεῖν· ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἐπηρεί-
ας ἐπηρτημένης κακῶν· ἀπὸ θλίψεως καὶ
στενοχωρίας· ἀπὸ πονηρῶν πνευμάτων καὶ
ἀντικειμένης δυνάμεως· ὑπεριδὼν τὴν
ἀσθένειαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν· κατεύθυνον τοὺς
πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εὐθεῖαν· εἰς ἐπίγνωσιν
ἀληθείας· καὶ τὴν ἐπὶ σοὶ πεποίθησιν ἕδρα-
σον ταῖς καρδίαις ἡμῶν· καὶ δὸς ἡμῖν ἐν συνει-

δήσει καθαρᾷ μετὰ παρρησίας κηρύττειν τὸ
ὄνομά σου· καὶ λατρεύειν σοι ἀπερισπάστως πά-
σας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. Ἐκφώ(νως)

Ὅτι σὺ εἶ τῶν χειμαζομένων λιμὴν· καὶ τῶν ἐν
λύπῃ παράκλησις· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πρι(?)

Εὐχὴ εἰς ἀνοῖξαι ἐκκλησίας ὑπὸ αἱρετικῶν βε-
βηλωθεῖσαν· Νικηφόρου πατριάρχου. +

Ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων· ὁ θρόνον ἔχων τὸν οὐρανὸν τὴν
δὲ γῆν ὑποπόδιον· ὁ ἀναπτύξας τοῦ οὐρανίου
σκηνώματός σου τοῖς ἁγίοις τούτοις οἴκοις ἀμαυ-
δείξας· ὡς καταισχύνωσιν τῆς ἁγίας δόξης σου ἡ-
μῶν δὲ τῶν ἁμαρτωλῶν κατὰ φύσιν μὲν ἀκα-
λιμένος ὅριον· πρὸς ἱλασμὸν ἐμβάλλη-
ματα ἡμῶν· καὶ παντὸς ῥύπου ψυχικοῦ καὶ σω-
ματικοῦ καθάρσιον· διὰ τῆς ἐπιτελουμένης ἐν
αὐτοῖς θείας καὶ ἀναιμάκτου θυσίας· δυσω-
ποῦμεν σε τὸν ἀγαθὸν Θεὸν ἡμῶν· νόμου ἡμῖν
λειτουργοῖς τοῖς ἀναξίοις· προσδεχόμενος ἡμῶν
καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ ἐντεύξει ἡμῶν· πείθει γὰρ ἡ-
μᾶς δικαίως προσερχόμεθα· οὐχ ὡς τὴν ἀναξιό-
τητα ἡμῶν ἀποκρύπτοντες· ἀλλ' ὡς τὴν σὴν ὑπερ-
ρέουσαν εὐσπλαγχνίαν· καὶ τῆς φιλανθρωπίας σου
τὸ ἄφατον ὁμολογοῦντες δι' ἀξίων· ὅτι πῶς σὺ εὐχα-
ρίσματα· ὡς ἀληθῶς ἀπαιτεῖ μεγάλη· καὶ ἡ χά-

σις τῆς δωρεᾶς τοῦ παναγίου πνεύματος, ἀβλάπ-
τωτος· διὰ τὸ πλῆθος δὲ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν
συμφορήσας παρὰ τῶν ἀθετησάντων τὴν
σωτήριον οἰκονομίαν τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ
καὶ θεοῦ ἡμῶν· δι᾽ ἧς ηὐδόκησας ἐν τῷ πα-
ρελθόντι χρόνῳ τοῖς ἁγίοις καὶ ἱεροῖς σου
χρανθῆναι καὶ βεβηλωθῆναι ναοῖς· ἀλλὰ
δεόμεθα τῆς σῆς ἀμνησικάκου εὐσπλαγχνί-
ας· κλῖνον τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ
θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν· καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ, ἐν ᾗ ἐπικα-
λούμεθα τὴν ἀνέκφραστόν σου φιλανθρω-
πίαν· καὶ ἀνακαίνισον τὸν οἶκον τοῦτον τῇ ἐπι-
φοιτήσει τοῦ ζωαρχικοῦ καὶ καινοποιοῦ σου
πνεύματος· καὶ [illegible] οἰκητήριον τοῦ παναγίου σου ὀνό-
ματος· ναὸν ἁγίων σου καὶ σκήνωμα δόξης σου·
τόπον καταπαύσεως· κιβωτὸν ἁγιάσματός
σου· λαμπρυνόμενον τῷ φωτὶ τοῦ προσώ-
που σου· τῇ ἀρχαίᾳ εὐκοσμίᾳ καὶ εὐπρε-
πείᾳ ἀναφαινόμενον· καὶ τὴν ἄφθονον
χάριν καταπλουτιζόμενον· τοῦ ἀμέμπτως
ἐπιτελεῖσθαι τῆς ἁγιστείας ἐν αὐτῷ τὰ θεῖα
μυστήρια· καὶ ἐκ τοῦ μολυσμοῦ καὶ κηλῖδος
παρὰ τῶν ἀρειζόντων δυσσεβῶν τῶν τολ-
μησάντων βεβήλοις καὶ ἀνοσίοις χερσὶ
θρασέως αὐτοῖς ἐμφῦναι· προστρῖψαι· αὐτοὶ

λάσσοτα καθάρισον· καὶ ὕψωσον πάλιν τὴν δό-
ξαν αὐτοῦ· καὶ ἀνάστησον τὰ κατεσκαμμένα σου
θυσιαστήρια· καὶ [illegible] ποιῆσαι τὰ καθαιρε-
θὲν τῷ ἁγιασμῷ σου· ὁ ἀναστήσας τὴν σκηνὴν Δαυῒδ
τὴν πεπτωκυῖαν· καὶ ἀνοικοδομήσας τὰ πεπτω-
κότα αὐτῆς· καὶ τὰ κατεσκαμμένα ἀνορθώσας·
τήρησον αὐτὸν ἀπὸ πάσης προσβολῆς ἐναντί-
ας· ἀνεπηρέαστον· καὶ ἀνέφοδον· κραταίωσον
μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος, ἀκλόνητον·
καὶ πᾶσαν τὴν ἐκκλησίαν σου διαμένειν
εὐδόκησον ἀκατάσειστον· ἁγίασον δὲ καὶ ἡ-
μᾶς τοὺς ταπεινούς· καὶ ἀπόσμηξον πάντα
ῥύπον καὶ σπῖλον ψυχικόν τε καὶ σωματι-
κόν· ἐξ ἁμαρτίας ἡμῖν ἐπερχόμενον· ἐν
τῇ πίστει τῇ εἰς σὲ στήριξον· καὶ ἐν τῇ ἀγάπῃ·
κραταίωσον· καὶ ἐν τῇ ἐλπίδι ἐνδυνάμωσον·
καὶ τὸν φόβον σου ἐνίδρυσον ἐν ταῖς καρδίαις
ἡμῶν· καὶ ἄνοιξον ἡμῖν σπλάγχνα οἰκτιρ-
μῶν φιλανθρωπίας σου· καὶ χάρισαι τὴν εἰς τὰ
ἅγια τῶν ἁγίων σου εἴσοδον· καταξιῶν ἐπιστα-
σίαν ἁγίων καὶ μακαρίων δυνάμεων· παρα-
γενέσθαι· καὶ συνεισελθεῖν τοῖς δούλοις σου·
χειραγωγούσας ἡμᾶς· καὶ φωτιζούσας ἡμῶν
τὸ ἡγεμονικόν· ἵνα ἐν καθαρῷ συνειδότι καὶ
μᾶς [illegible] [illegible] σου·

προσκυνήσωμεν ἐν ταῖς αὐλαῖς σου κύριε· καὶ
ἀποδώσομεν τὰς εὐχὰς ἡμῶν δεκτὰς ἐπὶ τὸ
ἅγιον· καὶ ὑπερουράνιόν σου θυσιαστήριον·
τὰς μυστικὰς λατρείας· καὶ τὰς μυσταγω-
γίας σοι προσφέροντες :- ἐκφώ(νως)

Χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ καὶ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· μεθ' οὗ σοὶ πρέπει δόξα ἅμα τῷ
ἁγίῳ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι· νῦν· καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶ(νας):

εὐχὴ ἑτέρα εἰς τὸ αὐτὸ Ταρασίου πατριάρχου ∴

Δέσποτα κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· δυσωποῦμέν σε· τὸν ἵλε-
ων· καὶ εὐμενῆ ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν· εἰσά-
κουσον τῆς δεήσεως τῶν δούλων σου· καὶ ἔτι
ἐξαιρετικῆς ἐγχειρήσεως προσεγγίζειν τολμῶ-
σι τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ· ὑπερίδε ταῦ-
τα ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος· ὅπως ἀκατα-
κρίτως παριστάμενοι κατενώπιον τῆς ἁγίας
δόξης σου· λειτουργεῖν ἐν αὐτῷ· καὶ προσφέρειν
σοι τὰς ἀναιμάκτους θυσίας· τῆς ἀληθινῆς
ἡμῶν λατρείας καταξιωθῶμεν· καὶ τυχεῖν
τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν· ὧν ἡτοίμασας
τοῖς ἀγαπῶσί σε κύριε :- ἐκφώ(νως)

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν
ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγί-
ῳ πνεύματι· νῦν· καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ(νων) :-

∴ εὐχὴ ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ βεβηλωθέντος
ὑπὸ ἐθνικῶν ∴

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τὸν ναὸν τοῦτον ἀναδείξας κατοι-
κητήριόν σου διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ ζωο-
ποιοῦ σου πνεύματος· ἐν τῷ τιμίῳ χρίσματι τῷ ἁγιά-
σαντι προφήτας καὶ ἀποστόλοις· ἔπειτα διὰ τὰς
ἁμαρτίας ἡμῶν ἐκβεβηλωθῆναι συγχωρήσας
αὐτόν· καὶ τὸ πανάμωμόν σου χρανθῆναι θυσι-
αστήριον· παρὰ τῶν ἀθέων ἐθνικῶν· οἷς τὸ πολυ-
ύμνητον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομα τῆς σῆς οὐ
γινώσκεται δόξης· αὐτὸς πανελεῆμον προσδεχό-
μενος ἡμᾶς ὄμματι· μετὰ πίστεως προσερχο-
μένοις εἰλικρινῶς· καὶ τὰς ἡμετέρας ἐξομολογου-
μένοις ἁμαρτίας· ἐν ἐπιγνώσει καὶ μετανοίᾳ· θυ-
σίας τε καθαρὰς καὶ ἀναιμάκτους ἀναφέρειν
ἐν τούτῳ σοι θέλοντας· ἀπόσμηξον αὐτὸν τῆς
ἐπιτριβείσης κηλῖδος· καὶ τῆς προτέρας ἐμπολε-
ων ἀνάδειξον καθαρότητος· ὡς μόνος ὢν αὐτο-
καθαρότης· καὶ οὐσιώδης ἁγιωσύνη· μόνος τὸ δυ-
νάμενος ἁγιάζειν· τοὺς ἐπιστρέφοντας καρδίαν
ἐπὶ σέ· καὶ καθαρίζειν ὁλοτελῶς ἡμᾶς· ἀπὸ συ-
νειδήσεως πονηρᾶς· καὶ παντὸς ἐνδοιασμοῦ·
καὶ ἀμφιβολίας· ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν· καὶ
σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ· καὶ τῷ
υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶ(νας) :-

Λέγεται δὲ ἡ αὐτὴ εὐχὴ καὶ ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ
ὑπὸ αἱρετικῶν καθυβρισθέντος· ἐναλλάτ-
τοντος μικρὸν τοῦ ἀρχιερέως· ἀπὸ τοῦ παρὰ
τῶν ἀθέων ἐθνικῶν ἄχρι τοῦ δόξης· καὶ λέγον-
τος οὕτω· παρὰ τῶν ἐκταραξάντων καὶ σχισάν-
των τὴν σὴν ἐκκλησίαν ἐν ἀθετήσει καὶ ὑβρι-
τῶν ἀχράντων εὐαγγελίων· καὶ τῶν ἀποστο-
λικῶν καὶ πατρικῶν καὶ κανονικῶν παραδό-
σεων· εἶτα ἐπισυνάπτοντος τὰ ἑξῆς ἀπὸ τοῦ
αὐτοῖς πάλιν:-

∴ Εὐχὴ λεγομένη ἐν τῇ εἰσόδῳ πρὸ τῆς συνήθους·
ριη ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ· ἐν ᾧ συνέβη θανεῖν ἄνθρωπον
βιαίως +

Δέσποτα κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ διὰ τὴν πολλὴν καὶ ἄφα-
τον ἀγαθότητα· καταξιώσας ὁμοιωθῆναι
τὸν ναὸν τόνδε· τῆς σῆς ἀπροσίτου καὶ ἀπερι-
γράπτου σκηνώματα δόξης· διὰ τῆς τοῦ παναγί-
ου καὶ ζωοποιοῦ σου πνεύματος· ἐνεργείας ἁγια-
σθέντα· νῦν δὲ διὰ τὴν τῶν ἡμετέρων ἁμαρτη-
μάτων πληθὺν· παραχωρήσας μολυνθῆ-
ναι τοῦτον· ὑπὸ συμπτώματος βιαίου θανά-
του· γεγονότος εἰς ἀνθρώπου κατ' εἰκόνα πλασθέν-
τος ἡμῶν· ἐξ ὑπηρεσίας τοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωπο-
κτόνου διαβόλου· αὐτὸς πάλιν διὰ τὸ πολὺ
καὶ ἀμέτρητον ἔλεός σου· τὴν ἡμῶν τῶν ἁμαρ-

τωλῶν· καὶ ἀχρείων σου δούλων αἴτησιν προσ-
δεχόμενος· ἐξ εἰλικρινοῦς προσαγομένην σοι
πίστεως· καθάρισον τὸν οἶκον τοῦτον καὶ τὸ ἐν
αὐτῷ θυσιαστήριον· διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ
ἁγίου σου πνεύματος· καὶ τὴν προτέραν αὐτοῖς χάριν.
ἀνακαίνισον· εἰς δοξολογίαν ἀπρόσκοπον· εἰς
προσφορὰν εὐπρόσδεκτον· τῆς ἀναιμάκτου
σου θυσίας· εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον τῆς σῆς ἀγα-
θότητος· καὶ δέσποτα τῶν ἁπάντων· ὁ μόνος
φύσει καθαρὸς καὶ πανάγιος· ὁ ἁγιάζων πάν-
τα τοῖς λογίοις σου· καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐξ ὅλης καρδί-
ας ζητοῦντάς σε· καθάριζον ἀπὸ παντὸς μο-
λυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος· καὶ διαλογισμῶν ἀμ-
φιβόλων· καὶ συνειδήσεως διαταραζούσης· ὅτι
σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀνα-
πέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ
πνεύματι· νῦν καὶ ἀεί· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων·

Λέγεται δὲ ἡ τοιαύτη εὐχὴ· καὶ ἐπὶ ἀνοίξει να-
οῦ· ἐν ᾧ ζῶον ἄλογον· καὶ κατὰ τὸν παλαιὸν νό-
μον ἀκάθαρτον καὶ ἄθυτον· ἢ ἔθανεν ἢ ἐγέν-
νησεν· ἐναλλάττοντος μικρὸν τοῦ ἀρχιερέως·
ἀπὸ τοῦ ὑπὸ συμπτώματος βιαίου θανάτου·
μέχρι τοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνου διαβό-
λου· καὶ λέγοντος· ἐπὶ μὲν τοῦ διαφωνήσαν-
τος ἀλόγου, οὕτω· παραχωρήσας μολυνθῆναι

τοῦτον ἐξ ἐπηρείας διαβολικῆς ἀλόγου θανάτῳ ζώου κατὰ τὸν παλαιὸν ἅγιον νόμον ἀθύτου καὶ ἀκαθάρτου· εἶτα ἐπιφέροντος τὸ αὐτὸ πάλιν· καὶ τὰ ἑξῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ γεννήσαντος· οὕτω· παραχωρήσει μολυνθῆναι τοῦτον ἐξ ἐπηρείας διαβολικῆς, ἀλόγου γεννήσει ζώου· κατὰ τὸν παλαιὸν ἅγιον νόμον ἀθύτου καὶ ἀκαθάρτου· εἶτα ἐπιφέροντος τὸ αὐτὸ πάλιν καὶ τὰ ἑξῆς +

∴ περὶ αἱρέσεων:

∴ ὅπως χρὴ δέχεσθαι τοὺς ἀπὸ αἱρέσεων τῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ προσερχομένους +

∴ περὶ τῶν ὀφειλόντων χρισθῆναι μύρῳ:

Ἀρειανοὺς μὲν καὶ μακεδονιανοὺς ἤγουν πνευματομάχους· καὶ σαββατιανοὺς καὶ ναυατιανούς· τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς καθαρούς· καὶ τοὺς ἀριστερούς· καὶ τεσσαρεσκαιδεκατίτας ἤγουν τετραδίτας· καὶ ἀπολλιναριστάς, δεχόμεθα διδόντας λιβέλλους καὶ ἀναθεματίζοντας πᾶσαν αἵρεσιν· καὶ πᾶσαν ἄλλην αἵρεσιν μὴ φρονοῦσαν ὡς φρονεῖ ἡ ἁγία τοῦ θεοῦ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλησία:-

Σφραγιζομένους ἤτοι χριομένους τῷ ἁγίῳ μύρῳ· προηγουμένως μὲν χρὴ ἡνίκα μέλλουσι προσάγεσθαι τῇ ὀρθῇ πίστει· νηστεύειν αὐτοὺς ἡμέρας η' καὶ

ιε'· καὶ σχολάζειν ταῖς εὐχαῖς· πρωΐας καὶ δείλης· μαθάνοντας ψαλμοὺς καὶ τὸ ἅγιον σύμβολον· ὡς κατηχουμένους· καὶ τότε ἀξιοῦσθαι τῆς ὀρθοδόξου πίστεως· στήσει ἕκαστον αὐτῶν ὁ ἱερεὺς ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας κολυμβήθρας· καὶ λέγει· εἰπέ:

Ἀναθεματίζω Ἄρειον τὸν λέγοντα κτίσμα εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ υἱόν· ἢ τὸ πνεῦμα καὶ τοῖς δόγμασιν αὐτοῦ· καὶ τοῖς συνδοκοῦσιν αὐτῷ· καὶ τοῖς φρονοῦσι τὰ αὐτοῦ· ἀποτάσσομαι γὰρ αὐτῷ· καὶ πάσῃ τῇ αἱρέσει αὐτοῦ· καὶ πιστεύω εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον τριάδα· (γμαπ: κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ὀρθοτομησάντων τὸν λόγον τῆς ἀληθείας:

Καὶ ἀποκρίνεται πρὸς ἕκαστον ὁ μετερχόμενος· καὶ λοιπὸν ἐπάγει ὁ ἱερεὺς τρίτον καὶ λέγει:-

Πιστεύεις εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον τριάδα;

Καὶ λέγει ὁ μετερχόμενος· πιστεύω· ἐὰν δὲ μὴ οἶδε λαλῆσαι, ὁ ἀνάδοχος ἀντ' αὐτοῦ ἢ ἑρμηνευτὴς ὑπακούει· καὶ λέγει τὸ ἅγιον σύμβολον ὁ ἱερεὺς καὶ ἀποκρίνεται κατὰ στίχον· καὶ μετὰ τοῦτο κλίνοντος τὴν κεφαλὴν τοῦ μετερχομένου· ὁ ἱερεὺς ἔχων τὴν χεῖρα ἐπικειμένην τῇ κεφαλῇ, ἐπεύχεται:-

Ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν· ὁ βουλόμενος πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν· πρόσδεξαι τὸν δοῦλόν σου τόνδε· τὸν μόλις ἀνανήψαντα ἐκ τῆς πλάνης· καὶ ἐπιποθή-

σαν τῷ ἁγίῳ σου τὴν ἐπίγνωσιν ἐλθεῖν τῆς ἀληθεί-
σου· σὺ γὰρ εἶπας κύριε· καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐ-
κ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνά με δεῖ ἀ-
γαγεῖν· καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι· καὶ γενή-
σεται μία ποίμνη, ἅγιος ποιμήν· ποίμανον τοί-
νυν αὐτὸν ἐν τῇ δόξῃ σου· ἅγιος ἐπίγνωσιν τῆς ἀλη-
θείας· καὶ νῦν τὴν ἐκθέσιν τοῦ ἁγίου ὀνόματός σου· καὶ ἐν
δόξων αὐτὸν φύλων· καὶ καταξίωσον αὐτὸν τῆς
σφραγῖδος τοῦ ἁγίου μύρου· καὶ τῆς μεγάλης τε-
τοῦ τιμίου σου σώματος καὶ αἵματος· καὶ ἀνά-
δειξον αὐτὸν τέλειον δοῦλόν σου· ἵνα τῇ ποί-
μνῃ σου συγκαταριθμηθῇ· καὶ αὐτὸς ἅγιος δοξάζῃ
καὶ ὑμνῇ τὸ ὄνομα τῆς μεγαλωσύνης σου: ἐκφώ(νησις)

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία· καὶ ἡ δύναμις· καὶ ἡ δόξα τοῦ πατρὸς:

Καὶ χρίσας αὐτὸν τῷ μύρῳ καθὼς καὶ τοὺς νεοφώ-
τιστους· τὴν αὐτὴν καὶ ἐπὶ πάντων ἐπίρρησιν ποιού-
μενος· καὶ μετὰ τοῦτο πάλιν ἐπεύχεται:-

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ καταξιώσας τὸν [illegible] ἀναδεῖξαι
τὸν δοῦλόν σου τόνδε· διὰ τῆς ἁγίας σου ὀρθοδόξου
πίστεως· καὶ τῆς σφραγῖδος τοῦ μύρου τοῦ ἁγίου
σου· σὺ δέσποτα τῶν ἁπάντων· τὴν ἁγίαν σου ἀλη-
θῆ πίστιν· ἐν αὐτῷ διατήρησον· αὔξων αὐτὸν ἐν
δικαιοσύνῃ· καὶ πᾶσι τοῖς παρὰ σοῦ χρίσμα-
σι κατακοσμῶν:- ἐκφώ(νησις)

Εἶθ' οὕτως κοινωνεῖ· καὶ λαμβάνει παραγγελίαν
τὰς ἑπτὰ ἡμέρας ἐκείνας· κρέα μὴ φαγεῖν· μηδὲ νί-
ψασθαι τὴν ὄψιν· ἀλλὰ καθὼς οἱ βαπτιζόμενοι·
οὕτω διατελεῖν· καὶ τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἀπολούεται:

∴ περὶ αἱρέσεων διδόντων λιβέλλους ∴

Νεστοριανοὺς δεῖ· καὶ εὐτυχιανιστάς· ἀπολιναρια-
στὰς· ἰακωβίτας· ἤτοι θεοδοσιανούς· καὶ γαϊανι-
στάς· καὶ ἰουλιανιστάς· χρὴ ποιεῖν λιβέλλους· καὶ ἀνα-
θεματίζειν· θεόδωρον μοψουεστίας· παῦλον σα-
μοσατέα· εὐτυχέα· διόσκορον· σεβῆρον· καὶ τοὺς
φρονοῦντας τὰ αὐτῶν· καὶ πάσας τὰς προαναφε-
ρομένας αἱρέσεις· καὶ μεταλαμβάνειν τῆς ἁγί-
ας κοινωνίας:-

∴ περὶ τῶν ἀναβαπτιζομένων ∴ ρκβ

Εὐνομιανοὺς μέντοι τοὺς εἰς μίαν κατάδυσιν βα-
πτιζομένους· καὶ μοντανιστὰς τοὺς λεγομένους
φρύγας· καὶ μανιχαίους· καὶ σαβελλιανοὺς τοὺς υἱο-
πατορίαν διδάσκοντας· καὶ ἕτερά τινα χαλεπὰ
ποιοῦντας· καὶ πάσας τὰς τοιαύτας αἱρέσεις· ἢ
τοιούτους ἀπ' αὐτῶν θέλοντας προστίθεσθαι τῇ
ἐκκλησίᾳ· ὡς ἕλληνας δεχόμεθα· καὶ βαπτίζο-
μεν αὐτούς:-

Τούτων ἕκαστον ἵστησιν ἔξω τῆς πύλης τῆς ἐκ-
κλησίας· καὶ ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ποιεῖ
εὐχὰς κατηχουμένων· καὶ γινομένου κατηχουμένου·
καὶ προελθούσης ἐπὶ πολὺ τῆς τοῦ κατηχουμένου τάξε-

ὡς ὡς ἂν τὸ πρότερον γέγραπται ἀναβαπτίζεται:

εὐχὴ ἐπὶ αἱρετικῶν ἀναβαπτιζομένων:

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ μεγαλώνυμος· ὁ τὸ πρὶν σκότει
φωτίσας τῷ λόγῳ τοῦ στόματός σου· ὁ τὸν μονο-
γενῆ σου υἱὸν ἐξαποστείλας εἰς τὸν κόσμον ἱλασ-
μὸν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν· ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν
χερουβὶμ καὶ δοξαζόμενος ὑπὸ τῶν σεραφίμ·
ᾧ πᾶν γόνυ κάμπτει ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ κα-
ταχθονίων· καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογεῖσ-
ται· βασιλεῦ τῶν αἰώνων· ὁ ἐπισυνάξας τὸ πε-
πλανημένον πρόβατον εἰς τὴν ποίμνην τοῦ
σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὁ ἐπιστρέφων ἁμαρτωλὸν ἐκ πλά-
νης ὁδοῦ αὐτοῦ· αὐτὸς ἐπίστρεψον καὶ τοῦτον
τὸν δοῦλόν σου· ἀπὸ τοῦ σκότους τοῦ ἀντικει-
μένου πρὸς τὸ φῶς τὸ αἰώνιον· ἀνακάλεσαι αὐ-
τὸν ἀπὸ τῆς πλάνης τοῦ διαβόλου, εἰς τὴν
ἐπίγνωσιν τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ· ἐνέργη-
σον αὐτοῦ τὴν καρδίαν ἐν πίστει ἐν ἀγάπῃ
τοῦ Χριστοῦ σου· μερίδα καὶ κλῆρον αὐτῷ χάρισαι
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ σου· σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν· ἐκ-
τὸς σοῦ ἄλλον οὐκ οἴδαμεν· τὸ ὄνομά σου ὀνο-
μάζομεν· ἵνα πάντοτε καὶ διὰ πάντων
ᾖς εὐλογημένος ὁ Θεὸς ἡμῶν· καὶ ὁ μονογε-
νής σου υἱὸς· καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ ἅγιον· νῦν
καὶ ἀεὶ· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν:-

Ὅπως χρὴ ἀναθεματίζειν ἐγγράφως τὴν αἵρε-
σιν αὐτῶν· τοὺς ἀπὸ Μανιχαίων προσιόντας τῇ
ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ:

Ἀναθεματίζω Μάνεντα τὸν καὶ Μανιχαῖον καὶ
Κούβρικον· ὃς ἐτόλμησεν ἑαυτὸν παράκλητον
ὀνομάσαι· καὶ ἀπόστολον Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἀναθεματίζω
Σκυθιανόν· καὶ Τερέβινθον τὸν καὶ Βουδᾶν· τοὺς
Μάνεντος διδασκάλους· ἀναθεματίζω Ζαρά-
δην· ὃν ὁ Μάνης θεὸν ἔλεγε πρὸ αὐτοῦ φανέντα
παρ' Ἰνδοῖς καὶ Πέρσαις· καὶ ἥλιον ἀποκαλεῖ· σὺν
αὐτῷ δὲ· καὶ τὰς Ζαραδείους ὀνομαζομένας εὐ-
χάς· ἀναθεματίζω πάντας οὓς ὁ Μάνης ἀνέ-
πλασε θεούς· ἤτοι τὸν τετραπρόσωπον πα-
τέρα τοῦ μεγέθους· καὶ τὸν λεγόμενον πρῶτον ἄνθρωπον καὶ
τὸν φαμηφόρον· καὶ τὸν ὀνομαζόμενον παρ-
θένον τοῦ φωτός· καὶ τὸν φεγγοκάτοχον· καὶ τὰ
πέντε νοερὰ φέγγη· καὶ τὸν καλούμενον δημι-
ουργόν· καὶ τὸν ἐπ' αὐτοῦ προυχηθέντα δίκαι-
ον κριτήν· καὶ τὸν ὠμοφόρον τὸν βαστάζοντα
τὴν γῆν· καὶ τὸν πρεσβύτην· καὶ πάντας ἁπλῶς
οὓς ὁ Μάνης πλάττει θεούς· καὶ αἰῶνας· καὶ τὸν
αἰώνων αἰῶνας· καὶ ὅσα αὐτῷ ἐτερατεύθη·
περὶ γιγάντων καὶ ἐκτρωμάτων· ἀναθεμα-
τίζω πάντας τοὺς [illegible] ἢ λέγοντας· ἢ

λέγοντας· δύο ἀρχὰς ἀγεννήτους· ἀντικαθε-
στώσας ἀλλήλαις· τὴν μὲν ἀγαθήν· τὴν δὲ πο-
νηράν· ἀναθεματίζω μαρκίωνα· καὶ οὐαλεν-
τῖνον· καὶ βασιλείδην· καὶ πάντας ἀνθρώπους τοὺς τολ-
μήσαντας· ἢ τολμῶντας· ἢ τολμήσοντας βλασ-
φημεῖν κατὰ τῆς παλαιᾶς διαθήκης ἢ τῆς
καινῆς· καὶ ἀθετεῖν· καὶ ὑβρίζειν· ἀβραάμ· καὶ
ἰσαάκ· καὶ ἰακώβ· καὶ ἰησοῦν τὸν τοῦ ναυῆ· καὶ σα-
μουήλ· καὶ δαβίδ· καὶ ἠλίαν· καὶ τοὺς λοιποὺς
πάντας προφήτας· καὶ τὰ παρ' αὐτῶν συγγρα-
φέντα· καὶ ἀποβαλλόντας· ἀναθεματίζω τοὺς βλασ-
φημοῦντας τὸν ἀληθινὸν τοῦ παντὸς ποιη-
τὴν· καὶ μὴ ὁμολογοῦντας ὄντα· καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι
παλαιᾶς καὶ καινῆς διαθήκης θεόν· καὶ τοὺς ἐν
ἐκατέρᾳ διαλάμψαντας· ἁγίους εἶναι ποιοῦντας
καὶ φίλους θεοῦ· ἀναθεματίζω πάντας ἀνθρώπους τοὺς
μὴ ὁμολογοῦντας· ἕνα μόνον εἶναι θεὸν ἀληθι-
νόν· ἀγαθόν τε· καὶ δημιουργόν· καὶ παντοκρά-
τορα· τὸν πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· τὸν σὺν αὐτῷ
καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι ἐκ μὴ ὄντων· καὶ μηδαμῇ μη-
δαμῶς ὄντων· τῇ ῥοπῇ τοῦ θελήματος πα-
ραγαγόντα τὸν οὐρανόν· καὶ τὴν γῆν· καὶ τὴν θά-
λασσαν· καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· καὶ μὴ δεηθέν-
τα ὕλης τῆς μὴ δεομένης· μήτε καμόντα·
καὶ μὴ ἀγρυπνήσαντα· καὶ σωματοποιηθέντα καὶ ἱδρῶτα ποιήσαντα τόν

πονηρῶν ἀρχόντων· οὓς ὀνομάζουσιν ἀνδρογύνους·
ἀναθεματίζω τοὺς λέγοντας· ὅτι τὸ σῶμα ἐκ
τῆς πονηρᾶς ἀρχῆς ὑπέστη· καὶ ὅτι φύσει ἐστὶ
τῶν κακῶν· ἀναθεματίζω τὸν λῆρον δὴ μάνεν-
τος μῦθον· ὅν φησιν εἶναι μὲν ὅμοιον ἡμῖν· διὰ
τὸ πεπλάσθαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ τὸν πρῶτον ἄνθρωπον· τοῦ-
τ' ἔστι τὸν ἀδάμ· ἀλλ' ὑπὸ τοῦ σακλᾶ· τοῦ τῆς πορ-
νείας ἄρχοντος· καὶ τῆς νεβρώδ· ἣν εἶναι τὴν
ὕλην φησί· γεννηθῆναι τὸν ἀδάμ· καὶ τὴν εὔαν· καὶ
τὸν μὲν θηριόμορφον κτισθῆναι· τὴν δὲ ἄ-
τεχνον· καὶ τὴν μὲν εὔαν· ὑπὸ τῆς ἀρρενικῆς
γενομένης πορνείας μεταμορφωθεῖσαν ζωῆς· τὸν
ἀδὰμ δέ· ὑπὸ τῆς βίας ἀποσαγγανισθῆναι τῆς
θηριωδίας· ἀναθεματίζω τοὺς λέγοντας
τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν δοκήσει πεφανερῶσθαι
τῷ κόσμῳ· καὶ μὴ ὁμολογοῦντας αὐτὸν σαρ-
κωθῆναι ἀληθῶς ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου μα-
ρίας· τῆς ἐκ δαβὶδ καταγομένης· σάρκα τὴν ἀμπι-
μην· καὶ ἡμῖν ὁμοούσιον· καὶ τὸ ὅλον ἄνθρω-
ποιῆσαι· καὶ τεχθῆναι ἐξ αὐτῆς δι' ἐννεαμηνιαίου
χρόνου· καὶ ἐπὶ τριακοστὸν ἔτος ἀνοίσου μα-
μαστραφῆναι· καὶ βαπτισθῆναι· ὑπὸ ἰωάν-
νου τοῦ ἁγιωτάτου προδρόμου· καὶ βαπτιστοῦ
ἐν τῷ ἰορδάνῃ· καὶ ὑπὸ τοῦ οὐρανίου πατρὸς ἀληθι-
νοῦ καὶ ἀγαθοῦ μαρτυρηθῆναι πρός· ὡς αὐ-

τοὺς ἐνοίκιος αὐτοῦ ὁ ἀληθινὸς θεός· καὶ ὁμοού-
σιος αὐτῷ. σαρκωθεὶς ἐκ παρθένου γενό-
μενος ἄνθρωπος· μετὰ τοῦ μένειν θεός· ἀναθεματί-
ζω οὖν ὡς εἴρηται τοὺς παρ' αὐτὰ ταῦτα φρονοῦν-
τας· καὶ ἄλλον μὲν λέγοντας εἶναι τὸν γεννη-
θέντα ἐκ Μαρίας· καὶ βαπτισθέντα· ἄλλον δὲ
ὡς αὐτοὶ ληροῦσι, [illegible]σθέντα· ἄλλον δὲ τὸν
ἐκ τοῦ ὕδατος ἀναβληθέντα· καὶ μαρτυρηθέν-
τα· ὃν ὡς ἀγαπητὸν μὴ τὸν υἱόν· καὶ φέγγος ὀνομάζου-
σιν· ἐν σχήματι ἀνθρώπου φανέντα· καὶ τὸν μὲν εἶ-
ναι τῆς κακῆς ἀρχῆς· τὸν δὲ τῆς ἀγαθῆς μυ-
θολογοῦσιν· ἀναθεματίζω τοὺς λέγοντας δο-
κήσει πεπονθέναι τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· καὶ ἄλλον μὲν
εἶναι τὸν ἐν τῷ σταυρῷ· ἕτερον δὲ τὸν πόρρωθεν ἑστῶ-
τα καὶ γελῶντα· ὡς ἄλλου ἀντ' αὐτοῦ παθόντος·
ἀναθεματίζω τοίνυν· τοὺς μὴ ὁμολογοῦντας
αὐτὸν εἶναι τὸν ἐκ τῆς ἁγίας θεοτόκου καὶ ἀειπαρ-
θένου Μαρίας σαρκωθέντα θεὸν λόγον· καὶ
γεννηθέντα· καὶ κατὰ ἀλήθειαν σταυρωθέν-
τα σαρκί· καὶ ἀποθανόντα ἀληθῶς σαρκί· καὶ
τριήμερον ἀναστάντα ὡς θεόν· ἀναθεματίζω
τοὺς τὸν Χριστὸν λέγοντας εἶναι τὸν ἥλιον· καὶ εὐχο-
μένους τῷ ἡλίῳ ἢ τῇ σελήνῃ ἢ τοῖς ἄστροις· καὶ
ὅλως αὐτοῖς ὡς θεοῖς προσέχοντας· καὶ φανο-
ταίους θεοὺς ἀποκαλοῦντας· καὶ τοὺς μὴ πρὸς

ἀνατολὰς μόνον· τῷ ἀληθινῷ θεῷ εὐχομένους·
ἀλλὰ τῇ τοῦ ἡλίου κινήσει συμπεριφερομέ-
νους· ἐν ταῖς μιαραῖς αὐτῶν προσευχαῖς· ἀνα-
θεματίζω τοὺς τὸν Ζαραδὴν· καὶ Βουδὰν· καὶ
τὸν Χριστόν· καὶ τὸν Μανιχαῖον· καὶ τὸν ἥλιον· ἓν καὶ
καὶ τὸ αὐτὸν εἶναι λέγοντας· ἀναθεματίζω τοὺς
τὸν παράκλητον· ὃν ἐπηγγείλατο πέμψαι
ὁ κύριος· τολμῶντας λέγειν τὸν δείλαιον Μανέντα·
καὶ μὴ ὁμολογοῦντας τὸν ἀληθινὸν παράκλη-
τον τὸ πανάγιον ἀληθείας· ὃ τοῖς ἁγίοις Χριστοῦ μα-
θηταῖς καὶ ἀποστόλοις ἐπεφοίτησεν· ἐν τῇ τῆς
πεντηκοστῆς ἡμέρᾳ· διὸ καὶ τοὺς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν
διαλέκτοις γλώσσαις· καὶ ἑτέροις ἤγγειλαν· καὶ τὰ
ἄλλα παράδοξα εἰργάσαντο· ἀναθεματίζω τοὺς
τὰς ἀνθρωπίνας ψυχὰς λέγοντας ὁμοουσίους εἶναι τῷ
θεῷ· καὶ ὑπὸ τῆς ὕλης καταποθῆναι· καὶ πάλιν
ἐξ [illegible] τὸν θεόν· καὶ ταύτας ἐξαντλεῖσθαι κά-
τωθεν διὰ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης· ἃ καὶ πλοῖ-
α καλοῦσιν· ἀναθεματίζω τοὺς τὴν μετεμψύ-
χωσιν δοξάζοντας· ἣν αὐτοὶ καλοῦσι μεταγγισμὸν
ψυχῶν· καὶ τοὺς τὰς βοτάνας· καὶ τὰ φυτά· καὶ τὸ ὕ-
δωρ· καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἔμψυχα εἶναι ὑπολαμ-
βάνοντας· καὶ τοὺς ταῦτα κόπτοντας ἢ τίλλον-
τας· εἰς ἐκεῖνα μεταβαίνειν [illegible] ἐντεῦθεν φάσκοντας·
καὶ ἡμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς· τοὺς μὴ παραδεχο-

μένοις τὰς τοιαύτας μυθολογίας. καλοῦντας
ἀποσπαρίοις· ἀναθεματίζω τοὺς ἀρνουμένους
τὴν τῶν σαρκῶν ἀνάστασιν· καὶ τοὺς ἀποσπερμίαν δι-
δάσκοντας. καὶ μὴ συγχωροῦντας δίδοσθαί τι
πένησι· καὶ τοὺς τὸ αὐτεξούσιον ἀναιροῦντας·
καὶ μὴ ἐφ' ἡμῖν εἶναι λέγοντας τὸ εἶναι καλοῖς ἢ
κακοῖς· καὶ τοὺς βρωμάτων ἀπέχεσθαι προστάτ-
τοντας· ἃ ὁ θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάληψιν· ἀναθεμα-
τίζω τοὺς τοῖς οἰκείοις οὔροις ἑαυτοὺς μιαίνον-
τας· καὶ μὴ ἀνεχομένους τὰς ῥυπαρίας αὐτῶν
ὕδατι ἀποπλύνειν· ἵνα μὴ μολυνθῇ φασὶ τὸ
ὕδωρ· ἀναθεματίζω τοὺς τὴν παρὰ φύσιν ἀ-
σχημοσύνην κατεργαζομένους· οὐ μόνον ἄν-
δρας· ἀλλὰ καὶ γυναῖκας· τὸν δὲ γάμον ἀπο-
καλουμένους· καὶ τῆς μὲν νομιζομένης πρὸς τὰς
γυναῖκας συνουσίας ἀπεχομένους· ἵνα μὴ παι-
δοποιήσωσι φασί· καὶ ψυχὰς εἰς τὸν κόρκορον τ(ῶν)
ἀντὶ τῶν ψυχῶν καταγάγωσιν· ἀναθεματίζω
καὶ καταθεματίζω πάντας τοὺς μανιχαίους·
καὶ τὰ τούτων φρονήματα καὶ δόγματα· σὺν αὐ-
ταῖς ψυχαῖς τε καὶ σώματι· καὶ τὰ μυσαρὰ καὶ
ἀκάθαρτα καὶ γοητείας πλήρη μυστήρια· καὶ
τὸ καλούμενον αὐτῶν βῆμα· καὶ πάντα ὅσα
τελοῦσιν ἀθέως· ἃ ταῖς β΄ προείρηται βίβλοις· ἀνα-
θεματίζω πάντα τὰ δόγματα καὶ τὰ συγγράμ-

μανιχαϊ
καὶς μᾶλλον
δέγοντ(αι) τι
καὶς αὐτῶν.

ματα τοῦ μάνεντος· καὶ τὸ τῶν ἀποστόλων αὐτοῦ
βιβλίον· καὶ πάσας τὰς μανιχαϊκὰς βίβλους· οἷον
τὸ νεκροποιὸν αὐτῶν εὐαγγέλιον· ὃ ζῶν καλοῦ-
σι· καὶ τὸν θησαυρὸν τοῦ θανάτου· ὃν λέγουσι θη-
σαυρὸν ζωῆς· καὶ τὴν καλουμένην μυστηρίων
βίβλον· ἐν ᾗ ἀνατρέπειν πειρῶνται νόμον καὶ
προφήτας· καὶ τὴν τῶν ἀποκρύφων· καὶ τὴν
τῶν ἀπομνημονευμάτων· καὶ τὴν γεγραμμέ-
νην ἀδδᾷ καὶ ἀδιμάντῳ· κατὰ μωϋσέως καὶ τῶν
ἄλλων προφητῶν· καὶ τὴν λεγομένην ἑπτάλογον
ἀγαπίου· καὶ τὴν ἀριστοκρίτου βίβλον· ἣν ἐ-
πέγραψε θεοσοφίαν· ἐν ᾗ πειρᾶται δεικνύναι
τὸν ἰουδαϊσμὸν· καὶ τὸν ἑλληνισμὸν· καὶ τὸν χρι-
στιανισμὸν· καὶ τὸν μανιχαϊσμὸν· ἓν εἶναι καὶ τὸ
αὐτὸ δόγμα· καὶ ἵνα πιθανὸς δόξῃ λέγειν· κατα-
τρέχει καὶ τοῦ μάνεντος ὡς πονηροῦ· ἀναθε-
ματίζω καὶ καταθεματίζω πάντας τοὺς μα-
νιχαίους· καὶ πᾶσαν αὐτῶν βίβλον· καὶ πᾶσαν εὐ-
χὴν· μᾶλλον δὲ γοητείαν· καὶ πάντας τοὺς ἀρχη-
γοὺς αὐτῶν· καὶ διδασκάλους· καὶ ἐπισκόπους· καὶ
πρεσβυτέρους· καὶ ἐκλεκτοὺς· καὶ ἐκλεκτάς·
καὶ ἀκροατάς· καὶ μαθητάς· μετὰ τῶν ψυχῶν
αὐτῶν· καὶ σωμάτων· καὶ τῆς ἀθέου παραδόσεως·
ἀναθεματίζω τὸν πατέρα μάνεντος· πα-
τέκιον· οἷα ψεύστην· καὶ τοῦ ψεύδους πατρός· καὶ τὴν

αὐτοῦ μητέρα Κάροσσαν· καὶ Ἱεράκαν· καὶ Ἡρακλεί-
δην· καὶ Ἀφθόνιον· τοὺς ὑπομνηματιστὰς καὶ
ἐξηγητὰς τῶν τούτου συγγραμμάτων· καὶ τοὺς
λοιποὺς αὐτοῦ μαθητὰς ἅπαντας· Σισίννιον·
τὸν διάδοχον τῆς τούτου μανίας· Θωμᾶν· τὸν
συνταξάμενον τὸ κατ' αὐτὸν λεγόμενον εὐαγγέ-
λιον· Βουδδᾶν· Ἑρμᾶν· Ἀδδᾶν· Ἀδείμαντον· Ζα-
ρουάν· Γαβριάβιον· Ἀγάπιον· Ἱλάριον· Ὀλύμπιον·
Ἀριστόκριτον· Σαλμαῖον· Ἰνναῖον· Παάπιν· Βα-
ραίαν· καὶ πρὸς τούτοις τοὺς ἐσχάτοις ἐν χρόνοις
προστατήσαντας τῆς αἱρέσεως· Παῦλον καὶ Ἰω-
άννην· τοὺς Καλλινίκης παῖδας· Κωνσταντῖνον·
τὸν καὶ Σιλουανόν· Συμεῶνα· τὸν καὶ Τίτον· Γε-
νέσιον· τὸν καὶ Τιμόθεον· Ζαχαρίαν· τὸν μισθω-
τόν· Ἰωσήφ· τὸν καὶ Ἐπαφρόδιτον· Βαάνην τὸν
ῥυπαρόν· Σέργιον· τὸν καὶ Τυχικόν· καὶ τοὺς τού-
του μαθητάς· τοὺς καὶ συνεκδήμους αὐτοῦ λε-
γομένους· Μιχαήλ· Κανακάριον· Ἰωάννην· Θεό-
δοτον· Βασίλειον· καὶ Ζώσιμον· ὧν οἱ δὲ θεν-
προυαθμιότεροι· νοτάριοι κατονομαζόμενοι·
τὴν τῶν ἀθέων κτῶν ὀργίων ἐνδιαχαρίζοντο τὸ ἐπι-
μέλειαν· πρὸς δὲ τούτοις, ἀναθεματίζω τὸν
τρισαλιτήριον Καρβέαν· καὶ τὸν ἐκγόνοις μὲν
αὐτοῦ ἀνεψιόν· ἐπὶ παισὶ δὲ γαμβρὸν Χρυσόχει-
ρα· ἀναθεματίζω ταῖς λεγομέναις τῶν Μανιχαίων

ἐκκλησίαις· αἵτινές εἰσιν αὗται· ἡ Μακε-
δονία· ἤτοι ἡ ἐν Κολωνίᾳ Κίβοσσα· ἡ Ἀχαΐα·
ἤτοι ἡ ἐν Ἀρμοσάτοις Μανάναλις· ἡ Λαοδίκει-
α· ἤτοι ἡ κατὰ Λυκίαν Ἀργαοῦς· ἡ Κολοσσαέων·
ἤτοι ἡ Κυνοχωριτῶν· ἡ Ἐφεσίων· ἤτοι ἡ ἐν Μο-
ψουεστίᾳ· καὶ ἡ Φιλιππησίων· ἀναθεματίζω
τοῖς μὴ λέγουσι πατέρα παντοκράτορα· ποιη-
τὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς· καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ὁρατῶν
τε πάντων καὶ ἀοράτων· ἀλλὰ μόνον τοῦ ἐπ-
ουρανίου· ἔχοντα μόνην τὴν τοῦ μέλλον-
τος αἰῶνος ἐξουσίαν· ὡς τοῦ παρόντος αἰῶνος
καὶ τοῦ κόσμου παντὸς· οὐχ ὑπ' αὐτοῦ γενομέ-
νου· ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἐναντίου αὐτῷ τοῦ πονηροῦ
κοσμοκράτορος· ἀναθεματίζω τοῖς ὑβρίζουσι
μὲν· τὴν ἁγίαν θεοτόκον Μαρίαν· προσποιουμένοις
δὲ τιμᾶν αὐτήν· καὶ νοοῦσιν ἀντὶ ταύτης τὴν
ἄνω Ἱερουσαλήμ· εἰς ἣν φασὶν ἔσω ἦλθε καὶ ἐξῆλθεν
ὁ κύριος· καὶ τοῖς δυσφημοῦσι μὲν τὸν τίμιον
σταυρόν· ὑποκρινομένοις δὲ σέβειν τοῦτον· καὶ
νοοῦσιν ἀντ' αὐτοῦ τὸν Χριστόν· ὃς ἐκτείνας φασὶ τὰς
χεῖρας τὸν σταυρικὸν τύπον διέγραψε· καὶ τοῖς
ἀποστρεφομένοις μὲν τὴν τοῦ τιμίου σώματος
καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ κοινωνίαν· ἀποδεχομένοις δὲ
ταύτην σχηματιζομένοις· καὶ νοοῦσιν ἀντὶ ταύ-
της· τὰ ῥήματα τῆς τοῦ Χριστοῦ διδασκαλίας· τὸν

φασὶ μεταδιδοὺς τοῖς ἀποστόλοις ἔλεγε· λάβε-
τε, φάγετε καὶ πίετε· καὶ μυσαττομένοις μὲν
τὸ βάπτισμα· ὑποκρινομένοις δέ· τοῦτο τῷ
ῥιπτῷ(?) λουτρῷ τί θεοῦ· καὶ νοοῦσι μὲν ταὐτοῦ τὸν
χ(ριστο)ῦ· τὸν λέγοντα φασὶν ὅτι ἐγώ εἰμι τὸ(?) ἄρτο(ς)
ζῶν· καὶ τοῖς ἐκτρεπομένοις μὲν τὴν καθο-
λικὴν ἐκκλησίαν· τιμῶσι δὲ λέγουσι ταύτην·
καὶ νοοῦσι μὲν ταύτης· ταὐτὸ ἴδια συνέδρια·
καὶ συνακτήρια· καὶ ἱστᾶν μνήμην τὸν ἀδελφὸν
παύλου τοῦ τῆς αἱρέσεως αὐτῶν ἀρχηγοῦ· ἀ-
νάθεμα ποιῶ πᾶσι τοῖς ἀρνουμένοις· καὶ τοῖς
τὰ ὅμοια φρονοῦσι· καὶ ἀποβαλλομένοις μὲν
τὰς ἐκκλησίας τῶν χριστιανῶν· οὓς αὐτοὶ κα-
λοῦσι ῥωμαίους· καὶ ὑβρίζουσι μὲν τὴν ἁγίαν
θεοτόκον μαρίαν· καὶ τὸν τίμιον σταυρόν· καὶ τὰς ἱερὰς
εἰκόνας· καὶ τὸ ἅγιον βάπτισμα· καὶ ἀποστρεφο-
μένοις μὲν τὴν τῶν θείων μυστηρίων μετάλη-
ψιν· ὁμοφανοῖς(?) δὲ ἱερέων κεκαυμένοις εἰς
κάθαρσιν· μᾶλλον δὲ μολυσμὸν τυχῶν κεχρη-
μένοις· καὶ τὰ ἴδια χρώματα(?) τούτοις καταμι-
μοῦσιν· ἀνάθεμα· τοῖς τῇ κρεωφαγίᾳ τῶν θνησι-
μαίων μολυνομένοις· καὶ τοῖς πᾶσαν μὲν
ἐκτρεπομένοις χριστιανικὴν νηστείαν· κατὰ
δὲ τὸν καιρὸν τῆς δοκούσης αὐτοῖς τεσσαρακο-
στῆς· τυροῦ τε καὶ γάλακτος ἐμφορουμένοις·

ἀνάθεμα τοῖς ἀρνουμένοις ἢ μὴ θέλουσι τὰ
τέσσαρα τοῦ χ(ριστο)ῦ εὐαγγέλια· καὶ τὰς τοῦ ἁγίου παύ-
λου τοῦ ἀποστόλου ἐπιστολάς· καὶ ἀντὶ μὲν τοῦ
δημιουργοῦ τῶν ἁπάντων θ(εο)ῦ σεβομένοις
τὸν λεγόμενον ἄρχοντα τοῦ κόσμου τούτου·
ἀντὶ δὲ τοῦ ἀποστόλου παύλου· τὸν τῆς κα-
λινίκης υἱὸν παῦλον τιμῶσι· καὶ τοὺς μὲν
τέσσαρας αὐτοῦ μαθητὰς εἰς τύπον τῶν τεσ-
σάρων εὐαγγελίων δεχομένοις· τοῖς δὲ ἑτέροις
τρισί· τὸ τῆς τριάδος ἐπιφημίζουσιν ὄνομα·
ἀνάθεμα τοῖς συμφθειρομένοις ἀδελφῇ καὶ
τέκνῳ(?) θυγατρὶ καὶ νύμφῃ· καὶ τοῖς κατὰ τὴν
πρώτην τοῦ ἰαννουαρίου μηνὸς εἰς ἑορτὴν
δῆθεν ἀθροιζομένοις· μετὰ δὲ τὴν ἑσπερι-
νὴν μάθησιν(?) ἀποσβεννύουσι τὰ φῶτα· σαρ-
κικῶς τε ἀλλήλοις ἐνασελγαίνουσι· καὶ
μηδὲ μιᾶς ὅλως φειδομένοις φύσεως ἢ συγ-
γενείας ἢ ἡλικίας· ἀνάθεμα τοῖς μηδόλως
τὸ διόρκου ἀληθεύειν(?) θέλουσιν· ἀλλ' ἐξ ? ἀλ-
λαιδομένοις(?)· καὶ ἐπιορκοῦσι· κατὰ τὴν τοῦ
τρισκαταράτου μάνεντος διδασκαλίαν· οὕ-
τω λέγοντος· οὐκ εἰμὶ ἀσπλαγχνος(?) ὡς πρὸ(?)
χ(ριστο)ῦ· οὐδὲ ἀρνήσομαι τὸν ἀρνησάμενον μὲν τὸν
προσθέντων(?) ἀρνῶν(?)· ἀλλὰ καὶ τὸν ἐκδιδόμενον
διὰ τὴν οἰκείαν σωτηρίαν· καὶ τὸν διαφόνον(?) ἀρ-
νου

μένον τὴν ἰδίαν οἰκίαν μετὰ χαρᾶς προσδέ-
χομαι· ἐὰν δὲ μὴ ἐξ ὅλης ψυχῆς ταῦτα φρονῶ
καὶ λέγω, ἀλλ' ὑποκρίνομαι· ἀλλὰ μεθ' ὑποκρίσεως ἐ-
ποίησα τοῖς προκειμένοις ἀναθεματισ-
μοῖς· ἀνάθεμά μοι εἴη καὶ κατάθεμα· ἔν τε
τῷ νῦν αἰῶνι· καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· καὶ κατα-
κριθείη· καὶ ἀπόλοιτο ἡ ψυχή μου· καὶ διηνε-
κῶς ταρταρωθείη. εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ μίαν φυσι-
κὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον καὶ ἀδιαίρετον τριάδα·
τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα· ἀλλ' εἰσηγή-
σαι κατόν τι καὶ ἄλλον ἀναλαβόμενον τὸν υἱόν·
καὶ ἐξ ἑτέρας παρεμβεβλημένον φύσεως· τὸ πνεῦμα
τὸ ἅγιον· τὸ ὁμοδύναμον πατρὸς καὶ υἱοῦ; ἀνάθεμα
ἔστω. εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ τὸν θεὸν ποιητὴν εἶναι
τοῦ οὐρανοῦ· καὶ τῆς γῆς· καὶ πάντων τῶν κτισμάτων·
καὶ πλάστην τοῦ Ἀδὰμ· καὶ δημιουργὸν τῆς Εὔας·
ἀλλὰ τὸν ἀντικείμενον λέγει ἄρχοντα· καὶ ποι-
ητὴν τοῦ παντός· καὶ πλάστην τῆς ἀνθρω-
πίνης φύσεως· ἀνάθεμα ἔστω. εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ
τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ λόγον ἀναλλοιώτως ἐξ αὐτοῦ
πρὸ τῶν αἰώνων γεννηθέντα· καὶ ἐπ' ἐσχά-
των τῶν χρόνων ἐκ τῆς ἀχράντου· καὶ θεοτόκου
Μαρίας σαρκωθέντα· διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ
εὐσπλαγχνίαν· καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν
γενέσθαι ἄνθρωπον· καὶ ἀναλαβέσθαι πάντα τὰ ἡ-

μέτερα χωρὶς ἁμαρτίας· καὶ μεταλαμβάνειν
τῶν ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν μυστηρίων ἐν
φόβῳ· ὡς αὐτῆς τῆς σαρκὸς τῆς δεσποτι-
κῆς· καὶ τοῦ ἁγίου καὶ τιμίου αἵματος· τοῦ ἐκ-
χυθέντος ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς· ἀλ-
λ' ὡς ἄρτου ψιλοῦ καὶ κράματος κοινοῦ· ἀνάθε-
μα ἔστω. εἴ τις οὐ προσκυνεῖ τὸν τοῦ κυρίου
Καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ σταυρόν· οὐχ ὡς τυραν-
νικὸν ὅπλον· ἀλλ' ὡς σωτηρίαν παντὸς τοῦ
κόσμου· καὶ δόξαν γενόμενον· καὶ τοῦ ἐχθροῦ
τὰς μηχανὰς καὶ ῥομφαίας ὡς τὸ λοιπὸν καταρ-
γήσαντος· καὶ ἀπολέσαντος· καὶ τὴν κτίσιν
τῶν εἰδώλων λυτρωσάμενον· καὶ νίκην τῷ
κόσμῳ ἀναδείξαντα· ἀνάθεμα. εἴ τις οὐ
προσκυνεῖ τὴν σεβάσμιον· καὶ ἁγίαν εἰκόνα
τοῦ κυρίου· καὶ θεοῦ· καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὡς
χαρακτῆρα τοῦ σαρκωθέντος δι' ἡμᾶς λόγου
θεοῦ· καὶ δοξάζει ὡς ἀναφορῶν αὐτὸν ἐν τῇ εἰκό-
νος ὁμοιώματι· καὶ τῆς ἀχράντου αὐτοῦ μητρός·
καὶ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ· ἀλλ' εἴδωλα ἀπο-
καλῶν αὐτάς· ἀνάθεμα ἔστω. ἀνάθεμα Παύλῳ
τῷ Σαμουσαταίῳ· καὶ Λουκᾷ· καὶ Βλασίῳ· καὶ
Καρμάνῳ· καὶ Ἀντωνίῳ· καὶ Ῥοδίμακη· καὶ Ἀνθή-
κῳ καὶ Νικολάῳ· καὶ Λέοντι· καὶ Πέτρῳ· καὶ τοῖς λοι-
ποῖς ἅπασι· τοῖς τρισκαταράτοις διδασκάλοις

τῆς μιαρᾶς ταύτης αἱρέσεως· καὶ προδρόμοις
τοῦ ἀρτι χριστοῦ· καὶ τοῦ σατανᾶ ὑπασπισ-
ταῖς· ἀνάθεμα αὐτοῖς :-

·ο·

Πάντα τοῦ προσερχομένου λέγοντος ἐπ' ἐκ-
κλησίας, ποιοῦμεν αὐτὸν χριστιανόν. εἰ
τοίνυν. ἡγούμεθα ὡς χριστιανὸν ἀβάπτι-
στον· οἷα τυχὸν ἐστὶ τὰ τῶν χριστιανῶν παι-
δία· τὰ μέλλοντα βαπτίζεσθαι· τῇ δὲ δευ-
τέρᾳ ἡμέρᾳ· τοῖς κατηχουμένοις συναριθμοῦ-
μεν· λέγοντες ἐπ' αὐτῷ τὴν εὐχὴν ἐπὶ τῶν κα-
τηχουμένων παίδων φαμένην· καὶ τῇ ἑξῆς· χρώ-
μεθα ταῖς τῶν ἐξορκισμῶν εὐχαῖς· καὶ οὕτως
ἀκολούθως· ἐπιτελοῦμεν πάντα τὰ ἐπὶ
τῷ βαπτίσματι νενομισμένα·

∵ τάξις γινομένη ἐπὶ τοῖς ἀπὸ μανιχαίων ἐπιστρέ-
ρκγ φουσι πρὸς τὴν καθαρὰν καὶ ἀληθῆ πίστιν ἡ-
μῶν τῶν χριστιανῶν ∵

Προηγουμένην μέν· ὁ προσιὼν τῇ ὀρθῇ πίστει νη-
στεύει ἐπὶ ἑβδομάδας β· καὶ σχολάζων τῇ εὐχῇ πρω-
ΐας τε καὶ δείλης· διδάσκεται τὴν ἐν τοῖς ἁγίοις εὐαγ-
γελίοις παραδοθεῖσαν ἡμῖν ὑπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ προσευχήν· καὶ τὸ ἱερὸν τῆς πίστεως σύμβολον·
καί τινας τῶν ψαλμῶν· εἶτα ἐπιτιθέμενος τὴν ἱε-

ρατικὴν στολὴν ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ· συμπα-
ρόντων καὶ ἑτέρων πιστῶν ὅσοι βούλονται· μετακα-
λεῖται τοῦτον· καὶ ἱστῶν πρὸ τῆς ἁγίας κολυμβή-
θρας ἀπερικάλυπτον ἔχοντα τὴν κεφαλήν·
φησὶ πρὸς αὐτόν· εἰπέ·

Ἀνάθεμα Μάνεντι τῷ καὶ Μανιχαίῳ· καὶ Κουβρί-
κῳ· ὃς ἐτόλμησεν ἑαυτὸν παράκλητον ὀνο-
μάσαι· καὶ ἀπόστολον Ἰησοῦ Χριστοῦ :

Κἀκείνου συντιθεμένου· καὶ λέγοντος τὰ αὐτὰ
ῥήματα· ἢ δι' ἑαυτοῦ· ἢ δι' ἑρμηνέως ἐὰν αὐ-
τὸς μὴ γραικίζῃ· ἢ διὰ τοῦ ἀναδόχου αὐ-
τοῦ εἰ παιδίον ἐστί· πάλιν ὁ ἱερεὺς ἐπιφέρει τὰ
ἀκόλουθα· καὶ αὖθις γίνεται ἡ ἀπόκρισις κα-
τὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· καὶ τοῦ ἀναθεματισ-
μοῦ παντὸς πληρουμένου· φησὶν ὁ διάκο(νος)·

Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν· ὁ λαός, Κύριε ἐλέησον·

Καὶ κλίνοντος τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐπιστρέφοντος.
ὁ ἱερεὺς ἐπ' αὐτῷ ποιεῖ τὴν εὐχὴν ταύτην:

Ὁ θεὸς ὁ μέγας καὶ μεγαλώνυμος· ὁ τὸ πρὶν σκότος
φωτίσας τῷ λόγῳ τοῦ στόματός σου· καὶ ἡ προε-
γράφη ὅτι πιστ(εύσα)ς· μετὰ δὲ τὸ ἀμὴν σφραγίζων
αὐτὸν ἀπολύει· καὶ λοιπὸν ὁ ἀναθεματίσας γί-
νεται χριστιανός. εἰ τοίνυν λογίζεται ὡς χριστι-
ανὸς ἀβάπτιστος· οἷα τυχὸν εἰσὶ τὰ τῶν χριστιανῶν
παιδία· τὰ μέλλοντα βαπτίζεσθαι· τῇ δὲ ἑ-

ζήσῃ. ἐναριθμεῖται τοῖς κατηχουμένοις.
ἀπολυόμενον γὰρ αὐτὸν καὶ ἀπολυόμενον.
εἰσάγει ὁ ἱερεὺς καὶ ἵστησιν ἔνδοθεν τῶν τοῦ ναοῦ
πυλῶν κατὰ ἀνατολάς. καὶ ἐμφυσῶν αὐτῷ
τρίτον. σφραγίζει τὸ μέτωπον αὐτοῦ καὶ τὸ
στόμα καὶ τὸ στῆθος. καὶ ἐπιτιθεὶς τὴν χεῖρα τῇ τοῦ
τοῦ κεφαλῇ. λέγει τὴν εὐχὴν ταύτην:

Ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου κύριε ὁ θεὸς τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ
μονογενοῦς σου υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου σου πνεύματος ἐπι-
τίθημι τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τὸν δεῖ-
τὸν καταξιωθέντα καταφυγεῖν ἐπὶ τὸ ἅγιον ὄ-
νομά σου καὶ ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων
σου διαφυλαχθῆναι. ἀπόστησον ἀπ' αὐτοῦ τὴν
παλαιὰν ἐκείνην πλάνην. καὶ ἔμπλησον αὐτὸν
τῆς εἰς σὲ πίστεως καὶ ἐλπίδος καὶ ἀγάπης. ἵ-
να γνῷ ὅτι σὺ μόνος θεὸς ἀληθινὸς καὶ ὁ μονο-
γενής σου υἱὸς ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστὸς καὶ τὸ ἅγιόν σου
πνεῦμα. δὸς αὐτῷ ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς σου
πορευθῆναι. καὶ τὰ ἀρεστά σου φυλάξαι. ὅτι ἐὰν
ποιήσῃ αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. γράψον
αὐτὸν ἐν βίβλῳ ζωῆς σου. καὶ ἕνωσον αὐτὸν τῇ
ποίμνῃ τῆς κληρονομίας σου. δοξασθήτω τὸ
ὄνομά σου τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτῷ. καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ σου
υἱοῦ κυρίου δὲ ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. καὶ τοῦ ζωοποιοῦ σου
πνεύματος. ἔστωσαν οἱ ὀφθαλμοί σου ἀτενίζοντες

εἰς αὐτὸν ἐν ἐλέει διαπαντός. καὶ τὰ ὦτά σου
τοῦ ἀκούειν τῆς φωνῆς τῆς δεήσεως αὐτοῦ. εὐ-
φρανον αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ.
καὶ ἐν παντὶ τῷ γένει αὐτοῦ. ἵνα ἐξομολογήσηται
σοι προσκυνῶν καὶ δοξάζων τὸ ὄνομά σου τὸ
μέγα καὶ ὕψιστον. καὶ αἰνῶν σε διαπαντὸς πάσας
τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ:

Σὲ γὰρ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ δύναμις τῶν οὐρανῶν. καὶ σοὶ τὴν δόξαν:
Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν. σφραγίζων αὐτὸν ἀπολύει καὶ τὴν
ἐπιοῦσαν. ἐξορκίζεται πάλιν. γὰρ τοῦτον ἄγων
ὁ ἱερεὺς εἰς τὸν ναὸν καὶ ἐμφυσῶν τρίτον εἰς τὸ πρό-
σωπον καὶ τὰ ὦτα αὐτοῦ. καὶ ἐπιλέγων τὰς τῶν
ἐξορκισμῶν εὐχάς. ἀνθεὶς σφραγίζει καὶ ἀπολύει
καὶ οὕτω πάλιν κατηχούμενος εἴτουν διδασκό-
μενος χρονίζει ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἀκροᾶται τῶν
γραφῶν. εἶτα τελουμένων ἀξιοῦται τῆς θεί-
ας ἀναγεννήσεως:

Μεθοδίου τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου διάταξις περὶ
τῶν διαφόρω τρόπω καὶ ἡλικίᾳ ἐπιστρεφόντων:

Εἰ μὲν παιδίον συνελήφθη καὶ ἠρνήσατο ἢ φόβω
καὶ ἀγνοίᾳ καὶ ἀμαθίᾳ. ὁ τοιοῦτος λαμβανέτω ἱλα-
στικὰς εὐχὰς ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ τῇ ὀγδόῃ λου-
έσθω. καὶ ἀπὸ τοῦ λουτροῦ ἐν λεντίῳ περιζωσθείς.
χριέσθω τῷ μύρῳ ὥσπερ οἱ βαπτιζόμενοι καὶ φορε-

σάτωσαν ἱμάτια κ(αὶ) ἡ΄ · κατὰ τὸν τύπον τῶν βαπτιζομένων ∴
Εἰ δὲ νεανίαι εἶεν· ἢ πρεσβύτεροι ἢ γέροντες τέ-
λειοι τὴν ἡλικίαν· εἰ μὲν ἀπὸ βασάνων ἠρνήσαντο
τυχέτωσαν φιλανθρωπίας· πλὴν νηστευέτωσαν δύο
τεσσαρακοστάς· σχολάζοντες προσευχαῖς· καὶ
ἐκτελοῦντες γονυκλισίας· καὶ ἐκτενεῖς δεήσεις·
ἐγγίζοντος δὲ τοῦ πληρώματος τῶν δύο τεσσαρα-
κοστῶν· ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας δεχέσθωσαν ἱλαστικὰς
εὐχάς· καὶ λεγέτωσαν καθ᾽ ἑκάστην τὸ κύριε ἐλέησον ρ΄· καὶ
μετὰ τὸ ἀπολούεσθωσαν· καὶ χριέσθωσαν τῷ
μύρῳ· κατὰ τὴν προειρημένην διάταξιν· καὶ
γινομένης λειτουργίας, ἀξιούσθωσαν τῶν ἁ-
γιασμάτων· σχολάζοντες καθὼς οἱ φωτιζόμε-
νοι τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ λειτουργίᾳ τὰς ἡ΄ ἡμέρας ∴
Εἰ δέ τινες ηὐτομόλησαν ἀπὸ προαιρέσεως πρὸς
τὴν ἄρνησιν· οἱ τοιοῦτοι, κανόνα μὲν φοβερὸν
ἔχουσιν· ἀλλὰ διὰ συμπάθειαν· ἐπὶ δύο ἐνι-
αυτοὺς νηστευέτωσαν· ἀπεχόμενοι κρεῶν καὶ τυ-
ροφαγίας καὶ ὠῶν· καὶ οἴνου· ποιοῦντες γονυ-
κλισίας· εἰ μὲν νέοι εἰσὶ καὶ ἰσχυροί· καθ᾽ ἑκάστην
ἡμέραν ρ΄· καὶ τὸ κύριε ἐλέησον· εἰ δὲ ἀδύνατοι κατὰ
δύναμιν· πληρουμένων δὲ τῶν δύο ἐνιαυτῶν·
πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν· λαμβανέτωσαν ἱλαστικὰς
εὐχάς· καὶ τὰ ἑξῆς ὡς προτέτακται, γινέσθω
ἐπὶ πᾶσι τοῖς εἴτε ἂν ἀρέσειεν, εἴτε γυναῖκες·

μόνον τέλειοι τὴν ἡλικίαν ∴

∴ Εὐχὴ ἱλασμοῦ εἰς τὸν ἀπὸ ἀρνήσεως ἐπιστρέφον-
τα πρὸς τὴν ἡμετέραν πίστιν ∴

Δίκαιος εἶ κύριε· καὶ εὐθεῖαι αἱ κρίσεις σου· οὐ γὰρ κα-
τὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἐποίησας ἡμῖν· οὐδὲ
κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν· ἀνταπέδωκας ἡμῖν·
παρωργίσαμεν τὰς γὰρ ἐντολάς σου· ἑαυτοὺς
παρεδώκαμεν τῷ θανάτῳ· αὐτὸς δὲ ὡς εὔ-
σπλαγχνος δεσπότης· ἔδειξας τὴν καταστροφὴν
ἡμῶν ὅτι πονηρά· καὶ ὅτι κατέπιεν ὁ θάνα-
τος ἰσχύσας· εὐσπλαγχνισθεὶς ἐφ᾽ ἡμᾶς· σῶσαι δὲ
δοκήσας τὸ σὸν πλάσμα· μορφὴν δούλου λα-
βών· καὶ τοῦ θανάτου [illegible] ἀνθρώπους
τὴν σὴν ἀκοὴν· καὶ ἐλευθερώσας ἡμᾶς τῆς ἐ-
ξουσίας τοῦ θανάτου· ὑποδείξας ἡμῖν ὁδὸν
σωτηρίας· τὴν διὰ τοῦ ἁγίου σου βαπτίσματος ἀναγέν-
νησιν· καὶ σφραγισθέντες τῇ σῇ χάριτι· ἀνυμνοῦ-
μεν τὴν σὴν οἰκονομίαν· καὶ δεόμεθα καὶ ἱ-
κετεύομεν· ἐν τῇ δευτέρᾳ σου παρουσίᾳ καθ᾽ ἣν
μέλλεις κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· καὶ ἀπο-
δοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· μνήσθη-
τι τοῦ δούλου σου· ὅτι ἀπὸ τοῦ αἰῶνος ἐστί· καὶ
ὑπόρρυας τὰ ἁμαρτήματα ἡμῶν πλημμελήματα·
παράσχου ἱλασμὸν αὐτοῦ [illegible]· καὶ συγ-

χώρησον ἡμῖν πᾶν παράπτωμα ἑκούσιόν καὶ
ἀκούσιον· τὸ ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ· οὐ γάρ ἐστιν
ἄνθρωπος ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσει· εἰ καὶ μία
ἡμέρα γένηται ὁ βίος αὐτοῦ· τίς γὰρ καυχή-
σεται ἁγνὴν ἔχειν τὴν καρδίαν· ἢ τίς παρρησιά-
σεται καθαρὸς εἶναι ἀπὸ ῥύπου· πάντως γὰρ ἢ
τοῖς λόγοις ἢ τοῖς ἔργοις ἡμάρτομεν ἐνώπιόν
σου· καὶ ὑστεροῦμεν τῆς σῆς δόξης· ὑπὲρ ζῶ-
των δικαιωθήσεσθαι ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ καὶ φρι-
κτοῦ ὀνόματός σου· οὐκ ἐξ ἔργων δικαιοσύνης·
οὐ γὰρ ἐποιήσαμεν ἔν τι ἀγαθὸν ἐπὶ τῆς γῆς· ἀλ-
λ' ἐκ πίστεως ἀληθοῦς καὶ τῆς εἰς σὲ ὁμολογί-
ας· τὸ γὰρ ἐπιγαίαν σε ὁλόκληρος δικαιοσύ-
νη· καὶ τὸ ἀδύνατόν σου τὸ κράτος ῥίζα ἀθανα-
σίας· καὶ οἴδαμεν καὶ ὁμολογοῦμεν καὶ πι-
στεύομεν· ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐκ μὴ ὄντων εἰς τὸ εἶναι
παραγαγὼν ἡμᾶς· καὶ παραιτούμενος ἐλεῶν
καὶ ἁμαρτάνοντας φέρων· καὶ ἐκ θανάτου ζω-
οποιῶν· καὶ δεόμεθά σου κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὅτι
ἡμάρτομεν ἐνώπιόν σου ὡς σάρκα φορέ-
σαντες· καὶ κόσμον οἰκήσαντες· καὶ αἰσθό-
μεν ἅπερ ἡμαρτήκαμεν· ἢ τοῖς λόγοις· ἢ τε ἔργοις
ἢ τοῖς ἐνθυμήμασιν· αὐτὸς ὡς ἀγαθὸς καὶ φι-
λάνθρωπος· καὶ ἐλεήμων δεσπότης· ἄνες· ἄφες·
πάριδε· καὶ συγχώρησον τὰ παραπτώματα

ταῦτα ἡμῶν· καὶ μηδεὶς λογισθῇ μηδὲ εἰσέλθῃς εἰς
κρίσιν μετὰ τῶν δούλων σου· ὅτι οὐ δικαιωθήσε-
ται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν· ὅτι σὺ εἶ μόνος ἀ-
ναμάρτητος· καὶ δεχόμενος τοὺς μετανοοῦν-
τας· καὶ σοὶ τὴν ἐπὶ πᾶσι δόξαν· καὶ εὐχαριστί-
αν ἀναπέμπομεν· σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου πατρὶ· καὶ τῷ
ζωοποιῷ πνεύματι· νῦν· καὶ ἀεὶ· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας·

∴ εὐχὴ ἄλλη εἰς ἱλασμὸν μετὰ τὸ εἰπεῖν ψαλμὸν ν·
καὶ λζ· καὶ ἑκατοστὸν δεύτερον ∴ ρκζ

Δέσποτα κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τὰς κλεῖς τῆς βασιλεί-
ας σου πέτρῳ τῷ κορυφαίῳ τῶν ἀποστόλων κα-
τεμπιστεύσας· καὶ ἐπ' αὐτῷ τὴν ἁγίαν σου ἐκκλη-
σίαν οἰκοδομήσας· καὶ δοὺς αὐτῷ ἐξουσίαν δι-
ὰ τῆς σῆς χάριτος τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν ἐπὶ τῆς
γῆς· ἐπάκουσον καὶ ἡμῶν· καὶ νῦν τῶν ἀνα-
ξίων· ἐπικαλουμένων σε ἐπὶ τῷ τοῦ παρόν-
τος δούλου σου ἱλασμῷ· καὶ θαυμάστωσον
τὰ ἐλέη σου· ἐπ' αὐτῷ· ὁ σώζων τοὺς ἐλπίζον-
τας ἐπὶ σέ· σὺ γὰρ εἶπας κύριε διὰ θεοφορουμέ-
νων χειλέων τῶν προφητῶν σου· ἐπιστράφη-
τε πρός με καὶ ἐπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς·
καὶ τὸ οὐ θελήσει θέλω τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρ-
τωλοῦ; ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆσαι αὐτόν· αὐτὸς
οὖν φιλάνθρωπε καὶ τὸν παρόντα δοῦλον σου ἐκ
πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ ἐπιστρέφοντα· καὶ αὐτοῦ

μένων παρὰ σοῦ ἱλασμόν· μὴ ἀποστραφῆς
ἀλλ' ἐν ... ἐπισκέψαι· καὶ ἐν οἰκτιρμοῖς ἀνα-
καλέσαι· ὅτι σὺ εἶ ὁ τῶν μετανοούντων θεός· καὶ τῶν
πρὸς σὲ ἐπιστρεφόντων σωτήρ· καὶ σοὶ τὴν δό-
ξαν καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ
καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν· καὶ ἀεί· καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν:

∵ εὐχὴ πρὸς χριστιανοὺς ὑπαχθέντας ἐθνικῇ πλά-
νῃ· ἐπιστρέψαντας δὲ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ προσδραμόντας:

Κύριε ὁ θεὸς ὁ τῶν ἁπάντων ποιητὴς καὶ δεσπότης· ἡ
πηγὴ τῆς ἀγαθότητος· ὁ σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων·
μάλιστα πιστῶν· ὁ μὴ παριδὼν τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς
τοῦ διαβόλου πανουργίας εἰς βυθὸν ἀπωλεί-
ας καὶ πλάνης κατενεχθέντα· ἀλλὰ διὰ τῆς
σωτηρίου ἐνανθρωπήσεως τοῦ μονογενοῦς σου
υἱοῦ καὶ θεοῦ ἡμῶν· τοῦτον ἀναζητήσας καὶ
σώσας· καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἐπαναγαγών· αὐτὸς
δέσποτα φιλάνθρωπε· καὶ τὸν νῦν ἐπιγνόντα ἐπὶ τὸν
δοῦλόν σου τοῦτον· πρότερον μὲν τῆς λογικῆς
ποίμνης τοῦ χριστοῦ σου ὑπάρχοντα· νῦν δὲ ἐν τρό-
πῳ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν ἀθέων ἐχθρῶν με-
θ' ὧν ἁμαρτίαν παιδικὴν ἡλικίαν τυραννικῇ· ταῖς τῆς
ἐκείνων πλάνης ἐθίμοις ἠλλάχθη· νῦν δὲ κατηξι-
ώσας αὐτὸν τῇ τοῦ λαοῦ σου πολιτείᾳ συνέν-
ωσας· αὐτὸν· τῇ τοῦ λαοῦ σου πολιτείᾳ συνενώ-
θῆναι· καταξίωσον τὸν αὐτοῦ τὴν διάνοιαν τῷ φω-
τισμῷ

ναὶ μέν· καὶ ἐν ὀργάνῳ τοῦ παναγίου σου πνεύματος· ὥστε
τὸν ἐν αὐτῷ κατοικοῦντα τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀποθηρεῦ-
σαι τοῦ σωτηρίου βαπτίσματος· ταῖς αὔραις τῆς
χάριτος ἀναρριπισθέντα· τὰς φλόγας τῶν ἐν ἐκκει-
μένοις ἐξαφθῆναι· καὶ τὴν ἐν σημαίνουσαν
αὐτοῦ σφραγῖδα ἐκτυπώσαι τὸν ὁρισμὸν ἐπιφαινομένη·
ἐν τῷ τύπῳ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· καὶ τοῖς λογισμοῖς
διὰ τῆς σημειώσεως τοῦ σταυροῦ τοῦ χριστοῦ σου· τὴν ἀπὸ
σὲ ἐλπίδα· καὶ τὴν τῆς ἀληθείας ἐπίγνωσιν· ἵ-
να γινώσκῃ καὶ προσκυνῇ σε τὸν μόνον ἀλη-
θινὸν θεόν· καὶ πατέρα· καὶ τὸν μονογενῆ σου υἱὸν·
τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστόν· καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ ἅγιον· ἕνω-
σον αὐτὸν τῇ ἁγίᾳ σου καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ
ἐκκλησίᾳ· ἀπόστησον τῆς αὐτοῦ διανοίας·
πᾶσαν συνήθειαν ἐθνικῆς ἀθεότητος· καὶ
καταξίωσον αὐτὸν τοῦ ἀξίως τῶν ἐντολῶν
σου πορευθῆναι· καὶ τῆς τῶν σωτηρίων σου μυστηρίων
ἀπολαῦσαι κρείττονος μεταλήψεως καταξίωσον·
καὶ ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ τῆς ἐπουρανίου σου
βασιλείας· ἐκφώνως

ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν· θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν· καὶ σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ:

∵ εὐχὴ ἐπὶ ἀποστατήσαντος παιδὸς καὶ μαγαρί-
σαντος καὶ μετανοοῦντος ∵

Κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ· ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ·

ὁ θ(εὸ)ς ὁ πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπι-
γνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν· ὁ διὰ τὸ ἀπολωλὸς
πρόβατον· τὸν μονογενῆ σου υἱὸν ἐξαποστεί-
λας εἰς τὸν κόσμον σωτῆρα καὶ λυτρωτὴν ἵνα τὴ-
σῃ ἀναζητήσῃ καὶ ἀνασώσῃ εἰκόνα· σοῦ δὲ
ὄντως καὶ σὲ ἱκετεύομεν· πρόσδεξαι τὸν δοῦ-
λόν σου τοῦτον δὲ τοῖς οἰκτιρμοῖς σου προστρέ-
χοντα· καὶ τυχόντα μὲν ἐκ παιδὸς τῆς ὀρθῆς
καὶ ἀμωμήτου πρὸς σὲ πίστεως διὰ τοῦ ἁγίου
βαπτίσματος· ἐκπεσόντα δὲ ταύτης διὰ νη-
πιότητα ἢ τινα ἀμνημοσύνην πειρασμῶν· ἐπιστρέ-
φοντα δὲ νῦν· καὶ διὰ μετανοίας καὶ ἐπιγνώ-
σεως· πρὸς τὴν σὴν παλινδρομοῦντα χρη-
στότητα· ἐκζητοῦντα τῆς σῆς φιλανθρωπίας
τὴν εὐσπλαγχνίαν· πρόσδεξαι αὐτὸν ὡς τὸν
ἄσωτον· πρὸς σὲ τὸν θ(εὸ)ν καὶ πατέρα ἐπανακάμ-
πτοντα· ἀπόστησον ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν πλάνην·
ἐξ ἐπιβουλίας τοῦ ἐχθροῦ· σύνταξον αὐτὸν τῇ τῶν
λογικῶν σου προβάτων ἁγίᾳ ποίμνῃ· κόσ-
μησον αὐτὸν καὶ νῦν τῇ δόξῃ τοῦ παναγίου ὀνό-
ματος τοῦ χ(ριστο)ῦ σου· μέτοχον ἀπέργασαι σὺν πᾶ-
σι πιστοῖς· τῶν ἀχράντων ἁγιασμάτων σου· ἵνα
ἀξιωθεὶς μὲν τῶν ... ὀφθαλμάτων· ἀφθά-
ρτων δὲ τοῦ μέλλοντος· καὶ φυλακὴν τῆς ψυ-
χῆς· καὶ τοῦ σώματος· δὸς αὐτῷ ἐν παντὶ καιρῷ

καὶ τόπον πρὸς σὲ καταφυγήν· χορηγῶν ἐν ταῖς
ἐκκλησίαις σου· καὶ ταῖς ἀρεταῖς σου ἐπιτελεῖν·
ἵνα καὶ κληρονόμος δι' ἀγαθοεργίας ἀναφανῇ·
τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας· ὡς καὶ ἡμᾶς·
ἀξίωσον σὺν αὐτῷ· οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ
χ(ριστο)ῦ σου· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ
ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πν(εύματ)ι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶ(νας) τῶν αἰώ(νων)· ἀμήν:-

Εἰρήνη πᾶσιν· Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος
τὰς κε(φαλ)ὰς ἐπεύχεται ὁ ἱερεύς·

Ὁ κλίνας οὐρανοὺς καὶ καταβὰς ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους
τῶν ἀνθρώπων· ὁ διὰ τοῦ σταυροῦ σου τῆς προγονικῆς
κατάρας ἐλευθερώσας ἡμᾶς· καὶ πρὸς τὴν μα-
καρίαν ζωὴν ἐπαναγαγών· ὁ ἐπ' οὐρανοῖς γενόμενος χα-
ρὰν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐφ' ἑνὶ μετανοοῦντι· πρόσδεξαι
καὶ νῦν τὸ ἀπολωλός σου πρόβατον λογικόν·
καὶ τῇ ποίμνῃ σου σύναψον· τοὺς ἁρπάσαντας
λύκους· ἀπ' αὐτοῦ ἀποσόβησον· ἀξίωσον αὐτὸν
ἐπάνω πατεῖν ὄφεων καὶ σκορπίων· τειχιζό-
μενον τῷ σταυρῷ σου· καὶ φρουρούμενον τῇ δόξῃ
τοῦ προσκυνητοῦ σου ὀνόματος· τοῦ ἐπικεκλη-
μένου ἡμῖν τοῖς δούλοις σου: ἐκφώ(νως)

Σὺ γὰρ εἶ ὁ θ(εὸ)ς ἡμῶν τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν καὶ σοὶ τ(ὴν) δό(ξαν)·
ἀναλαμβάνων ἅγιον μύρον· σφραγίζει εἰς τὸ μέ-
τωπον· καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καὶ ἐπεύχεται·

Κ(ύρι)ε ὁ Θ(εὸ)ς ὁ παντοκράτωρ· ὁ διὰ τῆς ἀποστολῆς τοῦ
παναγίου σου πν(εύματο)ς χάριτος ἐμπλήσας τοὺς ἁγίους
σου μαθητάς· ὁ καὶ τὸν δοῦλόν σου τόνδε ὑπηρέ-
τας ἐκ τῆς προσλαμβανομένης ὁδοῦ· καὶ πρὸς τὴν
εἰς σὲ ἐπιστροφὴν ὀρθὴν καθοδηγήσας· καὶ τῆς εὐω-
δίας τοῦ ἁγίου σου πν(εύματο)ς διὰ τῆς τοῦ μύρου τού-
του χρίσεως ἀξιώσας· φύλαξον αὐτὸν ἐν τῷ σῷ
ἁγιασμῷ· δὸς αὐτῷ τοῦ κατὰ τὸ θέλημά σου πο-
ρεύεσθαι· καὶ καταξίωσον αὐτὸν σὺν ἡμῖν ἐν ἀπο-
λαύσει γίνεσθαι· καὶ τῶν φρικτῶν σου μυστηρίων·
καὶ τηρήσαντα τὴν εἰς σὲ ἐπιστροφὴν ὀρθήν· ἐπάξιον
φανῆναι καὶ τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας· διὰ τῆς
χάριτος τοῦ Χ(ριστο)ῦ σου· μεθ' οὗ σοὶ πρέπει πᾶσα δό-
ξα τιμὴ καὶ προσκύνησις· τῷ π(ατ)ρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ
τῷ ἁγίῳ πν(εύματ)ι· νῦν καὶ ἀεί· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας :-

ρκθ ∴ Εὐχ(ὴ) εἰς τὸ ποιῆσαι ἐθνικὸν κατηχούμενον ∴

Ποιῶν αὐτὸν κλῖναι τὸ γόνυ πρὸ τῶν πυλῶν·
σφραγίζει τρίτον καὶ λέγει:

Εὐλογητὸς εἶ κ(ύρι)ε ὁ Θ(εὸ)ς καὶ π(ατ)ὴρ τοῦ κ(υρίο)υ ἡμῶν Ἰ(ησο)ῦ Χ(ριστο)ῦ·
ὁ ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν ἐκλεγόμενος ἑαυτῷ λαὸν
περιούσιον· ζηλωτὴν καλῶν ἔργων· σὺ τὸν
παρόντα καὶ προσελθόντα τῇ ἁγίᾳ σου ἐκκλη-
σίᾳ δοῦλόν σου εὐλόγησον· ἀποκάλυψον τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ πρὸς τὴν τῶν θαυμασίων
σου κατανόησιν· διάνοιξον αὐτοῦ τὰ ὦτα· εἰς
ὑπακοὴν τῶν θείων λογίων σου· σύναψον αὐτὸν
τοῖς κατηχουμένοις τοῦ λαοῦ σου· ἵνα ἐν καιρῷ
εὐθέτῳ καταξιωθῇ τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενε-
σίας· τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας:

Εἶτα σφραγίσας αὐτὸν πάλιν τρίτον ἐγγράφει
αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῖς κατηχουμένοις. καὶ πάλιν εὐχ(ή)·

Σὺ δέσποτα τὴν σωτηρίαν ἐξαποστείλας τῷ κόσμῳ τὸν
ἅγιόν σου λόγον· ἵνα πληρώσῃ πάντα τῆς
θεογνωσίας σου· σὺ ἐξείλου τὴν ψυχὴν τοῦ
δούλου σου ἐκ τοῦ πονηροῦ· σὺ καὶ φώτισον
αὐτὴν καὶ ὁδήγησον εἰς ἁγιασμὸν τοῦ Χ(ριστο)ῦ σου·
καὶ μὴ συγχωρήσῃς πν(εύματι) [illegible] πονη-
ρῷ χώραν ἔχειν ἐν αὐτῷ· σὺ γὰρ μόνος λυ-
τρωτὴς τοῦ γένους ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν
καὶ εὐχαριστίαν προσάγομεν· τῷ π(ατ)ρὶ καὶ
τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πν(εύματ)ι· νῦν καὶ ἀεί· καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν:-

∴ ἐπὶ Μελχισεδεκιτῶν· τῶν καὶ Θεοδοτιανῶν καὶ Ἀθιγγάνων +

α Ἐκ τῶν Σαρ[illegible]ῶν καὶ [illegible]· εἰς ἓν συμβαλθόντων· ἡ
αἵρεσις αὕτη συνέστηκεν· ἴδιον μὲν γὰρ οἱ ταύ-
τῃ κεκρατημένοι· παρὰ πάντας τοὺς ἄλλους
αἱρετικοὺς ἔχοντες δόγμα· τὸν παρὰ τῇ θεί-
ᾳ γραφῇ φερόμενον Μελχισεδὲκ· οὐκ ἄνθρωπον
γενόμενον λέγουσιν· ἀλλ' εἶναί τινα δύναμιν

μ ἀγάπην· ἐν μὲν ὠκαπομομαίοις διατρίβουσαν τό
ποις· καὶ μάζονα τοῦ χ(ριστο)ῦ τυγχάνουσαν· ἡ μὴν
τὴν δευτέραν φ ὁ χ(ριστό)ς χώραν· οὐ κἂν ἴδρα
τεὶ ἂν ἐξέλιπο καπαιτὴν ὑπηκείμου τάξιν· οἱ δὲ τοῦ
των ἀχασθημότεροι· τὸν θ(εὸ)ν καὶ π(ατέ)ρα τοῦ κ(υρίο)υ ἡμ(ῶν)
Β Ἰ(ησο)ῦ χ(ριστο)ῦ τὸν μελχισεδὲκ εἶναι ληροῦντα· διὰ τοῦ
το καὶ ἔλεξ φασὶν αὐτὸν ἀπάτορα καὶ ἀμήτορα
καὶ ἀγενεαλόγητον· τούτων δὲ οὐκ ἴδιαι ταπειν
Γ ὧν αἱρετικῶν τούτων· συμφερόμενοι δὲ τοῖς
ἰουδαίοις· προσποιοῦνται τὴρ ... τὸ σάββατον
ἧς δὲ τῶν ἐθνικῶν ὡς ἐσπουδασμένον τὸ μερίδος
τὴν περιτομὴν διὰ τοῦτο καὶ τὸ βάπτισμα φεύ
γουσι· καὶ ἑλληνισμοῖς· καὶ οἰωνισμοῖς χαί
ρουσι· καὶ γοητείαις· καὶ φαρμακείαις· ἐπα
οιδαῖς τε χρῶνται καὶ μαντείαις· ταῖς τε ἄλ
λαις· καὶ ταῖς διὰ τῶν οὐρανίων σωμάτων ἐπιτηδευο
πατημένων· χρῆσαι τοσύμεργοις δὲ θεὸν
αὐτοῖς καταμισουμένου τινὸς· ἀόριστον μυ
κτῶν ... ὑπαιθρον ἀποιασι τόπον· καὶ μι
μούμενοι μὲν τὰς παρὰ τοῖς ἕλλησι μυθολο
γουμένας θεὰς ... φαρμακίδας· τὴν ὀσελή
νην φαντάζονται καὶ φαντάζουσι· δι᾽ αὐτῆς
ἐπῳδῶν μάζεσθαι· καὶ ἀκούσαντα καταίγνυμαι
τοῦ μοῦ πρὸς γῆν· ἐφ᾽ ὃ δύναται ... καὶ
αι· καὶ μανθάνειν τὸ παρ᾽ αὐτῆς πρὸς ἄνθρω

τῶν μὲν ... ὃν μὲν ... περὶ τὸν δὲ σωματικὴν τὸν
δὲ τὸν ἀνθρώπων· δυσὶ δὲ τῶν κατ᾽ οὐρανὸν ἀνθρώποις ἂν
Βούλοιντο· τὰ ὁμώνυμα παιπερι θέντας· τοῦ τε
διὸς σεβασμὸν αὐτοῖς αἰτήσαντος· καὶ τοῦ καθοῦ
ν αἰτήσεις· δαιμόνια ἅτινα καὶ κοποιῶν καλοῦ
σιν· ὧν τὰ πρῶτα· σπορου· καὶ σχάν· καὶ ἀρχὴ
προσαγορεύονται· καὶ τούτοις διδόντες τι
μὴν κελεύουσι· παρασκευάσαι τὸν δὲ τὸν ἀστέ
ρα καὶ τοῦ δεκιμηθῆναι· καὶ σεῖσαι τὸ πρό
σωπον αὐτῶν φῶς· τῶν πονηρῶν τοίνυν πρώτου
το ποιεῖν ἐπονειρομένων· καὶ φανταζόντων
ὀφθαλμοῖς· πρὸς τὴν αὐγὴν τῆς ἀληθείας
τυφλώττοντας· ἐκεῖνοι λοιπὸν τοῖς ἀθλίοις
αὐτοῖς πιστευόντας ὠθοῦσι πρὸς τὴν ἀπό
γνωσιν· παρ᾽ ὧν ὑπερηφάνησαν· ἢ δὲ πρὸς ἔργον ἐκ
κήσεσθαι διαπειρώμενοι εἶναι δὲ μὴ δοκῶσι μόσχον
Χ ἑταῖ τω πρ αἰ τὴν ἀμβ ξ ἀκρας τῆς πρὸς
θ(εὸ)ν οἰκειώσεως· τὸ ... θ(εὸ)ν σεβόμενοι μουσι
ἑαυτοῖς· καὶ μιμούμενοι τοὺς λέγοντας μὴ ἅπτου
ἄπτου καθαρὸς γάρ εἰμι· μανιχαιανοῖς φαμὲν
τοῖς σαμψαιανοῖς· οἵτινες τὴν μὲν ἀνομίαν ἀπο
νέμονται· οὔτε προσεῖξαν αὐτοῖς τινὰ
τῶν ὀχλοποιῶν· οὐ ταὐτοῖς ἐφαίνονται ἀμέχον
ταί τινος· τῶν μὲν τοιούτων· καὶ ἔτι δὲ τῶν
ἀναγκαίων· δόξας ἐξ παρ᾽ ὅτου νοεῖν· ἢ δύναι

τιμικοῦ λοιπόν· τοῦτο δὲ ὡς χειροτονοῦ καίρου
σιν μὴ διδοῦσιν· ἀλλ' ὡς γένει πρότερον τιθέ
μενον· οὕτω λαμβάνουσιν· ἢ λαμβάνειν ἐπιτρέ
πουσιν· εἰ δέ τις ἱερεὺς κατὰ τύχην τοιοῦτον ἐ
θισθῶσι καθαρισμοῖς καὶ λουτροῖς τρέχουσιν·
ὡς μεμολυσμένοι καὶ ἀκάθαρτοι γενόμενοι·
ἔχει μὲν οὖν αὐτοῖς τὴν σύστασιν ἡ αἵρεσις ἐκ τοι
γύτων· ὀνομάζονται δὲ τρισσοῖς ὀνόμασι·
θεοδοτιανοὶ μέν· διὰ τὸν ἐκκλησιάμενον τῆς
κατ' αὐτοὺς αἱρέσεως· θεόδοτον τὸν τραπεζίτην·
θεόδοτος γὰρ ὁ βυζάντιος σκυτεὺς μὲν ὢν
τὴν τέχνην· πολυμαθὴς δὲ τὴν ἑλληνικὴν
παιδείαν· ἐν διωγμῷ καταληφθεὶς ἠρνήσατο
τὸν Χριστόν· καὶ λοιπὸν ἄνθρωπον αὐτὸν εἶναι ψιλὸν
ἐδογμάτιζεν· ἵνα μὴ ὡς θεὸν ἀρνησάμενος
ὀνειδίζηται· καὶ ἐκ τούτου παῦλος ὁ σαμοσα
τεὺς τὰς ἀφορμὰς λαβών· εἰς τὴν ὁμοίαν
αἵρεσιν ἐξεκυλίσθη· τούτου δὲ τοῦ σκυτέως
θεοδότου μαθηταὶ γενόμενοι· ἀσκληπιό
δοτος· καὶ ἑρμόφιλος· καὶ ἀπολλωνίδης· καὶ θεό
δοτος ὁ ἀργυραμοιβός· ὃς ἀρχηγὸς οἰκείας
αἱρέσεως ἀναρρηθῆναι φιλοτιμησάμενος
τὴν αἵρεσιν συνεστήσατο ταύτην· καθὸ μὲν ἐκ
τούτων ἔσχον ἀρχηγόν· θεοδοτιανοὶ καλοῦνται·
διότι δὲ δύναμιν τιμῶσι θείαν καὶ παμμεγίστην·

τὸν μελχισεδὲκ εἶναι ὑπολαμβάνουσι μελ
χισεδεκιανοὶ ὀνομάζονται· διὰ δὲ τὸ μὴ
προσάπτεσθαι τινὶ κωλύεσθαι τῶν μὲν ὁμο
πίστων· μὴ δὲ τὸ παράπαν προσάπτεσθαι τῶν
μὴ τοιούτων· ἀθίγγανοι προσαγορεύονται:—
∴ χρὴ οὖν τοὺς ἀπὸ ἀθιγγάνων προσιόντας καὶ
βαπτίζεσθαι μέλλοντας τοῦτο λέγειν·
Ὁ δέχομαι· ὁ ἀπὸ μελχισεδεκιτῶν· τῶν καὶ θεοδοτι
ανῶν καὶ ἀθιγγάνων ὁρμώμενος προσιὼν τῇ πίστει
τῶν χριστιανῶν· οὐ διὰ τιμωρίαν ἢ ἀνάγκην ἢ
φόβον· ἢ ὑπερηφανίαν· ἢ δωρεάν· ἢ διὰ χρέος ἢ
ἄλλο τι μὴ καθ' ὅμου κινούμενον· ἢ δι' ἑτέρου τινὰ
τρόπον ἀνθρώπινον· ἀλλ' ἐξ ὅλης ψυχῆς
καὶ καρδίας τὸν Χριστὸν ἀγαπήσας· καὶ τὴν αὐτοῦ πί
στιν· ἀναθεματίζω πᾶσαν τὴν τῶν μελχισεδεκι
τῶν· ἤτοι θεοδοτιανῶν καὶ ἀθιγγάνων αἵρεσιν·
καὶ τοὺς αἱρεσιάρχας ἅπαντας· θεόδοτον φη
μὶ τὸν σκυτέα· καὶ τοὺς αὐτοῦ μαθητάς· ἀσκλη
πιόδοτον· καὶ ἑρμόφιλον· καὶ ἀπολλωνίδην· καὶ
θεόδοτον τὸν τραπεζίτην· ὅστις μάλιστα γεγό
νεν ἀρχηγὸς τῆς αἱρέσεως ταύτης· ἀναθεματί
ζω καὶ τοὺς καθεξῆς διδασκάλους τῶν ἀθιγγά
νων· ὅσοι κατωνομάσθησαν καὶ ἄχρι τοῦ νῦν
γενόμενοι· καὶ ὅσοι σήμερον εἰσὶ καὶ γενέσθαι μέλ
λουσιν· ἀναθεματίζω πάντας· τοὺς φρονοῦν

τας καὶ δοξάζοντας· καὶ διδάσκοντας καὶ λέ-
γοντας· ὅτι ὁ μέλλων χριστὸς δὲ οὐκ ἦν ἄνθρωπος· ἀλλὰ δύ-
ναμις θεοῦ μεγάλη· διαπρέπουσαν ὑμᾶς κατὰ μο-
ναίτοις τόποις· καὶ ὅτι μείζων τοῦ χριστοῦ ἐστὶν ἐκεῖ-
νος· καὶ διὰ τοῦτο μὲν λέγεται ὁ χριστὸς ὡς δεύτερος· καὶ
ὕπατος δὲ ἄστρος· κατὰ τὴν ἐκείνου τάξιν ἱδρυ-
τένην· ἀναθεματίζω τοὺς λέγοντας· ὅτι ὁ μέλ-
λων χριστὸς δὲ κεῖται ἐν μεγάλῃ δυνάμεις· ὁ θεὸς καὶ σωτὴρ

Τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἐστί· καὶ διὰ τοῦτο καλεῖται ἀπά-
τωρ· ἀμήτωρ· καὶ ἀγενεαλόγητος· ἀναθεματί-
ζω τοὺς φυλάττοντας μὲν ὡς ἰουδαίοις τὸ σάβ-
βατον· ὡς ἐθνικοῖς δέ· καὶ τὴν περιτομὴν δια-
πτύοντας· καὶ τὸ βάπτισμα· ἀναθεματίζω τοὺς
χρωμένους μαντείαις καὶ φαρμακείαις· καὶ
γοητείαις· καὶ δι' αὐτῶν καὶ βλάβην καὶ ὠφέ-
λειαν ἀνθρώποις ἐπαγγελλομένοις· ἀναθεματίζω

Τοὺς ἐπικαλουμένους δαιμόνιά τινα· ὧν τὰ
πρῶτα καλοῦσι· σωροῦ· καὶ σχάμ· καὶ ἀρχέ·
καὶ δι' αὐτῶν τὴν σελήνην ἰω δῆθεν ἕλκοντας
πρὸς ἑαυτούς· καὶ ἐρωτῶντας αὐτὴν περὶ
ὧν ἂν βούλωνται· ἀναθεματίζω τοὺς ἐπι-
τιθέντας τοῖς ἀκρασι ἀνθρώπων ὀνόματα· καὶ
διὰ φαντασίας δαιμονιώδους· κινοῦντας αὐ-
τοὺς καταγγέλλων τερατευομένοις· καὶ οὐ τὸ
φημίζοντας· ὡς ὁ τοῦ δ..μος ἀστήρ· τὸν τοῦ

δ..μος ἐστίν· καὶ διὰ παντὸς ἡμαρτομένη· ἱερα-
ταιότερον ἐκείνου καὶ εὐτυχέστερον· ἀναθε-
ματίζω τοὺς ἐν προσποιήσει καθαρότητος·
μισανθρωπίαν διδάσκοντας· καὶ βδελυσσο-
μένους πάντα ἄνθρωπον· ὅστις αὐτοῖς οὐκ ἔστιν ὁ-
μόπιστος· καὶ διὰ τοῦτο μήτε προσεγγίζειν
τινὶ τοιούτῳ· μήτε προσ… παρά-
τινος ἀνεχομένους· μήτε διδόναι τι μήτε
λαμβάνειν ἐκ διὰ χειρῶν· εἰ δὲ γένηται ἔστι κατὰ
τύχην τοιοῦτον· εὐθὺς ἐπὶ καθαρισμοῖς καὶ
λουτροῖς χωροῦντας· ὡς μεμολυσμένους·
καὶ ἀκαθάρτους γενομένους· ἀναθεματίζω
πρὸς τούτοις· καὶ πᾶν γένος ἐθνῶν· καὶ ἐπιτή-
δευμα· καὶ πᾶσαν πρᾶξιν τῶν ἀθιγγάνων·
φανερῶς ἢ λαθραίως παρ' αὐτῶν τελουμέ-
νην· ταῦτα τοίνυν ἅπαντα ἀναθεματίζω
καὶ ἀποστρεφόμενος· καὶ ἀποτασσόμενος
αὐτοῖς· συντάσσομαι τῷ χριστῷ· καὶ πιστεύω εἰς
ἕνα θεὸν πατέρα παντοκράτορα· ποιητὴν οὐ-
ρανοῦ καὶ γῆς· καὶ τὰ ἑξῆς·:·

∴ τάξις γινομένη ἐπὶ τοῖς ἀπὸ σαρακηνῶν ἐπιστρέφουσι πρὸς τὴν καθαρὰν καὶ ἀληθῆ πίστιν ἡμῶν τῶν χριστιανῶν +

Προηγουμένως μὲν ὁ προσιὼν τῇ ὀρθῇ πίστει·

νηστεύειν ἐπὶ ἑβδομάδας δύο· καὶ διδάσκεσθαι
τὴν ἐν τοῖς ἁγίοις εὐαγγελίοις παραδοθεῖ-
σαν ἡμῖν ὑπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ προσευχήν·
καὶ τὸ ἱερὸν τῆς πίστεως σύμβολον· εἶτα ἀποτιθέ-
μενος τὴν ἱερατικὴν στολὴν ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ βαπτι-
στηρίῳ ἐνώπιον παρόντων καὶ ἑτέρων πιστῶν ὅσοι
βούλονται· μετακαλεῖται τοῦτον· καὶ ἱστῶν πρὸ
τῆς ἁγίας κολυμβήθρας· ἀπερικάλυπτον
ἔχοντα τὴν κεφαλήν· φησὶ πρὸς αὐτόν· εἰπέ·
Ὁ δεῖνα ὁ ἀπὸ Σαρακηνῶν, σήμερον προσερχό-
μενος τῇ πίστει τῶν Χριστιανῶν· οὐκ ἐκ τιμω-
ρίας· ἢ ἀνάγκης· οὐδὲ ἀπὸ δόλου ἢ ὑποκρίσε-
ως· ἀλλ' ἐξ ὅλης ψυχῆς· καὶ καρδίας καθαρᾶς καὶ
ἀδόλου τὸν Χριστὸν ἀσπάζομαι· καὶ τὴν αὐτοῦ πίστιν·
ἀποτάσσομαι πάσῃ τῇ τῶν Σαρακηνῶν θρη-
σκείᾳ· καὶ ἀναθεματίζω Μωάμεδ τὸν καὶ Μου-
χούμετ· ὃν οἱ Σαρακηνοὶ τιμῶσιν ὡς ἀπό-
στολον θεοῦ καὶ προφήτην:
Κἀκεῖνος συντιθέμενος· καὶ λέγοντος τὰ ἀνωτέρω
ῥήματα δι' ἑαυτοῦ· ἢ δι' ἑρμηνέως ἐὰν ἀντ-
ικρυς ἐγγραικίζῃ· ἢ διὰ τοῦ ἀναδόχου αὐτοῦ· εἶτα
λοιπὸν ἐστί· πάλιν ὁ ἱερεὺς ἐπιφέρει τὰ ἀκόλουθα·
καὶ ἀνθυπογίνεται ἡ ἀπόκρισις κατὰ τὸν αὐτὸν
τρόπον· καὶ τοῦ ἀναθεματισμοῦ παντὸς πληρου-
μένου· φωνῇ ὀξείᾳ τοῦ κυρίου λέγει· ὁ λαός· Κύριε ἐλέ-

Καὶ τὰ ἑξῆς· μετὰ δὲ τὸ ἀμήν· σφραγίζων αὐ-
τὸν ἀπολύει· καὶ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ συναριθμεῖται
τοῖς κατηχουμένοις· καὶ τὰ ἑξῆς:
∴ Ἔστι δὲ ὁ ἀναθεματισμὸς τῶν Σαρακηνῶν τοιοῦτος ∴
Ὁ δεῖνα ὁ ἀπὸ Σαρακηνῶν σήμερον προσερχό-
μενος τῇ πίστει τῶν Χριστιανῶν· οὐκ ἐκ τιμω-
ρίας· ἢ ἀνάγκης· οὐδὲ ἀπὸ δόλου ἢ ὑποκρί-
σεως· ἀλλ' ἐξ ὅλης ψυχῆς· καὶ καρδίας καθαρᾶς·
καὶ ἀδόλου· τὸν Χριστὸν ἀσπάζομαι· καὶ τὴν αὐτοῦ
πίστιν· ἀποτάσσομαι πάσῃ τῇ τῶν Σαρακη-
νῶν θρησκείᾳ· καὶ ἀναθεματίζω Μωάμεδ
τὸν καὶ Μουχούμετ· ὃν οἱ Σαρακηνοὶ τιμῶσιν
ὡς ἀπόστολον θεοῦ καὶ προφήτην· ἀναθεμα-
τίζω Ἀλῆν τὸν ἐπὶ θυγατρὶ γαμβρὸν τοῦ Μω-
άμεδ· καὶ Ἀπουγουίκερ τὸν καὶ Μουίκβρ· καὶ Οὔ-
μαρ· καὶ Τάλχαν· καὶ Ἀπουταλέβην τὸν Σαδγίκην·
καὶ Μαλκέ· καὶ Ζουβέηρ· καὶ Ἀμπδελλαάμ· καὶ
Ζβίτ· καὶ Ἰζίτ· καὶ Σαΐτ· καὶ Οὐθμάν· καὶ
τοὺς λοιποὺς ἅπαντας συμμύστας καὶ συμβοη-
γοὺς· καὶ διαδόχους τοῦ Μωάμεδ· ἀναθεματί-
ζω Χαδίζε· καὶ Ἄϊσαν· καὶ Ζεϊνέβαν· καὶ Ὀμ-
κελθοῦμ· τὰς πρώτας καὶ μιαρωτέρας τῶν
γυναικῶν τοῦ Μωάμεδ· καὶ Φατουμὰν τὴν
θυγατέρα αὐτοῦ· ἀναθεματίζω τὸ λεγόμε-
νον Κουρᾶν· ἤτοι τὴν ὅλην γραφὴν τοῦ Μωά-

μωάμεδ· ἣν προσποιεῖται διὰ τοῦ ἀρχαγγέλου γαβρι-
ὴλ· κατενεχθῆναι αὐτῷ· καὶ πᾶσαν τὴν διδασκα-
λίαν· καὶ τὰς νομοθεσίας· καὶ τὰς ἀποκρύφους
διηγήσεις· καὶ τὰ μυστήρια· καὶ τὰς παραδόσεις
καὶ τὰς ὑποσχέσεις αὐτοῦ· ἀναθεματίζω τὸν
Παράδεισον τοῦ μωάμεδ· ἐν ᾧ λέγει τέσσαρας εἶ-
ναι ποταμούς· ἐξ ὕδατος ἀθολώτου· καὶ γάλα-
κτος μὴ ἀλλάσσοντος τὴν γεῦσιν αὐτοῦ· καὶ οἴνου
ἡδέος· καὶ μέλιτος ὑλιστοῦ· καὶ κατὰ τὴν μέλ-
λουσαν ἡμέραν ἣν περιορίζει πεντήκον-
τα χιλιάδας ἐτῶν· διαγενέσθαι ἐν αὐτῷ τοῖς σαρα-
κηνοῖς μετὰ τῶν ἰδίων γυναικῶν σαρκικῶς·
καὶ ἐμπαθῶς ζῶντας· καὶ ὑπὸ σκιὰν τιμῶν
δένδρων· ἃ καλοῦνται σίδρη· καὶ τάλχ· κρέα
τρώγοντας ὀρνέων ὧν ἐπιθυμοῦσι· καὶ ὀπώ-
ραν παντοίαν· καὶ ἀπὸ ζιγγίβερ πηγῆς ὀ-
νομαζομένης σαλσαβίλα· καὶ οἶνον προσφερο-
μένοις· οὗ τὸ κέρασμα ἐκ πηγῆς θασνείμ· ὧν
αἱ ἡλικίαι οὐρανομήκεις· ἀρρένων τε καὶ θη-
λειῶν· καὶ τὰ μόρια τῶν σαρακηνῶν ἐπιχῆ· συν-
ουσιαζόντων ἀκορέστως· ὁμοίως τοῦ θεοῦ·
Διότι θεὸς φησὶ μοῦ καὶ αἰσχύνη· ἀναθεματίζω
τοὺς ὀνομαζομένους παρὰ τοῦ μωάμεδ ἀγ-
γέλους· τόν τε ἀρώθ· καὶ τὸν μαρώθ· καὶ τὸν
τζαύφαι· καὶ τὸν μαρούαν· οἷς ἐκ τῶν σεβασμί-

ων μείζω τοῦ θεοῦ τὰ ὁρατά· καὶ πρὸς τούτοις δὲ
καὶ τοῖς μυθευομένοις ὑπ' αὐτοῦ προφήταις καὶ
ἀποστόλοις· ἤγουν τὸν χούδ· καὶ τζάλεχ ἤτοι σάλεχ·
καὶ τὸν σουαΐπ· καὶ τὸν ἐρής· καὶ τὸν δουλκι-
φίλ· καὶ τὸν λοκμάν· ἀναθεματίζω πάσας
τὰς μαρτυρίας τοῦ μωάμεδ· ὅσας ἐκ τῆς παλαι-
ᾶς διαθήκης γραφῆς παράγει· διαστρέφων αὐ-
τὴν καὶ μυθεύων· καὶ μυρία καταψευδόμενος
τοῦ τε νῶε· καὶ ἀβραάμ· καὶ ἰσαάκ· καὶ ἰακώβ·
καὶ ἰωσήφ· καὶ ἰώβ· καὶ μωσέως· καὶ ἀαρών·
καὶ δαβίδ· καὶ σολομῶντος· καὶ ἠλίου· καὶ ἰω-
νᾶ· καὶ ζαχαρίου τοῦ πατρὸς ἰωάννου τοῦ προ-
δρόμου· ἔτι ἀναθεματίζω ὅσα φυσιολογεῖ
κακῶς καὶ ἀμαθῶς· περί τε τῶν ἀγγέλων τοῦ
Θ θεοῦ ποιημάτων· καὶ περὶ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελή-
νης· λέγων αὐτοὺς καμαρίοις εἶναι· ἀναθε-
ματίζω τὴν παντοίαν τοῖς σαρακηνοῖς ἀπόκρυ-
φον διδασκαλίαν· καὶ ὑπόσχεσιν τοῦ μωάμεδ· ἤ-
τοι φησὶν ἐκδοῦχον αὐτὸν γενέσθαι τοῦ παρα-
δείσου· καὶ εἰσάξειν μεθ' ἑαυτοῦ ἐν τούτῳ ἑβδομήκον-
τα χιλιάδας σαρακηνῶν δικαίων· τοὺς δὲ ἁμαρ-
τωλοὺς κριθήσεσθαι παρὰ τοῦ θεοῦ· καὶ ἐπιτα-
κίων εἶναι τοῖς τραχήλοις αὐτῶν περιτιθεμέ-
νων· οὕτως εἰσελεύσεσθαι καὶ τούτους εἰς τὸν πα-
ράδεισον· ὀνομαζομένους ἀπελευθέρους

τοῦ Μωάμεθ· ἀναθεματίζω τὰς νομοθεσίας
τοῦ Μωάμεθ τὰς περὶ γάμων· καὶ περὶ λύσεως
γάμων· καὶ καθαρισμοῦ μοιχευομένων γυ-
ναικῶν· καὶ ἀριθμοῦ γυναικῶν· καὶ παλλα-
κίδων· καὶ πάντα τὰ περὶ τοιούτων ἀκάθαρ-
τα προστάγματα· ἀναθεματίζω τὴν τοῦ
Μωάμεθ κακοφημίαν τὴν λέγουσαν· ὅτι ὁ θεὸς
ὃν θέλει πλανᾷ· καὶ ὃν θέλει ὁδηγεῖ εἰς ἀγα-
θόν· καὶ ὅτι εἰ ὁ θεὸς ἤθελεν· οὐκ ἂν ἐπολέμουν
ἀλλήλοις οἱ ἄνθρωποι· ἀλλ' αὐτὸς ποιεῖ ὅπερ βού-
λει· καὶ παντὸς ἀγαθοῦ καὶ πονηροῦ αἴτιος
αὐτός ἐστι· καὶ τύχη καὶ εἱμαρμένη πάντων
κρατεῖ· ἀναθεματίζω τὴν τοῦ Μωάμεθ
φλυαρίαν τὴν λέγουσαν· ὅτι ὁ κύριος ἡμῶν καὶ
θεὸς Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ἀπὸ Μαρίας τῆς ἀδελφῆς Μω-
σέως· καὶ Ἀαρὼν ἐγεννήθη· [illegible] ἀπορραγεὶς ἐκ
τοῦ λόγου τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ πνεύματος· ϛ ἐστὶν κτίσμα
ὤν· πετεινὰ ἐκ πηλοῦ ἔπλασε στρουθία· καὶ ἐμ-
φυσῶν ἐποίει αὐτὰ ζῶα· ϛ τυφλοὺς ἰᾶτο· καὶ
νεκροὺς ἤγειρε· καὶ ὅτι ἐκ παραινέσεως τῶν
ἀποστόλων ᾐτήσατο τὸν θεόν· καὶ κατήνεγκεν
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τράπεζαν καὶ ἐξέθρεψεν αὐτούς·
καὶ ὅτι οὔτε ἐσταυρώθη· οὔτε κατελήφθη
αν ἀπέθανεν ὡς ἄνθρωπος· ἀλλὰ κατὰ φαντασί-
αν μόνην· ταῦτα παρὰ τῶν Ἑβραίων [illegible]

καὶ ὅτι ἐρωτηθεὶς παρὰ τοῦ θεοῦ· εἰ ὠνόμασεν
ἑαυτὸν θεὸν ἐν τῷ κόσμῳ· ἠρνήσατο λέγων· ὅ-
τι σὺ πάντα γινώσκεις· καὶ οἶδας ὅτι οὐκ ὠνό-
μασα ἑαυτὸν θεόν· κύριε ὁ μόνος σου· δοῦλος γάρ σού εἰ-
μι· καὶ ἐγὼ ὑπερηφανεύομαι τοῦτο καλεῖσθαι·
Ἀναθεματίζω τὴν διδαχὴν τοῦ Μωάμεθ· τὴν
λέγουσαν εἶναι τὸν Χριστὸν λόγον τοῦ θεοῦ· ἀλλὰ ἀπό-
στολον· καὶ προφήτην· καθότι φησὶν ὁ θεὸς κοινω-
νὸν οὐκ ἔχει· καὶ πάντες οἱ ποιοῦντες τῷ αὐτῷ κοι-
νωνὸν τὸν Χριστόν· μέλλουσι κολάζεσθαι εἰς τὴν
γέενναν τοῦ πυρός· ἀναθεματίζω τὴν
μυθοποιίαν τοῦ Μωάμεθ· ἣν καὶ φησὶ γενέσθαι
τοῦ θεοῦ οἶκον προσευχῆς παρὰ τοῦ Ἀβραὰμ
καὶ τοῦ Ἰσμαήλ· εἰς τὸ Βακχᾶ ἤτοι Μεκκέ· κ(αὶ)
μαι κχ· ὃ ὀνομάζει προσκυνητήριον τοῦ πα-
ρατηρήματος· καὶ προστάσσει ἵνα ὅπου ἂν ὦ-
σι καὶ εὔχωνται· στρέφωσι τὰ πρόσωπα αὐτῶν
πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο· ἀναθεματίζω καὶ αὐ-
τὸν τὸν εἰς τὸ Μεκκὲ οἶκον τῆς εὐχῆς· ὃν ὥς φασι
κατὰ ἀξιωμάτων λίθον μέγαν· ἐκτύπωμα τῆς Ἀ-
φροδίτης ἔχοντα· τιμᾶσθαι δὲ τοῦτον ὡς ἐ-
πάνωθεν αὐτοῦ τῇ Ἄγαρ ὁμιλήσαντος τοῦ Ἀ-
βραάμ· ἢ ὡς αὐτοῦ τὴν κάμηλον προσδή-
σαντος· ὅτε τὸν Ἰσαὰκ ἔμελλε θύειν· τοῖς δὲ εἰς
εὐχὴν ἐκεῖ ἀπιόντας· τὴν μὲν μίαν ἑαυτῶν χεῖ-

ρων· πρὸς τὸν λίθον ἐκτείνειν· τῇ δὲ ἑτέρᾳ τὸ ὠτίον κατέχειν τοῦ ἰδίου· καὶ οὕτω κυκλοτροποῦντας ἑαυτοὺς περιφέρειν· ἕως ἂν πέσωσι σκοτοδινιάσαντες. Ἀναθεματίζω δὲ καὶ αὐτὸ τὸ Μέ-

Κε· καὶ τὴν περιοχὴν αὐτοῦ πᾶσαν· καὶ τοὺς παρὰ τῶν Σαρακηνῶν ἐκεῖ ῥιπτομένους ἐπὶ λίθους κατὰ τῶν χριστιανῶν· καὶ πᾶσαν τὴν προσευχὴν καὶ τὴν λατρείαν καὶ τὰ ἔθιμα αὐτῶν. Ἀναθεματίζω τὴν διδαχὴν τοῦ Μωάμεθ τὴν περὶ τῆς καμηλοθηλείας· ἣν λέγει τοῦ θεοῦ ἱερὰν οὖσαν· φονευθῆναι παρὰ τῶν τηνικαῦτα ἀνθρώπων· καὶ διὰ τοῦτο ἀμύνασθαι αὐτοὺς τὸν θεόν. Ἀναθεματίζω τοὺς προσκυνοῦντας τῷ πρωϊνῷ ἄστρῳ· ἤγουν τῷ ἑωσφόρῳ· καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ· ἣν κατὰ τὴν Ἀραβίων γλῶσσαν Χαμὰρ ὀνομάζουσι· τουτέστι μεγάλην. Ἀναθεματίζω πάσας τὰς διατάξεις τοῦ Μωάμεθ· ἐν αἷς τοὺς χριστιανοὺς ὀνειδίζων ἀρνητὰς ὀνομάζει· καὶ κοινωνητάς· καὶ ἑταιριαστάς· καὶ διεγείρει τοὺς Σαρακηνοὺς εἰς τὸ μῖσος τούτων καὶ τὴν σφαγήν· ὁδὸν θεοῦ ὀνομάζων τὸν κατὰ χριστιανῶν πόλεμον· καὶ τοὺς ἐν τῷ τοιούτῳ πολέμῳ ἀποθνήσκοντας Σαρακηνοὺς υἱοὺς θεοῦ καὶ ἀξίους τοῦ παραδείσου καλῶν.

Ἀναθεματίζω τὰς περὶ τῶν εὐχῶν μιαρὰς καὶ ἀκαθάρτους διατάξεις τοῦ Μωάμεθ· ἐν αἷς καὶ τοῦτο προστίθησιν· ἵνα ἐὰν μὴ εὑρίσκωσιν ἐξ ἑτοίμου ὕδωρ· λαμβάνωσι χοῦν λεπτόν· καὶ μετ᾽ αὐτοῦ τρίβωσι τὰς ὄψεις αὐτῶν καὶ τὰς χεῖρας.

Ἀναθεματίζω τὴν περὶ τῆς πλάσεως τοῦ ἀνθρώπου διδασκαλίαν τοῦ Μωάμεθ· ἐν ᾗ φησίν· ὅτι ἐπλάσθη ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ χώματος καὶ σταγόνος καὶ βδελλῶν καὶ μυσήματος· καὶ ὅτι τοῦ ἀνθρώπου πλασθέντος· οἱ μὲν ἄγγελοι πάντες ὅλοι προσταχθέντες ὑπὸ θεοῦ προσεκύνησαν αὐτῷ· μόνος δὲ ὁ διάβολος οὐκ ἠθέλησε προσκυνῆσαι· καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις· ἀναθεματίζω τὸν θεὸν τοῦ Μωάμεθ·

Περὶ οὗ λέγει· ὅτι αὐτός ἐστι θεὸς εἷς· θεὸς ὁ ὁλόσφυρος· οὐκ ἐγέννησεν· οὐδὲ ἐγεννήθη· οὐδὲ ἐγένετο ὅμοιος αὐτῷ τις. Τὰ εἰρημένα τοίνυν ἅπαντα· καὶ αὐτὸν τὸν Μωάμεθ· καὶ τὸν σφυρήλατον αὐτοῦ θεὸν ἀναθεματίζω· καὶ ἀποτασσόμενος αὐτοῖς· συντάσσομαι τῷ ἀληθινῷ θεῷ· καὶ μόνῳ Χριστῷ θεῷ· καὶ πιστεύω εἰς πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα· τὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον· καὶ ἀχώριστον τριάδα· καὶ τὴν ἔνσαρκον οἰκονομίαν· καὶ πρὸς ἀνθρώπους ἐπιδημίαν ὁμολογῶ τοῦ τῆς ἁγίας τριάδος ἑνός· τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ· καὶ λόγου τοῦ θεοῦ· τοῦ ἐκ πατρὸς πρὸ πάντων τῶν αἰώνων γεννη-

θέντος· δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο· γνωρίζω τοῦ-
τον πληροφοροῦμαι κατὰ ἀλήθειαν αὐτὸν
μὴ ἐκστάντα τῆς οἰκείας θεότητος· καὶ ἐ-
μαι τὸν αὐτὸν θεὸν ἀληθῶς· καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς·
ἀσυγχύτως· ἀτρέπτως· καὶ ἀναλλοιώτως· ἐν
ὑποστάσει μιᾷ· καὶ δυσὶ φύσεσιν· ἑκουσίως
τὸ πάντα παθόντα· καὶ σταυρωθέντα σαρκί·
τῆς θεότητος ἀπαθοῦς μεινάσης· καὶ ταφῆ-
ναι· καὶ τριήμερον ἀναστῆναι· καὶ εἰς οὐρανοὺς
ἀναληφθῆναι· καὶ ἥξειν ἐνδόξως μέλλον-
τα κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· καὶ τὴν κα-
Τὰ σάρκα τοῦτον τεκοῦσαν ἁγίαν παρθένον
Μαρίαν· καὶ ὀνομάζομεν θεοτόκον παρθένον· κυ-
ρίως καὶ ἀληθῶς θεοτόκον· καὶ πιστεύω καὶ λέγω
καὶ ὡς κατὰ ἀλήθειαν μητέρα θεοῦ ἐνανθρω-
πήσαντος· καὶ διὰ τοῦτο κυρίαν· καὶ δέσποι-
ναν· ὡς χάριτι γενομένην μὲν πάσης τῆς κτί-
σεως· προσκυνῶ καὶ τιμῶ· καὶ τὸν παρὰ τοῖς
Χριστιανοῖς μυστικῶς ἱερουργούμενον ἄρτον·
καὶ τὸν οἶνον ὁμοίως ἐν ταῖς θείαις τῶν ἁγίων ἀνα-
μιμνήσκουσι· πείθομαι καὶ ὁμολογῶ· καὶ πιστεύ-
ω σῶμα καὶ αἷμα κατὰ ἀλήθειαν εἶναι τοῦ κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ· μεταποιούμενα τῇ ἐκ ... θεϊκῇ δυ-
νάμει· μυστηριωδῶς· καὶ ἀοράτως· ὑπὲρ πᾶσαν φύ-
σιν καὶ ἔννοιαν· ὡς οἶδε μόνος αὐτός· καὶ οὐ τ-

Κἀγὼ μεταλαμβάνεσθαι τούτων συντίθεμαι· ὡς κα-
τὰ ἀλήθειαν ὄντων· σαρκός τε καὶ αἵματος
αὐτοῦ· καὶ εἰς ἁγιασμὸν ψυχῆς τε καὶ σώματος·
καὶ ζωὴν αἰώνιον· καὶ βασιλείας οὐρανῶν κλη-
ρονομίαν μεταλαμβανομένων· τοῖς αὐτῶν ἐν
πίστει τελείᾳ μετέχουσι· καὶ τὸ ἅγιον τοῦ Χριστοῦ βάπτι-
σμα· μετὰ καθαρᾶς καὶ ἀδόλου ψυχῆς· καὶ καρ-
δίας· καὶ πίστεως εἰλικρινοῦς ἐπιζητῶ δέξα-
σθαι· πληροφορούμενος ἀληθῶς· καθάρ-
σιν αὐτό μοι εἶναι τῶν ἁμαρτιῶν· καὶ ἀναγέννησιν ψυχῆς
τε καὶ σώματος· καὶ τὸν σεβάσμιον δὲ σταυρὸν
τοῦ αὐτοῦ ἀληθινοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ ἡμῶν· ὡς οὐκέ-
τι φθορᾶς καὶ ἐχθρᾶς ὄργανον· ἀλλ' ἐλευθερίας·
καὶ ζωῆς αἰωνίου· καὶ σημεῖον τῆς κατὰ τοῦ
θανάτου καὶ τοῦ διαβόλου νίκης· ἔτι δὲ καὶ
τὰς σεβασμίους εἰκόνας· τῆς τε κατὰ σάρκα
πρὸς ἀνθρώπους ἐπιφανείας τοῦ θεοῦ λόγου· καὶ
τῆς ἀχράντου αὐτὸν τεκούσης ἁγνῆς παρθένου
καὶ θεομήτορος· καὶ τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων·
καὶ τῶν ἁγίων ἁπάντων· ὡς σύμβολα τῶν
πρωτοτύπων· καὶ δέχομαι καὶ τιμῶ· καὶ ἀσ-
πάζομαι· καὶ αὐτοὺς δὲ τοὺς ἱεροὺς ἀγγέλους·
καὶ τοὺς ἁγίους ἅπαντας· τοὺς τῷ θεῷ εὐαρεστή-
σαντας· ὡς δούλους ἐκείνου· καὶ πιστοὺς θε-
ράποντας· τιμῶ· καὶ σεβάζομαι διὰ τὴν

προσδοκώμενον τιμίαν· καὶ οὕτως ἐξ ὅλης ψυ-
χῆς· καὶ καρδίας· καὶ προαιρέσεως ἀληθοῦς·
προσέρχομαι τῇ πίστει τῶν χριστιανῶν· εἰ δὲ
ἐθελοκρίσεως καὶ δόλου ταῦτα φημὶ· καὶ οὐκ
ἐκ πίστεως ὅλης ψυχῆς· καὶ καρδίας τὸν χριστὸν ἀ-
γαπῶν ὡς εἰκός· εἴη μοι ἀνάθεμα καὶ κατάθεμα
καὶ καταψηφισάμενον τύχοιμι· μετὰ τοῦ σατανᾶ καὶ
τῶν δαιμόνων:

ρλβ

πῶς δεῖ δέχεσθαι τὸν ἐξ ἑβραίων τῇ τῶν χρι-
στιανῶν πίστει προσερχόμενον· +

Ἐξαγορεύειν αὐτὸν χρὴ καὶ θριαμβεύειν πᾶν
ἔθος ἑβραϊκόν· κἀντεῦθεν δεικνύειν· ὡς ἐξ ὅ-
λης καρδίας καὶ πίστεως εἰλικρινοῦς· χριστιανὸς
εἶναι θέλησε· καὶ ἀποτάσσεσθαι μὲν φανερῶς ἐ-
πὶ ἐκκλησίας· πάσῃ τῇ ἰουδαϊκῇ θρησκείᾳ·
τοῦ ἱερέως δηλαδὴ προτέρου λέγοντος· καὶ αὐτοῦ
ἀποκρινομένου κατὰ στίχον· ἢ τοῦ ἀναδόχου
αὐτοῦ· εἴπερ ὑπάρχει παιδίον:

ἡ δὲ ἀπόταξις ἔστι αὕτη:

Ἀποτάσσομαι πᾶσι τοῖς ἑβραϊκοῖς ἔθεσι· καὶ
τοῖς ἐντάλμασι· καὶ τοῖς νομίμοις· καὶ τοῖς
ἀζύμοις· καὶ τῇ θυσίᾳ τοῦ ἀμνοῦ· καὶ ταῖς σάλ-
πιγξι· καὶ ταῖς σκηνοπηγίαις· καὶ ταῖς λοι-
παῖς ἁπάσαις ἑορταῖς τῶν ἑβραίων· καὶ ταῖς

θυσίαις· καὶ ταῖς προσευχαῖς· καὶ τοῖς ῥαν-
τισμοῖς· καὶ τοῖς καθαρισμοῖς· καὶ τοῖς ἁγνισ-
μοῖς· καὶ τοῖς ἱλασμοῖς· καὶ ταῖς νηστείαις·
καὶ ταῖς νεομηνίαις· καὶ τοῖς σαββάτοις· καὶ
ταῖς γοητείαις· καὶ ταῖς ἐπῳδαῖς· καὶ τοῖς
περιάμμασι· καὶ τοῖς φυλακτηρίοις· καὶ ταῖς
συναγωγαῖς· καὶ τοῖς βρώμασι καὶ τοῖς πόμα-
σι τῶν ἰουδαίων· καὶ ἁπλῶς· ἀποτάσσομαι
παντὶ ἰουδαϊκῷ πράγματι· καὶ νομίμῳ· καὶ
ἔθει· καὶ ἐντάλματι· καὶ ἐπὶ πᾶσιν· ἀποτάσ-
σομαι τῷ ἐν σχήματι τοῦ χριστοῦ προσδοκωμέ-
νῳ παρὰ τῶν ἰουδαίων ἀντιχρίστῳ· καὶ συν-
τάσσομαι τῷ ἀληθινῷ χριστῷ καὶ θεῷ· καὶ πιστεύω
εἰς πατέρα· καὶ υἱὸν· καὶ ἅγιον πνεῦμα· τὴν ἁγίαν καὶ
ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον τριάδα· καὶ τὴν ἔν-
σαρκον οἰκονομίαν· καὶ πρὸς ἀνθρώπους ἐπιδημί-
αν αὐτοῦ τοῦ θεοῦ λόγου τοῦ τῆς ἁγίας τριάδος
ἑνὸς ὁμολογῶν· κατὰ ἀλήθειαν ἄνθρω-
πον αὐτὸν γενέσθαι πείθομαι μὴ ἐκστάντα τῆς
οἰκείας θεότητος· καὶ τὴν κατὰ σάρκα τοῦ-
τον τεκοῦσαν ἁγίαν παρθένον μαρίαν· κυρίως
καὶ ἀληθῶς θεοτόκον εἶναι πιστεύω καὶ λέγω· καὶ
τὸν σεβάσμιον τοῦ χριστοῦ σταυρὸν· καὶ τὰς ἱερὰς εἰκό-
νας· καὶ δέχομαι· καὶ τιμῶ· καὶ προσκυνῶ· καὶ
ἀσπάζομαι· καὶ οὕτως ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ

καρδίας καὶ πίστεως ἀληθοῦς προσέρχομαι
τῇ πίστει τῶν χριστιανῶν· ἀλλ' οὐ μεθ' ὑποκρίσεως
καὶ δόλου ταῦτα φημί· καὶ οὐκ ἐκ πτώσεως ὅλο
τύχου· καὶ καρδίας τὸν Χριστὸν ἀγαπῶ ὡς κύριον· ἀλλ' ἄρ-
τι μὲν βαπτίζομαι γίνεσθαι χριστιανός·
ὕστερον δὲ θελήσω ἀρνήσασθαι καὶ πρὸς
τὴν ἰουδαϊκὴν ὑποστρέψαι πάλιν θρησκεί-
αν· ἢ ὀφθῶ συνεσθίων τοῖς ἰουδαίοις· καὶ
συνεορτάζων· ἢ συνομιλῶν αὐτοῖς λάθρᾳ·
καὶ τὸν χριστιανισμὸν διασύρων· καὶ οὐχὶ
μᾶλλον φανερῶς ἐλέγχων τούτοις· καὶ ἀθετῶν
τὴν ματαίαν πίστιν αὐτῶν· νῦν μὲν ἐπέλθοι
ἐπ' ἐμὲ ὁ τρόμος τοῦ Κάϊν· καὶ ἡ λέπρα τοῦ Γι-
εζῆ· πρὸς τούτοις καὶ ταῖς ποιναῖς τῶν πολιτι-
κῶν νόμων ἐνέχεσθαί με ὑπεύθυνον· κατὰ δὲ τὸν
μέλλοντα αἰῶνα· εἴη μοι ἀνάθεμα· καὶ κα-
τάθεμα· καὶ ἡ ψυχή μου ταχθείη μετὰ τοῦ
σατανᾶ· καὶ τῶν δαιμόνων:-

Ταῦτα τοῦ προσερχομένου λέγοντος ἐπὶ ἐκκλη-
σίας· ποιοῦμεν αὐτὸν χριστιανόν· εἴτουν ἡ-
γούμεθα ὡς χριστιανὸν ἀβάπτιστον· οἷα τυγχάν-
ει τὰ τῶν χριστιανῶν παιδία· τὰ μέλλοντα
βαπτίζεσθαι· τῇ δὲ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ τοῖς κα-
τηχουμένοις συναριθμοῦμεν· λέγοντες ἐ-
πάνω τούτου τὴν εὐχὴν ἣν ἐπὶ τῶν κατηχουμένων

παίδων ἔφαμεν· καὶ τῇ ἑξῆς χρώμεθα ταῖς τῶν
ἐξορκισμῶν εὐχαῖς· καὶ ἑξῆς ἀκολούθως ἐπι-
τελοῦμεν πάντα τὰ ἐπὶ τῷ βαπτίσματι νενο-
μισμένα:-

∴ ἔκθεσις ἀκριβεστέρα περὶ τοῦ πῶς δεῖ δέχεσθαι τὸν ρλγ
ἐξ Ἑβραίων τῇ τῶν χριστιανῶν πίστει προσερχόμενον ∴

Ἐξαγορεύειν αὐτὸν χρὴ πρότερον καὶ θριαμβεύ-
ειν πᾶν νόμιμον ἑβραϊκόν· καὶ ἔθος· καὶ ἐπιτή-
δευμα· κἀντεῦθεν δεικνύειν· ὡς ἐξ ὅλης
καρδίας καὶ πίστεως εἰλικρινοῦς χριστιανίσαι
ἠθέλησε· καὶ ἀποτάσσεσθαι μὲν φανερῶς ἐπὶ ἐκκλη-
σίας· πάσῃ τῇ ἰουδαϊκῇ θρησκείᾳ καὶ τοῖς νομί-
μοις πᾶσιν· ἀναθεματίζειν δὲ τὰ ὕστερον ἐπι-
νενοημένα παρὰ γνώμην θεοῦ ἐπιτηδεύματα
καὶ ἔθη· καὶ οὕτω συντάσσεσθαι τῷ Χριστῷ καὶ
τῇ πίστει τῇ κατ' αὐτόν· τὸν ἱερέα δηλαδὴ προ-
τέρου λέγοντος· καὶ αὐτὸν ἀποκρινομένου κα-
τὰ στίχον· ἤτοι ἀναδόχου αὐτοῦ· εἴπερ ὑπάρχει παι-
δίον :- ἔχει δὲ ταῦτα οὕτως ∴

Ὁ δεῖνα ὁ ἐξ Ἑβραίων σήμερον προσιὼν τῇ πίστει
τῶν χριστιανῶν· οὐ διά τινα ἀνάγκην
ἢ φόβον· ἢ ἐπήρειαν· ἢ πενίαν· ἢ διὰ χρέος· ἢ
ζημίαν καὶ κατόρθωσιν κινούμενος· ἢ διά τινα
κοσμικὴν ἢ εὐεργεσίας τιμάς· ἢ χρήματα·

ἢ πράγματα παραιτούμενος ὑποσχομένων· ἢ
ὄχλους δι' ἀνάγκας διὰ τὸ ὀφείλειν· ἢ προφασί-
αν ἀπειλήν· ἢ δι' ὕβριν ἢ φιλονεικίαν πρός τινα
γενομένην τῶν ὁμοπίστων μου· ἢ ὡς κωλυ-
όμενος ἐν τῷ ἔθνει ἀμύνασθαι χριστιανοῖς· ὡς
ζηλωτὴς δῆθεν τοῦ νόμου· ἢ καὶ παρ' αὐτῶν μά-
δικηθείς(?)· ἀλλ' ὡς ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας τὸν
Χριστὸν ἀγαπήσας· καὶ τὴν αὐτοῦ πίστιν· ἀποτάσσο-
μαι πάσῃ τῇ Ἑβραϊκῇ θρησκείᾳ· καὶ τῇ πε-
ριτομῇ· καὶ τοῖς νομίμοις πᾶσι· καὶ τοῖς ἀζύ-
μοις· καὶ τῷ πάσχα· καὶ τῇ θυσίᾳ τοῦ ἀμνοῦ·
καὶ τῇ τῶν ἑβδομάδων ἑορτῇ· καὶ τῷ ἰωβη-
λαίῳ· καὶ ταῖς σάλπιγξι· καὶ τῷ ἱλασμῷ· καὶ
ταῖς σκηνοπηγίαις· καὶ ταῖς λοιπαῖς ἁπά-
σαις ἑορταῖς τῶν Ἑβραίων· καὶ ταῖς θυσίαις·
καὶ ταῖς προσευχαῖς· καὶ τοῖς ῥαντισμοῖς·
καὶ τοῖς καθαρισμοῖς· καὶ τοῖς ἁγνισμοῖς·
καὶ ταῖς νηστείαις· καὶ τοῖς σαββάτοις· καὶ
ταῖς νεομηνίαις· καὶ τοῖς βρώμασι· καὶ
τοῖς πόμασιν αὐτῶν· καὶ ἁπαξαπλῶς· ἀποτάσ-
σομαι παντὶ Ἰουδαϊκῷ νομίμῳ· καὶ ἔθει καὶ
δόγμασι· καὶ ἐπὶ τούτοις· ἀναθεματί-
ζω τὰς παρὰ Ἰουδαίοις αἱρέσεις· καὶ τοὺς αἱρετικ(ούς)·
Σαδδουκαίοις· τοῖς λεγομένοις δικαίοις· οἳ
τιμῶσι(?) τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον βλασφημοῦσι(?)· καὶ τὴν

τῶν νεκρῶν ἀνάστασιν ἀθετοῦσι· καὶ τοὺς ἀγγέ-
λους ἀποβάλλονται(?)· Φαρισαίοις· τοῖς ἀφωρισ-
μένοις· οἱ κατὰ δευτέραν(?)· καὶ ποιεῖν(?) τὴν νηστεί-
αν· καὶ παρθενίαν ἐν καιροῖς ὡρισμένοις·
ὑποκρινόμενοι· μετὰ ταῦτα λύουσι πᾶσαν ἐγκρά-
τειαν· δογματίζουσι δὲ εἱμαρμένην· καὶ τῇ ἀστρο-
λογίᾳ σχολάζουσι· Νασαραίοις· τοῖς ἀρνησιθέοις(?)·
οἳ τὸν περὶ θυσιῶν οὐ παραδέχονται τοῦ Μωσέ-
ως νόμον· καὶ διὰ τοῦτο ἐμψύχων ἀπέχονται·
καὶ ὅλως οὐ θύουσιν· Ὀσσαίοις· τοῖς ἰταμω-
τάτοις· οἳ γραφαῖς Ἑβραίοις παρὰ τὸν νόμον χρώ-
μενοι· καὶ τοὺς πολλοὺς τῶν προφητῶν ἀπο-
βαλλόμενοι(?)· διδάσκαλον αὐχοῦσι μάλιστα(?) τὸν Ἠλ-
ξαῒ καλούμενον· ἤτοι δύναμιν κεκαλυμμέ-
νην· καὶ Μαρθοῦν καὶ Μαρθάναν καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ
γένους αὐτοῦ καλουμένας· ὡς θεὰς τιμῶσιν·
Ἡρωδιανοῖς· οἳ τιμῶσι τὸν ἀλλόφυλον βασι-
λέα τῶν Ἰουδαίων Ἡρώδην· τὸν σκωληκόβρω-
τον· ὡς Χριστὸν δοξάζουσιν· Ἡμεροβαπτισταῖς· οἳ
ταὐτὰ φρονοῦντες τοῖς Φαρισαίοις· δογματί-
ζουσι κατὰ προσθήκην τὸ μὴ δύνασθαι ἀπο-
σωθῆναι ἐὰν μὴ καθ' ἑκάστην ἡμέραν βαπτίζηται·
Γραμματεῦσιν ἤτοι νομοδιδασκάλοις· οἳ μὴ θέ-
λοντες κατὰ τὸν νόμον ζῆν· ἀλλὰ περισσῶς ὑφ᾽(?)
αὐτοῦ· ξεστῶν καὶ ποτηρίων καὶ πινακίων καὶ

τῶν ἀλλων σκευῶν μιαντισμοῖς· καὶ τοὺς γυναῖ-
κας χεῖρας νίπτειν· καὶ τὰ σκεύη πολυμερῶς ἀτι-
μοῦσι· καὶ ἀπομυθοῦσι πολλὰς παραδόσεις ἰδί-
ας· τὸ μόνον πρός τι θεσπισθέντων· δευτερώσεις
ταύτας καλοῦσιν· οἷον δευτέρας νομοθε-
σίας· καὶ τὴν μὲν πρώτην τῶν δύο ἀναφέ-
ρουσιν εἰς τὸν Μωσέα· τὴν δὲ δευτέραν εἰς
τὸν ῥαββὶ Ἀκιβάν· τὴν δὲ τρίτην εἰς Ἀνναν
τὸν καὶ Ἰούδαν· τὴν δὲ τετάρτην εἰς τοὺς
Ἀσαμωναίου υἱοῖς· οἳ τιμῶσι καὶ τὸ σῶμα-
τον· ὃν τοῖς πολέμοις ἐνεθήκασιν· ταύτας οὖν
Ἀναθεματίζων τὰς Ἰουδαϊκὰς πάσας αἱρέ-
σεις· καὶ τοὺς αἱρεσιάρχας· καὶ τὰς δευτερώ-
σεις· καὶ τοὺς δευτερωτάς· ἀναθεματίζω μετὰ
τούτων· καὶ τοὺς τὴν ἑορτὴν τελοῦντας τοῦ
λεγομένου Μαρδοχαίου· κατὰ τὸ πρῶτον
σάββατον τῶν χριστιανικῶν νηστειῶν· καὶ
ξύλῳ δῆθεν τὸν Ἀμὰν προσηλοῦντας· εἶτα
μιγνύντας αὐτῷ τὸ σταυροῦ σημεῖον· καὶ συγκα-
ταιόντας· ἀραῖς τε παντοίαις· καὶ ἀνα-
θέματι τοὺς χριστιανοὺς ὑποβάλλοντας· ἀνα-
θεματίζω· καὶ τοὺς κατὰ τὴν τῆς ἰνδίκτου
ἀρχὴν ὃν τῇ τῶν σαλπίγγων ἑορτῇ περι-
δεσμοῦντας ταῖς κερατίναις· ἅμματα σηρι-
κὰ καὶ διαφόρων χρωμάτων· εἶτα τινὰς

ὅσα δὲ ὡς τούτοις ἐπιλέγοντας· καὶ εἰς ἀποτρο-
πὴν ὡς οἷον ῥίγους καὶ πάσης ἄλλης ἀρ-
ρωστίας χρωμένοις· ἀναθεματίζω· καὶ τοὺς
κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα τὴν ἀνάμνησιν ἑορ-
τάζοντας τῶν γενομένων παρ' αὐτοῖς λυπη-
ρῶν· εἶτα τὴν τῆς ἁλώσεως Ἱερουσαλήμ· κόμας τε καὶ
κεφαλὰς καταπάττοντας· καὶ νηστείας δια-
τελοῦντας ὅλην ἡμέραν· καὶ νύκτα· καὶ
μετὰ μυρίων ὀδυρμῶν· ὅσοι φωνοῦντας ἑαυτοῖς
τὸ οὐαί· εἶτα ἀναθεματίζω πάντας· τοὺς τὴν
τοῦ Ἠλεμμιδόμου· Μαμμὼν δὲ τὴν ἀντιχρίστου
προσδοκῶντας ἔλευσιν· ὃν καὶ τραπεζῶν
αὐτοῖς ἑτοιμαῖς ἐμβάλλειν μεγίστην· καὶ
προθήσειν εἰς ἑστίασιν· τὸν ζιζ· καὶ τὸν
μεγεθόμενον θ. καὶ τὸν λευιάθαν· ἤγουν δὲ τὸν
μὲν ζιζ· πτηνὸν ὄρνιθα· τὸν δὲ βεχιμώθ.
τετράποδον· τὸν δὲ λευϊάθαν· ἐνάλιον· οὕτω
μεγίσται· καὶ πληθὸν τοῖς σαρξίν· ὡς ἀρκεῖν
εἰς τροφὴν ἑκάστου μυριάσιν ἀνδράσιν· εἶτα
Ἀναθεματίζω πᾶν Ἑβραϊκὸν ἔθος· καὶ ἐπιτή-
δευμα· καὶ παραδεδομένον ὑπὸ Μωσέως·
καὶ πᾶσαν αὐτῶν γοητείαν· καὶ ἐπῳδήν· καὶ
κληδονισμόν· καὶ μαντείαν· καὶ τὰ περι-
άμματα καὶ φυλακτήρια· ἔτι ἀναθεματί-
ζω πάντα τὸν ἑβδομικὸν· ἱερατικὸν· παρὰ τοῦ νομο-

σαλήκον μόνον διδάξαντα, καὶ διδάσκοντα
καὶ πάντας τοὺς λεγομένους ἀρχιφερεκί-
τας αὐτῶν· καὶ ἀρχιρβηνίτας· καὶ ἀρχιραββί-
τας· καὶ διδασκάλους· ὧν τὰς δυσσεβεῖς διδα-
χάς, πατέρες καλοῦσιν· ἀναθεματίζω
Πρὸς τοῖς παλαιοῖς, ἀρχιραββίτας· καὶ τοὺς
νέους τῶν Ἰουδαίων καὶ διδασκάλους· καὶ
ζαρούφ ἡμι τὸν τὴν αἴθεσμον ἑορτὴν ἐξευ-
ρόνται· τῆς λεγομένης παρ' αὐτοῖς, μονοπο-
δαρίας· καὶ Ἠλίαν τὸν ἐκείνου κατὰ τὴν δυσ-
σέβειαν οὐκ ἐλαττούμενον· κοινωνὸν μιμητήν· καὶ ζε-
κεδαῖον· καὶ ἀμβράμιον· καὶ σκωκάτιον· καὶ
οἷς λοιπούς· καὶ ὅσοι πᾶσι τούτοις· ἀναθε-
Ματίζω· καὶ καταθεματίζω· τὸν παρὰ τῶν Ἰου-
δαίων προσδοκώμενον ὡς χριστὸν ὀψὲ ἐλεύσεσθαι
Μεσσίαν· ἤτοι ἠλειμμένον· μᾶλλον δὲ ἀντίχρι-
στον· καὶ ἀποτασσόμενος αὐτοῖς ἐπιτάσσομαι
τῷ ἀληθινῷ θεῷ ἡμῶν· καὶ μόνῳ χριστῷ· καὶ θεῷ· καὶ πιστεύω
εἰς πατέρα· καὶ υἱόν· καὶ ἅγιον πνεῦμα· τὴν ἁγίαν καὶ
ὁμοούσιον· καὶ ἀχώριστον τριάδα· καὶ τὴν
ἔνσαρκον οἰκονομίαν· καὶ πρὸς ἀνθρώπους ἐπιδη-
μίαν· ὁμολογῶν τοῦ τῆς ἁγίας τριάδος ἑνός·
τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ καὶ λόγου τοῦ θεοῦ· τοῦ
ἐκ πατρὸς πρὸ πάντων τῶν αἰώνων γεννη-
θέντος· δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο· αὐτὸν ἐπ' ἐσ-

χάτων πιστέως τὸν παρ' αὐτοῦ μόνου· καὶ προφη-
τῶν προκηρυχθέντα Μεσσίαν· ὃν καὶ ἤδη ἐλ-
θεῖν ἐμ ὅσοι υἱοὶ πληροφοροῦμαι· διὰ τὴν σωτηρίαν
τοῦ ἀνθρωπίνου γένους· καὶ γνωρίσθαι κατὰ ἀλήθει-
αν ἀπ' οὐρανῶν· μὴ ἐκστάντα τῆς οἰκείας θεότητος·
καὶ γενόμενον τὸν αὐτὸν θεὸν ἀληθῶς· καὶ ἄνθρωπον ἀληθ(ῶς)·
ἀσυγχύτως· ἀτρέπτως· καὶ ἀναλλοιώτως· ἐν ὑ-
ποστάσει μιᾷ· καὶ δυσὶ φύσεσιν· ἑκουσίως τε
πάντα παθεῖν· καὶ σταυρωθῆναι σαρκί· τῆς θεό-
τητος ἀπαθοῦς μεμενηκυίας· καὶ ταφῆναι· καὶ
τριήμερον ἀναστῆναι· καὶ εἰς οὐρανοὺς ἀνα-
ληφθῆναι· καὶ ἐκεῖθεν ἐν δόξῃ μέλλοντα κρῖ-
ναι ζῶντας καὶ νεκρούς· καὶ τὴν κατὰ σάρ-
κα τοῦτον τεκοῦσαν ἁγίαν παρθένον Μαρί-
αν· καὶ μάλιστα μετὰ τόκον παρθένον· κυρίως·
καὶ ἀληθῶς θεοτόκον· καὶ πιστεύω· καὶ λέγω· ὡς
κατὰ ἀλήθειαν μητέρα θεοῦ ἐνανθρωπήσαντος·
καὶ διὰ τοῦτο κυρίαν καὶ δέσποιναν ἐν χάριτι
γενομένην πάσης τῆς κτίσεως· προσκυνῶ
καὶ τιμῶ· καὶ τὸν παρὰ χριστιανοῖς μυστικῶς
ἱερουργούμενον ἄρτον καὶ τὸν οἶνον· ὃν ἐν ταῖς
θείαις τελεταῖς μεταλαμβάνουσι· πέπεισμαι·
καὶ ὁμολογῶ· καὶ πιστεύω σῶμα καὶ αἷμα κατὰ
ἀλήθειαν εἶναι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ· μεταβαλλόμε-
να τῇ ἐκείνου θείᾳ καὶ ἀδήλῳ δυνάμει· μεταμορφωτικῇ καὶ

ἀόρατος· ὑπὲρ πᾶσαν φυσικὴν ἔννοιαν· ὡς
οἶδεν μόνος αὐτός· καὶ οὕτω κἀγὼ μὴ ζητῶν ταῦ
τα, τούτων ἐντίθεμαι· ὡς κατὰ ἀλήθειαν ὂν
τῶν σαρκός τε καὶ αἵματος αὐτοῦ· καὶ εἰς ἁγιασ
μὸν ψυχῆς τε καὶ σώματος· καὶ ζωὴν αἰώ
νιον· καὶ βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν ἀμε
ταμέλητον μόνον· τοῖς αὐτῶν ἐν πίστει τού
των μετέχουσι· καὶ τὸ ἅγιον τοῦ Χριστοῦ βάπτισμα
καὶ καθαρᾶς καὶ ἀδόλου ψυχῆς καὶ καρδίας
καὶ πίστεως εἰλικρινοῖς· ὅσοι ζητοῦσι δοξάζεσθαι
πληροφορούμενος ἀληθῶς· καὶ κάθαρσιν
αὐτὸ μόνον τελεῖσθαι καὶ ἀναγέννησιν ψυχῆς
τε καὶ σώματος· καὶ τὸν σεβάσμιον δὲ
σταυρὸν τοῦ αὐτοῦ ἀληθινοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν·
ὡς οὐκέτι φθορᾶς καὶ ἀρᾶς ὄργανον· ἀλλ᾽ ἐ
λευθερίας καὶ ζωῆς αἰωνίου· καὶ σημεῖον
τῆς κατὰ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ διαβόλου νί
κης· ἔτι δὲ καὶ τὰς σεβασμίους εἰκόνας· τῆς
τε κατὰ σάρκα καὶ πρὸς ἀνθρώποις ὄψει φανέντος
τοῦ Θεοῦ Λόγου· καὶ τῆς ἀχράντου αὐτοῦ τεκού
σης· ἁγνῆς παρθένου καὶ θεομήτορος· καὶ
τῶν θείων ἀγγέλων· καὶ τῶν ἁγίων ἁπάν
των· ὡς σχετικῶς τῶν πρωτοτύπων· καὶ
δέχομαι· καὶ τιμῶ καὶ ἀσπάζομαι· ἐν αὐτοῖς
δὲ τοῖς ἱεροῖς ἀγγέλοις· καὶ τοῖς ἁγίοις ἅπαν
τας·

οὐ μόνον προπάτορας καὶ προφήτας· ἀλ
λὰ καὶ ἀποστόλους καὶ μάρτυρας· καὶ ὁμολο
γητὰς· καὶ διδασκάλους· καὶ ὁσίους· καὶ πάν
τας ἁπλῶς τοὺς τῷ ἰδίῳ δεσπότῃ Χριστῷ εὐαρεστή
σαντας· ὡς δούλους ἐκείνου καὶ πιστοὺς
θεράποντας τιμῶ καὶ σεβάζομαι διὰ τὴν
πρὸς ἐκεῖνον τιμήν· καὶ οὕτως ἐξ ὅλης
ψυχῆς καὶ καρδίας καὶ προαιρέσεως ἀλη
θοῦς· προσέρχομαι τῇ πίστει τῶν χριστια
νῶν· οὐ δὲ μεθ᾽ ὑποκρίσεως καὶ δόλου ταῦτα
φημί· καὶ οὐκ ἐκ πίστεως ὅλου ψυχῆς καὶ καρ
δίας τὴν ἤδη ἀληθινὴν τοῦ Χριστοῦ ἀγαπήσας· ἀλλὰ
δι᾽ ἀτιμωρίαν· ἢ ἀμέλειαν· ἢ φόβον· ἢ ἐπήρει
αν· ἢ πενίαν· ἢ χρέος· ἢ ἐλπίζειν μὲν κατό
μου κινούμενον· ἢ διὰ τιμὴν κοσμικήν·
ἢ δι᾽ ἐργασίας τιμάς· ἢ χρήματα· ἢ πράγμα
τα παρά τινος ἐπιζητούμενα· ἢ ὅλως δι
ὰ οἱανδήποτε τὸ ὠφέλειαν· ἢ προστασίαν
ἀμοιβήν· ἢ δι᾽ ἔριν· ἢ φιλονεικίαν πρός τι
νας γενομένην τοῦ ὁμοπίστου μου· ἢ ὡς
βουλόμενος ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἀμύνασθαι χριστι
ανούς· ὡς ζηλωτὴς δῆθεν τοῦ νόμου· ἢ καὶ
παρ᾽ αὐτῶν ἀδικηθείς· ἄρτι μὲν σχηματί
ζομαι γίνεσθαι χριστιανός· ὕστερον δὲ θε
λήσω ἀρνήσασθαι· καὶ πρὸς τὴν ἰουδαϊ

κινδύνου στρέφεται πάλιν ἐπὶ θρησκείαν καὶ αἱρεθὲν συμφέρον τοῖς Ἰουδαίοις· καὶ συνεορτάζων καὶ συμμαχῶν· καὶ συνομιλῶν αὐτοῖς καθαρῶς· καὶ τὸν χριστιανισμὸν διαβάλλων· καὶ πρὸς τὰς συναγωγάς· καὶ τὰς προσευχὰς αὐτῶν ἀσπαζόμενος· καὶ ἀναμανθάνων· καὶ ὑβρι ποιούμενος ταύτας· ἔτι δὲ καὶ μᾶλλον φανερῶς ἐλέγχοιτο τούτοις· καὶ τὰς τούτων πράξεις· καὶ ἀνθέξεται τὴν ματαίαν πίστιν αὐτῶν· μὴ μὲν βδελυσσόμενος πάσας τὰς ἀκαθαρσίας ἐν τῷ δευτέρῳ νόμῳ Μωσῆς ἀπαρτεῖ· καὶ ὅτι πρόμος τοῦ καλοῦ· καὶ ἠλευθερωμένος τοῦ γένους· πρὸς τῷ καὶ ταῖς ποιναῖς τῶν πολιτικῶν νόμων ὑποκείμενος ἀπαραίτητος· κατὰ δὲ τὸν μέλλοντα αἰῶνα· ἔσται ἀνάθεμα· καὶ κατάθεμα· καὶ ἡ τελευτὴ τοῦ χθές· μετὰ τοῦ τούτου σατανᾶ καὶ τῶν δαιμόνων :-

∴ λόγος διαλαμβάνων ὅτι οὐ χρὴ ταχέως ἐπιτιθέναι χεῖρα βαπτίζουσαν Ἑβραίοις εἰ μή τις ἀκριβῶς τούτους πρότερον δοκιμάσειε.

Τὴν ἀλήθειαν ἀρχὴν εἶναι τῶν τοῦ θεοῦ λόγων ὁ μέγας ἡμᾶς διδάσκει Δαβίδ· καὶ πάντων αὐτὴν ἰσχυροτέραν ὁ σοφὸς ἀποδείκνυσιν Ἔσδρας· εἰ δὲ ταῦτα τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· οὐδὲν ἄρα τῆς ἀληθείας ἀναγκαιότερον· οὐδὲ προτιμότερον· καὶ χρὴ ταύτῃ μᾶλλον ἕπεσθαι

πειθομένοις·

τὰ μαρτύρια τοῦ θεοῦ μάλιστα ἐναντίον βασιλέων ἀνεπαισχύντως· ἓν δὲ ἐν τῶν μεγίστων ὂν μαρτυρίων; καὶ τὸ μὴ ἐνδιδόναι ταχέως ὥστε τιθέναι χεῖρα βαπτίζουσαν Ἑβραίοις· ἀλλὰ μόνοις εὐαγγελικοῖς πειθομένοις· καὶ κανόσι στοιχοῦσι. ἀποστολικοῖς τε καὶ πατρικοῖς· προσέχοντες ὅτι τὸ βαπτίζειν ἰδίᾳ· καὶ τοῖς προσιοῦσι ἔστι γινώσκειν· ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν· ἵνα μὴ λάθωμεν διδόντες τὰ ἅγια τοῖς κυσὶ· καὶ τοῖς χοίροις· τοὺς μαργαρίτας· τοῖς ἀναιδέσι καὶ ἀκολάστοις· τὰ τέλεια τῆς ἱερᾶς μεταδόσεως ταῦτα πιστεύοντες· οἱ μετὰ τὸ μαθεῖν ἀποστρέφουσιν ὃ ἐλπίζονται δι' αὐτῶν καθαρισμῶν· τῶν τοιούτων ἡ πίστις τοῦ χριστοῦ· καὶ τῷ βαπτίσματι προσιόντων καρπὸς πρῶτος·· καὶ οἷον τις ἀρχὴ καὶ σημεῖον ὁ λόγος τῶν ἐντολῶν· ἄρνησις κόσμου· καὶ τῶν ἐν κόσμῳ· καὶ σώματος αὐτῶν; καὶ θελημάτων ἰδίων· εἴ τις γάρ φησι θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν·

Θ ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν· καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι· καὶ εἴ τις ἔρχεται πρός με· καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ τὴν μητέρα· καὶ τὴν γυναῖκα· καὶ τὰ τέκνα· καὶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὰς ἀδελφάς· ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν· οὐ δύναταί μου μαθητὴς εἶναι· καὶ πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς

ἑαυτοῦ ὑπαρχουσιν· οὐ δύναταί μου εἶναι μα-
θητής· οὕτω μόνον ὁ τοῦ κόσμου παραινᾷ
Ἐπιγράφει δὲ καὶ ὁ τούτου μαθητὴς Λου-
κᾶς ἐν ταῖς μακαρίαις τῶν ἀποστόλων πρά-
ξεσιν· ὅτι τοῦ πλήθους τῶν πιστευσάντων
ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία· καὶ οὐδὲ εἷς τι
τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν ἔλεγεν ἴδιον εἶναι· ἀλ-
λ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά· καὶ ὅσοι κτήτορες
χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον· πωλοῦντες ἔφε-
ρον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων· καὶ ἐτί-
θουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· καὶ
διεδίδοτο ἑκάστῳ· καθότι ἄν τις χρείαν εἶ-
χεν· εἰ μὲν οὖν τις ἑβραῖος τὸν χριστιανισμὸν
Ἀσπαζόμενος· τοῦτον ἢ μὲν πρότερον δεῖ ἐκμυσ-
τῆς πίστεως τὸν καρπόν· ἀντεκτέον τοῦ
τοιούτου παντὶ τρόπῳ· καὶ ζητητέον εἶναι τῷ
καλῷ θεμελίῳ καὶ τὰ ἑξῆς ἐποικοδομεῖν· προ-
θύμως παραδεχόμενος τὰ διδασκαλικὰ
προστάγματα· καὶ τὰς ὑποσχέσεις ἐχούσας οὕτως·
Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα
ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδός· ἡ ἀπάγουσα εἰς
τὴν ἀπώλειαν· τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμ-
μένη ἡ ὁδός· ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν· καὶ
ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὑρίσκοντες αὐτήν· πωλήσαν-
τες τὰ ὑπάρχοντα καὶ δόντες ἐλεημοσύνην·

μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον· μὴ
φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶ-
μα· τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι·
ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν ἕξετε· ὅταν διώκωσιν
ὑμᾶς ἐκ τῆς πόλεως ταύτης· φεύγετε εἰς τὴν
ἑτέραν· ἐκ μὲν οὖν τῶν ἑβραίων τις ὡς εἴρηται
Πᾶσιν ἀποτεταγμένος ὁ τοῦ κόσμου· καὶ τῶν
ἐν κόσμῳ τὴν στενὴν ὁδὸν αἱρεῖται· καὶ
πρὸς ὑπαρχόντων ἀφαιρεῖν· καὶ θλῖψιν
ἐξ ἰδίας γνώμης· καὶ θάνατον παραδέχεσθαι·
πάντη που δῆλον· ὅτι χριστὸν καὶ τὴν αὐτοῦ πί-
στιν οὗτος εἵλετο κατὰ προαίρεσιν· καὶ πᾶσι
χριστιανοῖς περισπούδαστος· καὶ τῆς θείας
ἀναγεννήσεως· καὶ τῶν ἱερῶν τελετῶν· καὶ
τῆς μεταλήψεως τῶν σωτηρίων ἁγιασμά-
των καθάπαξ γενόμενος ἄξιος· εἰ δὲ τοιοῦτον οὐδὲν
οὐδ' ἐν ὁμονοίᾳ ὅλως· μὴ ὅτι γε κατὰ κρί-
σιν λελογισμένην ἢ καταίσθησιν· ἀλλ' ἔτι ταῖς
ἰουδαϊκαῖς ματαιότησι κάτοχος ὤν· ἢ περ-
σο δὲ τῶν τε καὶ κυνηγαι κόπρῳ καὶ κρόνῳ
παντοδαπῶν συμφυρόμενος· καὶ χριστιανοῖς
μὲν μηδ' ἂν τὸ φθαλμῶν δῆμος αἰκοῖς
δὲ καρποῦν ὑποκείμενος· καὶ τοῖς ἑαυτοῦ
φαῖς ἐκκείμενος ἅπασι· καὶ τῶν ἀμφ' ἐκείνους
αὐτῶν ἀσπαζόμενος· ἐκ τούτων εἶπον μεταιελῆ

τος αὐτίκα παρὰ τοῦ τὰ μέγιστα δυναμένου
γένοιτο· καὶ χρὴ καταστῆσαι ἡμᾶς ἐκ πρώτης
δέξασθαι· τὸ δὲ πληροφορίαν ὡς ἀλλαγὴν ἄλλοι
πὸν τοῦ δυσώδους ἐπὶ τῇ δέ μοπος· καὶ τῶν
δημοσίαι καμινάρων· καὶ τῶν ὅσοι μέχρι νῦν
ἐνηρβάζον· καὶ καταγαίνη μὲν ἐπὶ κραπνὴ
τῶν ἀπὸ τοῦ τὸ χριστιανῶν· ζῶν δὲ κόσμον ἄρ-
γὸν καὶ ἄπονον· ἐξ ὅλης παρ' ὅλην ἑαυτοῦ τὴν ζω-
ὴν χορηγούμεναι τῷ χρεώδη· καὶ ἀξιωμά-
των ὤμου δὲ ὑμὰρ ἐξ δεῖν ἐπικεῖσθαι· καὶ τῶν
ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς ἐγγομένης ἀνάγκης γάμοις
λείπεσθαι· εἰ τοιούτων πεπληροφορημένων
τυχὸν ὑπὸ σχέσεων τὸν ἰουδαϊσμὸν ἐξομόσαι-
το· καὶ τὸν χριστιανισμὸν διαπαίζων κατι-
σαιτο· τοῦ τομοῦ κἂν ἔτι ποιμὴ χριστιανὸν ἔσ-
πο τε· μὴ οὕτω μανθάνειν· μὴ δὲ τὸν χριστι-
ανισμὸν ἀρνήσασθαι μηκέτι· οὐ γὰρ χ(ριστο)ῦ· καὶ ταῖς ἐ-
κείνου πιστεύσας εὐαγγελίαις. ἀλλ' ἐκ χριστιανίζει
ἀλλὰ χρυσοῦ καὶ κοσμικῶν ὑπὸ σχέσεων καὶ τ-
ῆς θέσεως· ὑποκείμενον τόπος· καὶ μὴ και-
ροῦ τυγχάνων· ἀναστρέφειν ὡς ὑβρίσει
τὸν ἴδιον κύριον· ἐπεὶ καὶ ὑβρισταί ἐσ-
χωρίς· τοιοῦτον ἀνθρώπων τὸ ἑβραϊκὸν φῦ-
λον· εἰ σέβονται μὲν τοῖς ῥήμασι· δυσσεβοῦ-
σι δὲ τοῖς πράγμασιν· ὥσπερ καὶ ὁ κ(ύριο)ς παρά-

νει λέγοντα τοῦ προφήτου ἡσαΐαν· ἐγγί-
ζει μοι ὁ λαὸς τῷ στόματι αὐτῶν· καὶ τοῖς χείλε-
σί με τιμῶσιν· ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀ-
πέχει ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δὲ σέβονταί με· διδά-
σκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων· καὶ ὁ
παῦλος αὐτῷ τούτῳ μαρτυρίῳ χρώμενος· φησί·
ἀκοῇ ἀκούσετε· καὶ οὐ μὴ συνῆτε· καὶ βλέ-
ποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε· ἐπαχύνθη
γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου· καὶ τοῖς ὠσὶ βα-
ρέως ἤκουσαν· καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν·
ἐκάμμυσαν· μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς·
καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι· καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶ-
σι· καὶ ἐπιστρέψωσι πρός με· καὶ ἰάσομαι αὐ-
τούς· γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν· ὅτι τοῖς ἔθνεσιν·
ἀπεστάλη τὸ σωτήριον τοῦ θ(εο)ῦ· καὶ αὐτοὶ ἀκού-
σονται· τοιοῦτον ἐστὶ καὶ τὸ ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖ-
ον· πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θ(εο)ῦ·
ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν· καὶ ἀναξίους
κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς· ἰδοὺ
στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη· πεπωρωμένοι
γὰρ ἀκριβῶς τὴν καρδίαν· ἀντιτείνουσι
τῷ κηρύγματι σφόδρα· καὶ μέχρι νῦν ἀν-
τιτείνουσιν· ἕως γὰρ σήμερον φ(ησὶν) ἡνίκα
ἀναγινώσκεται μωσῆς· κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρ-
δίαν αὐτῶν κεῖται· ἡνίκα δ' ἂν ἐπιστρέ-

πρὸς κύριον· περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα· οὐδέπω
δὲ ἀκμὴν ἐμὲ ἰουδαῖον ἄρτι τὸ κάλυμμα
τοῦτο περιαιρούμενον· καθ' ὃ μὲν γὰρ ἐπιστρέ-
φεταί τις αὐτῶν μᾶλλον· ἐπιστροφὴν γὰρ λέγω
ται πρὸς κύριον· ὡς ὁ μέγας δηλοῖ βασίλειος ἐν
τοῖς πρὸς ἀμφιλόχιον· ὁ παρατρέχων
τὸ γράμμα τοῦ νόμου καὶ διὰ θεωρίας
πρὸς τὸ πνεῦμα ἀναγόμενος· κατὰ δὲ ὃν τῷ παρόν-
τι καιρῷ παραμενόντων πλανωμένων δοκοῦν-
σαν ἐπιστροφήν· οὐκ ἐπὶ τὸ διὰ θεωρίας ἀνα-
γωγικῆς ἐστιν· ἀλλ' ἐπὶ κόσμον· καὶ χρήματα καὶ
τὰ λοιπά· τῆς προτέρας μᾶλλον· σκοπεῖν τοῦ
σαρκὸς οἷς ἄρτι προσάγεται τὸ κατάλειμμα τοῦ
ἰσραὴλ τὸ χρηματίζεσθαι ἐπὶ σώζεσθαι· κα-
Ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ ἄλλου καιροῦ· τὸ σῶσμα
τοῦ καταλείμματος· δύο γὰρ μὲν καθ' ὅσα κα-
ταλείμματα νοεῖ ὁ θεῖος ἀπόστολος· τοῦ μὲν
κατὰ τὸν προφήτην ἠλίαν· τοῦ δὲ κα-
τὰ τὴν δεσποτικὴν ἐπιδημίαν· περὶ οὗ μὲ-
ν τῷ προφήτῃ ἐκ ἠσαΐας· ἐὰν ἦν ὁ ἀριθμὸς
τῶν υἱῶν ἰσραὴλ· ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης· τὸ
κατάλειμμα σωθήσεται· παρὰ δὲ γνώμην ἐκεῖ
ἀποφαίνεται· καὶ φησίν· ὅτι αὐτὸς περὶ σοῦ τῶν κ
μόνων ἠλία τοῦ προφήτου· κατέλιπεν
ἑαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας· μὴ κάμ-

ψαντας γόνυ τῇ βάαλ· οὕτω καὶ ἐν τῷ νῦν και-
ρῷ· λεῖμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγο-
νε· νῦν καιρὸν καλῶν, τὸν τῆς παρουσίας χριστοῦ·
καθ' ὃν καὶ αὐτὸς περιῆν· διὸ καὶ ἐπήγαγεν·
ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώ-
θησαν· οὐ κατὰ μακρὸν τίς οἴεται σώζεσθαι
τὸ κατάλειμμα νῦν· οὐ γὰρ τοῦ ἰουδαϊκοῦ
καταλείμματος ὁ παρὼν καιρός· ἀλλὰ
τῶν ἐξ ἐθνῶν προσαγομένων· περὶ ὧν ἑξῆς φη-
σὶν ὁ αὐτὸς ἀπόστολος· ὅτι πώρωσις ἀπὸ μέ-
ρους τῷ ἰσραὴλ γέγονεν· ἄχρις οὗ τὸ πλήρω-
μα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ· καὶ τότε πᾶς ἰσραὴλ
σωθήσεται· μεῖζον γὰρ νῦν τοῦ τῶν ἐθνῶν
πληρώματος εἰσελκυσθέντος· περὶ τ-
ὸν τι πρὸ καιροῦ παρ' αὐτοῖς· οἱ σωζόμεν-
οι τῶν προσερχομένων ἐπιχειροῦντων· οἵτι-
νες οὐδὲ ἰσραὴλ εἶναι λέγεσθαι δύνανται· μὴ
θεὸν ὁρῶντες· ἀλλ' ἐρῶντες κόσμον καὶ χρή-
ματα· δι' ὧν μάλιστα τῆς πίστεως καὶ τῆς
σωτηρίας ἐκπίπτουσι· ῥίζα γάρ φησι πάν-
των τῶν κακῶν ἐστιν ἡ φιλαργυρία· ἧς τι-
νὲς ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ
τῆς πίστεως· ἐπειδὴ καὶ ἄλλως ἐρωμένον καὶ
δακρύων ἄξιον· τὸ προκλητικῶς ταύτης
ἐκχεῖσθαι πίστεως· ἀπορ αὐτὸς ἀρνεῖ

σθαι καὶ ἀφιέναι προσέχειν ξε· καὶ χρῆ
σθαι τῷ μαμωνᾷ· πρὸς ὀλίγον μέν τι τε· καὶ
προσαγωγῷ· καθάπερ ἄν τι φθεγγόμενος
ἐκεῖνος· καὶ δυνατὸν εἶναι κατασκευάζον
τας· τὸ τοῖς δυσὶ τιμαι δουλεύειν· καὶ μὴν
ὁ μέγας ἰωάννης ὁ χρυσόστομος· ἐξηγούμε
μος· τὸ οὐ δύνασθε δυσὶ κυρίοις δουλεύειν·
δύο φησὶν ὁ κύριος ἀορίστως τέθεικε· τοῖς ἐναντία
ἐπιτάττοντας· ἔστω δὲ ἠγαγόμ· οὐ δύνασθε
θ(ε)ῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ· φρίξωμεν ἐννο
ήσαντες· τί παρεσκεύασα μὲν τὸν χ(ριστὸ)ν εἰπεῖν·
ὅτι μετὰ τοῦ θ(εο)ῦ τέθεικε τὸν χρυσόν· ἔστι δὲ
τοῦτο φρικτόν· πῶς οὐ φρικωδέστερον· τὸ
προτιμᾶν θ(εο)ῦ τὴν τοῦ χρυσοῦ τυραννίδα·
δι' ἑρμηνείαν δὲ τὸ ἀποστολικὸν ῥητόν·
τὸ πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης·
ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης· οὐκ ἔχει κληρονομίαν
ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ χ(ριστο)ῦ· πάντα τὸν τῷ μα
μωνᾷ λατρεύοντα· φανερῶς εἰδωλολατρη
κέναι· τὸ δὲ ἕτερον ἂν αὐτὸ πίστωσον τοῦ ἀποστό
λου λόγιον· ὅ φησιν ὅτι πολλοὶ περιπατοῦσιν
οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν· νῦν δὲ καὶ κλαί
ων λέγω· τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σ(ταυ)ροῦ τοῦ χ(ριστο)ῦ· ὧν τὸ τέ
λος ἀπώλεια· ὧν ὁ θ(εὸ)ς ἡ κοιλία· καὶ ἡ δόξα ἐν
τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν· οὕτως ὑφαίνεται τὴν ἐξή

γησιν· ὅσα δή τινες ἦσαν ὑποκρινόμενοι
ὂν χριστιανισμόν· ἐναντίως δὲ ἔζων καὶ τρυ
φῇ· ὃ τοῦτο ἐστὶν ἐναντίον τοῦ σ(ταυ)ροῦ· διὰ ταῦτα
ἔλεγεν ὁ παῦλος· ὁ γὰρ σ(ταυ)ρὸς τυχῆς ἐστι
παραιτήσεως γνώμης καὶ θανατώσεως· καὶ οὐ
δὲν ἂν ἐκτομὲ πιζητοῦσιν· ἐκεῖνοι δὲ
ἀπεναντίας πολιτεύονται· ὅσ τε· κἂν
λέγωσιν εἶναι τοῦ χ(ριστο)ῦ· ἐχθροί εἰσι τοῦ σ(ταυ)ροῦ·
ἢ γὰρ ἄν· εἰ τὸν σ(ταυ)ρὸν ἐφίλουν· ἐσπούδαζον
τὸν ἐσταυρωμένον ὅμοιον ζῆν· ὁ γὰρ χ(ριστὸ)ς ὑπ
δε σ(ταυ)ρὸν καὶ μετὰ τὸν θάνατον· καὶ ταῖς ὑπὲρ
αὐτοῦ πάθη· ὡς ὅταν λέγῃ· ἐάν μή τις
ἄρῃ τὸν σ(ταυ)ρὸν αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθήσῃ μοι·
τουτέστιν· ἐὰν μή τις ἦ παρεσκευασμένος
πρὸς θάνατον· οὗτοι δὲ ἡδονομανοῦντες·
καὶ φιλόζωοι καὶ φιλοσώματοι· ἐχθροὶ
τοῦ σ(ταυ)ροῦ τυγχάνουσι· καὶ πᾶς ὁ ἐν
τρυφῆς φίλος· καὶ τῆς ἐνταῦθα ἀσφαλείας·
ἐχθρός ἐστι τοῦ σ(ταυ)ροῦ· δακρύων δὲ ἄξιοι οἱ
τοιοῦτοι· τὸ μὲν σῶμα λιπαίνοντες· τῆς
δὲ μελλούσης εὐθύνης ἐκδιδόμενοι· μηδένα
ποιούμενοι λόγον· διό καὶ ἐπήγαγεν·
ὧν ὁ θ(εὸ)ς ἡ κοιλία· τουτέστι [illegible] σι· θ(εὸ)ς αὐτοῖς
τοῦτό ἐστι· τὸ φαγεῖν καὶ πιεῖν· ὅρα ὅ
σον κακὸν ἡ τρυφή· τοῖς μὲν τῶν χρήμα
των·

τοῖς δὲ ἡ κοιλία θεός· εἰδωλολατρεία καὶ
αὐτοί εἰσι· καὶ ἐκείνων χείρους· ταῦτα μὲν οὖν
ὁ θεῖος· οὗτος ἀνήρ· περὶ θεῶν δὲ ἂν τοῖς ἀπερι-
κῶς σκοποῦσι τὸ καταπτύεσθαί τινα τῶν
ἰουδαίων· ἐπιδεδωκόσι καὶ ὑποσχοῦσι περιμαί-
των· οὐκ εἰδωλολατρείαν μόνον· ἀλλὰ καὶ προ-
δοσίαν χριστοῦ· μαμμωνᾶ δέ· καὶ πολλῷ χεῖρον·
καὶ μεῖζον κακόν· οἱ μὲν γὰρ πάλαι χριστο-
κτόνοι μισθὸν τῆς προδοσίας παρέσχον· οἱ δὲ
Καθ' ἡμᾶς ἐκείνων διάδοχοι· μισθοῖς ἡμᾶς
τοῖς ὁ χριστὸς προδοθείς· λαμβάνουσιν· ὅσον δὲ
δὲ ταῦτα διεστήκασι χρόνον ἀλλήλων· καὶ πρὸς
ὃ ταῦτα τῆς συγκρίσεως ἐχόμενα· περιττὸν δή
που ἐστὶ λέγειν· γυμνάζων δέ τις καὶ τὸν ὑπ-
εναντίον λόγον· καὶ διδοὺς καθ' ὑπόθεσιν
ὅπερ ἀδύνατον· εἰ ὁ χρήματα λαμβάνων
καὶ καταπεισθεὶς μόνος ἰουδαῖος· ἀπὸ καρδί-
ας πιστεύσει· οὐδ' οὕτως εὑρήσει τὸ πρᾶγμα
θεωμένων ἐχόμενον ἱερῶν· ἐσμὲν γὰρ ἡμεῖς ἀ-
πάντων· κατὰ τὸν μέγαν Πέτρον· οὐκ ἀργυρί-
ῳ· καὶ χρυσίῳ· τοῖς φθαρτοῖς ἐλυτρώθη-
μεν τῆς πατροπαραδότου ματαίας ἀ-
ναστροφῆς· ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς
ἀμνοῦ ἀσπίλου· καὶ ἀμώμου χριστοῦ· καὶ δῆτα τοι-
αύτης ἡμᾶς ἠγορασμένοις τιμῆς· ἀνθ' ὧν

μηδὲ γίνεσθαι δούλοις· ὁ δὲ λαμβάνων χρημά-
των ἐπὶ τὴν πίστιν ἐλθών· ἐὰν μὴ δοκῇ τῷ
δεδωκότι τὰ χρήματα· κἂν ὀρθῶς τυχὸν
ἐπίστευσε· τοῦτο γὰρ καὶ λεγόντων ἀκούω
τινῶν· ὡς ὧν ἦσαν τὰς ψυχὰς ἀπολλυμένας
ἀπιστίᾳ· καὶ θεῷ προσηγάγομεν εἰς ἀντιλύ-
τρον τῶν ἰδίων ψυχῶν· ἀνάγκη πάντως δύο
τούτων ἓν εἶναι· δι' αὐτὸ τῶν ὁμοίων· τοῦτο τὸ τῆς ἁ-
μαρτίας κοσμήσαντος· καὶ τοῦ τὰ χρήματα
δεδωκότος· καὶ σημαίνει μὴ παύειν· τὸ ἁ-
μαρτεῖν τοῦ χριστοῦ παραδέχεσθαι τὸν μαμμωνᾶν·
ὅσον δὲ τὸ ἐνταῦθα ἄτοπον· ἑτέροις ἀφί-
ημι συνορᾶν· ὅτι μὲν οὖν ἀντιπίπτει τοῖς
τοῦ χριστοῦ νόμοις· ὁ κατὰ τιμὴν δόσιν· ἢ εὐαγ-
γελίαν ὡς μάτην κἂν ἐπὶ τὸ κατάστημα προ-
άγων ἐνάρετον· ἐστὶ πῶς οὐ χρή τι τοιοῦτον οὐ-
δὲ μεμονωμένη· μηδ' ὅτι γε παραιτεῖν· οὕτως ὡς
ἐν ὑποτυπώσει δὲ δείκνυται· πολλῶν ἂν
συγγραφεὺς ὁ μεμνημένων εἶχον· εἴ τις ἐθέλοι
πάντα κατὰ μέρος ἐξακριβοῦν· ὅτι
ἐπ' αὐτὰς ἀπολλῶς τοῖς ἐξ ἰουδαίων προσι-
όντας· κἂν ἐν χρήμασι πᾶσι· καὶ ἂν ὑποσχέ-
τως προσίωσιν· ἐλέγχους εὐχόμενον· ἀλλὰ μετὰ
λογισμένης χρὴ δὲ χρόνου τῆς παρα-
τηρήσεως· οἷα τινῶν κατὰ ζῆλον δῆθεν

ὑπὸ ἱερομονάχων τὸν χριστιανισμόν· ὡς
ἂν τὰ ἡμέτερα καταμωκοῦντων· ἐπεὶ σκώπτου-
σι· καὶ διασύρουσι· τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ μηκέτι ὡσ-
μὲν τοὺς μαργαρίτας τοῖς χοίροις· ἵνα μὴ
γραφέντων ῥήξωσιν ἡμᾶς· ὁ τῆς ἐμμελείας
τὸ δὲ καὶ ἰδρομον συνελθόντων τῶν μακαρίων πατέρων
καινὸν ὄγδοος δημόσιος κανών· ἐπειδὴ
γὰρ φησὶ τῶν ἑβραίων τινὲς μυκτηρίζειν
δόξαντες χριστὸν τὸν θεὸν ἡμῶν· προσποιούμενοι
χριστιανίζειν· ὁρίζομεν τούτους μήτε
εἰς σύναξιν μήτε εἰς ἐκκλησίαν δέχεσθαι· ἐὰν δὲ
ἐξ εἰλικρινοῦς πίστεως ἐπιστρέψῃ τις αὐτῶν·
καὶ ὁμολογήσῃ ἐξ ὅλης καρδίας· θριαμ-
βεύων τὰ κατ᾽ αὐτοὺς ἔθη καὶ πράγματα· πρὸς
τὸ καὶ ἄλλους ἐλεγχθῆναι καὶ διορθῶσαι
σθαι; τοῦτον προσδέχεσθαι καὶ βαπτίζειν·
Ὅρα τὴν τοῦ κανόνος ἀκρίβειαν· πῶς ση-
μεῖον εἰλικρινοῦς εἶναι πίστεως· τὸ θριαμ-
βεύειν τὸν ἰουδαϊσμόν· τὰ κατ᾽ αὐτοὺς ἔθη· οὐ
τὰ μωσαϊκὰ νόμιμα λέγων· ὥσπερ τισὶν ἔδο-
ξεν· οὐδὲ τὰ παρὰ ἰουδαίοις ἀγράφως·
τούτων γὰρ καὶ θεῖος ἔγγραφος οὖσα· πᾶσι
καθέστηκε γνώριμος· ἀλλὰ τὰ παρ᾽ αὐτῶν
ἐκ τῶν μηρῶν παραδόσεων ἔξωθεν ἐπι-
τηδευόμενα· καὶ κρυφίως πραττόμενα·

διὸ καὶ ἐπήγαγε· πρὸς τὸ καὶ ἄλλους ἐλεγχθῆ-
ναι καὶ διορθώσασθαι· ὁ δὲ ἔλεγχος· τῶν ἐπικε-
κρυμμένων παντός· οὐ τῶν ἐμφανῶν μέ-
νων· ἀλλ᾽ ἐπιτριβόμενοι κομικῶς· ἀρκετὸν
γμαι παραληρούντων· ἐμὸν μὲν ἐπεὶ καὶ
μέσος ἀπόστολος ἐξ αὐτῶν τις ἑβραῖος· τοῖς πα-
λαιοῖς νομίμοις· ἡμᾶς δὲ τοῖς θείοις κανό-
σι στοιχοῦντων· καὶ ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς
εἰ τοῖς ἀποστολικαῖς· καὶ πατρικαῖς ἑπο-
μένοι παραδόσεσι· τὸν πάσης χωρὶς ὑπο-
σχέσεως τό· καὶ δόσεως ἀμοιβῆς· ἐκ καθαρ-
ᾶς καὶ ἀσχηματίστου προθέσεως· ἐπὶ τὴν
τοῦ χριστοῦ μεταχωροῦντα πίστιν· λελογισμένως
δέχεσθαι· καὶ θριαμβεύειν ἐπιτρέπομεν· οὐ
κ ἐπεὶ κατ᾽ ἐλέγχους· ἀλλ᾽ ἐπὶ ἐκκλησίας θεοῦ καὶ ἐπι-
σκόπων· καὶ ἱερέων· τὰ ἴδια ἔθη· καὶ ἐπιτη-
δεύματα· οὐ καὶ τοι προφανῆ ταῦτα λέγομεν
τῶν· ἐγγραφόντων· ὥς τινες ἀπαιτοῦσι· τοῦ
το γὰρ κἂν ἐξαγορεύειν μᾶλλον ἐστίν· ἢ περ
ἐπικείμενον· ἀλλ᾽ αὐτὸν εἰς τοῦτο κατὰ τὸν κανό-
μαι συνωθοῦντων· ὡς ἂν εἴ τι κακοῦργη-
παραλίποι· διελεγχθῆ παρ᾽ ἡμῶν· ἐν
γράμμασι πάντα τοι σχεδὸν ἐχόντων· ἐκ τῆς
τῶν πολλάκις ἐθῶν τῶν ἐξαγορεύσεως·
ἐπὰν δὲ τὰ τοιαῦτα θριαμβεύσῃ· ταῦ-

των μέν· καὶ τὰς παρὰ Ἰουδαίοις ἀρετάς·
καὶ τοῖς πάντων τούτων ἀρχαῖς· ὅσοι τὴν
τὸ μὲν ἀναθεματίσαι· τοῖς δὲ Μωσαϊκοῖς
νομίμοις· ὡς ἤδη σχολάσασιν· ἀποτάξα-
σθαι· καὶ μοι τὸν χριστιανὸν ποιοῦντων αὐ-
τόν· ἔστω κατηχούμενον· τὰ δ᾽ ἑξῆς ἀκολού-
θως ὅσοι τὸ λοιπόν· οὐ τὸ βάπτισμα χρόνῳ ἀξιοῦν-
των· ὥσπερ οὖν τις παρὰ σοφῶν θέλει αὐτὸ τῶν ἀνό-
πισκόπων ὅσοι σκοπῶν· ἀλλ᾽ ὥσπερ οἱ θεῖοι κα-
νόνες· τῆς τοῦ δ᾽ ἀπόρας· καὶ τῆς ἐκ τῆς συ-
νόδου φασί· χρονίζειν αὐτὸν ἔξω τῆς ἐκ-
κλησίας· καὶ τῶν γραφῶν ἀκροᾶσθαι
ποιοῦντων· πρὸς μέντοι γε· τὸν τοῖς τρι-
σχιλίοις· καὶ τοῖς πεντακισχιλίοις ἡμῖν
προσκαλούμενον· καὶ θέσιν αἰτίαν πα-
σαν ται· κατὰ τὸν ἀνδρείαν αὐθημερὸν ὑ-
πὸ Παύλου βαπτισμένον· ἀρκούμεθα
τῇ τοῦ μεγάλου Βασιλείου φωνῇ· κατὰ ὅλον
ἐγκόπως αὐτοῦ λέγοντος· ὡς μηδ᾽ αἰνεῖ-
μοντος τοῖς καιροῖς· ἐπεὶ γάρ τις αἴσθη-
σις ἦν· πρὸ τοῦ μὲν ἀνοήτου τοσοῦ μηδέν·
ὡς οἱ δηλοῦσιν τῶν δύο καινότερον· χρονί-
ζειν ὄντι ἐκκλησίαις κούρονται τοῖς τοι-
ούτοις· καὶ ὥσπερ ὁ ὄντος τοῦ μεγάλου
Βασιλείου καινῶν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁ ταρ-

τος καὶ ὁ ὀγδοηκοστὸς τρίτος τῶν χρόνων ταύτοι
αὐτοὶ θέλουσι κρίνεσθαι ἡμᾶς· ἀλλὰ τῷ τρόπῳ
τῆς μετανοίας προσέχειν· ἐπεί τοι καὶ κἂν
προσεχομένων· ὡς ὁ πολλοῖς τῆς αὐτῆς
ἡμέρας βαπτίζων Παῦλος· ἐπεὶ γὰρ αὐτή
ἔτι τὸ τοῦ καιροῦ παραστατικόν· τὸ
ποιεῖ τι θεὸς τοῖς μηδὲν ἔχουσι· καὶ προσμέ-
νων τὸ τοῦ μέλλοντος ἀποδρίζοντο· διὰ
τὸ γνήσιον μὲν τῆς πίστεως ταχέως·
οὕτω πῶς φησι τῶν αὐτοῦ λεγομένων κανό-
νων· ὁ μέλλων κατηχεῖσθαι· τρία ἔτη κατη-
χεῖσθαι· ἐὰν δὲ σπουδαῖος τις ᾖ καὶ εὔνοι-
αν ἔχῃ· προσδεχέσθω· ὅτι οὐ χρόνος· ἀλλ᾽
ὁ τρόπος κρίνεται· καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦ-
τα· τὸ δὲ παρὸν τιμὸς ἐπιθυμία
τῶν καιρῶν δουλευόντων· ὡς ἐμέν τι τῶν
θεῶν ἐξῆς τὸ δόγματος ἀναχθὲν ἀντίμα
καιρὸν εὐφημοῦσι· τοιούτου δὲ τοῦ ζητου-
μένου μηδέν τος· ἄκαιρος ἡ παρρησία
καὶ πορίζει· δοκεῖ μοι τὸ λόγον ἀποπί-
πτειν τοῦ ἀμερικοῖς· καὶ μηδὲν ἕτερον· ἢ
κόλακος εἶναι ῥῆμα· τὸ μὲν ἀληθὲς
σως οὐ καλλωπίζοντος· φθονικίζοντος δὲ
τοῖς ἀκροαταῖς· οἱ γὰρ τῶν θέλων αἰρικῶς
ἐστιν ἡμῖν· ἃς δύο ταῦτα τὸ τῆς ἡμε-

τόρας διαιροῦσι σοφισμόν· εἰς ἐντολὰς·
εἴτουν κηρύγματα· καὶ εἰς δόγματα· καὶ τὰ
μὲν ἐντολὰς εἶναι φασὶ προστάγματα· καὶ
διδάγματα· κηρυττόμενα δημοσίᾳ· καὶ
πᾶσιν ἐπίσης ἐκκείμενα· καὶ παρὰ πάν-
των ἀπαιτούμενα τὴν ἐργασίαν· τὰ δὲ δό-
γματα· δοξολογικήν· καὶ πεπληροφο-
ρημένην ὑπόληψιν· περὶ τοῦ μυστηρίου
τοῦ καθ' ἡμᾶς· κοινῇ καὶ πίστιν καλοῦσιν·
ἁπλῆν καὶ ἀπερίεργον οὖσαν· εὐχεροῦς
συγκατάθεσιν· καὶ μή τινος δεομένην ἐρ-
γασίας κατὰ τὰς ἐντολάς· ἢ τὰ κατὰ μέ-
ρος δημοσιεύεσθαι μοῦ καὶ ἀσφαλῶς· ὅτι μὴ δὲ
ἐκφορα τοῖς πολλοῖς· τὰ πολλὰ τῶν τοι-
ούτων· αὐτίκα γοῦν ὁ τὸ στόμα χρυσοῦς ἰ-
ωάννης· ἑρμηνεύων τὸ ἀποστολικὸν
λόγιον· ὅ φησι τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν κα-
ταργήσας τοῖς δόγμασι· πολλὴν εἶναι λέγει
διαφορὰν ἐντολῆς καὶ δογμάτων· καὶ ἀν-
τὶ τῶν ἐντολῶν· εἰσαχθῆναι τὰ δόγμα-
τα διαβεβαιοῦται· τουτέστιν ἀντὶ τοῦ νό-
μου· τὴν πίστιν· ἕτερον δὲ τοῦ ἀποστόλου ῥη-
τὸν ἐξηγούμενος· ὁμοίως· ὁ οὖν ἐπιχο-
ρηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα· καὶ ἐνεργῶν δυνά-
μεις ἐν ὑμῖν· ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πί-
στεως·

διατί φησι τοσαύτης ἠξιώθη τῆς δωρεᾶς·
καὶ θαύματα εἰργάσατο· ὅτι νόμον ἐφύλα-
ξας· ἢ ὅτι πίστιν· ἐπεὶ γὰρ ἐκεῖνοι ἔμελλον·
μὴ δοκεῖν ἰσχύειν τὴν πίστιν τοῦ νόμου μὴ προ-
σκειμένου· δείκνυσι τὸ ἐναντίον· ὅτι τῶν
ἐντολῶν προστεθεισῶν· οὐδὲν ἡ πίστις
ὠφέλησε λοιπόν· τότε γὰρ ἡ πίστις ἰσχύει·
ὅταν μὴ προστεθῇ τι ἀπὸ τοῦ νόμου· τὴν δὲ

ΚΕΛΕΤ

Προσθεὶς σαφῶς μικρὸν δευτέραν ἐπιστολὴν ἀμα-
πτίσσων· ἐν ταύτῃ τῆς δευτέρας ὁμιλίας ἠθικῆς·
διδάσκει οὕτως· εἰ δὲ ἀρχὴν ἀπηρτισμένην
καὶ δογμάτων ἐντολῶν καὶ πολιτείας· ὅταν μὲν
γὰρ αἱ τῶν μελλόντων ἀπολαύειν φθῆναι τοῖς κατηχου-
μένοις τὸ εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης· καὶ
τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας· καὶ τοῦ λου-
τροῦ τῆς παλιγγενεσίας· ἀξιωθῆναι τούτοις;
Τὰ δόγματα πάντα λεγόμενα· ὅταν δὲ δοθῆ-
ναι αὐτοῖς μόνον ἐν θεῷ· καὶ σώφρονα λο-
γισμόν· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἀρχῆς· αἰτεῖ τὸ με-
θ' αἱ τὴν πολιτείαν· ὁρᾷ μοι τοῖς ἐπιστοῖς ὁ μέ-
γας χρυσόστομος· πανταχοῦ μόνον μὲν
ἔργα καὶ ἐντολάς· τὴν ἀκριβῆ καλὴν πο-
λιτείαν· δόγματα δὲ τὴν ἀκοὴν καὶ πα-
ραδοχὴν τῆς πίστεως· τὴν ἀπόστασιν τοῦ καὶ ἀ-
περίεργον· καὶ ὅπως τὸ ἔνδυμα τῆς ἀφθαρ-

σίας· καὶ τὸ λουτρὸν τῆς παλιγγενεσίας· ἀ-
φορίζεται τοῖς δόγμασιν· ἄκουε λοιπὸν καὶ
Βασιλείου τοῦ θεοφάντορος· οἷα γράφει περὶ
ἀμφολογιῶν· τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πεφυ-
λαγμένων δογμάτων καὶ κηρυγμάτων· τὰ
μὲν ἐκ τῆς τῶν ἀποστόλων παραδόσεως δι-
αδοθέντα ἡμῖν ἐν μυστηρίῳ· παρεδεξά-
μεθα· ὅπερ ἀμφότερα τὴν αὐτὴν ἰσχὺν ἔ-
χει πρὸς τὴν εὐσέβειαν· εἰ γὰρ ἐπιχειρήσαι-
μεν τὰ τῶν ἐθῶν ἄγραφα παραιτεῖσθαι· λά-
θοιμεν ἂν εἰς αὐτὰ τὰ καίρια ζημιοῦντες
τὸ εὐαγγέλιον· οἷον τὸ κατασημαίνεσθαι
τῷ τύπῳ τοῦ σταυροῦ· τοὺς εἰς τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν
χριστὸν ἠλπικότας· τὸ πρὸς ἀνατολὰς τετρά-
φθαι κατὰ τὴν προσευχήν· τὰ τῆς ἐπικλή-
σεως ῥήματα ἐπὶ τῇ ἀναδείξει τοῦ ἄρτου
τῆς εὐχαριστίας· καὶ τοῦ ποτηρίου τῆς εὐλο-
γίας· τὸ εὐλογεῖν τὸ ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος
καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως· καὶ αὐτὸν τὸν βα-
πτιζόμενον· τὴν τοῦ ἐλαίου χρίσιν· τὸ τρὶς
βαπτίζεσθαι τὸν ἄνθρωπον· τὸ ἀποτάττεσθαι τῷ
σατανᾷ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ· ταῦτα γὰρ οὐ
κἄλλα ἐθῶν ἔχομεν· ἢ ἐκ τῆς ἀδημοσιεύτου
καὶ ἀπορρήτου· καὶ ἀπὸ χειραγωγουμένου
καὶ ἀπεριέργου διδασκαλίας· καὶ μεθ' ἕτερα·

οὗτος ὁ λόγος τῆς τῶν ἀγράφων παραδό-
σεως· ὡς μὴ καταμεληθεῖσαν τῶν δογμάτων τὴν
γνῶσιν εὐκαταφρόνητον τοῖς πολλοῖς γε-
νέσθαι διὰ τὴν συνήθειαν· ἄλλο γὰρ δόγμα
καὶ ἄλλο κήρυγμα· τὰ μὲν γὰρ δόγματα σι-
ωπᾶται· τὰ δὲ κηρύγματα δημοσιεύεται·
σκόπησαι πῶς τὰ τελούμενα κατὰ τὸ βά-
πτισμα τῆς ἀδημοσιεύτου φησὶν εἶναι παρα-
δόσεως· τὸ ἀδημοσίευτον καὶ σιωπώμενον·
ἅπαν ἐκάλεσε δόγμα· καὶ ὅπως ἐνέφραπ-
τε πᾶν αὐθικὸν στόμα· τὸν μὲν συναριθμῶν
τοῖς δόγμασι τὸν περὶ τοῦ βαπτίσματος
λόγον· ἀλλ' οὖν τοι μὲν χαίρειν ἐάσθωσαν·
ὀφθαλμοῖς δὲ μάλιστα μὲν· οἱ μικρὸν τι ζή-
τημα· καὶ οἷον ἄξιον παρορᾶσθαι· τὸ περὶ τοῦ
τοῦ ἱεροῦ βαπτίσματος εἶπον τιθέντα· καὶ
ἴσως μὲν τὸν λόγον μὴ κυρίως μέν· ἀχλιθέλειν
αὐτοῖς· ὑποθέμεθα· καὶ τὸ μὴ δεῖν ὅσον τῶν
μάλιστα γῶν ἧττον· ἐπὶ βραχύτατον κατ' αὐτοὺς
τιθεῖν· τὰ κεραχθέντα τῶν δογμάτων μὴ γλισόμε-
θα τὸ μηδέν· ἀλλ' οὐδ' εἷς ἂν εἴποι τοῦτον μὴ
πάντη φρόνιμον ἄνδρα ἔμμονος· εἰ μὴ ἄρα βούλοι-
το μάχεσθαι πρὸς τὴν φύσιν αὐτὴν καὶ τὴν
τῶν πραγμάτων ἀρχήν· μᾶλλον δὲ καὶ
πρὸς τοὺς χριστοῦ μαθητάς· καὶ πρὸς αὐτὸν ἐ-

κέρμον· πάντος γὰρ οὔτιμος σοῦ ψυχῆς θεοῦ·
καὶ μικρὸν τιμώμενος παρὰ πρόσωπον μόνον·
ἄχρειον πέφυκε τὸ ὅλον· ἀμέλει ὁ θεῖ-
ος χρυσόστομος ἀποστολικόν τι ῥητὸν ἑρ-
μηνεύων οὕτω διαλαμβάνει· εἰ μὴ ἐπεὶ γὰρ
εἰσί μοι ταράσσοντες ὑμᾶς· καὶ θέλοντες ἀνα-
τρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ φησί· καὶ μὴν
οἱ ταράσσοντες οὐχ ὅλον ἂν ἐκτρέψαντες τὸ εὐαγ-
γέλιον· ἀλλὰ μόνην μετάθεσιν ἔχοντες τὴν τῶν ἰ-
ουδαίων παρατήρησιν· δείκνυσι μὲν οὖν ὅτι
καὶ μικρὸν παρασαλευθὲν τὸ ὅλον λυμαί-
νεται· ὥσπερ γὰρ ὁ καὶ μικρόν τι τοῦ χαρακτῆ-
ρος περικόψας ἐν τοῖς βασιλικοῖς νομί-
σμασιν· ὅλον εἰργάσατο κίβδηλον· οὕτως ὁ τῆς
ὑγιοῦς πίστεως καὶ τὸ βραχύτατον ἀνατρέψας
τὸ πᾶν ἐλυμήνατο· ἐπὶ τὰ χείρω προϊὼν
ἀπὸ τῆς ἀρχῆς· ὁ δὲ μέγας ἰάκωβος οὕ-
τω που γράφει· ὅστις ὅλον τὸν νόμον
πληρώσει· πταίσει δὲ ἐν ἑνί· γέγονε πάν-
των ἔνοχος· καὶ ὁ κύριος αὐτός· ὃς ἂν λύσῃ φησὶ
μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων· καὶ
διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους· ἐλάχιστος κληθή-
σεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὁ δὲ ἐν ἐλα-
χίστῳ ἄδικος· καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν· ἀλ-
λὰ ταῦτα μὲν ἡμῖν εἰρήσθω· πρὸς τοὺς ἐξη-

μένων καθηγεμόνων· μᾶλλον δὲ κατὰ τῆς κοινῆς
πίστεως· ἐγὼ καὶ ὅπερ ἀποδέχομαι· μηδὲ
γένοιτο τοιοῦτος ἀρχιεπίσκοπος· πρὸς δὲ
τοὺς ἐν λαϊκοῖς τελοῦντας· καὶ τοῖς ἱερατικοῖς
ἑαυτοὺς ἐπιτιθοῦντας ἔργοις· αὐτάρκης ὁ ἑξη-
κοστὸς τέταρτος τῆς ἐκ τῆς συνόδου κανών·
διαλαμβάνων· ὅτι οὐ χρὴ δημοσίᾳ λαϊκὸν
λόγον κινεῖν ἢ διδάσκειν· ἀξίωμα ἑαυτῷ
διδασκαλικὸν ἐντεῦθεν περιποιούμενον·
ἀλλ' εἴκειν τῇ παραδοθείσῃ παρὰ τοῦ κυρίου
τάξει· καὶ τοῖς τὴν χάριν τοῦ διδα-
σκαλικοῦ λαβοῦσι λόγου διανοίγειν· καὶ τὰ
θεῖα παρ' αὐτῶν ἐκδιδάσκεσθαι· ἐν γὰρ τῇ μιᾷ
ἐκκλησίᾳ διάφορα μέλη πεποίηκεν ὁ θεός·
τοιοῦτος μὲν οὖν ὁ τοῖς λαϊκοῖς παιδευτικὸς
ἐπιτίμιον κείμενος ὅρος ἐκ ἱερῶν κανόνων· τούτω-
δε τὴν μὲν ἀντιποιούντων· κανόνα παρα-
φέρουσιν ἕτερον· ἐκ τοῦ θείου μόνον ὥς φασιν·
ὑπὸ τοῦ μεγίστου τῶν ἀποστόλων παύλου·
οὕτως ἔχοντα· ὁ διδάσκων εἰ καὶ λαϊκὸς ἦ·
ἔμπειρος δὲ τοῦ λόγου καὶ τὸν τρόπον σε-
μνός· διδασκέτω· ἔσονται γὰρ πάντες διδα-
κτοὶ θεοῦ· τί οὖν φαμέν· ἆρα μάχονται οἱ κα-
νόνες ἀλλήλοις; μάχονται μὲν ἀλλ' οὐ φύ-
σει· κατὰ περίστασιν οὐ πᾶσαν· ἀλλὰ τὴν

ἀπὸ τοῦ χρόνου καὶ τῆς αἰτίας· ὁ μὲν οὖν
χρόνος· τῆς διακόνου κανόνος θέσεως
ὅτι διάφορος· ἀντερεῖ παρ' αὐτοῦ οὐδείς· ἡ
δὲ αἰτία· δι' ἣν ἐν ἐκείνοις μὲν πᾶσι τοῖς ἐν
ὑστέροις τοῦ λόγου καὶ τὸν τρόπον συμμίξεις
ἐνταῦθα δὲ ἐπὶ διδασκαλίαν· οὗτος δὲ τῷ τῆς διδα-
χῆς ἀφορίζειν μόνοις τοῖς ἐν αὐτῇ τεταγ-
μένοις· τὸ ἐν ἐκείνῳ μὲν τῷ καιρῷ τῆς πί-
στεως ἄρτι φυὲν· καὶ βραχὺ· καὶ ἐν ὀλίγοις
περιγραφόμενον· ἐν τούτῳ δὲ πολύ-
τε καὶ μέγα· καὶ εἰς πλῆθος οὐκ ἀριθμη-
τὸν ἐξαπλούμενον· ὃ καὶ αὐτὸς αἰνιττό-
μενος· ὁ λεγόμενος ἀπόστολος καλούμενος
ἔσονται πάντες φησὶ διδακτοὶ θεοῦ· τουτέστι
παρ' αὐτῶν διδασκόντων· ὅσοις χάρισμα δέ-
δοται θεῖον· ἤδη γὰρ ὁ καιρὸς ἐκεῖνος· χα-
ρίσματα τοῖς καταπιζομένοις διαφόρως
παρεχόμενα· μεθ' ὧν καὶ τὸ τῆς διδασκαλί-
ας· καὶ οὕτω πολλῶν διδασκομένων· ἐκ τοῦ
πολλοῖς εἶναι διδάσκοντας· παρ' αὐτῶν ἔσον-
ται θεοδίδακτοι· τότε μὲν οὖν ὡς ἔφαμεν·
ἐκ τοῦ κατὰ μίαν τῆς πίστεως περιστατουμέ-
νος ὁ ἀπόστολος· τὸ τῆς διδασκαλίας
χάρισμα διδόμενον τισὶν ἅμα τῷ καταπιστευθῆ-
ναι κλῆρον· παρ' αὐτῶν τοιαύτην ... ναι ...

χάριν· ὡς ἐκπέμπει τοῦτο ποιεῖν· ὕστερον δὲ τοῦ
φθόνου τῶν ἀποστόλων παρ' αὐτοῦ περιμα-
νόντος· τῆς γῆς περάτων· καὶ τοῦ εὐαγ-
γελίου κηρυχθέντος ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ·
καὶ διὰ τοῦτο καὶ διδασκαλικοῦ χαρίσματος
τοῦ μεγάλου τῶν ἀγγέλων ὑπολιπόντος· ὡς οὐκέτι
μὲν ἀποστασίας· φιλαρχίας δὲ καὶ φιλοπρω-
τείας τοὺς τῶν ποιμένων ταραττούσης ψυχ-
ὰς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις· ἐπειδὴ τὸν δὲ ὕστερον
τούτων καινόμενοι τοῖς πρᾶσι ἐκείνης ἐν
ται γὰρ ἤδη πρὸς τὸ κακὸν καὶ συμφέρον
τοῖς τε ἐκκλησιαστικοῖς καὶ τοῖς πολιτι-
κοῖς θεσμοθέταις· μετ' ἀμφοτέραις διατά-
ξεσιν ἐνδημίας προχειριζομένων ἀμφοτέρων ὡς τῷ
καιρῷ· ἐκ τῆς μυστηρίων μετέχειν καὶ κατασφα-
λίσασθαι ... οὐδὲν· καὶ τοῦτο κατὰ πᾶσαν
πᾶσι· καὶ πολιτείαν μὲν· τὸ τοῖς ὑστέροις
κανόνας καὶ τοῖς νόμοις· ὅτι κρατεῖν προτέ-
ρων· ἀξιον ὄντων κατὰ τῶν τὸν μέγαν ὕστερον
κανόνων κρατεῖν· καὶ τοῦτο τοῖς μαθητευο-
μένοις· μένειν ἐφ' ἑαυτῶν· καὶ μάλιστα
τοῦ συνιστῶντος αὐτοῖς ὡς οἴονται παύλου
μαρτυροῦντι φωνῇ νομοθετοῦντος· καὶ μάλι-
στα· ἐκείνοις ὡς ἐμέρισεν ὁ θεός· ἑκάστῳ ὡς
κέκληκεν ὁ κύριος· οὕτω περιπατείτω· ἑκάστω

ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἢ ἐκκλησιασθῇ· ἐν ταύτῃ μὲν ἔξω·
καὶ τοῦ θεαδέλφου Ἰακώβου τοιαῦτα δὲ παραι-
νοῦντος· μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε ἀ-
δελφοί μου· εἰδότες ὅτι μεῖζον κρίμα λη-
ψόμεθα· πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες·
εἰ δὲ τούτοις οὐ πάνυ τι προσέχοντες· τὸ
διδασκαλικὸν ἐκ παντὸς μᾶλλον διώκουσι
τρόπου· τοῦ κατηχεῖν γοῦν καὶ βαπτίζειν
κωλύονται· ἀποσχέσθωσαν· εἰ δὲ καὶ τοῦ-
του παντὸς ὀρέγονται· καὶ ἡμῶν διαμαρ-
τυρομένων ὡς ἀρχιερέων οὐκ ἐπιστρέ-
φονται· ἡμᾶς μὲν λέγοντες ἑαυτοῖς· τὸ σώ-
ζων σώζε τὴν σεαυτοῦ ψυχήν· σιωπήσο-
μεν· αὐτοὶ δὲ τοῖς ἑαυτῶν βαπτιζομέ-
νοις· μᾶλλον διδόντες ὧν κωλύονται μυστηρί-
ων· ἡμᾶς αὐτοῖς μὴ καταψηφίζεσθαι ἐξῶσαν
κοινωνεῖν· εἰ δὲ τὸ ἀπὸ πομφὸς ὑπὲρ ἀποτι-
θέμενοι· διδάσκειν μὲν δι' ἑαυτῶν φασὶ
κατηχεῖν δὲ· καὶ βαπτίζειν διὰ πρεσβυτέ-
ρων· εὑρίσκονται καὶ οὕτως ἀλλ' ὁμονοοῦσι
παραιτοῦντες· ἵνα γὰρ τέως μὴ μέγιστος·
ὡς οὐδ' αὐτοῖς ἐπιδιδόντα τοῖς πρεσβυτέροις
ὅπως χρὴ δέχεσθαι τοῖς ἑτέροις προσιόν-
τας· καὶ ὅπως αὐτοῖς ἐξηγορεύειν δεῖ· καὶ
τίσι μὲν ἀποτάττεσθαι· τίνα δὲ ἀναθε-

ματίζειν· αὐτὸ τὸ χωρὶς ἐπισκόπων· και-
πισμαι παρ' ἑκάστων τελεῖσθαι τοιοῦτον· αὐ-
τόθεν αὐτόπων· ὁ μὲν γὰρ τῶν ἁγίων ἀποστό-
λων τριακοστὸς ἔνατος κανών· καὶ ὁ τῶν
ἐν Λαοδικείᾳ πεντηκοστὸς ἕβδομος· οὐδὲν
ἄνευ τελεῖν κωλύονται τοῖς πρεσβυτέροις καὶ
διακόνοις· παρὰ τὴν τοῦ ἐπισκόπου γνώ-
μην· ὁ δὲ τῆς ἕκτης συνόδου τριακοστὸς
πρῶτος φησίν· ἐν τοῖς εὐκτηρίοις οἴκοις·
ἔνδον οἰκίας τυγχάνουσι· λειτουργοῦντας
κληρικοὺς· ἀπὸ γνώμης τοῦτο πράττειν
τοῦ κατὰ τόπον ἐπισκόπου· ὁρίζομεν·
ὥστε εἴ τις κληρικὸς μὴ τοῦτο οὕτω παρα-
φυλάξῃ· καθαιρείσθω· εἰ δ' ἴσως ἀντι-
φερόμενος εἴποι· καὶ μὴν οἱ πρεσβύτε-
ροι πάντες καθίστανται σήμερον τελοῦ-
σιν ἐπισκοπικῆς χωρὶς προτροπῆς·
ἐροῦμεν· ὅτι τὰ μὲν συνήθη πάντα
τελεῖν αὐτοῖς ἀπαραιτήτως ἔξεστιν·
ὡς γνώμῃ τῶν ἐπισκόπων πάντων ποιοῦ-
σιν· ὁ γὰρ εἰδὼς ὁ ἐπίσκοπος παρ' αὐτῶν ἱε-
ρέων τελουμένων οὐ κωλύει· δοκεῖ πάντως
ἐπιτρέπειν· εἰ δέ τι καινὸν οἷον τὸ μὴ καταρ-
σματα τῶν ἱερέων· οὐ πάντως αὐτοῖς ἐπιτέτραπ-
ται διὰ τὸ ἀσύνηθες· καὶ τί λέγω περὶ τῶν

ἱερέων· ὅπου γε οὐδὲ τοῖς ἐπισκόποις ἐφίστασθαί τι τοιοῦτον μὴ ἐθέλουσι παρὰ τὴν τοῦ προεστῶτος γνώμην· κατὰ τὸν θεῖον κανόνα τὸν ἐν Ἀντιοχείᾳ· τοὺς καθ᾽ ἑκάστην γάρ φησιν ἐπαρχίαν ἐπισκόπους· εἰδέναι χρὴ τὸν ἐν τῇ μητροπόλει προεστῶτα· καὶ μηδὲν πράττειν περιττὸν ἄνευ αὐτοῦ· ὅσα ἐπιβάλλει τῇ ἑκάστου ἐπαρχίᾳ καὶ ταῖς ὑπ᾽ αὐτὸν χώραις· καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν ὑπὸ μητροπολίτην ἐπισκόπων καὶ ἱερέων. εἰ δὲ πρεσβύτερος ἑτέρας παροικίας τῆς ἀμφοτέρων δὲ ἐξουσίας ἐκτὸς ἐλθὼν ἐπιτελοίη καὶ λειτουργίας καὶ καθιστάματα λόγον μὴ δεδωκὼς τοῦ κατὰ τὸν τόπον ἐπισκόπου τιθέμενος· ὥς φησι καὶ πᾶσι πρόδηλος ὁ κανών· καὶ τόσως ὅσον ἐφ᾽ ἡμῖν· ὁ τοιοῦτος ἤδη καθῄρηται.

Εὐχὴ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος λαμβάνειν μαντίον

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἀξιώσας σου εἶναι νομοθέτης τοὺς ταπεινωτικοὺς καὶ πάντα καλοῦντας· καὶ συνενώσας καὶ φίλους καὶ ἀκολουθοῦντάς σοι· πρόσδεξαι τὸν δοῦλόν σου τόνδε· τὸν ἀποταξάμενον πᾶσι τούτοις κατὰ τὰς ἐντολάς σου ἐν τόπῳ· καὶ ὁδήγησον αὐτὸν ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· προσπίπτοντά σοι ἀμετεωρίστως· τείχισον αὐτὸν τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου πνεύματος τὸ μὴ δύνασθαι ἐνεργεῖν κατ᾽ αὐτοῦ πᾶσαν ἁμαρτίαν μηχανήν· ὑπομονὴν αὐτῷ δωρούμενος· πρὸς τὸ εὐαρεστῆσαί σοι διὰ παντός· πρεσβείαις τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς Θεοτόκου· καὶ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ᾽ αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων :— Ἐκφώνησις

Ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ·

Ὁ λαός. Ἀμήν. Ὁ ἱερεύς. Εἰρήνη πᾶσιν.
Ὁ διάκονος. Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν. Ὁ ἱερεύς. Εὐχή.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἡ ἐλπὶς καὶ καταφυγὴ πάντων τῶν ἐλπιζόντων ἐπὶ σέ· ὁ διαφόρους ὁδοὺς σωτηρίας ἡμῖν ὑποδείξας διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ σου· πρόσδεξαι τὸν δοῦλόν σου τόνδε· τὸν ἀπολιπόντα τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας καὶ ἑαυτὸν προσενέγκαντά σοι τῷ δεσπότῃ θυσίαν ζῶσαν εὐάρεστον· περίελε αὐτοῦ πᾶσαν σαρκικὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὰς ἀλόγους προλήψεις· ἵνα τῇ ἀφαιρέσει τῶν ἀναισθήτων τριχῶν· συναποθέμενος καὶ τὰς ἀλόγους ἐνθυμήσεις καὶ πράξεις· καὶ ἀξιωθῇ ἀναλαβεῖν τὸν ζυγόν σου τὸν χρηστὸν καὶ τὸ ἐλαφρόν σου φορτίον·

καὶ ἆραι τὸν σταυρὸν καὶ ἀκολουθῆσαί σοι
τῷ δεσπότῃ· διατήρησον αὐτὸν εἰς τὸν σὸν
ἁγιασμόν· καὶ δώρησαι αὐτῷ προθέσιν ἀγα-
θὴν ἐν τηρήσει τῶν ἁγίων σου ἐντολῶν· συ-
ναριθμῶν αὐτὸν ἐν καιρῷ ἀνθέξεως τῷ χορῷ
τῶν ἐκλεκτῶν σου :–

Χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ·
μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ· σὺν τῷ παναγίῳ καὶ
ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἶτα κουρεύει αὐτὸν σταυροειδῶς· περιβάλλει
τε αὐτὸν τὸ παλλίον· λέγων οὕτως·

Ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα· λαμβάνει τὸ πάλλιον
τὸν ἀρραβῶνα τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ
σχήματος· εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τὰ ἑξῆς:

Παραλαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ εἰς τὸ διακο-
νικὸν· κουρεύουσιν λέγοντες τὸν ἄμωμον·
καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀσπάζεται τοὺς
ἀδελφούς :–

∴ Εὐχὴ ἐπὶ τῆς μελλούσης λαμβάνειν σχῆμα
μοναζούσης ∴

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τὴν παρθενίαν οὕτως ἀγαπή-
σας· ὡς καὶ μήτραν τῆς σῆς οἰκονομίας ἐνυμ-
φάσθαι· αὐτὸς δὲ ἀπὸ ταύτης ἀπαρξάμενος· καὶ τὴν
δούλην σου τήνδε· τὴν καταλιποῦσαν

τὰς κοσμικὰς ταύτας καὶ προσκαίρους κατα-
λεῖψαι δόξας· καὶ πρὸς τὴν σὴν ἄπειρον ἀγαθότητα
προσδέξαι· καὶ τέλος τοῦ ἁγίου σου σχήματος αὐτὴν
ἐν διφοιτήσει καταξίωσον· ἱερὰ ἀπαρνου-
μένη καὶ πᾶσαν σεμνότητα δωρούμενος· προς-
το αὐτὴν ἐναρέτως πολιτεύσασθαι μόνην· ὡς λαμ-
πάδα φέρειν σοι τῆς σωφροσύνης καὶ τὴν φαι-
δρότητα· τῶν ἐλαίων τῶν αὐτῆς ἔργων ἀμυδρά
λίαν ὥστε παρὰ μὴ μένειν· ἐν τῇ προηγησαμ-
σου τοῦ ἐπουρανίου νυμφίου :– ἐκφώνησις
Ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται· τὸ πάντιμον
καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ:

∴ ἀκολουθία τοῦ προσχήματος τῶν μοναχῶν καὶ εὐχαί ∴

Πρὸ τοῦ κουρευθῆναι ἐρωτᾶται πρῶτον ταῦτα
ὑπὸ τοῦ ἱερέως:

Ἑκουσίᾳ σου γνώμῃ προσῆλθες τῷ χριστῷ;
Ναὶ τίμιε πάτερ, σὺν θεῷ.
Ἀποτάσσῃ τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ;
Παραμένεις τῷ μοναστηρίῳ καὶ τῇ ἀσκήσει ἕως
ἐσχάτης ἀναπνοῆς;
Ὑποτάσσῃ τῇ ἐν χριστῷ ἀδελφότητι;
Φυλάττεις ἑαυτὸν ἐν παρθενίᾳ καὶ σωφροσύνῃ
ἕως ἐσχάτης σου ἀναπνοῆς;
Βλέπε ἀδελφέ, οἵας συνθήκας δίδως τῷ θεῷ·

ἀγγέλοις ἰσομοίως ἀπογραφόμενοι τὴν ὁμο-
λογίαν σου· ἵνα καὶ μετὰ ἀγγέλων ἀπαντῆσαι ἀξιωθῶμεν
τῇ δευτέρᾳ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ:
Καὶ συνθεμένου ἐπὶ πᾶσιν, λέγοντος τοῦ διακόνου
κλίνοντα τὰ γόνατα· ἔτι γονυκλιτοῦντος τοῦ
ἀδελφοῦ, ἐπεύχεται ὁ ἱερεύς:
Εὐχαριστοῦμέν σοι κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· τὸ κατὰ τὸ
πολὺ ἔλεός σου ῥυσάμενον τὸν δοῦλόν σου
ἐκ τῆς ματαίας τοῦ κόσμου ζωῆς· καὶ κα-
λέσαντι εἰς τὸ σεμνὸν τοῦτο ἐπάγγελμα· ἀ-
ξίωσον αὐτὸν ζῆσαι ἀξίως τῆς ἀγγελικῆς
ταύτης πολιτείας· φύλαξον αὐτὸν ἐκ τῶν
τοῦ διαβόλου παγίδων· καθαρὸν αὐτοῦ τὴν
ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα διαφύλαξον αὐτὸν ἕως
θανάτου· καὶ ναὸν ἅγιόν σου γενέσθαι κατα-
ξίωσον· συνέτισον αὐτὸν μνημονεύειν σου
διαπαντὸς· καὶ τῶν σῶν προσταγμάτων·
ταπεινοφροσύνην καὶ ἀγάπην καὶ πραότη-
τα αὐτῷ διαπαντὸς χαριζόμενος· διὰ τῶν
οἰκτιρμῶν τοῦ Χριστοῦ σου μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ· σὺν τῷ
παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύματι νῦν:
Εἰρήνη πᾶσιν· ὁ διάκονος· τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ
κυρίῳ: ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται:
Κύριε κύριε ἡ δύναμις τῆς σωτηρίας ἡμῶν· ὁ εὐλογή-
σας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς

ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν· εὐλόγησον
τὸν δοῦλόν σου καὶ φύλαξον αὐτὸν ἐν τῷ ὀνό-
ματί σου· χάρισαι αὐτῷ μετὰ τὸ κείρειν τὸ τρίχω-
μα, ἀποβαλεῖν ἀλόγιστον φροντίδα πᾶσαν καὶ κακίαν καὶ
πᾶσαν ἁμαρτίαν ἣν μετὰ διαβόλου ἐκτήσατο· καὶ
ἐλπίδος καὶ ἀγάπης εἰς τὸ ἀπολαύεσθαι τῆς
αἰωνίου ζωῆς· ἵνα ἀξίως πολιτευσάμε-
νος κατὰ τὰς ἐντολάς τοῦ μονογενοῦς σου
υἱοῦ· καταξιωθῇ τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν
τῷ φωτὶ τῆς δόξης σου· διὰ τῶν οἰκτιρμῶν
τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ· μεθ' οὗ εὐλογητὸς
εἶ· σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου
πνεύματι· νῦν· καὶ ἀεί· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων:

✝ Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καὶ μικροῦ σχήματος ἤτοι τοῦ προκα-
Οἱ θέλοντες ἔρχεσθαι· φησὶν ὁ κύριος· ὀπίσω μου
ἀρνήσασθε τὰς κοσμικὰς ἀφορμάς· γονεῖς
τοὺς γεννήσαντας· τέκνα τε καὶ γυναῖκας·
ἀδελφοὺς τε καὶ δούλους· χρήματα καὶ
οἰκίας· καὶ ἀγροὺς καὶ πατρίδας· καὶ
δέξασθε ἀξίως τὸν ἀποστόλων μου:
Ἀλληλούϊα ἦχος πλ. β'. τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πηγήν:
Ψυχικῶς καὶ σαρκικῶς τῷ θεῷ πρόσελθε καὶ πρό-
σαναθέμενος καὶ κόσμου· τὸν ταραχὸν καὶ σύγ-
χυσιν καταλιπὼν τὰς· ζυγὸν τὸν ἐλαφρὸν μὴ

ἀρνούμενος· καὶ οὐ θέλουμε λ'ζην τὸν θάνα
τον μογίζου:– τὸ κον(τάκιον) ἦχ(ος) π(λ.) α'

Ἀγκάλας πατρικὰς διανοῖξαί μοι:

ᾠδὴ ἦχ(ος) β' ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν·

Πίστει προσερχόμενον πρὸς σὲ δέσποτα τῆς
σῆς ὑπερ τρίκοις· δικαιοσύνης με στήσας καὶ
θεοδήγησον· ὡς μόνος εὔσπλαγχνος· καὶ δει
μῶς πεπτωκότα με· καὶ κατερραγμένον· πλή
θει τῶν πταισμάτων μου· σῶτερ ἀνόρθωσον· σὺ
γὰρ ὑπάρχεις θεὸς συμπαθέστατος· τὴν ἄνω πόλιν κὴν
πολιτείαν· ταύτην ὅπως σῶτερ χορηγῆσαι φιλάνθρωπε:

Ἔχων τὴν πηγὴν τῶν οἰκτιρμῶν· τῶν ἁμαρ
τωλῶν ὁ μὴ θέλων· χριστὲ τὸν θάνατον· διὰ ἄφα
τον ἔλεος· ἀλλὰ μετάνοιαν· τοῖς πιστοῖς χαρι
σάμενος· τοῖς ὑποστρέφουσι· τὴν ὑπὲρ κα
τάληψιν οἰκονομίαν σου· δέξαι προσιόν
τα τῷ θείῳ σχήματι καὶ σῶσον με σῶτερ· τῇ
φιλανθρωπίᾳ σου προσπίπτοντα:–

Τεῖχος ὑπερικήσομαι ἐν σοί· τὸ τῆς ἁμαρτί
ας μου σῶτερ· καὶ λυτρωθήσομαι· σὺ γὰρ ἀνταπέ
δωκας τὸ ἐμὸν ὄφλημα· καὶ τιμίῳ με ἠγόρα
κας· αἰχμαλωτισθέντα· τὸν τῆς ἀγαθότη
τος· ὑποδεικνύμενος πλοῦτον· καὶ τὴν
τῆς εὐσπλαγχνίας ἄβυσσον· ὑπανοίξας θε
λήσας· πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσι σε φιλάνθρωπε:–

ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε· Δοκίμιον τέλος. εὐ 168
δοκίμιον μοι χριστὲ παράσχου:–

ᾠδὴ α' ἦχ(ος) β' Δεῦτε λαοὶ ᾄσωμεν ᾆσμα:

Ἐπὶ τὴν σὴν φιλανθρωπίαν δραμόντα χριστὲ· τὸν τῷ
θείῳ σχήματι· νῦν προσερχόμενον· τυχεῖν
δι' ἀγαθότητα· καὶ γνώμῃ φιλανθρώπῳ· σῶτερ ὑπόδεξαι:–

Ὑπελθεῖν τὸν σὸν χρηστὸν με ζυγὸν ἀγα
θὲ· καὶ τὸ φορτίον δέσποτα· ἐλαφρὸν ἀξίωσον·
τῶν πολλῶν μου πταισμάτων· τὸν φόρτον
ἀφανίζων· ὡς πολυέλεος:–

Διαφυγὼν τῆς ἁμαρτίας τὸν ὄλισθον· αὐτὸ
τοῦ νῦν εὐδόκησον· τῶν ὑστερημένων μοι· αὐ
μετὰ τῶν πταισμάτων· τοῖς τύποις ἐξαλεί
φων· δρόσῳ τῆς χάριτος:–

Ὁ δι' ἡμᾶς σαρκοφορήσας καὶ θάνατον· ὑπὲρ
ἡμῶν ὡς εὔσπλαγχνος· καταδεξάμενος·
σαρκικῶν μολυσμάτων· καθάρισον οἰκτίρ
μον τὸν προσιόντα σοι:–

Καταφυγὴν· καὶ προστασίαν καὶ σκέπην σε·
ὑπερφυῶς πλουτίσαντες· οἱ θ(εοτό)κον σε πα
ναγίαν φρονοῦντες· τῆς θείας ἐπισκοπίας κα
ταξιούμεθα:– ᾠδὴ γ' Στερέωσον ἡμᾶς ἐν σοί

Ἱλάσθητι χριστὲ· τοῖς σοὶ προστρέχουσιν οἰκέταις· καὶ
τοῦτον τὴν πολιτείαν· τῶν ὁσίων καταξίω
σον· εὐσεβῶς καὶ δικαίως πολιτεύεσθαι:–

Ἡ κάθοδος ἡ ζωηφόρος· καὶ μεταποίησον· τὸ σχῆμα καὶ
τὸ θεῖον τοῦ τὸ παραίσχον· καὶ πταισμάτων
καθαρτήριον· τοῖς σοὶ προσερχομένοις· οἰκέ
δούλοις σου:–
Ὁ μόνος ἀγαθὸς· ὁ μὴ ἱκανὸν λογιζόμενος· ἀπωθῶν τὸ
θάνατον ἐλθεῖν μου· τὸν σὸν δοῦλον σοὶ προσ
πεσόντα· τῷ χορῷ τῶν ὁσίων συναρίθμησον:–
Νῦν θέλοντα τὴν στενὴν· ὁδὸν πορεύεσθαι· καὶ ὠ
ον· εὑρέσθαι τὸν θεοφόρον· προσδεξάμενος
καθάρισον· τῶν προτέρων πταισμάτων
ὡς φιλάνθρωπος:–
θ̄ς Τ...ας τὴν ἀράν· ἀμὴν διέλυσας· τεκοῦσα
τὸν πᾶσι τὴν εὐλογίαν· ἀδιαπαύστως πη
γάσαντα· τὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου μητροπάρ
θενε:– ᾠδὴ δ΄ Εἰσακήκοα κε· τὴν ἀκοὴν τὴν σ:
Ἐπιστρέφοντι δέξαι με· λόγε θεοῦ· τὸν ἄσω
τον ὡς πάλαι· ὡς τὸν τελώνην· μόνε φι
λάνθρωπε:– Λυτρωτὴς ἡμῶν γέγονας διὰ
ταυροῦ· τὸν κόσμον ἀγοράσας· διὸ σοι προσ
πίπτω· ῥῦσαί με δέσποτα:–
Ὁ ἀναστήσας Λάζαρον· ἐκ τῶν νεκρῶν· κἀμὲ
τὸν νεκρωθέντα· ἁμαρτίαις κύριε ζώ
ωσον δέσποτα:–
Ἐκμαθέντα· χάριτι· καὶ φωτισμῷ τῆς σῆς
θεογνωσίας· λογικῆς σου ποίμνης· δέ

ξόν με πρόβατον:–
θ̄ς Εὐλογημένη παρθένε· μῆτερ θεοῦ· τῇ σῇ με προ
στασίᾳ· καὶ τῇ θείᾳ σκέπῃ· φρούρησον δέσποι
ναι :ᾠδὴ ε΄ Ὁ τοῦ φωτὸς χορηγὸς· ὁ τοὺς αἰῶ:
Ὑπακοῆς σου χριστὲ· τὴν κλίμακα ὡς θεὸς ἐχύσας·
παρακοὴν· καὶ τῆς βασιλείας· τὴν εἴσοδον
ἡμῖν· διὰ μετανοίας· καὶ πίστεως ἔδειξας:
Διαπτύσαντα ἐν ἀμελείᾳ τὴν ζωὴν ἡμῶν
με· τῇ προσοχῇ τῇ σῇ ἐμμελείας· ἐπίστη
σον χε· τῆς δικαιοσύνης· ἐνδύσας με θώρακα:–
Ὁ διὰ πίστεως· παμμητοκίας τοῦ λουτροῦ πο
μασμένος· προγονικῆς· ἀρᾶς νῦν δακρύων·
ἀπὸ σχημον ποικίλοις· καταρρυπωθέντα
δημοῖς παραπτώμασιν:–
Κατακαμπτόμενον· καὶ νευρικότα με πρὸ
γλῶ δέσποτα· τὸ ἐπαχθὲς· καὶ φορτικὸν τοῦ
τ· πταισμάτων φορτίῳ· τῇ σῇ ζωηφόρῳ
χειρὶ ἀνόρθωσον:–
θ̄ς Ἴσος ὑπάρχων πρί· κατὰ τὴν ἄναρχον μορ
φὴν γέγονας· ἴσος ἡμῖν· ἐξ ἀπειρογάμου·
γενόμενος μρς· ἧς ταῖς ἱκεσίαις· φι
λάνθρωπε σῶσόν με:– ᾠδὴ ς΄ Ἐν ἀβύσσῳ πταισμάτ:
Μὴ παρίδῃς τὸ πταῖσμά σου δέσποτα· ἀλλὰ
τοῦ σταυροῦ σου τῇ χάριτι σῶσόν με· καὶ τῷ τι
μίῳ αἵματι· ὃ ἐκ θείας πλευρᾶς σου ἐκένω
σας:–

ὡς ἐκλιπόντα τὸ πρότερον ἔσχασας· οὐ γὰρ
πολλὴν μόνον ταῖς ἁμαρτίαις μου ἀναζη-
τήσας σῶσόν με· σὺ γὰρ μόνος ἀγαθὸς καὶ
εὔσπλαγχνος:-

Μακαρίων ἐλπίδων μεθέξειν με τῶν ἀπο-
κειμένων πᾶσι τοῖς ὁσίοις σου· ὧν τὴν ζωὴν
μιμήσασθαι καταξίωσον μόνε φιλάνθρωπε:-

θ(εοτοκίον) Ὁ χρηστὸς ἀκηράτοις μορφώσας με πάλιν
ἀμεμόρφως ὡς ἂν ἀχρειωθέντα διὰ μόνης
ἐκ τῆς γαστρός σου δέσποινα· προσλαμβάνων
με τελείως ὡς εὔσπλαγχνος:-

ᾠδὴ ζ΄ Εἰκόνος χρυσῆς ἐν πε(δίῳ):-

Ἴθυνας πρὸς σὲ τὰς ὁδούς μου ἀγαθὲ καὶ τὴν
καρδίαν· ἄνωθεν καὶ μέσον θείου πνεύματος· πάλαι
ὠθέντα ἀναπλάσσον· τῆς γλώσσης τὸ
καῦμα· καταψύξας κράζοντάς σοι· εὐλογητὸς ὁ τῶν πατέρων θεός:-

Χειρὸς δεξιᾶς τῆς ἐμῆς ὡς ἀγαθὸς ἐπιλαβό-
μενος· πρὸς τὰς λιτάς μου· σοὶ εὐάρεστον εὐ-
θυπορεῖν με ἀνάδειξον· καὶ πρὸς τελειό-
τητα υἱοῦ· ἀλλὰ καὶ μὲ κράζοντάς σοι· εὐλογητὸς ὁ τῶν πατέρων θεός:

Ῥαθύμως τὸν πρὶν διεξάγων τὸν βίον μου· ὁ μόνος
δίκαιος· σοὶ τῷ δεσπότῃ μοι προσέρχομαι
στενάζων θεὸς ἀγαθότητι· καὶ τῇ εὐσπλαγχνί-
ᾳ σου μόνῃ· καὶ χορεύων κραυγάζω σοι· εὐλογητός:

Ἰ… φίω ἔργου· καὶ ταῖς αὔραις τοῦ σοῦ πνεύματος·

καὶ θείου πνεύματος· πρὸς τὸν λιμένα καθο-
δήγησον· τοῦ σοῦ ἐνδόξου θελήματος·
καὶ πρὸς οὐρανῶν κλήρου χάριν· καὶ ἀξίω-
σον ταχινήν σοι· εὐλογητὸς ὁ τῶν πατέρων θεός:-

θ(εοτοκίον) Ἐρατὸν θ(εὸ)ν καὶ τοῦ κόσμου λυτρωτήν· πάναγνε
τέτοκας· ὃν μὴ δυσωποῦσα· τὴν ἐμὴν ὀρθώσασαν·
τῶν ἀρετῶν καὶ φαιδρότητι· καὶ τῇ
τῆς ἀσκήσεως χάριτι· ἀμφιάσαι
τοὺς ψάλλοντας· εὐλογ(ητός):

ᾠδὴ η΄ Κάμινος ποτὲ πυρὸς ἐν Βαβυλῶ(νι):

Τρόπαιον ἡμῖν κατὰ τοῦ διαβόλου· τὸν τοῦ
σταυροῦ σου τύπον δέδωκας· ἐν ᾧ καταναλού-
μενα· τὰ ἐκείνου μηχανήματα· καὶ πονη-
ρὰ φρυάγματα· κράζοντας· εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔρ(γα):

Ἔδωκας ἡμῖν τὸ δύνασθαι τὴν χάριν· ἀπο-
λούεσθαι τοῦ βαπτίσματος· δι' ἐξαγορεύσεως·
διὰ βίου καθαρότητος· διὰ δακρύων χύ-
σεως· καὶ διὰ μετανοίας γνησιωτάτης φιλάνθρωπε:

Πάθη τῆς σαρκὸς τῶν μοναχῶν καθυποτάξαι· διὰ
θεραπείας· δι' ἀσκήσεως· παράσχου τῷ
δούλῳ σου· διὰ τρόπων καλλιώσεως· διὰ
προσευχῆς τοῦ χειρὸς· καὶ τῆς ἀδιαλείπτου
τῶν ἐντολῶν σου τηρήσεως:-

Ἀμώμητον ἡμῖν τῆς σῆς ἱερουργίας· τοὺς χαρα-
κτῆρας ἀνακαίνισον· τοῦ θείου σου πνεύματος·

ὑμνεῖν ἀνάπτει καὶ χάριτι· ὡς μόνος ἀδιά-
λακτος· τῆς χρηματικῆς φιλαργυρίας· καὶ ἀμέτρου κα-
σου χρηστότητος:–

Ρῆξον τὰς σειρὰς· τὰς τῶν ἁμαρτημάτων·
καὶ τῶν πταισμάτων τὸ χειρόγραφον· τοῦ
τούτῳ τῷ σχήματι· προσιόντος ἱλαρότη-
τι· καὶ δίκαια [illegible] ἰσαι παρ' ἡμῶν· ποιητὴν
ὀρθοδόξως ὑμν[illegible] ρεσμένον φυλάττου-
σαι:– ᾠδὴ θ΄ Ἀνάρχου γεννήτορος υἱός:

Ἄξιος τῆς κλήσεως· καὶ τοῦ θείου σχήματος·
πολιτεύσασθαι λόγε· θεοῦ παράσχου μοι· τὸ
τῆς ἁμαρτίας μου ῥύπον· καὶ τὰς οὐλὰς τῶν
παραπτωμάτων· τῇ σῇ θείᾳ χάριτι· ἐξα-
λείψας πολυέλεος:–

Ἐπὶ τῷ σῷ καλούμενος· διάσωσόν με δέομαι·
καθαρᾷ σοι καρδίᾳ· ὡς προσερχόμενον·
καὶ τὸ τῆς κακίας μου κάρος· περιελὼν·
ὡς μόνος οἰκτίρμων· σῶσαι θέλων ἁμαρ-
τωλὸν· ὡς ἰσχύων παντοδύναμε:–

Χριστὸς νῦν χαρίζεται· χρηστὸς γὰρ ὢν καὶ εὔσπλαγ-
χνος· τοῖς αὐτῷ προσιοῦσι· θεῖα χαρίσμα-
τα· τοῖς προσερχομένοις τῷ θείῳ· πα-
μεγίστῳ τῆς χάριτος θρόνῳ· δωρεὰς
χρηστότητος· ἀκηράτοις παρεχόμενος:–

Ὀχούμενον τρέχουσαν· τῇ σῇ κουλλ[illegible] τὴν ὁδ-

μαμμ· ὑπηρέτας ἀξίους· ἡμᾶς ἀναδείξον·
τοῦ εὐαγγελίου σου λόγου· καὶ τὰς πρὸς σὲ
συνθήκας πληρῶσαι· λιταῖς τῶν ὁσίων
σου· ζωοδότα κατάξιωσον:–

Υἱόν σου τὸν εὔσπλαγχνον· παναμώμητε δυ-
σώπησον· τῷ πιστῶς προσιόντι· τῷ θείῳ
σχήματι· πρὸς τὸ τῆς ἀσκήσεως φθάσαι
πανευλογῶς· πολυώδυνον τέλος· σὲ γὰρ
τὴν παράχραντον· ἀντιλήπτορα
κεκτήμεθα:–

Τάξις γινομένη τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου σχήματος +

Ἀπὸ ἑσπέρας εἰσφέρονται τὰ ἱμάτια τοῦ μέλ-
λοντος κουρεύεσθαι εἰς τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἀπο-
τίθενται ἐν τῷ θαλασσιδίῳ τῆς ἁγίας τραπέζης·
καὶ εἰς τὸν ὄρθρον ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ σχήματος·
καὶ τὸ πρωῒ εἰς τὴν λειτουργίαν ψάλλεται ἀντίφωνον α΄.
Εὐλόγει ἡ ψυχή μου· ἀντίφωνον β΄:
Αἴνει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον· ἀντίφωνον γ΄· οἱ μακαρισμοί:
Ἵσταται δὲ ὁ τὸ σχῆμα μέλλων λαμβάνειν·
ἀρχομένου τοῦ α΄ ἀντιφώνου τῆς λειτουργίας ἔνδον τῆς βα-
σιλικῆς πύλης· φορῶν τὰ πρὸς συνήθειαν καθη-
μερινὰ ἱμάτια αὐτοῦ· μέχρι τῆς εἰσόδου· ψάλ-
λονται δὲ οἱ μακαρισμοὶ ἦχος δ΄· Ὅτε ἐν τῷ πάθει ὁ λῃστής:–
Ὅσοι τὸν κόσμον [illegible] ἐγκαταλείψετε·

μα τῶν μελλόντων ἀγαθῶν καὶ ἀποτύχη
τε· πάντα τὰ μάταια φρόνημα τῷ κ(υρί)ῳ εὐχαριστ
ἐκκλησίας μὲν δόξας σοι σ(ωτ)ὴρ ἡμῶν:–

Ὁ θέλων πάντας σωθῆναι γνῶσιν ἐλθεῖν τοῦ
φωτισμοῦ σου σ(ωτη)ρ· τῷ ὅπλῳ τοῦ σ(ταυ)ροῦ σου δι
αφύλαξον Χ(ριστ)ὲ ὁ Θ(εό)ς· καὶ σῶσον σοι τοὺς ἐν πί
στει προσελθόντας· παραστῆναι καταξίω
σον ἐν τῇ βασιλείᾳ σου:–

Πάντων τῶν προσκαίρων ὡς φθαρτῶν σὺ
καταφρονήσας· μόνον τὸν ἀθάνατον μνη
φίον τε ἐπόθησας· φόβον καὶ τὸ σημεῖον τοῦ
σ(ταυ)ροῦ ἐπωμάδιον καὶ ἐπιπόθως ἀκολουθῶν
τῷ Χ(ριστ)ῷ:–

Πάσας τῆς σαρκὸς τὰς ἡδονὰς ἀποσεισά
μενος· ἐν ᾗ τὸν πολύτιμον ὠνήσω μαργα
ρίτην Χ(ριστό)ν· τοῦτον ταῖς ἀρχαῖς ἐπαμφιάζου·
πρὸς τὴν εἴσοδον καὶ ἀπόλαυσιν· τοῦ νυμ
φῶνος τοῦ μυστικοῦ:–

Τρίβον τὴν πλατεῖαν καὶ εὐρύχωρον ἀφεὶς ὁδὸν·
πούλην τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ἐπο
ρεύσαι· ταύτην γὰρ ἀκλινῶς ὁδοιπορή
σας· κατηντήσας ὡς περιγέγραπται· εἰς τὴν
μακαρίαν ζωήν:–

Χαῖρε παρθενίας τὸ ὑπέρτιμον καλλώπι
σμα· χαῖρε ἡ λαμπὰς ἡ ἀκατάσβεστος

τοῦ θείου φωτός· χαῖρε τῶν προστρεχόντων
σοι ἡ σκέπη· Θ(εοτό)κε ἁγνὴ παρθένε· μ(ήτ)ηρ τῆς ζω
ῆς ἡμῶν:– εἶτα ἡ εἴσοδος:–

Μετὰ δὲ τὴν εἴσοδον τοῦ διακόνου λέγοντος σοφία·
ψάλλουσιν οἱ συμπαρόντες τὰ ἀντίφωνα· καὶ κα
θεξῆς τὴν δόξαν βραχὺ μεθιστάμενοι ἕως τῆς
ἀπάρξεως τοῦ τρίτου ἀντιφώνου ἐν ᾧ λέγεται προ
Ποῦ ἐστὶν ἡ τοῦ κόσμου προσπάθεια· φθάνει ἐν τῷ ἄμ
βωνι καὶ λέγουσιν ἔτι ἐπὶ τρό(πον)· Δεῦτε πρός με πάν
τες οἱ κοπιῶντες· ἔρχεται εἰς τὴν σωλέαν· κἀκεῖ
ἵσταται ἕως εἴπῃ στίχον· Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν·
καὶ τοῦτο λέγομεν· ἔρχεται πλησίον τῶν ἁγίων θυ
ρῶν· ἅμα δὲ καὶ προσπίπτει· μέχρις ἂν ἀναπλη
ρωθῇ ὁ στίχος τοῦ ἀντιφώνου· εὐθὺς τῷ ἀνισταμένῳ
αὐτῷ· κατηχοῦσιν αὐτὸν οἱ ἱερεῖς· τὰ προτεταγμένα:

Ἔστι δὲ τὸ α' ἀντίφωνον· οὕτως ἦχος δ'·

Ἤθελον δάκρυσιν ἐξαλεῖψαι· τῶν ἐμῶν πται
σμάτων κύριε τὸ χειρόγραφον· καὶ τὸ ὑπόλοι
πον τῆς ζωῆς μου· διὰ μετανοίας εὐαρεστῆσαι
σοι· ἀλλ' ὁ ἐχθρὸς ἀπατᾷ με· καὶ πολεμεῖ τὴν
ψυχήν μου· κ(ύρι)ε πρὶν εἰς τέλος ἀπόλωμαι σῶσόν με:–

Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου κ(ύρι)ε τῶν δυνάμεων· ἐπιπο
θεῖ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχή μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ κ(υρίο)υ:–

Τὶς χειμαζόμενος καὶ προστρέχων τῷ λιμένι
τούτῳ οὐ διασώζεται· ἢ τὶς ὀδυνώμενος καὶ

προσπίπτων τῷ ἰατρῷ τοῦ τούτου θερα
πόντι καὶ δημιουργῷ τῶν ἀπάντων· ἴασαι
τρὲ τῶν νοσούντων κε· πρὶν ἢ ἐς τέλος ἀπό
λωμαι σῶσόν με :– ϛ' :–
Ἐξελεξάμην παραρριπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ
τοῦ θεοῦ μου μᾶλλον ἢ οἰκεῖν με ἐν σκηνῇ ἁμαρ:
Ἐν τῇ πηγῇ τῇ μυστικῇ τῆς ἀναγεννήσεως
υἱοθεσίαν χαρισάμενος ἐξ ἀπολυτρώσεως· ὃν ἀμε
λήσας τὴν ζωὴν· καὶ ἐν παραπτώμασιν
ἐκδαπανήσας ἄνωθεν· νῦν κραυγάζω σοι
δακρύων μετανοίας πηγήν μοι δώρησαι·
καὶ ἀπὸ πάσης μου τοῦ ῥύπου τῶν ἐμῶν πλημ
μελημάτων· παντοδύναμε σῶτερ καὶ πολυέ
θι λεε :– δόξα· ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀναγκῶν ἡ
μῶν μῆτερ χριστοῦ τοῦ θεοῦ :–
Ἀρχομένου δὲ τοῦ β' ἀντιφώνου μεθίσταται
τὸ σχῆμα λαμβάνων τῶν βασιλικῶν πυλῶν
ὀλίγον :– ∴ ἀντίφωνον β' ἦχος πλ. δ' :–
Ζάλη ἁμαρτημάτων περιέχει με σῶτερ· καὶ μη
κέτι φέρων τὸν κλύδωνα· σοὶ προσπίπτω
τῷ μόνῳ κυβερνήτῃ· ὡς τῷ πέτρῳ τὴν χεῖ
ρα μοι ἔκτεινον· τῆς φιλανθρωπίας σου καὶ σῶσόν με :–
ϛι Εἰ πάντως ἂν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ κυρίου· οὓς ἐλυ
τρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν· καὶ ἐκ τῶν χω
ρῶν συνήγαγεν αὐτούς :–

Ἀντιλαβοῦ μου κατὰ τὸ λόγιόν σου καὶ ζήσομαι
με· καὶ μὴ καταισχύνῃς με ἀπὸ τῆς προσδο
κίας μου· βοήθησόν μοι καὶ σῶσόν με φιλάν
θρωπε :– ∴ δόξα καὶ νῦν :–
θι Ἐξ ἀχράντων λαγόνων σου θεοτόκε πανύμνητε
σαρκωθεὶς ὁ λόγος τοῦ πατρὸς ἦλθε πρὸς
ἡμᾶς· καὶ τὴν παλαιὰν ἁμαρτίαν συγκαταλύ
σας κατέκρινεν· ἡμῖν δωρησάμενος υἱοθε
σίας ἀρχήν· ὃν ἐκτενῶς ἱκέτευε σωθῆναι ἡ
μᾶς μόνην ἀνυμνοῦντας καὶ ἀπογραφὴν δρε :–
Ἀρχομένου δὲ τοῦ τρίτου ἀντιφώνου ἔρχεται ἕως τοῦ
ἄμβωνος· καὶ πάλιν ἵσταται :–
∴ ἀντίφωνον γ' ἦχος πλ. δ' :–
Ποῦ ἐστιν ἡ τοῦ κόσμου προσπάθεια· ποῦ ἐστιν
ἡ τῶν προσκαίρων φαντασία· οὐκ εἴδου τοὺς
τούτους ὁρῶμεν γῆν καὶ σποδόν· τί μοχθῶ· κοπι
ῶμεν ματαίως· τί δὲ οὐκ ἀρνούμεθα κόσμον·
καὶ ἀκολουθοῦμεν τῷ κράζοντι· ὁ θέλων
πορευθῆναι ὀπίσω μου· ἄρας ἀγέτω τὸν σταυρόν
μου· καὶ ζωὴν κληρονομήσει τὴν αἰώνιον :–
Δεῦτε τέκνα ἀκούσατέ μου φόβον κυρίου διδάξω ὑμᾶς:
Καὶ τοῦτο λέγοντος ἔρχεται εἰς τὴν σωλαίαν
κἀκεῖ ἵσταται καὶ λέγεται τροπάριον: ἦχος πλ. δ'
Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πε
φορτισμένοι· κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς· ἄρατε

τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς· καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ·
ὅτι πρᾶός εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ· καὶ
εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν:
Ἐπλανήθην ὡς πρόβατον ἀπολωλός· ζήτησον τὸν δοῦλόν σου:
Πρόβατόν εἰμι τῆς λογικῆς σου ποίμνης· καὶ πρὸς
σὲ καταφεύγω τὸν ποιμένα· τὸν καλόν·
ζήτησόν με τὸν πλανηθέντα ὁ θεὸς καὶ
ἐλέησόν με:-
Δεῦτε προσκυνήσωμεν· καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ
καὶ κλαύσωμεν ἐναντίον κυρίου τοῦ ποιήσαντος ἡμᾶς:
Καὶ τὸ ἦχον τοῦ λεγομένου ἔρχεται καὶ πρὸ τὴν πύλην εἰς
τὰ ἅγια θύρια· καὶ οὐ κάνει στάσιν μέχρις ἕνα
πληρώσεως τοῦ ἀντιφώνου:- τρο(πάριον) ἦχ(ος) πλ(άγιος)
Κ(ύρι)ε ἐκ(ε)· ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε· καὶ ἐπίσκε-
ψαι τὴν ἄμπελον ταύτην· καὶ κατάρτισαι αὐ-
τὴν ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιά σου:-
διὰ σοῦ θεοπάτορ προφῆτα Δα(βὶ)δ· μελωδικῶς
ἀεὶ βοῶ οὕτως ἀνιστάμενος αὐτῷ· ἐπερωτᾷ αὐ-
τὸν ὁ ἱερεὺς λέγων:-
Τί προσῆλθες ἀδελφὲ προσπίπτων τῷ ἁγίῳ
θυσιαστηρίῳ καὶ τῇ ἁγίᾳ συνοδίᾳ ταύτῃ:
ὁ θεός· ἀξιωθῆναι τοῦ ἀγγελικοῦ σχήματος
καὶ καταταγῆναι ἐν τῷ χορῷ τῶν μοναζόν-
των· καλὸν ἔργον καὶ μακάριον ἐξελέξω
ἀλλ' ἐὰν καὶ τελειώσῃς· τὰ γὰρ καλὰ ἔργα κό-

-πῳ κτῶνται· καὶ πόνῳ κατορθοῦνται:-
Ἑκουσίᾳ σου τῇ γνώμῃ προσέρχῃ τῷ κ(υρί)ῳ;
Ἢ ἐκ τινὸς ἀνάγκης ἢ βίας:-
Ἀποτάσσῃ τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ· καὶ
κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ κ(υρίο)υ:-
Παραμενεῖς τῷ μοναστηρίῳ καὶ τῇ ἀσκήσει
ἕως ἐσχάτης σου ἀναπνοῆς:-
Φυλάττεις ἑαυτὸν ἐν παρθενίᾳ καὶ σωφρο-
σύνῃ καὶ εὐλαβείᾳ:-
Σώζεις μέχρι θανάτου τὴν ὑπακοὴν τῷ προ-
εστῶτι καὶ πάσῃ τῇ ἐν Χ(ριστ)ῷ σου ἀδελφότητι;
Ὑπομένεις πᾶσαν θλῖψιν καὶ στενοχωρίαν
τοῦ μονήρους βίου· διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐ(ρα)νῶν;
Βλέπε τέκνον· οἵας συνθήκας δίδως τῷ δε-
σπότῃ θεῷ· ἄγγελοι γὰρ πάρεισιν ἀπογρα-
φόμενοι τὴν ὁμολογίαν σου ταύτην· ἣν καὶ
μέλλεις ἀπαιτεῖσθαι ἐν τῇ δευτέρᾳ παρουσί-
ᾳ τοῦ κ(υρίο)υ ἡμῶν Ἰ(ησο)ῦ Χ(ριστο)ῦ:-
Ὑφηγοῦμαι οὖν σοι τὴν τελειοτάτην ζωήν· ἐν ᾗ
ἡ κατὰ μίμησιν τοῦ κ(υρίο)υ πολιτεία διαδεί-
κνυται· διαμαρτυρόμενος· ἀπ' ἀρχῆς ἀρ-
ξάσασθαί σε· καὶ ὧν περιδέομαι ἐκφυγεῖν· ἢ
ἀποταγῆναι τοῖς ὄψι· οὐδὲν ἄλλο καθέστηκε κατὰ
τὸν εἰπόντα· εἶναι σταυροῦ καὶ θανάτου εὐαγγε-
λίαν· γινώσκετοι γὰρ οἶμαι ἀσφαλῶς ἀπὸ τῆς

παρούσης ἡμέρας. σταυροῦνται δὲ νεκροῦ-
σθαι τῷ κόσμῳ· δὲ τὸν κόσμον σοι· διὰ τῆς τε-
λειοτάτης ἀποταγῆς· ἀποτάσσῃ γὰρ γονεῦ-
σιν· ἀδελφοῖς· γυναιξί· τέκνοις· πατρῴ-
οις· συγγενέσιν· ἑταιρίαις· φίλοις· συνηθέ-
σι· τοῖς ἐν κόσμῳ θορύβοις· φροντίσι· κτή-
σεσιν· ὑπάρχουσι· τιμῇ καὶ ματαίᾳ ἡδο-
νῇ τε· καὶ δόξῃ· καὶ ἀπαρνῇ· οὐ μόνον τὰ
προειρημένα· ἀλλὰ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν
κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ κυρίου τὴν λέγουσαν· ὅστις
θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν· ἀπαρνησάσθω ἑ-
αυτόν· καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεί-
τω μοι· εἰ οὖν ἀληθῶς ἀκολουθεῖν αὐτῷ ᾑ-
ρετίσω· καὶ ἀληθῶς ὅπερ κληθῆναι αὐτοῦ μα-
θητὴς ἐπιποθεῖς· σὺ μάθε τι ἀπὸ τοῦ πα-
ροῦντος· μὴ πρὸς ἀνθρώπους· μὴ πρὸς ἀμέρι-
μνίας· μὴ πρὸς τρυφάς· μὴ πρὸς ἀλλό-
τι τῶν ἐπιγείων τερπνῶν τε· καὶ ἀπολαυστι-
κῶν· ἀλλὰ πρὸς ἀγῶνας πνευματικούς· πρὸς ἐγ-
κράτειαν σαρκός· πρὸς κάθαρσιν ψυχῆς·
πρὸς πτωχείαν ἀπελῆ· πρὸς πᾶν ἀ-
γαθόν· πρὸς πάντα τὰ θλιβερὰ τῆς χαρο-
ποιοῦ κατὰ θεὸν ζωῆς· καὶ γὰρ πεινάσαι ἔ-
χεις· καὶ διψῆσαι· καὶ γυμνητεῦσαι· καὶ ῥι-
φθῆναί τε καὶ χλευασθῆναι· ὀνειδισθῆναί τε

καὶ διωχθῆναι· καὶ πολλοῖς ἄλλοις περι-
χυθῆναι λυπηροῖς· οἷς ἡ κατὰ θεὸν ζωὴ κέχα-
ρακτηρίσται· καὶ ὅταν ταῦτα πάντα πάθῃς
χαῖρε φησίν· ὅτι πολὺς ὁ μισθός σου ἐν οὐρανοῖς
ὑπάρχει· χαρᾷ οὖν χαῖρε· καὶ ἀγαλλιάσθε ἀγαλλία-
σιν ὅτι σὲ ὁ μὲν ἐξελέξατο καὶ διεχώρισε κύριος
ὁ θεὸς ἀπὸ τῆς τῶν ἐν κόσμῳ ζωῆς· καὶ ἔθετο
σε ἐν προσώπῳ αὐτοῦ· ἐν τῇ παρατάξει τῆς
μοναδικῆς τάξεως· ἐν τῇ στρατιᾷ τῆς ἀγγε-
λοειδοῦς διαγωγῆς· ἐν τῷ ὕψει τῆς οὐρανο-
μιμήτου πολιτείας· αὐτῷ ἀγγελικῶς λατρεύειν·
αὐτῷ ὁλοκλήρως δουλεύειν· τὰ ἄνω φρονεῖν·
τὰ ἄνω ζητεῖν· ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα κατὰ
τὸν ἀπόστολον· ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει· ὢ τῆς και-
νῆς κλήσεως· ὢ τῆς δωρεᾶς τοῦ μυστηρίου·
δεύτερον βάπτισμα λαμβάνεις σήμερον ἀ-
δελφέ· τῇ περιουσίᾳ τῶν τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ
δωρεῶν· καὶ τῶν ἁμαρτιῶν σου καθαίρῃ· καὶ
υἱὸς φωτὸς γίνῃ· καὶ αὐτὸς χριστὸς ὁ θεὸς ἡμῶν
συγχαίρει μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ ἀγαλλόμενος ἐπὶ
τῇ σῇ μετανοίᾳ· θύων σοι τὸν μόσχον τὸν σιτευ-
τόν· ἀξίως λοιπὸν τῆς κλήσεως περιπα-
τήσον· ἀπαλλάγηθι τῆς τῶν ματαίων προσ-
παθείας· μίσησον τὴν πρὸς τὰ κάτω ἕλ-
κουσαν σε ἐπιθυμίαν· ὅλον ἑαυτὸν τὸν

θον· μὴ ζάσθαι πρὸς τὰ οὐμια· μὴ δὲ ἄλλως
στραφῇς εἰς τὰ ὀπίσω· ἵνα μὴ γένῃ στήλη
ἁλὸς ὡς ἡ γυνὴ τοῦ λώτ· ἢ ὥσπερ κύων ἐπὶ
τὸν ἴδιον ἔμετον ἐπιστρέφων· καὶ ἀληθὴς
ἐπὶ σὲ ὁ λόγος τοῦ κυρίου· ὅτι οὐδεὶς βαλὼν τὴν
χεῖρα ἐπ᾽ ἄροτρον καὶ στραφεὶς εἰς τὰ ὀπίσω·
εὔθετός ἐστιν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· καὶ γὰρ
Οὐκ ἔστι σοι μικρὸς ὁ κίνδυνος· ἐγκαλουμένῳ
μὲν παντὶ τῷ προειρημένῳ φυλάττειν· ἔ-
πειτα καταλιγωρῆσαι τῆς ἐπιμελείας· καὶ ἢ
πρὸς τὸν πρότερον ἐπαναδραμεῖν· ἢ
τοῦ πατρὸς χωρισθῆναι καὶ τῶν συνασκουμέ-
νων ἀδελφῶν· ἢ μένοντα καταφρονητι-
κῶς ζῆσαι τὰς ἡμέρας σου· ἐπεὶ μαρτυρ-
έξεις τὰς εὐθύνας παρὰ τὸ πρὶν ἐπὶ τοῦ
φοβεροῦ καὶ ἀπαραλογίστου βήματος τοῦ
Χριστοῦ· ὅσῳ καὶ πλείονος χάριτος ἀπολαύεις
ἄρτι· καὶ καλοῦσι κύριος ὡς τὰ λόγια μὴ ἐ-
ξαλειφθῇ· ἢ ἐξαμένῳ μὴ ἀποδοῦναι· μὴ δὲ
παλιμμονήσῃς· ὡς διὰ τοῦ προλαβόντος
χρόνου τῆς ἐνταῦθά σου διατριβῆς ἀρ-
κούντως ἠγωνίσω πρὸς τὰς ἀοράτους δυ-
νάμεις τοῦ ἐχθροῦ· ἀλλὰ γίνωσκε· ὅτι μᾶλλον
ἀπὸ τοῦ δεῦρο διαδέξονταί σε μείζονες
ἀγῶνες τῆς πρὸς αὐτὸν πάλης· ἰσχὺς δὲ

Κατὰ σοῦ οὐδαμῶς· περιπεφραγμένον σε
εὑρίσκοντες τῇ τε πρὸς τὸν ὁδηγοῦντά σε
κραταιᾷ πίστει καὶ ἀγάπῃ· καὶ τῇ πρὸς
πάσαν ὑποταγῇ κοινῇ καὶ ταπεινώσει εὐθύτητι·
Διὰ τοῦτο ἀπόστα ἀπὸ σοῦ· ἀνηκοΐαν· ἀντιλο-
γίαν· ὑπερηφανίαν· φθόνος· ἔρις· ζῆλος·
θυμός· κραυγή· γαστριμαργία· καταλαλία·
παρρησία· πορνικὴ φιλία· λαθροφαγία·
περπερεία· φιλονεικία· γογγυσμός· ψι-
θυρισμός· ἐπεὶ κτήσει ἰδιάζουσα οἰκειο-
πράγματος· τὰ γὰρ πάντα τῆς κακί-
ας ἐστί· δι᾽ ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς
τὰ τοιαῦτα πράσσοντας· καὶ ῥίζουσιν ἄρ-
χεσθαι ἐν αὐτοῖς ὅτι τῶν τυχὼν φθορέα· μᾶλλον
δὲ ἀντ᾽ αὐτῶν· κτῆσαι τὰ πρέποντα τοῖς ἁγίοις·
φιλαδελφίαν· ἡσυχίαν· ἐπιείκειαν· ἀγάπην· ἐγ-
κράτειαν· μελέτην τῶν θείων λογίων· ἀνά-
γνωσιν· τήρησιν καρδίας ἐκ ῥυπαρῶν
λογισμῶν· ἐργασίαν· τὴν κατὰ δύναμιν·
ἀκεραιότητα· ὑπομονὴν μέχρι θανάτου· ἐ-
φ᾽ ᾧ περὶ τὰς συνθήκας σου ἐπαναστῆθι·
πρῶτον καὶ τελευταῖον· ἐξαγγελίαν τῶν
τῆς καρδίας κρυπτῶν· καθὼς αἱ θεῖαι
ὑποθῆκαι· ἐβαπτίζοντο γάρ φησιν· ἐξο-
μολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν:-

ταῦτα πάντα οὕτως καθομολογῶ ἐπὶ ἐλ-
πίδι τῆς δυνάμεως τοῦ θ(εο)ῦ· καὶ ἐν ταύταις
ταῖς ὑποσχέσεσι διακαρτερήσειν σὺν τῇ ὅλη
μέχρι τέλους ζωῆς χάριτι Χ(ριστο)ῦ· εὐχ(ή):

Ὁ πανοικτίρμων θ(εὸ)ς καὶ πολυέλεος ὁ
τὰ ἄχραντα σπλάγχνα τῆς αὐτοῦ ἀνεξιχνι-
άστου ἀγαθότητος ἐπανοίγων παντὶ τῷ προ-
σερχομένῳ αὐτῷ ὡς θεῷ καὶ ἀγάπῃ θερμῇ· ὁ
ἄνθρωπον ὅτι ἐπιλήσεται γυμνῆται ἐκγονμαι αὐ-
τῆς ἡμετέρας ἐπιλησμαίσου· ὁ καὶ τὸν σὸν πό-
θον ἀγάπης καὶ τὴν πρόθεσίν σου ἐπικαλούμενον
τὴν παρ' ἑαυτοῦ δύναμιν πρὸς ἐκπλήρω-
σιν τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ· ἐπιμένοι καὶ ἐπαγγε-
λέσοιτο καὶ ὑποδράμοι· καὶ γένοιτό σοι τεῖ-
χος ὀχυρὸν ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ· πέτρα
ὑπομονῆς· παρακλήσεως ἀφορμή· εὐ-
θυμίας χορηγός· εὐψυχίας πορισμός· ἀν-
δρίας συμμαχομιτνής· κοιταζόμενος· συμμα-
μισούμενος· ἐγχύει καὶ μὴν καὶ εὐφραίνων
σου τὴν καρδίαν· τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγί-
ου αὐτοῦ πν(εύματο)ς· ἀξιώσει καὶ τῆς μερίδος
τῶν ἁγίων καὶ ὁσίων πρὸ ἡμῶν· ἀπ' αἰωνί-
ου εὐθυμίου· καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς· μεθ' ὧν καὶ
κληρονομήσεις· τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν·
ἐν Χ(ριστ)ῷ Ἰ(ησο)ῦ τῷ κ(υρί)ῳ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα καὶ ἡ βασι-

λεία καὶ ἡ δύναμις σὺν τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ
πν(εύματ)ι· νῦν· καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων·

ἑτέρα κατήχησις ἔχουσα οὕτως:-

Ὁ κ(ύριο)ς ἡμῶν καὶ θ(εὸ)ς Ἰ(ησοῦ)ς Χ(ριστὸ)ς· προσκαλούμενος
ἡμᾶς ἐπὶ τὴν τῆς σωτηρίας ὁδόν· λέγει· δεῦτε
πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πε-
φορτισμένοι· κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς·
ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς· καὶ μάθε-
τε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρᾶός εἰμι· καὶ ταπεινὸς
τῇ καρδίᾳ· καὶ εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς
ψυχαῖς ὑμῶν· ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστὸς καὶ
τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστι· κόπον λέγων
τὸν τῆς ἁμαρτίας· ὅταν γὰρ τοῦ κόπου τῆς
ἁμαρτίας ἀναπαυσάμενοι γενώμεθα· ἕως ἂν διομελι με-
μαι καταρτισθῶμεν τῆς σωτηρίας· τοῦ τελειώσαντος· τὸν κ(ύριο)ν
ἡμῶν καὶ θ(εὸ)ν Ἰ(ησοῦ)ν Χ(ριστό)ν· τοῦτο γὰρ αὐτὸς ὑποδεί-
κνυσιν ἡμᾶς· οἷον ὀκζάλης ἐκ τρικυμίας τῆς
τοῦ διαβόλου παίδων ἐλευθέρους μένοντας·
ἐπιτίθησι δὲ ἡμῖν τὸν ζυγὸν τῶν ἐντο-
λῶν αὐτοῦ τὸν χρηστὸν καὶ ἐλαφρόν· ὑ-
ποκαλλων ἡμᾶς τῇ πνευματικῇ ζευγλῃ τοῦ
θελήματος αὐτοῦ· καταδεσμῶν ἡμᾶς τῷ φό-
βῳ τῆς κρίσεως· ἵνα μὴ καὶ καταισκοπέ-
λων καὶ κρημνῶν τῆς ἁμαρτίας φερόμε-
θα· ἀλλὰ τὸν φόρτον παίδευσις πράξεως

τοῦ θελήματος αὐτοῦ στοιχησάμενοι· ἐλευθερί-
αν δὴ καὶ ὁ σύμπας τὸ ἀρχαῖον ἀξίωμα ἀπολαύ-
σωμεν· ἧς τὸ τέλος· βασιλείας οὐρανῶν κλη-
ρονομία· ἄφθαρτος καὶ ἀμάραντος τετη-
ρημένη ἐν οὐρανοῖς· ἀκολουθήσωμεν ἀγα-
θῷ δεσπότῃ· θέλοντι τὴν σωτηρίαν ἡμῶν· εἰς
τοῦτο γὰρ ἡμᾶς ἐποίησεν· θέμενος ἐν ἔρ-
γοις ἀγαθοῖς εἶναι ἐν αὐτοῖς περιπατήσαν-
τας· ποιήσωμεν τὸ θέλημα αὐτοῦ· τὸ ἀγα-
θὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον· θῶμεν τὸν φό-
βον αὐτοῦ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν· καταμονή-
σωμεν αὐτοῦ ἐν ἐπιεικείᾳ ἀπὸ ἡμῶν ἀγαθοί· ὅτι
συγκληρονόμους ἡμᾶς αὐτοῦ ἐποίησεν· ἐὰν
τηρήσωμεν αὐτοῦ τὰς ἐντολάς· χωρίσω-
μεν ἑαυτοὺς τοῦ ἀλλοτρίου· ἐπιγνῶμεν
τοῖς ἀγαθοῖς ἔργοις τὸν θεὸν ἡμῶν· μνησθῶ-
μεν τῶν πρὸς αὐτὸν συνθηκῶν ὧν συνεθέ-
μεθα μέλλοντες προσιέναι τῷ ἁγίῳ βα-
πτίσματι· ὑπεσχόμεθα γὰρ αὐτῷ ἀποτάξα-
σθαι τοῦ διαβόλου καὶ πάντων τῶν ἔργων
αὐτοῦ· καὶ δουλεύειν αὐτῷ μόνῳ τῷ ἀληθινῷ θεῷ
καὶ ποιεῖν πάντα τὰ προστάγματα αὐ-
τοῦ· γνῶμεν ὅτι αἱ φωναὶ ἡμῶν ἀναγρα-
πτοί εἰσιν· ἰδόντες ὅτι περὶ πάντων ἀπο-
κείσεται κρίσις καὶ ἀνταπόδοσις· καὶ ταῦτα ἀ-

παντὸς καὶ ἡμῖν ὅλου τοῦ ἀπαραιτήτου βή-
ματος· ὅταν πάντες γυμνοὶ καὶ τετραχηλισ-
μένοι παραστησόμεθα ἐνώπιον ἀγγέλων καὶ
ἀνθρώπων· ὡς ὁρατὸν μὲν οἱ δίκαιοι περὶ τῶν
ἁμαρτιῶν ἡμῶν· ὅταν ἀναβλέψωσιν ἡμῖν
τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας· κατηγορήσει ὁ ἀλλό-
τριος· ὅτι λόγῳ μὲν τῷ θεῷ συνεταξάμεθα,
ἔργῳ δὲ αὐτῷ δεδουλεύκαμεν· ὅτε οὐκέτι
πρεσβεῦσαι ὁ προσδεκτὸς ἁγίων ἢ δικαίων
δυσωπούντων ὑπὲρ ἡμῶν· ἀλλὰ πᾶς αὐ-
τὸς ἐκ τῆς ἑαυτοῦ θήσει ἐργασίας· ταύτης καὶ
ἀπολαύσει· καὶ εἰ μὲν τῷ δεσπότῃ ἐδούλευ-
σε· τῆς βασιλείας αὐτοῦ καταξιωθήσεται·
εἰ δὲ ταῖς τοῦ πονηροῦ παρεσύρη ἀπάταις·
τοῦ ἡτοιμασμένου ἐκείνοις σκότους· ἀδελφοί
ἕως ἔχομεν καιρόν· ἐργασώμεθα τὸ ἀγα-
θόν· καὶ μὴ ῥαθυμίᾳ ἑαυτοὺς παραδώσω-
μεν· μὴ πλούτῳ ἐπαρθῶμεν· μὴ τρυφῇ
ἑαυτοὺς καταμαλάξωμεν· μὴ δόξῃ θαρρήσω-
μεν· πάντα γὰρ τὰ πρόσκαιρα μάταια· ἀκού-
σωμεν τοῦ ἀποστόλου λέγοντος· ὅτι παρά-
γει τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου· πάντα οὐ-
δέν ἐστι, καὶ ὡς οὐδὲν λογισθήσονται· ταῦ-
τα εἰδότες ἀγαπητοί· τῆς ἀληθοῦς μετα-
νοίας ἐπιλαβώμεθα· καὶ προσδράμωμεν

ἐν ἐξομολογήσει. τῷ φιλανθρώπῳ σωτῆρι τῶν ψυ-
χῶν ἡμῶν. φιλόψυχος γάρ ἐστι καὶ ἀγαθός·
μὴ βουλόμενος τὸν θάνατον ἡμῶν τῶν ἁ-
μαρτωλῶν, ἀλλὰ τὴν ἐπιστροφὴν καὶ τὴν ζω-
ήν. καὶ οὐκ ἀποστρέφεται ἡμᾶς προσερχομέ-
νους αὐτῷ. οὐδὲ ὀνειδίζει τὰ πρότερα· ἀλ-
λὰ μᾶλλον προσδέχεται. καὶ ἀσμενίζει καὶ
περιπτύσσεται. καὶ τὸ πρότερον ἀξίωμα
αὐτοῖς δίδωσι. καὶ χαρὰν ἐπιτελεῖ ἐν οὐρανοῖς με-
τὰ τῶν ἁγίων ἀγγέλων αὐτοῦ. ἐπὶ τοῖς μετα-
νοοῦσι καὶ ἐπιστρέφουσι καρδίαν ἐπ' αὐτόν.
Ἰδοὺ οὖν καὶ αὐτὸς ἀδελφὲ προσέρχου αὐτῷ. καὶ
ἁγνείαν. καὶ σωφροσύνην. καὶ πᾶσαν ἐπιμέ-
λη δικαιοσύνην. κράτει μὴ στραφῇς εἰς τὰ
ὀπίσω. πᾶς γὰρ ὁ ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα ἐπ' ἄρο-
τρον καὶ στραφεὶς εἰς τὰ ὀπίσω. οὐκ ἔστιν εὔ-
θετος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. τοῦτο οὖν
γίνωσκε. ὅτι εἰς κόπον καὶ θλίψιν ἐκλή-
θης. ἀλλ' εἰς ἄνεσιν. καὶ γὰρ καὶ πεινᾶσαι ἔχεις
καὶ διψῆσαι. καὶ γυμνητεῦσαι. καὶ χαμαικοιτῆ-
σαι. καὶ ὑβρισθῆναι. καὶ θλιβῆναι. καὶ διωχθῆ-
ναι. καὶ πάντα ταῦτα θλιβερὰ ἔχεις παθεῖν·
ἐὰν δὲ ὑπομένῃς διὰ τὸν θεόν, θάρσει ὅτι
πρὸς ὀλίγον ὁ κάματος. καὶ εἰς αἰῶνας αἰώνων
ἡ ἀνάπαυσις καὶ ἡ δόξα. κτῆσαι μὲν τα-

πεινοφροσύνην καὶ ὑπακοήν. καὶ γὰρ ὁ κύριος
καὶ θεὸς διὰ τῆς ταπεινοφροσύνης κατέβα-
λε τὸν ὑπερήφανον διάβολον. ὑπήκου-
σε δὲ. ταπεινώσας ἑαυτὸν μέχρι θανά-
του· θανάτου δὲ σταυροῦ. ἀνάλαβε μὲν πρὸς
πάντας ἀγάπην ἥτις ἐστὶ κεφάλαιον νόμου
καὶ προφητῶν. περὶ ταύτης γὰρ ὁ κύριος λέγει·
ὅτι ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ
μαθηταί ἐστε. ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλή-
λοις. ἐν φόβῳ θεοῦ. μισήσωμεν τὸν κόσμον
καὶ τὰ ἐν αὐτῷ. ἀποστραφῶμεν πᾶσαν ἡδο-
νὴν καὶ πᾶσαν σαρκικὴν ἐπιθυμίαν. ἀγα-
πήσωμεν τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ. πρὸς
τὸ δύνασθαι ἡμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθο-
δείας τοῦ διαβόλου. μὴ ὑπνώσωμεν. γρηγορήσω-
μεν. ὅτι ἡ ὥρα οὐκ οἴδαμεν. ὁ κύριος ἡμῶν ἔρ-
χεται. ἑτοιμάσωμεν ἑαυτοὺς ὡς αἱ φρόνι-
μοι παρθένοι. ὅπως συνεισέλθωμεν αὐ-
τῷ. μὴ ἀμελήσωμεν. ἵνα μὴ ἔξω μείνω-
μεν, ὡς αἱ μωραὶ παρθένοι κρούουσαι καὶ
λέγουσαι· κύριε κύριε ἄνοιξον ἡμῖν. καὶ ἀκούσωμεν·
οὐκ οἶδα ὑμᾶς. πᾶσαν τὴν μέριμναν ἡμῶν
ἐπὶ τὸν θεὸν ἐπιρρίψωμεν. ὅτι αὐτῷ μέλει πε-
ρὶ ἡμῶν. ὅπως λυτρώσηται ἡμᾶς ἐκ πασῶν
παγίδων τοῦ ἐχθροῦ. καὶ σώσῃ ὑμᾶς εἰς τὴν

βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον· πρεσβείαις
τῆς ἁγίας θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας·
καὶ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ. νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς:
Καὶ γραφεὶς ὁ ἱερεὺς σφραγίζει ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
τοῦ λαμβάνοντος τὸ σχῆμα τρίτον. μετὰ
δὲ τὸ κατασφραγίσαι αὐτὸν. προσεπιπει
ὁ κατηχούμενος ἕως τῆς συμπληρώσεως τῆς
ἐντῆς κεφαλοκλισίας· καὶ γραφεὶς ὁ ἱερεὺς κα
τὰ ἀνατολάς· τοῦ διακόνου λέγοντος τοῦ
κυρίου δεηθῶμεν. ἐπεύχεται ἀντοῦ εἰς ἐπήκοον τάδε:
Ὁ ὢν δέσποτα παντοκράτωρ ὕψιστε βασιλεῦ
τῆς δόξης. ὁ μετὰ τοῦ ζῶντος καὶ ἐνυπο
στάτου λόγου σου καὶ τοῦ παρὰ σοῦ ἐκπο
ρευομένου πνεύματος τῆς ἀληθείας σου· ὁ κύριε
ὑπὸ πάσης κτίσεως ὁρατῆς τε καὶ ἀορά
του· ὁ θεὸς ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερουβὶμ
καὶ τὴν τρισαγίαν φωνὴν ὑπὸ τῶν σερα
φὶμ ἀνυμνούμενος ἀκαταπαύστως. ὁ
παρεστήκασι χιλιάδες καὶ μύριαι μυριά
δες ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων στρατιαί·
σὺ εἶ τὸ φῶς τὸ φωτίζον πάντα ἄνθρωπον ἐρχό
μενον εἰς τὸν κόσμον· δυσωπούμενος ὑπὸ
τῆς ἁγίας θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ
πάσης ἐπουρανίου σου ἐκκλησίας τῶν πρω
τοτόκων σου ἱλάσθητι. ἐπίβλεψον ἱλέῳ ὄμμασι

ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τοῦ δούλου σου τοῦδε·
ὅστις ἀπεθέτο καὶ καθωμολόγησεν ἐνώ
πιον πολλῶν [illegible] μαρτύρων· σὺν αὐτὸν τῷ δω
ρηθέντι αὐτῷ ἐκ προγόνων χαρίσματι τῆς
ἱεροθεσίας καὶ τῆς βασιλείας σου διὰ τοῦ
ἁγίου βαπτίσματος. τὸν νομαδικὸν τοῦτον καὶ
ἀγγελοειδῆ ἐπάγγελμα ἀκαταίσχυντον
θεμέλιον μένον ἐπὶ τὴν ἀκρότομον καὶ πί
κην πέτραν τῆς πίστεως. ἐνδυνάμω
σον αὐτὸν ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος σου. καὶ ἐνδύ
σον αὐτὸν τὴν πανο[illegible]πλίαν τοῦ ἁγίου
σου πνεύματος. ὅτι οὐκ ἔ[illegible]στιν αὐτῷ ἡ πάλη
πρὸς αἷμα καὶ σάρ[illegible]κα· ἀλλὰ πρὸς τὰς
ἀρχάς· πρὸς τὰς ἐξουσίας· πρὸς τοὺς κοσ
μοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου·
πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας. περίζω
σον τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ δυνάμει [illegible] ἀληθείας· καὶ
ἔνδυσον αὐτὸν θώρακα [illegible] δικαιοσύνης
καὶ ἀγαλλιάσεως· καὶ ὑπό[illegible]δησον τοὺς πό
δας αὐτοῦ ἐν ἑτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰ
ρήνης· σοφίσον αὐτὸν ἀν[illegible] ἀναλαβεῖν τὸν θυρε
ὸν τῆς πίστεως· ἐν ᾧ δυνήσεται πάντα τὰ
βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα
σβέσαι· καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέ
ξασθαι· καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος· ὅ ἐστι ῥῆμα

σου· ἀντιχαρασσομένοις τοῖς ἀλαλήτοις
τῆς καρδίας αὐτοῦ στεναγμοῖς· συναρίθμη-
σον αὐτὸν τοῖς ἐκλεκτοῖς σου· ἵνα γένηται
σκεῦος ἐκλογῆς σου· υἱὸς καὶ κληρονόμος
τῆς βασιλείας σου· υἱὸς φωτὸς καὶ ἡμέ-
ρας· σοφία, δικαιοσύνη· ἁγιασμὸς καὶ ἀ-
πολύτρωσις· κατασκεύασον αὐτὸν ὄργα-
νον ἐναρμόνιον· ψαλτήριον τοῦ πνεύματος τοῦ
ἁγίου σου πνεύματος· ὅπως ἐνταῦθα μὲν κατὰ προ-
κοπὴν ἀποσκευασάμενος τὸν παλαιὸν ἄν-
θρωπον· τὸν φθειρόμε- … -νον κατὰ τὴν φιλή-
δονον ἀπάτην τοῦ … πολυμόρφου ὄ-
φεως· ἐνδύσηται … τὸν νέον ἀδὰμ τὸν
κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν ὁσιότητι καὶ δικαι-
οσύνῃ σου· στερέωσον αὐτὸν πάντοτε τῷ
στίγματι καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι
αὐτοῦ βαστάζειν· δι' οὗ αὐτῷ κόσμος ἐσταύ-
ρωται· καὶ αὐτὸς τῷ κόσμῳ· μόρφωσον ἐν
αὐτῷ ἀρετὴν ἀληθινὴν ἀγάπην· καὶ μὴ ἀρεσκεί-
αν ἀνθρώπων ἢ αὐτάρεσκίαν· ἐν τῇ ὑπομονῇ
τὴν εὐσέβειαν· ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν
φιλαδελφίαν καὶ τὴν κοινωνίαν· χαρί-
τωσον αὐτόν· ἀγρυπνοῦντα· ἐργαζόμε-
νον· καθεύδοντα· ἀναπαυόμενον· ἐν ψαλ-
μοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἀδιαλεί-

κῶς ἐνμοπτρὶ ζωθαισε ἐν καθαρᾷ καρδί-
ᾳ· καὶ προσκυνεῖν σε τὸν μόνον ζῶντα
καὶ ἀληθινὸν θεόν· εἰς χαρὰν αὐτοῦ ἀνεκλά-
λητον· ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ τὸ κρά-
τος καὶ ἡ ἐξουσία· καὶ σοὶ πρέπει πᾶσα δόξα,
τιμὴ καὶ προσκύνησις· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ·
καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν· καὶ ἀεί· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:
ὁ λαός, ἀμήν· ὁ ἱερεύς, εἰρήνη πᾶσι· ὁ λαός,
καὶ τῷ πνεύματί σου· ὁ διάκονος, τὰς κεφαλάς· ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται:
Ἀνε κύριε τῶν δυνάμεων· ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ· εὐλόγησον τὸν δοῦλόν σου τόνδε· ὃν
προσεκαλέσατο ἡ δεξιά σου εἰς τὸν πνευματικόν
σου νυμφῶνα· καὶ καταξίωσον αὐτὸν γενέσθαι
σου ὅσιον δοῦλον· σόφισον αὐτὸν καὶ ἐπιχορήγησον
αὐτῷ τὴν παρὰ τοῦ ἁγίου καὶ ζωοποιοῦ σου πνεύματος
χάριν καὶ σύνεσιν· ἐνίσχυσον αὐτὸν εἰς τὸν
κατὰ τοῦ ἀοράτου ἐχθροῦ πόλεμον· τὰς
ἐκ τῆς σαρκὸς ἐπαναστάσεις· τῇ κραταιᾷ
σου δυνάμει καὶ χειρί· δὸς αὐτῷ ἐν ἀρε-
τῇ ζῆν σοι εἰς αἴνεσιν καὶ δοξολογίαν ἀδια-
λείπτως· εἰς ὕμνους ἐν καιροῖς· εἰς εὐχὰς
εὐπροσδέκτους· εἰς βουλὴν ὀρθήν· εἰς
καρδίαν ταπεινήν· εἰς πρᾶξιν ζωῆς καὶ
πραότητος καὶ ἀληθείας· καὶ διαιρετῆ-
σαι αὐτὸν καταξίωσον· ἐν πραότητι· ἐν

ἀγάπῃ· ἐν ταπεινότητι· ἐν ὑπομονῇ· ἐν ἀν-
δρίᾳ· καὶ προσφέρειν σοι ὕμνους καὶ δοξο-
λογίας καὶ εὐχάς· εἰς ὀσμὴν εὐωδίας· τελει-
ώσας αὐτοῦ τὴν ζωὴν ἐν ὁσιότητι καὶ δι-
καιοσύνῃ· ἵνα ἄσπιλον καὶ ἀκηλι-
δωτον τὴν στολὴν ἐνδυσάμενος· ὅπως καται-
ξιωθῇ τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας· χάρι-
τι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονο-
γενοῦς σου υἱοῦ· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν
τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου πνεύ-
ματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:
Εἶτα ἐγείρει αὐτόν· καὶ κρατήσας τῆς δεξιᾶς
αὐτοῦ χειρός, εἰσφέρει ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ· καὶ ποι-
εῖ μετάνοιαν· καὶ ἀνιστάμενος ἀσπάζεται τὸ ἅγι-
ον εὐαγγέλιον· καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ κατη-
χητὴς λέγει πρὸς αὐτόν:
Ἰδοὺ ὁ Χριστὸς ἀοράτως ἐνταῦθα πάρεστι· γίνωσκε
ὅτι οὐδεὶς σε ἀναγκάζει ἐλθεῖν ἐπὶ τούτῳ
τῷ σχήματι· γίνωσκε ὅτι οὐκ προθέσει
ἐθελοντὴς εἰς τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα τοῦτο:
Καὶ ὅταν συντάξηται· λέγει πρὸς αὐτὸν πάλιν ὁ ἱερεύς·
Λάβε τὸ ψαλίδιον καὶ ἐπίδος μοι αὐτό:
Καὶ ἐπιδιδόντος αὐτοῦ τὸ ψαλίδιον λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ ἱερεύς·
Ἰδοὺ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Χριστοῦ λαμβάνεις αὐτό· ὅρα
τίνι προσέρχῃ· τίνι συντάσσῃ· καὶ τίνι

ἀποτάσσῃ :- Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἐκ τῶν χει-
ρῶν αὐτοῦ τὸ ψαλίδιον. λέγει οὕτως:
Εὐλογητὸς ὁ θεός· ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σω-
θῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν· ὁ ὢν
εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν:
Καὶ κουρεύει αὐτὸν σταυροειδῶς· λέγων οὕτως:
Ὁ ἀδελφὸς ὁ δεῖνα κείρει τὴν κόμην τῆς κε-
φαλῆς αὐτοῦ· εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ
τοῦ ἁγίου πνεύματος· εἴπωμεν πάντες ὑπὲρ αὐτοῦ· κύριε ἐλέησον:
Καὶ εὐθέως παραλαμβάνουσιν αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ
εἰς τὸ διακονικὸν καὶ κουρεύουσι λέγοντες τὸν
ἄμωμον· τοῦ δὲ ἱερέως ποιοῦντος τὴν εὐχὴν τοῦ τρι-
σαγίου· λέγει ὁ διάκονος συναπτὴν τοιαύτην·
Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ σωτηρίας·
Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος: Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου·
Ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ δεῖνος καὶ τῆς παρὰ τοῦ
κυρίου σκέπης καὶ βοηθείας αὐτοῦ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν:
Ὑπὲρ τοῦ ἀμέμπτως καὶ ἀκατακρίτως καὶ ἀνεμπο-
δίστως τὸν σκοπὸν τοῦ μοναχικοῦ σχήματος
διανύσαι αὐτόν· τοῦ κυρίου δεηθῶμεν :-
Ὑπὲρ τοῦ φωτισθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν ἐγκρα-
τείᾳ καὶ ἀσκήσει καὶ τελείῳ φόβῳ θεοῦ· τοῦ κυρίου δεηθῶμεν:
Ὑπὲρ τοῦ ἀπαλλαγῆναι αὐτὸν πάσης κοσμικῆς
ἐπιθυμίας καὶ τῶν κατὰ σάρκα συγγενῶν αὐτοῦ.
τοῦ κυρίου δεηθῶμεν :-

ὑπ(ὲρ) ἀφέσεως ἁμαρτιῶν (καὶ) συγχωρήσεως τῶν
πλημμελημάτων αὐτοῦ· (καὶ) τοῦ γενέσθαι αὐτὸν
ὑψηλότερον τῶν τοῦ κόσμου φρονημάτων (κτλ)
ὑπ(ὲρ) τοῦ διάγειν αὐτὸν ἐν πάσῃ εὐλαβείᾳ (καὶ) σε-
μνότητι· (καὶ) πλείω φόβῳ θ(εο)ῦ· τοῦ κ(υρίο)υ δε(ηθῶμεν).
ὑπ(ὲρ) τοῦ ἀποθέσθαι αὐτὸν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον·
(καὶ) ἐνδύσασθαι τὸν νέον τὸν κατ' εἰκόνα θ(εο)ῦ κτι-
σθέντα· τοῦ κ(υρίο)υ δε(ηθῶμεν).
ἐκφώ(νησις) ὑπ(ὲρ) τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς· Ἀντιλαβοῦ· τῆς παναγίας ἀχράντου·
Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ θ(εὸ)ς ἡμῶν· (καὶ) σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ π(ατ)ρὶ
καὶ τῷ υἱῷ· (καὶ) τῷ ἁγίῳ πν(εύματ)ι· νῦν· (καὶ) ἀεὶ· (καὶ) εἰς τοὺς αἰῶ(νας).
Εἶτα τὸ τρισάγιον· (καὶ) εὐθὺς· προκείμενον ἦχ(ος) γ'·
Κ(ύριο)ς φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου τίνα φοβηθήσομαι:
Κ(ύριο)ς ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου ἀπὸ τίνος δειλιάσω:
+ ὁ ἀπόσ(τολος)· πρ(ὸς) κολασσαεῖς ἐπιστ(ολῆς) παύλου τὸ ἀν(άγνωσμα)·
Ἀδελφοί· ἐνδύσασθε ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θ(εο)ῦ
ἅγιοι καὶ ἠγαπημένοι· σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ·
χρηστότητα· ταπεινοφροσύνην· πραότη-
τα· μακροθυμίαν· ἀνεχόμενοι ἀλλήλων·
καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς· ἐάν τις πρός τι-
να ἔχῃ μομφήν· καθὼς καὶ ὁ χ(ριστὸ)ς ἐχαρίσατο
ὑμῖν· οὕτως καὶ ὑμεῖς· ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις·
τὴν ἀγάπην ἥτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειό-
τητος· καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θ(εο)ῦ· βραβευέτω ἐν
ταῖς καρδίαις ὑμῶν· εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε

ἐν ἑνὶ σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε· ὁ
λόγος τοῦ χ(ριστο)ῦ· ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως
ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες
ἑαυτοὺς· ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις· καὶ ᾠδαῖς
πν(ευματ)ικαῖς· ᾄδοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κ(υρί)ῳ:
ἀλληλ(ούϊα) ἦχ(ος) πλ(άγιος) δ' οὗτος ὁ πτωχὸς ἐκέκραξε καὶ ὁ
κ(ύριο)ς εἰσήκουσεν αὐτοῦ: εὐαγγέλιον:
∴ ἐκ τοῦ κατὰ ματθαῖον:
Εἶπεν ὁ κ(ύριο)ς· ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ
οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυ-
γατέρα ὑπὲρ ἐμὲ· οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὃς
οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ (καὶ) ἀκολουθεῖ
ὀπίσω μου· οὐκ ἔστι μου ἄξιος· ὁ εὑρὼν τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ ἀπολέσας
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐ-
τήν· ὁ δεχόμενος ὑμᾶς· ἐμὲ δέχεται (καὶ) ὁ ἐ-
μὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά
με· ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα
προφήτου· μισθὸν προφήτου λήψεται
καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου·
μισθὸν δικαίου λήψεται· καὶ ὃς ἐὰν ποτί-
σῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυ-
χροῦ μόνον· εἰς ὄνομα μαθητοῦ· ἀμὴν
λέγω ὑμῖν· οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ:
Καὶ μετὰ τὸ ῥηθῆναι τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον φέρουσι

τὸν ἀποκαρθέντα οἱ ἀδελφοὶ μέσον τῆς βα-
σιλικῆς πύλης φοροῦντα κολόβιον καὶ ἅ-
ποντα κηρόν· καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ
εὐαγγελίου ἄρχεται τὸ α' ἀντίφωνον καὶ ἅπτουσιν οἱ
παρόντες κηρούς· ἕως οὗ ὅλας πᾶς ὁ γέννητ..
∴ ἀντίφωνον α' ἦχος ...

Ἠνοίχθη σοι ἡ θύρα τῆς μετανοίας· δράμωμεν
προθύμως· Χριστὸς ἡμᾶς κέκληκεν· λάβωμεν
παρρησίαν μόνον τὴν κτησώμεθα ἀρετάς·
καὶ τρέψωμεν τὰς ἁμαρτίας δυνάμεως· καὶ εὑ-
ρήσομεν ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν:
Προσέχετε λαός μου τὸν νόμον μου· κλίνατε τὸ οὖς·
ὁ ζυγός μου χρηστός ἐστι· καὶ τὸ φορτίον μου ἐ-
λαφρόν· ἄρατε αὐτὸν ἐπ' ὤμων· καὶ ἀναδέξασθε ...
ἀπόδομεν· καὶ εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν:
Ἡ μαρτυρία ἡ ἀσέβεια ὁ θρόνος τῆς δικαιοσύν-
ης ... λέγεται ὁ β' ἀντίφωνον ἔρχεται εἰς τὴν σωλέαν
∴ ἀντίφωνον β' ἦχος γ' ∴

Εὐαγγελικῆς φωνῆς ἀκούσας· προστάγμα-
τι πεπληρωκὼς· κατὰ μικρὸν πᾶσαν ...
αν· καὶ τὸν τρόπον ... μονάζοντος· ἀσκητι-
κῶν ἐθῶν· ἀνδρείως πορεύθητι εἰς ... τοῦ
κυρίου· καὶ τὸ σχῆμα ... συνοδοιπόρος Χριστὸς κατα-
κοσμήσει σε· ὁ παράγων ... καὶ τὸ πλούσιον
ἔλεος:-

Ἰδοὺ δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνὸν ἀλλ' ἢ τὸ κατοι-
κεῖν ... τοῖς ὑπομένουσιν αὐτόν· ψυχὴ ζη-
τοῦσα αὐτόν· ἀγαθὸν ἀνδρὶ ὅταν ἄρῃ
ζυγὸν ἐκ νεότητος αὐτοῦ· ...
τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ...:- ... ν'
... ἐρχόμενον· λέγεται ὁ γ' ἀντίφωνον· ἔρχεται πλη-
σίον τῶν ἁγίων θυρίων: ἀντίφωνον γ' ἦχος ...
Ἀκολουθήσωμεν ἀδελφοί· ἀγαθῷ δεσπό-
τῃ· φύγωμεν τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας· φύ-
γωμεν· ... κόσμον καὶ κοσμοκράτορα·
γενώμεθα καθαροὶ τοῦ ποιήσαντος ἡμᾶς·
τιμήσωμεν τὴν ... ἀκολουθῶμεν τὴν
σιν· μεταθώμεθα τὴν ζωήν· τί ποιοῦμεν ἡμῖν
... τί τοῖς
ἑαυτοῖς ... ἐκ ...
ὀρωμένοις ... κατὰ τὸ
... Χριστοῦ· κατὰ τὸ
... χάρισμα· ἵνα πᾶσι ... τῆς ἀ-
ρετῆς· τὰς ... κληρονομήσωμεν:
Ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ ὕψους· ἐξελοῦ με
καὶ ῥῦσαί με ἐξ ὑδάτων πολλῶν· ἐκ χειρὸς υἱῶν ἀλλοτρί-
Καὶ τοῦτον λέγομεν· κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτοῦ
ὁ ἱερεὺς εἰσάγει αὐτὸν εἰς τὸ βῆμα· καὶ λέγει πρὸς ...
Ὁ ... τὰς χεῖρας ὑφαπλώσας
... πρὸς ... τὴν ἀμπελόπολιν· οὗτος

τοῖς κρούουσιν ἀνοίγεται τὸν νυμφῶνα· οὕτως
τοῖς ζητοῦσιν εὑρίσκεται θεὸν· διὸ προθύ-
μως· συμφώνως πάντες· προσέλθωμεν
ἀξίως· γάμος γάρ ἐστιν· οὐ νυμφὼν ἀχειρο-
ποίητος· οὗ ἡ στολὴ οὐρανοϋφάντος· ὄν-
τως ὡραῖος κάλλει· αὐτὸς ἐστὶ· προσέλθωμεν·
καὶ λαμβάνωμεν ἄφεσιν τῶν πταισμάτων· καὶ
τὸ μέγα ἔλεος ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν: Δό[ξα]

Χαίροις παρ' ἡμῶν ἁγία θεοτόκε παρθένε· τὸ σε-
πτὸν κειμήλιον ἁπάσης τῆς οἰκουμένης·
ἡ λαμπὰς ἡ ἄσβεστος· τὸ χωρίον τοῦ ἀχωρή-
του· ὁ ναὸς ὁ ἀκατάλυτος· χαίροις ἐξ ἧς ἀμ-
νὸς ἐτέχθη· ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου:

Εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς τὸ βῆμα· ἐνδύει αὐ-
τὸν ὁ ἀνάδοχος· λέγοντος τοῦ ἱερέως ταῦτα·

ἱμάτ[ιον] Ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα· ἐνδύεται χιτῶνα δι-
καιοσύνης· καὶ ἀγαλλιάσεως τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγε-
λικοῦ σχήματος· εἰς ὄνομα τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ
υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· εἴπωμεν πάντες ὑπὲρ αὐτοῦ κύριε ἐλέησον:–

κουκούλλι[ον] Ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα· ἐνδύεται τὸ κουκούλλι-
ον τῆς ἀκακίας· εἰς περικεφαλαίαν ἐλπίδος
σωτηρίας· εἰς ὄνομα τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ
τοῦ ἁγίου πνεύματος· εἴπωμεν πάντες ὑπὲρ αὐτοῦ κύριε ἐλέησον:–

ἀνάλα[βος] Ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα· λαμβάνει τὸν ἀνάλα-
βον εἰς ὄνομα τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος· ἀναλαμβάνων τὸν σταυρὸν ἐπὶ τῶν ὤμων
καὶ ἀκολουθῶν τῷ δεσπότῃ χριστῷ· εἴπωμεν πάντες ὑπὲρ αὐτοῦ κύριε ἐλ[έησον]:

Ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα· λαμβάνει τὸ παλλίον τὸ παλλίο[ν]
μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος· εἰς στολὴν ἀ-
φθαρσίας καὶ σεμνότητος· εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· εἴπωμεν πάντες ὑπὲρ αὐτοῦ κύριε ἐλ[έησον]:

Ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα· περιζώννυται τὴν ὀ- λῶρος
σφὺν αὐτοῦ δύναμιν ἀληθείας εἰς ὄνομα τοῦ
πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· εἴπωμεν πάντες ὑπὲρ αὐ[τοῦ]:

Ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα· ὑποδύεται τὰ σανδάλια σανδάλι[α]
τῆς ἑτοιμασίας τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης· εἰς
ὄνομα τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος·
εἴπωμεν ἐκτενῶς ὑπὲρ αὐτοῦ κύριε ἐλέ[ησον]:–

Ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα· λαμβάνει τὸ μοναδικὸν
σχῆμα· εἰς ὄνομα τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ
τοῦ ἁγίου πνεύματος· εἴπωμεν ἐκτενῶς ὑπὲρ αὐτοῦ κύριε ἐλέ[ησον]:

Ἐνδυομένου δὲ αὐτοῦ ψάλλεται τροπάριον ἦχος πλ. δ´:–

✠ Ἠνοίκται ἡ θύρα τῆς μετανοίας:–

Ἐνδύσασθε τὸν χιτῶνα τῆς σωτηρίας· ζώσασθε τὴν
ζώνην τῆς σωφροσύνης· δέξασθε τὸ σημεῖον
τοῦ σταυροῦ· τοὺς πόδας τοῖς μὲν τοῖς ὁπλίσασθε
τῆς ἑτοιμασίας τοῖς ὅπλοις· καὶ εὑρήσετε ἀ-
νάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν:– στί[χος] α´

Αὕτη ἡ πύλη τοῦ κυρίου δίκαιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ·

Ἀγαλλιᾶσθε τῷ θεῷ τῷ βοηθῷ ἡμῶν: στί[χος] β´:

Εἰσέλθετε ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει·
Εἰσέλθετε εἰς τὰς πύλας αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει·
Ἔχομεν τέως σε θεὲ ἐλπίδα καὶ προστασίαν· ἐκ ἐχθρῶν·
Καὶ μετὰ τὸ ἀμφιάσαι θῆναι αὐτὸν λέγει ὁ διάκονος τοῦ κυρίου
δεηθῶμεν· καὶ κλίνοντος αὐτοῦ τὸν αὐχένα· καὶ τοῦ ἱερέ-
ως ποιοῦντος τὰς ὑποτεταγμένας εὐχάς.

ψάλλεται τροπάριον ἦχος πλ. β΄ :-

Ἀγαλλιάσθω ἡ ψυχή μου ἐπὶ τῷ κυρίῳ· ἐνέδυσεν γάρ
με ἱμάτιον σωτηρίου· καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης· ὡς
νυμφίῳ περιέθηκέν μοι μίτραν· καὶ ὡς νύμ-
φην κατεκόσμησέν με κόσμῳ: στίχος α΄
Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ κυρίῳ· ἀλαλάξωμεν τῷ:
Αὕτη ἡ ἡμέρα ἣν ἐποίησεν ὁ κύριος ἀγαλλιασώμεθα· καὶ εὐφρανθῶμεν
Ἀγαλλιάσθωσαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ: δεηθῶμεν καὶ ἡ
Ὁμογενὲς ὁμοούσιε τῷ πατρί σου καὶ τῷ πνεύματι:

ἄλλη εὐχὴ ἣν ποιεῖ ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν αὐτήν·

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ πιστὸς ἐν ταῖς ἐπαγγελίαις σου
καὶ ἀμεταμέλητος ἐν τοῖς χαρίσμασί σου καὶ
ἄφθαστος ἐν τῇ φιλανθρωπίᾳ σου· ὁ καλέσας τὸ πλά-
σμα σου κλήσει ἁγίᾳ· καὶ ἀγαγὼν τὸν δοῦλόν σου
τόνδε εἰς τὴν πνευματικήν σου ζωήν· δὸς αὐτῷ ἀξίως
τῷ ἐπαγγέλματι πολιτείαν ἐνάρετον καὶ ἀκατά-
γνωστον· ἵνα ἐν ἁγιασμῷ πολιτευσάμενος·
ἄμωμον διατηρήσῃ ὅπερ τῇ δυνάμει σου ἐνε-
δύσατο σχῆμα· τὸν μὲν χιτῶνα τῆς δικαιοσύνης

ἀντεχόμενος· τῇ δὲ ζώνῃ τὴν νέκρωσιν τοῦ
σώματος. καὶ τὴν σωφροσύνην ἐν ἑαυτῷ περι-
φέρων· τῷ δὲ κουκουλίῳ τὴν ταπεινοφροσύ-
νην περικεφαλαίαν σωτηρίου περιθέμενος· τῷ
δὲ ἀναλάβῳ τῷ σταυρῷ τῇ πίστει κατακοσμούμε-
νος· τῷ δὲ περιβολαίῳ στολὴν ἀφθαρσίας
θωρακιζόμενος· τοῖς δὲ σανδαλίοις ἵνα ἐπι-
βαίνῃ τῇ ὁδῷ τῆς σωτηρίας τῆς εἰρήνης· ὅπως γένη-
ται φοβερὸς τοῖς ἐναντίοις· ἀνάλωτος τοῖς
πολεμίοις· πάσης ἡδονῆς καὶ αἰσχρᾶς ἐπι-
θυμίας ἀλλότριος· ἐπαινὸν παιδευόμενος·
ἐγκράτειαν μετερχόμενος· τῷ τῆς ἀσκήσεως στοι-
χοῦν κανόνι· ἵνα ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς
πνευματικαῖς· γεραίρῃ τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρε-
πὲς ὄνομά σου· τοῖς ἴχνεσι κατακολουθῶν
τοῦ μεγάλου προφήτου Ἠλιοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου Ἰω-
άννου τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ· ἵνα φθά-
σας τὸ μέτρον τῆς τελειότητος· τὸν δρόμον τελέ-
σῃ· τὴν πίστιν τηρήσῃ· καὶ ἐνδύσηται τὴν τῶν
ἁγίων στολὴν ἀφθαρσίαν· καὶ συναριθμηθῇ τῇ
ἁγίᾳ σου ποίμνῃ· καὶ τύχῃ τῆς ἐκ δεξιῶν σου
παραστάσεως· καὶ ἀκούσῃ τῆς μακαρίας σου
ἐκείνης φωνῆς· δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός
μου κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν
βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· ὅτι ἡμᾶς

κληρονόμους γενέσθαι ἀξίωσον ὁ θεὸς τῆς ἀ-
γαθότητι· ὅτι θεὸς ἐλέους οἰκτιρμῶν καὶ
φιλανθρωπίας ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμ-
πομεν τῷ πατρὶ· καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν:
Ὁ λαός. Ἀμήν. Ὁ ἱερεύς. Εἰρήνη πᾶσι. Καὶ τοῦ δι-
ακόνου λέγοντος τὰς κεφαλὰς, ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται:
Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ ἀγαγὼν τὸν δοῦλόν σου τὸν δεῖνα
εἰς τὴν πνευματικήν σου αὐλήν· καὶ συγκαταρίθμη-
σον αὐτὸν εἰς τὸ λογικόν σου ποίμνιον· καθαί-
ρων αὐτοῦ τὸ φρόνημα ἀπὸ σαρκικῶν ἐπιθυ-
μιῶν· καὶ τῆς κενῆς ἀπάτης τοῦ αἰῶνος· συντήρησον δὲ
αὐτὸν ἀεὶ ἀγάπῃ πόθῳ μὴ κινούμενον ἀπὸ τῶν ἀποκει-
μένων ἀγαθῶν τοῖς ἀγαπῶσί σε· καὶ σταυρώσασιν
ἑαυτοὺς τῷ κόσμῳ· διὰ τὴν βασιλείαν σου· σὺ γὰρ
εἶ ὁ ποιμὴν καὶ ἐπίσκοπος τῶν ψυχῶν ἡμῶν·
καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πατρὶ· καὶ
τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν· καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:
Καὶ μετὰ τὸ τελειῶσαι αὐτὸν, ἐπαίρει ὁ διάκονος
τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον καὶ ἵσταται ἔξω τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ προσ-
κυνεῖ πρῶτος ὁ λαβὼν τὸ σχῆμα· καὶ ἵσταται πλη-
σίον τοῦ διακόνου κατέχοντος τὸ εὐαγγέλιον· καὶ λοιπὸν
διέρχονται πάντες οἱ ἀδελφοὶ προσκυνοῦν-
τες τὸ εὐαγγέλιον καὶ εἶθ' οὕτως ἀσπάζονται αὐ-
τόν· ἐν δὲ τῷ ἀσπασμῷ ψάλλεται τροπάριον ἦχος α'
Ἐπιγνῶμεν ἀδελφοὶ τοῦ μυστηρίου τὴν δύ-

ναμιν· τὸν γὰρ ἐκ τῆς ἁμαρτίας πρὸς τὴν
πατρικὴν ἑστίαν ἀναδραμόντα ἄσωτον υἱόν·
ὁ πανάγαθος πατὴρ προϋπαντήσας ἀσπάζε-
ται· καὶ πάλιν τῆς οἰκείας δόξης χαρίζε-
ται τὰ γνωρίσματα· καὶ μυστικὴν τοῖς ἄνω
ἐπιτελεῖ εὐφροσύνην· θύων τὸν μόσχον τὸν
σιτευτόν· ἵνα ἡμεῖς ἀξίως πολιτευσώμε-
θα· τῷ τε θύσαντι φιλανθρώπῳ πατρί· καὶ τῷ
ἐνδόξῳ θύματι τῷ σωτῆρι τῶν ψυχῶν ἡμῶν: στίχ.
κ. Ἀγαπήσατε τὸν κύριον πάντες οἱ ὅσιοι αὐτοῦ· ὅτι ἀλήθειαν
ϙβ Ἀγαλλιάσονται τὰ χείλη μου ὅταν ψαλῶ σοι·
ϙγ Δεῦτε ἀκούσατε καὶ διηγήσομαι ὑμῖν πάντες οἱ φοβούμενοι
λθ Χαῖρε θεοτόκε παρθένε· χαῖρε καύχημα τῆς οἰκουμένης:
Καὶ μετὰ τὸ γενέσθαι τὸν ἀσπασμὸν εἰσελθόν-
τος αὐτοῦ εἰς τὸ θυσιαστήριον· ἄρχεται ὁ διάκονος·
Εἴπωμεν πάντες κύριε ἐλέησον· τελεσθείσης δὲ τῆς
θείας λειτουργίας ἅπαντες οἱ ἀδελφοὶ κηροὺς συνα-
πέρχονται μετὰ τοῦ νεοφωτίστου εἰς τράπεζαν·
τῶν ἀναδόχων αὐτοῦ κατεχόντων τῆς δε-
ξιᾶς χειρός· καὶ οὕτως αὐτὸν ὀψικεύοντες
ψάλλουσι τροπάριον ἦχος :-
Κύριε κύριε ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἰδὲ καὶ ἐπίσκε-
ψαι τὴν ἄμπελον ταύτην· καὶ κατάρτισαι
αὐτὴν ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιά σου: στίχ.
Ὁ ποιμαίνων τὸν Ἰσραὴλ πρόσεχε· ὁ ὁδηγῶν ὡσεὶ

τέλ.:

στί(χος) β' Ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ ἐμφάνηθι·
στί(χος) γ' Ἐξέγειρον τὴν δυναστείαν σου, καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ σῶσαι ἡμᾶς·
στί(χος) δ' Ὁ Θεὸς ἐπίστρεψον ἡμᾶς, καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου·
στί(χος) ε' Ἀφῆκας τὰς ἀνομίας τῷ λαῷ σου·
στί(χος) ς' Κύριε καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ·
Εἶτα ἀνισταμένου αὐτοῦ ἀπὸ τῆς τραπέζης, συναπέρχονται αὐτῷ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ψάλλοντες τὸ προγεγραμμένον τροπάριον· Κύριε Κύριε ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ·
στί(χος) α' Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου Κύριε τῶν δυνάμεων·
στί(χος) β' Ἡ καρδία μου καὶ ἡ σάρξ μου ἠγαλλιάσαντο ἐπὶ Θεὸν ζῶντα·
στί(χος) γ' Καὶ γὰρ στρουθίον εὗρεν ἑαυτῷ οἰκίαν, καὶ τρυγών·
Τὰς δὲ ἑπτὰ ἡμέρας ὁ νεοφώτιστος προσκαρτερεῖ τῇ ἐκκλησίᾳ, σχολάζων ἀπὸ τῶν ἔργων· τῇ δὲ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ποιεῖ αὐτὸν εὐχὴν ὁ ἱερεύς, καὶ ἀποκουκουλλίζει αὐτόν·

Εὐχὴ εἰς τὸ ἀποκουκουλλίσαι·

Πολυεύσπλαγχνε καὶ Κύριε, ὁ δωρησάμενος τῷ δούλῳ σου διὰ τῆς ἀναλήψεως τοῦ ἀγγελικοῦ σχήματος τὸ κουκούλλιον τῆς περικεφαλαίας ἐν ἐλπίδι σωτηρίας· ἀναφαιροῦμεν ἐκ τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς, τὴν τοιαύτην σου χάριν διατήρησον συνέχων καὶ συμφυλάττων τὸ τῆς διανοίας αὐτοῦ ἡγεμονικὸν ἐξ ἐναντίων προσβολῶν ἀπαρασάλευτον· ὅπως τὴν τοῦ [illegible] ὀφθέντος τοῦ τηρεῖν αὐτοῦ πρόσωπον συγχωρηθέντος κατὰ πρόσωπον κάραν, πρὸς σὲ τὴν φοβερὰν καὶ μόνην κεφαλὴν τῶν ἁπάντων, τοῖς ὀφθαλμοῖς αἴρῃ· ὅτι σὺ εἶ ὁ φωτισμὸς καὶ ὁ ἁγιασμὸς τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας·

Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος· τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, ἐπεύχεται ὁ ἱερεύς·
Τὸν τῇ πυρίνῃ κεφαλῇ τὴν ὑλαίαν κεφαλὴν σοὶ τῷ ἀοράτῳ καὶ μόνῳ σοφῷ Θεῷ τῶν ἁπάντων ὑποκλίναντα δοῦλόν σου εὐλόγησον, περιφρούρησον ἐκ πάσης ἐπηρείας καὶ πάσης ἐνεργείας ὁρατῆς τε καὶ ἀοράτου· ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων·

+ Κατήχησις εἰς ἐνήτομος λαμβάνειν μέλλοντος σχῆμα μοναχοῦ· +

Τί προσῆλθες ἀδελφέ, προσπίπτων τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ καὶ τῇ ἁγίᾳ συνοδίᾳ ταύτῃ;
Ποθεῖς ἀξιωθῆναι τοῦ ἀγγελικοῦ σχήματος, καὶ καταταγῆναι ἐν τῷ χορῷ τῶν μοναζόντων;
Ὄντως καλὸν ἔργον καὶ μακάριον ἐξελέξω· ἀλλ' ἐὰν καὶ τελειώσῃς· τὰ γὰρ καλὰ ἔργα κόπῳ κτῶνται, καὶ πόνῳ κατορθοῦνται·
Ἑκουσίᾳ γνώμῃ προσέρχῃ τῷ Κυρίῳ;
Ἢ οὐκ ἔκ τινος ἀνάγκης ἢ βίας;

Ἀποτάσσῃ τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου;

Παραμενεῖς τῷ μοναστηρίῳ καὶ τῇ ἀσκήσει ἕως ἐσχάτης σου ἀναπνοῆς;

Φυλάττεις ἑαυτὸν ἐν παρθενίᾳ καὶ σωφροσύνῃ καὶ εὐλαβείᾳ;

Σώζεις μέχρι θανάτου τὴν ὑπακοὴν τῷ προεστῶτι καὶ πάσῃ τῇ ἐν Χριστῷ σου ἀδελφότητι;

Ὑπομένεις πᾶσαν θλῖψιν καὶ στενοχωρίαν τοῦ μοναχικοῦ βίου διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν;

Βλέπε τέκνον· οἵας συνθήκας δίδως τῷ Θεῷ· ἄγγελοι γὰρ πάρεισιν ἀπογραφόμενοι τὴν ὁμολογίαν σου ταύτην· ἣν καὶ μέλλεις ἀπαιτεῖσθαι ἐν τῇ δευτέρᾳ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ:

Ταῦτα πάντα οὕτως καθομολογεῖς ἐπ' ἐλπίδι τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐν ταύταις ταῖς ὑποσχέσεσι διακαρτερεῖν συντάσσῃ μέχρι τέλους ζωῆς χάριτι Χριστοῦ; ἐχ

Ὁ πανοικτίρμων οὖν Θεὸς καὶ πολυέλεος· ὁ ταῖς ἀχράντοις ἀγκάλαις τῆς αὐτοῦ ἀνεξιχνιάστου ἀγαθότητος ἀνοίγων παντὶ τῷ προσερχομένῳ αὐτῷ πόθῳ καὶ ἀγάπῃ θερμῇ· ὁ εἰπὼν ὅτι ἐπιλήσεται γυνὴ τὰ ἔκγονα αὐτῆς ἢ ἐγὼ ἐπιλήσομαί σου· ὁ καὶ τὸν σὸν πόθον εἰδὼς καὶ τὴν προθυμίαν σου ἐπιβάλλων τὴν παρ' ἑαυτοῦ δύναμιν πρὸς ἐκ

πλήρωσιν τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ· ἐπιλάβοιτο καὶ ἐναγκαλίσοιτο καὶ ὑποδράξαιτο· καὶ γένοιτό σοι τεῖχος ὀχυρὸν ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ· πέτρα ὑπομονῆς· παράκλησις ἀφορμή· ἀπονίας χορηγός· εὐψυχίας πορισμός· ἀνδρείας συμμαχῶν μαχητής· καὶ παραταζόμενος· συναγωνιζόμενος· γλυκαίνων καὶ εὐφραίνων σου τὴν καρδίαν τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου αὐτοῦ πνεύματος· ἀξιῶν σε καὶ τῆς μερίδος τῶν ἁγίων καὶ ὁσίων πατέρων ἡμῶν· Ἀντωνίου· Εὐθυμίου· καὶ τῶν αὐτοῖς μαθητῶν καὶ κληρονομήσεις τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. ᾯ ἡ δόξα καὶ ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις· σὺν τῷ πατρὶ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν· καὶ ἀεὶ· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν:-

Καὶ σφραγίζει ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τρίς· Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν· ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται:

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ ἀξίους εἶναι μονομοθετήσας τοὺς τὰ κοσμικὰ πάντα καταλιπόντας· καὶ συγγενεῖς καὶ φίλους· καὶ ἀκολουθοῦντάς σοι· πρόσδεξαι τὸν δοῦλόν σου τόνδε· τὸν ἀποταξάμενον πᾶσι τούτοις κατὰ τὰς ἐντολάς σου ἐν τῷ λαῷ· καὶ ὁδήγησον αὐτὸν ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· περιποίησον τὰ σοὶ ἀμεμπτοφορίστως· τείχισον αὐτὸν τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου πνεύματος· εἰς τὸ μὴ δύνασθαι ἐνεργεῖν κατ' αὐτοῦ πᾶσαν ἐναντίαν μηχανήν· ὑπομονὴν αὐτῷ δωρούμενος· πρὸς τὸ διαρκέσαι σοι διαπαντὸς πρε

σιαις τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς θεοτόκου· καὶ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων: ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν καὶ ἀεί· καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων:

Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος τὰς κεφαλάς· ἐπεύχεται ὁ ἱερεύς:

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τὴν παρθενίαν οὕτως ἀγαπήσας· ὡς καὶ μητέρα τῆς σῆς οἰκονομίας αὐτὴν ἐπιγράψασθαι· αὐτὸς δέσποτα τῶν ἁπάντων καὶ τὸν δοῦλόν σου τόνδε· τὸν μονήρη ἑλόμενον βιωτικὰς ταύτας καὶ προσκαίρους καταπατήσαντα δόξας· καὶ πρὸς τὴν σὴν ἀποκλίναντα ἀγαθότητα· πρόσδεξαι· καὶ τῆς τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπιφοιτήσεως ἀξίωσον· [illegible] αὐτῷ πᾶσαν σεμνότητα διατηρούμενος· πρὸς τὸ αὐτὸν ἐναρέτως πολιτευσάμενον· ὡς λαμπάδα διαφέρουσαν τὴν τῆς σωφροσύνης φαιδρότητα· τὸ ἐγγαίως τῶν ἑαυτοῦ ἔργων ἀμβλύνεσθαι ποιούμενον· ἐν τῇ προηγήσει σου τοῦ ἐπουρανίου νυμφίου· ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπές:—

Εἶτα ἐγείρει αὐτόν· καὶ κρατήσας τῆς δεξιᾶς χειρὸς εἰσφέρει ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ· καὶ ποιεῖ μετάνοιαν· καὶ ἀνιστάμενος· προσκυνεῖ τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον· καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ κατηχητής, λέγει·

Ἰδοὺ ὁ Χριστὸς ἀοράτως ἐνταῦθα πάρεστι· ὅρα ὅτι οὐδείς σε ἀναγκάζει ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο τὸ σχῆμα

ἑκουσίως ὅτι σὺ ἐκ προθέσεως θέλεις τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα τοῦτο:—

Καὶ ὅταν συντάξηται· λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ ἱερεύς:

Λάβε τὸ ψαλίδιον· καὶ ἐπίδος μοι αὐτό·

Καὶ ἐπιδόντος τὸ ψαλίδιον, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ ἱερεύς:

Ἰδοὺ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Χριστοῦ λαμβάνεις αὐτό· ὅρα τίνι προσέρχῃ· τίνι συντάσσῃ· καὶ τίνι ἀποτάσσῃ:—

Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ τὸ ψαλίδιον λέγει·

Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν· ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας:

Καὶ κουρεύει αὐτὸν σταυροειδῶς, λέγων:

Ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα· κείρεται τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρός· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· εἴπωμεν ὑπὲρ αὐτοῦ κύριε ἐλέησον·

Καὶ ἀπὸ τοῦ εὐαγγελίου εἰσερχομένου αὐτοῦ ἀπὸ κολοβίου ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ· ἐνδύει αὐτὸν ὁ ἀνάδοχος· λέγοντος τοῦ ἱερέως ταῦτα:

Ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα· ἐνδύεται χιτῶνα δικαιοσύνης καὶ ἀγαλλιάσεως τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος· ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· εἴπωμεν ὑπὲρ αὐτοῦ κύριε ἐλέησον· μαντίον

Ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα· ἐνδύεται τὸ κουκούλλιον τῆς ἀκακίας εἰς περικεφαλαίαν ἐλπίδος σωτηρίας· ἐν ὀνόματι τοῦ πατρός· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· εἴπωμεν: κουκούλλιον

Ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα· λαμβάνει τὸν ἀνάλα ἀνάλ(αβον)

ικὸν ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ἀναλαμβάνων τὸν σταυρὸν ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ ἀκολουθῶν τῷ δεσπότῃ Χριστῷ· εἴπωμεν ὑπὲρ αὐτοῦ κύριε ἐλέησον.

παλλίο(ν) Ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα λαμβάνει τὸ πάλλιον τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος εἰς στολὴν ἀφθαρσίας καὶ σεμνότητος· εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· εἴπωμεν ὑπὲρ αὐτοῦ κύριε ἐλέησον.

λῶρο(ν) Ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα περιζώννυται τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ δύναμιν ἀληθείας· ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· εἴπωμεν ὑπὲρ αὐτοῦ κύριε ἐλέησον.

σανδ(άλια) Ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα ὑποδύεται τὰ σανδάλια τῆς ἑτοιμασίας τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης· ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· εἴπωμεν ὑπὲρ αὐτοῦ κύριε ἐλέησον :-

Ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα ἔλαβε τὸ μοναχικὸν σχῆμα· ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· εἴπωμεν μεγάλως ὑπὲρ αὐτοῦ κύριε ἐλέησον :-

Ἐνδυομένου δὲ αὐτοῦ ψάλλεται τροπάριον ἦχος δ΄:

Ἐνδύσασθε χιτῶνα τῆς σωτηρίας :-

Καὶ μετὰ τὸ ἀμφιασθῆναι αὐτόν· τοῦ διακόνου λέγοντος τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ κλίνοντος τὸν αὐχένα τοῦ λαμβάνοντος τὸ σχῆμα· ἐπεύχεται ὁ ἱερεύς·

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ πιστὸς ἐν ταῖς ἐπαγγελίαις σου καὶ ἀμεταμέλητος ἐν τοῖς χαρίσμασί σου· καὶ ἄφατος ἐν τῇ φιλαγαθίᾳ σου· ὁ καλέσας τὸ πλάσμα σου

κλῆσιν ἁγίαν· καὶ συναγαγὼν τὸν δοῦλόν σου τόνδε· εἰς τὴν περικήμ σου ζωήν· δὸς αὐτῷ ὡς μὲν σχήμονι πολιτεύσασθαι ἐνάρετον καὶ ἀκατάγνωστον· ἵνα ἐν ἁγιασμῷ πολιτευσάμενος· ἄσπιλον διατηρήσῃ ὅπερ τῆς δυνάμεώς σου ἐνεδύσατο σχῆμα· τὸν μὲν χιτῶνα τῆς δικαιοσύνης ἐπενδυόμενος· τῇ δὲ ζώνῃ τὴν ἐγκράτειαν τοῦ σώματος καὶ τὴν σωφροσύνην ἐν ἑαυτῷ περιφέρων· τῷ δὲ κουκουλίῳ τὴν ταπεινοφροσύνην περικεφαλαίαν σωτηρίου περιθέμενος· τῷ δὲ ἀναλάβῳ τῷ σταυρῷ τῷ ... καταβαλλόμενος· τῷ δὲ περιβολαίῳ στολὴν ἀφθαρσίας θωρακιζόμενος· τοῖς δὲ σανδαλίοις· ἵνα ἑτοιμασίᾳ τῆς ὁδοῦ τῆς σωτηρίας τῆς εἰρήνης· ὅπως γένηται φοβερὸς τοῖς ὑπεναντίοις· ἀμάχητος τοῖς πολεμίοις· πάσης ἡδονῆς καὶ αἰσχρᾶς ἐπιθυμίας ἀλλότριος· ὑπακοὴν παιδευόμενος· ἐγκράτειαν μετερχόμενος· τῷ τῆς ἀσκήσεως στοιχῶν κανόνι· ἵνα ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς γεραίρῃ τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου· τοῖς ἴχνεσι κατακολουθῶν τοῦ μεγάλου προφήτου Ἠλιού· καὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ· ἵνα φθάσας τὸ μέτρον τῆς τελειότητος· τὸν δρόμον τελέσῃ·

τὴν ποίμνην τηρήσῃ· καὶ ἐνδύσηται τὴν τῶν ἀγγέ-
λων ἀφθαρσίαν· καὶ συναριθμηθῇ τῇ ἁγίᾳ
σου ποίμνῃ· καὶ τύχῃ τῆς ἐκ δεξιῶν σου παρα-
στάσεως· καὶ ἀκούσῃ τῆς μακαρίας σου ἐκείνης
φωνῆς· δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου κλη-
ρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλεί-
αν· ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· ἵνα καὶ ἡμᾶς κλη-
ρονόμους ἀξιώσῃ ὁ θεὸς τῇ σῇ ἀγαθότητι· ὅτι θεὸς
ἐλέους οἰκτιρμῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις· καὶ σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῷ πατρί· καὶ τῷ υἱῷ· καὶ
Ὁ λαός. Ἀμήν. Ὁ ἱερεύς. Εἰρήνη πᾶσι. Καὶ τοῦ δια-
κόνου λέγοντος τὰς κεφαλ(άς)· ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται:
Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν ἀγάγε τὸν δοῦλόν σου τόνδε· εἰς τὴν
πνευματικήν σου αὐλήν· καὶ συγκαταρίθμησον αὐτὸν
εἰς τὸ λογικόν σου ποίμνιον· καθαίρων αὐτοῦ
τὸ φρόνημα ἀπὸ σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν· καὶ τῆς
κενῆς ἀπάτης τοῦ βίου· συναγαγὼν δὲ αὐτὸν ἀδι-
αλείπτως ἐν μνήμῃ τῶν ἀποκειμένων ἀγα-
θῶν τοῖς ἀγαπῶσί σε· καὶ γρηγοροῦσιν ἑαυτοὺς τῷ
κ(υρί)ῳ διὰ τὴν βασιλείαν σου· σὺ γὰρ εἶ ὁ ποιμὴν καὶ
ἐπίσκοπος τῶν ψυχῶν ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν
ἀναπέμπομεν· τῷ πατρί· καὶ τῷ υἱῷ· καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι·

ἀκολουθία ἐπὶ κουρεύματι μοναζούσης γυναικ(ός):

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὄρθρου καθέζονται αἱ μονά-
ζουσαι

ποτιάσωσιν ὁρίου ταπεινώσεως· καὶ τοῖς τῶν μα-
θητῶν σου ποικίλοις ποδὸς ἀχράντοις σου χερ-
σὶν ἀπονίψας· καὶ λεντίῳ ἐκμαξάμενος ὑποδε-
καὶ ὑψώθη ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους δούλους σου· τοὺς τῆς
τοιαύτης σου συγκαταβάσεως ἀπομιμουμένους
τὸ ὑπερένδοξον· καὶ τοὺς τῆς ἁμαρτίας μολυσμοὺς
ἀπονίψασθαι τὴν δούλην σου ὁδήγησαι· καταξίωσον
διὰ τῆς τοῦ ὕδατος τούτου προσφορᾶς· ἵνα
καθαρὰν ψυχῇ τε καὶ σώματι γενομένην εὐαρέ-
στως σοι λατρεύσῃ: ἐκφώ(νως)
Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπ(έμπομεν)· τῷ πρί·
Καὶ μετὰ τὸ ἀμήν. Εἰρήνη πᾶσι. ∴ εὐχὴ β'::
Δέσποτα κύριε τῆς δόξης· ὁ ὑποδείξας ἡμῖν μεγάλα
ταπεινώσεως ἐν τῇ οἰκείᾳ καὶ παναμώμῳ σου συγ-
καταβάσει· καὶ τὸν ἔσχατον τῇ προθέσει πρῶτον
ἀναγορευσάμενος· χάρισαι ἡμᾶς ἐν τῇ πρὸς
ἀλλήλους διακονίᾳ· ὕψωσον ἡμᾶς θεὲ ταπεινώ-
σεως· διατήρησον ἀρρύπους ἀλυμάντους μένοντας δια-
κέρασι· καὶ καθαιρομένοις τῷ φωτὶ τῆς καθαρ-
τικῆς σου χάριτος· ἵνα ἀλικρινῶς σοι πάντο-
τε τῷ πρώτῳ ἀγόντες εὐαρέστως σοι λατρεύωμεν: ἐκφώ(νως)
Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος θεὸς ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν δόξαν:
Καὶ μετὰ τὸ ἀμὴν λέγει ὁ διάκονος· Κύριε τοῦ καταξιωθῆναι
τῆς ἀκροάσεως: εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην: Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ· εἰδὼς ὁ Ἰ(ησοῦ)ς
ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ πατήρ· ἕως Καὶ λαβὼν λέντιον διέ-

ζωοσβρύσαι· Καὶ ζώννυται ἡ πηγὴ ... λέντιον· ἐντα-
ναλλαγὴν ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα· ἕως ὅτε ἠμῦν διεζωσμένον· Καὶ εὐθὺς
ἄρχεται νίπτειν τὴν μέλλουσαν κουρευθῆναι· καὶ τὰ λοιπά.
Ἥν τὸν μου τοὺς πόδας τί μάλλον μὴ· καὶ ὑποδήσουν με
τὸ ὑπόδημα τῆς σωφροσύνης· ἵνα μὴ εὐχελθὼν μολυσθῶ
χρῆσιν τὴν πόρνην μου γυμνήν· καὶ ὑποσκελίσῃ ταῦτα
κινήματά μου: στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεος.
Τὸ αὐτό· στίχ. β΄ Ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας.
Τὸ αὐτὸ δόξα καὶ νῦν, ἔχοντες θεοτόκε ἐλπίδα καὶ προστασίαν:
Καὶ αὐτὸς καταξιωθῆναι τοὺς ἀκροασθῆναι τοῦ ἁγίου εὐ-
αγγελίου: Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ· ὅτε ἐνίψε τοὺς πόδας
τῶν μαθητῶν τελέσας ἅπαντα· Καὶ ὅτε τὸ
πρὸς ὑπὸ σταυρὸν ἀναβὰς ἔχει· Κύριε φωνὴν τοῖς μαθηταῖς καὶ
διδάσκαλον με· καὶ γὰρ ὑποφυκασθεὶς ὡς ἡμεῖς·
μάθετε τὸν τύπον ὃν προσποιούμενοι θεάσασθε·
στίχ. Ῥαντιεῖς με ὑσσώπῳ καὶ καθαρισθήσομαι πλυνεῖς με
καὶ ὑπὲρ: Καὶ τοὺς λεγομένους ῥαντίζουσι τὰ ἑαυτῶν πρόσω-
πα πάντες οἱ τοὺς ἱερεῖς ἁμοναζουσαι ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦ
νιπτῆρος· καὶ οὕτως εἰσέρχονται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τὰ λοιπὰ πρὸ
τῆς ἐπιλύσεως τῆς μεγάλης παρασκευῆς· προσευχὴ ὀρθρινὴ· ὁ ῥυσθεὶς
τοὺς πόδας ὑπὸ καθαρισθεὶς τὸ

Δόξα καὶ νῦν· Ἡ ἀγάπη ἡ χαρισματοῦν ἁμαρτίαν παρ' ἐμὲ μόνην μητρ.
Καὶ εὐθὺς ἐκτελεῖτε· Ἄρχονται λειτουργίας μετὰ τὸ ἀπόδειπνον
πρὸς καὶ ἄρχονται ψάλλειν ἦχος πλάγιος α΄ ἀντίφωνα·

193

[illegible] δάκρυσιν ἐξάλειψαι· ἦχος πλ. δ΄ ... [illegible]:
Πεφυτευμένη ἐν θαλάσσῃ ζάλης μόνος ὁ φιλάνθρωπος κύριε καὶ θεὸς
ἡμῶν· σοὶ μόνῳ προσδεχθῆναι παρ' ἐμέ· τὴν αὐτὴν βοὴν ὅ-
λης ψυχῆς ἀγαπήσασαν· αὐτὸ σοὶ μόνον δέχον βίον·
ἀναρεσθήσεται πρὸ θυμοῦ μου μόνῃ· κράζουσα πρὶν
ἀπόλλυμαι κύριε σῶσόν με: στίχ. Ἐξελέξαμην παραρρι-
Ἄνοιξόν μοι πύλας φιλανθρωπίας Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς τῆς ποθούσης σε
δέξαι με θέλουσαν σοῦ ὄπισθεν τοῦ πόρνου μου ψυχῆς
μου ὅσοις· μὴ τοῦ ἐχθροῦ συγχωρήσῃς χάριν δεσμοῦ
ἐλεημοσύνης· κύριε μὴ με παρίδῃς μὴ ἀπώσῃ τὴν δούλην σου:
Δόξα καὶ νῦν, ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν μῆτερ Χριστοῦ τοῦ
ἀντιφώνου β΄· στίχ. ... τὸν κόσμον προσευχῆσαι·
τοῦ ἐλθεῖν μὴ προσεύχομαι φάναι: στίχ. ζήσεται ἡ ψυχή μου
καὶ αἰνέσει σε καὶ τὰ κρίματα. Σταυρωθέντος τῶν μελλήφθιμο-
χριστοῦ· μὴ σταυροσσόμεναι παθητικῇ ἀκρατείᾳ· καὶ τῶν νυμ-
φίων σου προσδραμοῦσα κράζον· ποῦ ποιμαίνεις
νυμφίε· ποῦ δὲ καὶ κοιτάζεις ἵνα ὅτι σὺ ποθοῦ-
σα προσέδραμον· δεῖξόν μοι τὸν τρόπον σου ἅμαρ-
μένη· ἵνα ἐπὶ σὲ ἔλθω εἰς τὸν νυμφῶνα λαμπά-
δηφοροῦσα ὡς παρθένος· ἦχος: στίχ. Ἐπλανήθην
ὡς πρόβατον ἀπολωλός. Θεὸς καὶ μὲν κινοῦμαι
τὴν μάρτυρα· παῦλος δὲ σωθεῖσα ἅμα κράζω·
ἐκδυσαμένη τὴν παλαιάν μου στολήν· ἤμην ἤ του
ὁ φθόνος παχάμη· παλαιὰ κατασκεύασε δι' ἡμᾶς·
νῦν δὲ προστρέχω τῷ κυρίῳ μου· καὶ ἁμαρτιῶν ...

τὸν σταυρὸν αὐτοῦ· τὸν τῆς ἀφθάρτου βασιλείας· καὶ
χιτῶνα καὶ στολισμὸν καὶ περικεφάλαιον· δόξα καὶ νῦν·
Ἡ λαμπάδος ἡ ἀσύνετ. ἄρχονται δὲ τοῦ τρισαγίου ἀντίφωνον·
ἔρχεται ἡ μέλλουσα κουρεύεσθαι πρόσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν
καὶ ψάλλοντες στιχηρὸν ἦχος δ'· Κύριε ἄνοιξον τὰς πύλας τοῦ
νυμφῶνος τῇ δούλῃ σου· ἐπειδὴ ἐκ πόθου προσ-
πτούσῃ· καὶ ἀξίωσον αὐτὴν πάντοτε δύναμιν τῆς
ἁγίας τοῦ κλήσεως· καὶ συναρίθμησον αὐτὴν
τῇ ποίμνῃ τῆς μονῆς σου· Ἰησοῦ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ θέλων
σωθῆναι πάντας ἡμᾶς· στιχηρόν· Ἀνοίξατέ μοι πύλας δικαιοσύνης·
εἰσελθεῖν ἐν αὐταῖς· Κύριε ὁ ἐπαμοι παράσχου κατὰ τοῦ
πολεμήτορος· ἐπειδὴ ... καὶ ἀγάπησιν· καὶ ὁμι-
λοῦσαν μὲ πᾶν τὸ δύναμιν καθάπερ τοῦ ... μάρτυρος·
ἵνα μιμήσασα αὐτὸν πάντοτε καὶ ... Ἰησοῦ ὁ Θεὸς
ἡμῶν ὁ θέλων σωθῆναι πάντας ἡμᾶς· στιχηρόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν
καὶ προσπέσωμεν· Καὶ τοῦ λεγομένου πίπτει εἰς τὰ
ἅγια θύρια ἡ κουρευομένη μέχρις ἀναπληρώσεως τοῦ
θείου ... ψάλλουσι δὲ στιχηρὸν ἦχος δ'· Δεῦτε πρός με πάντες
οἱ κοπιῶντες· δόξα καὶ νῦν· θεοτόκιον προφητικόν· Καὶ μετὰ τὴν ἀνα-
πλήρωσιν τοῦ θείου ... αὐτὴν ὁ ἱερεὺς καὶ ἐπερωτᾷ·
Τί προσῆλθες ἀδελφή ... καὶ τὰ ἑξῆς· Καὶ μετὰ
τὸ λαβεῖν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῆς τὸ ψαλίδιον καὶ ἀποθρί-
ξαι αὐτήν· λαμβάνουσιν αὐτὴν αἱ ἀδελφαὶ καὶ φέρουσιν
εἰς τὸ διακονικὸν καὶ κουρεύουσιν αὐτὴν τελοῦσαι
τὸν ... καὶ εἰς τὸ ἀλλάξαι εἰσάγουσιν αὐτήν

μετὰ λαμπάδων καὶ τοῦ τελευταίου χιτῶνος· ἄζωστον
ἀσκέπαστον καὶ ἀνυπόδετον· ἔσωθεν βασιλικῆς πύλης·
Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου ἄρχονται
ψάλλειν ἀντίφωνα ἦχος γ'· Ἐν συμβολικῆς φορμῆς σου
δαὶ ὡς πρόσχημα ... πληρώσας· καταμοῦ
σαι πᾶσαν ... καὶ τὸν σταυρὸν ... σου
ἀράμενη· ἀσκητικῶς ... δρόμον πορευ-
θῆναι· ἀθροῦσα ... τῆς θεότητος· καὶ
τῷ ἁγίῳ σχήματι σήμερον Χριστὲ κατακοσμήσασα·
ὁ παρέχων τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος· στιχηρόν· Ἀρχὴ σο-
φίας φόβος Κυρίου· σύνεσις δὲ ἀγαθὴ πᾶσι τοῖς ποιοῦσιν αὐτήν·
Ἀρχὴν ὁδοῦ ἀγαθῆς φοβηθῆναι τὸν Κύριον· διὸ παρμεσθ-
... προσελθοῦσα αὐτῷ ... καὶ ...
παμπολίαν τοῦ ἀγγελικοῦ σχήματος· μετὰ
φόβου καὶ πόθου δουλεύουσα αὐτῷ· ἵνα μα-
κάριος παρ' αὐτοῦ μετὰ τῶν ... εὐφρονίμων
παρθένων τὸ μέγα ἔλεος·— στιχηρόν·
Ἐκολλήθη ἡ ψυχή μου ὀπίσω σου·—
Ἐγγὺς Κύριος τοῖς ὑπομένουσιν αὐτόν· ἀγαθὸν γυναι-
κὶ ὅταν ἄρῃ ζυγὸν ἐκ νεότητος αὐτῆς· ...
... κατὰ μόνας ... ἰδίον ... δόξα καὶ νῦν·
Ἀγγελοπρεπῶς συμμνημονεῦσαι ... οὐ ... τά·
ἀντίφωνον β' ἦχος δ'· Χριστὸν μετὰ πόθου ... τὸν νυμ-
φῶνα αὐτοῦ· μονὴ τοῖς ὑπομένουσι ... τὴν
στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδόν· δι' αὐτὸν γὰρ αὐ-

παρμοῦμαι πάντα κόσμον· καὶ τὴν στολὴν τὴν βα-
κηρομοῦς ἐνδέχομαι ἀποδύομαι· καὶ περιβάλλομαι
στολὴν τὴν ἄφθαρτον ἀπαύγον ταλλουσαι ὁ κό-
σμητικὴν εὐσχήμονα ὅπως σου κύριε· καθαίρομαι
σὺν τοῖς παθήμασι σαρκῶν· καὶ προσπάθειαν κα-
ρδίαν καὶ καρδίαν καὶ συσταυροῦμαι σοὶ τῷ ζωο-
δότῃ θεῷ· αὐτὸς πάντων ὁ σπλαγχνικὸς τὸν χιτῶνα
μου τὸν ἄφθαρτον περιεβαλόμενος σήμερον:-
στί(χος) Ἰδοὺ δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνὸν ἀλλ' ἢ τὸ κατοικ(εῖν):
Καὶ τοῦτο λέγομεν· ἔρχεται ἡ κούρη ἐνθεῖσα με-
χρὶ τοῦ ἄμβωνος· καὶ ψάλλουσιν στίχον· Τῆς ὀνάρε-
του πολιτείας ἤδη παρθένε ἠξίωσαι· τελειω-
χῶν καὶ τὸ σὸν μαι προσόν ἀκοῦσαι τῷ δεσπότῃ·
αὐτὸς δὲ ὁ δεξάμενος τὰς συνθήκας σου· ἐν
τῇ παρουσίᾳ τῇ ἐπουρανίῳ τὴν μερίδα σου κατα-
τάξει ὡς φιλάνθρωπος: στί(χος) Ὅτι ἐκεῖ ἐνετείλατο
κύριος τὴν εὐλογίαν ζωὴν ἕως τοῦ αἰῶνος: Σήμερον εὐ-
φραίνονται θεῖαι δυνάμεις· ὑμνοῦσαι παρθένε
τὴν σὴν φαιδρὰν ἀνάμνησιν· χαίρει δὲ καὶ ὁ κα-
θαρθεὶς χορὸς νυμφίος ὅσος· αὐτοῦ τὴν παρθενί-
αν ἀμόλυντον συντηρῆσαι· ἵνα εὕρῃς ἐν νυμφῶνι
οὐρανίῳ τὴν ἀνάπαυσιν
Ἔχοντες σε θεοτόκε ἐλπίδα καὶ προστασίαν ἀθρόως:-
ἀντὶ φ(ωνῆς) ... ἐπταὶ τὴν ἀπόλλων στρατεύματα
ἐξῆγαγεν ταὶ σου τόπου μόνον σήμερον ἐν τῇ σῇ

τελειώσει· χαῖρε προσῆλθον γάρ σοι μὴν· καὶ τὴν κόμην
σου ἀποκείρασαι ὡς παρθένος καὶ διὰ τοῦ παύλου
αὐτῷ ἐν νυμφῶνι θήσαι· ὁ θεόν φιλόχριστε μετὰ
τὸ θουδο γου καὶ τὸ σχῆμα τῆς οὐρανίου ζωῆς:-
Καὶ τοῦτον ψάλλομεν· ἔρχεται ἡ κούρη ἐν τῷ προσθεν τῆς
ἁγίων θύρας· καὶ ψάλλει στίχον πρῶτον· ὃ ἀναβάλλομεν:-
στί(χος) Εἰσέλθετε εἰς τὰς πύλας αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει:
Ὁ ἀναλαμβανόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον· αὐτὸς ὁ δοὺς μοι
σοφίαν ἀνοίξας θύρας τῆς σωτηρίας· χεῖρας ὑψώσας ἀπλώσας μοι
σήμερον ἐν σκέπῃ ζῆσαι· καὶ κοσμήσας ὡραῖον νυμφῶνα
θέλει τίμοι θυγατέρα· ἡρμόσατο μνηστὴρ γὰρ σε διὰ τοῦ
παύλου θεοκλῆς διδάσκων· ὢ τοῦ θαύματος·
δέχεται προικὸς νυμφοστολημένη· καὶ συνάψαι
νυμφεύειν ἐν νυμφῶσι σοφῶς· καὶ προὶξ ἐμὸς παρ-
ευ χαρίζεται μοι· καὶ δὸς ἐν νυμφῶνι αὐτῷ μα-
κοῦσαι τὸ ἀπόφθεγμα:- στί(χος)
Ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ ὕψους· ἐξελοῦ
με καὶ ῥῦσαί με ἐκ χειρὸς υἱῶν ἀλλοτρίων·
Καὶ τοῦτο λέγομεν· κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ὁ ἱερεὺς
εἰσάγει αὐτὴν εἰς τὸ θυσιαστήριον· καὶ ψάλλει στίχον ἀγ... βασι-
λεὺς τοῦ οὐρανοῦ: Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν τῇ χειρ(ὶ)
ὑφαπλώσας ἡμᾶς προσκαλεῖται τὴν ἄνω
πόλιν· ἐν τοῖς ἱεροῖς οὐσιν ἅμα οἷς ἄγτομ νυμφῶνα·
οὗτος τοῖς ζητοῦσιν εὑρίσκεται θεῷ ὤν· διὸ παρ-
θένε προθύμως δέχου νυμφῶνα ἄφθαρτον.

γάμος πρόκειται· οὗ ὁ νυμφίος ὁ μὴ χειροποίη-
τος· οὗ καὶ ἡ στολὴ οὐρανοῦ φαντος· οὗτος ὡραῖ-
ος κάλλει· αὐτὸς ἐστι προσδεχόμενος ἡμᾶς καὶ [illegible]
μ[illegible]αίφ[illegible]· καὶ τὸ [illegible] ἔλεος ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν
Χαίροις παρ' ἡμῶν ἁγία θεοτόκε παρθένε· εἰσελθού-
σης δὲ αὐτῆς ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ καὶ τῶν ἀνα-
δόχων λαμβανόντων τὰ ἱμάτια ἐκ τοῦ θα-
λασσιδίου· ἐνδύουσιν αὐτὴν λέγοντος τοῦ ἱε-
ρέως
Ἡ ἀδελφὴ ἡμῶν ὁ δεῖνα ἐνδύεται τὸν χιτῶνα
καὶ τῆς δόξης· καὶ ἡ γραφὴ καὶ [illegible] τὸ ἀμφ[illegible]
ἐνδυομένης δὲ αὐτῆς, ψάλλ(ουσι) τροπ(άριον) ἦχ(ος) δ´:
Ἐνδύσασθε χιτῶνα τῆς σωτηρίας· στίχ(ος)· ἐν τῷ ἐπι-
καλεῖσθαι· στίχ(ος) β´ ἀγαλλιάσθω ἡ ψυχή μου ἐπὶ τῷ κυρίῳ· στίχ(ος) β´ ἀγαλλιάσθω [illegible]
στίχ(ος) γ´ εἰσελθέ ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει:
Ἔχοντας [illegible] θεοτόκε [illegible]: Καὶ [illegible] τὸ ἐν [illegible] αὐτ(οῦ):
ποιεῖ ὁ ἱερεὺς εὐχὴν [illegible] εἰς τὸν ἀνδρεῖον·
καὶ τὰ ἑξῆς ἀρχομένων ψάλλειν στίχ(ον) ἦχ(ος) πλ(άγιος) β´:
Ἀγαλλιάσθω ἡ ψυχή μου: ἀλλ' ὅ τι ψάλλοις εἰς τὴν κ[illegible]
Συγχάρητέ μοι πᾶσαι αἱ σὺν χριστῷ ἀδελφαί· καὶ μάλιστα
δοῦσαι [illegible] χαρισάμενοι [illegible] τοῦ θεοῦ· ὅ τις ἡμῖν
ῥομ πληρωθήτω [illegible] αὐτῇ ἡ ἡμέρα ἡ ὑπὸ [illegible]
ρος μὸ κοῦ· ἰδοὺ γὰρ ὀνομάζομαι νυμφίος [illegible]
κλητος· ἀγαλλιάσθω ἡ ψυχή μου ἐπὶ τῷ κυ-
ρίῳ ἐνέδυσε γάρ με ἱμάτιον σωτηρίου καὶ χιτῶνα
εὐφροσύνης· καὶ πληρώσει [illegible] χαρᾶς

ρας καὶ καταφιλοῦσι· αὐτὸν δοξολογοῦσαι καὶ εὐχα-
ρι[illegible]· ὑπερ[illegible] κύριε ἀξίωσον ἡμᾶς [illegible] τοῦ σοῦ
νυμφῶνος μονῆς τῆς [illegible] ἀντὶ [illegible] ἐποίησας:
στίχ(ος) β´ ἀγαλλιάσθωσαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ· [illegible] χαρᾷ:
Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξέρχεται ὁ διάκονος κατέχων τὸ εὐαγγέλιον
ἔξω τῶν ἁγίων θυρῶν καὶ ἀσπάζεται πρῶτον ἡ νεοφώτιστος
εἶτα ἡ ἡγουμένη καὶ καθεξῆς αἱ ἀδελφαί· ἐν δὲ τῷ
ἀσπάζεσθαι ψάλλε[ται] στίχ(ος) ἰδιόμελον ἦχ(ος) α´
Ἐπιγνοῦσαι ἀδελφαὶ τοῦ μυστηρίου τὴν δύναμιν·
ὅτι τὴν ἐκ τῆς ἁμαρτίας πρὸς [illegible]
ἀναδραμοῦσαν [illegible] ἰσραήλ· ὁ πανά-
γαθος νυμφίος προσυπαντήσας ἀσπά-
ζεται· καὶ ταύτῃ τῆς οἰκείας δόξης· χαρίζεται
τὰ γνωρίσματα· καὶ μυστικὴν τοῖς [illegible]
μετ' εὐφροσύνην· χαίρωμεν τῇ ταύτης [illegible]
φῇ· [illegible] καὶ ἡμᾶς· ἀξίως πολι-
τευσώμεθα· τοῦ προσδεξαμένου φιλανθρώπου θεοῦ·
καὶ παρέχοντος ἀνάστασιν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν:-
α´ Ἀγαπήσατε τὸν κύριον πάντες οἱ ὅσιοι αὐτοῦ: στίχ(ος) β´ Ἀγαλλιά-
σεται τὰ χείλη μου ὅταν ψάλλω σοι: στίχ(ος) γ´ Δεῦτε ἀγαλλιασώ-
μεθα καὶ διηγήσομαι ὑμῖν: δόξα καὶ νῦν· χαῖρε θεοτόκε παρθένε
χαῖρε καύχημα τοῖς κ[illegible]: ζήτει ἐὰν κοινωνεῖ καὶ τοῦ
καὶ [illegible]· Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τῆς λειτουργίας ἐξερχόντη
ἀσμονάζουσαι ἅμα τῇ νεοφωτίστῳ εἰς τὴν τρά-
πεζαν καὶ ψάλλουσι κατὰ τὴν ὁδὸν στίχ(ος) ἦχ(ος) δ´:

Κεκε[illegible]ον :- στίχ. α´

Ὁ ποιμαίνων τὸν Ἰσραὴλ πρόσχες· στίχ. β´ Ἐξέγειρον τὴν δυναστείαν σου καὶ ἐλθέ· στίχ. γ´ Ὁ Θεὸς ἐπίστρεψον ἡμᾶς καὶ ἐπίφανον

[illegible] Ἡ λαμπὰς ἡ ἄσβεστος: Τὸ αὐτὸ καὶ ἐν τῷ ἀναστῆναι ἀπὸ τῆς τραπέζης ἀπερχομένης αὐτῆς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐσθιούσης, ὧν δὲ αὐτὴν ψάλλουσι τοὺς στίχους κατὰ ἀλφάβητον ἀνὰ δύο κρατήματα.

Ἀ μάλαβε παρθένε τὴν πανοπλίαν τοῦ Χριστοῦ· καὶ διάζωσαι τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὅπλων αὐτοῦ, σβέννυε γνῶθι τὴν κλῆσιν ἣν κέκληκεν αὐτός· δραμὼν διώξον φθάσον τῆς σοῦ νυμφῶν κατασκήνωσον τὸν νυμφίον καὶ βόησον· Σὲ Χριστέ μου θέλω λέγειν τὴν ψυχήν μου στηρίζων· σοὶ προστρέχω σοὶ δουλεύων· σοῦ συντηρεῖν τὰς ἐντολάς :- β´

Ἐ νδεδυμένη χιτῶνα τῆς μεγαλοπρεπείας τὴν στολὴν· ζῶσαι καὶ περίζωσαι ὀσφὺν τῆς σωφροσύνης τὸν δεσμόν· ἡ ὥρα γὰρ τριάκοντα ἐστὶ προσφέρουσαν Θεῷ· θύρας σοι ἀνοίγει καὶ θαρσεῖ πρὸς τὸ ἀσφαλεστέραν καὶ σιγηλῶς κρούσαι· Σὲ Χριστέ μου θέλω λέγειν τὴν ψυχήν μου στ[ηρίζων]·

Ἰ δοὺ Χριστοῦ νυμφὼν ἐν τῷ ἀθανάτῳ βασιλείᾳ· κόσμον περικαλλέσαι τῷ τὸν διαυγέστατον ἀργυρῶν· λαμπάδι ἔργον φαιδρῷ μάλιστα τῆς σὺν αὐτῷ· μετ' ἄλλων ὀρχεῖσθαι ζημιῶν φθέσος ὁ νυμφίος παρθένε· καὶ μυστάζεις βοῶσα· Σὲ Χριστέ μου θέλω λέγειν τὴν ψυχήν μου στηρίζων σοὶ προ[στρέχω]·

Ν εκρὸς θλιβῆς τῷ κόσμῳ· ἵνα συζήσῃς τῷ Χριστῷ· ζῶσαν

ποίησον σαυτὴν φιλοδοξίας τῶν ἐντολῶν· ὄμμα δὲ στῆσον καὶ ἀκλόνητον μονὴν πρὸς ὃ θα σὲ ἀπολαῦσαι τῆς σοῦ νυμφῶνος κατασκηνώσας τοῦ νυμφώνος καὶ βοῶσα· Σὲ Χριστέ μου θέλω λέγειν τὴν ψυχήν μου στηρίζων :-

Ῥ αστώνην τὴν τοῦ βίου καταλιποῦσα ὡς οὐδὲν· ἐγκράτεια μόνη γωνία τῆς σαρκός τὴν ψυχήν σου πάλαι μόνον Θεῷ τρέχει γὰρ ὡς αὐτὸν γὰρ ἔχεις σύμβουλον· ὑπομονὴ καὶ ἐλπίδι τῶν οὐρανίων πραγμάτων ὡς ἀνθρώπων ἐκβοῶσα· Σὲ Χριστέ μου θέλω λέγειν τὴν ψυχήν μου στηρίζων· σοὶ προ[στρέχω]·

Φ υλάττεις με ὦ παρθένε σὺ διδαχθεῖσα ἐν τῷ λαῷ· χαῖρε εὐφραίνου τῇ ψυχῇ· ἁρμοζομένη ἐν Χριστῷ· ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις αὐτὸν γεραίρουσα ταῖς ᾠδαῖς· ὡς θέλεις καὶ ὥραν καὶ κατάλαβε τῆς δόξης· ἀσιγήτως κραυγάζουσα· Σὲ Χριστέ μου θέλω λέγειν τὴν ψυχήν μου στηρίζων· σοὶ προστρέχω σοὶ δουλ[εύων] :- Τὸ ἦχος αὐτὸν τοῦ ἀλλάξαι ἦχος ὁ αὐτός :-

Ἁ γνὸς ἐπάρχει ὁ γάμος· ἀμίαντος ὦ παρθένε· αὐτοῖς καὶ ἀπὸ σοῦ τὴν λαμπάδα διατήρει καθὼς καὶ στῆναι ἐν ῥύπω μὴ προσδεχομένη τὴν εἴσοδον τοῦ νυμφίου· καὶ μυστάζῃς τοῖς παρθένοις καὶ στόρησθι τῆς ἑστίας τῆς σοφίας τοῖς λόγοις ἀκούειν νυμφίου· ἑαυτὸν παντί σοι προτρέπεται τοῦ ἀπολαύειν τοῦ νυμφίου :-

Ἐ ν δὲ τῷ μέλλειν ἀναστῆναι τῆς τραπέζης ψάλλομεν στίχ. β´·

Εἰς τὸν ἔξω ἐξέρχεται ἀποδύσω χιτῶνα ἄλλον ἐνδῦσαι καὶ ἀποδύσῃ ὦ παρθένε· ἐὰν γὰρ ὑπάρχεις ἐνδεδυμένη τοῦτον· πειρασμός σου οὐκ ἔστι κυριεύσει·

υψοῦτε οἱ ὀμβρήματα ἤκουσας· υψοῦτε οἱ ὀμμ-
φίω συμμηρμόσθης· υψοῦτε οὖν τὸν ἄνθρωπον μὴ γυμνώ-
σησθε· ὡς τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὔαν· καὶ ξένην ποιή-
σησθε τῆς βασιλείας, ὡς ὁ ἐκ ἀπόμοιος τοῦ παραδεί-
σου· συγχαίρουσι γὰρ τῷ Χριστῷ· τὸ πάλαι τὸ ἅγιον ἐγκρι-
ξατε τῇ εὐτυχῇ μου σου: Δόξα καὶ τὰ λοιπά ἦχος δ':-
Ὁ παμμόσοφος μοι Παῦλος ἐμφανίζεται οὐ μόνοις
μυστικῶς ὡσπερ κομίζω μοι τοῖς ἀρραβῶσι τοῦ
Χριστοῦ· δι' αὐτὸν γάρ μοι κόσμος ἐσταύρωται· κἀγὼ τῷ
κόσμῳ νενέκρωμαι· καὶ συνάπτομαι τῷ ἀφθάρτῳ
νυμφίῳ μου ἐν ὕμνοις κραυγάζουσα· λύχνος
τοῖς ποσί μου ὁ νόμος σου καὶ φῶς ταῖς τρίβοις μου κε-
κατάλθυμον μου ταῖς δικαιώμασι· καὶ ὅλη μέλη ἁγια-
σον σώματι καὶ πνεύματι· καὶ νικηφόρον με τοῖς ἐχθροῖς
ἀναδείξον· καὶ ἀξίωσον με πάντοτε δύναμαι τὸ
τῆς νίκης στέφανον κομίσασθαι μετὰ ἀναμένες πρ' καὶ νῦν θεοτ(οκίον)
Καὶ νῦν τοῦτο ἐγείροντι τῆς τραπέζης· καὶ λαβοῦσα
τῆς χειρὸς αὐτῆς ἡγουμένη ἀπάγει αὐτὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν
ὀψικεύουσων τῶν μοναζουσῶν μετὰ κηρῶν καὶ ψαλ-
λουσῶν ἦχος β' : Κε ἐκέκραξα ἰδιόμελον ὁ ζηλοῦν μου ξι...:-
Δόξα καὶ νῦν ἦχος β'
Ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή· ὁ δρόμος τῆς δικαιοσύνης:
∴ τὰ λείποντα τροπάρια εἰς σχῆμα τῶν ἀναγνωστῶν
πρὸ τοῦ Ε εἰς τὸ β' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν πρὸ β' ἦχος δ':
εὐαγγέλιον Π...ὑμνον μετὰ τοῖς δακρυσίμους προ· ὅτι ῥερύπωμαι
ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις· διὸ καὶ προσπίπτω μετὰ σοι ἐκ με

ἡμῶν· πρίν με καὶ δικάσῃς· φείσαι μου ὁ θεὸς ἐλέησόν με:
Ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ θαλάσσης:
Μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κε
μὴ χωρίσῃς με τῶν καλῶν προβάτων σου ποι-
μὴν ἀγαθέ· μὴ συναριθμήσῃς με τοῖς κε-
κατηραμένοις, ἀλλ' ὡς θεὸς ἐπιστρέψας ἐλέησόν με:
ἀντίφωνον β' μετὰ τὸ τέλος τοῦ εὐαγγελίου προ β' ἦχος δ'
Ἀρχὴ ὁδοῦ ἀγαθῆς φοβεῖσθαι τὸν κύριον· διὸ φιλόχρι-
στε προσέχε θεῷ αὐτῷ ἐν σοφίᾳ· καὶ λαβὲ τὴν πα-
νοπλίαν τοῦ ἁγίου σχήματος· καὶ φοβοῦ καὶ
ποθοῦ δουλεύων αὐτῷ· ἵνα λάβῃς παρ' αὐτοῦ μετὰ
τῶν ποθούντων φρονίμων παρθένων τὸ μέγα ἔλεος:-
∴ ἀντίφωνον τροπάριον β' ἦχος δ' +
Ἡ ὁ παράδεισος ἀληθῶς ἀναβλαστήσας καὶ ἡμῖν τοῖς
ποθοῦσι μίσος αὐτοῦ θεὸν αὐτοῦ· νῦν ὁ καρπὸς τῆς
μετανοίας ἐκλάμψας νῦν πᾶσα ἡ πόλις ἔθνη
μετὰ τῶν καλῶν ἀπολαύσεως· καὶ πλήσατε
τὰς καρδίας τῶν ᾀσμάτων τοῦ προφήτου Δαβίδ·
σὺν ἀγγέλοις δοξάσωμεν τὸν σωτῆρα τῶν ψυχῶν ἡμῶν:-
προ β' ψαλλομένου ἀπὸ τοῦ εὐαγγελίου ἐνδυομένου τοῦ ἀ-
ποκαρέντος· καὶ τὸ εἰπεῖν ἐνδύσασθε χιτῶνα τῆς σωτηρίας·
Ἐν ὄρει τῆς βασιλείας τὴν ὁδὸν ἡμῖν ὑποδεικνύ-
σι· ὁ τῆς σωτηρίας ἀρχηγὸς καὶ τέλος τῆς ἰσότητος θεὸς ἡμῶν· καὶ
συγκαλεῖ πάντας μετὰ τοῦ κηρύγματος·
δεῦτε λάβομεν πρὸς με· πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ

πεφορτισμένοι· ἀφ' ἧς ὡς μὲν οὖν ἀδελφοί· κοσμοῦμεν καὶ
ταῦτα ἐν κόσμῳ· ῥαίνωμεν τὸν ναὸν αὐτοῦ· ἐξέλθω-
μεν πρὸς αὐτὸν ὡς ὁ Παῦλος· τὸν ὀνειδισμὸν
αὐτοῦ φέροντες· ἐνδυσώμεθα ἱερὸν περιβόλαιον·
δεξώμεθα τὸν ἀρραβῶνα τῆς χάριτος· αἰδε-
σθῶμεν τὴν κλῆσιν· τιμήσωμεν τὴν εἰκόνα· με-
κρατήσωμεν τὰ μέλη· καὶ ἀνδρείως στῶμεν κατὰ
τῶν παθῶν· ἵνα τῆς ἀνωτέρας γενώμεθα κληρο-
νόμοι· καὶ χάριν εὕρωμεν εἰς εὔκαιρον βοήθειαν:-

ρκα

∴ ἀκολουθία καὶ τάξις τοῦ ἁγίου λουτροῦ τῶν βλα
τῇ ἑσπέρᾳ, εἰς τὸ λυχνικὸν ἄρχεται ὁ πρωτεμβάτης·
Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ἡμῶν· πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:-
Καὶ λέγουσι τὸν ψαλμόν· εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον·
καὶ ἄρχεται ὁ αὐτὸς τὸ κύριε ἐκέκραξα· καὶ τελειοῦται τὸ λυχνικὸν τῆς ἡμέρας·
Μετὰ τὸ ποιῆσαι αὐτὸν τὴν ἐκτενῆ· καὶ ἐὰν συμφθάσουσι
οἱ δὲ κάρχοι τὸν δεῖπνον αὐτῶν· φέρουσι τὰ κηρία· ὁ δὲ
πρωτεμβάτης βάλλει θυμίαμα ἐν τῷ θυμιατηρίῳ· καὶ ἀπέρ-
χεται εἰς τὰ προμαλακτὰ καὶ θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν· ἐξέρ-
χεται δὲ ὁ περιχύτης ὁ ἑβδομάριος καὶ λαμβάνει τὸ θυμιατήριον
ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πρωτεμβάτου εἰσέρχεται ἕως καὶ θυμιᾷ·
ποιεῖ δὲ ὁ πρωτεμβάτης εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ περιχύτου λέγων:
Παναγία τριὰς ὁ θεὸς ἡμῶν εὐλόγησον καὶ κατεύθυνον
τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν· πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:

Καὶ εἰσέρχεται τὸν ναὸν καὶ ὁ πρωτεμβάτης κλείων τὰς
ἁγίας πύλας· ὑποστρέφεις καὶ θυμιᾷ ἔξω τὸν δεῖπνον καὶ
ὑποστρέφοντα αὐτοῦ δι' ἀδελφοῦ δὲ κάρχοι τὰ κηρία καὶ
ἐκ φώτων ὁ πρωτεμβάτης· δόξα τῷ θεῷ ἡμῶν πάντων:
Καὶ ἀπάρχεται τὸ ὁ κατοικῶν· καὶ ἐὰν ψάλλωσι καὶ
καὶ οἱ μὲν ἀπέρχονται μετὰ τοῦ πρωτεμβάτου καὶ ἡ ἀπου
ἀπέρχονται· οἱ δὲ ἀπομένοντες ψάλλουσι τὸ ὁ κατοικῶν
ἀμφότεροι· καὶ εἰ μέν ἐστιν ἑορτὴ δεσποτικὴ τῆς ἑβδομάδος· ψάλ-
λουσι τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς καὶ νῦν σταυροθεοτοκίον τῆς ἑορτῆς·
ἐὰν δὲ ἑορτὴ οὐκ ἔστιν μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸ ὁ κατοικῶν
ψάλλεις ταῦτα: Δόξα σοι Χριστὲ ὁ θεὸς ὁ καταξιώσας
ἡμᾶς ἐλθεῖν εἰς τὴν ὥραν ταύτην καὶ προσάγειν
σοι ὕμνον εὐχαριστήριον· ἀνατίθημι σοι τῷ θεῷ
τὴν μέριμναν μου· τῷ τρέφοντι καὶ ζωογονοῦντι
τιμή· εὐεργέτα τῶν ἁπάντων κύριε δόξα σοι: Δόξα
Ἀντιλήπτωρ τῆς ψυχῆς μου γενοῦ ὁ θεὸς μέσον παγί-
δων διαβαίνω· ῥῦσαί με ἐξ αὐτῶν καὶ σῶσόν με
ἀγαθὲ ὡς φιλάνθρωπος:- καὶ νῦν
Ὡς θυμίαμα ἱλασμοῦ εἰς οὐρανοὺς ἀναφέρεται θεέ κύριε πρὸ
ὃν ἐκ δ θεῷ πρόσδεξαι ἐπουρανίων· πάντα φθό-
νον· πάντα πειρασμὸν ἀποδίωξον ἀφ' ἡμῶν· περ
ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· κατεύθυνον τὴν ὁδὸν
τοῦ δούλου σου πρός· μὴ ἐγκαταλείπῃς με εἰς τέλος·
ἵσταμαι ἰσχὺς εἰς ἐμὲ ὅτι ἐπουράνιος φιλάνθρωπος· ἐμὲ
δεῖ γὰρ ὡς λέων ἁρπάσαι με βουλόμενον

τὸν πρὸ χρόνων καὶ ὄντων· ἀλλ' αὐτὸν δυσώπει καὶ σοῦ βασιλέα
τῶν αἰώνων· ὁ μόνος θεὸς μου γενοῦ σωτὴρ καὶ σῶσον με :-

ἦχ. β Ἡ καθιμάσσου χριστὲ ὁ θεὸς καθιμάσαι παρ' τῶν τῶν αἰώ
νων· καὶ ἡ δέσποινα τείασου ἡ πάσης γενεᾶς καὶ γενε
ᾶς· ὁ σαρκωθεὶς ἐκ πνεύματος ἁγίου· καὶ ἐκ τῆς ἀειπαρ
θένου μαρίας ἐνανθρωπήσας· φῶς ἡμῖν ἐξέλαμψε
χριστὲ ὁ θεὸς ἡ σὴ παρουσία· φῶς ἐκ φωτὸς τοῦ πατρὸς
τὸ ἀπαύγασμα· πᾶσαν κτίσιν ἐφαίδρυνας·
πᾶσα πνοὴ αἰνεῖ σε τὸν χαρακτῆρα τῆς δόξης
τοῦ πατρὸς· ὁ ὢν καὶ προὼν· καὶ ἐκλάμψας ἐκ παρθένου
θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς :-

Ἐλέησον ἡμᾶς κύριε ἐλέησον ἡμᾶς· πάσης γὰρ ἀπολο
γίας ἀπορούντες· ταύτην σοι τὴν ἱκεσίαν ὡς
δεσπότῃ οἱ ἁμαρτωλοὶ προσφέρομεν· ἐλέησον ἡμᾶς κύριε ἐλ:
Ἐλπὶς τοῦ κόσμου ἀγαθή· θεοτόκε παρθένε· τὴν σὴν
καὶ μόνην φοβερὰν προστασίαν αἰτούμεθα· σπλα
γχνίσθητι εἰς ἀπερίστατον λαόν· δυσώπησον
τὸν ἐλεήμονα θεόν· ῥυσθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν
ἐκ πάσης ἀπειλῆς· μόνη εὐλογημένη :-
Παρθενία θεοτόκε τὸν χρόνον τῆς ζωῆς μου μὴ ἐγκα
ταλείπῃς με· ἀνθρωπίνῃ προστασίᾳ μὴ καταπισ
τεύσῃς με· ἀλλ' αὐτὴ ἀντιλαβοῦ ἐλέησόν με :-
Κύριε ἐλέησον γ΄ καὶ ποιοῦσι τὴν ἀπόλυσιν +
∴ ἀκολουθία τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου +
Εἶτα ἵστανται οἱ ἱερεῖς μετὰ θυμιατοῦ εἰς τὴν πύλην τοῦ λαοῦ

τροῦ παριστάμενη παντὸς γένους· καὶ κράτος τοῦ ἐκ κηρ
ἀποντος καὶ λέγει· Εὐλογημένη ἡ ἁγία ὁδὸς τοῦ οἴκου τῆς
τεκούσης σε χριστοῦ θεοῦ ἡμῶν· καὶ σὺ τὴν δόξαν ἀναπέμπω
τῷ πατρί: ὁ λαὸς Ἀμήν· Καὶ παρ' εὐθὺς λέγουσιν:
Χαῖρε κλῖμαξ ἡ πύλη τοῦ θεοῦ· χαῖρε παρθένε ἄχραντε παρ
θένε· χαῖρε δέσποινα καὶ προστασία τοῦ κόσμου· χαῖρε τῶν
χριστιανῶν καὶ καταφυγὴ καὶ σκέπη τοῦ γένους ἡμῶν: ὑπὸ τὴν σὴν
ὦ ἀρχάγγελοι καταφεύγομεν θεοτόκε· τὴν ἡμῶν ἱκεσίαν μὴ
παρίδῃς ἐν περιστάσει· ἀλλ' ἐκ κινδύνων ῥῦσαι ἡμᾶς μό
νη ἁγνὴ εὐλογημένη· τὰ μεγαλεῖα ὑψοῦν χαίρει τὸν κύριον:
Χαῖρε ἡ πύλη τοῦ βασιλέως τῆς δόξης ἣν μόνος ὁ ὕψιστος διώδευ
σε· καὶ μόνη ἐσφράγισμένην ἀφῆκεν εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν:
τί εἴπω; ἐβλεψεν ἐπὶ τὴν πύλην: Χαῖρε ἡ μόνη καὶ ἀληθὴς
θεοτόκος· ἡ μὸν λόγον μητρὶ ἐκτήσατο· καὶ ἀπυλαιτοῦ σοῦ ζωμένη
ἀνδοξάζομεν· ἀνυμνοῦμεν μακάριον αὐτοῦ :- δό:
Χαῖρε ἡ διὰ τοῦ ἀγγέλου τὴν χαρὰν τοῦ κόσμου δεξαμένη·
χαῖρε ἡ τεκοῦσα τὸν ποιητὴν καὶ κύριον· χαῖρε ἡ ἀξιω
θεῖσα γενέσθαι μήτηρ θεοῦ: καὶ ν. χαῖρε κεχαριτωμένη
ἀγαλλίαμα τῶν ἀγγέλων· χαῖρε παρθένε τῶν προφητῶν
τὸ κήρυγμα· χαῖρε ἡ εὐλογημένη ὁ κύριος μετὰ σοῦ·
Ὁ λαὸς Κύριε ἐλέησον γ΄· ὁ ἱερεὺς τοῦ κυρίου δεηθῶμεν· ὁ λαὸς κύριε ἐλέησον
ἱερεύς· Ἡ τὸ χαῖρε κεχαριτωμένη διὰ τοῦ ἀγγέλου δεξα
μένη· καὶ χαρὰν τῷ κόσμῳ κυήσασα· χριστὸν μάρτυ
θι μὸν θεὸν ἡμῶν· αὐτὸν πρεσβεύει σῶσαι θεὸν τὰς ψυχὰς ἡμῶν:
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων: ὁ λαὸς Ἀμήν·

Εὐλογεῖτε ἅγιοι εἰς πολλὰς ἑβδομάδας. Καὶ οὕτως ἀλεί-
φοντι τὴν ἁγίαν σακτ. Καὶ ποιεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τοῦ
σαπ(ωνίου) λέγων· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον. Ὁ ἱερεύς·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐλεήμων καὶ τοῖς οἰκτιρμοῖς σου ἰώμενος τὰ
συντρίμματα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν· αὐτὸς δέ-
σποτα εὐλόγησον καὶ τὸ σαπώνιον τοῦτο· ἵνα γένηται
τοῖς χριομένοις ἐξ αὐτοῦ εἰς [illegible]
εἰς ἀπαλλαγὴν παντὸς πάθους νόσου σωματι-
κῆς· μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος καὶ παντὸς κακοῦ· ἵ-
να καὶ ἐν τούτῳ δοξασθῇ σου τὸ πανάγιον ὄνομα.

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπ(έμπομεν).

Καὶ σφραγίζει τὸν κρατοῦντα τὸ σαπώνιον εἰς τὴν κεφαλήν· καὶ εἰ-
σερχόμενος καταπλύνει τὸν κολυμβῶντα καὶ τὰ ὀρθο-
μάρια καὶ τὸν πάντα ὅλον τοῦ λουτροῦ. Τὸν δὲ κολυμβῶν-
τας καὶ μετὰ εἰθισμένων [illegible] καὶ ποιεῖ ζ' κατὰ γ' ἀνὰ
β'. οἱ θέλοντες βαστάσαι τὰ [illegible]· καὶ ποιεῖ ἀντὶ τοῖ
[illegible] ταῖς κεφαλαῖς αὐτῶν τῶν δύο· ὁμοίως [illegible]
λέγοντες· Παναγία Τριὰς ὁ Θεὸς ἡμῶν εὐλόγησον ἁ-
γίασον καὶ [illegible] τὸ ἔργον τῶν χειρῶν ἡμῶν πάν-
τοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ ὅταν εἰσέρ-
χεται ὁ πρεσβύτερος τὰ θυμιατὰ καὶ οἱ βαστάζοντες
[illegible] ἀπὸ μέρους [illegible] καὶ ἄλλα τὰ λωρία ὅτε ἑβδομ-
[illegible]· καὶ ὁ ἱερεὺς τὸν θυμιατὸν καὶ εἰσέρχονται ἔσω·
καὶ μετὰ τὸ ἀποσπογγίσαι τὸν ἅγιον κολυμβῶντα καὶ ἀσφαλί-
σαι τὴν ἀπορυὰν αὐτοῦ· λέγει ὁ ἱερεύς· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν:

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις τῷ Πατρὶ καὶ τῷ:

Καὶ εἰθισμένως ἀπάρχεται τὰ ἄλλα τὸ πάντων λεγ(όμενα):

Μεγαλύνομέν σε Θεὲ Κύριε· ὁ γὰρ ἐκ σοῦ σαρκωθεὶς Θεὸς [illegible]
σοφῶς [illegible] τοῖς σοῖς μεγαλύνοντι: Ἁγία δύναμις
Θεὲ [illegible] ἰάματά σου [illegible] δόξα καὶ [illegible]

Μεγαλύνομέν σε Θεὲ [illegible] Ἐκ τῆς σῆς [illegible]
[illegible] μύρον [illegible] τοῖς πιστοῖς Χριστοῦ [illegible] πηγὴν
[illegible] ἰάματα. Ἁγία δύναμις [illegible] βοήθει [illegible]

Ἁγία δύναμις τὴν ἀντίληψιν [illegible] Καὶ λέγει τὸ Κύριε ἐλέησον.
Ὁ ἱερεύς· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προ(σκύνησις):
Ὁ λαός· Ἀμήν. Εὐλογεῖτε ἅγιοι εὐλογ. πατέρ. Καὶ πί-
πτουσι πάντες εἰς τὸ ἔδαφος· καὶ ὁ ἱερεὺς [illegible] ἔμπροσθεν
τοῦ ἁγίου κολυμβ(ήθρου)· καὶ ἄρχεται τὴν ἐκτενῆ εὐχήν· λέγων:

Δεόμεθά σου Κύριε δέσποτα φιλάνθρωπε [illegible]
[illegible] καταπονουμένης [illegible]
αὐτῶν καὶ [illegible] ἡμᾶς πάντας [illegible]
καὶ τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν [illegible]
δὲ καὶ [illegible] καὶ [illegible]
μεγάλων φιλάνθρωπον [illegible] ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν
καὶ [illegible] ἡμᾶς. Ἐπειδὴ καὶ [illegible] εὐλογηθῆναι
ἡμῖν [illegible] ὥρᾳ ταύτῃ [illegible] διακονίας καὶ [illegible]
μοίας καὶ συγχωρήσεως τῶν πλημμελημάτων [illegible]:-

Ἐπειδὴ καὶ [illegible] σωτηρίου [illegible]
[illegible] ἡμῶν [illegible]
καὶ αὐτοῦ καὶ τῶν ἀκαθάρτων αὐτοῦ πνευμάτων.

Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον. Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων ἡμῶν βασιλέων καὶ ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι αὐτοῖς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον. Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τῶν ἐν νόσοις ἀσθενείαις κατακειμένων χριστιανῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. Ἔτι δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν ἐν ἐξορίαις καὶ αἰχμαλωσίαις καὶ πικραῖς δουλείαις καὶ παντοίᾳ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ καὶ περιστάσει ὄντων χριστιανῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ τῆς ἐν τάχει ἐπανόδου καὶ σωτηρίας αὐτῶν. Ἔτι δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν συμπαρόντων ἀπόντων ἀδελφῶν ἡμῶν πάντων κατ' ὄνομα· καὶ ὑπὲρ τοῦ διασκεδάσαι κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν πᾶσαν βουλὴν πονηρὰν κινουμένην καθ' ἡμῶν. Ἔτι δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν κοπιόντων καὶ καλλιεργούντων ἐν τῇ ἁγίᾳ διακονίᾳ ταύτῃ καὶ μνημονευόντων τῶν πενήτων. Καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι κύριον τὸν θεὸν τῆς φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς. Ἔτι δὲ καὶ ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι καὶ τὴν πόλιν ταύτην καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν ἀπὸ λιμοῦ, λοιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων, καὶ ἐμφυλίου πολέμου· ἐκτὸς ἀφορμῶν δὲ καὶ ὑπὲρ τοῦ λυτρωθῆναι ἡμᾶς τῆς αἰωνίου κολάσεως καὶ καταξιωθῆναι ἡμᾶς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων καὶ τῆς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ παραστάσεως· εἴπωμεν πάντες ἐκτενῶς. Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον γ΄. Ὁ ἱερεύς· Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις τῷ πατρὶ καὶ:

Ὁ λαός· Ἀμήν. Εὐλογεῖτε ἅγιοι εἰς πολλὰ ἑβδομάδα. Καὶ ἐξερχόμενοι ἔξω λέγουσιν·

Εὐλογεῖτε ἅγιοι. Καὶ ἵστανται ἔξω τῶν ὑπουργούντων λέγει ὁ ἱερεύς· Δόξα τῷ θεῷ ἡμῶν πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καὶ εἰσέρχονται ψάλλοντες οὕτως:-

Ὑπὸ τὴν σκέπην σου καταφυγόντες οἱ ἀσθενοῦντες περιβαλλόμεθα δύναμιν· καὶ διὰ τοῦτο σοὶ κραυγάζομεν· χαῖρε ἡ γέφυρα ἡ ἐκ θανάτου πρὸς ζωὴν μετάγουσα τοὺς ὁμολογοῦντάς σε ἀληθῆ θεοτόκον: Δόξα, καὶ νῦν· τὸ τὴν σὴν [illegible]:

Ἔτι τὴν τοῦ θεοῦ μητέρα παρθένον μνήμην καὶ τὸν χορὸν τῶν ἁγίων [illegible] ἐν φωναῖς ἀσμάτων μεγαλύνομεν· ὅτι ταῖς [illegible] σώματι θεοτόκον ὁμολογοῦμέν σε· ὡς κυρίως γεννήσασαν θεὸν σεσαρκωμένον· πρέσβευε παρρησίᾳ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Καὶ λέγει τὸ Κύριε ἐλέησον. Καὶ ὁ ἱερεύς· Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Ὅτι σὺ εἶ κύριε ἐλπὶς καὶ ἡ καταφυγὴ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ:

Ὁ λαός· Ἀμήν. Εὐλογεῖτε ἅγιοι εἰς πολλὰς ἑβδομάδας.

Καὶ ἄρχονται τελεῖν. Ἐπιφανὴς ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων ὁ κ[illegible] καὶ θεὸς ἡμῶν παραγινόμενος

τὰς νόσους ἡμῶν· καὶ τὰ πταίσματα συγχωρῶν λ^ο

τὸν πατέρα· καὶ υἱὸν δοξολογοῦμεν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον

λέγοντες· τριὰς ἁγία τὸν κόσμον εἰρήνευσον·

Ταῖς πρεσβείαις τῶν ἁγίων ἀποστόλων ζωοδότα· Χριστὲ

ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν ποίμνην ἡμῶν ἀσάλευτον φύλαξον:-

Θκ· [illegible] λόγου ὑπὲρ λόγον· τὸν λό-

γον τεκοῦσα· κινδύνων ῥῦσαι καὶ ἡμᾶς τοὺς δού-

λους σου:- καὶ νῦν

Τῆς διαλλαγῆς τὴν πηγὴν ἄνοιξον ἡμῖν θεοτόκε:

Καὶ λέγει γ' κε ἐλέησον· ὁ ἱερ. τοῦ κυρίου δεηθῶμεν· ὁ λαὸς κε ἐλέησον

ὁ ἱερεύς· σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ σωτὴρ

τῶν ψυχῶν ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ:

ὁ λαὸς ἀμήν· εὐλογεῖτε ἅγιοι εἰς πολλὰ ἐβδομάδα:

ὁ ἱερ. ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ θεοφυλάκτου ἡμῶν βασιλέως

ὁ λαὸς κε ἐλέησον γ'· ὁ ἱερ. ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος θεὸς

ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ:

ὁ λαὸς ἀμήν· εὐλογεῖτε ἅγιοι εἰς πολλὰ ἐβδομάδα

Καὶ ἐξέρχονται ἔξω καὶ αἴρουσι τὰ βαστακτά· καὶ λέγει ὁ ἱερ.

Δόξα σοι ὁ θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:

Καὶ ἄρχεται τὸ ὁ κατοικῶν· καὶ λέγεται ὅλος ὁ ψαλμός·

τὸν [illegible] κατα[illegible] γ'· κε ἐλέησον γ' ὁ ἱερ. τοῦ κυρίου δεηθῶμεν·

ὅτι σὸν τὸ κράτος· καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία· καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα

τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς

ὁ λαὸς ἀμήν· εὐλογεῖτε ἅγιοι εἰς πολλὰ ἐβδομάδα·

Καὶ ποιεῖ ἐπὶ τοῦ ἐβδομαρίου ἐκτενῆ

τοῦ ποιοῦντος τὴν φωταψίαν· καὶ ἑτέραν ἐκτε-

νῆ τῶν ἀδελφῶν· καὶ μνημονεύει τοὺς ἀδελφούς· καὶ λέγει

ὁ λαὸς τὸ κε ἐλέησον γ'· ὁ ἱερ. τοῦ κυρίου δεηθῶμεν· ὁ λαός

κε ἐλέησον· ὁ ἱερεύς· ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος

θεὸς ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πατρί:

ὁ λαὸς ἀμήν· εὐλογεῖτε ἅγιοι εἰς πολλὰ ἐβδομάδα·

[illegible] ἐν θεῷ. Ἡ ψυχὴ [illegible] ὁ καιρὸς ὁ ἐπαγ-

γέλλων· καὶ ὁ δίκαιος ἡμῶν [illegible] κρι-

τής· [illegible] τρέμοντες [illegible] ὡς ἡ

πόρνη κράζουσα μετὰ δακρύων κε ἐλέησον με. δόξα

Ἡ ἁμαρτίαις [illegible] Χριστὲ τὴν πηγὴν τῶν ἰαμάτων

[illegible] τῆς σαρκός μου [illegible]

[illegible] καὶ [illegible] τὰς

νόσους [illegible] ἰατρὲ τῶν ψυχῶν ἡμῶν κε δόξα σοι. καὶ νῦν

Παρθένε [illegible] θεοτόκε. τῶν χειρῶν ἡμῶν τὰ ἔργα

κατεύθυνον· καὶ συγχώρησιν πταισμάτων δωρῆ-

σαι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ταῖς πρεσβείαις σου [illegible]

[illegible] ἡμᾶς τὸν ἀγγελικὸν τὸν ὕμνον· ἅγιος ὁ θεὸς· ἅγιος

ἰσχυρὸς· ἅγιος ἀθάνατος ἐλέησον ἡμᾶς:-

Κε ἐλέησον γ'· ὁ ἱερ. τοῦ κυρίου δεηθῶμεν· ὅτι ἅγιος εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν·

καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ:

ὁ λαὸς ἀμήν· καὶ λέγει τὸ τρισάγιον δόξα καὶ νῦν· καὶ λέγει

Ἅγιος ὁ θεὸς· ὁ τοῦ [illegible] φαιδρῶς παραστήσας

τῷ θρόνῳ σου [illegible] ἅγιος ἰσχυρὸς· ὁ τὸν ἀγ-

γέλων [illegible] συστησάμενος [illegible] τὴν παρὰ

[illegible] ἐκ παντὸς ῥῦσαι ἡμᾶς
κινδυνευόντων τῶν ἐν ποικίλαις μάστιξι καὶ θλίψεσιν ἡμᾶς:

Ὁ προπάτωρ Δαβὶδ προμηνύων ἐκ πάλαι ἄχραν-
τε δι' ἐσοῦ μαι τῶν ἁγίων σου κοιμήσεων τὰ ἰάμα-
τα ἐκάλεσεν· ὁ ποταμὸς τοῦ Θεοῦ ὁ πληρωθεὶς ὑ-
δάτων· ἀποπλύνων ῥύπον τὸν τῆς ἁμαρτί-
ας ἀποσμήχων πάθη τῶν ἐν ἀσθενείᾳ ὄντων· πηγὴ γὰρ ἐ-
στὶ περιδροσίζων καὶ ἅμα καθαίρων πάθη
τῆς ἁμαρτίας :- Δόξα

Τὸ σὸν σπλάγχνον Κύριε καὶ φιλάνθρωπόν σου ἐπιστάμενος
ὁ ταλαίπωρος ἐγὼ σοὶ προσπίπτω δάκρυσι κραυγά-
ζων· ὄμματα ἐρρύπωσα ἀπὸ παντὸς ἐμαυτόν·
χαλινωθεὶς ... κέκτημαι καὶ χεῖρας ἐμόλυνα· πάν-
τα τὰ μέλη διέφθειρα· ἀλλ' ἀμνόν μου τὸν ἀ-
ποίησον· ἀλλ' ἀπόπλυνόν με τοῖς ὕδασιν ἀ-
ποσμήχων τοῖς νάμασι· καὶ καθαρόν με τοῦ
ῥύπου τῶν παθῶν ῥείθροις τοῦ κοιμητοῦ
τῆς ἀχράντου μητρός σου: Καὶ νῦν

Ἐκ πηγῆς ἀδύτου τῆς ἀχράντου παρθένου Θεοτόκου
ναμάτων δεῦτε ἀντλήσωμεν ὕδωρ ἁγιασμάτων·
ὕδωρ ἰαμάτων πηγάζον· ὕδωρ καθαῖρον πάν-
τα τὰ πάθη· ἐν εὐφροσύνῃ ψάλλοντες· τούτου
τὰ ὁρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν
τοῦ Θεοῦ τοῦ λαοῦ τῶν πιστῶν ὡς εἶπεν ὁ προφήτης·
φοβερόν σου δέσποτα καὶ φρικτὸν τὸ μυστήριον·

γυμνοὶ γὰρ παριστάμεθα μέλλοντες ἄλογον
[illegible] ἄξιοι μόνον τὰς πράξεις· ὅτε θρόνοι
τιθῶνται καὶ βίβλοι ἀνοίγονται καὶ ἔμπροσθεν ἕλ-
κεται ποταμὸς πυρός· φρίξαι πάντων οἱ κτιρμῶν·
πρὸς τὸ γραφὰς ἔχουσαι ἡ κολυμβήθρα ποτὲ ἐν
κατοικ... τὸ ὡς θεομόρφων τῶν πληθῇ· ἡμᾶς δὲ
πανάχραντε τοῦ ἁγίου σου κολυμβείου ... ἀσαρ-
κούμενοι οἱ τὰς ἰάσεις ἔχοντες τῆς ἀχράντου
παρθένου· ὁ Θεὸς κόσμου κυματίζει τοῖς
ὕδασι καὶ πλημμυρίζει τοῖς νάμασιν· ἐν ᾧ καὶ
τὸν χορὸν μέθυ ἰαμάτων ἀπολαύοντες ψάλλοντες
καὶ λέγοντες· δόξα τῷ ποιοῦντι μεγαλεῖα διὰ τῆς
ἐν αὐτῷ χάριτος μόνῳ Θεῷ· ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦν-
τάς σε Κύριε καὶ ἁγιάζων τοὺς ἐπὶ σοὶ πεποιθότας. Εὐ-
λόγησον ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ καὶ ἁγία-
σον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα διὰ τῆς τοῦ
ὕδατος τούτου μεταλήψεως· ἁγία δέσποινα Θεοτόκε
τὰ ἰάματα καταπέμψαι: Ἐκ τῆς σῆς πάλαι ὁ λίθος ἐγείρεται

Ἁγία δέσποινα Θεοτόκε τὸ ... κατάπεμψον. Σὲ τὴν ὀλβία-
δα ἡμῶν ἀνυμνοῦμεν· σὲ προσκυνοῦμεν ἄ-
χραντε· ὁ γὰρ σὸς υἱὸς καὶ Θεὸς ἡμῶν σώζει ἀεὶ τοὺς
εἰς σὲ καταφεύγοντας· ἁγία δέσποινα τὴν ἀντίληψίν σου.
Σὲ τὴν τοῦ φωτὸς μητέρα καὶ παρθένον Θεοτόκε ἁγία· σὲ καὶ
τὸν υἱόν σου τιθέντες μεγαλύνομεν. Καὶ λέγει τὸ Κύριε ἐλέησον καὶ
ἐν θέ... τὸ τρισάγιον καὶ εἰσόδιον. Καὶ κρούουσιν εἰς τ...

θύρας. πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἡμεῖς. Ἅγιος ὁ Θεός. τὸ Κύριε ἐλέησον γ'. Καὶ ὁ ἱερεὺς
ἄνω τὰς χεῖρας. Καὶ λέγει τὰ διακονικά. Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης. Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου.
Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου. Ὑπὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι τὰ ὕδατα ταῦτα
τῇ ἐπιφοιτήσει καὶ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ ἁγίου
Πνεύματος. τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ καταπέμψαι Κύριον τὸν
Θεὸν ἡμῶν τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου
καὶ ἁγιάσαι αὐτά, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι αὐ-
τὰ πηγὴν ζωῆς καὶ ἀφθαρσίας τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ χα-
ρισθῆναι ἡμῖν τὸν ἁγιασμὸν τοῦτον πρὸς καθαρι-
σμὸν ψυχῶν τε καὶ σωμάτων καὶ πρὸς πᾶσαν ὠφέλειαν
ἐπιτήδειον. τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι. Ἀντιλαβοῦ.
Τῆς παναγίας ἀχράντου ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ
ἀειπαρθένου. Ἐκφώνησις τοῦ ἁγιασμοῦ τοῦ ἁγίου Βασιλείου.

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ ὕψιστος. ὁ ἐν Τριάδι ἁγίᾳ προσκυνού-
μενος. ἡ προαιώνιος φύσις. ἡ ὑπερούσιος καὶ
αὐτοζώητος μεγαλειότητος ἡ ἀνεξιχνίαστος δύ-
ναμις. ἡ ἄρρητος ἐξουσία. ἡ τῆς σοφίας πη-
γή. ἡ τῆς ἀγαθότητος ἄβυσσος. τὸ τῆς εὐσπλαγ-
χνίας ἀπεριόριστον πέλαγος. αὐτὸς φιλάνθρωπε
δέσποτα ὁ τῶν προαιωνίων θαυμασίων Θεός.
ὃν οὐ τὸ ἐν μόνῳ κατανοῆσαι δύναται. οὔτε
λόγος ἑρμηνεῦσαι ἰσχύει. ἐπίβλεψον καὶ τὸ νῦν
ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου.
καὶ δὸς ἐν τῇ διανοίᾳ ἡμῶν καὶ ἐν τῷ στόματι ἡμῶν

πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως. μόνο[...]ν εὐσεβείας
καὶ γνώσεως ἀξίων. τοῦ εἰς τὰ ὦτα φθάσαι τῆς
σῆς ἀγαθότητος τὴν δέησιν ἡμῶν τῶν ἁμαρτω-
λῶν καὶ τὸ ἔλεος τῆς σῆς ἐπισπάσασθαι χάριτος.
Ὥσπερ γὰρ ἐκ τῆς ζωοποιοῦ δωρεᾶς. τὸ θέλημα καὶ
τὸ ἐνεργεῖν ἐπὶ τοῖς κατὰ τὸ θέλημα καὶ τὸ σὸν
καὶ τῆς σῆς εὐδοκίας τοῖς ἀξίοις παρέχουσι. καὶ
κατάπεμψον ἡμῖν τὴν σὴν εὐλογίαν καὶ τῶν
ἰαμάτων τὴν χάριν ἐπὶ τὸ ὕδωρ τοῦτο. ὁ τὸ λου-
τρὸν τῆς παλιγγενεσίας τῷ γένει ἡμῶν χαρι-
σάμενος πρὸς ἀπόσμηξιν τοῦ τῆς ἁμαρτίας
μολυσμοῦ. καὶ ἀπαλλαγὴν τῶν ἐπισυμβάντων ἡ-
μῖν παντοίων ἀρρωστημάτων. καὶ καταξίωσον ἡ-
μᾶς κεκαθαρμένους τὰς καρδίας ἡμῶν ἀπὸ
συνειδήσεως πονηρᾶς. καὶ λελουμένους τὸ σῶμα
ὕδατι καθαρῷ. ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ
καρποφορεῖν καὶ αὐξάνειν [...] ἀνθρώποις δεομένοις
παντοίων ἀρρωστημάτων. καὶ καταξίωσον πάντας
ἡμᾶς τῆς ἐπουρανίου βασιλείας σου. καὶ κατάπεμψον
ἡμῖν τῆς σῆς φιλανθρωπίας τῶν ἰαμάτων. ἐν τῷ πα-
ρόντι ἡμῶν λούματι. οὐ πρὸς ἡδονὴν σαρκὸς
ἀλλὰ πρὸς ἴασιν ψυχῆς καὶ σώματος. ἐπὶ τῆς ἐσ-
σεποιήσεως. ἐπιδεικνυμένην ἐπικαρπείας. τῇ
μεσιτείᾳ καὶ ἱκεσίᾳ τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρ-
θένου Μαρίας. τοῦ ἁγίου προφήτου προδρόμου καὶ

καπιτωλίου ... Ἰωάννου· τῶν ἁγίων καὶ πανευ-
φήμων ἀποστόλων· τῶν ἁγίων καὶ θαυματουρ-
γῶν ἀναργύρων· καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου·
ὧν ταῖς πρεσβείαις μνήσθητι κύριε τῶν πιστῶν
βασιλέων ἡμῶν· χάρισαι αὐτοῖς τὴν ἄνωθεν βασι-
λείαν· μνήσθητι κύριε τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν
τοῦ δεῖνος· μνήσθητι κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ ἐκτελοῦν-
τος τὴν διακονίαν ταύτην· μνήσθητι κύριε τῶν
καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς
ἁγίαις σου ἐκκλησίαις· καὶ μεμνημένων τῶν πε-
νήτων· μνήσθητι κύριε τοῦ περιεστῶτος λαοῦ καὶ
τῶν δι' εὐλόγους αἰτίας ἀπολειφθέντων ἀ-
δελφῶν ἡμῶν καὶ ἐπίσκεψαι καὶ ἐλέησον ἐξιλέω-
σαι παρ' αὐτῶν κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος· ὅτι σὺ εἶ ἡ πη-
γὴ τῶν ἰαμάτων χριστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν
ἀναπέμπομεν· τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν:

∴ εὐχὴ ἑτέρα τοῦ ἁγίου Ἰακώβου:

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ διὰ τοὺς πολλοὺς πρὸς ἁμαρτωλοὺς
οἰκτιρμούς σου κλίνας οὐρανοὺς καὶ καταβὰς ἐ-
πὶ γῆς· ὁ ἐξ οὐρανοῦ ἐπακούων τῶν ἐν συντετριμ-
μένῃ καρδίᾳ βοώντων πρὸς σέ· αὐτὸς καὶ νῦν
δέσποτα κλῖνον τὸ οὖς σου καὶ εἰσάκουσον τῆς
δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀναξίων· τῶν ἀπὸ μὲν τῆς
οἰκείας συνειδήσεως ἐμφραττομένων τὸ στόμα·
τολμώντων δὲ ὅμως τὴν δέησιν· οἴδαμεν γάρ
σου

τὴν φιλανθρωπίαν· γινώσκομεν τὴν πολλὴν ἀγα-
θότητα· διὸ καὶ πρὸς σὲ νῦν ... ἑαυτοὺς
εἰς τὸ πέλαγος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἀναφέροντες·
καὶ ὁμολογοῦμεν τὴν δεσποτείαν· ὅτι τῶν σῶν
ἀλλοτριούμεθα προσταγμάτων· διὰ τὰς πλημ-
μελείας ἡμῶν· μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν
σου ἀπὸ τῶν δούλων σου κατακρίτων· ἐπίβλεψον
ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἐλέει· ἰδοὺ γὰρ διὰ τὸ μὴ εἶναι ἀξίους
ἀναμάρτητον εἰς οὐρανὸν εἰς τὴν γῆν ἐκ τῆς ἀτενί-
θημεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀποβρεῖσαντες κατενεχθέ-
ντα· δέξαι τὸν παρόντα στεναγμὸν ἡμῶν· καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς
τοῦ ἐν τῇ γεέννῃ στεναγμοῦ ἀποβραστοῦ· δέ-
ξαι τὰς χεομένας τῶν δακρύων σταγόνας· καὶ
σβέσον τὴν φλόγα ἣν ἐξῆψεν ἡ ὕλη τῶν ἔργων
ἡμῶν· ἁγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο· ὁ δι' ὕδατος ἡμᾶς
ἀναπλάσας καὶ πνεύματι συντριβέντας· κατάπεμ-
ψον ἐπ' αὐτὸ τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου πνεύματος· σβέσον
δι' αὐτοῦ τὰ πεπυρωμένα τοῦ ἐχθροῦ βέλη· διώκων
... καὶ σωματικὸς ὁ πολέμιος ἡμῶν τι πρόσκαι-
ρον· ποίησον αὐτὸ ἀσθενούντων ἰατήριον· ψυχῶν
φυλακτήριον· καθαρὸν ἡμᾶς διὰ τοῦ ῥαντι-
σμοῦ αὐτοῦ· ὁ τὸν κόσμον διὰ τοῦ αἵματός σου ἀ-
ποκαθάρας· ναὶ δέσποτα παρακαλοῦμέν σε
διὰ τῆς ἀγράντου μητρός σου· ἧς ἐξαιματώσας ἡμῖν
ὡμίλησας· ἣν ὁδηγὸν ἁμαρτωλοῖς εἰς βοήθει-
αν· δυσωπήθητι χεῖρας ἐκτείνομεν ἐν αἷς

ἐνιαυτὸν χθὲς· δέσποινα φιλοικτίρμων· τῆς εὐ-
σπλαγχνίας· ἐξαπόστειλον πρὸς τὸν υἱόν σου
τὰς ἀχράντους παλάμας· φρούρησον ἡμᾶς
τῇ προστασίᾳ σου· τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου
σκέπασον· σὺ γὰρ εἶ πάντων μήτηρ τῶν χριστιανῶν·
μὴ ὑπομνήσῃς τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν· δικαίας
ὀργῆς ἀξίοις ἁμαρτάνομεν· τὰ δυσωπητικὰ
πρὸς τὸν υἱὸν καὶ θεόν σου σπλάγχνα κινοῦσα πρὸ-
ς δέησιν· πρὸς δόξαν καὶ διὰ σοῦ δοῦναι καὶ ἱερὶ-
των προσαγομένην δέησιν· ὁ καὶ δεξάμενο-
ς ὁ υἱός σου· δέξαι τὴν σὴν παντὶ τῷ κόσμῳ καὶ
ἡμῖν τοῖς σοῖς φέρονται· τοῖς καὶ σὲ μακαρίζουσι φύλα-
ξον· τοὺς ἀδελφοὺς οἱ ἐν ταύτῃ οἰκονομίᾳ ταύτῃ
καρποφοροῦσι· καὶ τὴν πάντων ἀντιχάρισαι
μονται διατήρησον· καὶ πάντας ἡμᾶς ἐξ ἐχθρῶν
καὶ ὀργίσκεσθαι· ὅτι σὺ εἶ μήτηρ ἀληθῶς τῆς σωτηρίας
τῶν ἰαμάτων Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν· σὺν τῷ λόγῳ ἀνα-
πέμπομεν· σὺν τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν
Καὶ ἄρχονται τῶν σῶν δωροφόρων ἀξίους ἡμᾶς ποίησον θεοτόκε
παρθένε· παρορῶσα τὰ πλημμελήματα ἡμῶν·
καὶ παρέχουσα ἰάματα ἡμῖν· τοῖς ἐν πίστει λαμ-
βάνουσι τὴν εὐλογίαν σου· ἡ δὲ πᾶσι τῶν ἀσθενούντων
ἡ χαρὰ τῶν ἀσθενῶν· ἡ ἀντίληψις τῶν θλιβομένων προστάτις
τῶν σῶν δωρεῶν· καὶ νῦν· Καὶ πάλιν τὸ ἀνθοκίτην· Κύριε ἐλέησον
τρίτον· Κύριε ἐλέησον· ὁ ἱερεύς· Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν· ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον
ὁ ἱερεύς· ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν

…ῶν πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων·
ὁ λαός· Ἀμήν· Εὐθὺς ἅγιοι εἰς πολλὰ ἔτη δέσποτα· καὶ ἄρχονται
τὸν ν΄ ψαλμόν· Διὰ τοῦ β΄ λούματος· ὁ ἱερεύς·
Δόξα τῷ θεῷ ἡμῶν πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων·
Καὶ ἄρχονται θεολόγοι ἦχος β΄· Χαῖρε κεχαριτωμένη θεοτόκε παρθένε·
λιμὴν καὶ προστασία τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων· ἐκ σοῦ
γὰρ σαρκωθεὶς ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου· μόνη ὑ-
πάρχεις μήτηρ καὶ παρθένος· ἀεὶ εὐλογημένη
καὶ δεδοξασμένη· πρέσβευε Χριστῷ τῷ θεῷ εἰρήνην
δωρήσασθαι πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ· δόξα καὶ νῦν ἦχος πλ. δ΄
Ἐρίας ἐλπίδα ἀσφαλῆ καὶ ἐνιαίαν τὴν προστασίαν
σου ἔχοντες θεοτόκε παρθένε· τὰ μεγαλεῖα τῶν θαυμάτων
σου κηρύττομεν· καὶ τὴν σκέπην σου τὴν πολλήν σου
διαπαντὸς δοξάζομεν· ὅτι σὺ εἶ καύχημα τῆς
δυνάμεως ἡμῶν μόνη εὐλογημένη·
Κύριε ἐλέησον γ΄· ὁ ἱερεύς· Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν· Κύριε ἐλέησον·
Ἡ τὸ χαῖρε κεχαριτωμένη δι᾽ ἀγγέλου δεξαμένη καὶ χα-
ρὰν τῷ κόσμῳ κυήσασα· Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν θεὸν ἡ-
μῶν· αὐτὸν πρέσβευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν· πάντοτε νῦν καὶ ἀ-
εὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ὁ λαός· Ἀμήν· Εὐθὺς ἅγιοι εἰς πολλά·
ὁ ἱερεύς· Δόξα τῷ θεῷ ἡμῶν πάντοτε νῦν καὶ ἀεί· ὁ λαός· Ἀμήν· δόξα·
Ἔκλαμψον ὁ υἱός σου … καὶ προ… δόξα καὶ νῦν·
Τὴν ὡραιότητα τῆς παρθενίας σου· καὶ τὸ ὑπέρλαμ-
προν τὸ τῆς ἁγνείας σου· ὁ Γαβριὴλ καταπλαγεὶς
ἐβόα σοι θεοτόκε· ποῖόν σοι ἐγκώμιον προσαγάγω

ἄξιον· τί δὲ ὀνομάσω σε ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι· διὸ
ὡς προσέταξε βοῶ σοι· χαῖρε κεχαριτωμένη:-
Κύριε ἐλέησον γ΄. ὁ ἱερεύς. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Εὐλογημένη σὺ ἐν γυ-
ναιξὶ καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου νῦν καὶ ἀεί:
ὁ λαός. Ἀμήν. Εὐ... ἅγιοι εἰς πολλὰ ἔτη δέσποτα. †
ψαλμῶν γ΄. εἶτα ἐπέχει ἡ ἡμέρα ἁγίου προσώπου· καὶ δοξαστικὸν
καὶ λέγουσι καθαρὰ καὶ νῦν καὶ ἀλληλούϊα· Κύριε ἐλέησον γ΄. ὁ ἱερεύς.
Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὁ τῆς ... καύχημα καὶ στέφανος τῶν ἁγίων
ἀποστόλων καὶ μαρτύρων σου Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν
ἀναπέμπομεν τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεί:-
ὁ λαός. Ἀμήν. Εὐ... ἅγιοι εἰς πολλὰ ἔτη δέσποτα.
ψαλμῳδία: Δόξα τῷ Θεῷ ἡμῶν πάντων νῦν καὶ ἀεί:
Καὶ ψάλλουσι τροπάριον ἦχος β΄. ... τοῦ χρίσματα·
καὶ τῶν ... ἀσιγήτῳ ὑμνήσωμεν· καρδίᾳ
καὶ στόματι ... ὁμολογοῦμεν ... κυρίως
... ἐκ σαρκωμένον· καὶ πρεσβεύουσα ...
... τῶν ψυχῶν ἡμῶν:- δόξα καὶ νῦν ...
Ἀνωτέρα τῶν χερουβεὶμ ὑπάρχουσα ... πανύμνητε·
... ὁμολογοῦμέν σε·
... ἁμαρτωλοὶ ... καὶ εὑρίσκομεν
... διὸ μὴ παύσῃ ... πρεσβεύουσα
... καὶ κατὰ ... τῶν ψυχῶν ἡμῶν: Κύριε ἐλέησον γ΄.
ὁ ἱερεύς. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Κύριε ἐλέησον. ὁ ἱερεύς. Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἐ-
λεεῖν καὶ σώζειν ὁ Θεὸς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν:
ὁ λαός. Ἀμήν. Εὐ... ἅγιοι εἰς πολλὰ ἔτη δέσποτα. Καὶ

...δια ... ὅπου ἐὰν ἐβάσταξαν καὶ ἐξέβαλον τὰ ...
βάλλοντες μετανοίας ἔμπροσθεν εἰς τὰς ἁγίας
εἰκόνας· καὶ ... τὰ λῶρα· καὶ λαμβάνει ταῦτα ὁ ἱ-
ερεὺς καὶ τίθησιν εἰς τὰς ἁγίας εἰκόνας· καὶ ἀσπάζονται τὸν
ἱερέα καὶ φιλοῦσιν ἀλλήλους· καὶ βάλλουσι μετανοίας·
καὶ λέγουσι ... εὐλόγησον. Εὐξώμεθα. ὁ ἱερεύς. ...
... καὶ σῶσον ... ψυχὰς ἡμῶν πάντοτε νῦν καὶ ἀεί:-
Καὶ ... πληρεῖς· Καὶ ὅτε θέλουσιν ἐξελθεῖν
... ὁ ἱερεύς. Δόξα τῷ Θεῷ ... πάν-
τοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων: ὁ λαός. Ἀμήν. Ἐλέ-
ησον ἡμᾶς Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς ... δόξα καὶ νῦν: Ἡ βασιλεία σου Χριστὲ
ὁ Θεὸς ... τῶν αἰώνων: ἕως τέλους καθὼς προ-
εγράφη. Τὸ Κύριε ἐλέησον γ΄. ὁ ἱερεύς. Πέρας ... ὁ λαός.
Περὶ ἡμῶν. ὁ ἱερεύς. Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα
τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν καὶ ἀεί:-
ὁ λαός. Ἀμήν. ὁ ἱερεύς. Εἰρήνη πᾶσι. ὁ λαός. Καὶ τῷ πνεύματί
σου. ὁ ἱερεύς. Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.
Κύριε ... κατοικῶν· καὶ τὸ ... φοβερὸν σου
ὄμματι ... τὴν κτίσιν· σὺ ...
... τῆς καρδίας καὶ τοῦ στόματος
καὶ ... σου· ... τὴν χεῖρά σου τὴν ἀόρα-
τον ... κατοικητηρίου σου· καὶ εὐλόγησον πά-
ντας ἡμᾶς· καὶ ... ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως·
ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεός· συγχώρησον· δωρού-
μενος ἡμῖν καὶ ... ἀγαθά σου: ἐκφώνως:

Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἐλεῶν καὶ σώζειν ὁ Θ(εὸ)ς ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπ(έμπομεν).
Ὁ λαός. Ἀμήν. Ὁ ἱερ(εύς). Ἐν εἰρήνῃ Ἰ(ησο)ῦ Χ(ριστο)ῦ τοῦ ἀληθι-
νοῦ Θ(εο)ῦ καὶ σ(ωτῆ)ρ(ος) τ(ῶν) ψυχῶν ἡμῶν διαφυλαχθείημεν.
Ὁ λαός. Ἐν ὀνόματι Κ(υρίο)υ. Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωῒ
τοῦ ἐλέους σου Κ(ύρι)ε καὶ ἠγαλλιασάμεθα καὶ εὐφρ(άνθημεν). Τοῦ
λέγ(ειν) γ΄. Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κ(υρίο)υ τοῦ Θ(εο)ῦ ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς
καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον ἐφ' ἡμᾶς καὶ τὸ
ἔργον τῶν χειρ(ῶν) κατεύθ(υνον). Δόξα καὶ νῦν. Κ(ύρι)ε ἐλ(έησον) γ΄. Ὁ ἱερ(εύς). Τοῦ Κ(υρίο)υ
δε(ηθῶμεν). Ὁ λαός. Κ(ύρι)ε ἐλ(έησον). Ὁ ἱερ(εύς). Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωῒ τοῦ
ἐλέους σου καὶ εὐφρανθήτω πᾶσα ψυχή. Ὁ λαός. Ἀμήν. Εὐχὴ ἁγίοις εἰς
πολλὰς ἑβδομάδας. Καὶ λέγει ὁ σαπων Ἀ[illegible] ὁ Θ(εὸ)ς
τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν. Ὁ λαός. Ἀμήν. Καὶ ὁ τοῦ ἐλαίου
λέγει· καὶ ἡμᾶς ὁ Θ(εὸ)ς ἐλεήσει. Ὁ λαός. Ἀμήν. Καὶ ὁ ἱερ(εύς)
σφραγίζει τὸν ἀδελφὸν μετὰ λουτρὰ τὴν κεφαλὴν τὸ στῆθος
καὶ τὴν ψυχὴν ἕνα ἕκαστον ἀδελφὸν καὶ τὰ ἄλλους εἰς τοῦτο.

Τῆς σῆς ὦ εὐσπλαγχνίας τὴν δωρεὰν χορηγῶν ἀναξίοις
ἁμαρτωλοῖς Θ(εὸ)ς [illegible] λαμβάνοντες [illegible] τυχόντες τοῖς σώμα-
σι τὴν ἰατρείαν [illegible] εὑρίσκομεν. Καὶ μετὰ τὸ σφραγίσαι τοὺς
ἀδελφοὺς λέγουσιν ἦχος πλ. δ΄. Ἐκ δυναμένους πᾶσαν δύναμιν
τὴν παρβοώμενοι ἡμᾶς οἱ ἁμαρτωλοὶ προσπί-
πτομέν σοι Χ(ριστ)ὲ ὁ Θ(εὸ)ς ἡμῶν διὰ τῆς θείας σου [illegible]
τυχεῖν ἡμᾶς. Τοῦτο λέγ(ειν) γ΄. Δόξα καὶ νῦν. Διὰ τῆς θείας
σου [illegible] ἡμῶν. Κ(ύρι)ε ἐλ(έησον) γ΄. Ὁ ἱερ(εύς). Τοῦ Κ(υρίο)υ δε(ηθῶμεν).
Ὁ λαός. Κ(ύρι)ε ἐλ(έησον). Ὁ ἱερ(εύς). Ἐκ δυναμένους πᾶσαν δύναμιν
παρβοώμενοι ἕως τὸ Χ(ριστ)ὲ ὁ Θ(εὸ)ς ἡμῶν. Καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπ(έμπομεν).

Ὁ λαός. Ἀμήν. Εὐχὴ ἁγίοις εἰς πολλὰς ἑβδομάδας.
Καὶ φιλοῦσιν ἀλλήλους καὶ καταστρώνουσι τὸν πάτον τοῦ κο-
λυμβήθρου καὶ ἐμβαίνουσιν εἰς τὸν κολυμβὸν καὶ ἵστανται
εἰς τὸ πεζοῦλι. Ὁ ἱερ(εύς). Τοῦ Κ(υρίο)υ δε(ηθῶμεν). Κ(ύρι)ε ἐλ(έησον). Καὶ ποιεῖ τὴν
αἴτησιν τὴν προγραφεῖσαν. Καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι τὴν
αἴτησιν καταβαίνουσιν ἐκ τοῦ πεζουλίου καὶ μνημονεύει ὁ ἱε-
ρεὺς οὓς ἐὰν θέλῃ. Καὶ λέγουσι τὸ Κ(ύρι)ε ἐλέ(ησον). Καὶ καταδύοντες
κάτω οἱ λούονται καὶ ἐγείροντες καὶ φιλοῦσιν ἀλλήλους. Ὁ ἱερ(εύς).
Τοῦ Κ(υρίο)υ δε(ηθῶμεν). Ὁ λαός. Κ(ύρι)ε ἐλ(έησον). Ὁ ἱερ(εύς). Εὐχή. Ὁ πηγὴ εἶ ἡ πηγὴ
τῶν ἰαμάτων Χ(ριστ)ὲ ὁ Θ(εὸ)ς ἡμῶν. Καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμ(πομεν)
τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πν(εύματ)ι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς αἰῶν(ας).
Ὁ λαός. Ἀμήν. Καὶ λαμβάνει πέρας ἡ πᾶσα
ἀκολουθία.

Εὐχὴ εἰς τὸ ποιῆσαι ἀδελφοὺς εἰς τὸ ἅγιον λουτρόν. +

Κ(ύρι)ε ὁ Θ(εὸ)ς ἡμῶν, ὁ καταξιώσας διὰ τὴν [illegible]
[illegible] καὶ διὰ τῆς ἁγίας θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρί-
ας [illegible] διακονηθῆναι ἀλλὰ διακο-
νῆσαι, ὁ τοὺς ἀποστόλους [illegible] τοῖς [illegible]
[illegible] καὶ τοὺς λῃστὰς [illegible]
μενος ὁ λέντιον ζωσάμενος καὶ νίψας τοὺς πόδας τῶν
μαθητῶν καὶ ὑποδείξας ὑπουργίαν καὶ [illegible]
καὶ [illegible] καὶ [illegible] τοὺς
ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς ἀσθενεῖς [illegible] κελεύσας.
Αὐτὸς καὶ νῦν [illegible] εὐλόγησον τὸν δοῦλόν σου
τὸν δὲ τὸν προσελθόντα διακονῆσαι σοι ὡς προσ-
ήκας [illegible] ὅσον [illegible] τούτων τῶν ἀδελ-
φῶν μου τῶν ἐλαχίστων [illegible] ἐποιήσατε [illegible]
καὶ [illegible] ἰσχὺν αὐτὸν [illegible] θεραπείας δύναμιν [illegible]

σον αὐτὸν ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων σου· καὶ διδοὺς αὐτῷ τὴν ὑπακοὴν τῶν ἐντολῶν ἀμέμπτως· ὅτι εὐλό-
σαι· μεγαλοπρεπὲς [illegible] καὶ ἀφάτως τοῦ μονογενοῦς
σου υἱοῦ· μεθ' οὗ σοι τῷ πατρὶ τιμὴ καὶ κράτος καὶ προσκύνη-
σις· σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου
πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν:–

+ Ἑτέρα ἀκολουθία καὶ τάξις ἁγιασμοῦ γινομένη εἰς ἀγαθό[illegible] ταῖς κυριακαῖς καὶ ἑορταῖς· ἐν τῷ νάρθηκι ρους ἐκκλησίας ἢ καὶ ἑτέρῳ μέρει τῆς ἐκκλησίας φιάλης οὔσης ἐκεῖ καὶ λεκάνης ἐχούσας ἁγίασμα· γίνεται δὲ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς θείας λειτουργίας ψαλλομένων τῶν ἀντιφώνων· καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἁγιασμοῦ γίνεται ἡ εἴσοδος· καὶ ἀκολουθεῖ τὰ ἐπίλοιπα τῆς θείας μυσταγωγίας· ἄρχεται ὁ ἱερεύς·

Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ἡμῶν πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας· καὶ ἄρχονται ψάλλειν τὸ τροπάριον· ἦχος πλ. β΄·

Ἡ τὸ χαῖρε δι' ἀγγέλου δεξαμένη· καὶ τεκοῦσα τὸν κτίστην τὸν ἴδιον· παρθένε σῶζε τοὺς σὲ μεγαλύνοντας:–

Ἡ τὸν κτίστην τῶν ἁπάντων ἐν γαστρὶ συλλαβοῦσα· παρθένε καὶ τέξασα· αὐτὸν δυσώπει ὑπὲρ τῶν τιμώντων σε:– Ῥῆξον πάντων ὀφλήματα τοὺς σάρ[illegible] θεοτόκε· κραυγάζουσα [illegible] καὶ τὴν εἰρήνην τοῖς [illegible] τιμῶσί σε: Σῶσον πάντας παναγία θεοτόκε τοὺς κάμνοντας [illegible] παθήματα ἐν [illegible] καὶ μὴ παρίδῃς [illegible]

Τῇ πρεσβείᾳ τῆς ὑπερδόξου θεοτόκου· ζωοδότα χριστὲ ὁ [illegible] θεὸς ἡμῶν· τὴν [illegible] φύλαττε:–

Τοῖς προστρέχουσι τῷ ναῷ σου θεοτόκε [illegible] ταχὺ τὴν ἴασιν· ψυχῆς ὁμοῦ τε καὶ σώματος ἄχραντε:–

Χαῖρε ὄρος· χαῖρε βάτε· χαῖρε πύλη· χαῖρε κλίμαξ· χαῖρε θεία τράπεζα· ἡ πάντων χαῖρε [illegible]:

Θεοτόκε ἡ τεκοῦσα λόγον: [illegible] πρέσβευε [illegible]:
θ Τὸν [illegible] δοξολ[illegible]: ζήτει ταῦτα εἰς ἁγιασμοῦ τοῦ [illegible] βλα·
Παναγία θεοτόκε ἡ τεκοῦσα τὸν σωτῆρα· κινδύνων διάσωσον καὶ πάσης ἀνάγκης τοὺς δούλους σου ἄχραντε:–
Τῆς [illegible]: [illegible] Παναγία θεοτόκε [illegible] βασιλεῦ [illegible] ζήτει ταῦτα εἰς [illegible] βλα: εἶτα μετὰ τοῦτο ὁ διάκονος:–

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν· ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης: ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ [illegible]: ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου: ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο τῇ ἐπιφοιτήσει καὶ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ ἁγίου πνεύματος· τοῦ κυρίου δεηθῶμεν: ὑπὲρ τοῦ καταφοιτῆσαι τῷ ὕδατι τούτῳ τὴν καθαρτικὴν τῆς ὑπερουσίου τριάδος ἐνέργειαν τοῦ κυρίου δεηθῶμεν: ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὸ πηγὴν ζωῆς ἀφθαρσίας· τοῦ κυρίου δεηθῶμεν· ὑπὲρ τοῦ καταπέμψαι κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἁγιάσαι· τοῦ κυρίου δεηθῶμεν: ὑπὲρ τοῦ δωρηθῆναι ἡμῖν τὸν ἁγιασμὸν τοῦτον πρὸς καθαρισμὸν ψυχῆς καὶ σώματος καὶ πρὸς πᾶσαν ὠφέλειαν ἐπιτήδειον. τοῦ κυρίου δεηθῶμεν: ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς·

Ἀντιλαβοῦ· τῆς παναγίας: ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται τὴν εὐχὴν ἔχουσαν οὕτως·

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ μέγας τῇ βουλῇ καὶ θαυμαστὸς τοῖς ἔργοις· ὁ ποιήσας τῆς φαινομένης καὶ νοουμένης

κτίσεως δημιουργός· ὁ φυλάσσων τὴν διαθήκην
σου καὶ τὸ ἔλεός σου τοῖς ἀγαπῶσί σε καὶ τηροῦσι τὰ
σὰ προστάγματα· ὁ πάντων τῶν ἐν ἀνάγκαις ὄντων
δάκρυα προσδεχόμενος δάκρυα· τάχα γὰρ διὰ τοῦ
το παραλαβόμενος δούλου μορφήν· οὐ φάσμασι μὲν
μᾶς ἐκδηματούμενος· ἀλλ' ἀληθῶς σώματι ἀμε-
θόργανον· καὶ ἄλλων μὲν ... γνώμας μηκέτι ἁμαρ-
τάνειν· ἀλλ' ὡς ἐκ πηλοῦ δοὺς ὀφθαλμοὺς ἀναβλέ-
ψαι· καὶ τούτων μὴ ... κεράσας· τὸ φῶς ἰδεῖν
παρασκευάσας λόγῳ· τὰς τῶν ἁμαρτιῶν πα...
...κλάσας ταρασσούσας τὴν τοῦ βίου τούτου ἀλμυ-
ρὰν θάλασσαν καταπτύσας· τὰ ἀχθοφόρα τῶν
ἡδονῶν κατευνάσας κύματα· αὐτὸς οὖν φιλάνθρωπε
δέσποτα ὁ δοὺς ἡμῖν χορηγὸς ... φορέσαι τὸ
λαμπρὸν ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος ...
τῆς τῶν ὑδάτων τούτων καταδύσεως τοῦ βαπ-
τισμοῦ· τὴν συνήθη εὐλογίαν τοῖς ῥύποις καθαρῶν
τῶν παθῶν· καὶ δὲ ...
... τῇ ... καὶ ἱκεσίαις τῆς
... ἀχράντου ... ὑπερενδόξου εὐλογη-
μένης δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου
μαρίας· τῶν ἁγίων καὶ ... ... καὶ τι-
μίων ἀρχαγγέλων· τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου προφή-
του προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ ἰωάννου· τῶν ἁγίων
καὶ πανευφήμων ἀποστόλων· τῶν ἁγίων καὶ δικαί-
ων ἰωακεὶμ καὶ ἄννης· τῶν ἁγίων ἀναργύρων
καὶ θαυματουργῶν ἰατρῶν κοσμᾶ καὶ δαμιανοῦ
κύρου καὶ ἰωάννου πανταλέημονος καὶ ἑρμο-
λάου·

ἐγράφη ἡ παροῦσα τοῦ εὐχολογίου βίβλος καὶ ἐτελειώθη
... ἔτους ... κτηθεῖσα ... πρε-
σβυτέρου τῆς ... ἐκκλησίας ...
... ἔχουσα πᾶσαν ἀκολουθίαν ... ἀκριβῶς καθ-
ἐν τῇ ἀρχῇ ὅπη ... δηλοῖ ἐκ τῆς λειτουργί(ας)
τοῦ ἁγίου βασιλείου καὶ τοῦ χρυσοστόμου καὶ τῆς τρί-
της ... προηγιασμένης· θελήσει τοῦ γρά-
ψαντος καὶ κτησαμένου· ... τὸ ἔχειν ταῦτα εἰς κο-
... καὶ ἐνεργ... ἔχειν ... καὶ ἑ-
τέρω βιβλιδάριον εὐχῶν ... τοῦ ψαλτηρίου
ὡς ... εὐχολόγιον ... κατὰ τὸν ἀριθμὸν
... καὶ ... εὐχῶν ...
γομένας κατὰ ... ἐπὶ κοίτην· μετὰ κοιν-
ωνίας· ἐπὶ ἐξομολογ... εἰς ὠφέλειαν
ψυχῆς καὶ κατὰ ... ἀμφοτέρων· καὶ τὴν ἐκλογὴν
τῶν ... ῥητῶν περὶ τῆς ἁγίας τριάδος·
ταῦτα γὰρ ὧδε οὖν κέγραφη· +
+ + + +

[library stamp]